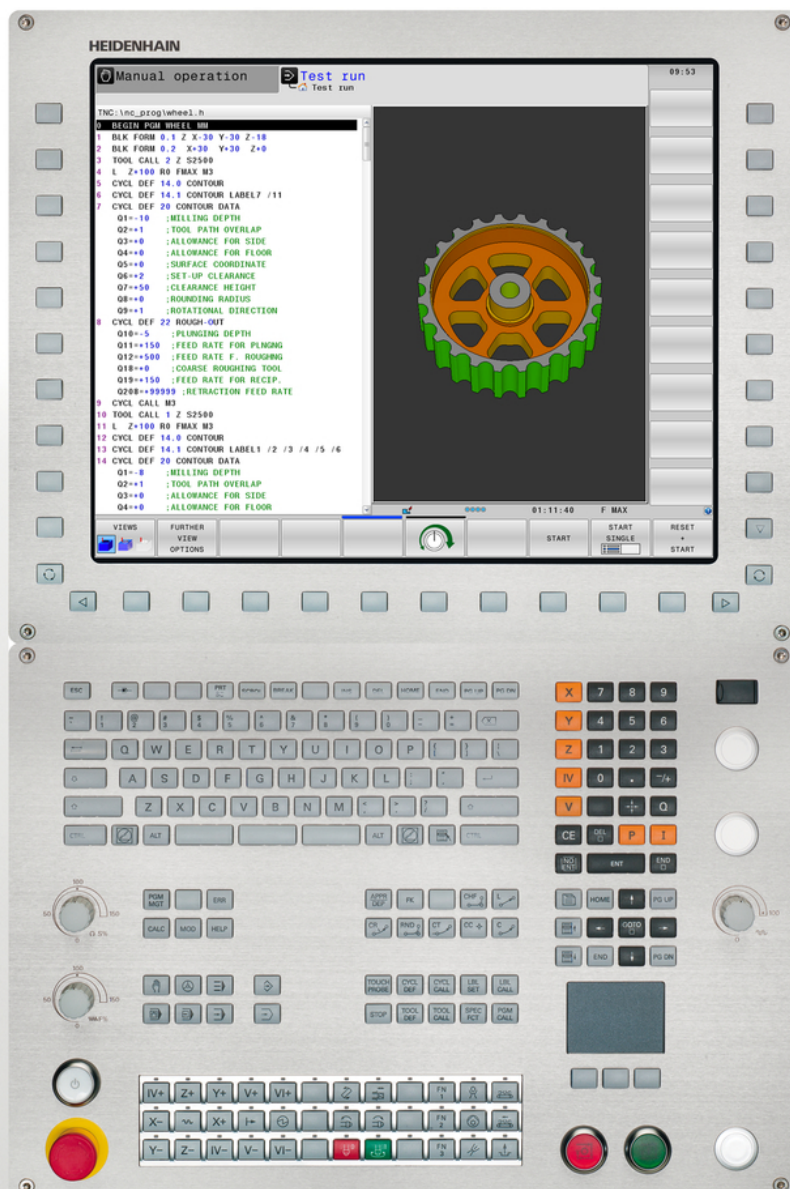

HEIDENHAIN

TNC 640

Kasutusjuhend
DIN/ISO-programmeerimine

NC-tarkvara
340590-02
340591-02
340594-02

Eesti (et)
9/2014

TNC juhtseadised

Juhtseadised kuvariekraanil

Klahv	Funktsioon
	Ekraanijaotuse valimine
	Ekraanipildi ümberlülitamine töötlus- ja programmeerimisrežiimi vahel
	Funktsiooniklahvid: funktsiooni valimine ekraanil
  	Funktsiooniklahviribade ümberlülitamine

Alfa-klaviatuur

Klahv	Funktsioon
  	Failinimed, kommentaarid
  	DIN/ISO-programmeerimine

Töötlusrežiimid

Klahv	Funktsioon
	Käsitsirežiim
	Elektrooniline seaderatas
	Käsitsi sisestusega positsioneerimine
	Programmikäik üksiklause
	Programmikäik lausejada

Programmeerimisrežiimid

Klahv	Funktsioon
	Programmeerimine
	Programmitest

Programmide/failide haldamine, TNC-funktsioonid

Klahv	Funktsioon
	Programmide/failide valimine ja kustutamine, väline andmete ülekandmine
	Programmi kutse defineerimine, nullpunkti- ja punkt tabelite valimine
	MOD-funktsiooni valimine
	Abitekstide kuvamine NC-veateadete korral, TNC juhendi käivitamine
	Kõigi kehtivate veateadete kuvamine
	Kalkulaatori esiletõstmine

Navigeerimisklahvid

Klahv	Funktsioon
 	Kursorivälja nihutamine
	Lausete, tsüklite ja parameetrfunktsioonide otsevalimine

Ettenihke ja spindli pöörete potentsiomeetrid

Ettenihke	Spindli pöörlemissagedus
	

Tsüklid, alamprogrammid ja programmiosade kordused

Klahv	Funktsioon
	Anduri tsüklite defineerimine
 	Tsüklite defineerimine ja kutsumine
 	Alamprogrammide ja programmiosade korduste sisestamine ja kutsumine
	Programmi peatamise sisestamine programmi

Tööriistade andmed

Klahv	Funktsioon
	Tööriistaandmete defineerimine programmis
	Tööriistaandmete käivitamine

Trajektooride programmeerimine

Klahv	Funktsioon
	Kontuurile liikumine/lahkumine
	Vaba kontuuriprogrammeerimine FK
	Sirge
	Ringi keskpunkt/poolus polaarkoordinaatide korral
	Ringtrajektor ümber ringi keskpunkti
	Ringtrajektor raadiusega
	Ringtrajektor tangentsiaalse ühendusega
 	Faas/nurgaümmardused

Erifunktsioonid

Klahv	Funktsioon
	Erifunktsioonide kuvamine
	Järgmise saki valimine blankettides
 	Dialoogiväli või nupp edasi/tagasi

Koordinaattelgede ja arvude sisestamine, redigeerimine

Klahv	Funktsioon
 	Koordinaattelgede valimine või programmi sisestamine
 	Numbrid
 	Kümneandkoma/märgi muutmine
 	Polaarkoordinaatide sisestamine / inkrementaalväärtused
	Q-parameetrite programmeerimine / Q-parameetrite olek
	Tegelik asend, väärtuste ülevõtmine kalkulaatorist
	Dialoogiküsimustest möödumine ja sõnade kustutamine
	Sisestamise lõpetamine ja dialoogi jätkamine
	Lause lõpetamine, sisestamise lõpetamine
	Sisestatud arvvaartuste lähtestamine või TNC-veateate kustutamine
	Dialoogi katkestamine, programmiosa kustutamine

Põhialused

Käesoleva kasutusjuhendi kohta

Järgnevalt on toodud nimekiri käesolevas kasutusjuhendis kasutatavatest juhissümbolitest

See sümbol näitab Teile, et kirjeldatud funktsiooni puhul tuleb järgida spetsiaalseid juhiseid.

See sümbol näitab Teile, et kirjeldatud funktsiooni kasutamisel esineb üks või mitu järgnevalt loetletud ohtudest:

- ohud detailile
- ohud hoidepeale
- ohud tööriistale
- ohud masinale
- ohud kasutajale

See sümbol osutab võimalikule ohtlikule olukorrale, mille eiramine võib põhjustada väiksemaid vigastusi.

See sümbol näitab Teile, et kirjeldatud funktsiooni peab seadme tootja kohandama. Seetõttu võib nimetatud funktsioon toimida erinevatel masinatel erinevalt.

See sümbol näitab Teile, et Te leiate funktsiooni detailsed kirjeldused ühest teisest kasutusjuhendist.

Kas soovite muudatust või avastasite veakuradi?

Me püüame oma dokumentatsiooni Teile jaoks pidevalt paremaks muuta. Palume meid seejuures aidata ja edastada oma muutmissoovid järgmisel e-posti aadressil: tnc-userdoc@heidenhain.de.

TNC tüüp, tarkvara ja funktsioonid

Käesolev kasutusjuhend kirjeldab funktsioone, mis on TNC-des saadaval alates järgmistest NC-tarkvaraversioonidest.

TNC tüüp	NC tarkvara nr
TNC 640	340590-02
TNC 640 E	340591-02
TNC 640 Juhtarvuti	340594-02

E tähistab TNC eksportversiooni. TNC eksportversioonidele kehtib järgmine piirang:

- Sirgjooneline liikumine samaaegselt kuni 4 teljel

Seadme tootja sobitab TNC rakendusulatusse vastava seadmega selle parameetrite kaudu. Seetõttu kirjeldatakse selles kasutusjuhendis ka neid funktsioone, mis ei ole kõigi TNC tüüpide korral saadaval.

TNC-funktsioonid, mis ei ole iga seadme tüübi korral saadaval, on näiteks:

- Tööriista mõõtmine TT-ga

Seadme funktsioonide tegeliku ulatuse küsimustes võtke ühendust seadme tootjaga.

Paljud seadme tootjad ja HEIDENHAIN pakuvad TNC jaoks programmeerimiskursusi. TNC funktsioonide põhjalikuks tundmaõppimiseks on soovitatav nendel kursustel osaleda.

Tsüklite programmeerimise kasutusjuhend:

Kõiki tsüklite (kontaktanduri tsüklite ja töötlustsüklite) funktsioone on kirjeldatud eraldi tsüklite programmeerimise kasutusjuhendis. Nimetatud kasutusjuhendiga tutvumiseks pöörduge HEIDENHAINi poole. ID: 892905-xx

Tarkvaravariandid

TNC 640-I on mitmesuguseid tarkvaravariante, mida saab aktiveerida seadme tootja. Iga variant on eraldi aktiveeritav ja see sisaldab järgmisi funktsioone:

Riistvaravariandid

- 1. Lisatelg 4 teljele ja spindlitele
- 2. Lisatelg 5 teljele ja spindlitele

Tarkvarasuvand 1 (suvandi number 08)

Pöördlaud-töötlemine	■ Kontuuride programmeerimine silinderpinnale
	■ Ettenihe mm/min

Koordinaatide ümberarvutused	■ Töötlustasandi kallutamine

Interpoleerimine	■ Ringjoon 3 teljel pööratud töötlustasandi korral (ruumiline)

Tarkvarasuvand 2 (suvandi number 09)

3D-töötlemine	■ Eriti sujuv liikumise juhtimine
	■ 3D tööriistakorrekatuur pinnanormaali vektori kaudu
	■ Kaldlõikepea asendi muutmine elektroonilise seaderattaga programmi töö ajal; tööriista tipu asend jääb muutumatuks (TCPM = Tool Center Point Management)
	■ Tööriista hoidmine kontuuriga risti
	■ Tööriista raadiuse korrektuur liikumise ja tööriista suunaga risti

Interpoleerimine	■ Sirge 5 teljel (ekspordiks on vaja luba)

HEIDENHAIN DNC (variandi number 18)

- Suhtlemine väliste PC-rakendustega COM-komponentide kaudu

Ekraanisamm (suvandi number 23)

Sisestustäpsus ja näidusamm	■ Lineaarteljed kuni 0,01µm
	■ Nurkteljed kuni 0,00001°

Tarkvarasuvand Dünaamiline kokkupõrkeseire (DCM)(suvandi number 40)

Kokkupõrkekontroll kõikides seadme töörežiimides	■ Seadme tootja määratleb kontrollitavad objektid
	■ Kolmeastmeline hoiatus käsitsirežiimi korral
	■ Programmikatkestus automaatrežiimi korral
	■ Ka 5-teljelistele liikumistele kontroll

Tarkvarasuvand Täiendavad dialoogikeeled (suvandi number 41)

Täiendavad dialoogikeeled	■	sloveeni
	■	norra
	■	slovaki
	■	läti
	■	korea
	■	eesti
	■	türgi
	■	rumeenia
	■	leedu

Tarkvarasuvand DXF-konverter (suvandi number 42)

DXF-andmetest kontuuriprogrammide ja töötlemispositsioonide tuletamine Kontuurilõikude tuletamine lihttekstidialoogi-programmidest.	■	Toetatav DXF-formaat: AC1009 (AutoCAD R12)
	■	Kontuuride ja punktmustrite jaoks
	■	Mugav tugipunktide määramine
	■	Kontuurilõikude graafiline valimine kodeerimata tekstiga dialoogiprogrammidest

Tarkvarasuvand Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (suvandi number 45)

Funktsioon Adaptiivne ettenihke reguleerimine lõiketingimuste optimeerimiseks seeriatootmises	■	Tegelik spindli jõudluse kindlakstegemine kontroll-lõike abil
	■	Piiride definitsioon, milles toimub automaatne ettenihke reguleerimine
	■	Täisautomaatne ettenihke reguleerimine töö käigus

Tarkvarasuvand KinematicsOpt (suvandi number 48)

Anduri tsüklid seadme kinemaatika automaatseks kontrollimiseks ja optimeerimiseks	■	Aktiivse kinemaatika salvestamine/taastamine
	■	Aktiivse kinemaatika kontrollimine
	■	Aktiivse kinemaatika optimeerimine

Tarkvarasuvand Mill-Turning (suvandi number 50)

Funktsioonid freesimise ja treimise jaoks	■	Ümberlülitamine: freesimine / treimine
	■	Konstantne lõikekiirus
	■	Teraraadiuse kompensatsioon
	■	Treitsüklid

Tarkvarasuvand Extended Tool Managment (suvandi number 93)

- Täiendatud tööriistahaldus, Pythoni põhine

Tarkvarasuvand Remote Desktop Manager (suvandi number 133)

Väliste arvutimoodulite kaugjuhtimine (nt Windowsiga arvutid) TNC juhtpaneeliilt	■	Opsüsteem Windows iseseisvas arvutimoodulis
	■	Seotud TNC töökeskkonnaga

Tarkvarasuvand Cross Talk Compensation (CTC)(suvandi number 141)

Teljesidestuste kompenseerimine	■	Dünaamikast põhjustatud positsioonihälvete leidmine telgede kiirendustest

Tarkvarasuvand Cross Talk Compensation (CTC)(suvandi number 141)

- TCP kompenseerimine

Tarkvarasuvand Position Adaptive Control PAC (suvandi number 142)

Reguleerimisparameetrite kohandamine	■ Reguleerimisparameetrite kohandamine olenevalt telgede asendist töötlemisruumis ■ Reguleerimisparameetrite kohandamine olenevalt ühe telje kiirusest või kiirendusest

Tarkvarasuvand Load Adaptive Control LAC (suvandi number 143)

Reguleerimisparameetrite dünaamiline kohandamine	■ Tooriku massi ja hõõrdejõudude automaatne määramine ■ Töötlemise ajal adaptiivse eeljuhtimisparameetri pidev kohandamine vastavalt tooriku tegelikule massile

Tarkvarasuvand Active Chatter Control ACC (suvandi number 145)

Täisautomaatne funktsioon tåkete vältimiseks töötamise ajal

Arendustegevuse seis (uuendamiskontingent)

Lisaks tarkvaraversioonidele hallatakse TNC-tarkvara olulisi edasiarendusi tarkvarafunktsioonide kaudu, nn Feature Content Level (ingl. k. arendustegevuse seis). TNC tarkvarauuenduse kättesaamisel ei ole FCL-iga seotud funktsioonid kättesaadavad.

Kui te omandate uue seadme, siis on ilma täiendavate kuludeta Teie käsutuses kõik täiendusfunktsioonid.

Uuendamisfunktsioonid on kasutusjuhendis tähistatud **FCL n**, kusjuures **n** tähistab arendusversiooni jooksvat numbrit.

FCL-funktsioonide kasutamiseks peate soetama vastava tasulise koodi. Selleks pöörduge seadme tootja või HEIDENHAINi poole.

Ettenähtud kasutuskoht

TNC vastab standardi EN 55022 järgi klassile A ning on põhiliselt ettenähtud kasutamiseks tööstusettevõtetes.

Õigusalane märkus

See toode kasutab avatud lähtekoodiga tarkvara. Lisainfot leiate juhtsüsteemist

- ▶ töörežiimi salvestamine/redigeerimine alt
- ▶ MOD-funktsioon
- ▶ Funktsiooniklahv LITSENTSI JUHISED

Uued funktsioonid

Uued funktsioonid 34059x-02

DXF-faile saab nüüd otse TNC-s avada, et sealt kontuure ja punktmustreid ekstraktida "Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest", Lehekülg 213

Aktiivset tööriistatelt suunda saab nüüd käsitsirežiimis ja seaderatta ülekattumise ajal aktiveerida kui virtuaalset tööriistatelt "Seaderattaga positsioneerimise ülekattumine programmi täitmise ajal: M118 ", Lehekülg 324

Tööpingi tootja saab nüüd kontrollida kokkupõrke võimalust tööpingi suvaliselt defineeritavas piirkonnas ("Dünaamiline kokkupõrkeseire (tarkvarasuvand)", Lehekülg 335).

Tabelitesse saab nüüd kirjutada ja sealt lugeda vabalt defineeritavate tabelite puhul ("Vabalt defineeritavad tabelid", Lehekülg 359).

Lisatud on ettenihke automaatse reguleerimise funktsioon AFC (Adaptive Feed Control) ("Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)", Lehekülg 341)

Uus kontaktanduri tsükkel 484 kaablita kontaktanduri TT 449 kalibreerimiseks (vt kasutusjuhendit Tsüklid)

Toetab uusi seaderattaid HR 520 ja HR 550 FS ("Nihutamine elektrooniliste seaderatastega", Lehekülg 440).

Uus töötlustsükkel 225 Graveerimine (vt kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine)

Uus tarkvarasuvand Aktiivne vibratsiooni summutamine ACC ("Aktiivne vibratsiooni summutamine ACC (tarkvarasuvand)", Lehekülg 353).

Uus käsitsi mõõtmistsükkel "Telje kese tugipunktina" ("Telje kese tugipunktina ", Lehekülg 484).

Uus nurkade ümardamise funktsioon ("Nurkade ümardamine: M197", Lehekülg 330).

Juurdepääsu TNC-le saab nüüd tõkestada MOD-funktsiooniga ("Väline juurdepääs", Lehekülg 532).

Muudetud funktsioonid 34059x-02

Tööriistatabelis suurendati maksimaalset märkide arvu väljadel NAME ja DOC 16-lt 32-le ("Tööriista andmete sisestamine tabelisse", Lehekülg 154).

Tööriistatabelit täiendati veergudega AFC ja ACC ("Tööriista andmete sisestamine tabelisse", Lehekülg 154).

Käsitsi mõõtmistsükli teostamine ja positsioneerimine on tehtud paremaks ("3D-kontaktandurid", Lehekülg 464).

Funktsiooniga PREDEF saab nüüd tsüklites võtta tsükli parameetrisse üle ka eelnevalt defineeritud väärtusi (vt kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine).

Olekunäitu täiendati sakiga AFC ("Täiendavad olekunäidud", Lehekülg 72).

Treimisfunktsiooni FUNCTION TURNDATA SPIN täiendati võimalusega sisestada maksimaalne pöörete arv ("Pöörlemissageduse programmeerimine", Lehekülg 414).

Tsüklites KinematicsOpt kasutatakse nüüd uut optimeerimisalgoritmi (vt kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine).

Tsüklis 257 Ümartapi freesimine on nüüd parameeter, millega saab määrata lähenemispositsiooni tapil (vt kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine).

Tsüklis 256 Nelinurktapp on nüüd parameeter, millega saab määrata lähenemispositsiooni tapil (vt kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine).

Käsitsi mõõtmistsükliga "Põhipööramine" saab nüüd tooriku viltust asendit kompenseerida ka aluse pööramise abil ("Detaili viltuse asendi kompenseerimine töölaua pööramisega", Lehekülg 478)

Sisukord

1	TNC 640 käsitlemise esimesed sammud.....	45
2	Sissejuhatus.....	65
3	Programmeerimine: alused, failihaldus.....	85
4	Programmeerimine: programmeerimisabi.....	125
5	Programmeerimine: tööriistad.....	149
6	Programmeerimine: kontuuride programmeerimine.....	185
7	Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest.....	213
8	Programmeerimine: alamprogrammid ja programmiosade kordused.....	231
9	Programmeerimine: Q-parameetrid.....	247
10	Programmeerimine: lisafunktsioonid.....	311
11	Programmeerimine: erifunktsioonid.....	331
12	Programmeerimine: mitme teljega töötlus.....	365
13	Programmeerimine: paletihaldus.....	403
14	Programmeerimine: treimistöötlus.....	409
15	Käsitsirežiim ja seadistamine.....	435
16	Käsitsi sisestusega positsioneerimine.....	495
17	Programmitest ja programmikäik.....	501
18	MOD-funktsioonid.....	529
19	Tabelid ja ülevaated.....	553

1	TNC 640 käsitlemise esimesed sammud.....	45
1.1	Ülevaade.....	46
1.2	Masina sisselülitamine.....	46
	Voolukatkestuse kinnitamine ja võrdluspunktile liikumine.....	46
1.3	Esimese osa programmeerimine.....	47
	Õige režiimi valimine.....	47
	TNC kõige olulisemad juhtseadised.....	47
	Uue programmi avamine/failihaldus.....	48
	Tooriku defineerimine.....	49
	Programmi ehitus.....	50
	Lihtsa kontuuri programmeerimine.....	51
	Tsükliprogrammi koostamine.....	53
1.4	Esimese osa graafiline testimine.....	55
	Õige töörežiimi valimine.....	55
	Tööriistatabeli valimine programmi-testiks.....	55
	Valida programm, mida soovitakse testida.....	56
	Ekraani jaotuse ja vaate valimine.....	56
	Programm-testi käivitamine.....	57
1.5	Tööriistade seadistamine.....	58
	Õige töörežiimi valimine.....	58
	Tööriistade ettevalmistamine ja mõõtmine.....	58
	Tööriistatabel TOOL.T.....	59
	Kohatabel TOOL_P.TCH.....	60
1.6	Detaili seadistamine.....	61
	Õige töörežiimi valimine.....	61
	Tooriku kinnitamine.....	61
	Detaili seadistamine 3D-kontaktanduritega.....	62
	Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega.....	63
1.7	Esimese programmi töötlemine.....	64
	Õige töörežiimi valimine.....	64
	Valida programm, mida soovitakse töödelda.....	64
	Programmi käivitamine.....	64

2	Sissejuhatus.....	65
2.1	TNC 640.....	66
	HEIDENHAINi lihtteksti dialoog ja DIN/ISO.....	66
	Ühilduvus.....	66
2.2	Ekraan ja juhtpaneel.....	67
	Ekraan.....	67
	Ekraanijaotuse kindlaksmääramine.....	67
	Juhtpaneel.....	68
2.3	Töörežiimid.....	69
	Käsitsirežiim ja elektriline seaderatas.....	69
	Käsitsi sisestusega positsioneerimine.....	69
	Programmeerimine.....	69
	Programmitest.....	70
	Programmi järjestiktäitmine ja programmi täitmine üksiklausetena.....	70
2.4	Olekunäidud.....	71
	Üldine olekunäit.....	71
	Täiendavad olekunäidud.....	72
2.5	Aknahaldur.....	79
	Tegumiriba.....	80
2.6	Turbetarkvara SELinux.....	81
2.7	Tarvikud: HEIDENHAINi 3D-kontaktandurid ja elektroonilised seaderattad.....	82
	3D-kontaktandurid.....	82
	Elektroonilised seaderattad HR.....	83

3	Programmeerimine: alused, failihaldus.....	85
3.1	Alused.....	86
	Liikumistee pikkuse mõõteseadmed ja võrdlusmärgised.....	86
	Võrdlussüsteem.....	86
	Võrdlussüsteem freespinkides.....	87
	Telgede tähistamine freespinkides.....	87
	Polaarkoordinaadid.....	88
	Absoluutsed ja inkrementaalsed tooriku positsioonid.....	89
	Tugipunkti valimine.....	90
3.2	Programmi avamine ja sisestamine.....	91
	NC-programmi ülesehitus DIN/ISO-vormingus.....	91
	Tooriku defineerimine: G30/G31.....	91
	Uue töötlusprogrammi avamine.....	92
	Tööriista liikumise programmeerimine DIN/ISO-s.....	93
	Tegeliku asendi ülevõtmine.....	94
	Programmi redigeerimine.....	95
	TNC otsingufunktsioon.....	98
3.3	Failihaldus: alused.....	100
	Failid.....	100
	Mujal loodud failide kuvamine TNC-s.....	102
	Andmete turvamine.....	102

3.4 Failihaldustoimingud.....	103
Kataloogid.....	103
Teed.....	103
Ülevaade: failihaldusfunktsioonid.....	104
Failihalduse kutsumine.....	105
Draivide, kaustade ja failide valimine.....	106
Uue kataloogi loomine.....	107
Uue faili loomine.....	107
Üksiku faili kopeerimine.....	107
Faili kopeerimine mõnda muusse kausta.....	108
Tabeli kopeerimine.....	109
Kataloogi kopeerimine.....	109
Viimati valitud failide valimine.....	110
Faili kustutamine.....	111
Kataloogi kustutamine.....	111
Failide märkimine.....	112
Faili ümbernimetamine.....	113
Failide sortimine.....	113
Lisafunktsioonid.....	114
Välise failitüüpide halduse lisatööriistad.....	115
Andmevahetus välise andmekandjaga.....	120
TNC võrgus.....	122
USB-seade TNC küljes.....	123

4	Programmeerimine: programmeerimisabi.....	125
4.1	Kommentaaride lisamine.....	126
	Kasutamine.....	126
	Kommentaari lisamine programmi sisestamise ajal.....	126
	Kommentaari hilisem lisamine.....	126
	Kommentaari lauses endas.....	126
	Kommentaari redigeerimise funktsioonid.....	127
4.2	NC-programmide kujutamine.....	128
	Süntaktiline esiletõstmine.....	128
	Kerimisriba.....	128
4.3	Programmide liigendamine.....	129
	Definitsioon, kasutusvõimalus.....	129
	Liigendusakna kuvamine/aktiivse akna vahetamine.....	129
	Liigenduslause lisamine programmiaknasse (vasakul).....	129
	Lausete valimine liigendusaknas.....	129
4.4	Kalkulaator.....	130
	Kasutamine.....	130
4.5	Programmeerimisgraafika.....	132
	Programmeerimisgraafika kaasamine/mittekaasamine.....	132
	Programmigraafika loomine olemasolevale programmile.....	132
	Lausenumbrite kuvamine ja peitmine.....	133
	Graafika kustutamine.....	133
	Võrgujoonte kuvamine.....	133
	Väljalõike suurendamine või vähendamine.....	134

4.6	Veateated.....	135
	Vea kuvamine.....	135
	Veaakna avamine.....	135
	Veaakna sulgemine.....	135
	Põhjalikud veateated.....	136
	Funktsiooniklahv SISEINFO.....	136
	Vea kustutamine.....	137
	Veaprotokoll.....	137
	Klahviprotokoll.....	138
	Viitetekstid.....	139
	Teenindusfailide salvestamine.....	139
	TNC juhendi abisüsteemi käivitamine.....	140
4.7	Kontekstitundlik abisüsteem TNCguide.....	141
	Kasutamine.....	141
	Töötamine TNCguide'ga.....	142
	Kehtivate abifailide allalaadimine.....	146

5	Programmeerimine: tööriistad.....	149
5.1	Tööriistadega seotud sissekanded.....	150
	Ettenihe F.....	150
	Spindli pöörded S.....	151
5.2	Tööriista andmed.....	152
	Eeltingimused tööriistakorrektoori jaoks.....	152
	Tööriista number, tööriista nimi.....	152
	Tööriista pikkus L.....	152
	Tööriista raadius R.....	152
	Pikkuse ja raadiuse delta-väärtused.....	153
	Tööriista andmete sisestamine programmi.....	153
	Tööriista andmete sisestamine tabelisse.....	154
	Tööriistatabelite importimine.....	162
	Tööriistavaheti kohatabel.....	163
	Tööriista andmete kutsumine.....	166
	Tööriistavahetus.....	168
	Tööriistakasutuse kontroll.....	171
	Tööriistahaldur (tarkvarasuvand).....	173
5.3	Tööriista korrektuur.....	180
	Sissejuhatus.....	180
	Tööriista pikkuse korrektuur.....	180
	Tööriista raadiuse korrektuur.....	181

6	Programmeerimine: kontuuride programmeerimine.....	185
6.1	Tööriista liikumine.....	186
	Trajektorid.....	186
	Lisafunktsioonid M.....	186
	Alamprogrammid ja programmiosade kordused.....	186
	Programmeerimine Q-parameetritega.....	186
6.2	Trajektorifunktsioonide alused.....	187
	Tööriista liikumise programmeerimine ühe töötluasetapi jaoks.....	187
6.3	Kontuurile lähenemine ja lahkumine.....	190
	Lähte- ja lõpp-punkt.....	190
	Tangentsiaalne lähenemine ja eemaldumine.....	192
6.4	Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid.....	194
	Trajektoride ülevaade.....	194
	Trajektorifunktsioonide programmeerimine.....	194
	Sirgjoon kiirkäigul G00 Sirgjoon ettenihkega G01 F.....	195
	Faasi lisamine kahe sirge vahele.....	196
	Nurkade ümardamine G25.....	197
	Ringi keskpunkt I, J.....	198
	Ringtrajektor C ümber ringi keskpunkti CC.....	199
	Ringtrajektor G02/G03/G05 määratud raadiusega.....	200
	Ringtrajektor G06 tangentsiaalse ühendusega.....	202
	Näide: ristkoordinaatidega sirgjooneline liikumine ja faasid.....	203
	Näide: ristkoordinaatidega ringliikumine.....	204
	Näide: ristkoordinaatidega täisring.....	205
6.5	Trajektorid – polaarkoordinaadid.....	206
	Ülevaade.....	206
	Polaarkoordinaatide päritolu: poolus I, J.....	207
	Sirgjoon kiirkäigul G10 Sirgjoon ettenihkega G11 F.....	207
	Ringtrajektor G12/G13/G15 ümber pooluse I, J.....	208
	Ringtrajektor G16 tangentsiaalse ühendusega.....	208
	Kruvijoone (spiraal).....	209
	Näide: sirgjooneline liikumine polaarkoordinaatidega.....	211
	Näide: spiraal.....	212

7 Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest..... 213

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)..... 214

Kasutamine.....	214
DXF-faili avamine.....	215
Töö DXF-konverteriga.....	215
Põhiseadistused.....	216
Kihi seadistamine.....	218
Tugipunkti seadmine.....	219
Kontuuri valimine ja salvestamine.....	221
Töötluspositsioonide valimine ja salvestamine.....	225

8	Programmeerimine: alamprogrammid ja programmiosade kordused.....	231
8.1	Alamprogrammide ja programmiosade korduste tähistamine.....	232
	Märgis.....	232
8.2	Alamprogrammid.....	233
	Tööviis.....	233
	Programmeerimisjuhised.....	233
	Alamprogrammi programmeerimine.....	233
	Alamprogrammi kutsumine.....	234
8.3	Programmiosa kordused.....	235
	Label G98.....	235
	Tööviis.....	235
	Programmeerimisjuhised.....	235
	Programmiosa korduse programmeerimine.....	235
	Programmiosa korduse kutsumine.....	236
8.4	Suvaline programm kui alamprogramm.....	237
	Tööviis.....	237
	Programmeerimisjuhised.....	237
	Suvalise programmi kui alamprogrammi kutsumine.....	238
8.5	Pesastamine.....	239
	Pesastamise tüübid.....	239
	Pesastamise sügavus.....	239
	Alamprogramm alamprogrammis.....	240
	Programmiosa korduste kordamine.....	241
	Alamprogrammi kordamine.....	242
8.6	Programmeerimisnäited.....	243
	Näide: kontuuri freesimine mitme süvistusega.....	243
	Näide: puuravarühmad.....	244
	Näide: puuravarühm mitme tööriistaga.....	245

9	Programmeerimine: Q-parameetrid.....	247
9.1	Põhimõte ja funktsioonide ülevaade.....	248
	Programmeerimisjuhised.....	249
	Q-parameetri funktsioonide kutsumine.....	250
9.2	Detailirühmad – Q-parameetrid arvväärtuste asemel.....	251
	Kasutamine.....	251
9.3	Kontuuride kirjeldamine matemaatikafunktsioonidega.....	252
	Kasutamine.....	252
	Ülevaade.....	252
	Põhiarvutusviiside programmeerimine.....	253
9.4	Nurgafunktsioonid (trigonomeetria).....	254
	Definitsioonid.....	254
	Nurgafunktsioonide programmeerimine.....	254
9.5	Tingimuslaused Q-parameetritega.....	255
	Kasutamine.....	255
	Tingimatud siirded.....	255
	Tingimuslike valikute programmeerimine.....	255
9.6	Q-parameetrite kontrollimine ja muutmine.....	256
	Juhised.....	256
9.7	Lisafunktsioonid.....	258
	Ülevaade.....	258
	D14: Veateadete väljastamine.....	259
	D18: süsteemiandmete lugemine.....	263
	D19: väärtuste ülekanne PLC-sse.....	272
	D20: NC ja PLC sünkroonimine.....	272
	D29: väärtuste ülekanne PLC-sse.....	274
	D 37 EXPORT.....	274

9.8	Tabelijuurdepääsud SQL-juhistega.....	275
	Sissejuhatus.....	275
	Toiming.....	276
	SQL-juhiste programmeerimine.....	278
	Funktsiooniklahvide ülevaade.....	278
	SQL BIND.....	279
	SQL SELECT.....	280
	SQL FETCH.....	282
	SQL UPDATE.....	283
	SQL INSERT.....	283
	SQL COMMIT.....	284
	SQL ROLLBACK.....	284
9.9	Valemite vahetu sisestamine.....	285
	Valemite sisestamine.....	285
	Arvutusreeglid.....	287
	Sisestamisnäidis.....	288
9.10	Stringiparameetrid.....	289
	Stringitöötluste funktsioonid.....	289
	Stringiparameetri omistamine.....	290
	Stringiparameetrite ühendamine.....	290
	Arvväärtuse teisendamine stringiparameetriks.....	291
	Stringi osa kopeerimine stringiparameetrist.....	292
	Stringiparameetri teisendamine arväärtuseks.....	293
	Stringiparameetri kontrollimine.....	294
	Stringiparameetri pikkuse määramine.....	295
	Tähestikulise järjekorra võrdlemine.....	296
	Seadme parameetrite lugemine.....	297

9.11 Etteantud Q-parameetrid.....300

Väärtused PLC-st: Q100 kuni Q107.....	300
Aktiivne tööriista raadius: Q108.....	300
Tööriistatelg: Q109.....	300
Spindli olek: Q110.....	301
Jahutusvedelikuga varustamine: Q111.....	301
Ülekattumise tegur: Q112.....	301
Mõõtanda med programmis: Q113.....	301
Tööriista pikkus: Q114.....	301
Koordinaadid pärast programmi töö ajal teostatud mõõtmist.....	302
Tegeliku ja nimiväärtuse erinevus tööriista automaatsel mõõtmisel TT 130-ga.....	302
Töötlustasandi kallutamine toorikunurkadega: TNC arvutatud koordinaadid pöördetelgede jaoks.....	302
Mõõtmistulemused kontaktanduri tsüklitest (vt ka kasutusjuhend, Tsüklite programmeerimine).....	303

9.12 Programmeerimisnäited.....305

Näide: ellipsid.....	305
Näide: nõgus silinder raadiusfreesiga.....	307
Näide: kumer kera otsfreesiga.....	309

10	Programmeerimine: lisafunktsioonid.....	311
10.1	Lisafunktsioonide M ja STOPP sisestamine.....	312
	Põhialused.....	312
10.2	Lisafunktsioonid programmikäigu kontrollimiseks, spindli ja jahutussüsteemi jaoks.....	313
	Ülevaade.....	313
10.3	Lisafunktsioonid koordinaatide sisestamiseks.....	314
	Seadmepõhiste koordinaatide programmeerimine: M91/M92.....	314
	Positsioonidele lähenemine kallutamata koordinaatsüsteemis kallutatud töötlustasandi korral: M130.....	316
10.4	Lisafunktsioonid trajektoore jaoks.....	317
	Väikeste kontuuriastmete töötlemine: M97.....	317
	Lahtiste kontuurinurkade täielik töötlemine: M98.....	318
	Ettenihketegur süvistusliikumiseks: M103.....	319
	Ettenihe millimeetrites/spindli pööramine: M136.....	320
	Ettenihkekiirus ringkaartel: M109/M110/M111.....	321
	Raadiuse korrektuuriga kontuuri eelnev arvutamine (LOOK AHEAD): M120.....	322
	Seaderattaga positsioneerimise ülekattumine programmi täitmise ajal: M118.....	324
	Tagasilikumine kontuurilt tööriistatle suunal: M140.....	326
	Kontaktanduri kontrolli deaktiveerimine: M141.....	327
	Põhipööramise kustutamine: M143.....	328
	Tööriista automaatne ülestõstmine kontuurilt NC-stopi korral: M148.....	329
	Nurkade ümardamine: M197.....	330

11	Programmeerimine: erifunktsioonid.....	331
11.1	Erifunktsioonide ülevaade.....	332
	Peamenüü erifunktsioonid SPEC FCT.....	332
	Programmide menüü.....	333
	Kontuur- ja punkttootlemise funktsioonide menüü.....	333
	Erinevate DIN/ISO-funktsioonide defineerimise menüü.....	334
11.2	Dünaamiline kokkupõrkeseire (tarkvarasuvand).....	335
	Funktsioon.....	335
	Kokkupõrkeseire käsitsirežiimides.....	337
	Kokkupõrkeseire automaatrežiimis.....	339
	Kaitstava piirkonna graafiline kujutis.....	340
11.3	Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand).....	341
	Kasutamine.....	341
	AFC põhiseadete defineerimine.....	343
	Kontroll-lõike teostamine.....	346
	AFC aktiveerimine/deaktiveerimine.....	349
	Protokollifail.....	350
	Tööriista purunemise / kulumise seire.....	351
	Spindli koormuse seire.....	352
11.4	Aktiivne vibratsiooni summutamine ACC (tarkvarasuvand).....	353
	Kasutamine.....	353
	ACC aktiveerimine/deaktiveerimine.....	353
11.5	DIN/ISO-funktsioonide defineerimine.....	354
	Ülevaade.....	354
11.6	Tekstifailide loomine.....	355
	Kasutamine.....	355
	Tekstifaili avamine ja sulgemine.....	355
	Tekstide redigeerimine.....	356
	Tärgide, sõnade ja ridade kustutamine ja uuesti lisamine.....	356
	Tekstiplokkide töötlemine.....	357
	Tekstiosade otsimine.....	358

11.7 Vabalt defineeritavad tabelid.....	359
Alused.....	359
Vabalt defineeritavate tabelite koostamine.....	359
Tabeliformaadi muutmine.....	360
Ümberlülitamine tabeli- ja vormivaate vahel.....	361
D26: TAOPEN: vabalt defineeritava tabeli avamine.....	362
D27: TAPWRITE: vabalt defineeritava tabeli kirjeldamine.....	363
D28: TAPREAD: vabalt defineeritava tabeli lugemine.....	364

12 Programmeerimine: mitme teljega töötlus.....	365
12.1 Mitmeteljetöötuse funktsioonid.....	366
12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1).....	367
Sissejuhatus.....	367
PLANE-funktsiooni defineerimine.....	369
Asendinäidik.....	369
PLANE-funktsiooni lähtestamine.....	370
Töötlustasandi defineerimine ruuminurga abil: PLANE SPATIAL.....	371
Töötlustasandi defineerimine projektsiooninurga abil: PLANE PROJECTED.....	373
Töötlustasandi defineerimine Euleri nurga abil: PLANE EULER.....	374
Töötlustasandi defineerimine kahe vektori abil: PLANE VECTOR.....	376
Töötlustasandi defineerimine kolme punkti abil: PLANE POINTS.....	378
Töötlustasandi defineerimine üheainsa inkrementaalse ruuminurga abil: PLANE RELATIVE.....	380
Töötlustasand teljenurga kaudu: PLANE AXIAL (FCL 3-funktsioon).....	381
PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine.....	383
12.3 Kaldfreesimine kallutatud tasandil (tarkvarasuvand 2).....	388
Funktsioon.....	388
Kaldfreesimine pöördetelje inkrementaalse nihutamise abil.....	388
12.4 Lisafunktsioonid pöördetelgede jaoks.....	389
Ettenihe mm/min pöördetelgedel A, B, C: M116 (tarkvarasuvand 1).....	389
Pöördetelgede liikumine optimeeritud trajektooriga: M126.....	390
Pöördetelje näidu vähendamine alla 360°: M94.....	391
Tööriistatipu positsiooni säilitamine kaldtelgede positsioneerimisel (TCPM): M128 (tarkvarasuvand 2).....	392
Kaldtelgede valimine: M138.....	395
Seadme kinemaatika arvessevõtmine TEGELIKUL/ETTEANTUD positsioonidel lause lõpus: M144 (tarkvarasuvand 2).....	396
12.5 FUNCTION TCPM (tarkvarasuvand 2).....	397
Funktsioon.....	397
FUNCTION TCPM defineerimine.....	397
Programmeeritud ettenihke toimimisviis.....	398
Programmeeritud pöördteljekoordinaatide tõlgendamine.....	398
Interpolatsiooni tüüp alg- ja lõppasendi vahel.....	400
FUNCTION TCPM lähtestamine.....	401

12.6 Perifeerne freesimine: 3D-raadiusekorrekatuur TCPM-iga ja raadiuse korrektuuriga (G41/G42)... 402

Kasutamine..... 402

13 Programmeerimine: paletihaldus..... 403

13.1 Paletihaldus..... 404

Kasutamine.....	404
Paletitabeli valimine.....	406
Paletifaili sulgemine.....	406
Paletifaili töötlemine.....	406

14	Programmeerimine: treimistöötus.....	409
14.1	Treitöötus freespinkidel (tarkvarasuvand 50).....	410
	Sissejuhatus.....	410
14.2	Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50).....	411
	Freesimisrežiimi/treimisrežiimi ümberlülitus.....	411
	Treitöötuse graafiline kujutamine.....	413
	Pöörlemissageduse programmeerimine.....	414
	Ettenihkekiirus.....	415
	Tööriista kutsumine.....	415
	Tööriista korrektuur programmis.....	416
	Tööriista andmed.....	417
	Tera raadiuse korrektuur SRK.....	422
	Sisselõiked ja sooned.....	423
	Lähendatud treitöötus.....	429
14.3	Tasakaalutuse funktsioonid.....	431
	Tasakaalutus treimisrežiimis.....	431
	Tsükkel Tasakaalutuse mõõtmine.....	433

15 Käsitsirežiim ja seadistamine.....	435
15.1 Sisselülitamine, väljalülitamine.....	436
Sisselülitamine.....	436
Väljalülitamine.....	438
15.2 Seadme telgede nihutamine.....	439
Märkus.....	439
Telje nihutamine väliste suunaklahvidega.....	439
Sammhaaval positsioneerimine.....	439
Nihutamine elektrooniliste seaderatastega.....	440
15.3 Spindli pöörlemissagedus S, ettenihke F ja lisafunktsioon M.....	450
Kasutamine.....	450
Väärtuste sisestamine.....	450
Spindli pöörlemissageduse ja ettenihke muutmine.....	451
Ettenihke piirangu aktiveerimine.....	451
15.4 Funktsionaalne ohutus FS (valikuline).....	452
Üldist.....	452
Mõistete selgitused.....	453
Teljepositsioonide kontrollimine.....	454
Lubatud ettenihete ja pöörlemissageduste ülevaade.....	455
Ettenihke piirangu aktiveerimine.....	455
Täiendavad olekunäidud.....	456
15.5 Tugipunkti seadmine ilma 3D-kontaktandurita.....	457
Märkus.....	457
Ettevalmistus.....	457
Tugipunkti seadmine teljeklahvidega.....	457
Tugipunktide haldamine eelseadetabeliga.....	458
15.6 3D-kontaktandurid.....	464
Ülevaade.....	464
Funktsioonid kontaktanduri tsüklites.....	466
Kontaktanduri tsükli valimine.....	468
Mõõteväärtuste protokollimine kontaktanduri tsüklitest.....	469
Kontaktanduri tsükli mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse.....	470
Kontaktanduri tsükli mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse.....	471

15.7 3D-kontaktanduri kalibreerimine.....	472
Sissejuhatus.....	472
Kasuliku pikkuse kalibreerimine.....	473
Tegeliku raadiuse kalibreerimine ja kontaktanduri keskme nihke kompenseerimine.....	474
Kalibreerimisväärtuste kuvamine.....	476
15.8 Detaili viltuse asendi kompenseerimine 3D-kontaktanduriga.....	477
Sissejuhatus.....	477
Põhipööramise määramine.....	478
Põhipööramise salvestamine eelseadetabelisse.....	478
Detaili viltuse asendi kompenseerimine töölaua pööramisega.....	478
Põhipööramise kuvamine.....	479
Põhipööramise tühistamine.....	479
15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega.....	480
Ülevaade.....	480
Tugipunkti seadmine suvalisel telje.....	480
Nurk tugipunktina.....	481
Ringjoone kese tugipunktina.....	482
Telje kese tugipunktina.....	484
Detailide mõõtmine 3D-kontaktanduritega.....	485
Mõõtefunktsioonide kasutamine koos mehaaniliste andurite või mikromõõturitega.....	488
15.10 Töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1).....	489
Rakendamine, tööviis.....	489
Võrdluspunktidesse liikumine kallutatud telgede korral.....	491
Asendinäidud kallutatud süsteemis.....	491
Piirangud töötlustasandi kallutamisel.....	491
Käsi kallutamise aktiveerimine.....	492
Praeguse tööriistatelje suuna seadmine aktiivseks töötlussuunaks.....	493
Tugipunkti seadmine kallutatud süsteemis.....	494

16 Käsitsi sisestusega positsioneerimine.....	495
16.1 Lihtsate töötluste programmeerimine ja teostamine.....	496
Käsitsi sisestusega positsioneerimise kasutamine.....	496
Programmi varundamine või kustutamine \$MDI-st.....	499

17	Programmitest ja programmikäik.....	501
17.1	Graafika.....	502
	Kasutamine.....	502
	Kiirus Programmitesti seadistamine.....	503
	Ülevaade: vaated.....	504
	Pealtvaade.....	505
	Kujutis 3-l tasapinnal.....	505
	3D-kujutis.....	506
	Väljalõike suurendamine.....	508
	Graafilise simulatsiooni kordamine.....	509
	Tööriista kuvamine.....	509
	Töötlusaja määramine.....	510
	3D-joongraafika.....	511
17.2	Tooriku kujutamine tööruumis.....	513
	Kasutamine.....	513
17.3	Programmi kuvamise funktsioonid.....	514
	Ülevaade.....	514
17.4	Programmitest.....	515
	Kasutamine.....	515
17.5	Programmi käik.....	518
	Kasutamine.....	518
	Töötlusprogrammi käitamine.....	519
	Töötluse katkestamine.....	520
	Seadme telgede nihutamine katkestuse ajal.....	521
	Programmikäigu jätkamine pärast katkestust.....	521
	Programmi käivitamine suvalisest kohast (käsuploki käivitamine).....	523
	Naasmine kontuurile.....	525
17.6	Automaatne programmi käivitamine.....	526
	Kasutamine.....	526
17.7	Lausete vahelejätmise.....	527
	Kasutamine.....	527
	Lisage jutumärgid „/”.....	527
	Märgi „/” kustutamine.....	527

17.8 Valikuline programmi peatamine.....	528
Kasutamine.....	528

18 MOD-funktsioonid.....	529
18.1 MOD-funktsioon.....	530
MOD-funktsioonide valimine.....	530
Seadete muutmine.....	530
MOD-funktsioonide sulgemine.....	530
MOD-funktsioonide ülevaade.....	531
18.2 Seadme seadistused.....	532
Väline juurdepääs.....	532
Kinemaatika valimine.....	534
18.3 Asendinäidu valimine.....	535
Kasutamine.....	535
18.4 Mootühikute süsteemi valimine.....	536
Kasutamine.....	536
18.5 Tööaegade kuvamine.....	536
Kasutamine.....	536
18.6 Tarkvara numbrid.....	537
Kasutamine.....	537
18.7 Koodarvu sisestamine.....	537
Kasutamine.....	537
18.8 Andmevahetusliidese seadistamine.....	538
TNC 640 jadaliidesed.....	538
Kasutamine.....	538
RS-232-liidese seadistamine.....	538
Boodikiiruse (baudRate) seadistamine.....	538
Protokolli (protocol) seadistamine.....	539
Andmebittide (dataBits) seadistamine.....	539
Paarsuse (parity) kontrollimine.....	539
Stopp-bittide (stopBits) seadistamine.....	539
Kätluse (flowControl) seadistamine.....	540
Failisüsteem (fileSystem) failidega opereerimiseks.....	540
Andmeedastuse seadistused TNCserveri PC-tarkvaraga.....	540
Välise seadme töörežiimi valimine (fileSystem).....	541
Andmevahetustarkvara.....	542

18.9 Etherneti-liides..... 544

Sissejuhatus..... 544

Ühendusvõimalused..... 544

TNC konfigureerimine..... 544

18.10 Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine..... 550

Kasutamine..... 550

Kindla hoidiku omistamine seaderattale..... 550

Raadiokanali seadistamine..... 551

Saatevõimsuse seadistamine..... 551

Statistika..... 552

19 Tabelid ja ülevaated.....	553
19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid.....	554
Kasutamine.....	554
19.2 Kontaktide kinnistamine ja ühenduskaabel andmevahetusliideses.....	564
Liides V.24/RS-232-C HEIDENHAIN-seadmed.....	564
Välisseadmed.....	565
Ethernetiliidese RJ45 pesa.....	565
19.3 Tehniline info.....	567
19.4 Ülevaetetabelid.....	575
Töötlustsüklid.....	575
Lisafunktsioonid.....	576
19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus.....	578
Võrdlus: tehnilised andmed.....	578
Võrdlus: andmeliidesed.....	578
Võrdlus: tarvikud.....	579
Võrdlus: arvuti tarkvara.....	579
Võrdlus: seadmespetsiifilised funktsioonid.....	580
Võrdlus: kasutaja funktsioonid.....	580
Võrdlus: tsüklid.....	587
Võrdlus: lisafunktsioonid.....	589
Võrdlus: kontaktsüsteemi tsüklid käsitsirežiimil ja el. seaderattaga.....	592
Võrdlus: kontaktsüsteemi tsüklid automaatseks detaili kontrolliks.....	593
Võrdlus: erinevused programmeerimisel.....	594
Võrdlus: erinevused programmi testimisel, funktsionaalsuses.....	598
Võrdlus: erinevused programmi testimisel, käitamises.....	598
Võrdlus: erinevused käsitsirežiimis, funktsionaalsus.....	598
Võrdlus: erinevused käsitsirežiimis, käitamine.....	600
Võrdlus: erinevused programmi täitmisel, käitamine.....	600
Võrdlus: erinevused programmi täitmisel, liikumised.....	601
Võrdlus: erinevused MDI-režiimis.....	605
Võrdlus: erinevused programmeerimiskohas.....	606
19.6 DIN/ISO funktsioonide ülevaade TNC 640.....	607

1

**TNC 640
käsitsemise
esimesed sammud**

1.1 Ülevaade

1.1 Ülevaade

Käesoleva peatüki eesmärgiks on aidata TNC-algajatel tulla kiiresti toime TNC kõige olulisemate kasutusammudega. Täpsema info konkreetse teema kohta leiate vastavast kirjeldusest, millele tekstis viidatakse.

Käesolevas peatükis käsitletakse järgmisi teemasid:

- Masina sisselülitamine
- Esimese osa programmeerimine
- Esimese osa graafiline testimine
- Tööriistade seadistamine
- Detaili seadistamine
- Esimese programmi töötlemine

1.2 Masina sisselülitamine

Voolukatkestuse kinnitamine ja võrdluspunktidele liikumine

Sisselülitamine ja võrdluspunktidesse liikumine on seadme olemasolevad funktsioonid. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

- ▶ TNC ja masina toitepinge sisselülitamine: TNC käivitab operatsioonisüsteemi. See protsess võib kesta mõned minutid. Seejärel kuvatakse TNC ekraani päisereas dialoog Voolukatkestus

CE

- ▶ Vajutage klahvi CE: TNC tõlgib PLC-programmi

I

- ▶ Lülitage sisse juhtpinge: TNC kontrollib avariiseiskamise funktsiooni ja läheb üle režiimile Võrdluspunktile liikumine

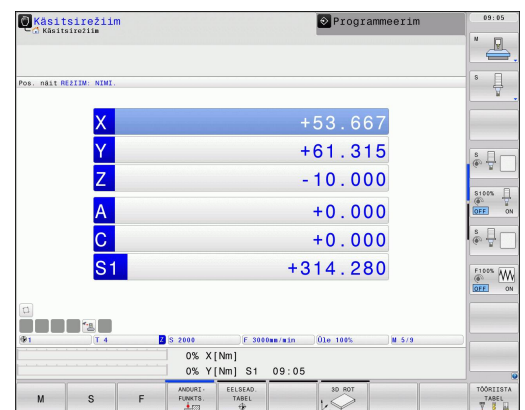
I

- ▶ Võrdluspunktide läbimine kindlaksmääratud järjekorras: iga telje korral vajutage välist START-klahvi. Kui Teie seadmel on absoluutse pikkuse mõõteseadmed ja nurgamõõteseadmed, jääb võrdluspunktidele liikumine ära

TNC on nüüd töövalmis ja olekus **Käitsirežiim**.

Detailne info sellel teemal

- Võrdluspunktidesse liikumine: vaata "Sisselülitamine", Lehekülg 436
- Töörežiimid: vaata "Programmeerimine", Lehekülg 69

1.3 Esimese osa programmeerimine

Õige režiimi valimine

Programme saab luua ainult töörežiimis Programmeerimine:

- Vajutage režiimiklahvi: TNC lülitub režiimi Programmeerimine

Detailne info sellel teemal

- Töörežiimid: vaata "Programmeerimine", Lehekülg 69

TNC kõige olulisemad juhtseadised

Dialoogijuhtimise funktsioonid	Klahv
Sisestuse kinnitamine ja järgmise dialoogiküsimuse aktiveerimine	
Dialoogiküsimuse vahelejätmine	
Dialoogi enneaegne lõpetamine	
Dialoogi katkestamine, sisestustest loobumine	
Funktsiooninupud ekraanil, millega Te valite funktsiooni aktiivsest tööolekust sõltumatult	

Detailne info sellel teemal

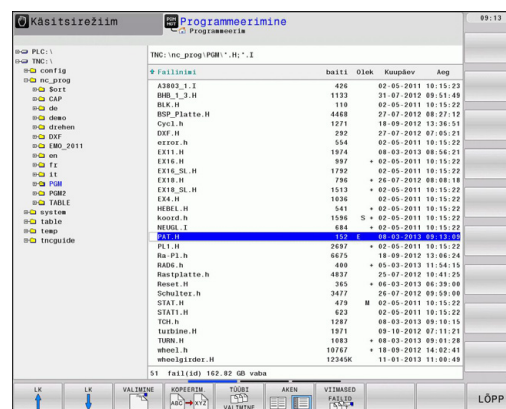
- Programmide koostamine ja muutmine: vaata "Programmi redigeerimine", Lehekülg 95
- Klahvide ülevaade: vaata "TNC juhtseadised", Lehekülg 2

1.3 Esimese osa programmeerimine

Uue programmi avamine/failihaldus

PGM
MGT

- ▶ Vajutage klahvi PGM MGT: TNC avab failihalduse. TNC failihalduse ehitus on sarnane nagu Windows Exploreriga arvu failihaldus. Failihaldusega haldate Te TNC kõvakettal olevaid faile.
- ▶ Valige nooleklahvidega kataloog, milles Te soovite uue faili avada
- ▶ Sisestage suvaline failinimi laiendiga .I: TNC avab siis automaatselt programmi ja küsib uue programmi mõõtühikut
- ▶ Mõõtühiku valimine: vajutage kas funktsiooniklahvi MM või INCH: TNC käivitab automaatselt tooriku defineerimise vaata "Tooriku defineerimine", Lehekülg 49

TNC loob programmi esimese ja viimase lause automaatselt. Neid lauseid ei saa Te hiljem enam muuta.

Detailne info sellel teemal

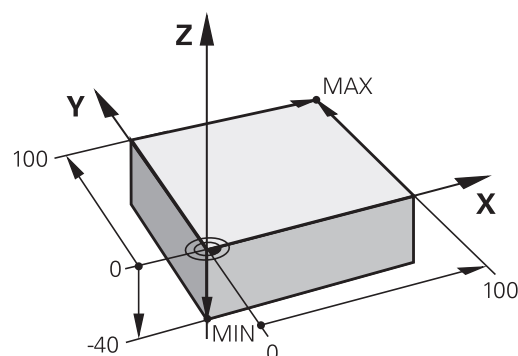
- Failihaldus: vaata "Failihaldustoimingud", Lehekülg 103
- Uue programmi koostamine: vaata "Programmi avamine ja sisestamine", Lehekülg 91

Tooriku defineerimine

Pärast seda kui Te olete avanud uue programmi, alustab TNC koheselt dialoogi tooriku definitsiooni sisestamiseks. Toorikuna defineerige alati tahukas sisestades MIN- ja MAX-punkti andmed, vastavalt valitud tugipunktist lähtudes.

Pärast seda, kui Te olete avanud uue programmi, juhatab TNC automaatselt sisse tooriku definitsiooni ja küsib vajalikke tooriku andmeid:

- ▶ **Spindlitelg Z - tasand XY:** aktiivse spindlitelje sisestamine. G17 on eelseadena esile tõstetud, võtke klahviga ENT üle
- ▶ **Tooriku defineerimine: miinimum X:** sisestage tugipunktist lähtudes tooriku väikseim X-koordinaat, nt 0, kinnitage klahviga ENT
- ▶ **Tooriku defineerimine: miinimum Y:** sisestage tugipunktist lähtudes tooriku väikseim Y-koordinaat, nt 0, kinnitage klahviga ENT
- ▶ **Tooriku defineerimine: miinimum Z:** sisestage tugipunktist lähtudes tooriku väikseim Z-koordinaat, nt -40, kinnitage klahviga ENT
- ▶ **Tooriku defineerimine: maksimum X:** sisestage tugipunktist lähtudes tooriku suurim X-koordinaat, nt 100, kinnitage klahviga ENT
- ▶ **Tooriku defineerimine: maksimum Y:** sisestage tugipunktist lähtudes tooriku suurim Y-koordinaat, nt 100, kinnitage klahviga ENT
- ▶ **Tooriku defineerimine: maksimum Z:** sisestage tugipunktist lähtudes tooriku suurim Z-koordinaat, nt 0, kinnitage klahviga ENT

NC-näidislaused

```
%UUSG71 *
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-40 *
N20 G31 X+100 Y+100 Z+0 *
N99999999 %UUS G71 *
```

Detailne info sellel teemal

- Tooriku defineerimine: Lehekülg 92

1.3 Esimese osa programmeerimine

Programmi ehitus

Töötlusprogrammid peaksid alati olema võimalikult sarnase ehitusega. See suurendab ülevaatlikkust, kiirendab programmeerimist ja vähendab vigade allikaid.

Soovituslik programmi ülesehitus lihtsate, tavalisete kontuuri töötluste korral

- 1 Tööriista kutsumine, tööriistatelse defineerimine
- 2 Tööriista eemaldamine
- 3 Eelpositsioneerimine töötlustasandil kontuuri lähtepunkti lähedal
- 4 Eelpositsioneerimine tööriistatelse detaili kohal või kohe sügavusele, vajadusel lülitada sisse spindel/jahutusvedelik
- 5 Kontuurile lähenemine
- 6 Kontuuri töötlemine
- 7 Kontuurilt lahkumine
- 8 Tööriista vabastamine, programmi lõpp

Detailne info sellel teemal

- Kontuuri programmeerimine: vaata "Tööriista liikumine", Lehekülg 186

Soovituslik programmi ülesehitus lihtsate tsükliprogrammide korral

- 1 Tööriista kutsumine, tööriistatelse defineerimine
- 2 Tööriista eemaldamine
- 3 Töötlustsükli defineerimine
- 4 Töötlustsükli liikumine
- 5 Tsükli kutsumine, spindli/jahutusvedeliku sisselülitamine
- 6 Tööriista vabastamine, programmi lõpp

Detailne info sellel teemal

- Tsükli programmeerimine: vaata kasutusjuhendit Tsükli

Programmi ülesehitus Kontuuri programmeerimine

```
%BSPCONT G71 *
N10 G30 G71 X... Y... Z... *
N20 G31 X... Y... Z... *
N30 T5 G17 S5000 *
N40 G00 G40 G90 Z+250 *
N50 X... Y... *
N60 G01 Z+10 F3000 M13 *
N70 X... Y... RL F500 *
...
N160 G40 ... X... Y... F3000 M9 *
N170 G00 Z+250 M2 *
N99999999 BSPCONT G71 *
```

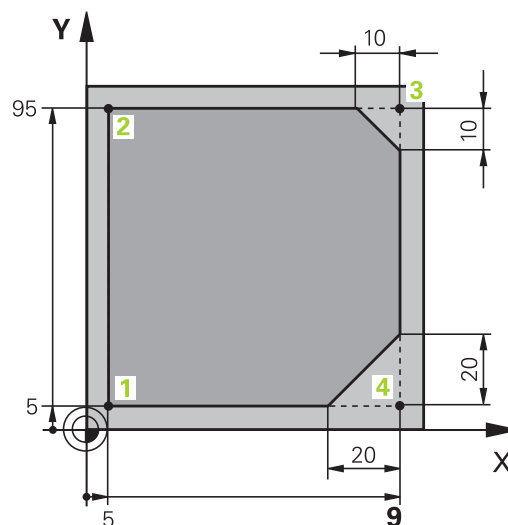
Programmi struktuur Tsükli programmeerimine

```
%BSBCYC G71 *
N10 G30 G71 X... Y... Z... *
N20 G31 X... Y... Z... *
N30 T5 G17 S5000 *
N40 G00 G40 G90 Z+250 *
N50 G200... *
N60 X... Y... *
N70 G79 M13 *
N80 G00 Z+250 M2 *
N99999999 BSBCYC G71 *
```

Lihtsa kontuuri programmeerimine

Pildil paremal kujutatud kontuur tuleb freesida üks kord 5 mm sügavusele. Tooriku definitsiooni Te juba koostasite. Pärast seda, kui Te olete avanud funktsiooniklahviga dialoogi, sisestage kõik TNC poolt ekraani päisereas küsitud andmed.

- TOOL CALL**
 - ▶ tööriista kutsumine: sisestage tööriista andmed. Kinnitage sisestust iga kord klahviga ENT, ärge unustage tööriistatelge
- L**
 - ▶ Vajutage klahvi L, et avada programmilause sirgjooneliseks liikumiseks
- ←**
 - ▶ Minge nooleklahviga vasakule G-funktsioonide sisestusalale
- G00**
 - ▶ Valige kiirkäigul liikumiseks funktsiooniklahv G0
- L**
 - ▶ Tööriista eemaldamine: vajutage oranži teljeklahvi Z, et vabastada tööriistatelt ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt 250. Kinnitage klahviga ENT
- ←**
 - ▶ **Raadiuse korr.: RL/RR/ei korr.?** kinnitage klahviga ENT: raadiuse korrektuuri ei aktiveerita
- L**
 - ▶ **Lisafunktsioon M?** kinnitage klahviga END: TNC salvestab sisestatud liikumislause
- ←**
 - ▶ Vajutage klahvi L, et avada programmilause sirgjooneliseks liikumiseks
- ←**
 - ▶ Minge nooleklahviga vasakule G-funktsioonide sisestusalale
- G00**
 - ▶ Valige kiirkäigul liikumiseks funktsiooniklahv G0
- L**
 - ▶ Tööriista eelpositsioneerimine töötlustasandil: vajutage oranži teljeklahvi X ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt -20
- ←**
 - ▶ Vajutage oranži teljeklahvi Y ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt -20. Kinnitamine klahviga ENT
- ←**
 - ▶ **Raadiuse korr.: RL/RR/ei korr.?** kinnitage klahviga ENT: raadiuse korrektuuri ei aktiveerita
- L**
 - ▶ **Lisafunktsioon M?** kinnitage klahviga END: TNC salvestab sisestatud liikumislause
- ←**
 - ▶ Tööriista viimine sügavusele: vajutage oranži teljeklahvi Y ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt -5. Kinnitage klahviga ENT
- ←**
 - ▶ **Raadiuse korr.: RL/RR/ei korr.?** kinnitage klahviga ENT: raadiuse korrektuuri ei aktiveerita
- ←**
 - ▶ **Ettenihe F=?** Positsioneerimiskiiruse sisestamine, nt 3000 mm/min, kinnitage klahviga ENT
- L**
 - ▶ **Lisafunktsioon M?** Spindli ja jahutusvedeliku sisselülitamine, nt **M13**, kinnitage klahviga END: TNC salvestab sisestatud liikumislause
- G**
 - ▶ Kontuurile lähenemiseks **26** sisestamine: sisenemisringjoone **ümardusraadiuse** defineerimine

1.3 Esimese osa programmeerimine

- ▶ Kontuuri töötlemine, kontuuripunkti **2** liikumine: piisab muutunud informatsiooni sisestamisest, seega sisestage ainult Y-koordinaat 95 ja salvestage kirje klahviga END

- ▶ Kontuuripunkti **3** liikumine: sisestage X-koordinaat 95 ja salvestage kirje klahviga END

- ▶ Faasi määramine kontuuripunktis **3**: sisestage faasi laius 10 mm, salvestage klahviga END

- ▶ Kontuuripunkti **4** liikumine: sisestage Y-koordinaat 5 ja salvestage kirje klahviga END

- ▶ Faasi määramine kontuuripunktis **4**: sisestage faasi laius 20 mm, salvestage klahviga END

- ▶ Kontuuripunkti **1** liikumine: sisestage X-koordinaat 5 ja salvestage kirje klahviga END

- ▶ Kontuurilt lahkumiseks **27** sisestamine: väljumisringjoone **ümardusraadiuse** defineerimine

- ▶ Tööriista eemaldamiseks **0** sisestamine : vajutage oranži teljeklahvi Z, et vabastada tööriistatelt ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt 250. Kinnitage klahviga ENT
- ▶ **Raadiuse korr.: RL/RR/ei korr.?** kinnitage klahviga ENT: raadiuse korrektuuri ei aktiveerita
- ▶ **LISAFUNKTSIOON M? M2** sisestamine programmi lõpuks, kinnitage klahviga END: TNC salvestab sisestatud liikumislause

Detailne info sellel teemal

- **Täielik näide koos NC-lausetega:** vaata "Näide: ristkoordinaatidega sirgjooneline liikumine ja faasid", Lehekülg 203
- Uue programmi koostamine: vaata "Programmi avamine ja sisestamine", Lehekülg 91
- Kontuurile liikumine/lahkumine: vaata "Kontuurile lähenemine ja lahkumine", Lehekülg 190
- Kontuuride programmeerimine: vaata "Trajektoorida ülevaade", Lehekülg 194
- Tööriista raadiuse korrektuur: vaata "Tööriista raadiuse korrektuur", Lehekülg 181
- Lisafunktsioonid M: vaata "Lisafunktsioonid programmikäigu kontrollimiseks, spindli ja jahutussüsteemi jaoks ", Lehekülg 313

Tsükliprogrammi koostamine

Joonisel paremal kujutatud avad (sügavus 20 mm) tuleb teha standardse puurimistsükliga. Tooriku definitsiooni Te juba koostasite.

TOOL
CALL

L

←

G00

CYCL
DEF

PUURIM.
KEERE

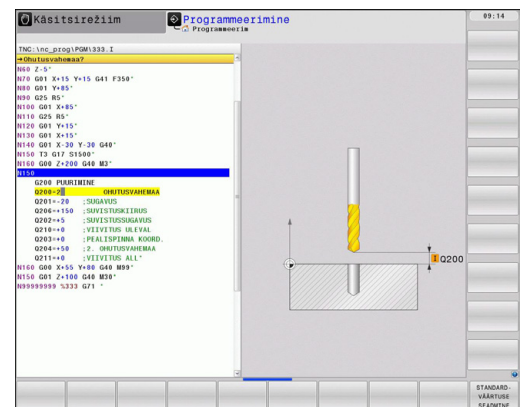
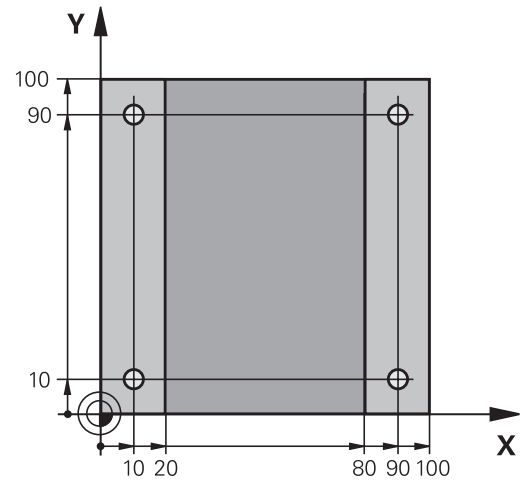
200

G

X

G

- ▶ Tööriista kutsumine: sisestage tööriista andmed. Kinnitage sisestust iga kord klahviga ENT, ÄRGE UNUSTAGE TÖÖRIISTATELGE
- ▶ Vajutage klahvi L, et avada programmilause sirgjooneliseks liikumiseks
- ▶ Minge nooleklahviga vasakule G-funktsioonide sisestusalale
- ▶ Valige kiirkäigul liikumiseks funktsiooniklahv G0
- ▶ Tööriista eemaldamine: vajutage oranži teljeklahvi Z, et vabastada tööriistatelt ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt 250. Kinnitage klahviga ENT
- ▶ Raadiuse korr.: RL/RR/ei korr.? kinnitage klahviga ENT: raadiuse korrektuuri ei aktiveerita
- ▶ Lisafunktsioon M? kinnitage klahviga END: TNC salvestab sisestatud liikumislause
- ▶ Tsüklimenüü kutsumine
- ▶ Puurimistsükli kuvamine
- ▶ Standardse puurimistsükli 200 valimine: TNC käivitab dialoogi tsükli määramiseks. Sisestage TNC poolt küsitavad parameetrid samm-sammult, kinnitage kirjet iga kord klahviga ENT. TNC kuvab ekraanil paremal lisaks graafiku, milles on toodud tsükli vastav parameeter
- ▶ Esimesele puurimispositsioonile liikumiseks sisestage 0: puurimispositsiooni **koordinaatide** sisestamine, jahutusvedeliku ja spindli sisselülitamine, tsükli kutsumine käsuga **M99**
- ▶ Järgmistele puurimispositsioonidele liikumiseks sisestage 0: vastava puurimispositsiooni **koordinaatide** sisestamine, jahutusvedeliku ja spindli sisselülitamine, tsükli kutsumine käsuga **M99**
- ▶ Tööriista eemaldamiseks 0 sisestamine : vajutage oranži teljeklahvi Z, et vabastada tööriistatelt ja sisestage positsiooni väärtus, kuhu tuleb liikuda, nt 250. Kinnitage klahviga ENT
- ▶ Raadiuse korr.: RL/RR/ei korr.? kinnitage klahviga ENT: raadiuse korrektuuri ei aktiveerita
- ▶ Lisafunktsioon M? M2 sisestamine programmi lõpuks, kinnitage klahviga END: TNC salvestab sisestatud liikumislause

1.3 Esimese osa programmeerimine

NC-näidislaused

%C200 G71 *		
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-40 *		Tooriku defineerimine
N20 G31 X+100 Y+100 Z+0 *		
N30 T5 G17 S4500 *		Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *		Tööriista eemaldamine
N50 G200 PUURIMINE		Tsükli defineerimine
Q200=2	;OHUTU KAUGUS	
Q201=-20	;SÜGAVUS	
Q206=250	;F SÜVIST. ETTENIHE	
Q202=5	;ETTEANDESÜGAVUS	
Q210=0	;F.-AEG ÜLAL	
Q203=-10	;PEALISPINNA KOORD.	
Q204=20	;2. OH. KAUGUS	
Q211=0.2	;VIIVITUS ALL	
N60 X+10 Y+10 M13 M99 *		Spindel ja jahutusvedelik sees, tsükli kutsumine
N70 X+10 Y+90 M99 *		Tsükli kutsumine
N80 X+90 Y+10 M99 *		Tsükli kutsumine
N90 X+90 Y+90 M99 *		Tsükli kutsumine
N100 G00 Z+250 M2 *		Tööriista vabastamine, programmi lõpp
N99999999 %C200 G71 *		

Detailne info sellel teemal

- Uue programmi koostamine: vaata "Programmi avamine ja sisestamine", Lehekülg 91
- Tsüklite programmeerimine: vaata kasutusjuhendit Tsükliid

1.4 Esimese osa graafilise testimine

Õige töörežiimi valimine

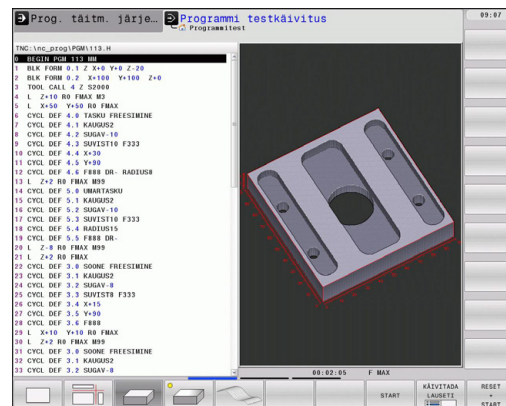
Programme saate Te luua ainult režiimil Programm-test:

- Vajutage režiimiklahvi: TNC lülitub töörežiimi.

Detailne info sellel teemal

- TNC töörežiimid: vaata "Töörežiimid", Lehekülg 69
- Programmi testimine: vaata "Programmitest", Lehekülg 515

Tööriistatabeli valimine programmi-testiks

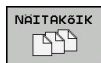
Seda tuleb teha vaid siis, kui töörežiimis Programmitest pole töörijstabel veel aktiveeritud.

- ▶ Vajutage klahvi PGM MGT: TNC avab failihalduri

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi TÕÜBI VALIMINE:
TNC kuvab funktsiooniklahvide menüü näidatava failitüübi valimiseks

- Vajutage funktsiooniklahvi NÄITA KÕIK: TNC kuvab kõik salvestatud andmed paremas aknas

- ▶ Viige kursoriväli vasakule kaustadele

- ▶ Viige kursoriväli kaustale TNC:\

- ▶ Viige kursoriväli paremale failidele

- ▶ Viige kursoriväli failile TOOL.T (aktiivne tööriistatabel), võtke üle klahviga ENT: TOOL.T saab oleku S ja on sellega programmi testimiseks aktiivne

- ▶ Vajutage klahvi END: lahkuge failihaldurist

Detailne info sellel teemal

- Tööriistahaldur: vaata "Tööriista andmete sisestamine tabelisse", Lehekülg 154
- Programmi testimine: vaata "Programmitest", Lehekülg 515

1.4 Esimese osa graafiline testimine

Valida programm, mida soovitakse testida

- ▶ Vajutage klahvi PGM MGT: TNC avab failihalduri

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi VIIMASED FAILID: TNC avab esiletõstetud akna viimati valitud failidega
- ▶ Valige nooleklahvidega programm, mida te soovite testida, võtke üle klahviga ENT

Detailne info sellel teemal

- Programmi valimine: vaata "Failihaldustoimingud", Lehekülg 103

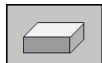
Ekraani jaotuse ja vaate valimine

- ▶ Vajutage klahvi ekraani jaotuse valimiseks: TNC näitab funktsiooniklahvide real kõik kasutatavaid alternatiive

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi PROGRAMM + GRAAFIKA: TNC näitab ekraani vasakul poolel programmi, paremal poolel toorikut
- ▶ Valige funktsiooniklahviga soovitud vaade
- ▶ Pealtvaate kuvamine

- ▶ Kujutise 3 tasapinnas kuvamine
- ▶ 3D-kujutise kuvamine

Detailne info sellel teemal

- Graafikafunktsioonid: vaata "Graafika ", Lehekülg 502
- Programmitesti tegemine: vaata "Programmitest", Lehekülg 515

Programm-testi käivitamine

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi RESET + START:
TNC simuleerib aktiivse programmi kuni programmeeritud katkestuseni või kuni programmi lõpuni

- ▶ Simulatsiooni ajal saate te funktsiooniklahvidega vahetada vaateid

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi STOPP: TNC katkestab programmitesti
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi START: TNC jätkab katkestuse järel programmitesti

Detailne info sellel teemal

- Programmitesti tegemine: vaata "Programmitest", Lehekülg 515
- Graafikafunktsioonid: vaata "Graafika ", Lehekülg 502
- Testi kiiruse seadistamine: vaata "Kiirus Programmitesti seadistamine", Lehekülg 503

1.5 Tööriistade seadistamine

1.5 Tööriistade seadistamine

Õige töörežiimi valimine

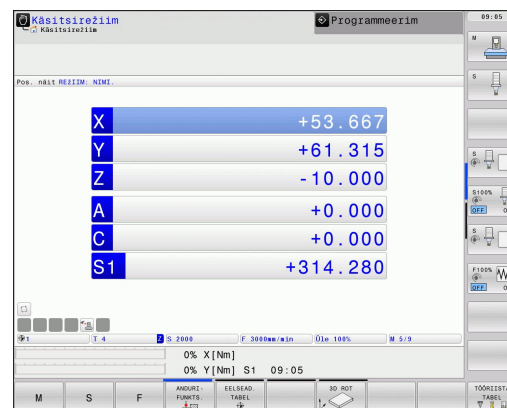
Tööriistu seadistatakse töörežiimis **Käsitsirežiim**:

- Vajutage režiimiklahvi: TNC lülitub töörežiimi **Käsitsirežiim**

Detailne info sellel teemal

- TNC töörežiimid: vaata "Töörežiimid", Lehekülg 69

Tööriistade ettevalmistamine ja mõõtmine

- Fikseerige vajalikud tööriistad vastavatesse kinnituspadrunitesse
- Välise tööriista eelseadistusseadmega mõõtmisel: mõõtkke tööriistad, kirjutage pikkus ja raadius üles või edastage kohe ülekandmisprogrammiga seadmele
- Tööpingil mõõtmise korral: pange tööriistad tööriistavahetisse Lehekülg 60

Tööriistatabel TOOL.T

Tööriistatabelisse TOOL.T (püsivalt salvestatud kaustas TNC: \TABLE\) salvestatakse tööriistaandmed, nt pikkus ja raadius, samuti muu tööriistaspetsiifiline info, mida TNC vajab erinevate funktsioonide teostamiseks.

Tööriistade andmete sisestamiseks tööriistatabelisse TOOL.T toimige järgmiselt:

- ▶ Tööriistatabeli kuvamine: TNC kuvab tööriistatabeli tabeli kujul
- ▶ Tööriistatabeli muutmine: vajutage funktsiooniklahvi REDIGEERIMINE
- ▶ valige nooleklahvidega üles või alla liikudes tööriista number, mida te soovite muuta
- ▶ valige nooleklahvidega paremale ja vasakule liikudes tööriista andmed, mida te soovite muuta
- ▶ Tööriistatabelist lahkumine: vajutage klahvi END

T	NAME	L	R	R2	DL	DR
0	NULLWERKZEUG	0	0	0	0	0
1	D2	20	1	0	0	0
2	D4	40	2	0	0	0
3	D6	50	3	0	0	0
4	D8	50	4	0	0	0
5	D10	60	5	0	0	0
6	D12	60	6	0	0	0
7	D14	70	7	0	0	0
8	D16	80	8	0	0	0
9	D18	80	9	0	0	0
10	D20	90	10	0	0	0
11	D22	90	11	0	0	0
12	D24	90	12	0	0	0
13	D26	90	13	0	0	0
14	D28	100	14	0	0	0
15	D30	100	15	0	0	0
16	D32	100	16	0	0	0
17	D34	100	17	0	0	0
18	D36	100	18	0	0	0
19	D38	100	19	0	0	0
20	D40	100	20	0	0	0
21	D42	100	5	5	0	0
22	D44	120	22	0	0	0
23	D46	120	23	0	0	0
24	D48	120	24	0	0	0
25	D50	120	25	0	0	0
26	D52	120	26	0	0	0

Detailne info sellel teemal

- TNC töörežiimid: vaata "Töörežiimid", Lehekülg 69
- Tööriistatabeliga töötamine: vaata "Tööriista andmete sisestamine tabelisse", Lehekülg 154

1.5 Tööriistade seadistamine

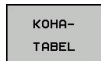
Kohatabel TOOL_P.TCH

Kohatabeli funktsioonid sõltuvad seadmest. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Kohatabelis TOOL_P.TCH (püsivalt salvestatud kaustas TNC:\TABLE\) määratakse kindlaks, millised tööriistad magasinis on.

Andmete sisestamiseks kohatabelisse TOOL_P.TCH toimige järgmiselt:

- ▶ Tööriistatabeli kuvamine: TNC kuvab tööriistatabeli tabeli kujul
- ▶ kohatabeli kuvamine: TNC kuvab kohatabeli tabeli kujul
- ▶ Kohatabeli muutmine: vajutage funktsiooniklahvi REDIGEERIMINE
- ▶ valige nooleklahvidega üles või alla liikudes kohanumber, mida te soovite muuta
- ▶ valige nooleklahvidega paremale ja vasakule liikudes andmed, mida te soovite muuta
- ▶ Kohatabelist lahkumine: vajutage klahvi END

Detailne info sellel teemal

- TNC töörežiimid: vaata "Töörežiimid", Lehekülg 69
- Kohatabeliga töötamine: vaata "Tööriistavaheti kohatabel", Lehekülg 163

P	T	TNAME	RSV	ST	F	L	DOC
0.0	0	D10					
1.1	1	D2					
1.2	2	D4					
1.3	3	D6					
1.4	4	D8					
1.5	5	D10 R					
1.6	6	D12					
1.7	7	D14					
1.8	8	D16					
1.9	9	D18					
1.10	10	D20					
1.11	11	D22					
1.12	12	D24					
1.13	13	D26					
1.14	14	D28					
1.15	15	D30					
1.16	16	D32					
1.17	17	D34					
1.18	18	D36					
1.19	19	D38					
1.20	20	D40					
1.21	21	D42					
1.22	22	D44					
1.23	23	D46					
1.24	24	D48					
1.25	25	D50					
1.26	26	D52					

1.6 Detaili seadistamine

Õige töörežiimi valimine

Tööriistu seadistatakse töörežiimis **Käsitsirežiim** või **El. seaderatas**

- Vajutage režiimiklahvi: TNC lülitub töörežiimi **Käsitsirežiim**

Detailne info sellel teemal

- Käsitsirežiim: vaata "Seadme telgede nihutamine", Lehekülg 439

Tooriku kinnitamine

Kinnitage toorik hoideseadisega seadme töölauale. Kui te seadmel on 3D-kontaktandur, jääb tooriku teljeparalleelne rihtimine ära.

Kui teil pole 3D-kontaktandureid, siis tuleb teil toorik rihtida selliselt, et see on kinnitatud seadme telgede suhtes paralleelselt.

1.6 Detaili seadistamine

Detaili seadistamine 3D-kontaktanduritega

- ▶ 3D-kontaktanduri vahetamine: teostage töörežiimis MDI (Manual Data Input) **TOOL CALL**-lause koos tööriistatelje andmetega ja valige seejärel uuesti **Käsitsirežiim** (MDI-režiimis saab töödelda suvalisi NC-lauseid üksteisest sõltumatult lausehaaval)

- ▶ Mõõtmisfunktsioonide valimine: TNC kuvab klahviriba kasutatavate funktsioonidega
- ▶ Põhipööramise mõõtmine: TNC avab põhipööramise menüü. Põhipööramise määramiseks mõõtke toorikul kahte ühel sirgel olevat punkti
- ▶ Kontaktanduri eelpositsioneerimine teljesuunaklahvidega esimese mõõtepunkti lähedale
- ▶ Funktsiooniklahviga mõõtmisruuna valimine
- ▶ NC-start vajutamine: kontaktandurid liiguvad määratud suunda, kuni puutuvad tooriku vastu ja seejärel automaatselt jälle tagasi lähtepunkti
- ▶ Kontaktandurite eelpositsioneerimine teljesuunaklahvidega teise mõõtepunkti lähedale
- ▶ Vajutage NC-start: kontaktandurid liiguvad määratud suunda, kuni puutuvad tooriku vastu, ja seejärel automaatselt jälle tagasi lähtepunkti
- ▶ Seejärel näitab TNC saadud põhipööramist
- ▶ Kuvatava väärtuse ülevõtmine aktiivseks pööramiseks funktsiooniklahviga PÕHIPÖÖRAMISE SEADMINE. Funktsiooniklahv END menüüst lahkumiseks

Detailne info sellel teemal

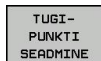
- Töörežiim MDI: vaata "Lihtsate töötluste programmeerimine ja teostamine", Lehekülg 496
- Tooriku joondamine: vaata "Detaili viltuse asendi kompenseerimine 3D-kontaktanduriga ", Lehekülg 477

Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

- ▶ 3D-kontaktanduri vahetamine: teostage töörežiimis MDI **TOOL CALL**-lause koos tööriistatelje andmetega ja valige seejärel uuesti **Käbitsirežiim**

- ▶ Mõõtmisfunktsioonide valimine: TNC kuvab funktsiooniklahviriba kasutatavate funktsioonidega
- ▶ Tugipunkti seadmine nt detaili nurka
- ▶ Kontaktandurite positsioneerimine esimese detailiserva esimesse mõõtmispunkti
- ▶ Funktsiooniklahviga mõõtmisruuna valimine
- ▶ Vajutage NC-start: kontaktandurid liiguvad määratud suunda, kuni puutuvad tooriku vastu, ja seejärel automaatselt jälle tagasi lähtepunkti
- ▶ Kontaktandurite eelpositsioneerimine teljesuunaklahvidega esimese detailiserva teise mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Vajutage NC-start: kontaktandurid liiguvad määratud suunda, kuni puutuvad tooriku vastu, ja seejärel automaatselt jälle tagasi lähtepunkti
- ▶ Kontaktandurite eelpositsioneerimine teljesuunaklahvidega teise detailiserva esimese mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Funktsiooniklahviga mõõtmisruuna valimine
- ▶ Vajutage NC-start: kontaktandurid liiguvad määratud suunda, kuni puutuvad tooriku vastu, ja seejärel automaatselt jälle tagasi lähtepunkti
- ▶ Kontaktandurite eelpositsioneerimine teljesuunaklahvidega teise detailiserva teise mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Vajutage NC-start: kontaktandurid liiguvad määratud suunda, kuni puutuvad tooriku vastu, ja seejärel automaatselt jälle tagasi lähtepunkti
- ▶ Seejärel kuvab TNC saadud nurgapunkti koordinaadid

- ▶ 0 seadmine: vajutage funktsiooniklahvi TUGIPUNKTI SEADMINE
- ▶ Menüüst lahkumine funktsiooniklahviga END

Detailne info sellel teemal

- Tugipunktide seadmine: vaata "Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega", Lehekülg 480

1.7 Esimese programmi töötlemine

1.7 Esimese programmi töötlemine

Õige töörežiimi valimine

Te saate programme töödelda kas töörežiimil Programmikäik üksiklause või töörežiimil Programmikäik lausejada:

- ▶ Töörežiimide klahvi vajutamine: TNC läheb töörežiimi **Programmikäik üksiklause**, TNC töötleb programmi lausehaaval. Te peate iga lause kinnitama klahviga NC-start

- ▶ Töörežiimide klahvi vajutamine: TNC läheb töörežiimi **Programmikäik lausejada**, TNC töötleb programmi pärast NC-starti kuni programmi katkestuseni või kuni programmi lõpuni

Detailne info sellel teemal

- TNC töörežiimid: vaata "Töörežiimid", Lehekülg 69
- Programmi töötlemine: vaata "Programmi käik", Lehekülg 518

Valida programm, mida soovitakse töödelda

- ▶ Vajutage klahvi PGM MGT: TNC avab failihalduri

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi VIIMASED FAILID: TNC avab esiletoetud akna viimati valitud failidega
- ▶ Valige vajadusel nooleklahvidega programm, mida te soovite töödelda, võtke üle klahviga ENT

Detailne info sellel teemal

- Failihaldus: vaata "Failihaldustoimingud", Lehekülg 103

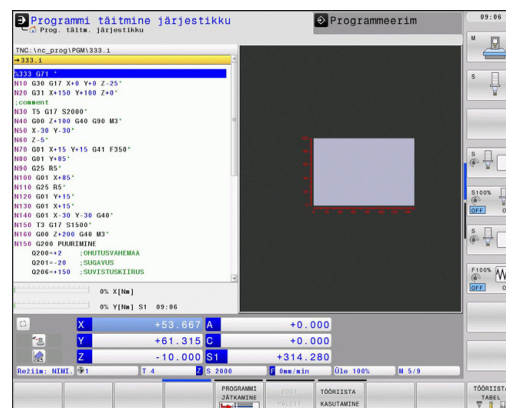
Programmi käivitamine

- ▶ Klahvi NC-start vajutamine: TNC töötleb aktiivset programmi

Detailne info sellel teemal

- Programmi töötlemine: vaata "Programmi käik", Lehekülg 518

2

Sissejuhatus

2.1 TNC 640

HEIDENHAINI TNC-d on tootmistehhi sobivad kontuurjuhtimisseadmed, millega saab traditsioonilisi freesimis- ja puurimistöid kergesti arusaadavas lihttekstdialoogi vormis programmeerida otse tööpingis. Need on ette nähtud kasutamiseks freesimis- ja puurimismasinatega ning kuni 18 teljega töötluskeskustega. Lisaks saab programmeeritult seada spindli nurkasendit.

Integreeritud kõvakettale saab salvestada suvalise arvu programme ka juhul, kui need on loodud mujal. Kiireteks arvutusteks saab mis tahes hetkel aktiveerida kalkulaatori.

Juhtpaneel ning ekraanikuva on kujundatud ülevaatlikult, nii et kõik funktsioonid on kiiresti ja lihtsalt kättesaadavad.

HEIDENHAINi lihtteksti dialoog ja DIN/ISO

Eriti lihtne on programmeerimine kasutajasõbraliku HEIDENHAINi lihttekstdialoogi abil. Programmi sisestamise ajal kujutatakse üksikuid töötlemisamme programmeerimisgraafika abil.

Lisaks saab kasutada vaba kontuuriprogrammeerimist FK, kui arvjuhtimisprogrammi nõuetele vastav joonis puudub. Tooriku töötlemise graafiline simuleerimine on võimalik nii programmitesti kui ka programmi töö ajal.

Lisaks saab TNC-sid programmeerida ka vastavalt DIN/ISO nõuetele või DNC-režiimis.

Programmi saate sisestada ja testida ka siis, kui detaili samal ajal mingi muu programmiga töödeldakse.

Ühilduvus

HEIDENHAINi trajektoori juhtseadmetele (alates TNC 150 B-st) koostatud programme saab TNC 640 teatud tingimustel täita. Kui NC-lausetes sisaldub kehtetuid elemente, märgistab TNC need faili avamisel VEA lausetena.

vaata "TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus",
Lehekülg 578Pöörake siin tähelepanu ka
üksikasjalikule erinevuste kirjeldusele: iTNC 530 ja
TNC 640

2.2 Ekraan ja juhtpaneel

Ekraan

TNC tarnitakse 19-tollise TFT-lameekraaniga.

1 Päiserida

Sisselülitatud TNC korral kuvatakse ekraani päisereas valitud töörežiimid: töötlusrežiimid vasakul ja programmeerimisrežiimid paremal. Päiserea suuremas lahttris on märgitud režiim, millele on lülitatud ekraan: sinna ilmuvad dialoogiküsimused ja teatetekstid (erand: kui TNC näitab ainult graafilist kujutist).

2 Funktsiooniklahvid

Jaluserias näitab TNC funktsiooniklahviriba muid funktsioone. Neid funktsioone saab valida allolevate klahvidega. Orienteerumise hõlbustamiseks viitavad otse funktsiooniklahviriba kohal olevad kitsad võõdid klahviribade arvule, mida saab kõrvalolevate mustade nooleklahvidega valida. Aktiivne funktsiooniklahviriba on kujutatud heleda võõdiga

3 Funktsiooniklahvide valik

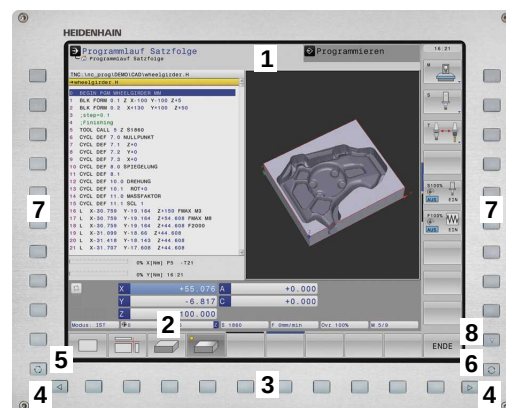
4 Funktsiooniklahviribade ümberlülitamine

5 Ekraanijaotuse määramine

6 Ekraani ümberlülitusnupp töötus- ja programmeerimisrežiimide vahel

7 Seadme tootja funktsiooniklahvide valikuklahvid

8 Seadme tootja funktsiooniklahviribade ümberlülitamine

Ekraanijaotuse kindlaksmääramine

Kasutaja määrab ekraanijaotuse: nii saab TNC näiteks režiimis Programmeerimine näidata vasakpoolses aknas programmi, samal ajal kui parempoolses aknas on nt programmeerimise graafiline kujutis. Lisavõimalusena saab parempoolses aknas näidata ka programmi liigendust või ainult programmi ühes suures aknas. Missugust akent TNC näidata saab, oleneb valitud režiimist.

Ekraanijaotuse kindlaksmääramine:

- ▶ Vajutage ekraani ümberlülitusklahvi: funktsiooniklahviriba näitab võimalikke ekraanijaotusi, vt "Töörežiimid", lk 62
- ▶ Valige funktsiooniklahvi abil ekraanijaotus

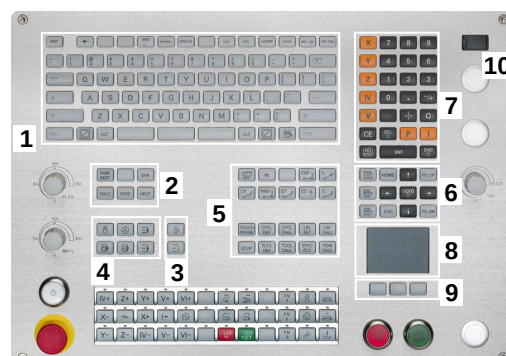

2.2 Ekraan ja juhtpaneel

Juhtpaneel

TNC 640 tarnitakse integreeritud juhtpaneeliga. Ülal paremal toodud joonisel on kujutatud juhtpaneeli elemendid:

- 1 alfaklaviatuur teksti, failinimedele ning DIN/ISO-programmide sisestamiseks.
- 2
 - Failihaldus
 - Kalkulaator
 - MOD-funktsioon
 - HELP-funktsioon
- 3 Programmeerimisrežiimid
- 4 Töötlusrežiimid
- 5 Programmeerimisdialogide avamine
- 6 Navigeerimisklahvid ja siirdekäsk GOTO
- 7 Arvude sisestamine ja telgede valik
- 9 Hiirefunktsioonide klahvid
- 10 USB-ühendus

Üksikute klahvide funktsioonid on kokku võetud esimesel kaanelehel.

Mõned tööpingitootjad ei kasuta HEIDENHAINi standard-juhtpaneeli. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Välised klahvid, nt NC-START oder NC-STOPP, on kirjeldatud seadme käsiraamatus.

2.3 Töörežiimid

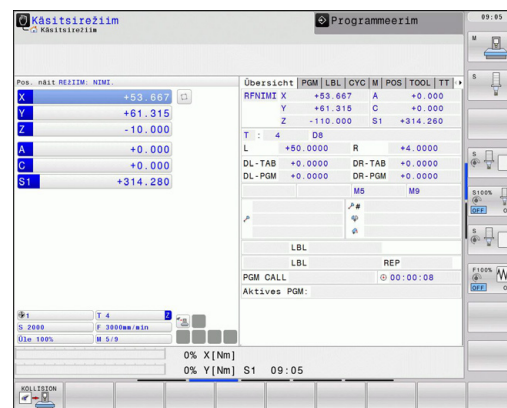
Käsitsirežiim ja elektriline seaderatas

Tööpingi reguleerimine toimub käsitsirežiimil. Selles režiimis saab tööpingi telgesid käsitsi või sammu kaupa positsioneerida, tugipunkte määrata ja töötlustasandit kallutada.

Töörežiim El. seaderatas toetab tööpingi telgede käsitsi nihutamist elektroonilise seaderattaga HR.

Ekraanijaotuse funktsiooniklahvid (valimine nii, nagu eespool kirjeldatud)

Aken	Funktsiooniklahv
Positsioonid	ASEND
Vasakul: positsioonid, paremal: olekunäit	ASEND + OLEK

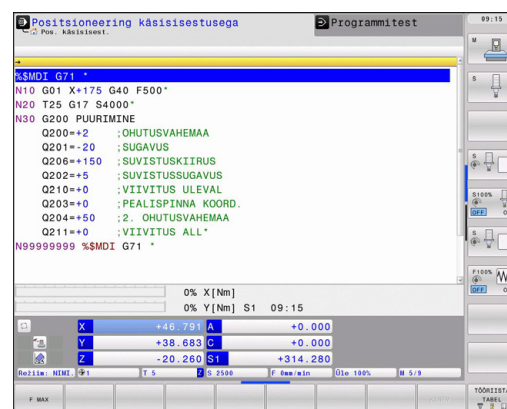

Käsitsi sisestusega positsioneerimine

Selles režiimis saab programmeerida lihtsaid nihkelikumisi, näiteks tasapinnalist freesimist või eelpositsioneerimist.

Ekraanijaotuse funktsiooniklahvid

Aken	Funktsiooniklahv
Programm	PROGRAMM
Vasakul: positsioonid, paremal: olekunäit	PROGRAMM + OLEK

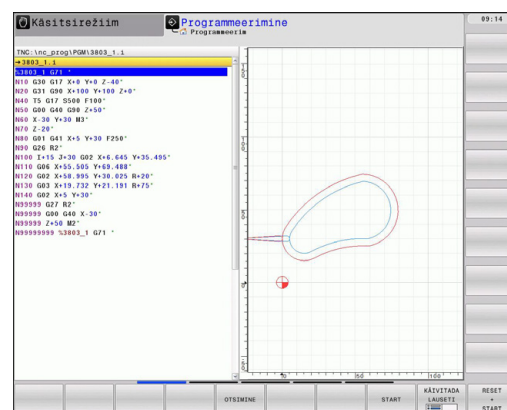

Programmeerimine

Selles režiimis toimub töötusprogrammide koostamine. Mitmekülgset tuge ja täiendust pakuvad programmeerimisel vaba kontuurprogrammeerimine, mitmesugused tsüklid ja Q-parameetrite funktsioonid. Soovi korral kuvatakse programmeerimisgraafikaga programmeeritud liikumisteed.

Ekraanijaotuse funktsiooniklahvid

Aken	Funktsiooniklahv
Programm	PROGRAMM
Vasakul: programm, paremal: programmi liigendus	PROGRAMM + LIIGENDUS
Vasakul: programm, paremal: programmeerimisgraafika	PROGRAMM + GRAAFIKA

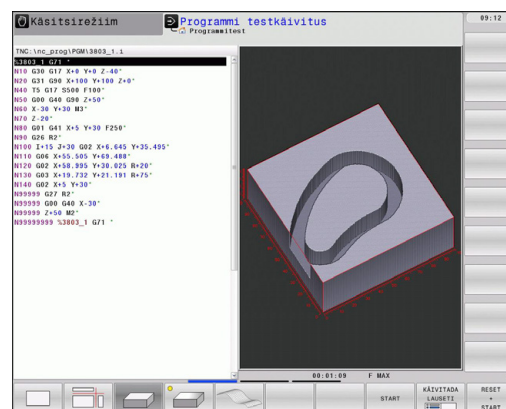

2.3 Töörežiimid

Programmitest

Programmitesti režiimis simuleerib TNC programme ja programmi osi, et avastada näiteks geomeetrilisi ebakõlasid, puuduvaid või valeandmeid programmis ja tööruumist väljumisi. Simulatsiooni toetavad mitmesugused graafilised kujutised.

Ekraanijaotuse funktsiooniklahvid: vaata "Programmi järjestiktäitmine ja programmi täitmine üksiklausetena", Lehekülg 70.

Programmi järjestiktäitmine ja programmi täitmine üksiklausetena

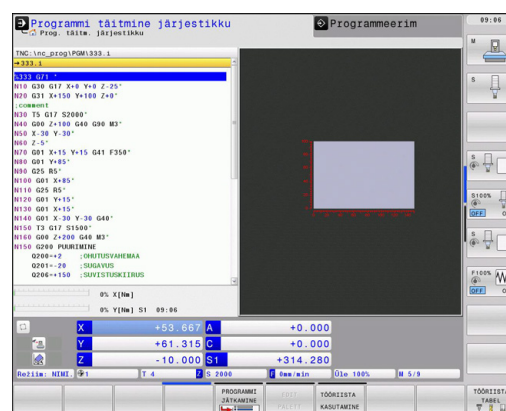
Programmi järjestiktäitmisel viib TNC programmi lõpuni või siis käsitsi sisestatud või programmeeritud katkestuseni. Katkestuse järel saab programmi jätkata.

Programmi täitmisel üksiklausetena saate iga lause käivitada välise START-klahvi abil ühekaupa.

Ekraanijaotuse funktsiooniklahvid

Aken	Funktsiooniklahv
Programm	PROGRAMM
Vasakul: programm, paremal: programmi liigendus	PROGRAMM + LIIGENDUS
Vasakul: positsioonid, paremal: olekunäit	PROGRAMM + OLEK
Vasakul: programm, paremal: graafika	PROGRAMM + GRAAFIKA
Graafika	GRAAFIKA

Aken	Funktsiooniklahv
Paletitabel	PALETT
Vasakul: programm, paremal: paletitabel	PROGRAMM + PALETT
Vasakul: paletitabel, paremal: olek	PALETT + OLEK

2.4 Olekunäidud

Üldine olekunäit

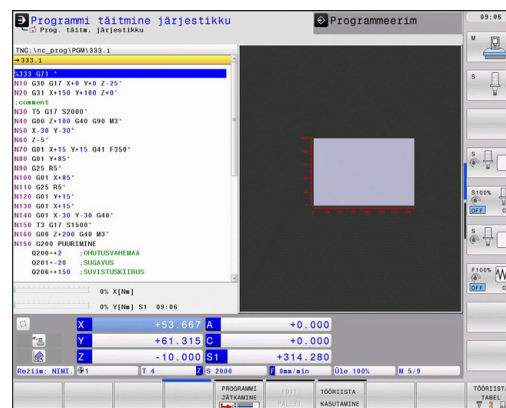
Üldine olekunäit ekraani alumises osas annab infot seadme hetkeseisundi kohta. See ilmub automaatselt režiimides

- programmi täitmise lausekaupa ja programmi järjestiktäitmine, juhul kui näiduks ei valitud ainult „graafiline kujutus“, ja
- käsitsi sisestusega positsioneerimisel.

Töörežiimides Käsitsirežiim ja El. seaderatas ilmub olekunäit suures aknas.

Olekunäidu info

Sümbol	Tähendus
TEGELIK	Positsiooni näit: tegelike, nominaalsete või jääktee koordinaatide režiim
XYZ	Tööpingi teljed; abiteljed kuvab TNC väikeste tähtedega. Kuvatavate telgede järjestus ja arv määratakse tööpingi tootja poolt. Vt tööpingi kasutusjuhendit
	Aktiivse tugipunkti number eelseadetabelist. Kui tugipunkt määrati käsitsi, kuvab TNC sümboli järel teksti MAN
F S M	Ettenihke väärtus tollides vastab kehtiva väärtuse kümnendikule. Pöörlemissagedus S, ettenihke F ja aktiivne lisafunktsioon M
	Telg on fikseeritud
	Telge saab seaderattaga nihutada
	Telgesid nihutatakse põhipöörämist arvestades
	Telgesid saab nihutada kallutatud töötlustasandil
TC PM	Funktsioon M128 või FUNCTION TCPM on aktiivne
	Ükski programm pole aktiivne
	Programm on käivitatud
	Programm on peatatud
	Programm katkestatakse
	Treimisrežiim on aktiivne

Sümbol

Tähendus

Funktsioon Dünaamiline kokkupõrkekontroll (DCM) on aktiivne

Funktsioon Kohanduv ettenihke reguleerimine (AFC) on aktiivne (tarkvarasuvand)

Täiendavad olekunäidud

Täiendavad olekunäidud annavad täpsemat infot programmi käigu kohta. Neid saab aktiveerida kõikides režiimides, v.a töörežiim Programmi salvestamine/redigeerimine.

Täiendavate olekunäitude sisselülitamine

- Funktsiooniklahvide riba kutsumine ekraanijaotuse jaoks

- Valige täiendava olekunäiduga ekraanikuva: TNC kuvab ekraani paremal poolel olekuvormi **ÜLEVAADE**

Valige täiendavad olekunäidud

- Lülitage funktsiooniklahviriba ümber, kuni ilmuvad OLEKU funktsiooniklahvid

- Valige otse funktsiooniklahvi abil täiendav olekunäit, nt positsioonid ja koordinaadid, või

- valige otseteekehvidega soovitud vaade

Alljärgnevalt kirjeldatakse olemasolevaid olekunäite, mida saab valida otse funktsiooniklahvidega või otseteekehvidega.

Ärge unustage, et mõned alljärgnevalt kirjeldatud olekuteadetest on kasutatavad ainult siis, kui olete oma TNC-s aktiveerinud juurdekuuluva tarkvarasuvandi.

Ülevaade

Olekuvorm **Ülevaade** kuvab TNC pärast selle sisselülitamist, kui olete valinud ekraanijaotuse PROGRAMM+OLEK (või ASEND + OLEK). Ülevaatevorm sisaldab kokkuvõtlikult kõige olulisemat olekuinfot, mille leiate laialipaisatuna ka vastavate detailsetelt vormidelt.

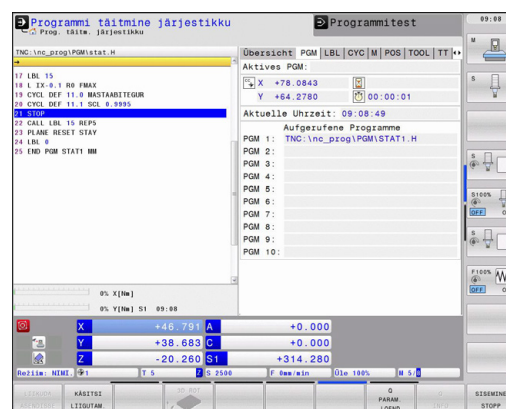
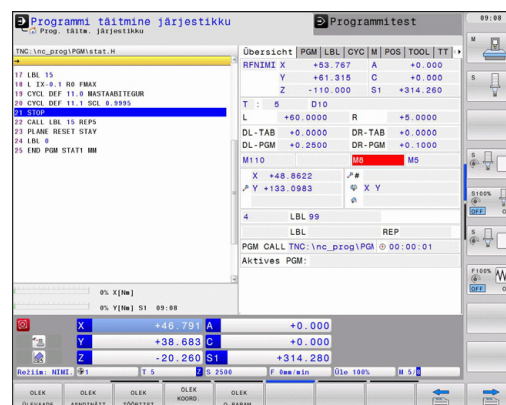
Funktsiooni-klahv Tähendus

OLEK ÜLEVADE	Asendinäit
	Tööriista andmed
	Aktiivsed M-funktsioonid
	Aktiivsed koordinaatide teisendused
	Aktiivne alamprogramm
	Aktiivne programmiosa kordus
	Käsu PGM CALL abil valitud programm
	Tegelik töötlemisaeg
	Aktiivse põhiprogrammi nimi

Üldine programmiinfo (sakk PGM)

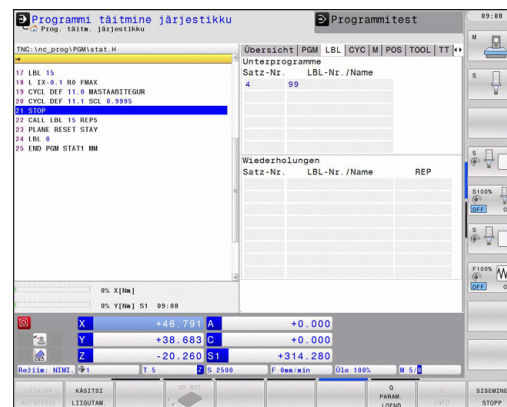
Funktsiooni-klahv Tähendus

Otsevalimine pole võimalik	Aktiivse põhiprogrammi nimi
	Ringi keskpunkt CC (poolus)
	Viivitusaja loendur
	Töötlemisaeg, kui programmi simuleeriti režiimis Programmitest täielikult
	Tegelik töötlemisaeg %-des
	Kehtiv kellaeg
	Aktiveeritud programmid

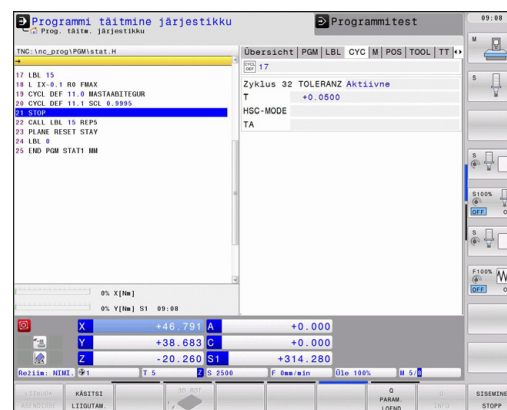
Programmiosa kordus/alamprogrammid (sakk LBL)

Funktsiooni- klahv	Tähendus
Otsevalimine pole võimalik	Aktiivsed programmiosa kordused lausenumbri, määrgisenumbri ja programmeeritud / veel teostatavate korduste arvuga
	Aktiivsed alamprogrammi numbrid lausenumbriga, milles alamprogramm koos määrgisenumbriga aktiveeriti

Info standardtsükli kohta (sakk CYC)

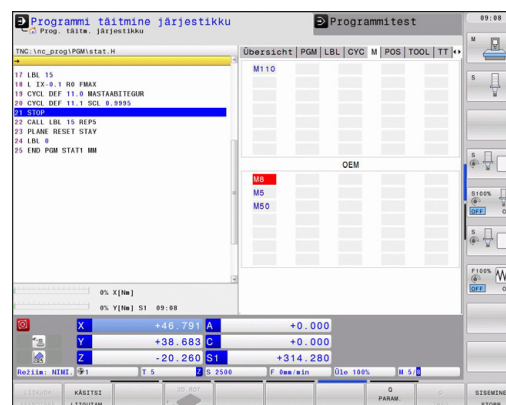
Funktsiooni- klahv	Tähendus
Otsevalimine pole võimalik	Aktiivne töötlemistsükkel
	32 tsükli tolerantsi aktiivsed väärtused

Aktiivsed lisafunktsioonid M (sakk M)

Funktsiooniklahv tähendus

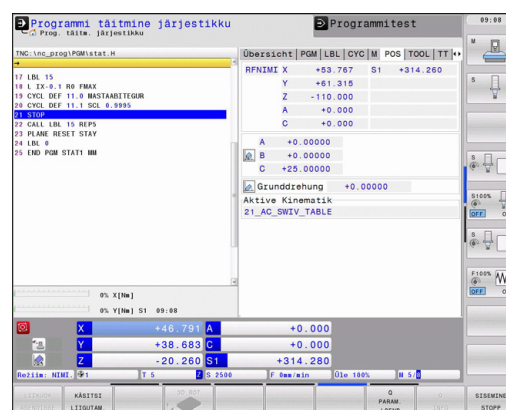
Otsevalimine pole võimalik	Kindlaksmääratud tähendusega aktiivsete M-funktsioonide loend
	Teie tööpingi tootja poolt kohandatud aktiivsete M-funktsioonide loend

Positsioonid ja koordinaadid (sakk POS)

Funktsiooni-klahv Tähendus

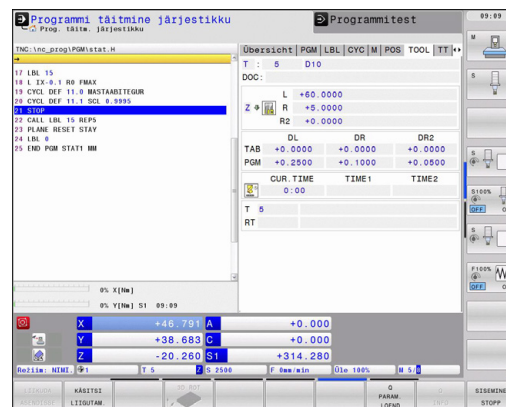
OLEK ASNDINÄIT	Asendinäidu liik, näiteks Tegelik asend
	Töötlustasandi kaldenurk
	Põhipöördenurk
	Akt. kinemaatika

Info tööriistade kohta (sakk TOOL)

Funktsiooni-klahv Tähendus

OLEK TÖÖRIIST	Aktiivse tööriista näit:
	■ Näit T: tööriista number ja nimi
	■ Näit RT: asendustööriista number ja nimi
	Tööriistatelg
	Tööriistapikkused ja -raadiused
	Töötlusvarud (delta-väärtused) tööriistatabelist (TAB) ja käsust TOOL CALL (PGM)
	Seisuaeg, maksimaalne seisuaeg (TIME 1) ja maksimaalne seisuaeg TOOL CALL korral (TIME 2)
	Programmeeritud tööriista ja asendustööriista näit

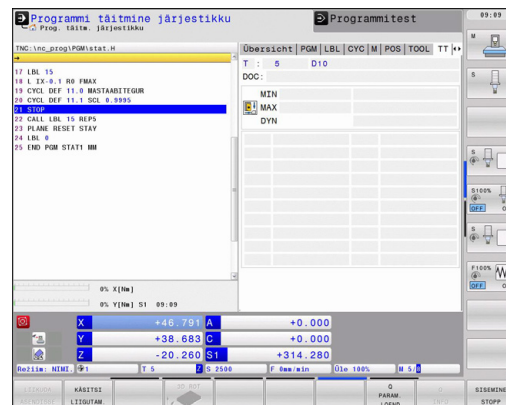
Tööriista mõõtmine (sakk TT)

TNC kuvab sakk TT ainult siis, kui see funktsioon on teie seadmes aktiveeritud.

Funktsiooni-klahv Tähendus

Otsevalimine pole võimalik	Mõõdetava tööriista number
	Näit, kas mõõdetakse tööriista raadiust või pikkust
	Üksikute lõiketerade mõõtmise MIN- ja MAX-väärtus ja tulemus mõõtmisel pöörleva tööriistaga (DYN)
	Tööriista lõiketera number koos vastava mõõteväärtusega. Mõõteväärtuse taga olev tärn näitab, et tööriistatabeli tolerants on ületatud

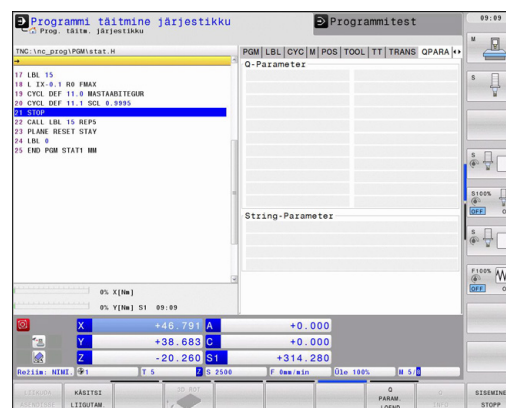
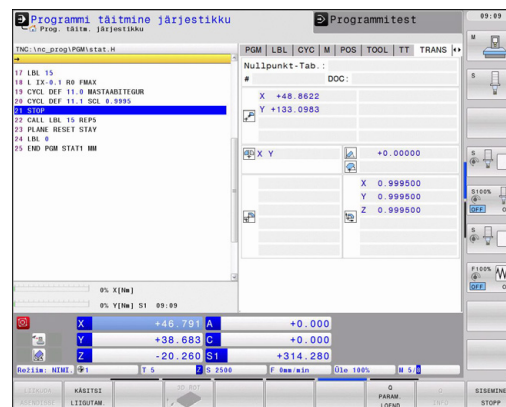
Koordinaatide teisendused (sakk TRANS)

Funktsiooni-klahv	Tähendus
OLEK KOORD. TEISEND.	Aktiivse nullpunktitabeli nimi
	Aktiivne nullpunktinumber (#); kommentaar aktiivse nullpunktinumbri aktiivsest reast (DOC) tsüklist G53
	Aktiivne nullpunktinihi (tsükkel G54); TNC kuvab aktiivse nullpunktinihke kuni 8 teljel
	Peegeldatud teljed (tsükkel G28)
	Aktiivne põhipööre
	Aktiivne pöördenuurk (tsükkel G73)
	Aktiivne mastaabitegur / mastaabitegurid (tsükklid G72); TNC kuvab aktiivse mastaabiteguri kuni 6 teljel
	Tsentraalse venitamise keskpunkt

Vaata kasutusjuhendit Tsükliid, Tsükliid koordinaatide teisendamiseks

Q-parameetri kuvamine (sakk QPARA)

Funktsiooni-klahv	Tähendus
OLEK Q-PARAM.	Definieeritud Q-parameetri tegeliku väärtuse kuvamine
	Definieeritud stringiparameetrite märgijadade kuvamine

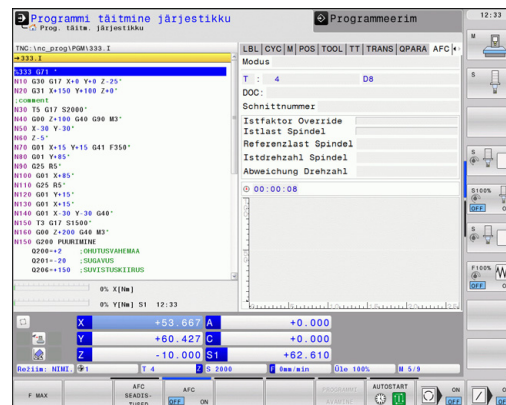

Kohanduv ettenihke reguleerimine (AFC) (sakk AFC, tarkvarasuvand)

TNC kuvab sakki AFC ainult siis, kui see funktsioon on teie tööpingis aktiveeritud.

Funktsiooni- klahv	Täendus
Otsevalimine pole võimalik	Aktiivne tööriist (number ja nimi)
	Lõikenumber
	Ettenihke potentsiomeetri tegelik tegur %-des
	Tegelik spindlikoormus %-des
	Spindli võrdluskoormus
	Spindli tegelik pöörete arv
	Pöörete arvu tegelik hälve
	Tegelik töötlemisaeg
	Joondiaagramm, kus kuvatakse tegelik spindlikoormus ja TNC-s määratud ettenihke muutmise väärtus

2.5 Aknahaldur

Aknahalduri funktsioonid ja toimimise määrab kindlaks seadme tootja. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

TNC-I on aknahaldur Xfce. Xfce kuulub UNIX-il põhinevate opsüsteemide standardrakenduste hulka ning on ette nähtud graafilise töölauakeskkonna haldamiseks. Aknahalduriga on võimalikud järgmised funktsioonid:

- Tegumiriba kuvamine rakenduste vahel liikumiseks (kasutaja töölauakeskkonnas).
- Lisatöölaua haldamine, millel võivad olla erirakendused seadme tootjalt.
- Liikumine NC-tarkvara rakenduste ja seadme tootja rakenduste vahel.
- Infoakna (hüpikakna) suurust ja asendit saate muuta. Infoakna sulgemine, taastamine ja vähendamine.

TNC kuvab ekraanil vasakul üleval täрни, aknahalduri rakendus või aknahaldur ise on põhjustanud vea. Vahetage sellisel juhul aknahaldur ja kõrvaldage viga, vajadusel järgige seadme kasutusjuhendit.

Tegumiriba

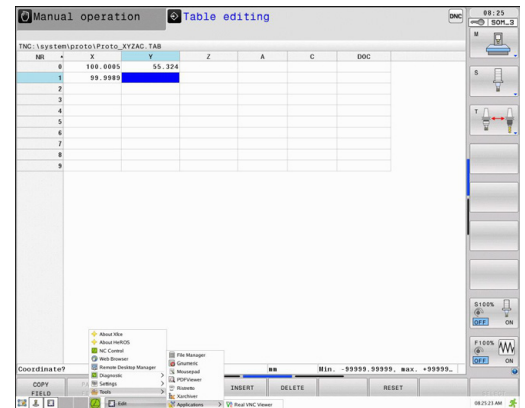
Tegumiriba kaudu valite hiirega erinevaid töövaldkondi. TNC pakub järgmisi tööalasid:

- Töövaldkond 1: aktiivne masina töörežiim
- Töövaldkond 2: aktiivne programmeerimise töörežiim
- Töövaldkond 3: seadmetootja rakendused (variandina saadaval)

Lisaks sellele saate tegumiriba kaudu valida ka teisi rakendusi, mille olete käivitanud TNC-ga paralleelselt (nt lülitada ümber **PDF-vaaturile** või **TNC juhendile**).

Rohelise HEIDENHAINi sümboli kaudu avaneb hiireklõpsuga menüü, mille kaudu võite saada informatsiooni, teha seadistusi või käivitada rakendusi. Kasutada saab järgmisi funktsioone:

- **About Xfce:** aknahalduri Xfce info
- **About HeROS:** TNC opsüsteemi info
- **NC Control:** TNC tarkvara käivitamine ja peatamine. Lubatud ainult diagnostika eesmärgil
- **Web Browser:** Mozilla Firefox'i käivitamine
- **Diagnostics:** ainult volitatud spetsialistidele kasutamiseks, diagnostikarakenduste käivitamiseks
- **Settings:** erinevate seadete konfiguratsioon
 - **Date/Time:** kuupäeva ja kellaaja seaded
 - **Language:** süsteemidialoogide keeleseaded. TNC kirjutab selle seadistuse käivitamisel üle seadmeparametri 7230 keeleseadistusega
 - **Network:** võrguseadistus
 - **Reset WM-Conf:** aknahalduri põhiseadistuse taastamine. Lähtestab vajaduse korral Teie seadmetootja tehtud seadistused
 - **Screensaver:** ekraanisäästja erinevad seadistused
 - **Shares:** võrguühenduste configureerimine
- **Tools:** lubatud ainult volitatud kasutajatele. Tööriistade (Tools) all saadaolevaid rakendusi saab käivitada otse juurdekuuluva failitüübi valimisega TNC failihalduris vaata "Failihaldus: alused", Lehekülg 100

2.6 Turbetarkvara SELinux

SELinux on laiendus Linuxil põhinevatele opsüsteemidele. SELinux on täiendav turbetarkvara kohustusliku pääsukontrolli (MAC) mõttes ja kaitseb süsteemi autoriseerimata protsesside või funktsioonide teostamise eest ja seega ka viiruste ja muude pahavarade eest.

MAC tähendab seda, et kõik toimingud peavad olema selgelt lubatud, vastasel juhul ei kuulu need TNC poolt teostamisele.

Tarkvara on mõeldud täiendavaks kaitseks Linuxi tavalisele juurdepääsupiirangule. See võimaldab juurdepääsu üksnes siis, kui teatavate protsesside teostamine on lubatud standardsete funktsioonide ja SELinuxi pääsukontrolli poolt.

SELinuxi installimine TNC-s on ette valmistatud selliselt, et käivitada võib üksnes neid programme, mis installitakse koos HEIDENHAINi NC-tarkvaraga. Muid programme ei saa standardse installimise korral käivitada.

SELinuxi pääsukontroll on opsüsteemi HEROS 5 korral reguleeritud järgmiselt:

- TNC juhib üksnes selliseid rakendusi, mis installitakse koos HEIDENHAINi NC-tarkvaraga.
- Faile, mis on seotud tarkvara turvalisusega (SELinuxi süsteemifailid, HEROS 5 buudifailid jne), saab muuta üksnes eraldi valitud programmidega.
- Faile, mis luuakse uuesti muude programmidega, ei saa põhimõtteliselt kasutada.
- On olemas üksnes kaks toimingut, milles on lubatud uute failide kasutamine:
 - tarkvaravärskenduse käivitamine: HEIDENHAINi tarkvaravärskendus võib süsteemifaile asendada või muuta.
 - SELinuxi konfiguratsiooni käivitamine: SELinuxi konfiguratsioon on reeglina kaitstud tööpingi tootja poolt parooliga, vaadake kasutusjuhendit.

Põhimõtteliselt soovitab HEIDENHAIN SELinuxi aktiveerimist, sest see annab täiendava kaitse välise sekkumise vastu.

2.7 Tarvikud: HEIDENHAINi 3D-kontaktandurid ja elektroonilised seaderattad

2.7 Tarvikud: HEIDENHAINi 3D-kontaktandurid ja elektroonilised seaderattad

3D-kontaktandurid

Mitmesuguste HEIDENHAINi 3D-kontaktanduritega võite:

- töödeldavaid detaile automaatselt rihtida
- kiiresti ja täpselt tugipunkte määrata
- mõõta töödeldavat toorikut programmi käigus
- mõõta ja kontrollida tööriistu

Kõiki tsüklite (kontaktanduri tsüklite ja töötlustsüklite) funktsioone on kirjeldatud eraldi tsüklite programmeerimise kasutusjuhendis. Nimetatud kasutusjuhendiga tutvumiseks pöörduge HEIDENHAINi poole. ID: 892905-xx

Lülituvad kontaktandurid TS 220, TS 440, TS 444, TS 640 ja TS 740

Need kontaktandurid sobivad eriti hästi toorikute automaatseks suunamiseks, tugipunktide määramiseks ja töödeldava tooriku mõõtmisteks. TS 220 edastab lülitussignaale kaabli kaudu ja on lisaks soodsaks alternatiiviks, kui peate vahetevahel digitaliseerima.

Kontaktandurid TS 640 (vt joonist) ja väiksem TS 440, mis edastavad lülitussignaale kaablita, infrapunasagedusel, on spetsiaalselt ette nähtud tööriistavahetiga tööpinkidele.

Tööpõhimõte: HEIDENHAINi lülitavas kontaktanduris registreerib puutevaba optiline lüliti andurinõela kõrvalekalde. Saadetud signaal võimaldab salvestada kontaktanduri tegeliku asendi nimiväärtuse.

Tööriistade kontaktandur TT 140 tööriistade mõõtmiseks

TT 140 on lülitav 3D-kontaktandur tööriistade mõõtmiseks ja kontrollimiseks. TNC-I on 3 tsüklit, millega saab mõõta tööriista raadiust ja pikkust seisva või pöörleva spindli korral. Eriti tugev konstruktsioon ja kaitstuse aste teevad TT 140 vastupidavaks jahutusvedeliku ja laastude suhtes. Lülitussignaal tekitatakse puutevaba optilise lüliti abil, mida iseloomustab kõrge töökindlus.

Tarvikud: HEIDENHAINi 3D-kontaktandurid ja elektroonilised seaderattad 2.7

Elektroonilised seaderattad HR

Elektroonilised seaderattad lihtsustavad telje juhtpindade täpset käsitsi nihutamist. Nihke suurus seaderatta pöörde kohta on valitav laias vahemikus. Lisaks integreeritud seaderatastele HR 130 ja HR 150 pakub HEIDENHAIN ka kaasaskantavat seaderatast HR 410.

3

**Programmeerimine:
alused, failihaldus**

3.1 Alused

3.1 Alused

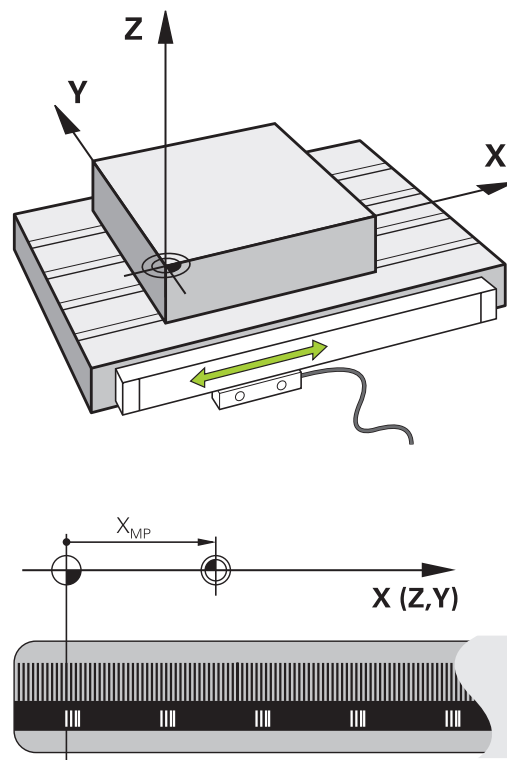
Liikumistee pikkuse mõõteseadmed ja võrdlusmärgised

Seadme telgedel paiknevad teepikkuse mõõteseadmed, mis registreerivad seadme töölaua või tööriista positsiooni. Lineaartelgedele on tavaliselt paigaldatud pikkuse mõõteseadmed, pöördlaudadele ja pöördetelgedele nurgamõõteseadmed.

Kui üks seadmetelg liigub, tekitab selle juurde kuuluv teepikkuse mõõteseadme elektrilise signaali, mille alusel TNC arvutab seadmetelje täpse tegeliku positsiooni.

Voolukatkestuse korral läheb seadme kelgu positsiooni ja arvutatud tegeliku positsiooni vaheline vastavus kaduma. Selle vastavuse taastamiseks on teepikkuse impulss-mõõteseadmed varustatud võrdlusmärgistega. Võrdlusmärgise ületamisel saab TNC signaali, mis tähistab seadmepõhist tugipunkti. Selle abil saab TNC uuesti taastada ettenähtud positsiooni ja seadme tegeliku positsiooni vastavuse. Kauguse suhtes kodeeritud teepikkuse mõõteseadmete korral tuleb seadmetelgi liigutada maksimaalselt 20 mm, nurgamõõteseadmete korral maksimaalselt 20°.

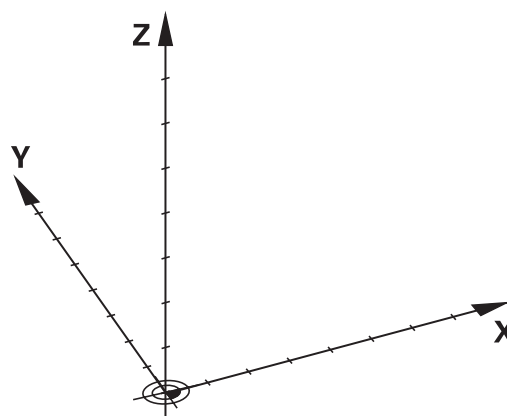
Absoluutsetel mõõteseadmetel kantakse pärast sisselülitamist juhtsüsteemi absoluutne positsiooniväärtus. Tänu sellele on kohe pärast sisselülitamist ilma seadmetelgede liigutamisetä uuesti taastatud tegeliku positsiooni ja liugkelgu positsiooni vaheline vastavus.

Võrdlussüsteem

Võrdlussüsteemi abil saate positsioone tasapinnal või ruumis ühetimõistetavalt kindlaks määrata. Positsiooni andmed on alati seotud kindlaksmääratud punktiga ja seda kirjeldatakse koordinaatide abil.

Täisnurkses süsteemis (ristkoordinaatsüsteemis) on kolm suunda määratud telgedega X, Y ja Z. Kõik teljed on üksteise suhtes täisnurga all ning lõikuvad ühes punktis – nullpunktis. Koordinaat väljendab kaugust nullpunktini ühes nendest suundadest. Nii saab asendit kirjeldada tasapinnal kahe koordinaadiga ja ruumis kolme koordinaadiga.

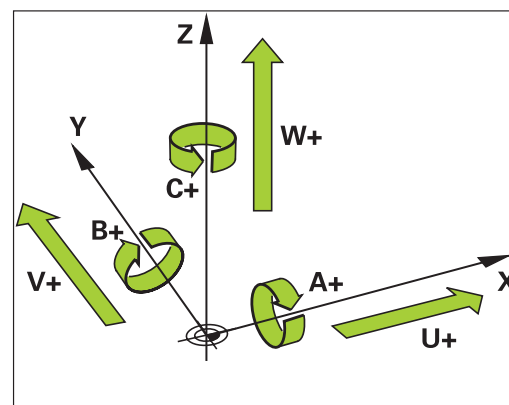
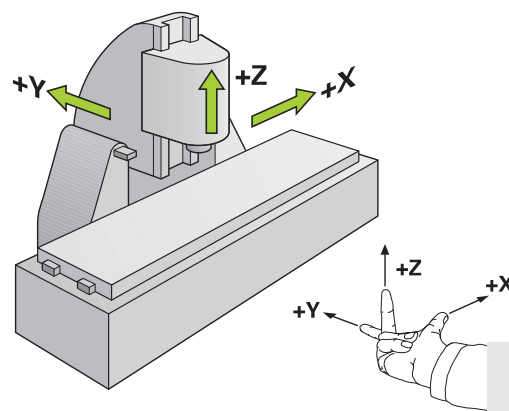
Nullpunktiga seotud koordinaate nimetatakse absoluutseteks koordinaatideks. Suhtelised koordinaadid on seotud suvalise muu positsiooniga (tugipunktiga) koordinaatsüsteemis. Suhtelisi koordinaatväärtusi nimetatakse ka inkrementaalseteks koordinaatväärtusteks.

Võrdlussüsteem freespinkides

Tooriku töötlemisel freespingis kasutatakse võrdlussüsteemina tavaliselt täisnurkset koordinaatsüsteemi. Parempoolsel joonisel on näha, kuidas täisnurkne koordinaatsüsteem on seotud seadme telgedega. Meelespidamisel on abiks parema käe kolmesõrmereegel: kui keskmine sõrm on suunatud tööriista telje suunas toorikult tööriistale, näitab ta suunda Z+, põial suunda X+ ja nimetissõrm suunda Y+.

TNC 640 võib valikuliselt juhtida kuni 18 telge. Peale põhitelgede X, Y ja Z on olemas paralleelselt kulgevad lisateljed U, V ja W. Pöördetelgede tähisteks on A, B ja C. Parempoolsel alumisel joonisel on kujutatud lisatelgede või vastavalt pöördetelgede paigutust peatelgede suhtes.

Telgede tähistamine freespinkides

Freesimiseseadme telgi X, Y ja Z nimetatakse ka tööriistateljeks, peateljeks (1. telg) ja kõrvalteljeks (2. telg). Tööriistatelje paigutus määrab pea- ja kõrvaltelje paigutuse.

Tööriistatelg	Peatelg	Kõrvaltelg
X	Y	Z
Y	Z	X
Z	X	Y

3.1 Alused

Polaarkoordinaadid

Kui valmistusjoonisel on mõõtmised esitatud täisnurkse koordinaadistiku alusel, koostatakse ka töötlusprogramm ristkoordinaatide põhjal. Kaarjooni omavatel toorikutel või nurgaandmete olemasolul on sageli lihtsam positsioone kindlaks määrata polaarkoordinaatides.

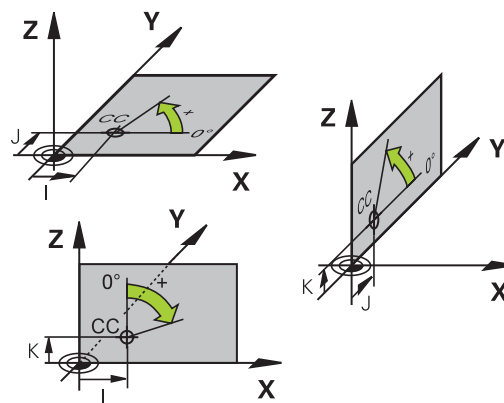
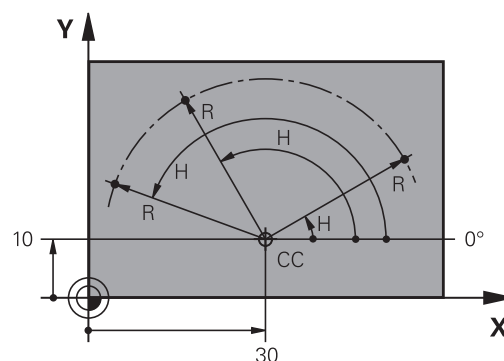
Vastupidiselt ristkoordinaatidele X, Y ja Z kirjeldavad polaarkoordinaadid ainult tasapinnal olevaid positsioone. Polaarkoordinaatidel on nullpunktiks Pol CC (CC = circle centre; ingl. k. ringi keskpunkt). Tasapinnal paiknev positsioon on seega üheselt määratletud:

- Polaarkoordinaat-raadius: positsiooni kaugus punktist Pol CC
- Polaarkoordinaatide nurk: nurk nurga võrdlustelje ja lõigu vahel, mis ühendab punkti Pol CC positsiooniga

Punkti Pol ja nurk-võrdlustelje määratlemine

Punkt Pol määratletakse kahe koordinaadi abil ristkoordinaatsüsteemis ühel kolmest tasapinnast. See määrab üheselt ära ka nurk-võrdlustelje polaarkoordinaatnurga HA korral.

Polaarkoordinaadid (tasapind)	Nurk-võrdlustelg
X/Y	+X
Y/Z	+Y
Z/X	+Z

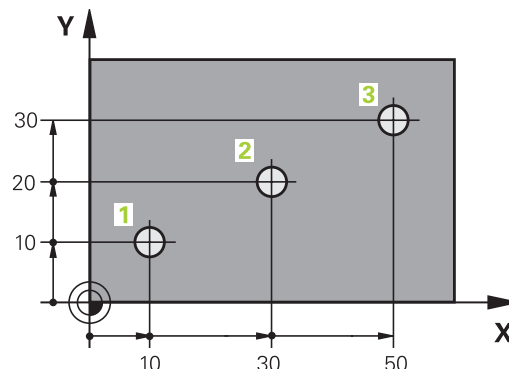
Absoluutsed ja inkrementaalsed tooriku positsioonid

Absoluutsed tooriku positsioonid

Kui koordinaadid on seotud ühe positsiooniga koordinaatide nullpunktis (lähtepositsiooniga), nimetatakse neid koordinaate absoluutseteks koordinaatideks. Iga positsioon toorikul on oma absoluutsete koordinaatidega üheselt määratletud.

Näide 1: puuravad absoluutsete koordinaatidega:

Puurava 1	Puurava 2	Puurava 3
X = 10 mm	X = 30 mm	X = 50 mm
Y = 10 mm	Y = 20 mm	Y = 30 mm

Inkrementaalsed tooriku positsioonid

Inkrementaalsed koordinaadid on seotud tööriista viimati programmeeritud positsiooniga, mis toimib suhtelise (mõttelise) nullpunktina. Inkrementaalsed koordinaadid annavad programmi koostamisel seega mõõtme viimase ja sellele järgneva ettenähtud positsiooni vahel, mille võrra tööriist peab edasi liikuma. Seetõttu nimetatakse seda ka ahelmõõtmeks.

Inkrementaalmõõdet tähistatakse teljenimetuse ees oleva -ga funktsioon G91 telje tähise ees.

Näide 2: Puuravad inkrementaalsete koordinaatidega

Absoluutkoordinaadid puuravale 4

X = 10 mm

Y = 10 mm

Puurava 5, seotud avaga 4

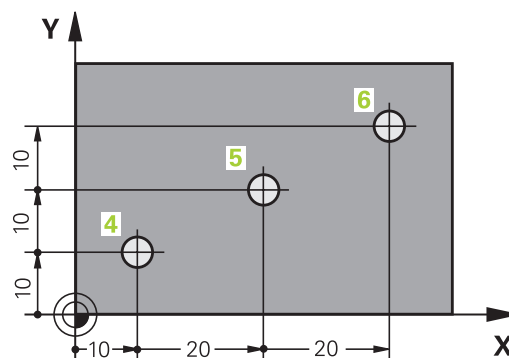
G91 X = 20 mm

G91 Y = 10 mm

Puurava 6, seotud avaga 5

G91 X = 20 mm

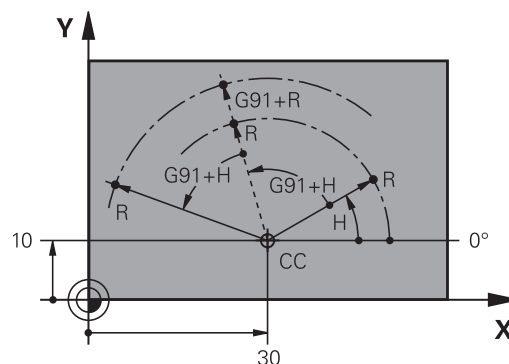
G91 Y = 10 mm

Absoluutsed ja inkrementaalsed polaarkoordinaadid

Absoluutsed koordinaadid on alati seotud punktiga Pol ja nurkvõrdlusteljega.

Inkrementaalsed koordinaadid lähtuvad alati viimati programmeeritud tööriista asendist.

3.1 Alused

Tugipunkti valimine

Tooriku joonisel antakse absoluutse tugipunktina (nullpunktina) ette tööriista teatud kindel vormielement, enamasti tooriku nurk. Tugipunkti seadmisel rihtige toorik esmalt seadmetelgede suhtes ning seadke tööriist igal teljel tooriku suhtes teatud kindlale positsioonile. Selle positsiooni korral seadistate TNC näidiku kas nulli või positsiooni etteantud väärtusele. Seeläbi seate tooriku vastavusse võrdlussüsteemiga, mis vastab TNC-näidikule või teie töötlusprogrammile.

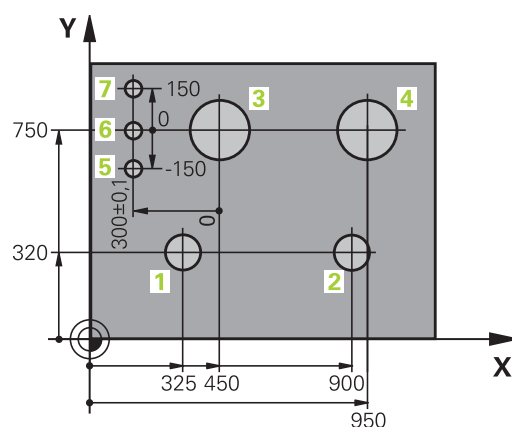
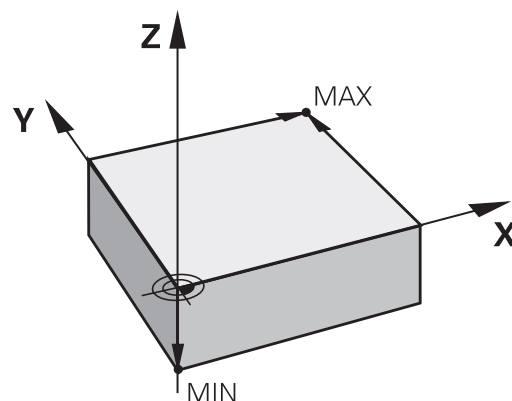
Kui tooriku joonis näitab suhtelisi tugipunkte, kasutage koordinaatide ümberarvutamiseks lihtsalt tsükleid (vaata kasutusjuhendit: Tsüklid, Tsüklid koordinaatide teisendamiseks).

Kui tooriku joonis ei ole varustatud arvujuhtimisele vastavate mõõtmetega, valige tugipunktiks mingi positsioon või tooriku nurk, millest saab võimalikult lihtsasti tuletada tooriku ülejäänud positsioonid.

Eriti mugavalt saate tugipunkte määrata HEIDENHAINi 3D-kontaktanduri abil. Vt kasutusjuhendis Tsüklite programmeerimine, "Tugipunkti määramine 3D-kontaktanduri abil".

Näide

Tooriku eskiisil on näha puuravad (**1** kuni **4**), mille mõõtmed on antud absoluutse tugipunkti (koordinaatidega $X=0$ $Y=0$) suhtes. Puuravad (**5** kuni **7**) on seotud suhtelise tugipunktiga, mille absoluutkoordinaadid on $X=450$ $Y=750$. Tsükli **NULLPUNKTI NIHUTAMINE** abil saab nullpunkti ajutiselt nihutada positsioonile $X=450$, $Y=750$, mis võimaldab puuravasid (**5** kuni **7**) programmeerida ilma täiendavate arvutusteta.

3.2 Programmi avamine ja sisestamine

NC-programmi ülesehitus DIN/ISO-vormingus

Töötlemisprogramm koosneb reast programmilausetest. Parempoolsel joonisel on näidatud ühe lause elemente.

TNC nummerdab töötlusprogrammi laused automaatselt sõltuvalt seadme parameetrist **blockIncrement** (105409). Seadme parameeter **blockIncrement** (105409) defineerib lausenumbrite sammulaiuse.

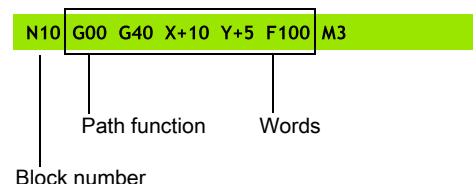
Programmi esimest lauset tähistavad %, programmi nimi ja kehtiv mõõtühik.

Järgnevad laused sisaldavad alljärgnevat informatsiooni:

- Toorik
- Töötiista kuvamine
- Liikumine ohutule kaugusele
- Ettenihked ja pöörlemissagedused
- Liikumisteed, tsüklid ja muud funktsioonid

Programmi viimast lauset tähistavad **N99999999**, programmi nimi ja kehtiv mõõtühik.

Block

HEIDENHAIN soovib pärast tööriistakutset alati ohutuspositsioonile liikuda, kust TNC saab ilma kokkupõrkehuta töötlemiseks positsioneerida!

Tooriku defineerimine: G30/G31

Kohe pärast uue programmi avamist tuleb defineerida risttahuka-kujuline, töötlemata toorik. Tooriku tagantjärele defineerimiseks vajutage klahvi SPEC FCT, funktsiooniklahvi PROGRAMMI TINGIMUSED ja lõpuks funktsiooniklahvi BLK FORM. Seda definitsiooni vajab TNC graafilisteks simulatsioonideks. Risttahuka küljed tohivad olla maksimaalselt 100 000 mm pikkused ja need peavad olema paralleelsed telgedega X,Y ja Z. See toorik on määratletud oma kahe nurgapunktiga:

- MIN-punkt G30: vähim risttahuka X-, Y- ja Z-koordinaatidest; sisestada absoluutväärtused
- MAX-punkt G31: suurim risttahuka X-, Y- ja Z-koordinaatidest; sisestada absoluut- või inkrementaalväärtused

Tooriku defineerimine on nõutav ainult juhul, kui soovitakse programmi graafiliselt testida!

3.2 Programmi avamine ja sisestamine

Uue töötlusprogrammi avamine

Töötlusprogramm tuleb alati sisestada töörežiimis **PROGRAMMEERIMINE**. Näide programmi avamisest:

- ▶ Valige töörežiim **PROGRAMMEERIMINE**

- ▶ Failihalduse kutsumine: vajutage klahvi PGM MGT

Valige kaust, kuhu soovite uut programmi salvestada:

.I

- ▶ Sisestage uus programminimi, kinnitage klahviga ENT

- ▶ Mõõõtühiku valimine: vajutage funktsiooniklahvi MM või INCH. TNC lülitab sisse programmiakna ning avab dialoogi **BLK-FORM** tooriku defineerimiseks

TÖÖTLUSTASAND JOONISEL: XY

- ▶ Sisestada spindlitelg, näiteks Z

TOORIKU DEFINEERIMINE: MIINIMUM

- ▶ Sisestage üksteise järel MIN-punkti koordinaadid X, Y ja Z ning iga kord kinnitage klahviga ENT

TOORIKU DEFINEERIMINE: MAKSIMUM

- ▶ Sisestage üksteise järel MAX-punkti koordinaadid X, Y ja Z ning iga kord kinnitage klahviga ENT

Näide: BLK-vormi näit NC-programmis

%NEU G71 *	Programmi algus, nimi, mõõtühik
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-40 *	Spindlitelg, MIN-punkti koordinaadid
N20 G31 X+100 Y+100 Z+0 *	MAX-punkti koordinaadid
N99999999 %UUS G71 *	Programmi lõpp, nimi, mõõtühik

TNC loob programmi esimese ja viimase lause automaatselt.

Kui ei soovita programmeerida tooriku definitsiooni, tuleb dialoog klahvi DEL abil katkestada sammul **töötlustasand joonisel: XY!**

TNC saab graafiku kuvada ainult siis, kui lühima külje pikkuseks on vähemalt 50 µm ja pikima külje pikkuseks maksimaalselt 99 999,999 mm.

Tööriista liikumise programmeerimine DIN/ISO-s

Lause programmeerimiseks vajutage klahvi SPEC FCT. Valige funktsiooniklahv PROGRAMMI FUNKTSIOONID ja seejärel funktsiooniklahv DIN/ISO. Vastava G-Code (koodi) saamiseks võib kasutada ka halle funktsiooniklahve.

Kui sisestate DIN/ISO-funktsioonid ühendatud USB-klaviatuurilt, arvestage, et suurtähed on aktiivsed.

Positsioneerimislause näide

G

- Lause avamiseks sisestage **1** ja vajutage klahvi ENT

ENT

KOORDINAADID?

X

- **10** (sisestage X-telje sihtkoordinaadid)

Y

- **20** (sisestage Y-telje sihtkoordinaadid)

ENT

- klahviga ENT järgmise küsimuse juurde

FREESE MÄÄRAMISE PUNKTIJADA

G

- Liikumiseks ilma tööriista raadiuse korrektuurita sisestage **40** ja kinnitage klahviga ENT, või

G 4 1

- Liikumine programmeeritud kontuurist vasakule või paremale: valige funktsiooniklahvidega G41 või G42.

G 4 2

ETTENIHE F=?

- **100** (sisestage selle trajektoori jaoks ettenihe 100 mm/min)

ENT

- klahviga ENT järgmise küsimuse juurde

LISAFUNKTSIOON M?

- Sisestage **3** (lisafunktsioon M3 „Spindel sees“).

ENT

- Klahviga ENT lõpetab TNC selle dialoogi.

Programmiaknas kuvatakse rida:

```
N30 G01 G40 X+10 Y+5 F100 M3 *
```

3.2 Programmi avamine ja sisestamine

Tegeliku asendi ülevõtmine

TNC võimaldab programmis rakendada tööriista tegelikku positsiooni, näiteks kui

- programmeerite nihkelauseid
- programmeerite tsükleid

Õigete asendiväärtuste ülevõtmiseks toimige järgmiselt:

- ▶ Positsioneerige sisestusväli lauses kohale, milles soovite asendi üle võtta

- ▶ Funktsiooni Tegeliku asendi ülevõtmine valimine: TNC näitab funktsiooniklahvide ribal telgi, millel saab asendeid sisse lugeda

- ▶ Telje valimine: TNC kirjutab valitud telje tegeliku asendi aktiivsele sisestusväljale

TNC loeb töötlustasapinnas alati sisse tööriista keskpunkti koordinaadid – ka siis, kui tööriista raadiuse korrektuur on aktiivne.

TNC võtab tööriistateljel alati üle tööriista tipu koordinaadid, st arvestab alati aktiivse tööriista pikkuse korrektuuri.

TNC hoiab funktsiooniklahvide riba telgede valimiseks aktiivsena seni, kuni te selle välja lülitate, vajutades uuesti klahvi Tegeliku asendi ülevõtmine. See kehtib ka juhul, kui salvestate aktiivse lause ning trajektoori funktsiooniklahviga avate uue lause. Kui valite lauseelemendi, kus peate funktsiooniklahviga valima ühe sisestusvariandi (nt raadiuse korrektuuri), sulgeb TNC funktsiooniklahvide riba telgede valikuks samuti.

Funktsioon "Tegeliku asendi ülevõtmine" on aktiveeritud töötlustasandi kallutamise funktsiooni korral keelatud.

Programmi redigeerimine

Programmi saate redigeerida ainult siis, kui TNC seda parajasti mõnes seadme režiimis ei käita.

Töötlusprogrammi loomise või muutmise ajal saate noole- või funktsiooniklahvidega valida programmi kõiki ridasid ning lause üksikuid sõnu:

Funktsioon	Funktsiooniklahv/ klahvid
Lehekülje võrra ülespoole sirvimine	
Lehekülje võrra allapoole sirvimine	
Siirdumine programmi algusesse	
Siirdumine programmi lõppu	
Aktiivse lause asendi muutmine ekraanil. Niiviisi saab kuvada rohkem programmi lauseid, mis on programmeeritud enne aktiivset lauset	
Aktiivse lause asendi muutmine ekraanil. Niiviisi saab kuvada rohkem programmi lauseid, mis on programmeeritud pärast aktiivset lauset	
Liikumine lauselt lausele	
Üksikute sõnade valimine lauses	
Kindla lause valimine: vajutage klahvi GOTO, sisestage soovitud lausenumber, kinnitage klahviga ENT. Või sisestage lausenumbri samm ja hüpake sisestatud ridade arvust üle, vajutades funktsiooniklahvi N RIDA üles või alla	

3.2 Programmi avamine ja sisestamine

Funktsioon	Funktsiooniklahv/ klahv
Valitud sõna väärtuse nullimine	
Vale väärtuse kustutamine	
Veateate (mittevilkuva) kustutamine	
Valitud sõna kustutamine	
Valitud lause kustutamine	
Tsüklite ja programmiosade kustutamine	
Lause lisamine, mida on viimati redigeeritud või kustutatud	

Lausete lisamine suvalisse kohta

- ▶ Valige lause, mille järel soovite lisada uut lauset, ja avage dialoog

Sõnade muutmine ja lisamine

- ▶ Valige lauses sõna ja kirjutage see uue väärtusega üle. Kui sõna on valitud, siis saate kasutada lihtteksti dialoogi
- ▶ Muutmise lõpetamine: vajutage klahvi END

Kui soovite lisada sõna, vajutage nooleklahve (paremale või vasakule), kuni ilmub soovitud dialoog, ja sisestage soovitud väärtus.

Samade sõnade otsimine erinevates lausetes

Selle funktsiooni kasutamiseks seadke funktsiooniklahv AUTOM. JOONISTAMINE asendisse VÄLJA LÜLITATUD.

- ▶ Sõna valimine lauses: vajutage nooleklahvi nii mitu korda, kuni soovitud sõna on märgitud

- ▶ Lause valimine nooleklahvidega

Äsja valitud lauses on märgitud sama sõna, mis eelnevalt valitud lauses.

Kui käivitasite otsingu väga pikas programmis, kuvab TNC edenemisnäidu sümboli. Sellisel juhul saate funktsiooniklahvi abil otsingut katkestada.

Suvalise teksti otsimine

- ▶ Otsingufunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi OTSI.
TNC kuvab dialoogi **Teksti otsing**:
- ▶ Otsitava teksti sisestamine
- ▶ Teksti otsing: vajutage funktsiooniklahvi TEOSTA

Programmiosade märkimine, kopeerimine, kustutamine ja lisamine

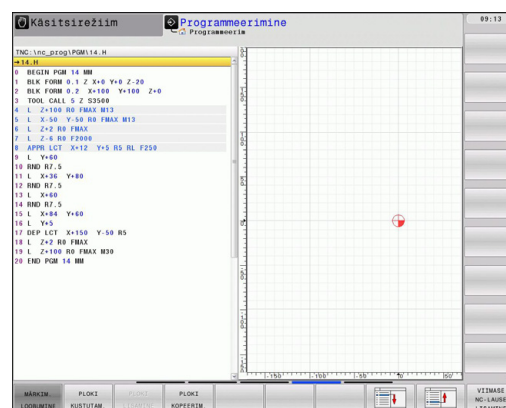
Programmiosade kopeerimiseks ühe arvjuhtimisprogrammi raames või mingisse muusse arvjuhtimisprogrammi kasutab TNC järgmisi funktsioone: vt allpooltoodud tabelit.

Programmiosade kopeerimiseks toimige alljärgnevalt:

- ▶ Valige märkimisfunktsioonidega funktsiooniklahvide riba
- ▶ Valige kopeeritava programmiosa esimene (viimane) lause
- ▶ Esimese (viimase) lause märkimine: vajutage funktsiooniklahvi PLOKI MÄRKIMINE. TNC seab kursorivälja lausenumbri esimesele positsioonile ja toob esile funktsiooniklahvi MÄRKIMISE KATKESTAMINE
- ▶ Nihutage kursorivälja kopeeritava või kustutatava programmiosa viimasele (esimesele) lausele. TNC kuvab kõik märgitud laused teise värviga. Funktsiooniklahvi MÄRKIMISE KATKESTAMINE vajutamisega saab märkimisfunktsiooni mis tahes hetkel katkestada
- ▶ Märgitud programmiosa kopeerimine: vajutage funktsiooniklahvi PLOKI KOPEERIMINE; märgitud programmiosa kustutamine: vajutage funktsiooniklahvi PLOKI KUSTUTAMINE. TNC salvestab märgitud ploki
- ▶ Valige nooleklahvidega lause, mille järel soovite lisada kopeeritud (kustutatud) programmiosa

Kopeeritud programmiosa lisamiseks mõnele muule programmile valige andmehalduse kaudu vastav programm ja märkige seal ära lause, mille järel soovite selle lisada.

- ▶ Salvestatud programmiosa lisamine: vajutage funktsiooniklahvi PLOKI LISAMINE
- ▶ Märkimisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi KATKESTA MÄRKIMINE

3.2 Programmi avamine ja sisestamine

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Märkimisfunktsiooni sisselülitamine	PLOKI VALIMINE
Märkimisfunktsiooni väljalülitamine	MARKIM. LOOBUMINE
Märgitud ploki kustutamine	PLOKK VALJA LÕIGATA
Mälus oleva ploki lisamine	PLOKI LISAMINE
Märgitud ploki kopeerimine	PLOKI KOPEERIM.

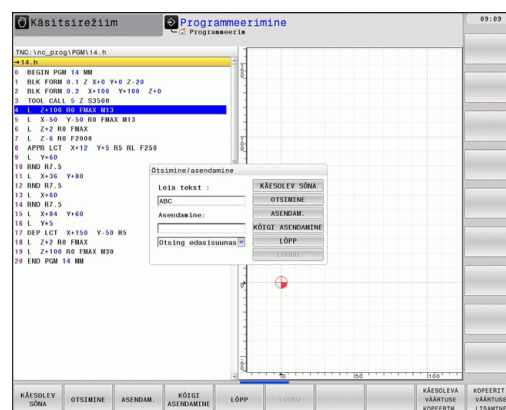
TNC otsingufunktsioon

TNC otsingufunktsiooni abil saate programmis suvalisi tekste otsida ja neid vajadusel ka uue tekstiga asendada.

Suvalise teksti otsimine

- Valige lause, millesse otsitav sõna on salvestatud

OTSIMINE	► Otsingufunktsiooni valimine: TNC kuvab otsinguakna ja näitab funktsiooniklahvide ribal olevaid otsingufunktsioone (vt otsingufunktsioonide tabelit)
X	► +40 (sisestage otsitav tekst, jälgige suur- ja väiketähti)
OTSIMINE	► Otsingu käivitamine: TNC hüppab järgmisele lausele, mis sisaldab otsitavat teksti
OTSIMINE	► Otsingu kordamine: TNC hüppab järgmisele lausele, mis sisaldab otsitavat teksti
LÕPP	► Otsingufunktsiooni lõpetamine

Suvaliste tekstide otsimine/asendamine

Otsimise/asendamise funktsioon ei ole võimalik, kui

- programm on kaitstud
- kui TNC programmi parajasti töötleb

Funktsiooni ASENDA KÕIK korral jälgige, et te ei asendaks kogemata tekstiosi, mis peaks jääma muutmata. Asendatud tekstid lähevad pöördumatult kaduma.

► Valige lause, millesse otsitav sõna on salvestatud

OTSIMINE

- Otsingufunktsiooni valimine: TNC kuvab otsinguakna ja näitab funktsiooniklahvide ribal olevaid otsingufunktsioone

X

- Otsitava teksti sisestamisel jälgige suur- ja väiketähti; kinnitage klahviga ENT

Z

- Sisestage lisatav tekst; jälgige suur- ja väiketähti

OTSIMINE

- Otsingu käivitamine: TNC siirdub järgmisele otsitavale tekstile

ASENDAM.

- Teksti asendamine ja seejärel järgmisesse otsingukohta siirdumine: vajutage funktsiooniklahvi ASENDA või kõigi leitud tekstikohtade asendamiseks: vajutage funktsiooniklahvi ASENDA KÕIK või teksti allesjätmiseks ja järgmisesse otsingukohta siirdumiseks: vajutage funktsiooniklahvi OTSI

LÕPP

- Otsingufunktsiooni lõpetamine

3.3 Failihaldus: alused

3.3 Failihaldus: alused

Failid

TNC juhtseadme failid	Tüüp
Programmid	
HEIDENHAIN-vormingus	.H
DIN/ISO-vormingus	.I
Tabelid	
tööriistade jaoks	.T
Tööriistavaheti	.TCH
Paletid	.P
Nullpunktid	.D
Punktid	.PNT
Eelseaded	.PR
Kontaktandurid	.TP
Treiterad	.TRN
Varundusfailid	.BAK
Sõltuvad andmed (nt liigenduspunktid)	.DEP
Tekstid kui	
ASCII-failid	.A
Protokollifailid	.TXT
Abifailid	.CHM

Kui sisestate TNC juhtseadmesse töötlusprogrammi, peate sellele esmalt nime andma. TNC salvestab programmi samanimelise failina kõvakettale. Ka tekstid ja tabelid salvestab TNC failidena.

Selleks, et faile saaks kiiresti üles leida ja hallata, on TNC varustatud spetsiaalse failihalduse aknaga. Selle kaudu saate erinevaid faile käivitada, kopeerida, ümber nimetada ja kustutada.

TNC võimaldab hallata nii palju faile kui soovite. Käsutuses oleva mälu maht on vähemalt **21 GB**. Üks NC-programm võib olla maksimaalselt **2 gigabaidi** suurune.

Olenevalt seadistusest loob TNC pärast NC-programmide redigeerimist ja salvestamist varufaili *.bak. See võib teie kasutuses olevat mälumahtu vähendada.

Failinimed

Programmide, tabelite ja tekstide korral lisab TNC veel laiendi, mis on failinimest punktiga eraldatud. See laiend tähistab failitüüpi.

Failinimi	Failitüüp
PROG20	.H

Failinime pikkus ei tohi ületada 25 sümbolit. Vastasel juhul ei näita TNC programminime enam täielikult.

TNC failinimed vastavad järgmisele standardile: The Open Group Base Specifications Issue 6 IEEE Std 1003.1, 2004 Edition (Posix-Standard). Selle kohaselt võivad failide nimed sisaldada järgmisi sümboleid:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z a b c d e f
g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 . _ -

Kõiki muid sümboleid ei tohi failide nimedes kasutada, et vältida võimalikke probleeme andmeedastuses.

Failinimede maksimaalne lubatud pikkus võib olla selline, et ei ületataks maksimaalselt lubatud teepikkust 82 märki, vaata "Teed", Lehekülg 103.

3.3 Failihaldus: alused

Mujal loodud failide kuvamine TNC-s

TNC-s on installitud mõned lisatööriistad, millega saate järgnevas tabelis kujutatud faile kuvada ja osaliselt ka töödelda.

Faililiigid	Tüüp
PDF-failid	pdf
Exceli tabelid	xls
	csv
Interneti failid	html
Tekstifailid	txt
	ini
Graafikafailid	bmp
	gif
	jpg
	png

Edasine info loetletud failitüüpide kuvamise ja töötlemise kohta: vaata Lehekülg 115

Andmete turvamine

HEIDENHAIN soovib TNC-s loodud uued programmid ja failid kindla ajavahemiku järel arvutisse salvestada.

Tasuta andmeedastusprogrammi TNCremo NT näol pakub HEIDENHAIN lihtsat võimalust luua varukoopiaid TNC-sse salvestatud andmetest.

Peale selle on vajalik andmekandja, kuhu on tehtud varukoopia kõigist seadmespetsiifilistest andmetest (PLC-programm, seadme parameetrid jne). Selleks pöörduge seadme tootja poole.

Kui soovite teha varukoopiat kõigist kõvakettal olevatest failidest (> 2 GB), võtab see aega mitu tundi. Vajaduse korral jätkake varukoopia valmistamine öötundideks.

Kustutage aeg-ajalt mittevajalikud failid, et TNC-l oleks süsteemifailidele (nt tööriistatabelitele) kõvakettal küllaldaselt vaba ruumi.

Kõvaketta osas tuleb sõltuvalt kasutustingimustest (nt vibratsioonikoormusest) pärast 3-5 aasta pikkust kasutamist arvestada rivist väljalangemise kõrgendatud tõenäosusega. HEIDENHAIN soovib seetõttu lasta kõvaketast 3-5 aasta möödudes kontrollida.

3.4 Failihaldustoimingud

Kataloogid

Kuna kõvakettal saab salvestada väga palju programme või faile, paigutage üksikud andmed kaustadesse, et säilitada ülevaade. Nendes kaustades saate luua täiendavaid kaustu – nn alamkaustu. Klahvidega +/- või ENT saate alamkaustu avada või sulgeda.

Teed

Tee sisaldab draivi ja kõiki katalooge või alamkatalooge, kuhu fail on salvestatud. Üksikandmete eraldamiseks kasutatakse sümbolit „\“.

Maksimaalne lubatud teepikkus, s.t kõik draivi-, kausta- ja failinime sümbolite arv koos laiendiga ei ületa 82!

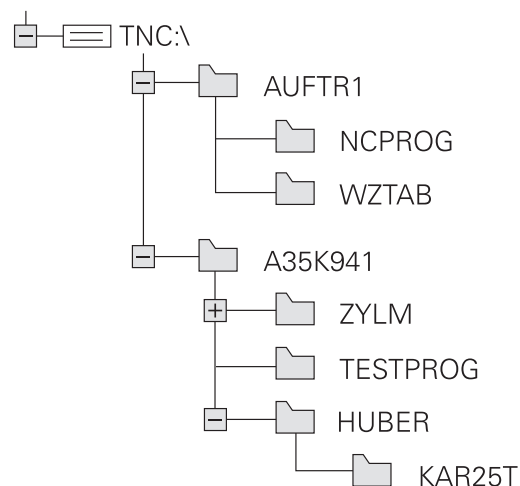
Draivinimes võib olla maksimaalselt 8 suurtähte.

Näide

Draivi **TNC:** on paigutatud kaust **AUFTR1**. Seejärel loodi kaustas **AUFTR1** veel alamkaust **NCPROG** ja sellesse kopeeriti töötlusprogramm **PROG1.H**. Töötlusprogrammi teeks on seega:

TNC:\AUFTR1\NCPROG\PROG1.H

Parempoolsel graafikul on toodud näide erinevate teedega kaustade kuvamise kohta.

3.4 Failihaldustoimingud

Ülevaade: failihaldusfunktsioonid

Funktsioon	Funktsiooni- klahv	Lehekülg
Üksiku faili kopeerimine		107
Teatud failitüübi näitamine		106
Uue faili loomine		107
10 viimatalitud faili näitamine		110
Faili või kausta kustutamine		111
Faili märkimine		112
Faili ümbernimetamine		113
Faili kaitsmine kustutamise ja muutmise eest		114
Failikaitse tühistamine		114
Tööriistatabelite importimine		162
Võrgudraivide haldamine		122
Redaktori valimine		114
Failide sortimine atribuutide järgi		113
Kausta kopeerimine		109
Kausta kustutamine koos kõigi alamkaustadega		
Draivi kaustade näitamine		
Kataloogi ümbarnimetamine		
Uue kataloogi loomine		

Failihalduse kutsumine

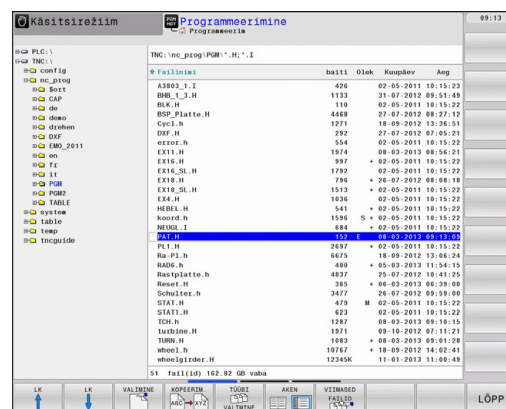

- ▶ Vajutage klahvi PGM MGT: TNC kuvab failihalduri akna (joonis näitab põhiseadistust). Kui TNC kuvab mingi muu ekraanijaotuse, vajutage funktsiooniklahvi AKEN.

Vasakpoolses, kitsas aknas näidatakse olemasolevaid draive ja kaustu. Draivid on seadmed, millesse salvestatakse või kantakse üle andmeid. Üks draiv on TNC kõvaketas, teisteks draivideks on liidesed (RS232, Ethernet), millega võite ühendada personaalse arvuti. Kausta tähis sisaldab alati kaustasümbolit (vasakul pool) ja kausta nime (paremal pool). Alamkaustad paiknevad paremal pool. Kui enne kataloogisümbolit on kolmnurk, siis on olemas alamkataloogid, mida saate avada klahvidega +/- või ENT.

Parempoolses laias aknas näidatakse kõiki faile, mis on salvestatud valitud kausta. Iga faili juures näidatakse mitmesugust infot, mis on lahti seletatud alljärgnevas tabelis.

Näit	Tähendus
Failinimi	Kuni 25 märgist koosnev nimi
Tüüp	Failitüüp
Baidid	Faili suurus baitides
Olek	Faili omadus:
E	Programm valiti programmeerimise töörežiimil
S	Programm valiti programmitesti töörežiimil
M	Programm valiti mõnes programmikäigu režiimis
	Fail on kustutamise ja muutmise vastu kaitstud
	Fail on kustutamise ja muutmise vastu kaitstud, sest parajasti toimub selle täitmine
Kuupäev	Kuupäev, mil faili viimati muudeti
Aeg	Kellaeg, mil faili viimati muudeti

3.4 Failihaldustoimingud

Draivide, kaustade ja failide valimine

- Failihalduri käivitamine

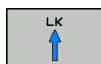
Kursorivälja viimiseks ekraanil suvalisse kohta tuleb kasutada noole- või funktsiooniklahve:

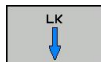
- Nihutab kursorivälja parempoolsest vasakpoolsesse aknasse ja vastupidi

- Liigutab kursorivälja aknas üles ja alla

- Nihutab kursorivälja ühes aknas külgsuunas edasi-tagasi.

1. samm: draivi valimine

- Draivi märkimine vasakpoolses aknas

- Draivi valimine: vajutage funktsiooniklahvi VALI või

- vajutage klahvi ENT

2. samm: kausta valimine

- Kausta märkimine vasakus aknas: paremas aknas kujutatakse automaatselt kõiki märgitud kaustas (heledal taustal) olevaid faile

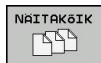
3. samm: faili valimine

- Vajutage funktsiooniklahvi TÜÜBI VALIMINE

- Vajutage soovitud failitüübi funktsiooniklahvi või

- Kõigi failide kuvamine: vajutage funktsiooniklahvi NÄITA KÖIK või

- Failide märkimine parempoolses aknas

- Vajutage funktsiooniklahvi VALI või

- vajutage klahvi ENT

TNC aktiveerib valitud faili töörežiimis, millest failihaldus käivitati

Uue kataloogi loomine

Märkige vasakpooles aknas ära kaust, milles soovite luua alamkausta

- **UUS** (sisestage uue kataloogi nimi)

- Vajutage klahvi ENT

KAS LUUA KAUST \UUS?

- Kinnitage funktsiooniklahviga JAH või

- katkestage funktsiooniklahviga EI

Uue faili loomine

- Valige kaust, kuhu soovite luua uue faili.

- **UUS** sisestage uus failinimi koos laiendiga, vajutage klahvi ENT või

- Avage uue faili loomise dialoog, **UUS** sisestage uus failinimi koos laiendiga ja vajutage klahvi ENT

Üksiku faili kopeerimine

- Nihutage kursoriväli failile, mida soovite kopeerida

- Vajutage funktsiooniklahvi KOPEERI, valige kopeerimisfunktsioon. TNC avab esiletõstetud akna

- Sisestage sihtfaili nimi ja kinnitage klahviga ENT või funktsiooniklahviga OK: TNC kopeerib faili hetkel avatud kausta või valitud sihtkausta. Esialgne fail jääb alles või

- Vajutage infoaknas sihtkausta valimiseks funktsiooniklahvi Sihtkaust ning kinnitage valik klahviga ENT või funktsiooniklahviga OK. Esialgne fail jääb alles.

TNC kuvab edenemisnäidu, kui käivitasite kopeerimise klahviga ENT või funktsiooniklahviga OK.

3.4 Failihaldustoimingud

Faili kopeerimine mõnda muusse kausta

- ▶ Ühesuuruste akendega ekraanijaotuse valimine
- ▶ Kaustade kuvamine mõlemas aknas: vajutage funktsiooniklahvi TEE

Parempoolne aken

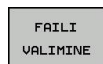
- ▶ Nihutage kursoriväli kaustale, millesse soovite faile kopeerida ning failide kuvamiseks selles kaustas vajutage klahvi ENT

Vasakpoolne aken

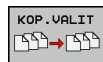
- ▶ Valige kaust, mis sisaldab kopeeritavaid faile. Failide kuvamiseks vajutage klahvi ENT

- ▶ Failide märkimisfunktsioonide kuvamine

- ▶ Nihutage kursoriväli failile, mida soovite kopeerida ja märkige fail. Vajadusel märkige muud failid analoogselt

- ▶ Märgitud failide kopeerimine sihtkausta

Muud märkimisfunktsioonid: vaata "Failide märkimine", Lehekülg 112.

Kui faile on märgitud nii vasak- kui parempoolses aknas, kopeerib TNC sellest kaustast, milles on kursoriväli.

Failide ülekirjutamine

Kui kopeerite faile kausta, milles on samasuguse nimega faile, küsib TNC, kas sihtkaustas olevad failid võib üle kirjutada:

- ▶ kõik failid üle kirjutada (väli „Olemasolevad failid“ valitud): vajutage funktsiooniklahvi OK või
- ▶ faile mitte üle kirjutada: vajutage funktsiooniklahvi KATKESTA või

Kui soovite üle kirjutada kaitstud faili, peate selle valima väljal „Kaitstud failid“ või toimingu katkestama.

Tabeli kopeerimine

Ridade importimine tabelisse

Tabeli kopeerimisel olemasolevasse tabelisse saab funktsiooniklahviga **VÄLJADE ASENDAMINE** üksikud read üle kirjutada. Eeltingimused:

- sihttabel peab juba olemas olema
- kopeeritav fail võib sisaldada ainult asendatavaid ridu
- tabelite failitüüp peab olema sama

Funktsiooniga **VÄLJADE ASENDAMINE** kirjutatakse sihttabeli read üle. Tehke originaaltabelist varukoopia, et vältida andmete kaotsiminekut.

Näide

Eelseadistusseadmega mõõtsite kümne uue tööriista pikkuse ja raadiuse. Seejärel loob eelseadistusseade tööriistatabeli **TOOL_Import.T** 10 reaga (st 10 tööriistaga).

- ▶ Selle tabeli peate kopeerima väliselt andmekandjalt suvalisse kausta
- ▶ Väliselt loodud tabel tuleb TNC failihalduse abil kopeerida olemasolevasse tabelisse **TOOL.T**: TNC küsib, kas olemasolev tööriistatabel **TOOL.T** tuleb üle kirjutada:
- ▶ Funktsiooniklahvi **JAH** vajutamisel asendab TNC praeguse faili **TOOL.T** täielikult. Kopeerimistoimingu järel koosneb **TOOL.T** seega 10 reast
- ▶ Või vajutage funktsiooniklahvi **VÄLJADE ASENDAMINE**, siis kirjutab TNC failis **TOOL.T** 10 rida üle. Ülejäänud ridade andmeid TNC ei muuda

Ridade ekstraktimine tabelist

Võite märkida tabelis üks või mitu rida ja salvestada need eraldi tabelisse.

- ▶ Avage tabel, millest soovite ridasid kopeerida
- ▶ Valige nooleklahvidega esimene kopeeritav rida
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi **TÄIENDAV FUNKT.**
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi **MÄRKIMINE**
- ▶ Märkige vajaduse korral teised read
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi **SALVESTA NIMEGA**
- ▶ Sisestage tabelinimi, kuhu tuleb valitud read salvestada

Kataloogi kopeerimine

- ▶ Parempoolses aknas olev kursori välja peate nihutama kaustale, mida soovite kopeerida
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi **KOPEERI**: TNC kuvab akna sihtkaustade valimiseks
- ▶ Valige sihtkaust ja kinnitage klahviga **ENT** või funktsiooniklahviga **OK**: TNC kopeerib valitud kausta koos alamkaustadega valitud sihtkausta

3.4 Failihaldustoimingud

Viimati valitud failide valimine

- Failihalduri käivitamine

- Viimati valitud 10 faili kuvamine: vajutage funktsiooniklahvi VIIMASED FAILID

Kursorivälja viimiseks failile, mida soovite valida, peate kasutama nooleklahve:

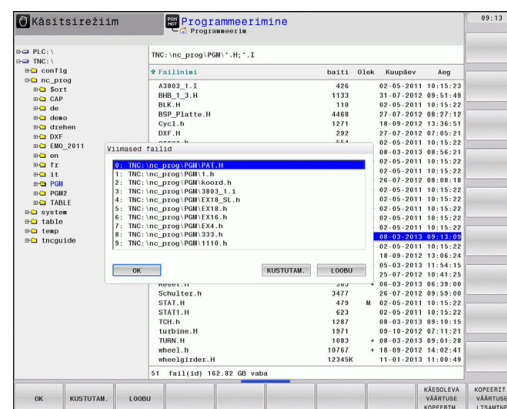
- Liigutab kursorivälja aknas üles ja alla

- Faili valimine: vajutage funktsiooniklahvi OK või

- vajutage klahvi ENT

Faili kustutamine

Tähelepanu, andmed võivad kaduma minna!

Failide kustutamise järel ei saa te neid enam taastada!

- Nihutage kursoriga failile, mida soovite kustutada

- Kustutusfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi KUSTUTA. TNC küsib, kas fail tuleb tööpoolest kustutada
- Kustutamise kinnitamine: vajutage funktsiooniklahvi OK või
- kustutamise katkestamine: vajutage funktsiooniklahvi KATKESTA

Kataloogi kustutamine

Tähelepanu, andmed võivad kaduma minna!

Failide kustutamise järel ei saa te neid enam taastada!

- Kursoriga viige kaustale, mida soovite kustutada

- Kustutusfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi KUSTUTA. TNC küsib, kas kaust tuleb tööpoolest kustutada koos kõigi alamkaustade ja failidega
- Kustutamise kinnitamine: vajutage funktsiooniklahvi OK või
- kustutamise katkestamine: vajutage funktsiooniklahvi KATKESTA

3.4 Failihaldustoimingud

Failide märkimine

Märkimisfunktsioon	Funktsiooniklahv
Üksiku faili märkimine	
Kausta kõigi failide märkimine	
Üksiku faili märkimise tühistamine	
Kõigi failide märkimise tühistamine	
Kõigi märgitud failide kopeerimine	

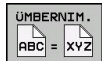
Selliseid funktsioone nagu failide kopeerimine või kustutamine saate rakendada nii üksikutele failidele kui mitmele failile üheaegselt. Mitme faili märkimine:

- Viige kursoriväli esimesele failile

	► Märkimisfunktsioonide kuvamine: vajutage funktsiooniklahvi MÄRKIMINE
	► Faili märkimine: vajutage funktsiooniklahvi FAILI MÄRKIMINE
	► Nihutage kursoriväli järgmisele failile. Funktsioneerib ainult funktsiooniklahvidega, nooleklahvidega mitte navigeerida!
	
	► Täiendavate failide märkimine: vajutage funktsiooniklahvi FAILI MÄRKIMINE jne.
	► Märgitud failide kopeerimine: vajutage funktsiooniklahvi KOP. MARK. või
	► Märgitud failide kustutamine: vajutage funktsiooniklahvi LÕPP et märkimisfunktsioonidest väljuda ja seejärel funktsiooniklahvi KUSTUTA, et märgitud failid kustutada
	

Faili ümbernimetamine

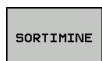
- ▶ Liigutage kursorivälja failile, mille soovite ümber nimetada

- ▶ Valige ümbernimetamise funktsioon
- ▶ Sisestage uus failinimi; failitüüpi ei tohi muuta
- ▶ Ümbernimetamine: vajutage funktsiooniklahvi OK või klahvi ENT

Failide sortimine

- ▶ Valige kaust, mille faile soovite sortida

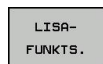
- ▶ Valige funktsiooniklahv SORTIMINE
- ▶ Valige vastava esituskriteeriumiga funktsiooniklahv

3.4 Failihaldustoimingud

Lisafunktsioonid

Fail kaitsmine/kaitse tühistamine

- ▶ Nihutage kursoriväli failile, mida soovite kaitsta

- ▶ Lisafunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi LISA. FUNKT.

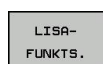
- ▶ Failikaitse aktiveerimine: vajutage funktsiooniklahvi KAITSMINE; fail omandab staatuse P

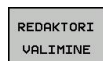
- ▶ Failikaitse tühistamine: vajutage funktsiooniklahvi KAITSMATA

Redaktori valimine

- ▶ Liigutage parempoolses aknas kursoriväli failile, mille soovite avada

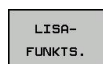
- ▶ Lisafunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi LISA. FUNKT.

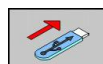
- ▶ Redaktori valik, millega tuleb valitud fail avada: vajutage funktsiooniklahvi REDAKTORI VALIMINE
- ▶ Soovitud redaktori märkimine
- ▶ vajutage funktsiooniklahvi OK, et fail avada

USB-seadme ühendamine/eemaldamine

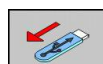
- ▶ Viige kursoriväli vasakusse aknasse

- ▶ Lisafunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi LISA. FUNKT.

- ▶ Lülitage ümber funktsiooniklahvide riba
- ▶ USB-seadme otsimine
- ▶ USB-seadme eemaldamine: viige kursoriväli USB-seadmele

- ▶ USB-seadme eemaldamine

Lisainfo: vaata "USB-seade TNC küljes", Lehekülg 123.

Väliste failitüüpide halduse lisatööriistad

Lisatööriistadega saate TNC-I kuvada ja töödelda erinevaid väljaspool loodud failitüüpe.

Faililiigid	Kirjeldus
PDF-failid (pdf)	Lehekülg 115
Exceli tabelid (xls, csv)	Lehekülg 116
Interneti failid (htm, html)	Lehekülg 116
ZIP-arhiivid (zip)	Lehekülg 117
Tekstifailid (ASCII-failid, nt txt, ini)	Lehekülg 118
Graafikafailid (bmp, gif, jpg, png)	Lehekülg 119

Kui edastate failid arvutist TNCremoNT abil juhtseadmesse, peate olema kandnud failinimede laiendid pdf, xls, zip, bmp, gif, jpg ja png binaarsena edastatavate failitüüpide loendisse (menüüpunkt **Lisad > Konfiguratsioon > Režiim TNCremoNT-is**).

PDF-failide kuvamine

PDF-failide avamiseks otse TNC-I toimige nii:

PGM
MGT

- ▶ Failihalduri käivitamine
- ▶ Valige kataloog, kuhu PDF-fail on salvestatud
- ▶ Nihutage kursoriväli PDF-failile
- ▶ Vajutage klahvi ENT: TNC avab oma rakenduses PDF-faili koos lisatööriistaga **PDF-vaatur**

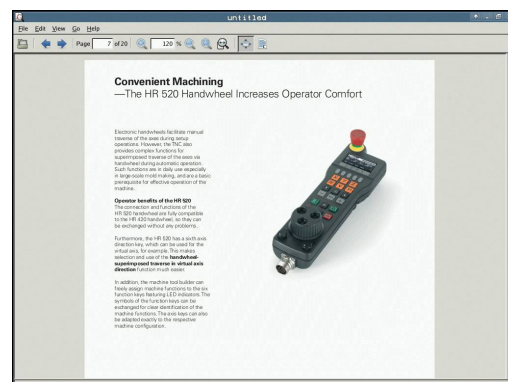
ENT

Klahvikombinatsiooniga ALT+TAB saate igal ajal tagasi lülituda TNC töölauakeskkonnale ja jätta PDF-faili lahti. Alternatiivina võite TNC-tasandile tagasi saada ka hiirega tegumiriba vastavale sümbolile klõpsates.

Kui asetate hiirekursori nupu kohale, saate nupu vastava funktsiooni kohta lühikese nõuandeteksti. Edasine info **PDF-vaaturi** kasutamise kohta on toodud jaotises **Abi**.

PDF-vaaturi lõpetamiseks toimige nii:

- ▶ Valige hiirega menüüpunkt **Fail**
- ▶ Valige menüüpunkt **Sulge**: TNC läheb tagasi failihaldusesse

3.4 Failihaldustoimingud

Exceli failide kuvamine ja töötlemine

Laiendiga **xls** või **csv** Exceli failide avamiseks või töötlemiseks otse TNC-s toimige nii:

PGM
MGT

- ▶ Failihalduri käivitamine
- ▶ Valige kataloog, kuhu Exceli fail on salvestatud
- ▶ Nihutage kursori väli Exceli failile
- ▶ Vajutage klahvi ENT: TNC avab oma rakenduses Exceli faili koos lisatööriistaga **Gnumeric**

ENT

Klahvikombinatsiooniga ALT+TAB saate igal ajal tagasi lülituda TNC töölauakeskkonnale ja jätta Exceli faili lahti. Alternatiivina võite TNC-tasandile tagasi saada ka hiirega tegumiriba vastavale sümbolile klõpsates.

Kui asetate hiirekursori nupu kohale, saate nupu vastava funktsiooni kohta lühikese nõuandeteksti. **Gnumeric**'u kasutamise edasine info on toodud jaotises **Abi**.

Gnumeric'u lõpetamiseks toimige nii:

- ▶ Valige hiirega menüüpunkt **Fail**
- ▶ Valige menüüpunkt **Välju**: TNC läheb tagasi failihaldusesse

Interneti-failide kuvamine

Laiendiga **htm** või **html** internetifailide avamiseks või töötlemiseks otse TNC-s toimige nii:

PGM
MGT

- ▶ Failihalduri käivitamine
- ▶ Valige kataloog, kuhu internetifail on salvestatud
- ▶ Nihutage kursori väli internetifailile
- ▶ Vajutage klahvi ENT: TNC avab oma rakenduses internetifaili koos lisatööriistaga **Mozilla Firefox**

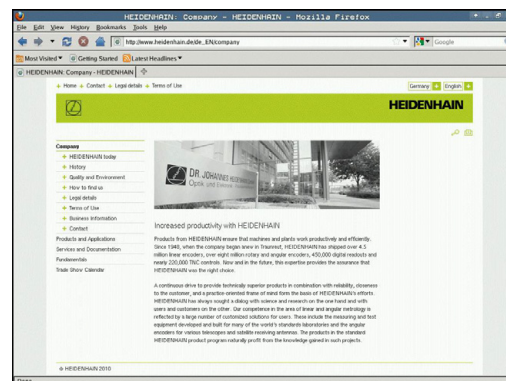
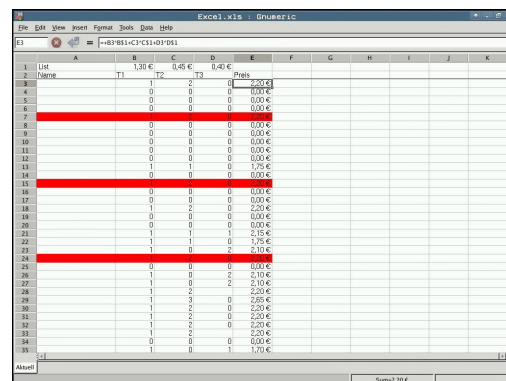
ENT

Klahvikombinatsiooniga ALT+TAB saate igal ajal tagasi lülituda TNC töölauakeskkonda ja jätta PDF-faili lahti. Alternatiivina võite TNC-tasandile tagasi saada ka hiirega tegumiriba vastaval sümbolile klõpsates.

Kui asetate hiirekursori nupu kohale, saate nupu vastava funktsiooni kohta lühikese nõuandeteksti. Edasine info **Mozilla Firefox**'i kasutamise kohta on toodud jaotises **Abi**.

Mozilla Firefox'i sulgemiseks toimige nii:

- ▶ Valige hiirega menüüpunkt **Fail**
- ▶ Valige menüüpunkt **Välju**: TNC läheb tagasi failihaldusesse

Töö ZIP-arhiividega

zip-laiendiga arhiivi avamiseks või töötlemiseks otse TNC-s toimige nii:

PGM
MGT

ENT

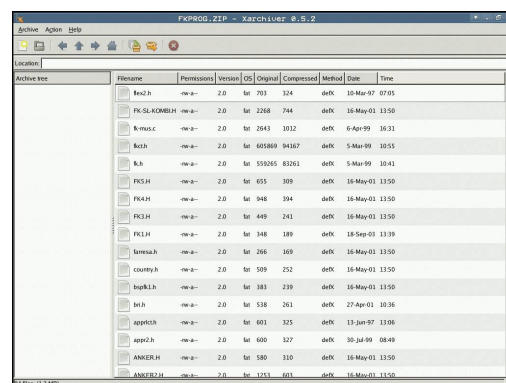
- Failihalduri käivitamine
- Valige kataloog, kuhu arhiivifail on salvestatud
- Nihutage kursoriväli arhiivifailile
- Vajutage klahvi ENT: TNC avab oma rakenduses arhiivifaili koos lisatööriistaga **Xarchiver**

Klahvikombinatsiooniga ALT+TAB saate igal ajal tagasi lülituda TNC töölauakeskkonnale ja jätta arhiivifaili lahti. Alternatiivina võite TNC-tasandile tagasi saada ka hiirega tegumiriba vastavale sümbolile klõpsates.

Kui asetate hiirekursori nupu kohale, saate nupu vastava funktsiooni kohta lühikese nõuandeteksti. **Xarchiver**'i kasutamise edasine info on toodud jaotises **Abi**.

Arvestage, et TNC ei konverteeri NC-programmide ja NC-tabelite kokku- ja lahtipakkimisel binaarselt ASCII-le või vastupidi. Kui TNC-juhtseadmele ülekandmiseks kasutatakse teisi tarkvara versioonide, ei pruugi TNC sellised faile lugeda.

Xarchiver'i sulgemiseks toimige nii:

- Valige hiirega menüüpunkt **Arhiiv**
- Valige menüüpunkt **Lõpeta**: TNC läheb tagasi failihaldusesse

3.4 Failihaldustoimingud

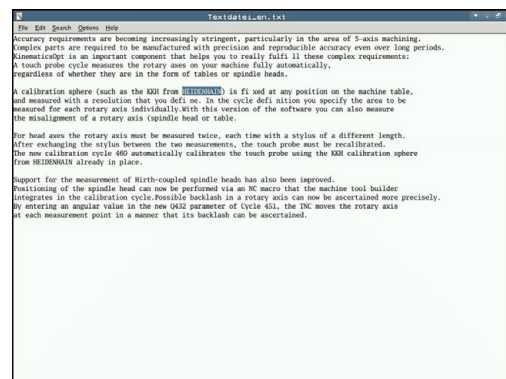
Tekstifailide kuvamine või töötlemine

Tekstifailide (ASCII-failid, nt laiendiga **txt** või **ini**) avamiseks ja töötlemiseks toimige nii:

PGM
MGT

- ▶ Failihalduri käivitamine
- ▶ Valige draiv ja kataloog, kuhu tekstifail on salvestatud
- ▶ Nihutage kursoriväli tekstifailile
- ▶ Vajutage klahvi ENT: TNC kuvab akna soovitud redaktori valimiseks
- ▶ Vajutage klahvi ENT, et valida rakendus **Mousepad**. Alternatiivina võite TXT-faile avada ka TNC välise tekstiredaktoriga
- ▶ Vajutage klahvi ENT: TNC avab oma rakenduses tekstifaili koos lisatööriistaga **Mousepad**

ENT

Kui avate H- või I-faili välisel draivil ja salvestate **Mousepad**'i abil TNC-draivile, ei toimu programmide automaatset juhtseadme sisesele formaadile ümberkonverteerimist. Selliselt salvestatud programme ei ole Teil võimalik TNC-redaktoriga avada ega töödelda.

Klahvikombinatsiooniga ALT+TAB saate igal ajal tagasi lülituda TNC töölauakeskkonnale ja jätta tekstifaili lahti. Alternatiivina võite TNC-tasandile tagasi saada ka hiirega tegumiriba vastavale sümbolile klõpsates.

Mousepadi siseselt on Teie käsutuses Windowsist tuttavad klahvikombinatsioonid, mis võimaldavad tekstide kiiret töötlust (Ctrl+C, Ctrl+V,...).

Mousepad'i lõpetamiseks toimige nii:

- ▶ Valige hiirega menüüpunkt **Fail**
- ▶ Valige menüüpunkt **Lõpeta**: TNC läheb tagasi failihaldusesse

Graafikafailide kuvamine

Laiendiga bmp, gif, jpg või png graafikafailide avamiseks või töötlemiseks otse TNC-l toimige nii:

PGM
MGT

- ▶ Failihalduri käivitamine
- ▶ Valige kataloog, kuhu graafikafail on salvestatud
- ▶ Nihutage kursoriväli graafikafailile
- ▶ Vajutage klahvi ENT: TNC avab oma rakenduses graafikafaili koos lisatööriistaga **ristretto**

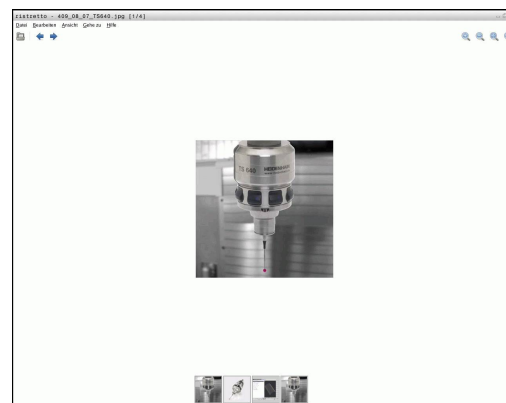
ENT

Klahvikombinatsiooniga ALT+TAB saate igal ajal tagasi lülituda TNC töölauakeskkonnale ja jätta graafikafaili lahti. Alternatiivina võite TNC-tasandile tagasi saada ka hiirega tegumiriba vastavale sümbolile klõpsates.

ristretto kasutamise edasine info on toodud jaotises **Abi**.

ristretto sulgemiseks toimige nii:

- ▶ Valige hiirega menüüpunkt **Fail**
- ▶ Valige menüüpunkt **Lõpeta**: TNC läheb tagasi failihaldusesse

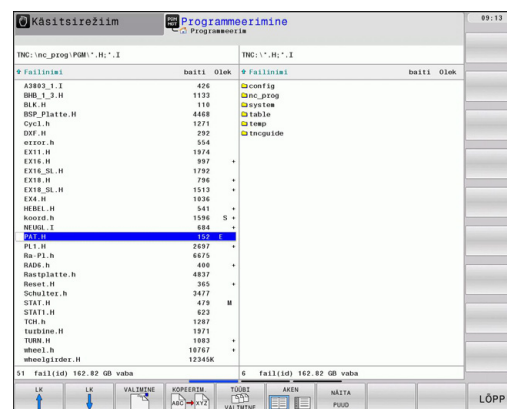
3.4 Failihaldustoimingud

Andmevahetus välise andmekandjaga

Enne andmete ülekandmist välisele andmekandjale tuleb andmeliides seadistada vaata "Andmevahetusliidese seadistamine", Lehekülg 538.

Kui kannate andmeid üle jadaliidese kaudu, võib olenevalt kasutatavast andmeedastuse tarkvarast esineda probleeme, mida saate kõrvaldada andmeid korduvalt edastades.

PGM
MGT

- Failihalduri käivitamine

- Ekraanijaotuse valimine andmevahetuseks: vajutage funktsiooniklahvi AKEN. TNC kuvab vasakule ekraanipoolele kõik praeguse kataloogi failid ja paremale ekraanipoolele kõik failid, mis on salvestatud juurkataloogi TNC:\

Kursorivälja viimiseks failile, mida soovite üle kanda, kasutage nooleklahve:

- Liigutab kursorivälja aknas üles ja alla

- Nihutab kursorivälja parempoolsest vasakpoolsesse aknasse ja vastupidi

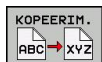

Kui soovite kopeerida juhtseadmest TNC välisele andmekandjale, nihutage kursoriväli vasakpoolses aknas ülekantavale failile.

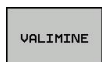
Kui soovite kopeerida väliselt andmekandjalt juhtseadmesse TNC, nihutage kursoriväli parempoolses aknas ülekantavale failile.

- ▶ Teise draivi või kausta valimine: vajutage kausta valimise funktsiooniklahvi, TNC kuvab esiletõstetud akna. Valige esiletõstetud aknas nooleklahvide ja ENT-klahviga soovitud kataloog

- ▶ Üksiku faili ülekandmine: vajutage funktsiooniklahvi KOPEERI või

- ▶ mitme faili ülekandmine: vajutage funktsiooniklahvi MÄRKIMINE (teisel funktsiooniklahvide ribal, vt "Failide märkimine" lk 111)

- ▶ Kinnitage funktsiooniklahviga OK või klahviga ENT. TNC avab olekuakna, mis informeerib kopeerimise edenemisest, või

- ▶ Andmeedastuse lõpetamine: viige kursoriväli vasakusse aknasse ja vajutage seejärel funktsiooniklahvi AKEN. TNC näitab uuesti failihalduse standardakent

Kahekordse failiakna kujutamise ajal teise kausta valimiseks vajutage funktsiooniklahvi PUU KUVAMINE. Kui vajutate funktsiooniklahvi NÄITA FAILE, kuvab TNC valitud kausta sisu!

3.4 Failihaldustoimingud

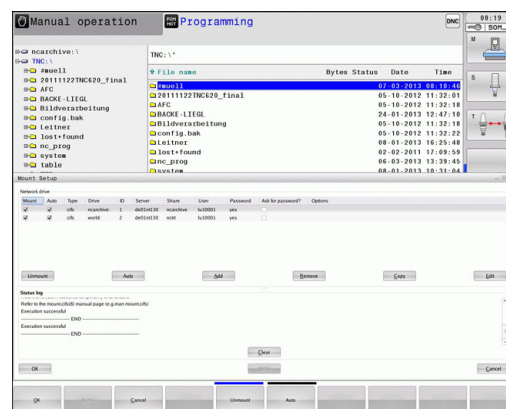
TNC võrgus

Etherneti-kaardi ühendamiseks teie võrku, vaata "Etherneti-liides ", Lehekülg 544.

TNC protokollib võrgus töötamisel tekkivaid veateateid vaata "Etherneti-liides ", Lehekülg 544.

Kui TNC on ühendatud võrku, on vasakus kaustaaknas teie käsutuses lisadraivid (vt pilti). Kõik eelnevalt kirjeldatud funktsioonid (draivi valimine, failide kopeerimine jne) kehtivad ka võrgudraividele, kui juurdepääsuvoletis seda lubab.

Võrgudraivi ühendamine ja eemaldamine

PGM
MGT

- Failihalduri valimine: vajutage klahvi PGM MGT, vajadusel valige funktsiooniklahviga AKEN selline ekraaniaotus nagu kujutatud joonisel üleval paremal

VÖRK

- Võrguseadete valimine: vajutage funktsiooniklahvi VÖRK (teine funktsiooniklahvide riba).
- Võrgudraivide haldamine: vajutage funktsiooniklahvi VÖRGÜÜHEND. DEFIN. (teine funktsiooniklahvide riba). TNC näitab parempoolses aknas võimalikke võrgudraive, millele omate juurdepääsu. Alljärgnevalt nimetatud funktsiooniklahvide abil saate igale draivile ühendusi luua

Funktsioon

Funktsiooniklahv

Looge võrguühendus, TNC märgib veeru **Mount**, kui ühendus on aktiivne.

Ühendamine

Võrguühenduse katkestamine

Lahutamine

Võrguühenduse automaatne loomine TNC sisselülitamisel. TNC märgib veeru **Auto**, kui ühendamine toimub automaatselt

Auto

Uue võrguühenduse loomine

Lisamine

Olemasoleva võrguühenduse kustutamine

Eemaldamine

Võrguühenduse kopeerimine

Kopeerimine

Võrguühenduse redigeerimine

Töötlemine

Olekuakna kustutamine

Tühjendamine

USB-seade TNC küljes

Eriti mugav on USB-seadmete abil faile salvestada või neid juhtseadmesse TNC saata. TNC toetab järgmisi USB-plokkseadmeid:

- Disketidraivid failisüsteemiga FAT/VFAT
- Mälupulgad failisüsteemiga FAT/VFAT
- Kõvakettad failisüsteemiga FAT/VFAT
- CD-ROM-draivid failisüsteemiga Joliet (ISO9660)

Sellised USB-seadmed tunneb TNC külgeühendamisel automaatselt ära. Muude failisüsteemidega (näiteks NTFS) USB-seadmeid TNC ei toeta. TNC annab siis ühendamisel veateate **USB: TNC ei toeta seadet**.

TNC väljastab veateate **USB: TNC ei toeta seadet** ka siis, kui ühendate USB-jaoturi. Sellisel juhul kinnitage teade lihtsalt klahviga CE.

Põhimõtteliselt peaksid kõik eespool nimetatud failisüsteemidega USB-seadmed TNC-ga ühendatavad olema. Teatud oludel võib juhtuda, et juhtseade ei tunne mingit USB-seadet õieti ära. Kasutage sellistel juhtudel mõnd teist USB-seadet.

Failihalduses näeb USB-seadmeid kaustapuus oma draivina, nii et failihalduseks saate vastavalt ära kasutada eelmistes punktides kirjeldatud funktsioone.

Teie seadme tootja võib USB-seadmetele määrata kindlad nimetused. Vt seadme kasutusjuhendit!

3.4 Failihaldustoimingud

USB-seadme eemaldamiseks tuleb toimida järgmiselt:

- ▶ Valige failihaldur: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ Valige nooleklahviga vasakpoolne aken
- ▶ Valige nooleklahviga eemaldatav USB-seade
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
- ▶ Valige lisafunktsioonid
- ▶ Valige USB-seadmete eemaldamise funktsioon:
TNC eemaldab USB-seadmed kaustapuust
- ▶ Lõpetage failihaldus

Vastupidiselt saate eelnevalt eemaldatud USB-seadme uuesti külge ühendada, kui vajutate järgmist funktsiooniklahvi:

- ▶ USB-seadmete taasühendamise funktsiooni valimine

4

**Programmeerimine:
programmeerimisabi**

4.1 Kommentaaride lisamine

4.1 Kommentaaride lisamine

Kasutamine

Töötlusprogrammis võite programmisammude selgitamiseks lisada kommentaare või märkusi.

Kui TNC ei saa kommentaari ekraanil enam täielikult näidata, ilmub ekraanile sümbol >>.

Viimane märk kommentaari lauses ei tohi olla tilde (~).

Kommentaari sisestamiseks on kolm võimalust:

Kommentaari lisamine programmi sisestamise ajal

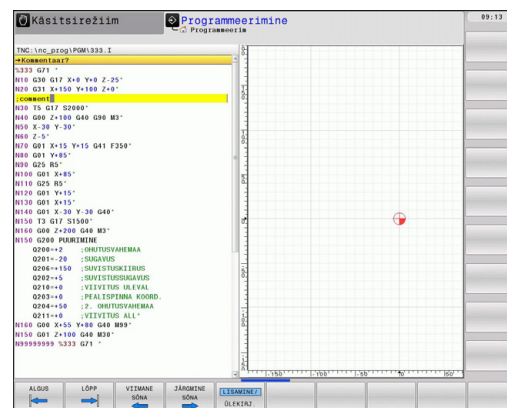
- ▶ Sisestage programmi lause andmed, seejärel vajutage alfa-klaviatuuril olevat sümbolit „,“ (semikoolon), misjärel TNC kuvab küsimuse **Kommentaar?**
- ▶ Sisestage kommentaar ja lõpetage lause klahviga END

Kommentaari hilisem lisamine

- ▶ Valige lause, kuhu tuleb kommentaar lisada
- ▶ Parempoolse nooleklahviga valige lause viimane sõna: lause lõppu ilmub semikoolon ja TNC kuvab küsimuse **Kommentaar?**
- ▶ Sisestage kommentaar ja lõpetage lause klahviga END

Kommentaari lauses endas

- ▶ Valige lause, mille järel tuleb lisada kommentaar
- ▶ Avage alfa-klaviatuuri klahvi „,“ (semikooloni) abil programmeerimisdioloog
- ▶ Sisestage kommentaar ja lõpetage lause klahviga END

Kommentaari redigeerimise funktsioonid

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Siirdumine kommentaari algusesse	
Siirdumine kommentaari lõppu	
Siirdumine sõna algusesse. Sõnad tuleb eraldada tühikuga	
Siirdumine sõna lõppu. Sõnad tuleb eraldada tühikuga	
Ümberlülitamine lisamis- ja ülekirjutamisrežiimi vahel	

4.2 NC-programmide kujutamine

4.2 NC-programmide kujutamine

Süntakiline esiletõstmine

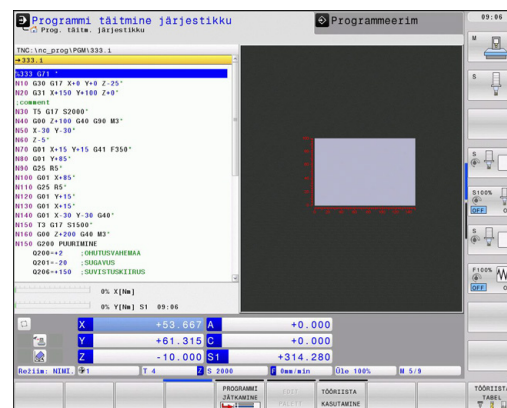
TNC kujutab süntaksielemente sõltuvalt tähendusest eri värvidega. Tänu värvidega esiletõstmisele on programmid paremini loetavad ja ülevaatlikumad.

Süntaksielementide värvidega esiletõstmine

Kasutamine	Värvus
Standardvärv	Must
Kommentaari kujutamine	Roheline
Arvväärtuste kujutamine	Sinine
Lausenumbr	Lilla

Kerimisriba

Programmiakna paremas servas oleva kerimisribaga (liuguriga) saate hiirega ekraani sisu nihutada. Lisaks saate kerimisriba suuruse ja positsiooniga teha järeldusi programmi pikkuse ja kursori asukoha kohta.

4.3 Programmide liigendamine

Definitsioon, kasutusvõimalus

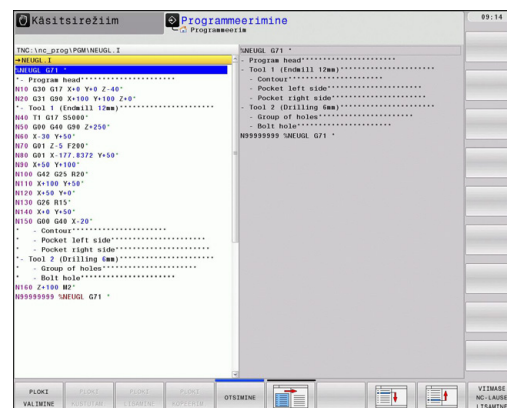
TNC pakub võimalust töötlusprogramme liigenduslausete abil kommenteerida. Liigenduslaused on lühikesed tekstid (kõige rohkem 37 märki), mis on kommentaarid või pealkirjad järgnevatele programmilausetele.

Pikki ja kompleksseid programme saate arukate liigenduslausetega muuta ülevaatlikumaks ja arusaadavamaks.

See lihtsustab eelkõige programmi hilisemat muutmist.

Liigenduslauseid saate lisada töötlusprogrammi suvalistesse kohtadesse. Neid saab täiendavalt kuvada omaette aknas, samuti töödelda või täiendada.

Lisatud liigenduspunkte haldab TNC eraldi failina (lõpuga .SEC.DEF). See muudab liigendusakendes navigeerimise kiiremaks.

Liigendusakna kuvamine/aktiivse akna vahetamine

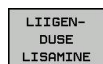
- ▶ Liigendusakna kuvamine: valige ekraanijaotus PROGRAMM + LIIGEND.

- ▶ Aktiivse akna vahetamine: vajutage funktsiooniklahvi „Akna vahetamine“

Liigenduslause lisamine programmiaknasse (vasakul)

- ▶ Valige soovitud lause, mille järel soovite lisada liigenduslauset

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi LIIGENDUSE LISAMINE või ASCII-klaviatuuri klahvi *
- ▶ Liigendusteksti sisestamine alfa-klaviatuuri abil
- ▶ Vajadusel muutke funktsiooniklahviga liigenduse astet

Lausete valimine liigendusaknas

Kui siirdute liigendusaknas ühelt lauselt teisele, kuvab TNC programmiaknas vastavad lausenäidud. Nii saate mõne sammu abil vahele jätta suuri programmiosi.

4.4 Kalkulaator

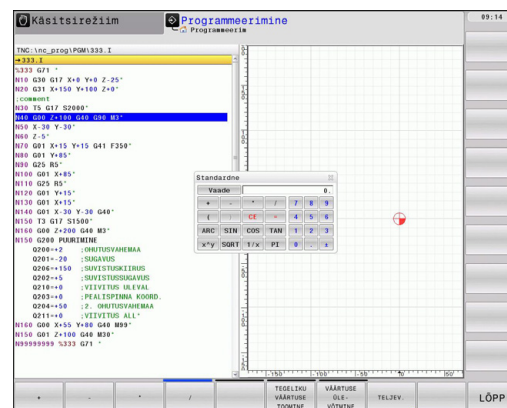
4.4 Kalkulaator

Kasutamine

TNC võimaldab kasutada tähtsamate matemaatiliste funktsioonidega kalkulaatorit.

- Kalkulaatori kuvamiseks ja kuvamise lõpetamiseks vajutage klahvi CALC
- Arvutusfunktsioonide valimine: funktsiooniklahvi või alfa-klaviatuuri lühikäskude abil.

Arvutusfunktsioon	Lühikäsk (klahv)
Liitmine	+
Lahutamine	-
Korrutamine	*
Jagamine	/
Tehted sulgudega	()
Arkuskoosinus	ARC
Siinus	SIN
Koosinus	COS
Tangens	TAN
Astendamine	X^Y
Ruutjuure võtmine	SQRT
Pöördarvu leidmine	1/x
PII (3,14159265359)	PI
Väärtuse liitmine vahemäluga	M+
Väärtuse vahepealne salvestamine	MS
Vahemälu aktiveerimine	MR
Vahemälu kustutamine	MC
Naturaallogaritm	LN
Logaritm	LOG
EkspONENTfunktsioon	e^x
Märkide kontrollimine	SGN
Absoluutväärtuse moodustamine	ABS
Komajärgsete kohtade ümardamine	INT
Komaeelsete kohtade ümardamine	FRAC
Mooduli väärtus	MOD
Vaate valimine	Vaade
Väärtuse kustutamine	CE
Mõõdühik	MM või INCH
Nurgaväärtuste kujutamine	DEG (kraad) või RAD (radiaan)
Arvväärtuse kujutamine	DEC (kümnendarv) või HEX (kuueteistkümnendarv)

Arvutatud väärtuse ülekandmine programmi

- ▶ Nooleklahvidega valige sõna, millesse arvutatud väärtus tuleb üle kanda
- ▶ Klavi CALC abil kuvage kalkulaator ja teostage soovitud arvutus
- ▶ Vajutage klavi Tegelik asendi ülevõtmine või funktsiooniklahvi VÄÄRTUSE ÜLEVÕTMINE: TNC kannab arvutatud väärtuse üle aktiivsele sisestusväljale ning suleb kalkulaatori

Kalkulaatorisse saab ka kanda väärtusi üle programmist. Kui vajutate funktsiooniklahvi VÄÄRTUSE TOOMINE, kannab TNC väärtuse aktiivselt sisestusväljalt kalkulaatorisse.

Kalkulaatori positsiooni seadistamine

Funktsiooniklahvi LISAFUNKTSIOONID alt leiate kalkulaatori nihutamise seadistused:

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Kalkulaatori nihutamine noole suunas	
Nihutuse sammulaiuse seadistamine	
Kalkulaatori asetamine keskele	

Kalkulaatorit saab nihutada ka klaviatuuri nooleklahvidega. Kui hiir on ühendatud, saab kalkulaatorit positsioneerida ka sellega.

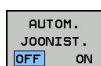
4.5 Programmeerimisgraafika

4.5 Programmeerimisgraafika

Programmeerimisgraafika kaasamine/mittekaasamine

Programmi loomisel võite TNC-l lasta programmeeritud kontuuri kuvada 2D-joongraafikas.

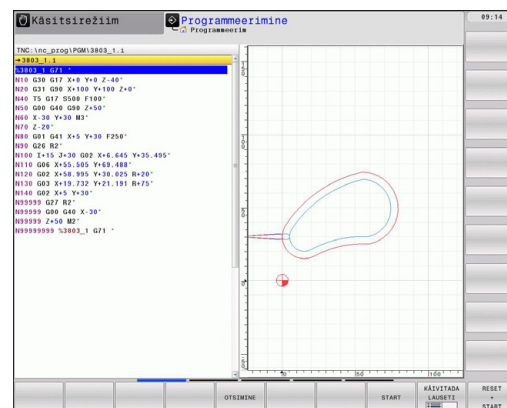
- ▶ Jaotage ekraan nii, et programm on vasakul ja graafika paremal: vajutage klahvi SPLIT SCREEN ja funktsiooniklahvi PROGRAMM + GRAAFIKA

- ▶ Seadke funktsiooniklahv AUTOM. JOONISTAMINE asendisse SISSE LÜLITATUD. Programmiridade sisestamise ajal näitab TNC graafikuaknas paremal kõiki programmeeritud liikumistrajekte

Kui TNC ei pea graafikat kaasama, seadke funktsiooniklahv AUTOM. JOONISTAMINE asendisse VÄLJA LÜLITATUD.

Seade AUTOMAATNE JOONISTAMINE SISSE LÜLITATUD korral programmiosa kordusi ei joonistata.

Programmigraafika loomine olemasolevale programmile

- ▶ Valige nooleklahvidega lause, milleni tuleb luua graafika, või vajutage klahvi GOTO ja sisestage otse soovitud lausenumbr

- ▶ Graafika loomine: vajutage funktsiooniklahvi RESET + START

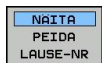
Muud funktsioonid:

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Programmeerimisgraafika kompleksne loomine	RESET + START
Programmeerimisgraafika loomine käsuplokkide kaupa	KÄIVITADA LAUSETI
Programmigraafika kompleksne loomine või täiendamine pärast RESET + START vajutamist	START
Programmeerimisgraafika peatamine. See funktsiooniklahv ilmub ainult sel ajal, kui juhtimisseade TNC loob programmeerimisgraafikat	STOP

Lausenumbrite kuvamine ja peitmine

- ▶ Funktsiooniklahvide rea ümberlülitamine: vt joonist

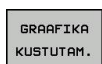

- ▶ Lausenumbrite kuvamine: seadke funktsiooniklahv NÄITA / PEIDA LAUSENUMBER asendisse NÄITA
- ▶ Lausenumbrite peitmine: seadke funktsiooniklahv NÄITA / PEIDA LAUSENUMBER asendisse PEIDA

Graafika kustutamine

- ▶ Funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine: vt joonist

- ▶ Graafika kustutamine: vajutage funktsiooniklahvi GRAAFIKA KUSTUTAMINE

Võrgujoonte kuvamine

- ▶ Funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine: vt joonist

- ▶ Võrgujoonte kuvamine: vajutage funktsiooniklahvi VÕRGUJOONTE KUVAMINE

4.5 Programmeerimisgraafika

Väljalõike suurendamine või vähendamine

Graafikavaate saate ise määrata. Raami abil saate valida suurendatava või vähendatava väljalõike.

- Valige väljalõike suurendamise/vähendamise funktsiooniklahvide rida (teine rida, vt joonist)

Selles on kasutusel alljärgnevad funktsioonid:

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Raami kuvamine ja nihutamine. Nihutamiseks hoidke all vastavat funktsiooniklahvi	
Raami vähendamiseks vajutage vähendamise funktsiooniklahvi	
Raami suurendamiseks vajutage suurendamise funktsiooniklahvi	

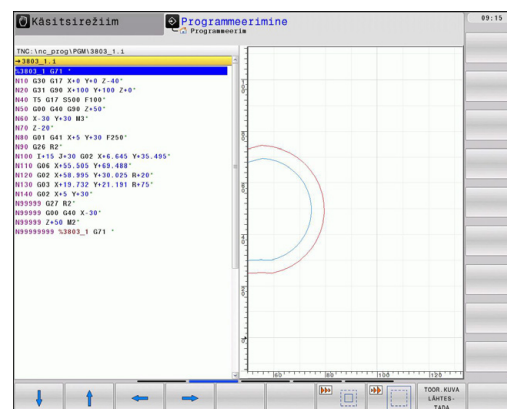
TOORIKU
DET. VAADE

- Valitud piirkond kinnitage funktsiooniklahviga TOORIKU VÄLJALÕIGE

Funktsiooniklahviga TOORIKU LÄHTESTAMINE taastate algse väljalõike.

Kui hiir on ühendatud, saab vasaku hiirenupuga lohistada raami suurendatava ala ümber. Graafika suurendamiseks või vähendamiseks võite kasutada ka hiireratast.

4.6 Veateated

Vea kuvamine

TNC kuvab vea muuhulgas järgmistel juhtudel:

- Valesti sisestatud andmed
- Programmi loogikavead
- Mitteteostatavad kontuurielemendid
- Kontaktanduri kasutusjuhistele mittevastav kasutamine

Ilmnunud viga kuvatakse päisereal punases kirjas. Pikad ja mitmerealised veateated kuvatakse seejuures lühendatult. Kui viga ilmneb taustarežiimis, siis kuvatakse see sõnaga „Viga” punases kirjas. Esinevate vigade kogu info saate veaaknast.

Kui erandlikult peaks ilmnenema „Andmetöötuse viga”, avab TNC automaatselt veaakna. Sellist viga ei saa te kõrvaldada. Sulgege süsteem ja käivitage TNC uuesti.

Päiserea veateade kuvatakse kuni selle kustutamiseni või kui see asendatakse kõrgema prioriteedi veaga.

Programmilause numbrit sisaldava veateate põhjustas see lause või mõni eelnev lause.

Veaakna avamine

- Vajutage klahvi ERR. TNC avab veaakna ja kuvab täielikult kõik esinevad vead.

Veaakna sulgemine

- Vajutage funktsiooniklahvi LÕPP või

- vajutage klahvi ERR. TNC sulgeb veaakna.

4.6 Veateated

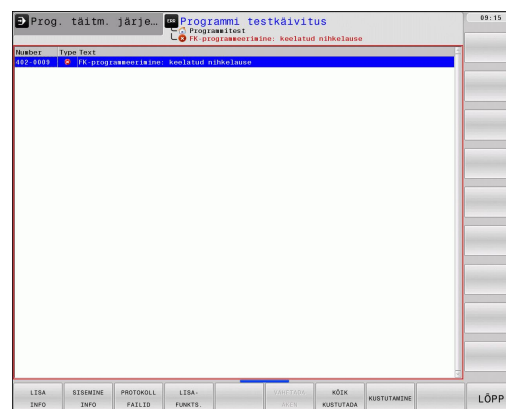
Põhjalikud veateated

TNC kuvab vea põhjuse ja selle kõrvaldamise võimalused:

► Veaakna avamine

LISA
INFO

- Veapõhjuse ja vea kõrvaldamise info: viige kursoriväli veateatele ja vajutage funktsiooniklahvi LISAINFO. TNC avab akna veapõhjuse ja vea kõrvaldamise kohta
- Väljumine infost: vajutage uuesti funktsiooniklahvi LISA- INFO uuendatud

Funktsiooniklahv SISEINFO

Funktsiooniklahv SISEINFO annab veateate kohta teavet, mis on oluline üksnes teenindusjuhtumi korral.

► Avage veaaken.

SISEMINE
INFO

- Veateate üksikasjad: viige kursoriväli veateatele ja vajutage funktsiooniklahvi SISEINFO. TNC avab viga puudutava siseinfo
- Väljumine üksikasjadest: vajutage uuesti funktsiooniklahvi SISEINFO

Vea kustutamine

Vea kustutamine väljaspool veaakent:

- Päisereal kuvatava vea/märkuse kustutamine: vajutage CE-klahvi

Mõnedes töörežiimides (nt redaktor) ei saa CE-klahvi vigade kustutamiseks kasutada, sest klahvi kasutatakse teisteks funktsioonideks.

Mitme vea kustutamine:

- Veaakna avamine

- Üksikute vigade kustutamine: viige kursoriväli veateatele ja vajutage funktsiooniklahvi KUSTUTA.

- Kõigi vigade kustutamine: vajutage funktsiooniklahvi KUSTUTA KÕIK

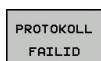

Kui mingi vea põhjus pole kõrvaldatud, siis ei saa seda kustutada. Sel juhul jääb veateade alles.

Veaprotokoll

TNC salvestab ilmnenu vead ja olulised sündmused (nt süsteemikäivitus) veaprotokoll. Veaprotokoll on piiratud. Kui veaprotokoll on täis, kasutab TNC teist faili. Kui ka see on täis, kustutatakse esimene veaprotokoll ära ja kirjutatakse uuesti jne. Vigade ajaloo vaatamiseks lülitage vajaduse korral ümber PRAEGUSELT FAILILTEELMISELE FAILILE.

- Avage veaaken.

- Vajutage funktsiooniklahvi PROTOKOLLIFAILID.

- Veaprotokoll avamine: vajutage funktsiooniklahvi VEAPROTOKOLL.

- Vajadusel seadistage eelmine logifail: vajutage funktsiooniklahvi EELMINE FAIL.

- Vajadusel seadistage praegune logifail: vajutage funktsiooniklahvi PRAEGUNE FAIL.

Vea logifaili vanim kanne on alguses – viimane kanne on faili lõpus.

4.6 Veateated

Klahviprotokoll

TNC salvestab klahvidega tehtud sisestused ja olulised sündmused (nt süsteemikäivitus) klahviprotokoll. Klahviprotokoll maht on piiratud. Kui klahviprotokoll on täis, siis lülitub süsteem ümber teisele klahviprotokollile. Kui ka see on jälle täis, kustutatakse esimene klahviprotokoll ära ja kirjutatakse uuesti jne. Sisestuste ajaloo vaatamiseks lülitage vajaduse korral ümber PRAEGUSELT FAILILTEELMISELE FAILILE.

PROTOKOLL FAILID	▶ Vajutage funktsiooniklahvi PROTOKOLLIFAILID
KLAHVID PROTOKOLL	▶ Klahvide logifaili avamine: vajutage funktsiooniklahvi KLAHVIPROTOKOLL
EELMISED FAILID	▶ Vajadusel seadistage eelmine logifail: vajutage funktsiooniklahvi EELMINE FAIL.
KEHTIV FAIL	▶ Vajadusel seadistage praegune logifail: vajutage funktsiooniklahvi PRAEGUNE FAIL.

TNC salvestab kasutamise käigus vajutatud juhtpaneeli iga klahvi klahviprotokoll. Vanim kanne on alguses – viimane kanne on faili lõpus.

Klahvide ja funktsiooniklahvide ülevaade logifailide vaatamiseks:

Funktsioon	Funktsiooniklahv/ klahvid
Siirdumine logifaili algusesse	
Siirdumine logifaili lõppu	
Praegune logifail	
Eelmine logifail	
Rida edasi/tagasi	
Tagasi peamenüüsse	

Viitetekstid

Valekasutuse korral, nt lubamatu klahvi vajutamisel või kehtivast vahemikust väljapoole jääva väärtuse sisestamisel annab TNC päiserea (roheline) viitetekst sellest valekasutusest märku. TNC kustutab viiteteksti järgmise kehtiva sisestuse korral.

Teenindusfailide salvestamine

Vajaduse korral võite „TNC praeguse olukorra” salvestada ja anda teenindustehnikule hindamiseks. Seejuures salvestatakse rühm teenindusfaile (vea- ja klahvilogifail, ning muid faile, mis annavad teavet seadme praeguse olukorra ja töötluse kohta).

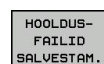
Kui täidate funktsiooni „Teenindusfailide salvestamine” korduvalt sama failinimega, kirjutatakse eelnevalt salvestatud teenindusfailide rühm üle. Kasutage seega funktsiooni uuel täitmisel teist failinime.

Teenindusfailide salvestamine

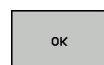
► Avage veaaken.

► Vajutage funktsiooniklahvi PROTOKOLLIFAILID.

► Vajutage funktsiooniklahvi SALVESTA
TEENINDUSFAILID: TNC avab esiletõstuakna,
kuhu võite sisestada teenindusfaili nime

► Teenindusfailide salvestamine: vajutage
funktsiooniklahvi OK

4.6 Veateated

TNC juhendi abisüsteemi käivitamine

Funktsiooniklahviga saate TNC abisüsteemi käivitada. Hetkel saate te abisüsteemi raames sama veaselgituse, mille te saate ka klahvile HELP vajutades.

Kui ka seadme tootja pakub abisüsteemi, siis kuvab TNC lisa-funktsiooniklahvi SEADME TOOTJA, mille abil saate käivitada selle eraldi abisüsteemi. Selles leidub täiendavat üksikasjalikku infot kuvatud veateate kohta.

- Abi käivitamine HEIDENHAINi veateadete kohta

- Kui see olemas on, käivitage abi seadmespetsiifiliste veateadete kohta

4.7 Kontekstitundlik abisüsteem TNCguide

Kasutamine

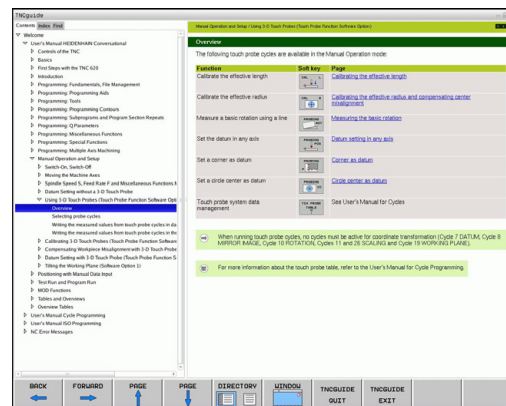

Enne, kui saate TNC juhendit kasutada, peate HEIDENHAINi kodulehelt laadima alla abifailid vaata "Kehtivate abifailide allalaadimine", Lehekülj 146.

Kontekstitundlik abisüsteem **TNC guide** sisaldab HTML-vormingus kasutajadokumentatsiooni. TNC juhend käivitatakse HELP-klahviga, kusjuures osaliselt kuvab TNC olukorrast olenevalt juurdekuuluvat info vahetult (kontekstitundlik käivitamine). Ka siis, kui te redigeerite NC-lauses ja vajutate HELP-klahvi, jõuate te reeglina täpselt sellesse kohta dokumentatsioonis, kus kirjeldatakse vastavat funktsiooni.

TNC püüab põhimõtteliselt käivitada TNC juhendi selles keeles, mille olete seadnud oma TNC dialoogikeeleks. Kui teie TNC-l ei ole veel selle dialoogikeele faile, siis avab TNC ingliskeelse versiooni.

TNC juhendis on järgmised kasutajadokumendid:

- Lihttekstdialoogi kasutusjuhend (**BHBKlartext.chm**)
- DIN/ISO kasutusjuhend (**BHBIsO.chm**)
- Kasutusjuhend Tsüklite programmeerimine (**BHBtchprobe.chm**)
- Kõigi NC-veateadete nimekiri (**errors.chm**)

Lisaks on olemas veel sissekannete fail **main.chm** milles on kokkuvõtlikult kujutatud kõik olemasolevad chm-failid.

Valikuliselt võib teie seadme tootja lisada **TNCguide**'i seadmespetsiifilisi dokumente. Need dokumendid ilmuvad siis eraldi raamatuna failis **main.chm**.

Töötamine TNCguide'ga

TNC juhendi käivitamine

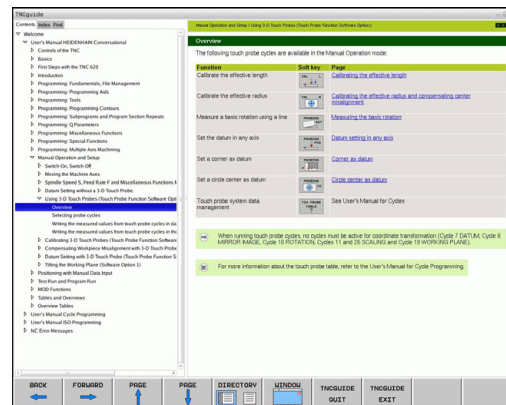
TNC juhendi käivitamiseks on mitmeid võimalusi:

- ▶ Vajutage klahvi HELP, kui TNC ei näita parajasti veateadet
- ▶ Tehke hiireklõps funktsiooniklahvidel, kui olete eelnevalt ekraani all paremal nurgas oleval abisümbolil klõpsanud
- ▶ Avage failihalduse kaudu abifail (CHM-fail). TNC saab avada suvalise CHM-faili, isegi siis, kui fail ei ole salvestatud TNC kõvakettale

Kui väljastatakse üks või mitu veateadet, kuvab TNC veateadete juurde abitekti. **TNCguide**'i käivitamiseks peate esmalt kviteerima kõik veateated.

TNC käivitab abisüsteemi aktiveerimisel programmeerimiskohas süsteemisiseselt defineeritud standardbrauseri (tavaliselt Internet Exploreri), muul juhul HEIDENHAINi kohandatud brauseri.

Paljude funktsiooniklahvide puhul on olemas kontekstitundlik väljakutse, mille abil pääsete otse vastava funktsiooniklahvi funktsiooni kirjelduse juurde. See funktsionaalsus on teie käsutuses ainult siis, kui kasutate selleks toimige järgmiselt:

- ▶ Valige funktsiooniklahvide riba, mis sisaldab soovitud funktsiooniklahvi
- ▶ Klõpsake hiirega abisümbolil, mida TNC kuvab paremat kätt vahetult funktsiooniklahvide riba kohal: hiirekursor muutub küsimärgiks
- ▶ Klõpsake küsimärgiga funktsiooniklahvile, mille funktsiooni kohta soovite selgitust: TNC avab TNCguide'i. Kui teie poolt valitud funktsiooniklahvi jaoks pole sisenemiskohta, avab TNC raamatufaili **main.chm**, millest täistekstiotsingu abil või navigeerides saate käsitsi otsida soovitud selgitust

Ka siis kui te just redigeerite NC-lauset, on teie käsutuses kontekstitundlik käivitamine:

- ▶ suvalise NC-lause valimine
- ▶ nooleklahvidega lauses liikumine
- ▶ HELP-klahvi vajutamine: TNC käivitab abisüsteemi ja näitab aktiivse funktsiooni kirjeldust (ei kehti lisafunktsioonide või tsüklite puhul, mille on integreerinud teie seadme tootja)

TNCguide'is navigeerimine

Kõige lihtsam on TNCguide'is navigeerida hiirega. Vasakul pool võib näha sisuloendit. Võite paremale suunatud kolmnurgale klõpsates kuvada selle all oleva peatüki või vastavale sissekandele klõpsates kuvada vastava lehekülje. Käsitsemine on identne Windows Explorer'i käsitsemisega.

Lingitud tekstikohad (ristviited) on sinises kirjas ja allajoonitud. Lingil klõpsates avate vastava lehekülje.

Mõistagi võite TNCguide'i kasutada ka klahvide ja funktsiooniklahvide abil. Alljärgnev tabel sisaldab ülevaadet vastavatest klahvifunktsioonidest.

Funktsioon	Funktsiooniklahv
■ Aktiivne on vasakpoolne sisuloend: selle all või kohal oleva kirje valimine	
■ Aktiivne on parempoolne tekstiaken: kerige lehekülge alla või üles, kui tekst või joonised ei ole täies ulatuses näha	
■ Aktiivne on vasakpoolne sisuloend: avage (laiendage) sisukord. Kui sisuloendit ei saa enam avada, siirdumine parempoolsesse aknasse	
■ Aktiivne on parempoolne tekstiaken: funktsioon puudub.	
■ Aktiivne on vasakpoolne sisuloend: sulgege (ahendage) sisukord.	
■ Aktiivne on parempoolne tekstiaken: funktsioon puudub.	
■ Aktiivne on vasakpoolne sisuloend: kursorklahvi abil valitud lehekülje kuvamine	
■ Aktiivne on parempoolne tekstiaken: kui kursor on lingil, hüpe lingitud leheküljele	
■ Aktiivne on vasakpoolne sisuloend: sakkide vaheldamine - sisuloend, märksõnastik ja täistekstiotsing, lülitumine paremapoolsele ekraaniosale	
■ Aktiivne on parempoolne tekstiaken: siire tagasi vasakpoolsesse aknasse	
■ Aktiivne on vasakpoolne sisuloend: selle all või kohal oleva kirje valimine	
■ Aktiivne on parempoolne tekstiaken: siire järgmisele lingile	
Viimati kuvatud lehekülje valimine	
Lehitsemine edasisuunas, kui olete mitu korda kasutanud funktsiooni „viimati kuvatud lehekülje valimine“	
Eelmisele leheküljele	
Järgmisele leheküljele	

Funktsoon

Funktsooniklahv

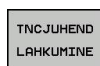
Sisuloendi kuvamine/peitmine

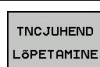
Täisekraani-kujutise ja vähendatud kujutise vaheldamine. Vähendatud kujutise puhul näete ainult osa TNC-pinnast

Sisemiselt vahetub fookus TNC-rakendusele, nii et avatud TNCguide'i korral on võimalik käsitseda juhtsüsteemi. Kui täisekraani-kujutis on aktiivne, vähendab TNC enne fookusevahetust automaatselt akna suurust

TNCguide'i lõpetamine

Märksõnastik

Olulisemad märksõnad sisalduvad märksõnastikus (sakk Indeks) ja neid saate otse valida hiireklõpsuga või kursoriklahvidega.

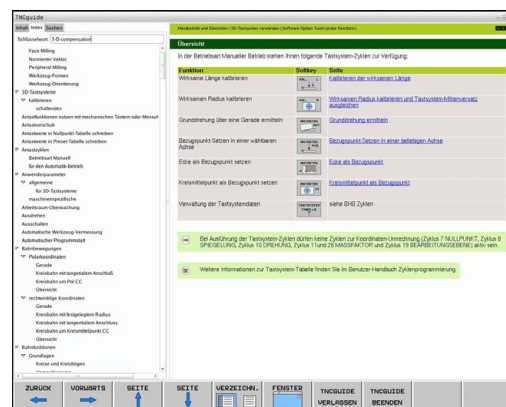
Aktiivne on vasakpoolne lehekülg.

- ▶ Valige sakk Indeks
- ▶ Aktiveerige sisestusväli **Võtmesõna**
- ▶ Sisestage otsitav sõna, TNC sünkroniseerib siis märksõnastiku sisestatud tekstiga, nii et kuvatud loendist saate märksõna kiiremini üles leida, või
- ▶ Märkige nooleklahviga soovitatav märksõna
- ▶ Laske ENT-klahviga kuvada info valitud märksõna juurde

Otsitava sõna saate sisestada ainult USB-ga ühendatud klaviatuurilt.

Täistekstiotsing

Sakil **Otsi** saab otsida teatud sõna kogu TNCguide'ist.

Aktiivne on vasakpoolne lehekülg.

- ▶ Valige sakk **Otsi**
- ▶ Aktiveerige sisestusväli **Otsi**:
- ▶ Sisestage otsitav sõna, kinnitage klahviga ENT: TNC loeb üles kõik leitud kohad, mis seda sõna sisaldavad
- ▶ Märkige nooleklahviga soovitud koht
- ▶ Kuvage ENT-klahviga valitud koht

Otsitava sõna saate sisestada ainult USB-ga ühendatud klaviatuurilt.

Täistekstiotsingu saate viia läbi ainult ühe sõnaga.

Kui aktiveerite funktsiooni **Otsi ainult pealkirjadest** (hiireklahviga või kursoriga kohale liikudes ja seejärel tühikuklahvile vajutades), ei otsi TNC kogu tekstist, vaid ainult kõigist pealkirjadest.

Kehtivate abifailide allalaadimine

Oma TNC-tarkvara juurde sobivad abifailid leiate firma HEIDENHAIN koduleheküljelt www.heidenhain.de rubriigist:

- ▶ Dokumentatsioon ja informatsioon
- ▶ Kasutaja dokumentatsioon
- ▶ TNCguide
- ▶ Soovitud keele valimine
- ▶ TNC-juhtseade
- ▶ Mudel, nt TNC 600
- ▶ Soovitud NC-tarkvara number, nt TNC 640 (34059x-01)
- ▶ Tabelist **Online-hilfe (TNCguide)** soovitud keeleversiooni valimine
- ▶ Laadige ZIP-fail alla ja pakkige lahti
- ▶ Salvestage lahripakitud CHM-failid TNC-s kausta **TNC:\tncguide\de** või vastava keele alamkausta (vt alljärgnevat tabelit)

Kui kannate CHM-failid TNCremoNT-iga TNC-sse üle, tuleb sisestada menüüpunkti **Lisad>Konfiguratsioon>Režiim>Ülekanne kahendformaadis laiend .CHM.**

Keel	TNC-kataloog
Saksa	TNC:\tncguide\de
Inglise	TNC:\tncguide\en
Tšehhi	TNC:\tncguide\cs
Prantsuse	TNC:\tncguide\fr
Itaalia	TNC:\tncguide\it
Hispaania	TNC:\tncguide\es
Portugali	TNC:\tncguide\pt
Rootsi	TNC:\tncguide\sv
Taani	TNC:\tncguide\da
Soome	TNC:\tncguide\fi
Hollandi	TNC:\tncguide\nl
Poola	TNC:\tncguide\pl
Ungari	TNC:\tncguide\hu
Vene	TNC:\tncguide\ru
Hiina (lihtsustatud)	TNC:\tncguide\zh
Hiina (traditsiooniline)	TNC:\tncguide\zh-tw
Sloveeni (tarkvaravariant)	TNC:\tncguide\sl
Norra	TNC:\tncguide\no
Slovaki	TNC:\tncguide\sk
Läti	TNC:\tncguide\lv
Korea	TNC:\tncguide\kr
Eesti	TNC:\tncguide\et
türgi	TNC:\tncguide\tr
rumeenia	TNC:\tncguide\ro
Leedu	TNC:\tncguide\lt

5

**Programmeerimine:
tööriistad**

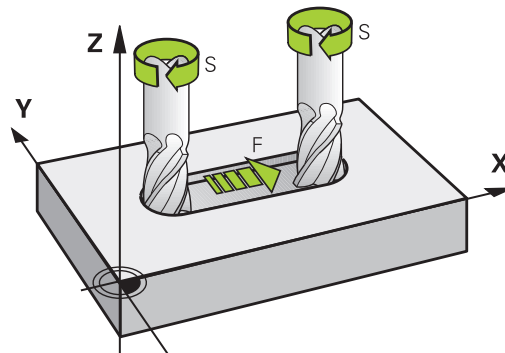
5 Programmeerimine: tööriistad

5.1 Tööriistadega seotud sissekanded

5.1 Tööriistadega seotud sissekanded

Ettenihe F

Ettenihe **F** on kiirus mm/min (tolli/min), millega tööriista keskpunkt oma trajektooriga edasi liigub. Maksimaalne ettenihe võib olla iga seadmetelje jaoks erinev ja see määratakse kindlaks seadme parameetrites.

Kirje

Ettenihke saab sisestada lauses **T** (tööriistakutse) ja igas positsioneerimislauses vaata "Tööriista liikumise programmeerimine DIN/ISO-s", Lehekülg 93. Millimeetermõõdustikus programmides sisestage ettenihe ühikutes mm/min, tolliprogrammides eraldusvõime tõttu ühikutes 1/10 tolli/min.

Kiirkäik

Kiirkäigu jaoks sisestage **G00**.

Kehtivus

Arvväärtusega programmeeritud ettenihe kehtib uue ettenihke programmeerimiseni. Kui uus ettenihe on **G00** (Kiirkäik), kehtib peale viimast **G01**-ga lauset jälle varem programmeeritud arväärtusega ettenihe.

Muutmine programmi toimumisajal

Programmi käigus saab ettenihet muuta ettenihke ülekirjutamise pöördnupuga **F**.

Spindli pöörded S

Spindli pöörded S sisestage T lauses (tööriistakutse) pööretena minutis (p/min). Alternatiivina võite defineerida ka lõikekiiruse Vc m/min.

Programmeeritud muutus

Töötlusprogrammis saate spindli pöörlemiskiirust muuta T-lausega, milles saate määrata vaid uue spindli pöörlemiskiiruse:

- ▶ Spindli pöörete programmeerimine: vajutage alfa-klaviatuuri S-klahvi
- ▶ Uute spindli pöörete sisestamine

Muutmine programmi toimumisajal

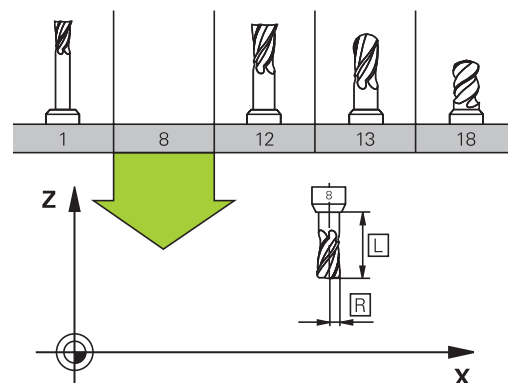
Programmi töötamise ajal saab muuta spindli pöörlemiskiirust spindli kiiruse ülekirjutamise pöördnupuga S.

5.2 Tööriista andmed

Eeltingimused tööriistakorrektoori jaoks

Tavaliselt programmeeritakse trajektoiril liikumise koordinaadid nii, nagu tooriku mõõtmed on joonisel kujutatud. Selleks et TNC arvutaks tööriista keskpunkti liikumisteed, st saaks teostada tööriista korrektoori, peate sisestama iga paigaldatud tööriista pikkuse ja raadiuse.

Tööriistade andmed võite sisestada kas funktsiooniga **G99** otse programmi või eraldi tööriistatabelisse. Tööriistade tabelisse sisestamisel on kasutada tööriistaspetsiifiline lisainfo. TNC võtab töötlusprogrammi käigus arvesse kogu sisestatud info.

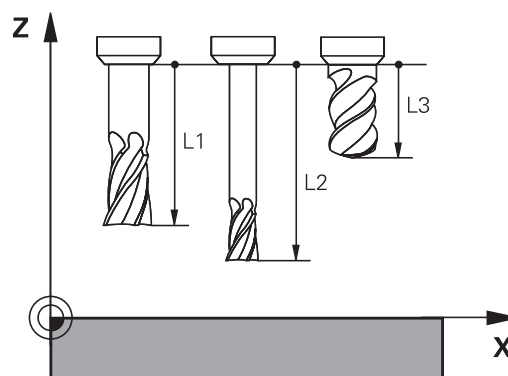
Tööriista number, tööriista nimi

Iga tööriist on märgistatud numbriga vahemikus 0 kuni 32767. Töötades tööriistatabeliga, võite lisaks sisestada tööriista nime. Tööriista nimi võib koosneda kuni 32-st märgist.

Tööriist numbriga 0 on määratud kui 0-tööriist, mille pikkus $L=0$ ja raadius $R=0$. Tööriistatabelis peab tööriist T0 olema samuti defineeritud parameetritega $L=0$ ja $R=0$.

Tööriista pikkus L

Tööriista pikkus L: sisestage tööriista tugipunkti suhtes alati absoluutse pikkusena. TNC vajab arvukateks mitmeteljetöötusega seotud funktsioonideks tingimata tööriista kogupikkust.

Tööriista raadius R

Tööriistaraadius R: sisestage vahetult.

Pikkuse ja raadiuse delta-väärtused

Deltaväärtused kujutavad endast tööriistade pikkuste ja raadiuste hälbeid.

Positiivne delta-väärtus märgib ülemõõtu (**DL, DR, DR2**>0)

Töötamisel ülemõõduga sisestage ülemõõdu väärtus tööriistakutse programmeerimisel lausega **T**.

Negatiivne delta-väärtus märgib alamõõtu (**DL, DR, DR2**<0).

Alamõõt sisestatakse tööriistatabelisse tööriista kulumise korral.

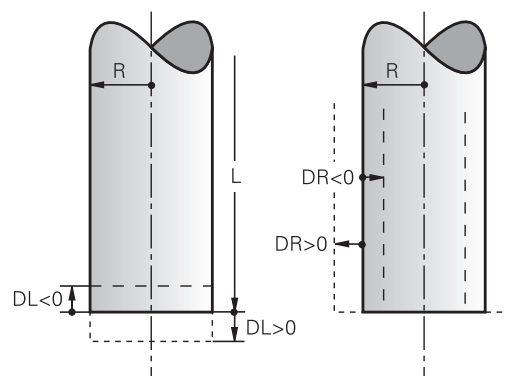
Delta-väärtused sisestage arvvaatuseks, **T**-lauses võite väärtuse üle kanda ka Q-parameetriga.

Sisestusvahemik: deltaväärtus võib olla kuni $\pm 99,999$ mm.

Tööriistatabelis olevad delta-väärtused mõjutavad **tööriistade** graafilist kujutamist. **Tooriku** kujutis püsib simulatsioonis muutumatuna.

T-lause delta-väärtused muudavad simulatsioonis kujutatud **tooriku** suurust. Simuleeritud **tööriista suurus** püsib endisena.

Tööriista andmete sisestamine programmi

Konkreetses tööriista numbril, pikkuse ja raadiuse sisestate töötlusprogrammi üks kord – **G99**-lausega:

► Tööriista definitsiooni valimine: vajutage klahvi **TOOL DEF**

**TOOL
DEF**

- **Tööriista number:** märgistage tööriist üheselt mõistetava tööriistanumbriga
- **Tööriista pikkus:** pikkuse korrektuurväärtus
- **Tööriista raadius:** raadiuse korrektuurväärtus

Dialoogi ajal võite sisestada pikkuse ja raadiuse väärtused otse dialoogiaknasse: vajutage soovitud telje funktsiooniklahvi.

Näide

N40 G99 T5 L+10 R+5 *

5.2 Tööriista andmed

Tööriista andmete sisestamine tabelisse

Tööriistatabelis võite defineerida kuni 9999 tööriista ja salvestada nende andmeid. Pöörake tähelepanu ka antud peatükis allpool käsitletud redaktorifunktsioonidele. Ühe tööriista kohta mitme korrektuurandme sisestamiseks (tööriistanumbri indekseerimiseks) lisage rida ja täiendage tööriistanumbrit punkti ja arvuga 1 kuni 9 (nt **T 5.2**).

Tööriistatabelit kasutage juhul, kui

- soovite kasutada indekseeritud tööriista, nt astmepuuri mitme pikkusekorrektuuriga
- kasutatav seade on varustatud automaatse tööriistavahetiga
- soovite teha järeltöötlust töötlustsükliga G122 (vaata kasutusjuhendit Tsüklid, Tsükkel KAMMLÕIKAMINE)
- soovite töötada töötlustsüklitega 251 kuni 254 (vaata kasutusjuhendit Tsüklid, Tsüklid 251 kuni 254)

Kui loote või haldate rohkem tööriistatabeleid, peab failinimi algama tähega.

Tabelites võite klahviga „Ekraanijaotus” valida loendivaate või vormivaate.

Tööriistatabeli vaadet saab muuta ka siis, kui avate tabeli.

Tööriistatabel: standardised tööriistaandmed

Lühend	Kirjed	Dialoog
T	Number, millega tööriist programmis välja kutsutakse (näiteks 5, kuvatakse: 5.2)	-
NAME	Nimi, millega tööriist programmis kutsutakse (maksimaalselt 32 märki, ainult suurtähed, mitte tühikuid)	Tööriista nimi?
L	Tööriistapikkuse L korrektuurväärtus	Tööriista pikkus?
R	Tööriistaraadiuse R korrektuurväärtus	Tööriista raadius R?
R2	Tööriista raadius R2 nurk-raadiusfreesile (vaid kolmemõõtmelise raadiuse korrektuuri või raadiusfreesiga töötamise graafilise esituse jaoks)	Tööriista raadius R2?
DL	Tööriista pikkuse L delta-väärtus	Tööriista pikkuse ülemõõd?
DR	Tööriista raadiuse R delta-väärtus	Tööriista raadiuse ülemõõd?
DR2	Tööriista raadiuse R2 delta-väärtus	Tööriista raadiuse R2 ülemõõd?
LCUTS	Tööriista lõiketera pikkus tsükli 22	Lõikepikkus tööriista teljel?
ANGLE	Tööriista maksimaalne süvistussügavus pendeldaval süvistusliikumisel tsükli 22 ja 208 puhul	Maksimaalne süvistusnurk?
TL	Tööriistalukustuse seadmine (TL: tähistab Tool Locked = ingl.k. tööriist lukus)	Tööriist lukus? Jah = ENT / Ei = NO ENT
RT	Asendustööriista number – kui olemas (RT: tähistab Replacement Tool = ingl.k. asendustööriist); vaata ka TIME2)	Asendustööriist?
TIME1	Tööriista maksimaalne seisaeg minutites. Nimetatud funktsioon on seadmest sõltuv ja seda on kirjeldatud seadme kasutusjuhendis	Maksimaalne seisaeg?
TIME2	Tööriista maksimaalne seisaeg TOOL CALL korral minutites: kui tegelik seisaeg saavutab või ületab selle väärtuse, paneb TNC järgmise TOOL CALL korral töösse asendustööriista (vt ka CUR_TIME).	Maksimaalne seisaeg TOOL CALL korral?
CUR_TIME	Tööriista tegelik seisaeg minutites: TNC arvestab tegelikku seisaega (CUR_TIME: tähistab CURRENT TIME = ingl.k. tegelik aeg) ise. Kasutatava tööriista jaoks võite sisestada etteantud väärtuse	Tegelik seisaeg?

5 Programmeerimine: tööriistad

5.2 Tööriista andmed

Lühend	Kirjed	Dialoog
TYP	Tööriista tüüp: funktsiooniklahv TÕÜBI VALIMINE (3. funktsiooniklahvide riba); TNC kuvab akna, milles saate valida tööriistatüübi. Tööriistatüübid võite anda selleks, et teha kuvafiltri seadistused nii, et tabelis oleks nähtav vaid valitud tüüp	Tööriistatüüp?
DOC	Kommentaar tööriista kohta (kuni 32 märki)	Tööriista-kommentaar?
PLC	Info selle tööriista kohta, mis edastatakse PLC-le	PLC olek?
PTYP	Tööriistatüüp hindamiseks kohatabelis	Tööriistatüüp kohatabeli jaoks?
NMAX	Spindli pöörlemissageduse piirang selle tööriista jaoks. Kontrollitakse nii programmeeritud väärtust (veateade) kui ka pöörete tõstmist potentsiomeetriga. Funktsioon mitteaktiivne: sisestage -. Sisestusvahemik: 0 kuni +999999, funktsioon mitteaktiivne: sisestage -	Maks. pöörete arv [1/min]?
LIFTOFF	Määrab, kas NC-stopi korral peab TNC tööriista nihutama tööriistatelt positiivses suunas, et vältida lõikamismärke kontuuril. Kui Y on defineeritud, tõstab TNC tööriista kontuurilt üles, kui see funktsioon on NC-programmis M148-ga aktiveeritud vaata "Tööriista automaatne ülestõstmine kontuurilt NC-stopi korral: M148", Lehekülg 329	Tööriist üles tõsta Y/N ?
TP_NO	Viide kontaktanduri numbrile kontaktanduri tabelis	Kontaktanduri number
T_ANGLE	Tööriista tipunurk. Rakendatakse tsükli Tsentreerimine (tsükkel 240) poolt, et sisestatud läbimõõdust tsentreerimissügavust arvutada	Tipunurk?
AFC	Kohanduva ettenihke AFC reguleerimiseseadistus, mille määrasite kindlaks tabeli AFC.TAB veerus NIMI. Reguleerimisstrateegia rakendatakse funktsiooniklahviga AFC REG. SISSE (3. funktsiooniklahvide riba) Sisestusvahemik: maksimaalselt 10 märki	Reguleerimisstrateegia?
LAST_USE	Kuupäev ja kellaaeg, millal TNC viimati TOOL CALL abil tööriista vahetas Sisestusvahemik: maksimaalselt 16 märki, sisemiselt fikseeritud formaat: kuupäev = AAAA.KK.PP, kellaaeg = hh.mm	LAST_USE
ACC	Aktiveerige või deaktiveerige vibratsiooni summutamine vastava tööriista puhul (Lehekülg 353). Sisestusvahemik: 0 (mitteaktiivne) ja 1 (aktiivne)	ACC olek 1=aktiivne/0=mitteaktiivne

Tööriistatabel: tööriista andmed automaatse mõõtmise jaoks

Tsüklite kirjeldus automaatse tööriistamõõtmise jaoks: vaata kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine

Lühend	Kirjed	Dialoog
CUT	Tööriista lõiketerade arv (maks. 20 tera)	Lõiketerade arv?
LTOL	Tööriista pikkuse lubatud hälve L kulumise tuvastamiseks. Kui sisestatud väärtus ületatakse, blokeerib TNC tööriista (olek L). Sisestusvahemik: 0 kuni 0,9999 mm	Kulumistolerants: pikkus?
RTOL	Tööriista raadiuse R lubatud hälve kulumise tuvastamiseks. Kui sisestatud väärtus ületatakse, blokeerib TNC tööriista (olek L). Sisestusvahemik: 0 kuni 0,9999 mm	Kulumistolerants: raadius?
R2TOL	Tööriista raadiuse R2 lubatud hälve kulumise tuvastamiseks. Kui sisestatud väärtus ületatakse, blokeerib TNC tööriista (olek L). Sisestusvahemik: 0 kuni 0,9999 mm	Kulumistolerants: raadius 2?
DIRECT.	Tööriista lõikesuund mõõtmiseks pöörleva tööriista korral	Lõikesuund (M3 = -)?
R_OFFS	Raadiuse mõõtmine: tööriista nihe mõõtenõela keskme ja tööriista keskme vahel. Eelseade: väärtust pole sisestatud (nihe = tööriista raadius)	Tööriistanihke raadius?
L_OFFS	Pikkuse mõõtmine: tööriista täiendav nihe offsetToolAxis (114104) suunas mõõtenõela ülaserva ja tööriista alaserva vahel. Eelseade: 0	Tööriistanihke pikkus?
LBREAK	Tööriista pikkuse lubatud hälve L purunemise tuvastamiseks. Kui sisestatud väärtus ületatakse, blokeerib TNC tööriista (olek L). Sisestusvahemik: 0 kuni 0,9999 mm	Murdumistolerants: pikkus?
RBREAK	Tööriista raadiuse R lubatud hälve murdumise tuvastamiseks. Kui sisestatud väärtus ületatakse, blokeerib TNC tööriista (olek L). Sisestusvahemik: 0 kuni 0,9999 mm	Murdumistolerants: raadius?

5 Programmeerimine: tööriistad

5.2 Tööriista andmed

Tööriistatabeli redigeerimine

Programmikäiguks kehtiv tööriistatabeli nimi on TOOL.T. ja see peab olema salvestatud kataloogi TNC:\table .

Tööriistatabelitele, mille soovite arhiveeda või programmitestiks kasutada, andke mingi suvaline teine failinimi lõpuga .T.

Režiimideks „Programmitest” ja „Programmeerimine” kasutab TNC standardina tööriistatabelit „simtool.t”, mis on samuti salvestatud kausta „table”. Redigeerimiseks vajutage režiimis Programmitest funktsiooniklahvi TÖÖRIISTATABEL.

Tööriistatabeli TOOL.T avamine:

- Valige seadme suvaline töörežiim

- Tööriistatabeli valimine: vajutage funktsiooniklahvi TÖÖRIISTATABEL

- Seadke funktsiooniklahv REDIGEERI asendisse SISSE LÜLITATUD

T	NIME	L	R	R2	DL	DR
0	NULLWERKZEUG	0	0	0	0	0
1	D2	30	1	0	0	0
2	D4	40	2	0	0	0
3	D6	50	3	0	0	0
4	D8	60	4	0	0	0
5	D10	70	5	0	0	0
6	D12	80	6	0	0	0
7	D14	90	7	0	0	0
8	D16	100	8	0	0	0
9	D18	110	9	0	0	0
10	D20	120	10	0	0	0
11	D22	130	11	0	0	0
12	D24	140	12	0	0	0
13	D26	150	13	0	0	0
14	D28	160	14	0	0	0
15	D30	170	15	0	0	0
16	D32	180	16	0	0	0
17	D34	190	17	0	0	0
18	D36	200	18	0	0	0
19	D38	210	19	0	0	0
20	D40	220	20	0	0	0
21	D42	230	21	0	0	0
22	D44	240	22	0	0	0
23	D46	250	23	0	0	0
24	D48	260	24	0	0	0
25	D50	270	25	0	0	0
26	D52	280	26	0	0	0

Ainult teatud tööriistatüüpide kuvamine (filtriseadistus)

- Vajutage funktsiooniklahvi TABELITE FILTER (neljas funktsiooniklahvi rida)
- Soovitud tööriistatüübi valimine funktsiooniklahviga: TNC kuvab ainult valitud tüüpi tööriistad
- Filtri tühistamine: vajutage valitud tööriistatüüpi uuesti või valige teine tööriistatüüp

Seadme tootja sobitab filtri funktsioonide ulatuse konkreetse seadmega. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Tööriistatabeli veergude peitmine või sortimine

Tööriistatabeli ilmet saate kohandada oma vajaduste järgi. Veerge, mida pole vaja näidata, saab peita:

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi SORDI/PEIDA VEERUD (neljas funktsiooniklahvide riba)
- ▶ Valige nooleklahvidega soovitud veerud
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi PEIDA VEERUD, et eemaldada veerg tabeli vaatest

Võite muuta ka veergude järjestust tabeli vaates:

- ▶ Dialoogiväljal „Nihuta ette:” saate muuta veergude järjestust tabeli vaates. Jaotises **Saadaolevad veerud** märgitud kirje nihutatakse selle veeru ette

Vormis saate navigeerida hiirega või TNC klaviatuuriga.

Navigeerimine TNC klaviatuuriga:

Funktsiooniga "Veergude arvu määramine" saab määrata, mitu veergu (0-3) fikseeritakse ekraani vasakus servas. Neid veerge kuvatakse ka siis, kui liigute tabelis paremale.

5 Programmeerimine: tööriistad

5.2 Tööriista andmed

Suvalise muu tööriistatabeli avamine

- ▶ Töörežiimi Programmeerimine valimine

PGM
MGT

- ▶ Failihalduri käivitamine
- ▶ Failitüüpide valiku näitamine: vajutage funktsiooniklahvi TÜÜBI VALIMINE
- ▶ .T laiendiga failide näitamine: vajutage funktsiooniklahvi NÄITA .T
- ▶ Valige fail või sisestage uus failinimi. Kinnitage klahviga ENT või funktsiooniklahviga VALI

Olles avanud tööriistatabeli redigeerimiseks, võite kursorivälja tabelis nooleklahvide või funktsiooniklahvidega viia suvalisele positsioonile. Suvalisel positsioonil võite sinna salvestatud väärtused üle kirjutada või sisestada uued väärtused. Lisa-redigeerimisfunktsioonid on saadaval järgnevast tabelist.

Kui TNC ei saa korraga kõiki tööriistatabeli positsioone näidata, on tabeli päises sümbol „>>“ või „<<“.

Tööriistatabeli redigeerimisfunktsioonid	Funktsiooniklahv
Tabeli alguse valimine	
Tabeli lõpu valimine	
Tabelis eelmise lehekülje valimine	
Tabelis järgmise lehekülje valimine	
Teksti või arvu otsimine	
Siirdumine rea algusse	
Siirdumine rea lõppu	
Heleda taustaga välja kopeerimine	
Kopeeritud välja lisamine	
Sisestatud arvu ridade (tööriistade) lisamine tabeli lõppu	
Rea lisamine sisestatava tööriistanumbriga	
Aktiivse rea (tööriista) kustutamine	
Tööriistade sortimine valitava veeru järgi	
Kõigi suuride kuvamine tööriistatabelis	
Kõigi freeside kuvamine tööriistatabelis	
Kõigi keermepuuride/keermefreeside kuvamine tööriistatabelis	
Kõigi andurite kuvamine tööriistatabelis	

Tööriistatabelist väljumine

- Käivitage failihaldur ja valige mingit muud tüüpi fail, näiteks töötlusprogramm

5.2 Tööriista andmed

Tööriistatabelite importimine

Seadme tootja võib funktsiooni TABELI IMPORTIMINE kohandada. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Kui loete tööriistatabeli iTNC 530-st välja ja TNC 640-sse sisse, peate enne tööriistatabeli kasutamist kohandama formaati ja sisu. TNC 640 võimaldab tööriistatabeli mugavat kohandamist funktsiooniga. TNC teisendab sisseloetud tööriistatabeli sisu TNC 640 kehtivasse formaati ja salvestab muutused valitud faili. Järgige järgmiseid juhiseid:

- ▶ Salvestage iTNC 530 tööriistatabel kausta **TNC:\table**
- ▶ Valige režiim Programmeerimine
- ▶ Valige failihaldus: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ Viige kursoriväli tööriistatabelile, mille soovite importida
- ▶ Valige funktsiooniklahv LISAFUNKTSIOONID
- ▶ Funktsiooniklahvi TABELI IMPORTIMINE valimine: TNC küsib, kas valitud tööriistatabel tuleb asendada
- ▶ Faili mitte üle kirjutada: vajutage funktsiooniklahvi KATKESTA või
- ▶ Fail üle kirjutada: vajutage funktsiooniklahvi SOBITA TABELI FORMAAT
- ▶ Avage teisendatud tabel ja kontrollige sisu

Tööriistatabeli veerus **Nimi** on lubatud järgmised märgid: „ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ0123456789#\$&,-_“. TNC muudab importimisel tööriistanimes esineva koma punktiks.

TNC kirjutab valitud tööriistatabeli funktsiooni TABELI IMPORTIMINE täitmise ajal üle. Seejuures loob TNC turvakoopia faililaiendiga **.t.bak**. Varundage enne importimist oma originaalne tööriistatabel, et vältida andmete kaotsiminekut!

Tööriistatabelite TNC failihalduri kaudu kopeerimist käsitletakse lõigus „Failihaldus“ vaata "Tabeli kopeerimine", Lehekülg 109.

iTNC 530 tööriistatabelite importimisel veergu TYP ei impordita.

Tööriistavaheti kohatabel

Seadme tootja sobitab kohatabeli funktsioonide ulatuse konkreetse seadmega. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Kohatabelit on vaja tööriistade automaatseks vahetamiseks. Kohatabelis hallatakse tööriistavahetis olevaid tööriistu. Kohatabel asub kaustas **TNC:\TABLE**. Seadme tootja võib kohandada kohatabeli nime, tee ja sisu. Vajadusel saate valida tabeli erinevaid vaateid funktsiooniklahvidega menüüs **TABELITE FILTER**.

Tööriistatabeli redigeerimine

Prog. tähta. Järgite oma Tööriistatabeli redigeerimist

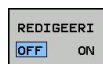
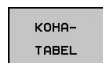
T	NAME	L	R	R2	DL	DR
0	NULLWERKZEUG	0	0	0	0	0
1	D2	20	1	0	0	0
2	D4	40	2	0	0	0
3	D6	50	3	0	0	0
4	D8	50	4	0	0	0
5	D10	60	5	0	0	0
6	D12	60	6	0	0	0
7	D14	70	7	0	0	0
8	D16	80	8	0	0	0
9	D18	80	9	0	0	0
10	D20	90	10	0	0	0
11	D22	90	11	0	0	0
12	D24	90	12	0	0	0
13	D26	90	13	0	0	0
14	D28	100	14	0	0	0
15	D30	100	15	0	0	0
16	D32	100	16	0	0	0
17	D34	100	17	0	0	0
18	D36	100	18	0	0	0
19	D38	100	19	0	0	0
20	D40	100	20	0	0	0
21	D42	100	5	5	0	0
22	D44	120	22	0	0	0
23	D46	120	23	0	0	0
24	D48	120	24	0	0	0
25	D50	120	25	0	0	0
26	D52	120	26	0	0	0

Tööriista nimi?

Tabeli laius 32

ALLOS LÖPP LK LK REA ALLOS REA LÖPP REDIGEERI OTSIME KHA- TABEL LÖPP

Kohatabeli redigeerimine Programmikäigu töörežiimis

- Tööriistatabeli valimine: vajutage funktsiooniklahvi **TÖÖRIISTATABEL**
- Kohatabeli valimine: vajutage funktsiooniklahvi **KOHATABEL**
- Seadke funktsiooniklahvi **REDIGEERIMINE** asendisse **SEES**; võib olla teie seadmel mittevajalik või mittevõimalik: järgige seadme kasutusjuhendit

5.2 Tööriista andmed

Kohatabeli valimine töörežiimis Programmeerimine

PGM
MGT

- Failihalduri käivitamine
- Failitüüpide valiku näitamine: vajutage funktsiooniklahvi KUVA KÕIK
- Valige fail või sisestage uus failinimi. Kinnitage klahviga ENT või funktsiooniklahviga VALI

Lühend	Kirjed	Dialoog
P	Tööriista kohanumber tööriistamagasinis	-
T	Tööriista number	Tööriistanumber?
RSV	Koha reserveerimine pinnamagasinile	Koha reserv.: jah=ENT/ei = NOENT
ST	Tööriistaks on eritööriist ST: Special Tool = ingl. k. eritööriist); kui eritööriist blokeerib tema ees ja taga olevad kohad, lukustage vastavad kohad veerus L (olek L)	Spetsiaalne tööriist?
F	Tööriist vahetage magasinis alati tagasi samale kohale (F: tähistab Fixed = ingl.k. kindlaksmääratud)	Kindlaksmääratud koht? Jah = ENT / Ei = NO ENT
L	Koha blokeerimine: (L: Locked = ingl.k. lukustatud, vt ka veergu ST)	Koht blokeeritud Jah = ENT / Ei = NO ENT
DOC	Tööriista kohta käiva kommentaari näit TOOL.T-st	-
PLC	Info, mis tuleb selle tööriista koha kohta PLC-sse edastada	PLC olek?
P1 ... P5	Funktsioon defineeritakse seadme tootja poolt. Jälgige seadme dokumentatsiooni	Väärtus?
PTYP	Tööriistatüüp. Funktsioon defineeritakse seadme tootja poolt. Jälgige seadme dokumentatsiooni	Tööriistatüüp kohatabeli jaoks?
LOCKED_ABOVE	Pinnamagasin: ülal oleva koha blokeerimine	Ülemine koht lukustada?
LOCKED_BELOW	Pinnamagasin: all oleva koha blokeerimine	Alumine koht lukustada?
LOCKED_LEFT	Pinnamagasin: vasakul oleva koha blokeerimine	Koht vasakul lukustada?
LOCKED_RIGHT	Pinnamagasin: paremal oleva koha blokeerimine	Koht paremal lukustada?

Kohatabeli redigeerimisfunktsioonid	Funktsiooniklahv
Tabeli alguse valimine	
Tabeli lõpu valimine	
Tabelis eelmise lehekülje valimine	
Tabelis järgmise lehekülje valimine	
Kohatabeli lähtestamine	
Tööriistanumbri veeru T lähtestamine	
Siirdumine rea algusesse	
Siirdumine rea lõppu	
Tööriistavaheti simuleerimine	
Tööriista valimine tööriistatabelist: TNC tõstab tööriistatabeli sisu esile. Valige tööriist nooleklahvidega, võtke funktsiooniklahviga OK kohatabelisse üle	
Käesoleva välja redigeerimine	
Vaate sortimine	

Seadme tootja fikseerib mitmete kuvafiltrite funktsiooni, omadused ja tähistuse. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Tööriista andmete kutsumine

Tööriistakutse TOOL CALL programmeerite töötlusprogrammis järgmiste käskudega:

- Valige tööriista kutsumine klahviga TOOL CALL

TOOL
CALL

- **Tööriista number:** sisestage tööriista number või nimi. Määrasite tööriista eelnevalt **G99**-lauses või tööriistatabelis. Funktsiooniklahviga TÖÖRIISTA NIMI lülitage ümber nime sisestamisele. Tööriista nime paneb TNC automaatselt jutumärkidesse. Nimed on seotud kirjega aktiivses tööriistatabelis TOOL.T. Et tööriista muude korrektuuriväärtustega kutsuda, sisestage tööriistatabelis defineeritud indeks peale kümnendpunkti. Funktsiooniklahviga VALI saate kuvada akna, mille kaudu saate valida tööriistatabelis TOOL.T määratud tööriista otse ilma numbrit või nime sisestamata
- **Spindlitelg paralleelne X/Y/Z:** sisestage tööriistatelg
- **Spindli pöörlemissagedus S:** sisestage spindli pöörlemissagedus pööretes minutis. Alternatiivina võite defineerida lõikekiiruse Vc [m/min]. Selleks vajutage funktsiooniklahvi VC
- **Ettenihe F:** ettenihe [mm/min või 0,1 tolli/min] toimib seni, kuni programmeerite positsioneerimislauses või T-lauses uue ettenihke
- **Tööriista pikkuse ülemõõt DL:** tööriista pikkuse delta-väärtus
- **Tööriista raadiuse ülemõõt DR:** delta-väärtus tööriista raadiuse jaoks
- **Tööriista raadiuse ülemõõt DR2:** delta-väärtus tööriista raadiuse 2 jaoks

Näide: tööriista kutsumine

Kutsutakse tööriist number 5 tööriistateljel Z, mille spindli pöörlemissagedus on 2500 p/min ja ettenihe 350 mm/min. Tööriista pikkuse ja raadiuse 2 ülemõõdud on vastavalt 0,2 ja 0,05 mm, tööriista raadiuse alamõõt on 1 mm.

N20 T 5.2 G17 S2500 DL+0.2 DR-1

DL ja R ees märgib delta-väärtust.

Eelvalik tööriistatabeli korral

Tööriistatabeli kasutuselevõtul on G51-lauses eelvalik järgmise lisatava tööriista jaoks. Selleks sisestage tööriistanumber või Q-parameeter või tööriista nimi jutumärkides.

5.2 Tööriista andmed

Tööriistavahetus

Tööriistavahetus on seadmest sõltuv funktsioon. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Tööriistavahetuse asend

Tööriistavahetuse asendisse peab saama liikuda kokkupõrgeteta. Lisafunktsioonidega **M91** ja **M92** saab liikuda seadmepõhiste vahetuspositsioonidele. Kui programmeerite enne esimest tööriistakutset **T 0**, viib TNC kinnitusvarre spindliteljel positsioonile, mis ei sõltu tööriista pikkusest.

Tööriistavahetus käsitsi

Enne käsitsi tööriistavahetust peatage spindel ja viige tööriist tööriistavahetuse asendisse:

- ▶ Lähenege tööriistavahetuse asendile programmi järgi
- ▶ Programmikäigu katkestamine, vaata "Töötuse katkestamine", Lehekülg 520
- ▶ Vahetage tööriist
- ▶ Programmikäigu jätkamine, vaata "Programmikäigu jätkamine pärast katkestust", Lehekülg 521

Automaatne tööriistavahetus

Automaatse tööriistavahetuse korral programmi ei katkestata. Tööriista kutsumisel lausega **T** vahetab TNC tööriista tööriistakassetis.

Automaatne tööriistavahetus seisuaaja ületamisel: **M101**

M101 on seadmest sõltuv funktsioon. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

TNC võib pärast etteantud seisuaaja möödumist võtta kasutusele asendustööriista ja sellega töötlust jätkata. Aktiveerige siin lisafunktsioon **M101**. **M101** toime saate **M102**-ga uuesti tühistada.

Kandke tööriistatabeli veergu **TIME2** tööriista seisuaeg, mille järel peab töötlust jätkama asendustööriistaga. TNC kannab veergu **CUR_TIME** tööriista praeguse seisuaaja. Kui praegune seisuaeg ületab veergu **TIME2** kantud väärtuse, võetakse hiljemalt minut peale seisuaaja möödumist järgmises võimalikus programmikohas tarvitusele asendustööriist. Vahetamine toimub alles pärast NC-lause lõpetamist.

TNC vahetab sobivas programmikohas automaatselt tööriista. Automaatset tööriistavahetust ei toimu:

- töötlustsükli teostamise ajal
- ajal, mil raadiuse korrektuur (**RR/RL**) on aktiivne
- vahetult pärast lähenemisfunktsiooni **APPR**
- vahetult enne eemaldumisfunktsiooni **DEP**
- vahetult enne ja pärast **CHF**-i ja **RND**-i
- makrode teostamise ajal
- tööriistavahetuse toimumise ajal
- vahetult pärast **TOOL CALL**-i või **TOOL DEF**-i
- SL-tsükli teostamise ajal

Ettevaatust, oht tööriistale ja toorikule!

Eritööriistadega (nt ketasfrees) töötades lülitage automaatne tööriistavahetus **M102** abil välja, sest TNC viib tööriista alati kõigepealt tööriista telje suunas toorikust eemale.

Seisuaaja kontrollimisega või automaatse tööriistavahetuse arvutamisega võib NC-programmist sõltuvalt töötusaeg suurened. Seda võite mõjutada valikulise sisestuselemendiga **BT** (Block Tolerance).

Kui sisestate funktsiooni **M101**, jätkab TNC dialoogi koos päringuga **BT** kohta. Siin määrate NC-lausete hulga (1 - 100), mille võrra automaatne tööriistavahetus võib viibida. Sellest saadav ajavahemik, mille arvelt tööriistavahetus viibib, sõltub NC-lausete sisust (nt ettenihe, teelõik). Kui te **BT**-d ei defineeri, kasutab TNC väärtust 1 või vajaduse korral seadmetootja määratud standardväärtust.

5 Programmeerimine: tööriistad

5.2 Tööriista andmed

Mida enam te **BT** väärtust suurendate, seda väiksemana mõjub võimalik tööaja pikenemine **M101**-ga. Arvestage, et automaatne tööriistavahetus toimub seetõttu hiljem!

Et arvutada sobiv väljundväärtus **BT** jaoks, kasutage valemit **BT = 10 : NC-lause keskmine töötusaeg sekundites**. Ümardage ligikaudne tulemus. Kui arvutatud väärtus on üle 100, kasutage maksimaalset väärtust 100.

Kui soovite tööriista praegust seisuaega lähtestada (nt pärast teraplaatide vahetamist) kandke veeru **CUR_TIME** väärtuseks 0.

Funktsiooni **M101** pole saadaval treimistööriistadele ja treimisrežiimil.

Pinna normaalvektoritega ja 3D-korrektuuriga NC-lausetes eeltingimused

Asendustööriista aktiivne raadius (**R + DR**) ei tohi originaaltööriista raadiusest erineda. Sisestage delta-väärtused (**DR**) tööriistatabelisse või **T**-lausesse. Hälvete korral kuvab TNC teateteksti ega vaheta tööriista. M-funktsiooniga **M107** keelatakse selle teate näitamine, **M108**-ga aktiveeritakse see jälle.

Tööriistakasutuse kontroll

Funktsiooni Tööriistakasutuse kontroll peab seadme tootja lubama. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

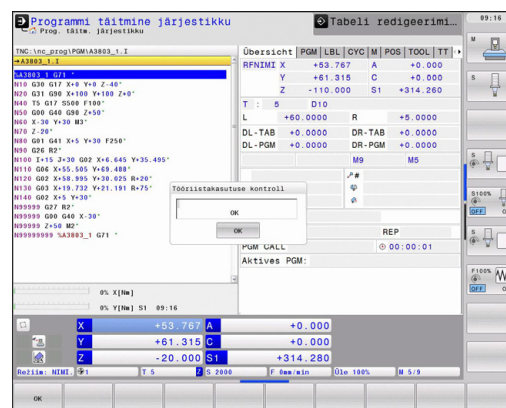
Tööriistakasutuse kontrollimiseks peab kontrollitav lihtteksti-dialoogi programm olema režiimis **Programmitest** täielikult simuleeritud.

Tööriistakasutuse kontrolli rakendamine

Funktsiooniklahvidega TÖÖRIISTAKASUTUS ja TÖÖRIISTAKASUTUSE KONTROLL saate enne programmi käivitamist režiimis Töötlemine kontrollida, kas valitud programmis kasutatavad tööriistad on olemas ja nende allesjäänud seisuaeg on piisav. TNC võrdleb seejuures järelejäanud töötaja tegelikke väärtusi tööriistatabelist nimiväärtustega tööriistakasutuse failist.

TNC kuvab pärast funktsiooniklahvile TÖÖRIISTA KASUTUSKONTROLL vajutamist kasutuskontrolli tulemuse esiletõstetud aknas. Sulgege esiletõstetud aken klahviga ENT.

TNC salvestab tööriista kasutusajad eraldi faili lõpuga **pgmname.H.T.DEP**. Loodud tööriista kasutusfail sisaldab järgmist infot:

Veerg	Tähendus
TOKEN (LUBA)	TOOL: tööriista kasutusaeg tööriista kutsumislause TOOL CALL kohta. Kirjed on esitatud kronoloogilises järjekorras TTOTAL: tööriista kogu kasutusaeg STOTAL: alamprogrammi kutsumine; kanded on toodud kronoloogilises järjestuses TIMETOTAL: NC-programmi kogu töötlemisaeg kantakse veergu WTIME. Veerus PATH tõstab TNC esile vastava NC-programmi teenime. Veerg TIME sisaldab kõigi TIME-kannete summat (ilma kiirkäiguta). Kõigis ülejäänud veergudes seab TNC väärtuseks 0 TOOLFILE: veerus PATH tõstab TNC esile selle tööriistatabeli teenime, millega programmitest läbi viidi. Nii saab TNC tegeliku tööriista kasutuskontrolli käigus kindlaks teha, kas on läbi viidud programmitest TOOL.T abil
TNR	Tööriista number (-1: tööriista pole veel vahetatud)
IDX	Tööriista indeks
NAME	Tööriista nimi tööriistatabelist
TIME	Tööriista kasutusaeg sekundites (ettenihke aeg)
WTIME	Tööriista kasutusaeg sekundites (kogu kasutusaeg tööriistavahetusest tööriistavahetuseni)

5 Programmeerimine: tööriistad

5.2 Tööriista andmed

Veerg	Tähendus
RAD	Tööriista raadius R + raadiuse varu DR tööriistatabelist. Ühikuks on mm
BLOCK	Lause number, milles programmeeriti TOOL CALL -lause
PATH	■ TOKEN (LUBA) = TOOL (TÖÖRIIST): aktiivse pea- või alamprogrammi teenimi ■ TOKEN = STOTAL: alamprogrammi teenimi
T	Tööriista number koos tööriista indeksiga
OVRMAX	Töötamise ajal maksimaalselt esinenud ettenihke muutmine. Programmitesti ajal sisestab TNC siia väärtuse 100 (%)
OVRMIN	Töötamise ajal minimaalselt esinenud ettenihke muutmine. Programmitesti ajal sisestab TNC siia väärtuse -1
NAMEPROG	■ 0: tööriista number on programmeeritud ■ 1: tööriista nimi on programmeeritud

Paletifaili tööriistakasutuse kontrolli korral on kaks võimalust:

- Kursoriväli on paletifailis mõnel paletikirjel: TNC teeb tööriista kasutuskontrolli kogu paleti jaoks.
- Kursoriväli on paletifailis mõnel programmikirjel: TNC teeb tööriista kasutuskontrolli ainult valitud programmi jaoks.

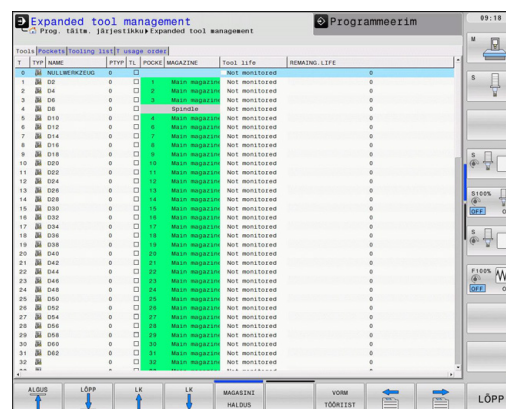
Tööriistahaldur (tarkvarasuvand)

Tööriistahaldur on seadmest sõltuv funktsioon, mis võib olla osaliselt või ka täielikult deaktiveeritud. Täpse funktsiooni mahu määrab kindlaks seadme tootja, jälgige seadme kasutusjuhendit! Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Tööriista halduri kaudu saab seadme tootja kasutada erinevaid tööriista käsitlemisega seotud funktsioone. Näited:

- Ülevaatlilik tööriista andmete kujutamine vormides, mida te saate soovi korral kohandada.
- Konkreetsete tööriista andmete suvaline nimetus uues tabelvaates
- Tööriistatabeli ja kohatabeli andmete segamini esitamine
- Kõigi tööriista andmete kiire sorteerimisvõimalus hiireklõpsuga
- Graafiliste abivahendite kasutamine, nt tööriista või magasinile oleku värvidega eristamine
- Kõigi tööriistade programispetsiifiliste seadmestusnimekirjade esitamine
- Kõigi tööriistade programispetsiifiliste kasutusjärjestuse esitamine
- Kõigi tööriista juurde kuuluvate andmete kopeerimine ja lisamine
- Tööriistatüübi graafiline kujutamine tabelivaates ja detailvaates parema ülevaate saamiseks olemasolevatest tööriistatüüpidest

5.2 Tööriista andmed

Tööriista-halduri kuvamine

Tööriistahalduri aktiveerimine võib alltoodust erineda, vaadake seadme kasutusjuhendit! Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

- ▶ Tööriistatabeli valimine: vajutage funktsiooniklahvi TÖÖRIISTATABEL
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
- ▶ Funktsiooniklahvi TÖÖRIISTAHALDUR valimine: TNC lülitub uude tabelivaatesse (vaata pilti paremal)

Tool	NAME	PRG	TL	POCKE	MAGAZINE	Tool life	REMAINING LIFE
1	D2	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
2	D4	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
3	D6	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
4	D8	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
5	D10	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
6	D12	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
7	D14	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
8	D16	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
9	D18	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
10	D20	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
11	D22	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
12	D24	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
13	D26	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
14	D28	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
15	D30	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
16	D32	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
17	D34	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
18	D36	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
19	D38	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
20	D40	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
21	D42	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
22	D44	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
23	D46	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
24	D48	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
25	D50	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
26	D52	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
27	D54	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
28	D56	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
29	D58	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
30	D60	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
31	D62	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0
32	D64	0			MAIN MAGAZINE	Not monitored	0

Uues vaates esitab TNC kogu tööriista informatsiooni järgmise nelja kartoteegikaardi sakina:

- **Tööriistad:** Tööriistaspetsiifiline informatsioon
- **Kohad:** Kohaspetsiifiline informatsioon
- **Seadmestusloend:** NC-programmi kõigi tööriistade loend, mis on valitud režiimis Programmikäik (ainult siis, kui tööriista kasutusfail on juba koostatud, vaata "Tööriistakasutuse kontroll")
- **Tööriistade kasutusjärjestus:** kõigi NC-programmis kasutatavate tööriistade järjestuse loend, mis on valitud režiimis Programmikäik (ainult siis, kui tööriista kasutusfail on juba koostatud, vaata "Tööriistakasutuse kontroll")

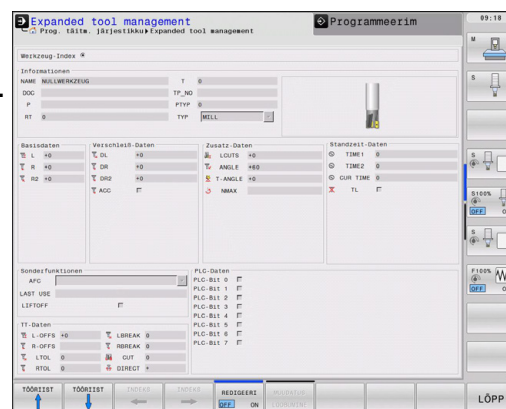
Muuta saab tööriista andmeid ainult vormivaates, mille saab aktiveerida, valides funktsiooniklahviga TÖÖRIISTA VORM või klahviga ENT esiletoodud tööriista.

Kui töötate tööriistahalduriga ilma hiireta, saab kontrollbokside kaudu valitavad funktsioonid aktiveerida või deaktiveerida klahviga "-/+".

Tööriista-halduri kasutamine

Tööriista-haldurit saab kasutada nii hiire kui ka klahvide ja funktsiooniklahvidega:

Tööriistahalduri redigeerimisfunktsioonid	Funktsiooni-klahv
Tabeli alguse valimine	
Tabeli lõpu valimine	
Tabelis eelmise lehekülje valimine	
Tabelis järgmise lehekülje valimine	
Tabelis heledalt esile toodud tööriista või magasinikoha vormivaate kuvamine. Alternatiivne funktsioon: vajutage klahvi ENT	
Saki edasilülitamine: tööriistad, kohad, seadmestusloend, T-kasutusjada	
Otsingufunktsioon: otsingufunktsioonis võite valida läbiotsitava veeru ja seejärel otsingusõna kas loendi abil või otsingusõna sisestamisega	
Programmeeritud tööriistade veeru kuvamine (kui sakk Kohad on aktiivne)	
Seadistuste defineerimine:	
■ VEERU SORTIMINE aktiivne: hiireklõpsuga veerupäisel toimub veeru sisu sortimine ■ VEERU NIHUTAMINE aktiivne: veergu saab hiirenupuga nihutada	
Käsitsi tehtavate seadistuste (veergude nihutamine) lähtestamine algseisundisse	

5 Programmeerimine: tööriistad

5.2 Tööriista andmed

Hiirega saate teostada lisaks järgmisi funktsioone:

- Klõpsates tabelipäise ühel veerul, sorteerib TNC andmed kasvavas või kahanevas järjestuses (sõltuvalt aktiveeritud seadistusest)
- Klõpsates tabelipäise ühel veerul ja seejärel nihutades hoides hiirenuppu all, saab panna veerud sobivasse järjestusse. Hetkel ei salvesta TNC veergude järjekorda tööriistahaldurist lahkumisel (sõltub aktiveeritud seadistusest)
- Lisateabe kuvamine vormivaates Nõuandetekste kuvab TNC ainult siis, kui olete funktsiooniklahvi REDIGEERIMINE VÄLJA/SISSE viinud asendisse SISSE; viige hiirekursor aktiivsele sisestusväljale ja jätke sekundiks seisma

Aktiivse vormivaate korral saab kasutada järgmisi funktsioone:

Redigeerimisfunktsioonid vormivaates	Funktsiooni- klahv
Eelmise tööriista andmete valimine	
Järgmise tööriista andmete valimine	
Eelmise tööriistaindeksi valimine (aktiivne ainult aktiveeritud indekseerimise korral)	
Järgmise tööriistaindeksi valimine (aktiivne ainult aktiveeritud indekseerimise korral)	
Vormi aktiveerimisest saadik tehtud muudatuste tühistamine (Undo funktsioon)	
Rea (tööriistaindeks) lisamine (2. funktsiooniklahviriba)	
Rea (tööriistaindeks) kustutamine (2. funktsiooniklahvide riba)	
Valitud tööriista andmete kopeerimine (2. funktsiooniklahvide riba)	
Kopeeritud tööriistaandmete lisamine valitud tööriistale (2. funktsiooniklahvide riba)	

Tööriistaandmete importimine

Selle funktsiooniga saate lihtsalt importida tööriistaandmeid, mida olete nt eelnevalt mõõtnud väljaspool eelseadistusseadmega. Imporditav fail peab olema CSV-vormingus (komaga eraldatud väärtus). Failivorming **CSV** kirjeldab tekstifaili struktuuri lihtsalt struktureeritud andmete vahetamiseks. Vastavalt sellele peab importfail olema järgmise struktuuriga:

- **1. rida:** Esimeses reas tuleb defineerida kõik veerunimed, kuhu peavad sattuma järgmistes ridades defineeritud andmed. Veergude nimed eraldatakse komadega.
- **Järgmised read:** Kõik järgmised read sisaldavad neid andmeid, mida soovite importida tööriistatabelisse. Andmete järjestus peab vastama 1. reas toodud veerunimede järjestusele. Andmed eraldatakse komadega, kümnendarvud defineeritakse kümnendpunkti kaudu.

Importimisel toimige järgmiselt:

- ▶ Imporditav tööriistatabel kopeerige TNC kõvaketta kausta **TNC:\systems\tooltab**
- ▶ Laiendatud tööriistahalduri käivitamine
- ▶ Valige tööriistahalduris funktsiooniklahv TÖÖRIISTA IMPORT: TNC kuvab esiletõstuakna CSV-failidega, mis on salvestatud kaustas **TNC:\systems\tooltab**
- ▶ Valige nooleklahvidega või hiirega imporditav fail, kinnitage klahviga ENT: TNC kuvab esiletõstuaknas CSV-faili sisu
- ▶ Alustage importimist funktsiooniklahviga START.

- Imporditav CSV-fail peab olema salvestatud kaustas **TNC:\system\tooltab**.
- Kui impordite tööriistaandmeid selliste tööriistade kohta, mille number on juba kantud tööriistatabelisse, siis annab TNC veateate. Nüüd võite otsustada, kas jätate selle andmekogumi vahele või soovite lisada uue tööriista. TNC lisab uue tööriista tööriistatabeli esimesse tühja ritta.
- Kontrollige, kas veergude nimetused on korrektselt sisestatud vaata "Tööriistatabel: standardsed tööriistaandmed".
- Te võite importida suvalisi tööriistaandmeid, vastav andmekogum ei pea olema tööriistatabeli kõikides veergudes (või andmetes).
- Veergude nimetuste järjestus võib olla suvaline, andmed peavad olema defineeritud sellele vastavas järjestuses.

5.2 Tööriista andmed

Näidis-importfail:

T,L,R,DL,DR	1. rida veerunimedega
4,125.995,7.995,0,0	Rida 2 tööriistaandmetega
9,25.06,12.01,0,0	Rida 3 tööriistaandmetega
28,196.981,35,0,0	Rida 4 tööriistaandmetega

Tööriistaandmete eksportimine

Selle funktsiooniga saate tööriistaandmeid lihtsal viisil eksportida, et neid lugeda sisse näiteks oma CAM-süsteemi tööriistaandmete pank. TNC salvestab eksporditud faili CSV-vormingus (komaga eraldatud väärtus). Failivorming **CSV** kirjeldab tekstifaili struktuuri lihtsalt struktureeritud andmete vahetamiseks. Eksportfaili struktuur on järgmine:

- **1. rida:** Esimeses reas salvestab TNC veerunimed kõikide vastavate defineeritavate tööriistaandmete jaoks. Veergude nimed eraldatakse komadega.
- **Järgmised read:** Kõik järgmised read sisaldavad andmeid eksporditud tööriistade kohta. Andmete järjestus vastab 1. reas toodud veerunimede järjestusele. Andmed on eraldatud komadega, kümnendarvud annab TNC kümnendpunktiga.

Eksportimisel toimige järgmiselt:

- ▶ Märkige tööriistahalduris need tööriistaandmed, mida soovite eksportida, nooleklahvide või hiire abil.
- ▶ Valige funktsiooniklahv TÖÖRIISTA EKSPORT; TNC kuvab esiletõstuakna: sisestage CSV-faili nimi, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Eksportimise käivitamine funktsiooniklahviga START: TNC kuvab esiletõstuaknas eksportimise käigu
- ▶ Eksportimise lõpetamine klahviga või funktsiooniklahviga END

TNC salvestab eksporditud CSV-faili põhimõtteliselt kaustas **TNC:\system\tooltab**.

Märgitud tööriistaandmete kustutamine

Selle funktsiooniga saate tööriistaandmeid lihtsal viisil kustutada siis, kui Te neid enam ei vaja.

Kustutamisel toimige järgmiselt:

- ▶ Märkige tööriistahalduris need tööriistaandmed, mida soovite kustutada, nooleklahvide või hiire abil
- ▶ Valige funktsiooniklahv MÄRGITUD TÖÖRIIST KUSTUTADA, TNC kuvab esiletõstetud akna, milles on toodud kustutatavad tööriistaandmed
- ▶ Käivitage kustutamine funktsiooniklahviga START: TNC kuvab esiletõstuaknas kustutamise käigu
- ▶ Kustutamise lõpetamine klahviga või funktsiooniklahviga END

- TNC kustutab kõikide valitud tööriistade kõik andmed. Veenduge, et need tööriistaandmed ei ole enam vajalikud, sest funktsioon „võta tagasi” puudub.
- Tööriistaandmeid nende tööriistade kohta, mis on veel salvestatud kohatabelis, ei saa kustutada. Esmalt tuleb tööriist magasinist eemaldada.

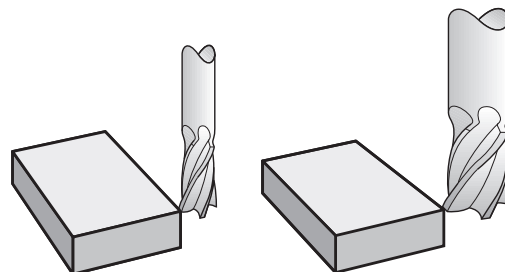
5.3 Tööriista korrektuur

5.3 Tööriista korrektuur

Sissejuhatus

TNC korrigeerib tööriista liikumisteed tööriista pikkuse korrektuurväärtuse võrra spindlitelje suunal ja tööriista raadiuse võrra töötlustasandil.

Kui koostate töötlusprogrammi vahetult TNC-l, toimib tööriistaraadiuse korrektuur vaid töötlustasemel. TNC arvestab seejuures kuni viit telge, sh pöördelgi.

Tööriista pikkuse korrektuur

Tööriista pikkuse korrektuur toimib, kui olete tööriista aktiveerinud. See katkestatakse kohe, kui kutsute välja tööriista pikkusega $L=0$.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Kui katkestate positiivse väärtusega pikkusekorrektuuri lausega **T 0**, väheneb vahekaugus tööriistast toorikuni.

Pärast uue tööriista väljakutsumist lausega **T** väheneb tööriista programmeeritud tee spindli telje suunas vana ja uue tööriista pikkuse vahe võrra.

Pikkuse korrektuuri korral võetakse arvesse delta-väärtusi nii **T**-lausest kui tööriistatabelist.

Korrektuurväärtus = $L + DL_{TOOL CALL} + DL_{TAB}$, kus

L: Tööriista pikkus **LG99**-lausest või tööriistatabelist

DL_{TOOL CALL}: **DL** ülemõõt pikkusele **T 0**-lausest

DL_{TAB}: **DL**: pikkuse ülemõõt tööriistatabelist

Tööriista raadiuse korrektuur

Tööriista nihutamise programmi lause sisaldab:

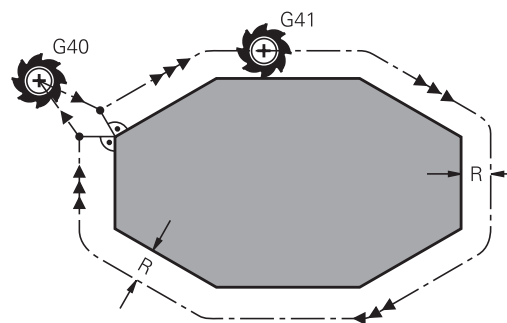
- **G41** või **G42** raadiuse korrektuuriks
- **G40**, kui raadiuse korrektuuri pole vaja

Raadiuse korrektuur rakendub niipea, kui tööriist on välja kutsutud ja seda sirgjoonelise liikumise lausega töötlustasandil **G41** või **G42**-ga nihutatakse.

TNC tühistab raadiuse korrektuuri, kui:

- programmeerite sirgjoonelise liikumise lause **G40**-ga
- programmeerite **PGM CALL**
- valite uue programmi **PGM MGT** abil

Raadiuse korrektuuri korral võtab TNC arvesse delta-väärtusi nii **T**-lausest kui tööriistatabelist.

Korrektuurväärtus = $R + DR_{\text{TOOL CALL}} + DR_{\text{TAB}}$, kus

R: Tööriista raadius **RG99**-lausest või tööriistatabelist

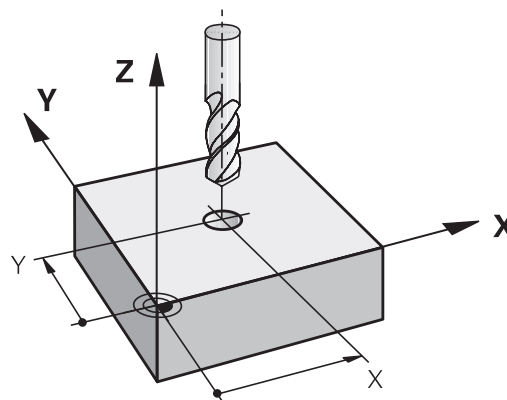
DR_{TOOL CALL}: Ülemõõd **DR** raadiusele **T**-lausest

DR_{TAB}: **DR**: raadiuse ülemõõd tööriistatabelist

Trajektoiril liikumine ilma raadiuse korrektuurita: **G40**

Tööriista keskpunkt liigub töötlustasandil programmeeritud trajektooriga või programmeeritud koordinaatidel.

Kasutamine: puurimine, eelpositsioneerimine.

5 Programmeerimine: tööriistad

5.3 Tööriista korrektuur

Raadiuse korrektuuriga liikumistee: G42 ja G41

G43: Tööriist liigub kontuurist paremal

G42: Tööriist liigub kontuurist vasakul

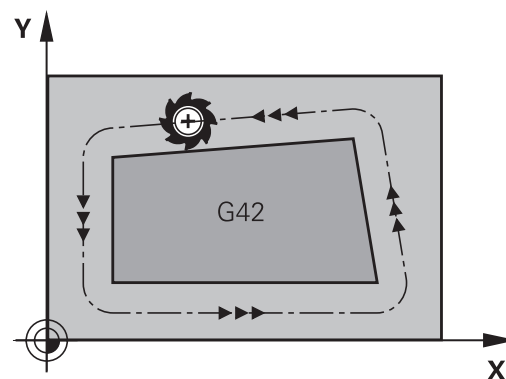
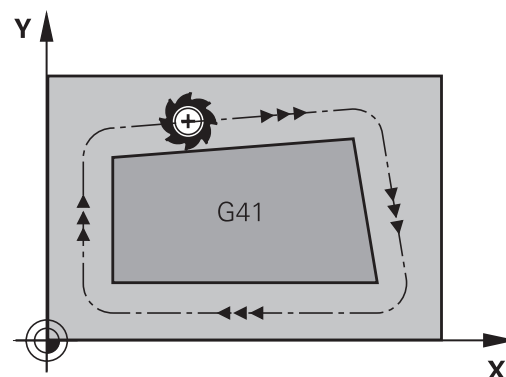
Tööriista keskpunktil on seejuures tööriista raadiusega võrdne vahemaa programmeeritud kontuurist. „Paremal” ja „vasakul” märgib tööriista asendit liikumise suunas piki tooriku kontuuri. Vt jooniseid.

Kahe erineva raadiuse korrektuuriga **G43** ja **G42** programmilause vahel peab olema vähemalt üks ilma raadiuse korrektuurita (st **G40**) töötlustasandil liikumise lause.

TNC aktiveerib raadiuse korrektuuri lause lõpus, kui te olete esimest korda korrektuuri programmeerinud.

Esimese raadiuse korrektuuriga **G42/G41** lause tühistamisel **G40**-ga positsioneerib TNC tööriista alati vertikaalselt programmeeritud algus- või lõpp-punkti. Positsioneerige tööriist enne esimest kontuuripunkti või pärast viimast kontuuripunkti nii, et kontuur ei saaks kahjustada.

Raadiuse korrektuuri sisestamine

Raadiuse korrektuuri sisestamine toimub **G01**-lauses.

G 4 1

G 4 2

G 4 0

END
□

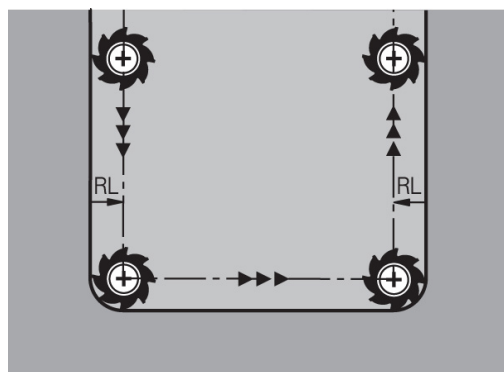
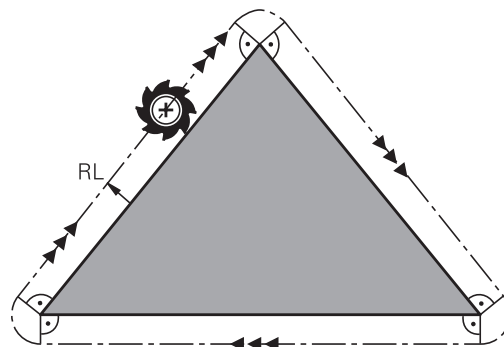
- ▶ Tööriista liikumine programmeeritavast kontuurist vasakul: valige G41-funktsioon või
- ▶ Tööriista liikumine programmeeritavast kontuurist paremal: valige G42-funktsioon või
- ▶ Ilma raadiusekorrektuurita või raadiuskorrektuuriga tööriista liikumine tühistada: valige G40-funktsioon
- ▶ Lause lõpetamine: vajutage klahvi END

Raadiuse korrektuur: nurkade töötlemine

- **Välisnurgad:**
Kui olete programmeerinud raadiuse korrektuuri, siis juhib TNC tööriista välisnurkades ülemineku-ringjoonel. Vajaduse korral vähendab TNC välisnurkadel ettenihet, näiteks suure suunamuutuse korral.
- **Sisenurgad:**
Sisenurkades arvutab TNC tööriista keskpunkti korrigeeritud liikumisteede lõikumispunkti. Sellest punktist alates liigub tööriist mööda järgmist kontuuri elementi. Nii ei kahjustata tooriku sisenurka. Sellest tuleneb, et kindla kontuuri jaoks ei saa valida ükskõik kui suurt tööriistaraadiust.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Sisenurkade töötlemisel ärge asetage lähte- või lõpp-punkti kontuuri nurgapunktile, sest sellisel juhul võite kontuuri kahjustada.

6

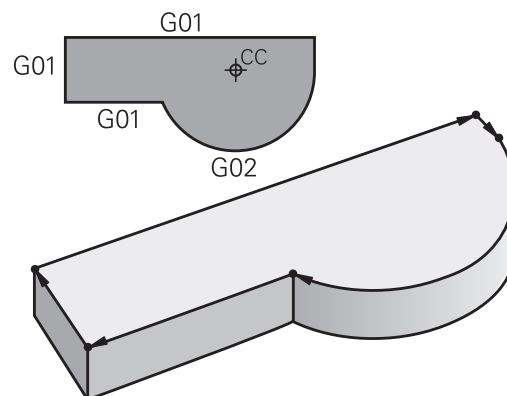
**Programmeerimine:
kontuuride
programmeerimine**

6.1 Tööriista liikumine

6.1 Tööriista liikumine

Trajektoorid

Detaili kontuur moodustub tavaliselt mitmest kontuurielemendist, nagu sirged ja kaared. Trajektoorifunktsioonidega programmeeritakse tööriista liikumist **sirglõikudel** ja **kaartel**.

Lisafunktsioonid M

Lisafunktsioonidega juhitakse

- programmi käiku, nt katkestada programm
- seadme funktsioone, näiteks spindli pöörlemise ja jahutussüsteemi sisse- ja väljalülitamist
- tööriista trajektoorežiimi

Alamprogrammid ja programmiosade kordused

Korduvad töötlemissammud võib sisestada ühe korra alamprogrammina või programmiosa kordusena. Kui soovite mingit programmiosa täita vaid kindlatel tingimustel, määrake need samuti alamprogrammis. Lisaks saab töötlusprogramm välja kutsuda edasise programmi ja seda täita.

Alamprogrammidega ja programmiosa kordusega programmeerimist käsitletakse 7. peatükis.

Programmeerimine Q-parameetritega

Tööprogrammis on Q-parameetrid numbriliste väärtuste asendajad: ühe Q-parameetriga on mingis teises kohas seatud vastavusse numbriline väärtus. Q-parameetritega saab programmeerida matemaatilisi funktsioone, mis juhivad programmikäiku või kirjeldavad kontuuri.

Lisaks võib Q-parameetritega programmeerimise abil programmi töötamise ajal teostada mõõtmisi 3D-kontaktanduriga.

Q-parameetritega programmeerimist on kirjeldatud peatükis 8.

6.2 Trajektoorfunktsioonide alused

Tööriista liikumise programmeerimine ühe töötlusetapi jaoks.

Luues töötlusprogrammi, programmeerige üksteise järel detaili kontuuri üksikute elementide trajektoorfunktsioonid. Selleks sisestage nagu tavaliselt mõõtejooniselt **kontuurielementide lõpp-punktide koordinaadid**. Nende koordinaatide, tööriistaandmete ja raadiuse korrektuuri alusel koostab TNC tööriista tegeliku liikumise trajektoori.

TNC nihutab samaaegselt kõiki seadmetelgi, mis on pandud programmilauses samasse trajektoorfunktsiooni.

Liikumine paralleelselt seadmetelgedega

Programmilause sisaldab koordinaatandmeid: TNC nihutab tööriista paralleelselt programmeeritud seadmeteljega.

Sõltuvalt seadme konstruktsioonist liigub töötlemise käigus kas tööriist või töölaud koos selle külge kinnitatud detailiga. Programmeerides liikumist trajektooriga lähtuge alati sellest, kuidas tööriist liigub.

Näide:

```
N50 G00 X+100 *
```

N50 Lausenumber

G00 Trajektoorfunktsioon Sirgjoon kiirkäigul

X+100 Lõpp-punkti koordinaadid

Tööriist püsib samal Y- ja Z-koordinaadil ja liigub positsioonile X=100. Vt joonist.

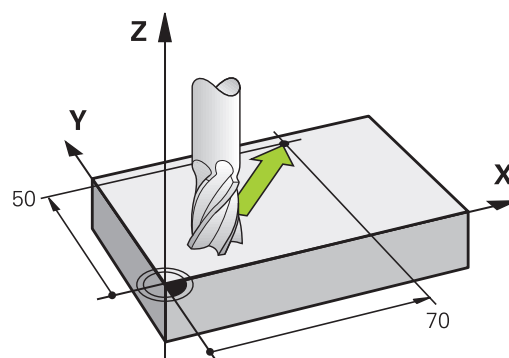
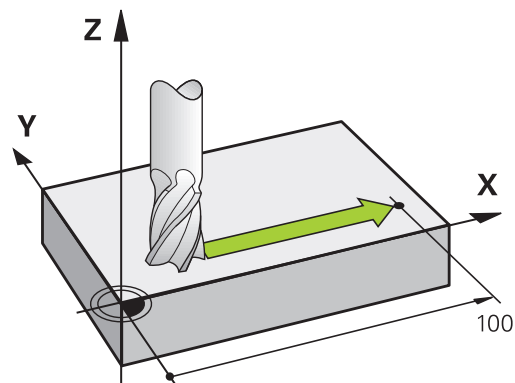
Liikumine põhitasanditel

Programmilause sisaldab kahte koordinaati: TNC nihutab tööriista programmeeritud tasandil.

Näide

```
N50 G00 X+70 Y+50 *
```

Tööriist hoiab Z-koordinaati ja liigub XY-tasandil positsioonile X=70, Y=50. Vt joonist

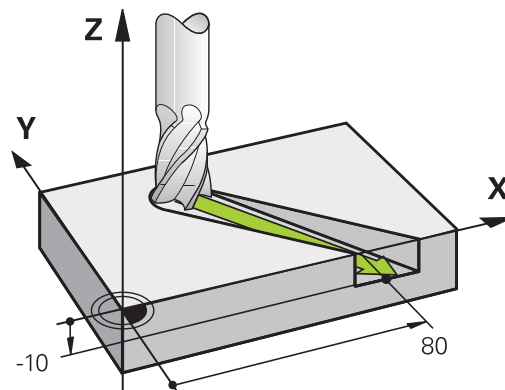
6.2 Trajektoorfunktsioonide alused

Kolmemõõtmeline liikumine

Programmilause sisaldab kolme koordinaati: TNC nihutab tööriista ruumiliselt programmeeritud positsioonile.

Näide

```
N50 G01 X+80 Y+0 Z-10 *
```

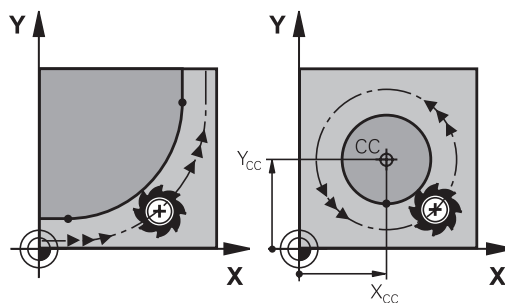

Ringjooned ja ringjoone kaared

Ringliikumisel nihutab TNC kaht seadmetelge korraga: tööriist liigub detaili suhtes ringjoonelist trajektoori mööda. Ringliikumise jaoks võite sisestada ringi keskpunkti CC.

Kaarte trajektoorfunktsioonide abil programmeerite kaared peatasandil: peatasand on tööriistakutse TOOL CALL korral defineeritud spindli telje määramisega:

Spindli telg	Põhitasand
(G17)	XY, ka UV, XY, UY
(G18)	ZX, ka WU, ZU, WX
(G19)	YZ, ka VW, YW, VZ

Ringjooni, mis ei asu paralleelselt peatasandiga, programmeeritakse ka funktsiooniga „Töötlustasandi kallutamine” (vaata kasutusjuhend, Tsükliid, Tsükkel 19, TÖÖTLUSTASAND) või Q-parameetritega (vaata "Põhimõtte ja funktsioonide ülevaade", Lehekülg 248).

Pöörlemissuund DR ringliikumise korral

Ringliikumistel ilma tangentsiaalsete üleminekuteta teistele kontuurielementidele sisestage pöörlemissuund järgmiselt:

päripäeva pööramine: **G02/G12**

vastupäeva pööramine: **G03/G13**

Raadiuse korrektuur

Raadiuse korrektuur peab olema lauses, mis määrab liikumise esimesele kontuurielemendile. Raadiuse korrektuuri ei tohi aktiveerida samas lauses ringtrajektooriga. Programmeerige see enne sirgelauses (vaata "Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid", Lehekülg 194).

Eelpositsioneerimine**Tähelepanu: kokkupõrkeoht!**

Positsioneerige tööriist töötlusprogrammi alguseks nii, et detaili või tööriista kahjustamine on välistatud.

6.3 Kontuurile lähenemine ja lahkumine

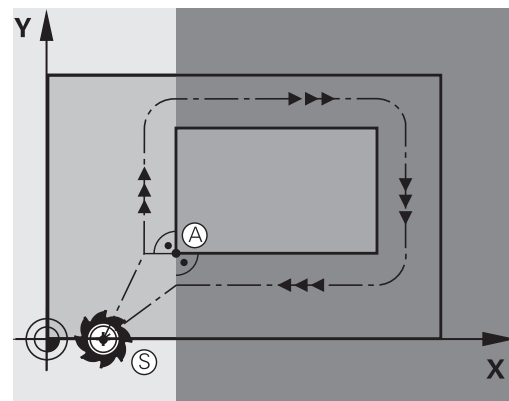
6.3 Kontuurile lähenemine ja lahkumine

Lähte- ja lõpp-punkt

Tööriist liigub lähtepunktist esimesse kontuuripunkti. Lähtepunkti nõuded:

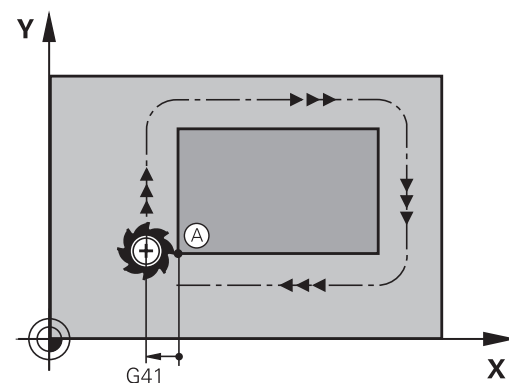
- ilma raadiuse korrektuurita programmeeritud
- Kokkupõrketa lähenetav
- esimese kontuuripunkti lähedal

Joonis paremal üleval:
kui määrata lähtepunkt tumehallis alas, kahjustub kontuur
lähenemisel esimesele kontuuripunktile.

Esimene kontuuripunkt

Tööriista nihutamisel esimesse kontuuripunkti programmeeritakse raadiuskorrektuur.

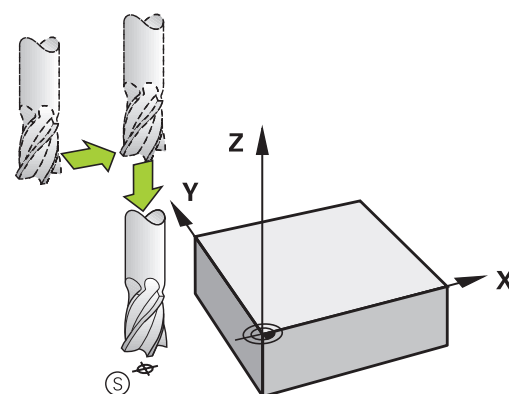
Lähenemine lähtepunktile spindliteljel

Lähtepunkti liikumisel peab spindliteljel asuv tööriist liikuma töösügavuses. Kokkupõrkeohu puhul tuleb lähtepunktile spindliteljel läheneda eraldi.

NC-laused

```
N30 G00 G40 X+20 Y+30 *
```

```
N40 Z-10 *
```


Lõpp-punkt

Lõpp-punkti valiku eeltingimused:

- Kokkupõrketa lähenetav
- viimase kontuurpunkti lähedal
- Kontuurikahjustuste vältimiseks: optimaalne lõpp-punkt asub viimase kontuurielemendi töötlemise tööriistate pikendusel

Joonis paremal üleval:

kui määrata lõpp-punkt tumehallis alas, kahjustub kontuur lähenemisel lõpp-punktile.

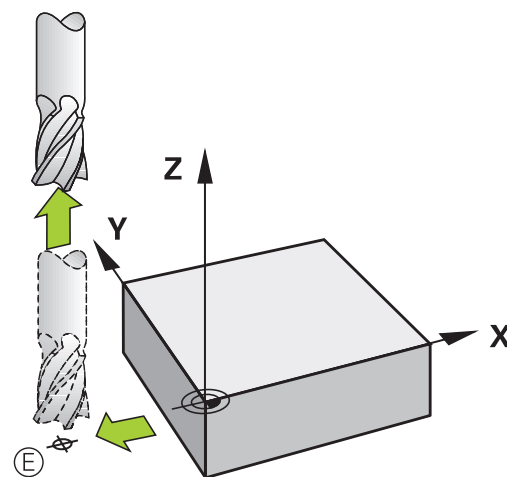
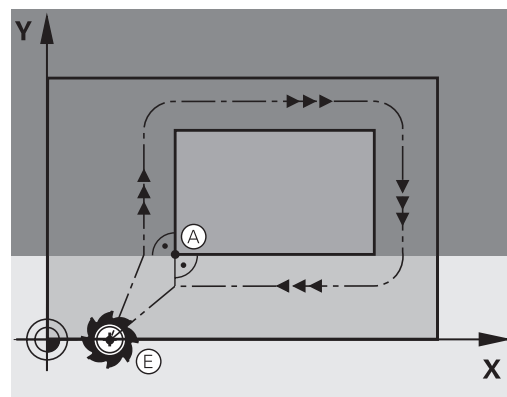
Lõpp-punktist eemaldumine spindliteljel:

lõpp-punktist eemaldumisel programmeeritakse spindlitelg eraldi. Vt joonist paremal keskel.

NC-laused

```
N50 G00 G40 X+60 Y+70 *
```

```
N60 Z+250 *
```

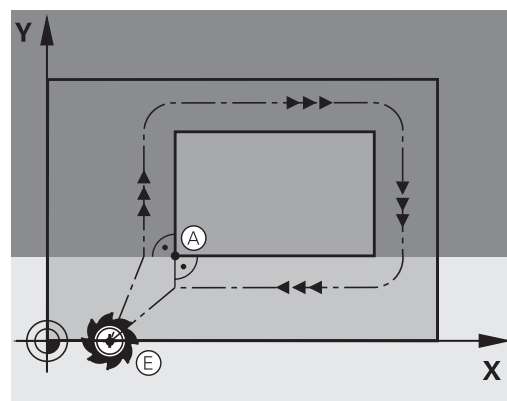
Ühine lähte- ja lõpp-punkt

Ühise lähte- ja lõpp-punkti jaoks ei programmeerita raadiuskorrektuuri.

Kontuurikahjustuse vältimine: optimaalne lähtepunkt asub esimese ja viimase kontuurielemendi töötlemise tööriistate pikenduste vahel.

Joonis paremal üleval:

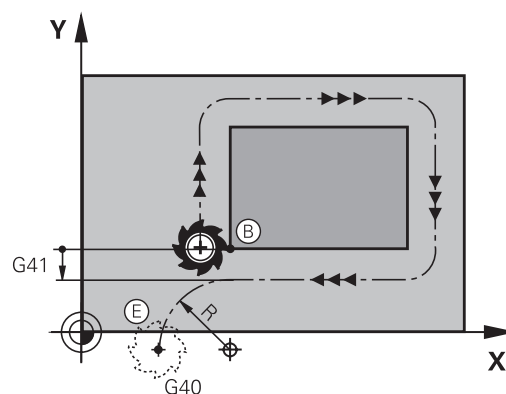
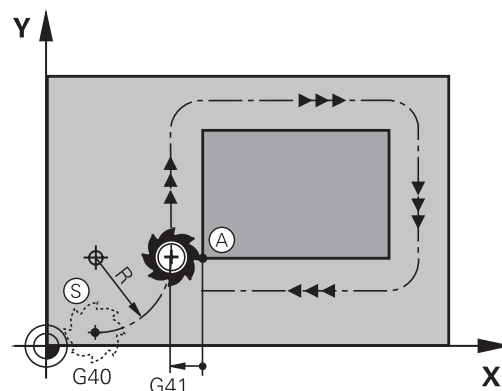
kui määrata lähtepunkt viirutatud alas, kahjustub kontuur lähenemisel esimesele kontuuripunktile.

6.3 Kontuurile lähenemine ja lahkumine

Tangentsiaalne lähenemine ja eemaldumine

G26 (joonis paremal keskel) abil on võimalik toorikule tangentsiaalselt läheneda ja **G27** (joonis paremal all) abil toorikust tangentsiaalselt eemalduda. Sellega välditakse löikamismärke.

Lähte- ja lõpp-punkt

Lähte- ja lõpp-punkt asuvad esimese või viimase kontuuripunkti lähedal toorikust väljaspool ja neid programmeeritakse ilma raadiusekorrektuurita.

Lähenemine

- Sisestage **G26** pärast lauset, millega programmeeriti esimene kontuuripunkt: see on esimene lause raadiuse korrektuuriga **G41/G42**

Eemaldumine

- Sisestage **G27** pärast lauset, millega programmeeriti viimane kontuuripunkt: see on viimane lause raadiuse korrektuuriga **G41/G42**

G26 ja **G27** raadius tuleb valida nii, et TNC saaks teostada ringtrajektoori lähtepunkti ja esimese kontuuripunkti ning viimase kontuuripunkti ja lõpp-punkti vahel.

Kontuurile lähenemine ja lahkumine 6.3

NC-näidislaused

N50 G00 G40 G90 X-30 Y+50 *	Lähtepunkt
N60 G01 G41 X+0 Y+50 F350 *	Esimene kontuuripunkt
N70 G26 R5 *	Tangentsiaalne lähenemine raadiusega R = 5 mm
. . .	
KONTUURIELEMENTIDE PROGRAMMEERIMINE	
. . .	Viimane kontuuripunkt
N210 G27 R5 *	Tangentsiaalne eemaldumine raadiusega R = 5 mm
N220 G00 G40 X-30 Y+50 *	Löpp-punkt

6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

Trajektooride ülevaade

Funktsioon	Trajektoori-funktsioonide klahv	Tööriista liikumine	Kohustuslikud andmed	Lehekülg
Sirge L ingl.k.: Line		Sirge	Sirge lõpp-punkti koordinaadid	195
Faas: CHF ingl.k.: CHamFer		Faas kahe sirge vahel	Faasi pikkus	196
Ringi keskpunkt CC ; ingl.k.: Circle Center		Ei ole	Ringi keskpunkti või pooluse koordinaadid	198
Ringi kaar C ingl.k.: Circle		Ringjoon keskpunktiga CC kaare lõpp-punkti	Kaare lõpp-punkti koordinaadid, pöörlemissuund	199
Ringi kaar CR ingl.k.: Circle by Radius		Ringjoon määratud raadiusega	Ringi lõpp-punkti koordinaadid, ringi raadius, pöörlemissuund	200
Ringi kaar CT ingl.k.: Circle Tangential		Ringjoon eelneva ja järgneva kontuurielemendi tangentsiaalse ühendusega	Ringjoone lõpp-punkti koordinaadid	202
Nurkade ümardamine RND ingl.k.: RouNDing of Corner		Ringjoon eelneva ja järgneva kontuurielemendi tangentsiaalse ühendusega	Nurga raadius R	197

Trajektoorfunktsioonide programmeerimine

Trajektoorfunktsioone võite mugavalt programmeerida trajektoorfunktsioonide klahvidega. TNC küsib edasistes dialoogides vajaminevaid sisestusi.

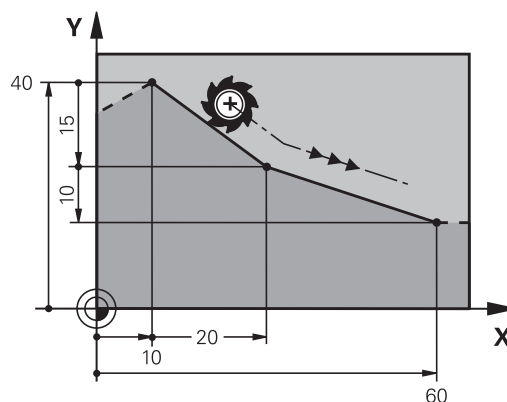
Kui sisestate DIN/ISO-funktsioonid ühendatud USB-klaviatuurilt, arvestage, et suurtähed on aktiivsed.

Sirgjoon kiirkäigul G00 Sirgjoon ettenihkega G01 F

TNC nihutab tööriista mööda sirget selle hetkeasendist sirge lõpp-punktini. Lähtepunktiks on eelmise lause lõpp-punkt.

- ▶ Vajaduse korral sirglõigu lõpp-punkti **koordinaadid**
- ▶ **Raadiuse korrektuur**
- ▶ **Ettenihe F**
- ▶ **Lisafunktsioon M**

Liikumine kiirkäigul

Sirge-lause kiirkäiguks (**G00**-lause) saab avada ka klahviga L:

- ▶ Vajutage klahvi L, et avada programmi lause sirgjooneliseks liikumiseks
- ▶ Minge nooleklahviga vasakule G-funktsioonide sisestusalale
- ▶ Valige kiirkäigul liikumiseks funktsiooniklahv G00

NC-näidislaused

```
N70 G01 G41 X+10 Y+40 F200 M3 *
```

```
N80 G91 X+20 Y-15 *
```

```
N90 G90 X+60 G91 Y-10 *
```

Tegeliku asendi ülevõtmine

Sirge-lauset (**G01G01**-lauset) saab genereerida ka klahviga
TEGELIKU ASUKOHA ÜLEVÕTMINE:

- ▶ Viige tööriist käsitsirežiimis asendisse, mis tuleb üle võtta
- ▶ Vahetage ekraaninäit Programmi salvestamisele/redigeerimisele
- ▶ Valige programmi lause, mille järele tuleb panna L-lause

- ▶ Vajutada klahvi „TEGELIKU ASUKOHA
SISSELUGEMINE“: TNC genereerib L-lause, mille
koordinaatideks on tegelik asukoht

6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

Faasi lisamine kahe sirge vahele

Kontuurinurgad, mis tekivad kahe sirge lõikumisel, võite varustada faasiga.

- Sirglõikudele enne ja peale **G24**-lauset programmeerige iga kord mõlemad koordinaadid tasandil, millel faas luuakse.
- Raadiuse korrektuur enne ja peale **G24**-lauset peab olema sama
- Faas peab olema teostatav parajasti kasutuseloleva tööriistaga

- **Faasilõik**: faasi pikkus, kui vajalik:
- **Ettenihe F** (mõjutab vaid **G24**-lauset)

NC-näidislaused

```
N70 G01 G41 X+0 Y+30 F300 M3 *
```

```
N80 X+40 G91 Y+5 *
```

```
N90 G24 R12 F250 *
```

```
N100 G91 X+5 G90 Y+0 *
```

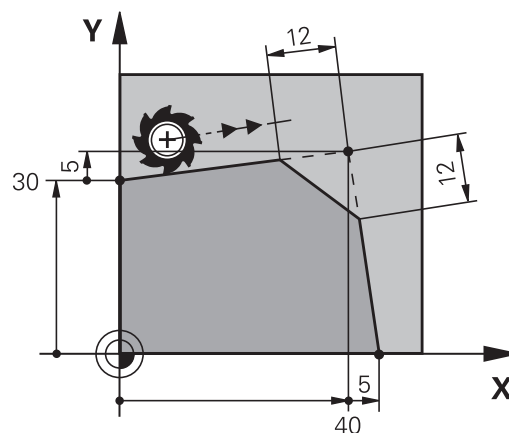

Ärge alustage kontuuri **G24**-lausega.

Faas teostatakse vaid töötlustasapinnas.

Enne faasi lõigatud nurgapunkti ei läheneta.

CHF lauses programmeeritud ettenihe mõjutab vaid seda CHF lauset. Seejärel kehtib jällegi enne -lauset programmeeritud ettenihe.

Nurkade ümardamine G25

Funktsioon **G25** ümardab kontuurinurgad

Tööriist liigub mööda kaarjoont, mis on tangentsiaalselt ühendatud nii eelmise kui järgneva kontuurielemendiga.

Ümarduskaar peab olema teostatav väljakutsutava tööriistaga.

- **Ümardamisraadius:** kaarjoone raadius, kui vajalik:
- **Ettenihe F** (mõjutab vaid **G25**-lauset)

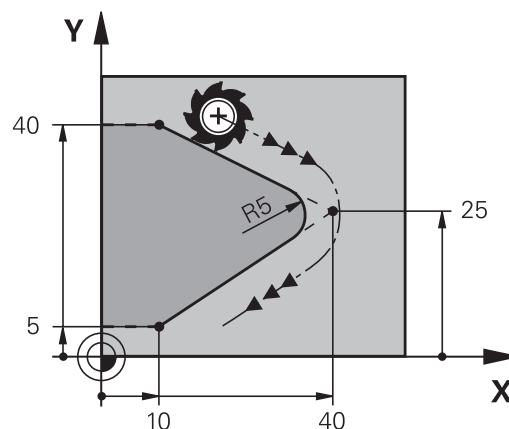
NC-näidislaused

5 L X+10 Y+40 RL F300 M3

6 L X+40 Y+25

7 RND R5 F100

8 L X+10 Y+5

Eelnev ja järgnev kontuurielement peavad sisaldama mõlemaid tasapinna koordinaate, milles nurga ümardamine tehakse. Kui töötlete kontuuri ilma tööriista raadiuse korrektuurita, programmeerige töötlustasapinna mõlemad koordinaadid.

Nurgapunkti peale ei liiguta.

G25-lauses programmeeritud ettenihe kehtib vaid selles **G25**-lauses. Seejärel kehtib jällegi enne **G25**-lauset programmeeritud ettenihe.

G25-lauset võib kasutada ka pehmeks lähenemiseks kontuurile.

6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

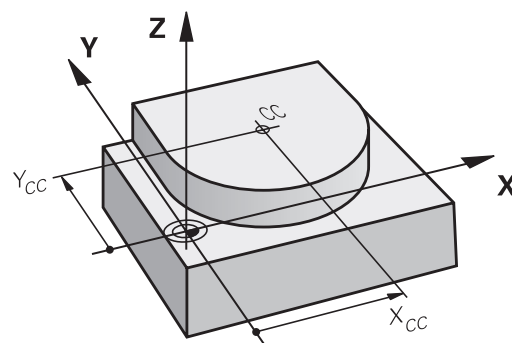
Ringi keskpunkt I, J

Ringi keskpunkt määratakse ringtrajektooridele, mis programmeeritakse funktsioonidega **G02**, **G03** või **G05**. Selleks

- andke ringi keskpunkti ristkoordinaadid töötlastasandil või
- võtke üle viimati programmeeritud positsioon või
- võtta koordinaadid üle klahviga TEGELIKU ASUKOHA SISSELUGEMINE.

SPEC
FCT

- ▶ Ringi keskpunkti programmeerimine: vajutage klahvi SPEC FCT.
- ▶ Valige funktsiooniklahv PROGRAMMI FUNKTSIOONID
- ▶ Valige funktsiooniklahv DIN/ISO
- ▶ Valige funktsiooniklahv I või J
- ▶ Ringi keskpunkti koordinaatide sisestamine või viimati programmeeritud positsiooni ülevõtmine: **G29**.

NC-näidislaused

N50 I+25 J+25 *

või

N10 G00 G40 X+25 Y+25 *

N20 G29 *

Programmiridasid 10 ja 11 ei näidata joonisel.

Kehtivus

Ringi keskpunkt püsib nii kaua määratuna, kuni programmeerite uue ringi keskpunkti.

Ringi keskpunkti sisestamine inkrementaalselt

Inkrementaalselt sisestatud koordinaadid ringi keskpunkti jaoks põhinevad alati viimati programmeeritud tööriistapositsioonil.

CC-ga tähistatakse positsiooni ringi keskpunktina: tööriist ei liigu sellele positsioonile.

Ringi keskpunkt on ühtlasi poolus polaarkoordinaatide jaoks.

Ringtrajektor C ümber ringi keskpunkti CC

Määrake ringi keskpunkt I, J enne, kui programmeerite ringjoone. Viimasena programmeeritud tööriistaasend enne ringtrajektoori on ringtrajektoori lähtepunkt.

Pöörlemissuund

- Päripäeva: **G02**
- Vastupäeva: **G03**
- Ilma pöörlemissuuna määranguta: **G05**. TNC nihutab tööriista viimati programmeeritud pöördesuunas

- Nihutage tööriist ringtrajektoori lähtepunkti

- Sisestage ringi keskpunkti **koordinaadid**

- Sisestage kaarjoone lõpp-punkti **koordinaadid**, kui on vaja:
- Ettenihe **F**
- Lisafunktsioon **M**

TNC teostab ringliikumisi tavaliselt aktiivsel töötlustasandil. Kui programmeerite ringjooni, mis ei asu aktiivsel töötlustasandil, nt **G2 Z... X...** tööriistatelje Z puhul ja samal ajal seda liikumist pöörate, siis liigub TNC ruumilisel ringjoonel, st 3 teljega ringjoonel (tarkvarasuvand 1).

NC-näidislaused

N50 I+25 J+25 *

N60 G01 G42 X+45 Y+25 F200 M3 *

N70 G03 X+45 Y+25 *

Täisring

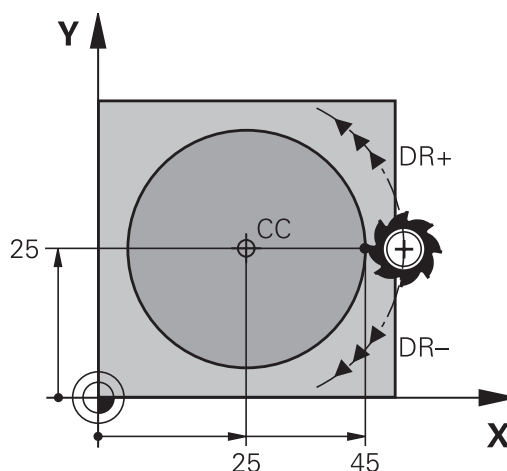
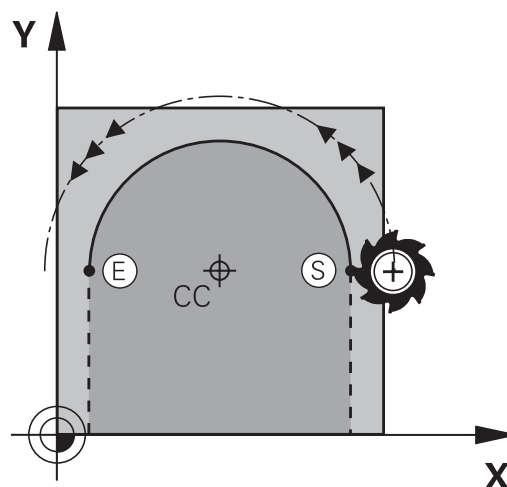
Programmeerige lõpp-punktile samad koordinaadid kui lähtepunktile.

Ringliikumise algus- ja lõpp-punkt peavad asuma ringtrajektoorigil.

Sisestuse tolerants: kuni 0,016 mm (valitav seadme parameetri **circleDeviation** kaudu).

Vähim võimalik ringjoon, millel TNC liikuda saab: 0,0016 µm.

6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

Ringtrajektoor G02/G03/G05 määratud raadiusega

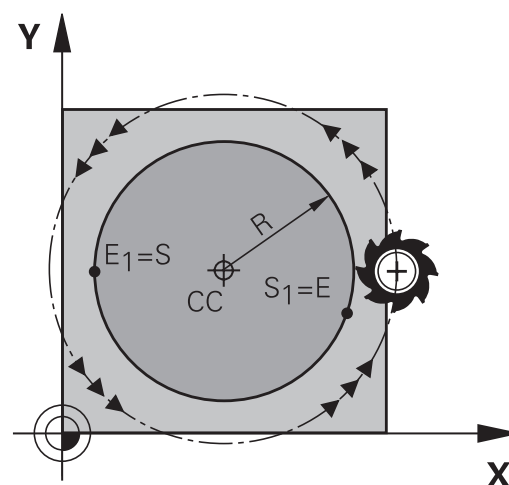
Tööriist liigub mööda ringtrajektoori raadiusega R.

Pöörlemissuund

- Päripäeva: **G02**
- Vastupäeva: **G03**
- Ilma pöörlemissuuna määranguta: **G05**. TNC nihutab tööriista viimati programmeeritud pöördesuunas

- ▶ **Koordinaadid** kaare lõpp-punktile
- ▶ **Raadius R** Tähelepanu: märk määrab kindlaks kaare suuruse!
- ▶ **Lisafunktsioon M**
- ▶ **Ettenihe F**

Täisring

Täisringi jaoks programmeerige kaks järjestikust ringilause:

Esimese poolringi lõpp-punkt on teise lähtepunktiks. Teise poolringi lõpp-punkt on esimese lähtepunktiks.

Kesknurk CCA ja kaarjoone raadius R

Kontuuril asuvat lähtepunkti ja lõpp-punkti saab teineteisega ühendada nelja erineva sama raadiusega kaarega:

Väiksem kaarjoon: $CCA < 180^\circ$

Raadiusel on positiivne märk $R > 0$

Suurem kaarjoon: $CCA > 180^\circ$

Raadiusel on negatiivne märk $R < 0$

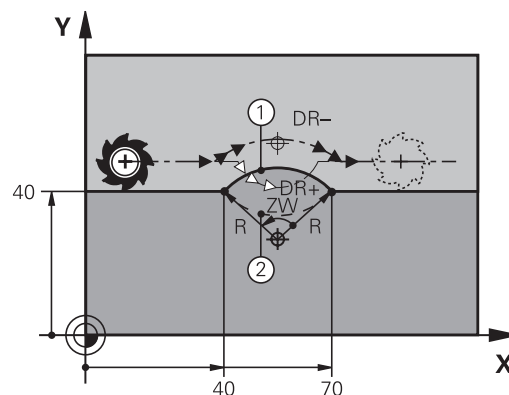
Pöörlemissuuna abil määratakse kindlaks, kas kaar on väljapoole (kumer) või sissepoole (nõgus) kaarduv:

Kumer: pöörlemissuund **G02** (koos raadiuse korrektuuriga **G41**)

Nõgus: pöörlemissuund **G03** (koos raadiuse korrektuuriga **G41**)

Kaugus ringi diameetri lähte- ja lõpp-punktidest ei tohi olla suurem kui ringi diameeter.
Maksimaalne raadius on 99,9999 m.
Nurgateljed A, B ja C on toetatud.

Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid 6.4

NC-näidislaused

N100 G01 G41 X+40 Y+40 F200 M3 *

N110 G02 X+70 Y+40 R+20 * (KAAR 1)

või

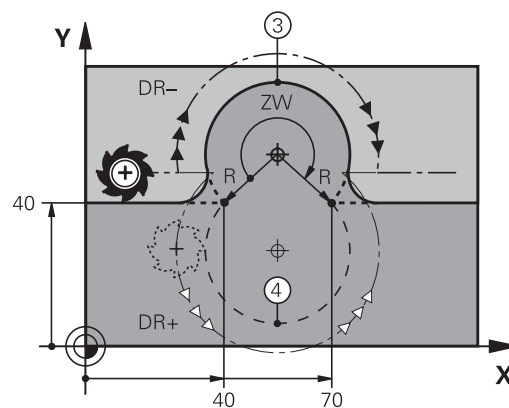
N110 G03 X+70 Y+40 R+20 * (KAAR 2)

või

N110 G02 X+70 Y+40 R-20 * (KAAR 3)

või

N110 G03 X+70 Y+40 R-20 * (KAAR 4)

6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

Ringtrajektoor G06 tangentsiaalse ühendusega

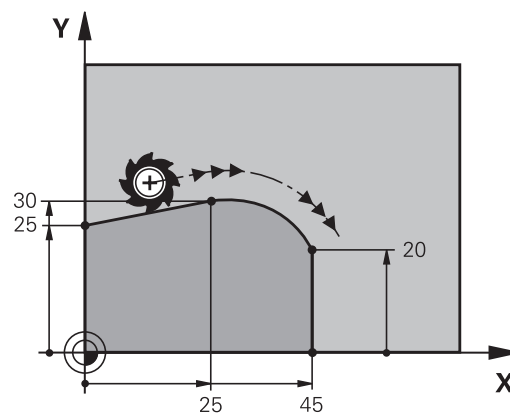
Tööriist liigub mööda kaarjoont, mis liitub tangentsiaalselt eelnevalt programmeeritud kontuurielemendiga.

Üleminek on „tangentsiaalne”, kui kontuurielementide lõikepunkt ei ole murde- või nurgapunkti, kontuurielemendid lähevad niisiis katkematult teineteiseks üle.

Kontuurielement, mis ühendatakse kaarjoonega tangentsiaalselt, programmeeritakse vahetult enne **G06**-lauset. Selleks on vaja vähemalt kaht positsioneerimislauset

- ▶ **Koordinaadid** kaarjoone lõpp-punktile, kui need on vajalikud:
- ▶ **Ettenihe F**
- ▶ **Lisafunktsioon M**

NC-näidislaused

```
N70 G01 G41 X+0 Y+25 F300 M3 *
```

```
N80 X+25 Y+30 *
```

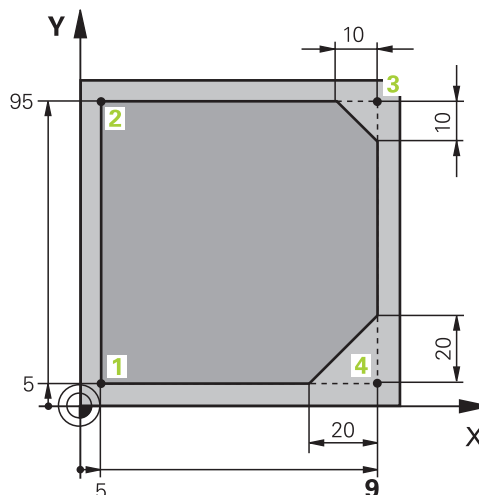
```
N90 G06 X+45 Y+20 *
```

```
G01 Y+0 *
```


G06-lause ja enne seda programmeeritud kontuurielement peavad sisaldama mõlemaid koordinaate tasandil, millel kaarjoon tehakse!

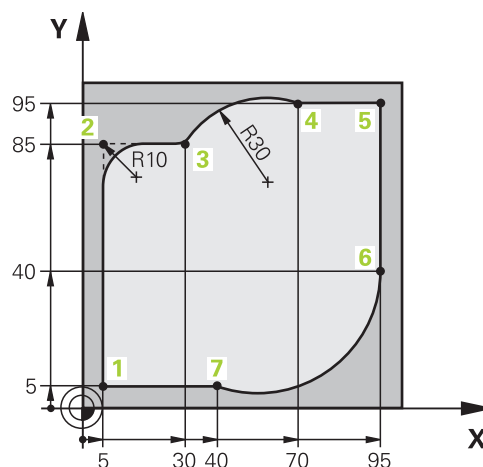
Näide: ristkoordinaatidega sirgjooneline liikumine ja faasid

%LINEAR G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-20 *	Tooriku defineerimine töötuse graafiliseks simulatsiooniks
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine spindlitelje ja spindli pöörlemissagedusega
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista vabastamine spindliteljel kiirkäigul
N50 X-10 Y-10 *	Tööriista eelpositsioneerimine
N60 G01 Z-5 F1000 M3 *	Töötussügavusele liikumine ettenihkega F = 1000 mm/min
N70 G01 G41 X+5 Y+5 F300 *	Kontuuri liikumine punkti 1, raadiuse korrektoori G41 aktiveerimine
N80 G26 R5 F150 *	Tangentsiaalne lähenemine
N90 Y+95 *	Liikumine punkti 2
N100 X+95 *	Punkt 3: esimene sirge nurga 3 jaoks
N110 G24 R10 *	10 mm pikkuse faasi programmeerimine
N120 Y+5 *	Punkt 4: teine sirge nurga 3 jaoks, esimene sirge nurga 4 jaoks
N130 G24 R20 *	20 mm pikkuse faasi programmeerimine
N140 X+5 *	Liikumine viimasesse kontuuripunkti 1, teine sirge nurga 4 jaoks
N150 G27 R5 F500 *	Tangentsiaalne eemaldumine
N160 G40 X-20 Y-20 F1000 *	Vabastamine töötlastasandil, raadiuse korrektoori tühistamine
N170 G00 Z+250 M2 *	Tööriista vabastamine, programmi lõpp
N99999999 %LINEAR G71 *	

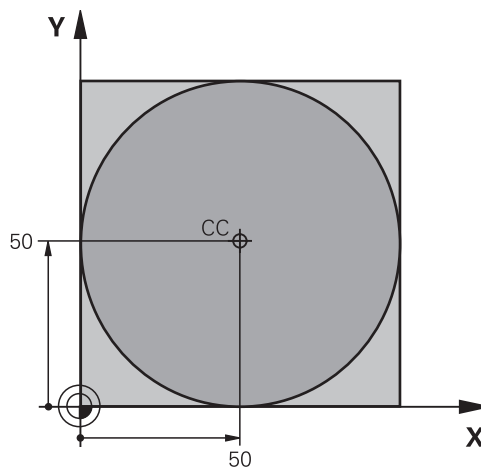
6.4 Trajektoori liikumised - ristkoordinaadid

Näide: ristkoordinaatidega ringliikumine

%CIRCULAR G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-20 *	Tooriku defineerimine töötuse graafiliseks simulatsiooniks
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine spindlitelje ja spindli pöörlemissagedusega
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine spindliteljel kiirkäigul
N50 X-10 Y-10 *	Tööriista eelpositsioneerimine
N60 G01 Z-5 F1000 M3 *	Töötlussügavusele liikumine ettenihkega F = 1000 mm/min
N70 G01 G41 X+5 Y+5 F300 *	Kontuurile lähenemine punktis 1, raadiuse korrektoori G41 aktiveerimine
N80 G26 R5 F150 *	Tangentsiaalne lähenemine
N90 Y+85 *	Punkt 2: esimene sirge nurga 2 jaoks
N100 G25 R10 *	Raadiuse R=10 mm sisestamine, ettenihe: 150 mm/min
N110 X+30 *	Punkti 3 liikumine: ringi lähtepunkt
N120 G02 X+70 Y+95 R+30 *	Punkti 4 liikumine: ringi lõpp-punkt G02-ga, raadius 30 mm
N130 G01 X+95 *	Liikumine punkti 5
N140 Y+40 *	Liikumine punkti 6
N150 G06 X+40 Y+5 *	Punkti 7 liikumine: ringi lõpp-punkt, kaar tangentsiaalselt liidetud punktiga 6, TNC arvutab raadiuse ise
N160 G01 X+5 *	Liikumine viimasesse kontuuripunkti 1
N170 G27 R5 F500 *	Kontuurilt eemaldumine mööda tangentsiaalselt liidetud kaarjoont
N180 G40 X-20 Y-20 F1000 *	Eemaldamine töötlustasandil, raadiuse korrektoori tühistamine
N190 G00 Z+250 M2 *	Tööriista eemaldamine tööriistateljel, programmi lõpp
N99999999 %CIRCULAR G71 *	

Näide: ristkoordinaatidega täisring

%C-CC G71 *		
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-20 *		Tooriku defineerimine
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *		
N30 T1 G17 S3150 *		Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *		Tööriista eemaldamine
N50 I+50 J+50 *		Ringi keskpunkti defineerimine
N60 X-40 Y+50 *		Tööriista eelpositsioneerimine
N70 G01 Z-5 F1000 M3 *		Töötlussügavusele liikumine
N80 G41 X+0 Y+50 F300 *		Liikumine ringi lähtepunkti, raadiusekorrekatuur G41
N90 G26 R5 F150 *		Tangentsiaalne lähenemine
N100 G02 X+0 *		Ringjoone lõpp-punkti (= ringjoone lähtepunkti) liikumine
N110 G27 R5 F500 *		Tangentsiaalne eemaldumine
N120 G01 G40 X-40 Y-50 F1000 *		Eemaldamine töötlustasandil, raadiuse korrektuuri tühistamine
N130 G00 Z+250 M2 *		Tööriista eemaldamine tööriistateljel, programmi lõpp
N99999999 %C-CC G71 *		

6.5 Trajektoorid – polaarkoordinaadid

6.5 Trajektoorid – polaarkoordinaadid

Ülevaade

Polaarkoordinaatide puhul määratakse positsioon nurga **H** ja vahekaugusega **R** varem defineeritud pooluse **I**, **J** suhtes.

Polaarkoordinaadid on eelistatud:

- kaarjoonte positsioneerimisel
- nurkandmetega detailijooniste korral, nt ringikujuliste avade korral

Polaarkoordinaatidega trajektoorfunktsioonide ülevaade

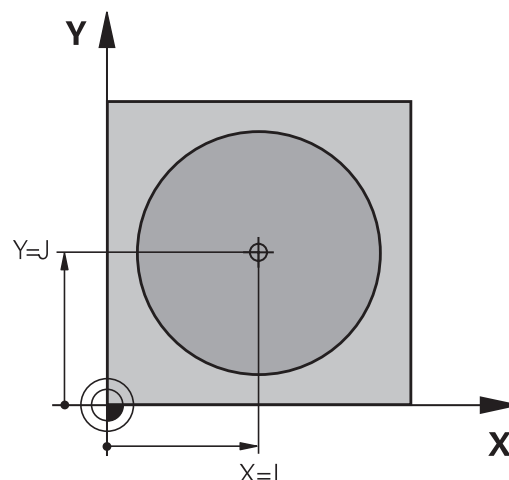
Funktsioon	Trajektoori-funktsioonide klahv	Tööriista liikumine	Kohustuslikud andmed	Lehekülg
Sirge G10 , G11	 + 	Sirge	Sirge lõpp-punktide polaarraadius ja polaarnurk	207
Kaarjoon G12 , G13	 + 	Kaarjoon ümber ringi keskpunkti / pooluse kaarjoone lõpp-punktini	Kaare lõpp-punkti polaarnurk	208
Kaarjoon G15	 + 	Aktiivsele pöördesuunale vastav ringkaar	Ringi lõpp-punkti polaarnurk	208
Kaarjoon G16	 + 	Kaarjoon, mis on eelmise kontuurielemendiga tangentsiaalselt liidetud	Kaare lõpp-punkti polaarraadius, polaarnurk	208
Kruvijoone (spiraal)	 + 	Kaarjoone liitmine sirgega	Polaarraadius, kaare lõpp-punkti polaarnurk, lõpp-punkti koordinaadid tööriistateljel	209

Polaarkoordinaatide päritolu: poolus I, J

Pooluse võite määrata töötlusprogrammi suvalisele kohale enne, kui sisestate polaarkoordinaatidega positsioonid. Pooluse määramisel käituge samuti kui ringi keskpunkti programmeerimisel

SPEC
FCT

- ▶ Pooluse programmeerimine: vajutage klahvi SPEC FCT.
- ▶ Valige funktsiooniklahv PROGRAMMI FUNKTSIOONID
- ▶ Valige funktsiooniklahv DIN/ISO
- ▶ Valige funktsiooniklahv I või J
- ▶ **Koordinaadid:** pooluse täisnurksete koordinaatide sisestamine või viimati programmeeritud positsiooni ülevõtmine: sisestage **G29**. Määrake enne polaarkoordinaatide programmeerimist poolus. Programmeerige poolus ainult täisnurksetes koordinaatides. Poolus kehtib seni, kuni määratakse uus poolus.

NC-näidislaused

N120 I+45 J+45 *

Sirgjoon kiirkäigul G10 Sirgjoon ettenihkega G11 F

Tööriist liigub mööda sirget selle praegusest positsioonist sirge lõpp-punktini. Lähtepunktiks on eelmise lause lõpp-punkt.

P

- ▶ **Polaarkoordinaatide raadius R:** sisestage kaugus sirge lõpp-punktist pooluseni CC
- ▶ **Polaarkoordinaatide nurk H:** sirge lõpp-punkti nurgapositsioon -360° ja $+360^\circ$ vahel.

H-i märk on määratud nurga tugitelje kaudu:

- Nurga tugitelje nurk R suhtes vastupäeva: $H > 0$
- Nurga tugitelje nurk R suhtes päripäeva: $H < 0$

NC-näidislaused

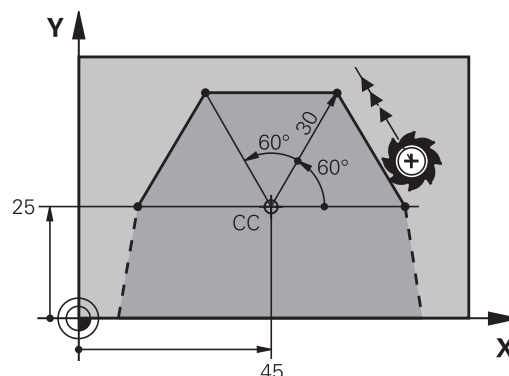
N120 I+45 J+45 *

N130 G11 G42 R+30 H+0 F300 M3 *

N140 H+60 *

N150 G91 H+60 *

N160 G90 H+180 *

6.5 Trajektoorid – polaarkoordinaadid

Ringtrajektoor G12/G13/G15 ümber pooluse I, J

Polaarkoordinaatide raadius R on samaaegselt ka kaarjoone raadius. R on määratud lähtepunkti kaugusega poolusest I, J. Viimasena programmeeritud tööriistaasend enne ringtrajektoori on ringtrajektoori lähtepunkt.

Pöörlemissuund

- Päripäeva: **G12**
- Vastupäeva: **G13**
- Ilma pöörlemissuuna määranguta: **G15**. TNC liigub mööda ringtrajektoori viimati programmeeritud pöörlemissuunaga

- ▶ Polaarkoordinaatide nurk H : ringtrajektoori lõpp-punkti nurgapositsioon $-99\,999,9999^\circ$ ja $+99\,999,9999^\circ$ vahel

- ▶ Pöörlemissuund **DR**

NC-näidislaused

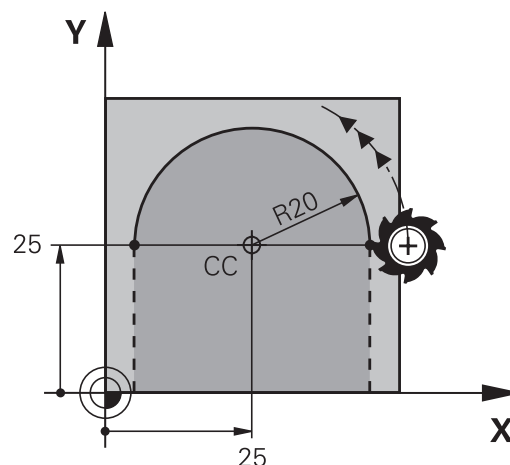
N180 I+25 J+25 *

N190 G11 G42 R+20 H+0 F250 M3 *

N200 G13 H+180 *

Inkrementaalsete koordinaatide korral sisestada **DR** ja **PA** samamärgilistena

Ringtrajektoor G16 tangentsiaalse ühendusega

Tööriist liigub mööda kaarjoont, mis liitub eelmise kontuurielemendiga tangentsiaalselt.

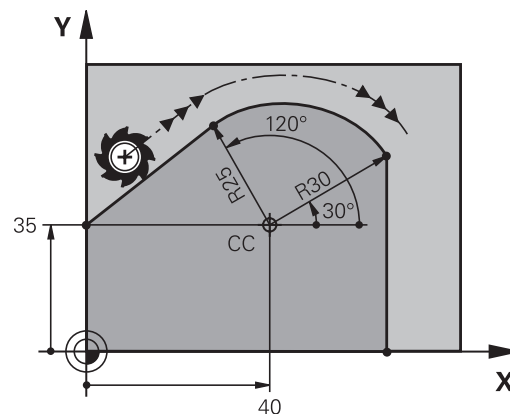
- ▶ Polaarkoordinaatide raadius R : sisestage kaugus ringtrajektoori lõpp-punktist pooluseni I, J

- ▶ Polaarkoordinaatide nurk H : kaare lõpp-punkti nurk

Poolus ei ole kontuuriringi keskpunkt!

NC-näidislaused

N120 I+40 J+35 *

N130 G01 G42 X+0 Y+35 F250 M3 *

N140 G11 R+25 H+120 *

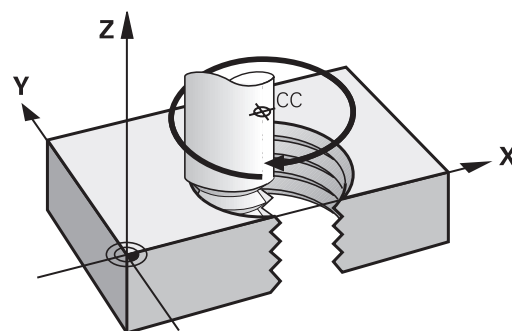
N150 G16 R+30 H+30 *

N160 G01 Y+0 *

Kruvijoone (spiraal)

Kruvijoone koosneb ringjoonelisest liikumisest ja sellega risti olevast joonliikumisest. Ringtrajektoori programmeeritakse põhitasandil

Kruvijoone liikumistrajektoori saab programmeerida ainult polaarkoordinaatides.

Kasutamine

- Suure läbimõõduga sise- ja väliskeermed
- Õlitussooned

Kruvijoone arvutamine

Programmeerimiseks vajate kogunurga inkrementaalset väärtust, millega tööriist liigub kruvijoonele, ning kruvijoone kogukõrgust.

Keermekäikude arv n : Keermekäigud ja ülejooks kerme alguses ja lõpus

Kogukõrgus h : Tõus $P \times$ käikude arv n

Inkrementaalne kogunurk H : Keermete arv $\times 360^\circ$ + kerme alguse nurk + ülejooksu nurk

Alguskoordinaat Z : Tõus $P \times$ (keermekäigud + ülejooks kerme alguses)

Kruvijoone kuju

Tabel näitab teatud trajektoorigruppide suhet töösuuna, pöörlemissuuna ja raadiusekorrektuuriga.

Sisekeere	Töösuund	Pöörlemissuund	Raadiuse korrektuur
päripäeva	Z+	G13	G41
vastupäeva	Z+	G12	G42
päripäeva	Z–	G12	G42
vastupäeva	Z–	G13	G41
Väliskeere			
päripäeva	Z+	G13	G42
vastupäeva	Z+	G12	G41
päripäeva	Z–	G12	G41
vastupäeva	Z–	G13	G42

6.5 Trajektoorid – polaarkoordinaadid

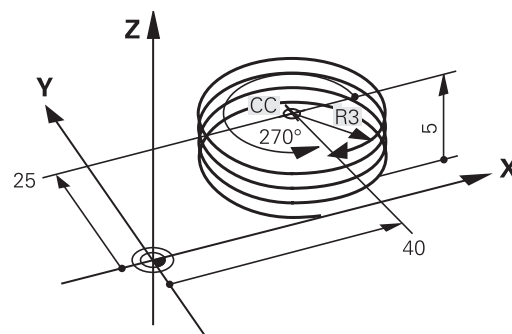
Kruvijoone programmeerimine

Sisestage pöörlemissuund ja inkrementaalne kogunurk **G91 H** samamärgilisena, muidu võib tööriist liikuda mööda vale trajektoori.

Kogunurga **G91 H** jaoks võib kasutada väärtust -99 999,9999° kuni +99 999,9999°.

- ▶ **Polaarkoordinaatide nurk:** sisestage inkrementaalne kogunurk, millega tööriist kruvijoonele liigub. **Pärast nurga sisestamist valige telje valimisklahviga tööriistatelt.**
- ▶ Kruvijoone kõrguse **koordinaat** sisestage inkrementaalselt
- ▶ **Raadiuse** korrektuur sisestage vastavalt tabelile

NC-näidislaused: keere M6 x 1 mm 5 käiguga

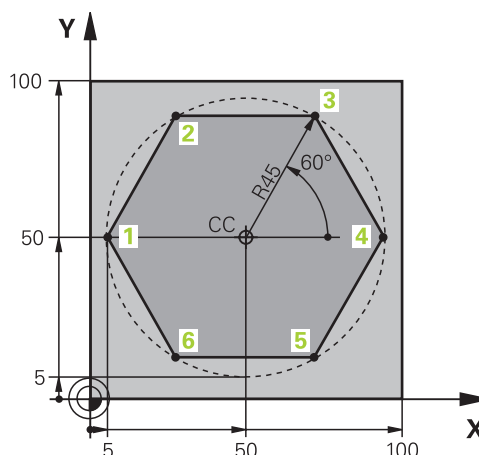
N120 I+40 J+25 *

N130 G01 Z+0 F100 M3 *

N140 G11 G41 R+3 H+270 *

N150 G12 G91 H-1800 Z+5 *

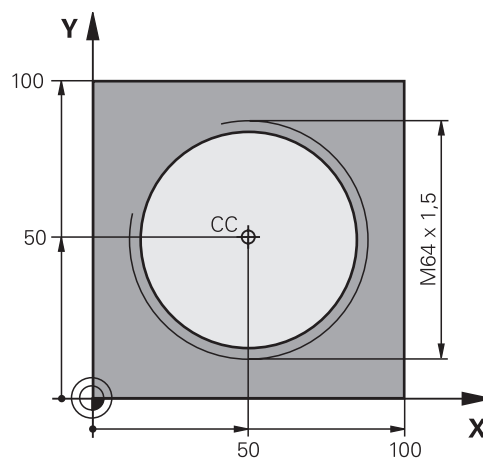
Näide: sirgjooneline liikumine polaarkoordinaatidega

%LINEARPO G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-20 *	Tooriku defineerimine
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tugipunkti defineerimine polaarkoordinaatide jaoks
N50 I+50 J+50 *	Tööriista eemaldamine
N60 G10 R+60 H+180 *	Tööriista eelpositsioneerimine
N70 G01 Z-5 F1000 M3 *	Töötlussügavusele liikumine
N80 G11 G41 R+45 H+180 F250 *	Kontuuri punkti 1 liikumine
N90 G26 R5 *	Kontuurile lähenemine punktis 1
N100 H+120 *	Liikumine punkti 2
N110 H+60 *	Liikumine punkti 3
N120 H+0 *	Liikumine punkti 4
N130 H-60 *	Liikumine punkti 5
N140 H-120 *	Liikumine punkti 6
N150 H+180 *	Liikumine punkti 1
N160 G27 R5 F500 *	Tangentsiaalne eemaldumine
N170 G40 R+60 H+180 F1000 *	Eemaldamine töötlustasandil, raadiuse korrektuuri tühistamine
N180 G00 Z+250 M2 *	Eemaldumine spindli teljelt, programmi lõpp
N99999999 %LINEARPO G71 *	

6.5 Trajektoorid – polaarkoordinaadid

Näide: spiraal

%HELIX G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-20 *	Tooriku defineerimine
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S1400 *	Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N50 X+50 Y+50 *	Tööriista eelpositsioneerimine
N60 G29 *	Viimati programmeeritud positsiooni ülevõtmine pooluseks
N70 G01 Z-12,75 F1000 M3 *	Töötlussügavusele liikumine
N80 G11 G41 R+32 H+180 F250 *	Esimesse kontuuripunkti liikumine
N90 G26 R2 *	Ühendus
N100 G13 G91 H+3240 Z+13,5 F200 *	Spiraali mööda liikumine
N110 G27 R2 F500 *	Tangentsiaalne eemaldumine
N120 G01 G40 G90 X+50 Y+50 F1000 *	Tööriista eemaldamine, programmi lõpp
N130 G00 Z+250 M2 *	

7

**Programmeerimine:
andmete
ülevõtmine
DXF-failidest
või lihtteksti-
kontuuridest**

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

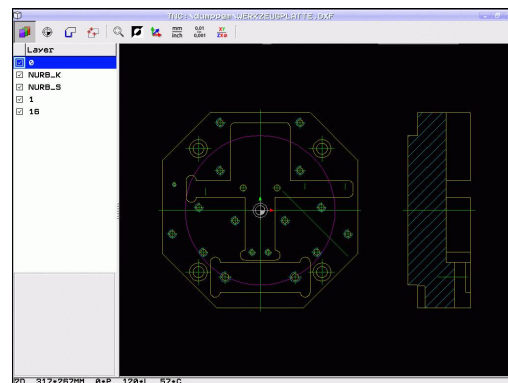
7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Kasutamine

CAD-süsteemis loodud DXF-faili on võimalik otse TNC-s avada, sealt eraldada kontuuri ja töötluspositsioonid ning need salvestada kui lihttekstidialoogiga programmid või punktifailid. Kontuuri valimisel saadud lihtteksti-dialoogiga programme suudavad kasutada ka vanemad TNC-juhtsüsteemid, sest need kontuuriprogrammid sisaldavad ainult L- ja CC-/C-lauseid.

Kui töötlete DXF-faile töörežiimis **Programmeerimine**, siis loob TNC kontuuriprogrammid tavaliselt faililaiendiga **.H** ja punktifailid laiendiga **.PNT**. Kui töötlete DXF-faile smart.NC-töörežiimis, siis loob TNC kontuuriprogrammid tavaliselt faililaiendiga **.HC** ja punktifailid laiendiga **.HP**. Siiski saate salvestusdialoogis failitüüpi vabalt valida. Lisaks saate valitud kontuuri või valitud töötluspositsioonid talletada TNC vahemälus, et neid seejärel lisada vahetult NC-programmi.

Töödeldavad DXF-failid peavad olema salvestatud TNC kõvakettale.

Enne TNC-sse lugemist jälgige, et DXF-faili nimi ei sisaldaks tühikukohti ega keelatud erimärke vaata "Failinimed", Lehekülg 101.

Avataval DXF-failil peab olema vähemalt üks kiht.

Juhtimisseade TNC toetab kõige levinumat DXF-vormingut R12 (vastab AC1009-le).

TNC ei toeta binaarset DXF-vormingut. DXF-faili loomisel CAD- või joonestusprogrammist jälgige, et salvestate faili ASCII-vormingus.

Kontuurina on valitavad järgmised DXF-elementid:

- LINE (sirge)
- CIRCLE (täisring)
- ARC (ringi osa)
- POLYLINE (polüjoon)

DXF-faili avamine

- Töörežiimi Salvestamine/redigeerimine valimine

- Valige failihaldur

- Valiku tegemiseks näidatavate failitüüpide vahel valige funktsiooniklahvimenüü: vajutage funktsiooniklahvi VALI TÜÜP

- Kõigi DXF-failide kuvamine: vajutage funktsiooniklahvi KUVA DXF
- Valige kataloog, kuhu DXF-fail on salvestatud
- Valige soovitud DXF-fail, kinnitage klahviga ENT: TNC käivitab DXF-konverteri ja kuvab ekraanil DXF-faili sisu. Vasakpoolses aknas näitab juhtimisseade TNC niinimetatud kihti (tasandit), parempoolses aknas joonist

Töö DXF-konverteriga

DXF-konverteri kasutamiseks on vajalik hiir. Kõik töörežiimid ja funktsioonid ning kontuuride ja töötluspositsioonide valikud on võimalikud vaid hiire abil.

DXF-konverter töötab TNC 3. töölaua kui eraldi rakendus. Seega saab kuvari vahetamisklahviga suvaliselt liikuda seadme töörežiimide, programmeerimisrežiimide ja DXF-konverteri vahel. See on eriti kasulik siis, kui soovite lisada kontuurid või töötluspositsioonid lihtteksti-programmi kopeerimise teel vahemälust.

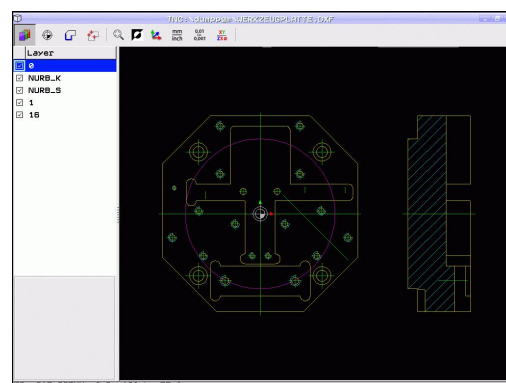
Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Põhiseadistused

Järgnevalt kirjeldatud põhiseadistused valitakse päiseriba ikoonide abil. Mõned ikoonid kuvab TNC vaid teatud režiimides.

Seade	Ikoon
Suumi seadmine maksimaalseks	
Värviskeemi ümberlülitamine (taustavärv vahetamine)	
Ümberlülitamine 2D-režiimi ja 3D-režiimi vahel. Aktiivse 3D-režiimi korral saab vaadet parempoolse hiirenupuga pöörata ja kallutada	
DXF-faili mõõtühiku MM või TOLL valimine. Selles mõõtühikus väljastab TNC ka kontuurprogrammi või töötluspositsioonid	
Resolutsiooni määramine: resolutsiooniga määratakse kindlaks, mitu kümnendkohta peab juhtimisseade TNC kontuuriprogrammis arvestama. Põhiseadistus: 4 komakohta (vastab 0,1 µm eraldusvõimele, kui aktiivseks mõõtühikuks on MM)	

Seade	Ikoon
Kontuuri ülevõtmise režiim, tolerantsi seadistamine: tolerants määrab kindlaks, kui kaugel tohivad kõrvutiasetsevad kontuurielemendid teineteisest paikneda. Tolerantsi abil saab tasandada joonise koostamisel tekkinud ebatäpsusi. Põhiseadistus sõltub kogu DXF-faili ulatusest	
Režiim punktide ülevõtmiseks ringide ja osaringide puhul: režiim määrab kindlaks, kas TNC võtab töötluspositsiooni valimisel hiireklõpsuga ringi keskpunkti otse üle (VÄLJAS) või kas TNC peab algul kuvama täiendavad ringipunktid.	
■ VÄLJAS Täiendavaid ringjoone punkte ei kuvata, ringi keskpunkt võetakse vahetult üle, kui klõpsate ringjoonel või selle osal. ■ SEES Täiendavad ringjoone punktid kuvatakse, soovitud ringjoone punkt võetakse üle uue klõpsuga.	
Punkti ülevõtmise režiim: määrake kindlaks, kas TNC peab töötlemispositsioonide valimisel tööriista töökulgu kuvama või mitte.	

Õige mõõtühiku seadmisel tuleb olla tähelepanelik, sest DXF-failis ei ole selle kohta teavet.

Kui soovite programmi kasutada vanema TNC-juhtimissüsteemiga, peate eraldusvõime seadma 3-le kohale peale koma. Lisaks sellele peate eemaldama kommentaarid, mida DXF-konverter lisab kontuuriprogrammi.

TNC kuvab aktiivsed põhiseadistused ekraani jalusereal.

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

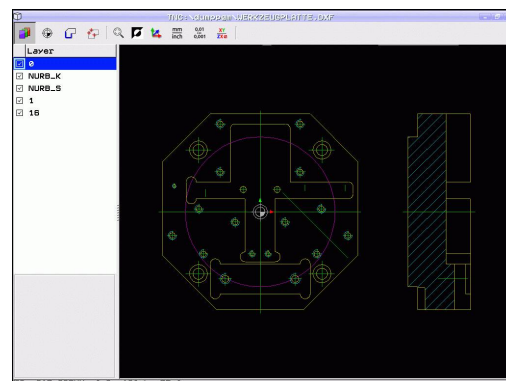
Kihi seadistamine

DXF-failid sisaldavad reeglina mitut kihti (tasandit), mille abil konstruktor saab jooniseid korraldada. Kihttehnoloogia abil rühmitab konstruktor erinevat liiki elemente, näiteks töödeldava detaili tegelikku kontuuri, mõõtmeid, abijooni ja konstruktsioonijooni, viirutusi ja tekste.

Hoidmaks kontuuri valimisel ekraanil võimalikult vähe üleliigset teavet, saab kõiki üleliigseid DXF-failis sisalduvaid kihte peita.

Töödeldaval DXF-failil peab olema vähemalt üks kiht. Mingit kontuuri saab valida ka siis, kui konstruktor on selle salvestanud erinevatele kihtidele.

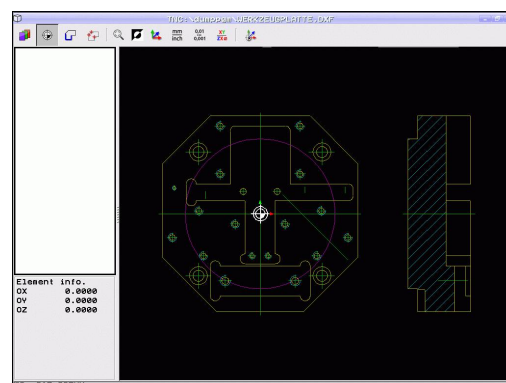
- ▶ Kui kihi seaderežiim ei ole veel aktiveeritud, siis tuleb see valida: juhtimisseade TNC näitab vasakpoolses aknas kõiki aktiveeritud DXF-failis olevaid kihte
- ▶ Kihi peitmine: valige vasakpoolse hiirenupuga soovitud kiht ning kihi peitmiseks eemaldage märgest vastavast märkeruudust
- ▶ Kihi kuvamine: valige vasakpoolse hiirenupuga soovitud kiht ning kihi kuvamiseks märkige jälle vastav märkeruut

Tugipunkti seadmine

DXF-faali joonise nullpunkt ei paikne alati nii, et seda saaks otse kasutada töödeldava detaili tugipunktina. Juhtimisseade TNC kasutab seetõttu funktsiooni, mis võimaldab mingi elemendi klõpsamise teel joonise nullpunkti mõnda otstarbekamasse kohta nihutada.

Tugipunkti saab defineerida järgmistesse kohtadesse:

- Sirgjoone algus-, lõpp- või keskpunkti
- Kaare algus- või lõpp-punkti
- Vastavatel juhtudel täisringi kvadrantide üleminekupunktidesse või ringjoone keskpunkti
- Järgmistesse lõikepunktidesse:
 - Sirge – sirge, ka juhul, kui lõikepunkt asetseb vastava sirge pikendusel
 - Sirge – kaar
 - Sirge – täisring
 - Ring – ring (nii täisring kui kaar)

Tugipunkti kindlaksmääramiseks tuleb kasutada TNC-klaviatuuri puuteplaati või USB-liidese kaudu ühendatud hiirt.

Tugipunkti saab muuta veel ka siis, kui kontuur on juba valitud. Juhtimisseade TNC arvutab kontuuri tegelikud andmed alles siis, kui valitud kontuur salvestatakse kontuuriprogrammi.

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Üksiku elemendi tugipunkti valimine

- ▶ Valige režiim tugipunkti määramiseks
- ▶ Klõpsake vasaku hiirenupuga soovitud elementi, millele soovite seada tugipunkti: juhtimisseade TNC näitab tärniga valitavaid tugipunkte, mis asetsevad valitud elemendil
- ▶ Klõpsake täрни, millele vastavat tugipunkti soovite valida: TNC asetab valitud kohta tugipunkti sümboli. Vajadusel kasutage elemendi suurendamiseks suumifunktsiooni

Tugipunkti määramine kahe elemendi lõikepunktis

- ▶ Valige režiim tugipunkti määramiseks
- ▶ Klõpsake vasaku hiirenupuga esimest elementi (sirge, täisring või kaar): juhtimisseade TNC näitab tärniga valitavaid tugipunkte, mis asetsevad valitud elemendil
- ▶ Klõpsake vasaku hiirenupuga teist elementi (sirge, täisring või kaar): juhtimisseade TNC asetab lõikepunkti tugipunkti sümboli

Juhtimisseade TNC arvutab kahe elemendi lõikepunkti ka siis, kui see asetseb ühe elemendi pikendusel.

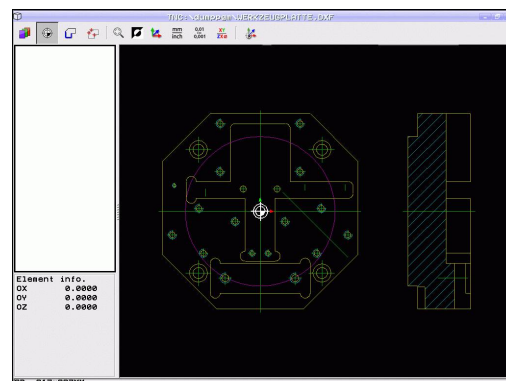
Kui juhtimisseadmel TNC on võimalik arvutada mitu lõikepunkti, valib juhtimisseade lõikepunkti, mis asetseb kõige lähemal teisel elemendil hiirega klõpsatud kohale.

Kui juhtimisseade TNC ei saa ühtegi lõikepunkti arvutada, tuuakse märgistatud element uuesti esile.

DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand) 7.1

Informatsioon elemendi kohta

TNC näitab ekraani alumises vasakpoolses osas, kui kaugel on teie poolt valitud tugipunkt joonise nullpunktist.

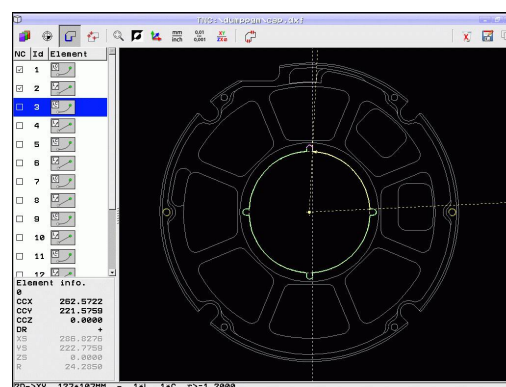
Kontuuri valimine ja salvestamine

Kontuuri valimiseks tuleb kasutada TNC-klaviatuuri puuteplaati või USB-liidese kaudu ühendatud hiirt. Kui kontuuriprogrammi ei kasutata töörežiimis, peate kontuurivaliku liikumissuuna valima nii, et see ühtib soovitud töötlemissuunaga.

Kontuuri esimene element tuleb valida nii, et oleks võimalik kokkupõrketa lähenemine.

Kui kontuurielemendid asetsevad üksteisele väga lähedal, kasutage suumifunktsiooni.

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

- ▶ Kontuuri valimise režiimi valimine: juhtimisseade TNC lõpetab vasakpoolses aknas näidatava kihi kuvamise ning parempoolne aken on aktiveeritud kontuuri valimiseks
- ▶ Kontuurielemendi valimine: klõpsake vasaku hiirenupuga soovitud kontuuri elementi. Juhtimisseade TNC näitab valitud kontuuri elementi sinisena. Samaaegselt kuvab TNC valitud elemendi koos sümboliga (ringi või sirgega) vasakpoolses aknas
- ▶ Järgmise kontuurielemendi valimine: klõpsake vasaku hiirenupuga soovitud kontuuri elementi. Juhtseade TNC näitab valitud kontuuri elementi sinisena. Kui valitud pöörlemissuunas on valitavad veel muud kontuurielemendid, näitab juhtimisseade TNC neid elemente rohelisena. Viimase rohelise elemendi klõpsamise teel kantakse kõik elemendid üle kontuuriprogrammi. Juhtimisseade TNC kuvab vasakus aknas kõik valitud kontuurielemendid. Veel rohelisena märgitud elemente näitab TNC ilma linnukeseta veerus NC. TNC ei salvesta selliseid elemente kontuuriprogrammis. Te võite märgitud elemente kontuuriprogrammi üle võtta ka vasakpoolses aknas klõpsamisega
- ▶ Vajadusel võite juba valitud elementide märkimise jälle tühistada, klõpsates parempoolses aknas oleval elemendil uuesti, kuid hoides lisaks CTRL-klahvi allavajutatuna Klõpsates prügikasti sümbolil saate kõikide valitud elementide valiku tühistada

Kui olete valinud polüjooned, siis kuvab TNC vasakus aknas kaheastmelise ID-numbri. Esimene number on jooksev kontuurielemendi number, teine number on DXF-failist pärit vastava polüjoone elemendinumber.

- ▶ Salvestage valitud kontuurielemendid TNC vahemäls, et seejärel lisada kontuur lihtteksti-dialoogi programmi või

- ▶ Valitud kontuurielementide salvestamine lihtteksti-dialoogi programmi: TNC kuvab esiletõstuakna, kuhu saab sisestada sihtkataloogi ja suvalise failinime. Põhiseadistus: DXF-faili nimi. Kui DXF-nimi sisaldab täpitähti või tühikukohti, siis asendab TNC need märgid alakriipsuga Alternatiivina saate valida ka failitüübi: lihtteksti-dialoogi programm (.H) või kontuurikirjeldus (.HC)

- ▶ Kinnitage sisestus: TNC salvestab kontuuriprogrammi valitud kausta

- ▶ Kui soovite valida veel kontuure: klõpsake elementide valikute tühistamise ikooni ja valige kirjeldatud viisil järgmine kontuur

TNC annab kontuuriprogrammi kaks tooriku definitsiooni (.). Esimene definitsioon sisaldab kogu DXF-faili mõõtmeid, teine ning esmalt aktiivne definitsioon sisaldab valitud kontuurielemente, nii et moodustub optimeeritud tooriku suurus.

Juhtimisseade TNC salvestab ainult tegelikult valitud elemente (sinisega märgistatud elemente), seega vasakpoolses aknas linnukesega tähistatud elemente.

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Kontuurelementide jagamine, pikendamine, lühendamine

Kui valitavad kontuurielemendid külgnevad joonisel üksteisega tõmbilt, tuleb vastav kontuurielement esmalt jagada. See funktsioon on teie käsutuses automaatselt, kui asute kontuuri valimise režiimis.

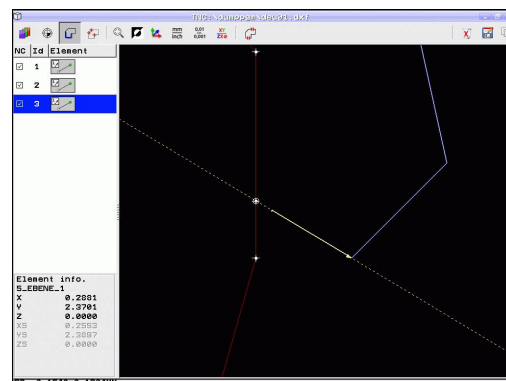
Selleks toimige järgmiselt:

- ▶ Tõmbilt külgnev kontuurielement on valitud, seega sinisena märgitud
- ▶ Klõpsake jaotatavat kontuuri elementi: TNC kuvab lõikepunkti täрни ja ringiga ning valitavad lõpp-punktid ainult tärniga
- ▶ Klõpsake lõikepunkti, hoides klahvi CTRL allavajutatuna: TNC jagab kontuuri elemendi lõikepunktis kaheks ja lõpetab punktide kuvamise. Vajadusel pikendab või lühendab TNC tõmbilt külgnevat kontuuri elementi kuni mõlema elemendi lõikepunktini
- ▶ Klõpsake jaotatud kontuuri elementi uuesti: TNC näitab uuesti lõike- ja lõpp-punkte
- ▶ Klõpsake soovitud lõpp-punkti: TNC märgib nüüd jaotatud elemendi siniseks
- ▶ Valige järgmine kontuuri element

Kui pikendatav/lühendatav kontuuri element on sirge, siis pikendab/lühendab TNC kontuuri elementi lineaarselt. Kui pikendatav/lühendatav kontuuri element on kaar, siis pikendab/lühendab TNC kaart ringjooneliselt.

Nende funktsioonide kasutamiseks peab vähemalt kaks kontuuri elementi juba valitud olema, et suund oleks üheselt määratud.

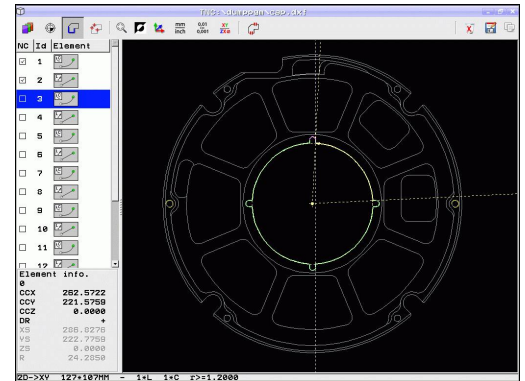

DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand) 7.1

Informatsioon elemendi kohta

TNC kuvab ekraani alumises vasakpoolses osas erinevat infot kontuurielemendi kohta, mille te viimati vasakus või paremas aknas hiireklõpsuga valisite.

- Sirge Sirge lõpp-punkt ja lisaks hallilt kuvatav sirge alguspunkt
- Ringjoon, ringjoone osa, ringjoone keskpunkt, ringjoone lõpp-punkt ja pöörlemissuund. Lisaks hallilt kuvatav lähtepunkt ja ringi raadius

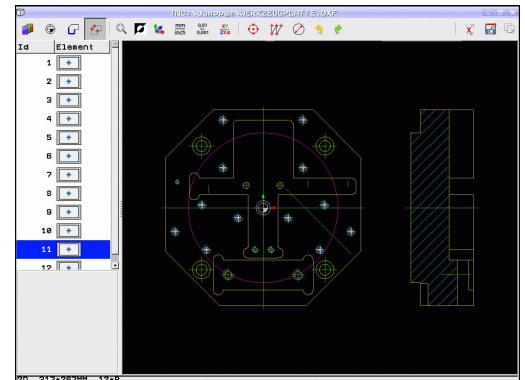

Töötluspositsioonide valimine ja salvestamine

Töötlemispositsioonide valimiseks on teie käsutuses kolm võimalust:

- Üksikvalik: soovitud töötluspositsioon valitakse ühe hiireklõpsuga (vaata "Üksikvalik", Lehekülg 226)
- Puurimispositsioonide kiirvalik hiirega: hiirega valitakse ala, milles sisalduvad kõik puurimispositsioonid ("Puurimispositsioonide kiirvalik hiire alaga").
- Puurimispositsioonide kiirvalik läbimõõdu sisestamisega: puurava läbimõõdu sisestamisega valitakse kõik DXF-failis sisalduvad puurimispositsioonid, millel on vastav läbimõõt ("Puurimispositsioonide kiirvalik läbimõõdu sisestamisega").

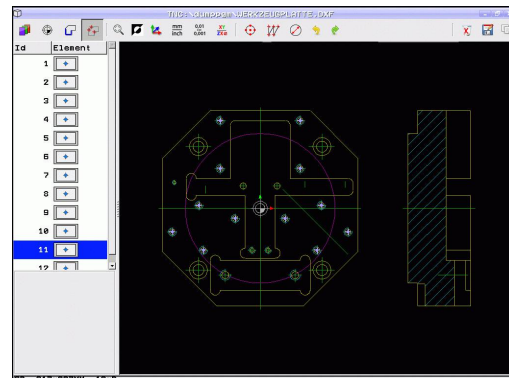
Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Üksikvalik

- ▶ Töötlemispositsioonide valimisviisi valimine: TNC lõpetab vasakus aknas kuvatavate kihtide näitamise ja parempoolne aken on positsiooni valimiseks aktiivne
- ▶ Töötlemispositsiooni valimiseks: klõpsake vasaku hiireklahviga soovitud elemendil: TNC kuvab tärniga valitavad töötlemispositsioonid, mis asuvad valitud elemendil. Klõpsake ühel tärnil: TNC võtab valitud positsiooni vasakusse aknasse üle (punktisümboli kuvamine). Kui te klõpsate ringil, siis võtab TNC ringi keskpunkti otse töötlemispositsioonina üle
- ▶ Vajadusel võib juba valitud elementide märkimise jälle tühistada, klõpsates parempoolses aknas olevale elemendile uuesti, kuid hoides lisaks CTRL-klahvi allavajutatuna (klõpsata märgistatud ala sees)
- ▶ Kui soovite määrata töötluspositsiooni kahe elemendi lõikumisega, tuleb vasaku hiireklahviga klõpsata esimest elementi: TNC osutab tärniga valitavatele töötluspositsioonidele
- ▶ Klõpsake vasaku hiirenupuga teist elementi (sirge, täisring või kaar): TNC võtab elementide lõikepunkti vasakusse aknasse (kuvatakse punktisümbol)

- ▶ Salvestage valitud töötluspositsioonid TNC vahemälu, et seejärel lisada need tsükli kutsumisega positsioneerimislausena lihtteksti-dialoogi programmi või
- ▶ Valitud töötlusasendite salvestamine punktifaili: TNC kuvab esiletõsttuakna, kuhu saab sisestada sihtkataloogi ja suvalise failinime. Põhiseadistus: DXF-faili nimi. Kui DXF-faili nimi sisaldab täpitähti või tühikukohti, siis asendab TNC need märgid alakriipsuga. Alternatiivina saate valida ka failitüübi: punktitabel (.PNT), mustrigeneraatori tabel (.HP) või lihtteksti-dialoogi programm (.H). Kui salvestate töötluspositsioonid lihtteksti-dialoogi programmi, siis koostab TNC iga töötluspositsiooni jaoks eraldi lineaarlausse koos tsükli kutsumisega (L X... Y... M99). Seda programmi saab kasutada ka vanemate TNC-juhtseadmetega.

- ▶ Sisestuse kinnitamine: TNC salvestab kontuuriprogrammi kataloogi, kuhu on salvestatud ka DXF-fail

- ▶ Kui soovite veel töötluspositsioone valida, et need mõnda teise faili salvestada: klõpsake valitud elementide tühistamise ikooni ja valige nagu eelpool kirjeldatud

ENT

DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand) 7.1

Puurimispositsioonide kiirvalik hiire alaga

- ▶ Töötlemispositsioonide valimisviisi valimine: TNC lõpetab vasakus aknas kuvatavate kihtide näitamise ja parempoolne aken on positsiooni valimiseks aktiivne
- ▶ Vajutage klaviatuuril Shift-klahvile ja vasaku hiireklahviga tõmmake ala, kust TNC peaks kõik sisalduvad ringi keskpunktid puurimispositsioonidena üle võtma: TNC kuvab akna, kus saab puurimisi nende suuruste järgi filtreerida
- ▶ Filtriseadistuste määramine vaata "" ja kinnitamine nupuga **Kasutamine**: TNC võtab valitud positsioonid üle vasakusse aknasse (punkti sümboli kuvamine)
- ▶ Vajadusel võib juba valitud elemendid tühistada, märkides veel kord ühte ala, lisaks klahvi CTRL all hoides

- ▶ Salvestage valitud töötluspositsioonid TNC vahemälu, et seejärel lisada need tsükli kutsumisega positsioneerimislausena lihtteksti-dialoogi programmi või

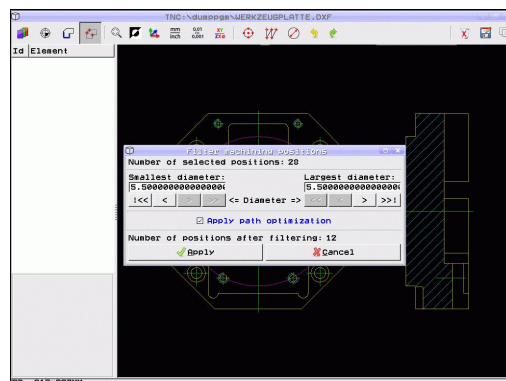

- ▶ Valitud töötlusasendite salvestamine punktifaili: TNC kuvab esiletõstakna, kuhu saab sisestada sihtkataloogi ja suvalise failinime. Põhiseadistus: DXF-faili nimi. Kui DXF-faili nimi sisaldab täpitähti või tühikukohti, siis asendab TNC need märgid alakriipsuga. Alternatiivina saate valida ka failitüübi: punktitable (.PNT), mustrigeneraatori tabel (.HP) või lihtteksti-dialoogi programm (.H). Kui salvestate töötluspositsioonid lihtteksti-dialoogi programmi, siis koostab TNC iga töötluspositsiooni jaoks eraldi lineaarlausse koos tsükli kutsumisega (L X... Y... M99). Seda programmi saab kasutada ka vanemate TNC-juhtseadmetega.

ENT

- ▶ Sisestuse kinnitamine: TNC salvestab kontuuriprogrammi kataloogi, kuhu on salvestatud ka DXF-fail
- ▶ Kui soovite veel töötluspositsioone valida, et need mõnda teise faili salvestada: klõpsake valitud elementide tühistamise ikooni ja valige nagu eelpool kirjeldatud

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Puurimispositsioonide kiirvalik läbimõõdu sisestamisega

- ▶ Töötlemispositsioonide valimisviisi valimine: TNC lõpetab vasakus aknas kuvatavate kihtide näitamise ja parempoolne aken on positsiooni valimiseks aktiivne
- ▶ Avage dialoog läbimõõdu sisestamiseks: TNC kuvab akna, kuhu saab sisestada suvalise läbimõõdu
- ▶ Soovitud läbimõõdu sisestamine, klahviga ENT kinnitamine: TNC otsib DXF-failis sisestatud läbimõõtu ja kuvab seejärel akna, kus on valitud läbimõõt, mis on teie sisestatud läbimõõdule kõige lähedasem. Lisaks saate puuravasid hiljem nende suuruste järgi filtreerida
- ▶ Vajadusel filtriseadistuste määramine vaata "" ja kinnitamine nupuga **Kasutamine**: TNC võtab valitud positsioonid üle vasakusse aknasse (punkti sümboli kuvamine)
- ▶ Vajadusel võib juba valitud elemendid tühistada, märkides veel kord ühte ala, lisaks klahvi CTRL all hoides

- ▶ Salvestage valitud töötluspositsioonid TNC vahemälu, et seejärel lisada need tsükli kutsumisega positsioneerimislausena lihtteksti-dialoogi programmi või

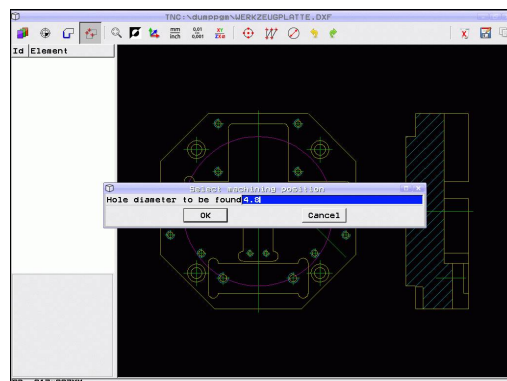

- ▶ Valitud töötlusasendite salvestamine punktifaili: TNC kuvab esiletõstuaakna, kuhu saab sisestada sihtkataloogi ja suvalise failinime. Põhiseadistus: DXF-faili nimi. Kui DXF-faili nimi sisaldab täpitähti või tühikukohti, siis asendab TNC need märgid alakriipsuga. Alternatiivina saate valida ka failitüübi: punktitabel (.PNT), mustrigeneraatori tabel (.HP) või lihtteksti-dialoogi programm (.H). Kui salvestate töötluspositsioonid lihtteksti-dialoogi programmi, siis koostab TNC iga töötluspositsiooni jaoks eraldi lineaarlausse koos tsükli kutsumisega (L X... Y... M99). Seda programmi saab kasutada ka vanemate TNC-juhtseadmetega.

ENT

- ▶ Sisestuse kinnitamine: TNC salvestab kontuuriprogrammi kataloogi, kuhu on salvestatud ka DXF-fail
- ▶ Kui soovite veel töötluspositsioone valida, et need mõnda teise faili salvestada: klõpsake valitud elementide tühistamise ikooni ja valige nagu eelpool kirjeldatud

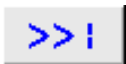

DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand) 7.1

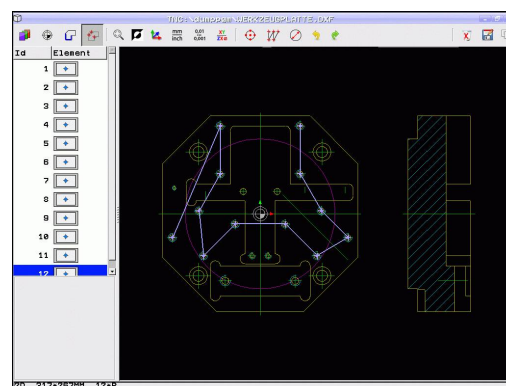
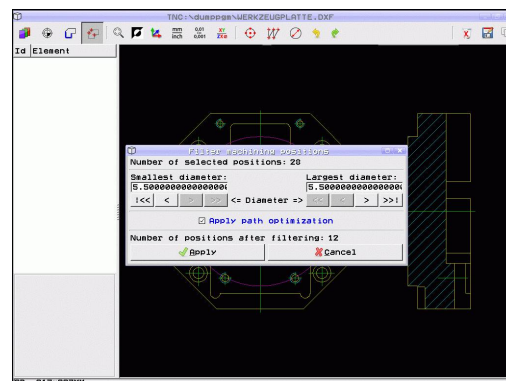
Filtriseadistused

Pärast seda, kui olete puurimispositsiooni kiirvaliku märkinud, kuvab TNC akna, kus vasakul pool näidatakse väikseim ja paremal pool suurim leitud puurimisava läbimõõt. Nupuga läbimõõdunäidiku sees saab vasakus alas alumist ja paremas alas ülemist läbimõõtu nii seadistada, et võetaks kasutusele teie poolt soovitud puurava läbimõõdud.

Kasutada saab järgmisi nuppe:

Väikseima läbimõõdu filtriseadistus	Ikon
Väikseima leitud läbimõõdu kuvamine (põhiseadistus)	
Järgmise väikseima leitud läbimõõdu kuvamine	
Järgmise suurima leitud läbimõõdu kuvamine	
Suurima leitud läbimõõdu kuvamine. TNC asetab väikseima läbimõõdu filtri väärtusele, mis on seatud suurimale läbimõõdule	
Suurima läbimõõdu filtriseadistus	Ikon
Väikseima leitud läbimõõdu kuvamine. TNC asetab suurima läbimõõdu filtri väärtusele, mis on seatud väikseimale läbimõõdule	
Järgmise väikseima leitud läbimõõdu kuvamine	
Järgmise suurima leitud läbimõõdu kuvamine	
Suurima leitud läbimõõdu kuvamine (põhiseadistus)	

Valikuga **Kasuta trajektoori optimeerimist** (põhiseadistus) sorteerib TNC valitud töötlemispositsioonid nii, et ei tekiks tarbetuid tühikäike. Tööriista trajektoori saab kuvada ikooni Tööriista liikumise kuvamine abilvaata "Põhiseadistused", Lehekülg 216.

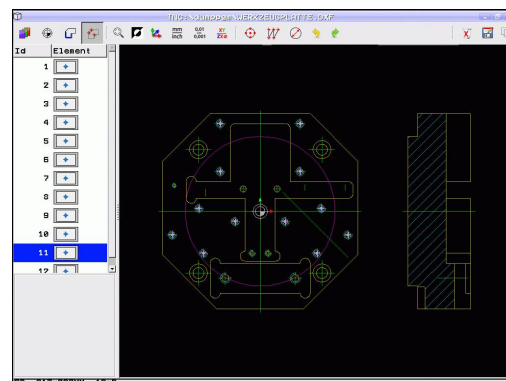

Programmeerimine: andmete ülevõtmine DXF-failidest või lihtteksti-kontuuridest

7.1 DXF-andmete töötlemine (tarkvarasuvand)

Informatsioon elemendi kohta

TNC kuvab ekraani alumises vasakpoolses osas selle töötlemispositsiooni koordinaadid, mida te viimati vasakus või paremas aknas hiireklõpsuga valisite.

Toimingute tühistamine

Viimased neli toimingut saab tühistada, mis te töötlemispositsioonide selekteerimise režiimis teostasite. Selleks on olemas järgmised ikoonid:

Funktsioon	Ikoon
Viimati teostatud toimingu tühistamine	
Viimati teostatud toimingu kordamine	

Hiirefunktsioonid

Suurendada ja vähendada saab hiirega järgmisel viisil:

- suumiala märkimine vedamisega allavajutatud vasaku hiirenupuga
- Kui kasutate rullikuga hiirt, saab rullikut pöörates vaadet suurendada ja vähendada. Suumi keskoht on kohas, kus hiirekursor parajasti asub.
- Klõps luubi ikoonil või topeltklõps parema hiireklahviga taastab uuesti vaate põhiasendi.

Praegust vaadet saab nihutada, kui hoida allavajutatuna keskmist hiireklahvi.

Aktiivse 3D-režiimi korral saab vaadet allavajutatud parema hiireklahviga pöörata ja kallutada.

8

**Programmeerimine:
alamprogrammid
ja
programmiosade
kordused**

8.1 Alamprogrammide ja programmiosade korduste tähistamine**8.1 Alamprogrammide ja programmiosade korduste tähistamine**

Kord juba programmeeritud töötlussamme saab korduvalt teostada alamprogrammide ja programmiosade korduste abil.

Märgis

Alamprogrammid ja programmiosade kordused algavad töötlusprogrammis tähisega **G98 L**, mis on lühend LABEL-ist (ingl. silt, märgis, tähis).

LABEL sisaldab numbrit 1 kuni 999 või teie poolt defineeritavaid nimesid. Iga LABEL-numbrit või iga LABEL-nime võib programmis ainult üks kord määrata kas klahviga LABEL SET või sisestades **G98**. Võimalike Label-nimede arv on piiratud ainult sisemäluga.

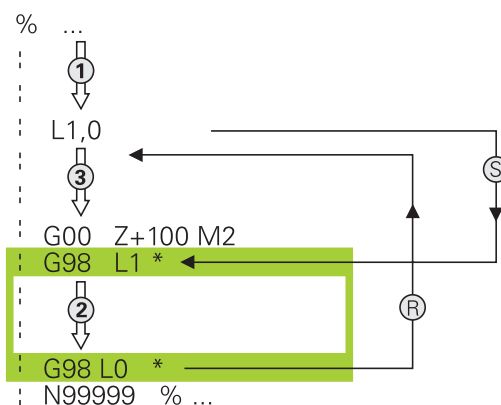
Ärge kasutage sama märgise numbrit või nime mitu korda!

LABEL 0 (**G98 L0**) tähistab alamprogrammi lõppu ja seetõttu võib seda kasutada suvaline arv kordi.

8.2 Alamprogrammid

Tööviis

- 1 TNC teostab töötlusprogrammi kuni alamprogrammi kutseni **Ln,0**
- 2 Alates sellest kohast teostab TNC kutsutud alamprogrammi kuni selle lõpuni **G98 L0**
- 3 Seejärel jätkab TNC töötlusprogrammi lausega, mis järgneb alamprogrammi kutsele **Ln,0**

Programmeerimisjuhised

- Põhiprogramm võib sisaldada kuni 254 alamprogrammi
- Alamprogramme võite kutsuda suvalises järjestuses ja suvalise sagedusega
- Alamprogramm ei tohi iseennast kutsuda
- Alamprogrammid programmeerige põhiprogrammi lõppu (pärast M2-ga või M30-ga lauset)
- Kui alamprogrammid asuvad töötlusprogrammis enne M2 või M30-ga lauset, siis teostatakse neid ilma kutsumata vähemalt üks kord

Alamprogrammi programmeerimine

LBL
SET

- ▶ Alguse tähistamine: vajutage klahvi LBL SET
- ▶ Sisestage alamprogrammi number. Kui soovite kasutada LABEL-nime: vajutage funktsiooniklahvi LBL-NAME, et aktiveerida tekstisisestus
- ▶ Vajutada klahvi LBL SET ja sisestada Label-number „0“

8.2 Alamprogrammid

Alamprogrammi kutsumine

LBL
CALL

- ▶ Alamprogrammi kutsumine: vajutage klahvi LBL CALL
- ▶ **Label-number**: sisestage kutsutava alamprogrammi märgise number. Kui soovite kasutada LABEL-nime: vajutage funktsiooniklahvi LBL-NAME, et aktiveerida tekstisisestus. Kui soovite sihtaadressina sisestada stringi parameetri numbri: vajutage funktsiooniklahvi QS, TNC hüppab siis defineeritud stringiparameetris näidatud LABEL-nimele

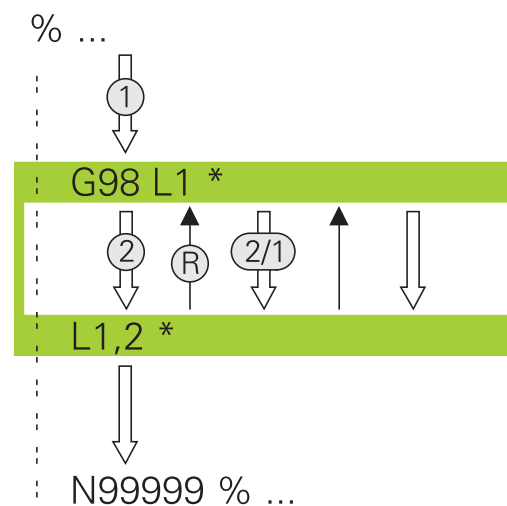

G98 L 0 ei ole lubatud, sest see vastab alamprogrammi lõpu kutsumisele.

8.3 Programmiosa kordused

Label G98

Programmiosade kordused algavad märgisega **G98 L**.
Programmiosa kordus lõpeb **Ln,m**.

Tööviis

- 1 TNC teostab töötlusprogrammi kuni programmiosa lõpuni (**Ln,m**)
- 2 Seejärel kordab TNC programmiosa kutsutava LABEL-i ja Label-kutse **Ln,m** vahel nii tihti, kui on **M** kaudu määratud
- 3 Seejärel täidab TNC töötlusprogrammi edasi

Programmeerimisjuhised

- Ühte programmiosa saate korrata kuni 65 534 korda järjest
- TNC täidab programmi alati üks kord rohkem, kui on kordustes programmeeritud

Programmiosa korduse programmeerimine

LBL
SET

- ▶ Alguse tähistamine: vajutage klahvi LBL SET ja sisestage korratava programmiosa jaoks Label-number. Kui soovite kasutada LABEL-nime: vajutage funktsiooniklahvi LBL-NAME, et aktiveerida tekstisisestus
- ▶ Programmiosa sisestamine

8.3 Programmiosa kordused

Programmiosa korduse kutsumine

LBL
CALL

- ▶ Vajutage klahvi LBL CALL
- ▶ **Alamprogr./korduse kutsumine:** sisestage korratava programmiosa Label-number, klahviga ENT kinnitage. Kui soovite kasutada LABEL-nime: vajutage klahvi „“, et aktiveerida tekstisisestus Kui soovite sihtaadressina sisestada stringi parameetri numbri: vajutage funktsiooniklahvi QS, TNC hüppab siis defineeritud stringiparameetris näidatud LABEL-nimele
- ▶ **Kordus REP:** korduste arv sisestada, klahviga ENT kinnitada

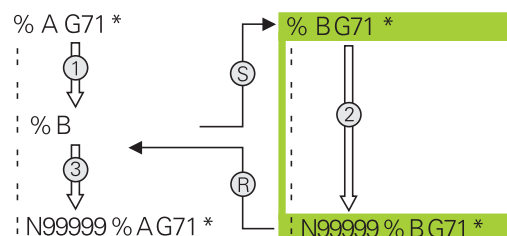
8.4 Suvaline programm kui alamprogramm

Tööviis

Kui soovite programmeerida seoses string-parameetritega muutuvaid pöördumisi programmi poole, kasutage funktsiooni SEL PGM

- 1 TNC teostab töötlusprogrammi, kuni %-iga muu programm kutsutakse
- 2 Seejärel täidab TNC kutsutud programmi kuni selle lõpuni
- 3 Seejärel jätkab TNC (kutsuvat) töötlusprogrammi lausega, mis järgneb programmi kutsele

Programmeerimisjuhised

- TNC ei vaja LABEL-eid, et suvalist programmi alamprogrammina kasutada
- Kutsutud programm ei tohi sisaldada lisafunktsioone M2 või M30. Kui olete kutsutud programmis defineerinud märgistega alamprogramme, siis saate kasutada M2 või M30 siirdefunktsiooniga **D09 P01 +0 P02 +0 P03 99**, et see programmiosa tingimata vahele jätta
- Kutsutud programm ei tohi sisaldada kutset % iseendasse (nõiaringi)

8.4 Suvaline programm kui alamprogramm

Suvalise programmi kui alamprogrammi kutsumine

PGM
CALL

- Funktsioonide valimine programmi kutsumiseks: vajutage klahvi PGM CALL

PROGRAMM

- Vajutage funktsiooniklahvi PROGRAMM: TNC käivitab dialoogi kutsutava programmi määramiseks. Sisestage tee nimi ekraani klaviatuurilt (klahv GOTO), või

PROGRAMMI
VALIMINE

- Vajutage funktsiooniklahvi VALI PROGRAMM: TNC kuvab valikuakna, mille kaudu saate valida kutsutava programmi, kinnitage klahviga END

Kui sisestate ainult programmi nime, peab kutsutav programm olema samas kaustas kutsuva programmiga.

Kui kutsutav programm pole kutsuva programmiga samas kaustas, siis sisestage täielik tee nimi, nt **TNC:\ZW35\SCHRUPP\PGM1.H**

Kui soovite kutsuda DIN/ISO-programmi, siis peate programmi nime järele failitüübi .I sisestama.

Suvalist programmi saate kutsuda ka tsükliga **G39**.

Q-parameetrid mõjuvad % korral üldiselt globaalselt. Seetõttu pange tähele, et Q-parameetrite muudatused kutsutavas programmis võivad mõjutada ka kutsuvat programmi.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Koordinaatide teisendused, mida kutsutud programmis defineeriti ja ei lähtestatud, jäävad reeglina ka kutsutavas programmis aktiivseks.

8.5 Pesastamine

Pesastamise tüübid

- Alamprogrammid alamprogrammis
- Programmiosa kordused programmiosa korduses
- Alamprogrammide kordamine
- Programmiosa kordused alamprogrammis

Pesastamise sügavus

Pesastamise sügavus määrab, kui tihti programmiosad või alamprogrammid tohivad sisaldada järgnevaid alamprogramme või programmiosade kordusi.

- Maksimaalne pesastamise sügavus alamprogrammide korral: 19
- Maksimaalne pesastamise sügavus põhiprogrammi kutsete korral: 19, kusjuures **G79** toimib nagu põhiprogrammi kutsumine
- Programmiosade kordusi võite pesastada suvaliselt sageli

8.5 Pesastamine

Alamprogramm alamprogrammis

NC-näidislaused

%UPGMS G71 *	
...	
N17 L "UP1",0 *	Kutsutakse alamprogrammi G98 L1 korral
...	
N35 G00 G40 Z+100 M2 *	Viimane programmilause
	põhiprogrammist (M2-ga)
N36 G98 L "UP1"	Alamprogrammi UP1 algus
...	
N39 L2,0 *	Kutsutakse alamprogrammi G98 L2 korral
...	
N45 G98 L0 *	Alamprogrammi 1 lõpp
N46 G98 L2 *	Alamprogrammi 2 algus
...	
N62 G98 L0 *	Alamprogrammi 2 lõpp
N99999999 %UPGMS G71 *	

Programmi täitmine

- 1 Põhiprogrammi UPGMS täidetakse kuni lauseni 17
- 2 Alamprogrammi UP1 kutsutakse ja täidetakse kuni lauseni 39
- 3 Alamprogrammi 2 kutsutakse ja täidetakse kuni lauseni 62.
Alamprogrammi 2 lõpp ja hüpe tagasi alamprogrammi, millest seda kutsuti
- 4 Alamprogrammi 1 täidetakse lausest 40 kuni lauseni 45.
Alamprogrammi 1 lõpp ja hüpe tagasi põhiprogrammi UPGMS
- 5 Põhiprogrammi UPGMS täidetakse lausest 18 kuni lauseni 35.
Tagasihüpe lausele 1 ja programmi lõpp

Programmiosa korduste kordamine

NC-näidislaused

%REPS G71 *	
...	
N15 G98 L1 *	Programmiosa korduse 1 algus
...	
N20 G98 L2 *	Programmiosa korduse 2 algus
...	
N27 L2,2 *	Programmiosa selle lause ja G98 L2 vahel
...	(Lauset N20) korratakse 2 korda
N35 L1,1 *	Selle lause ja G98 L1 vaheline programmiosa
...	(Lauset N15) korratakse 1 kord
N99999999 %REPS G71 *	

Programmi täitmine

- 1 Põhiprogrammi REPS täidetakse kuni lauseni 27
- 2 Programmiosa lause 27 ja lause 20 vahel korratakse 2 korda
- 3 Põhiprogrammi REPS täidetakse lausest 28 kuni lauseni 35
- 4 Programmiosa lause 35 ja lause 15 vahel korratakse 1 kord (sisaldab programmiosa kordust lause 20 ja lause 27 vahel)
- 5 Põhiprogrammi REPS täidetakse lausest 36 kuni lauseni 50 (programmi lõpp)

8.5 Pesastamine

Alamprogrammi kordamine

NC-näidislaused

%UPGREP G71 *	
...	
N10 G98 L1 *	Programmiosa korduse 1 algus
N11 L2,0 *	Alamprogrammi kutsumine
N12 L1,2 *	Selle lause ja G98 L1 vaheline programmiosa
...	(Lauset N10) korratakse 2 korda
N19 G00 G40 Z+100 M2 *	Põhiprogrammi viimane lause M2-ga
N20 G98 L2 *	Alamprogrammi algus
...	
N28 G98 L0 *	Alamprogrammi lõpp
N99999999 %UPGREP G71 *	

Programmi täitmine

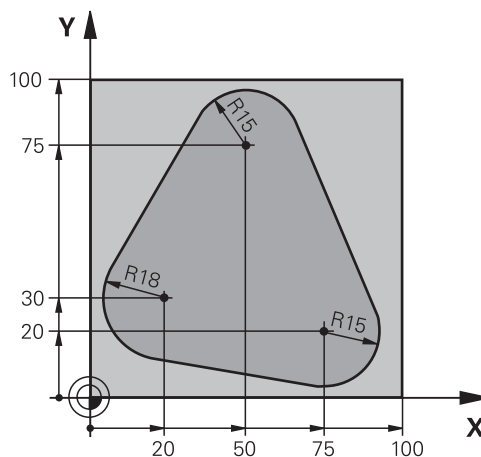
- 1 Põhiprogrammi UPGREP täidetakse kuni lauseni 11
- 2 Alamprogramm 2 kutsutakse ja täidetakse
- 3 Programmiosa lause 12 ja lause 10 vahel korratakse 2 korda:
alamprogrammi 2 korratakse 2 korda
- 4 Põhiprogrammi UPGREP täidetakse lausest 13 kuni lauseni 19;
programmi lõpp

8.6 Programmeerimisnäited

Näide: kontuuri freesimine mitme süvistusega

Programmi käik:

- Tööriista eelpositsioneerimine tooriku ülaseriale
- Süvistuse inkrementaalne sisestamine
- Kontuurfreesimine
- Süvistuse ja kontuuri freesimise kordamine

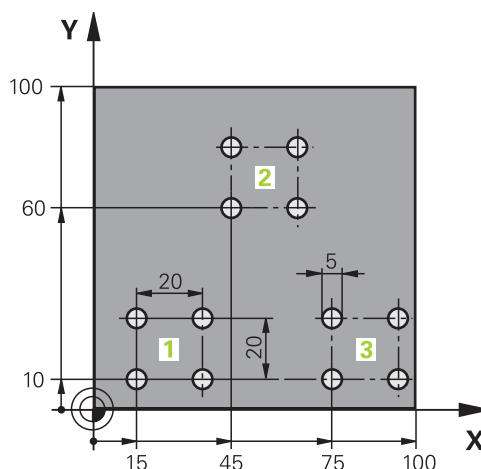
%PGMWDH G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-40 *	
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S3500 *	Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N50 I+50 J+50 *	Pooluse seadmine
N60 G10 R+60 H+180 *	Töötlustasandi eelpositsioneerimine
N70 G01 Z+0 F1000 M3 *	Eelpositsioneerimine tooriku ülaseriale
N80 G98 L1 *	Märk programmiosa kordamiseks
N90 G91 Z-4 *	Inkrementaalne sügavuse süvistamine (väljas)
N100 G11 G41 G90 R+45 H+180 F250 *	Esimene kontuuripunkt
N110 G26 R5 *	Kontuurile lähenemine
N120 H+120 *	
N130 H+60 *	
N140 H+0 *	
N150 H-60 *	
N160 H-120 *	
N170 H+180 *	
N180 G27 R5 F500 *	Kontuurilt lahkumine
N190 G40 R+60 H+180 F1000 *	Eemaldumine
N200 L1,4 *	Tagasihüpe Label 1 juurde; kokku neli korda
N200 G00 Z+250 M2 *	Tööriista vabastamine, programmi lõpp
N99999999 %PGMWDH G71 *	

8.6 Programmeerimisnäited

Näide: puuravarühmad

Programmi käik:

- Puuravarühmadele lähenemine põhiprogrammis
- Puuravarühma kutsumine (alamprogramm 1)
- Puuravarühma programmeerimine ainult üks kord alamprogrammis 1

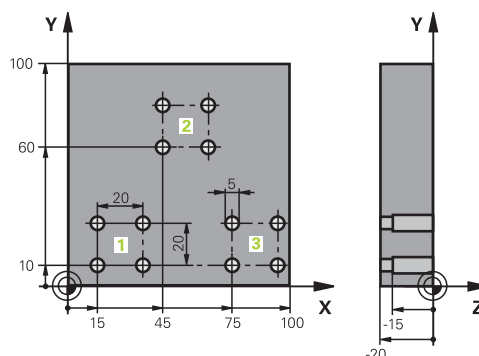

%UP1 G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-40 *	
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S3500 *	Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N50 G200 PUURIMINE	Tsükli defineerimine: puurimine
Q200=2 ;OHUTU KAUGUS	
Q201=-30 ;SÜGAVUS	
Q206=300 ;F SÜVIST. ETTENIHE	
Q202=5 ;ETTEANDESÜGAVUS	
Q210=0 ;F.-AEG ÜLAL	
Q203=+0 ;PEALISPINNA KOORD.	
Q204=2 ;2. OH. KAUGUS	
Q211=0 ;VIIVITUS ALL	
N60 X+15 Y+10 M3 *	Lähenemine puuravarühma 1 lähtepunktile
N70 L1,0 *	Alamprogrammi kutsumine puuravarühma jaoks
N80 X+45 Y+60 *	Lähenemine puuravarühma 2 lähtepunktile
N90 L1,0 *	Alamprogrammi kutsumine puuravarühma jaoks
N100 X+75 Y+10 *	Lähenemine puuravarühma 3 lähtepunktile
N110 L1,0 *	Alamprogrammi kutsumine puuravarühma jaoks
N120 G00 Z+250 M2 *	Põhiprogrammi lõpp
N130 G98 L1 *	Alamprogrammi 1 algus: puuravarühm
N140 G79 *	Tsükli kutsumine: ava 1
N150 G91 X+20 M99 *	Lähenemine avale 2, tsükli kutsumine
N160 Y+20 M99 *	Lähenemine avale 3, tsükli kutsumine
N170 X-20 G90 M99 *	Lähenemine avale 4, tsükli kutsumine
N180 G98 L0 *	Alamprogrammi 1 lõpp
N99999999 %UP1 G71 *	

Näide: puuravarühm mitme tööriistaga

Programmi käik:

- Töötlustsükli programmeerimine põhiprogrammis
- Kogu puurimisjoonise kutsumine (alamprogramm 1)
- Puuravarühmadele lähenemine alamprogrammis 1, puuravarühma kutsumine (alamprogramm 2)
- Puuravarühma programmeerimine ainult üks kord alamprogrammis 2

%UP2 G71 *	
N10 G30 G17 X+0 Y+0 Z-40 *	
N20 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N30 T1 G17 S5000 *	Tööriista kutsumine: tsentripuur
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N50 G200 PUURIMINE	Tsükli defineerimine: tsentreerimine
Q200=2 ;OHUTU KAUGUS	
Q201=-3 ;SÜGAVUS	
Q206=250 ;F SÜVIST. ETTENIHE	
Q202=3 ;ETTEANDESÜGAVUS	
Q210=0 ;F.-AEG ÜLAL	
Q203=+0 ;PEALISPINNA KOORD.	
Q204=10 ;2. OH. KAUGUS	
Q211=0.2 ;VIIVITUS ALL	
N60 L1,0 *	Alamprogrammi 1 kutsumine kogu puurimisjoonise jaoks
N70 G00 Z+250 M6 *	Tööriistavahetus
N80 T2 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine: puur
N90 D0 Q201 P01 -25 *	Uus sügavus puurimiseks
N100 D0 Q202 P01 +5 *	Uus süvistamine puurimiseks
N110 L1,0 *	Alamprogrammi 1 kutsumine kogu puurimisjoonise jaoks
N120 G00 Z+250 M6 *	Tööriistavahetus
N130 T3 G17 S500 *	Tööriista kutsumine: hõõrits
N140 G201 HÕÕRITSEMINE	Tsükli defineerimine: hõõritsemine
Q200=2 ;OHUTU KAUGUS	
Q201=-15 ;SÜGAVUS	
Q206=250 ;SÜVIST. ETTENIHE	
Q211=0.5 ;VIIVITUS ALL	
Q208=400 ;TAGASILIIKUMISE ETTENIHE	
Q203=+0 ;PEALISPINNA KOORD.	
Q204=10 ;2. OH. KAUGUS	
N150 L1,0 *	Alamprogrammi 1 kutsumine kogu puurimisjoonise jaoks
N160 G00 Z+250 M2 *	Põhiprogrammi lõpp

8.6 Programmeerimisnäited

N170 G98 L1 *	Alamprogrammi algus 1: kogu puurimisjoonis
N180 G00 G40 G90 X+15 Y+10 M3 *	Lähenemine puuravarühma 1 lähtepunktile
N190 L2,0 *	Alamprogrammi 2 kutsumine puuravarühma jaoks
N200 X+45 Y+60 *	Lähenemine puuravarühma 2 lähtepunktile
N210 L2,0 *	Alamprogrammi 2 kutsumine puuravarühma jaoks
N220 X+75 Y+10 *	Lähenemine puuravarühma 3 lähtepunktile
N230 L2,0 *	Alamprogrammi 2 kutsumine puuravarühma jaoks
N240 G98 L0 *	Alamprogrammi 1 lõpp
N250 G98 L2 *	Alamprogrammi 2 algus: puuravarühm
N260 G79 *	Tsükli kutsumine: ava 1
N270 G91 X+20 M99 *	Lähenemine avale 2, tsükli kutsumine
N280 Y+20 M99 *	Lähenemine avale 3, tsükli kutsumine
N290 X-20 G90 M99 *	Lähenemine avale 4, tsükli kutsumine
N300 G98 L0 *	Alamprogrammi 2 lõpp
N310 %UP2 G71 *	

9

**Programmeerimine:
Q-parameetrid**

9.1 Põhimõte ja funktsioonide ülevaade

9.1 Põhimõte ja funktsioonide ülevaade

Parameetritega saate töötlusprogrammis defineerida terve detailirühma. Selleks sisestage arvväärtuste asemel järjehoidjad: Q-parameetrid.

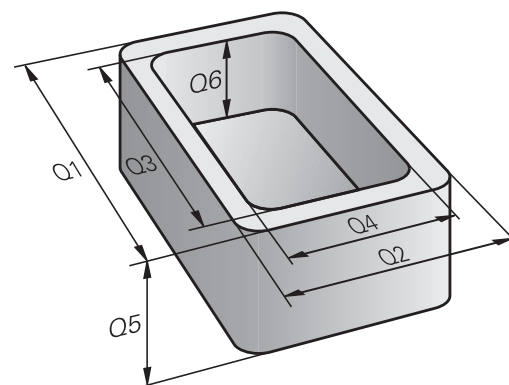
Q-parameetrid on näiteks

- koordinaatide väärtused
- ettenihked
- pöörlemiskiirused
- tsükliandmed

Peale selle saate Q-parameetritega programmeerida kontuure, mis on määratud matemaatiliste funktsioonidega, või töötlusjärgkusi loogikatingimustega siduda.

Q-parameetreid tähistavad tähed ja numbrid vahemikus 0 kuni 1999. Kasutada saab erineva toimeviisiga parameetreid, vaata järgnevat tabelit:

Tähendus	Piirkond
Vabalt kasutatavad parameetrid (juhul kui kattumised SL-tsüklitega on välistatud), üldtoimivad kõigi TNC-mälus asuvate programmide korral	Q0 kuni Q99
Parameetrid TNC erifunktsioonide jaoks	Q100 kuni Q199
Parameetrid, mida eelkõige kasutatakse tsüklite jaoks, üldtoimivad kõigi TNC-mälus asuvate programmide korral	Q200 kuni Q1199
Parameetrid, mida eelkõige kasutatakse tootjatsüklite jaoks, üldtoimivad kõigi TNC-mälus asuvate programmide korral. Võib olla vajalik seadme tootja või tarnija nõusolek	Q1200 kuni Q1399
Parameetrid, mida eelkõige kasutatakse Call-aktiivsete tootjatsüklite jaoks, üldtoimivad kõigi TNC-mälus asuvate programmide korral	Q1400 kuni Q1499
Parameetrid, mida eelkõige kasutatakse Def-aktiivsete tootjatsüklite jaoks, üldtoimivad kõigi TNC-mälus asuvate programmide korral	Q1500 kuni Q1599

Tähendus	Piirkond
Vabalt kasutatavad parameetrid, üldtoimivad kõigi TNC-mälus asuvate programmide korral	Q1600 kuni Q1999
Vabalt kasutatavad parameetrid QL , toimivad vaid lokaalselt ühe programmi sees	QL0 kuni QL499
Vabalt kasutatavad parameetrid QR , toimivad püsivalt (remanentselt), ka volukatkestuse järel	QR0 kuni QR499

Lisaks on teie käsutuses ka **QS**-parameetrid (**S** tähistab stringi), millega saate TNC-s töödelda ka tekste. Põhimõtteliselt kehtivad **QS**-parameetritele samad piirkonnad nagu Q-parameetritele (vt ülaltoodud tabelit).

Pidage meeles, et ka **QS**-parameetrite puhul on vahemik **QS100** kuni **QS199** reserveeritud sisemiste tekstide jaoks.

Lokaalsed parameetrid **QL** toimivad ainult programmisiseselt ja neid ei võeta üle programmide kutsumisel ega makrodesse.

Programmeerimisjuhised

Q-parameetreid ja arvvärtusi võib programmi sisestada segamini.

Q-parameetritele võib omistada arvvärtusi vahemikus -999 999 999 kuni +999 999 999. Sisestusvahemik on piiratud maksimaalselt 15 märgiga, nende hulgas on kuni 9 komaeelset kohta. Sisemiselt võib TNC arvutada arvvärtusi kuni 10^{10} .

QS-parameetritel võib olla kuni 254 märki.

TNC omistab mõnele Q- ja QS-parameetrile ise alati samad andmed, nt Q-parameetrile **Q108** tegeliku tööriista raadiuse, vaata "Etteantud Q-parameetrid", Lehekülg 300.

TNC salvestab arvvärtused sisemises kahendarvuvormingus (standard IEEE 754). Selle standardiseeritud vormingu tõttu ei pruugi mõnede kümnendarvude esitamine olla 100% täpne (ümardamisvead). Arvestage seda asjaolu eriti siis, kui kasutate arvutatud Q-parameetreid siirdekäskude või positsioneerimise juures.

Programmeerimine: Q-parameetrid

9.1 Põhimõte ja funktsioonide ülevaade

Q-parameetri funktsioonide kutsumine

Töötlusprogrammi sisestamisel vajutage klahvi „Q“ (arvude sisestamise ja teljevaliku väljal klahvi –/+ all). TNC kuvab siis järgmised funktsiooniklahvid:

Funktsioonirühm	Funktsiooni- klahv	Lehekülg
Matemaatilised põhifunktsioonid		252
Nurgafunktsioonid		254
Tingimuslikud valikud, siirded		255
Muud funktsioonid		258
Valemite vahetu sisestamine		285
Funktsioon keerukate kontuuride töötlemiseks		Vaata kasutusjuhendit Tsüklid

Kui defineerite või omistate Q-parameetrit, kuvab TNC funktsiooniklahvid Q, QL ja QR. Nende funktsiooniklahvidega valite esmalt välja soovitud parameetritüübi ja sisestate seejärel parameetrinumbri.

USB-klaviatuuri külgeühendamise korral võite klahvi Q vajutamisega avada valemi sisestamise dialoogi otse.

9.2 Detailirühmad – Q-parameetrid arväärtuste asemel

Kasutamine

Q-parameetrite funktsiooniga **D 0: OMISTAMINE** saab Q-parameetritele omistada arväärtusi. Selleks sisestage töötlusprogrammi arväärtuse asemel Q-parameeter.

NC-näidislaused

N150 D00 Q10 P01 +25 *	Omistamine
...	Q10 saab väärtuse 25
N250 G00 X +Q10 *	vastab G00 X +25-le

Detailirühmade korral programmeerige näiteks tooriku tüüpimõõtmed Q-parameetritena.

Üksikute detailide töötlemiseks omistage seejärel igale parameetrile vastav arväärtus.

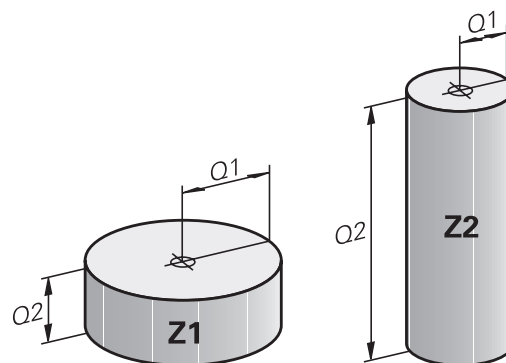
Näide: silinder Q-parameetritega

Silindri raadius: $R = Q1$

Silindri kõrgus: $H = Q2$

Silinder Z1: $Q1 = +30$
 $Q2 = +10$

Silinder Z2: $Q1 = +10$
 $Q2 = +50$

9.3 Kontuuride kirjeldamine matemaatikafunktsioonidega

9.3 Kontuuride kirjeldamine matemaatikafunktsioonidega

Kasutamine

Q-parameetritega saab töötlusprogrammis programmeerida matemaatilisi põhifunktsioone:

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine: vajutage klahvi Q (arvude sisestamise väljal paremal). Funktsiooniklahvide riba kuvab Q-parameetrite funktsioonid
- ▶ Matemaatiliste põhifunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi PÕHIFUNKT. TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid:

Ülevaade

Funktsioon	Funktsiooni- klahv
D00: OMISTAMINE nt D00 Q5 P01 +60 * Väärtuse vahetu omistamine	
D01: LIITMINE nt D01 Q1 P01 -Q2 P02 -5 * Kahe väärtuse liitmine ja summa omistamine	
D01: LAHUTAMINE nt D01 Q1 P01 -Q2 P02 +5 * Kahe väärtuse lahutamine ja vahe omistamine	
D01: KORRUTAMINE nt D01 Q2 P01 -Q2 P02 +3 * Kahe väärtuse korrutamine ja korrutise omistamine	
D04: JAGAMINE nt D04 Q4 P01 +8 P02 +Q2 * Kahe väärtuse jagamine ja suhte omistamine Keelatud: jagamine 0-ga!	
D05: JUUR nt D05 Q50 P01 4 * Väärtuse ruutjuure leidmine ja omistamine Keelatud: ruutjuur negatiivsest väärtusest!	

Paremal pool märki „=" võib sisestada:

- kaks arvu
- kaks Q-parameetrit
- ühe arvu ja ühe Q-parameetri

Võrrandites võivad Q-parameetritel ja arväärtustel olla suvalised märgid.

Põhiarvutusviiside programmeerimine

Näide 1

Q

PÕHI-
FUNKTS.

FN0
X = Y

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine: vajutage Q-klahvi
- ▶ Matemaatiliste põhifunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi PÕHIFUNKT.
- ▶ Q-parameetri funktsiooni OMISTAMISE valimine: vajutage funktsiooniklahvi D0 X=Y

Programmilaused TNC-s

N17 D00 Q5 P01 +10 *

N17 D03 Q12 P01 +Q5 P02 +7 *

PARAMEETRI NR TULEMUSE JAOKS?

ENT

- ▶ Sisestage 12 (Q-parameetri number) ja kinnitage klahviga ENT.

1. VÄÄRTUS VÕI PARAMEETER?

ENT

- ▶ Sisestage 10: (omistage Q5-le arvvärtus 10) ja kinnitage klahviga ENT.

Näide 2

Q

PÕHI-
FUNKTS.

FN3
X * Y

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine: vajutage Q-klahvi
- ▶ Matemaatiliste põhifunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi PÕHIFUNKT.
- ▶ Q-parameetri funktsiooni KORRUTAMISE valimine: vajutage funktsiooniklahvi D3 X * Y

PARAMEETRI NR TULEMUSE JAOKS?

ENT

- ▶ Sisestage 12 (Q-parameetri number) ja kinnitage klahviga ENT.

1. VÄÄRTUS VÕI PARAMEETER?

ENT

- ▶ Sisestage Q5 esimese väärtusena ja kinnitage klahviga ENT.

2. VÄÄRTUS VÕI PARAMEETER?

ENT

- ▶ Sisestage 7 teise väärtusena ja kinnitage klahviga ENT.

9.4 Nurgafunktsioonid (trigonomeetria)

9.4 Nurgafunktsioonid (trigonomeetria)

Definitsioonid

Siinus: $\sin \alpha = a / c$

Koosinus: $\cos \alpha = b / c$

Tangens: $\tan \alpha = a / b = \sin \alpha / \cos \alpha$

Seejuures on

- c – täisnurga vastaskülg
- a – külg, mis vastandub nurgale α
- b – kolmas külg

Tangensist saab TNC määrata nurga:

$$\alpha = \arctan (a / b) = \arctan (\sin \alpha / \cos \alpha)$$

Näide:

a = 25 mm

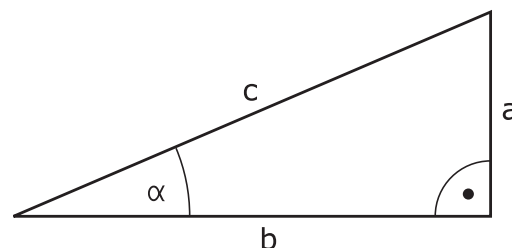
b = 50 mm

$$\alpha = \arctan (a / b) = \arctan 0,5 = 26,57^\circ$$

Lisaks kehtib:

$$a^2 + b^2 = c^2 \text{ (kus } a^2 = a \times a \text{)}$$

$$c = \sqrt{(a^2 + b^2)}$$

Nurgafunktsioonide programmeerimine

Nurgafunktsioonid kuvatakse ekraanil, kui vajutate funktsiooniklahvi NURGAFUNKTS. TNC kuvab allpool tabelis funktsiooniklahvid.

Programmeerimine: võrrelge „Näide: põhiarvutusviiside programmeerimine“

Funktsioon	Funktsiooni- klahv
D06: SIINUS nt D06 Q20 P01 -Q5 * Siinuse arvutamine ja omistamine kraadides (°) määratud nurgast	D6 SIN(X)
D07: KOOSINUS nt D07 Q21 P01 -Q5 * Koosinuse arvutamine ja omistamine kraadides (°) määratud nurgast	FN7 COS(X)
D08: RUUTJUUR RUUTUDE SUMMAST nt D08 Q10 P01 +5 P02 +4 * Pikkuse arvutamine kahest väärtusest ja omistamine	D8 X LEN Y
D13: NURK nt D13 Q20 P01 +10 P02 -Q1 * Nurga leidmine funktsiooniga arctan kahe külje või nurga siinuse ja koosinuse järgi (0 < nurk < 360°) ning omistamine	D13 X ANG Y

9.5 Tingimuslaused Q-parameetritega

Kasutamine

Tingimuslike valikute korral võrdleb TNC ühte Q-parameetrit teise Q-parameetriga või arväärtusega. Kui tingimus on täidetud, jätkab TNC töötlusprogrammi sellest LABEL-ist, mis on programmeeritud tingimuse järel (Label vaata "Alamprogrammide ja programmiosade korduste tähistamine", Lehekülg 232). Kui tingimus ei ole täidetud, täidab TNC järgmise lause.

Kui soovite kutsuda mõnda muud programmi alamprogrammina, siis peate label-i järel programmeerima programmi kutsumise kasutades %.

Tingimatud siirded

Tingimatud siirded on siirded, mille tingimus on alati (tingimusteta) täidetud, nt

D09 P01 +10 P02 +10 P03 1 *

Tingimuslike valikute programmeerimine

Tingimuslikud valikud kuvatakse ekraanile funktsiooniklahvi SIIRDED vajutamisel. TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid:

Funktsioon	Funktsiooni- klahv
D09: KUI VÕRDUB, SIIRE nt D09 P01 +Q1 P02 +Q3 P03 "UPCAN25" * Kui kaks väärtust või parameetrit on võrdsed, siire antud märgisele	
D10: KUI EI VÕRDU, SIIRE nt D10 P01 +10 P02 -Q5 P03 10 * Kui kaks väärtust või parameetrit ei ole võrdsed, siire antud märgisele	
D11: KUI SUUREM, SIIRE nt D11 P01 +Q1 P02 +10 P03 5 * Kui esimene väärtus või parameeter on suurem teisest, siire antud märgisele	
D12: KUI VÄIKSEM, SIIRE nt D12 P01 +Q5 P02 +0 P03 "ANYNAME" * Kui esimene väärtus või parameeter on väiksem teisest, siire antud märgisele	

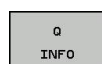
9.6 Q-parameetrite kontrollimine ja muutmine

9.6 Q-parameetrite kontrollimine ja muutmine

Juhised

Võite Q-parameetreid kõigis režiimides (st programmide koostamisel, testimisel ja täitmisel) kontrollida ja ka muuta.

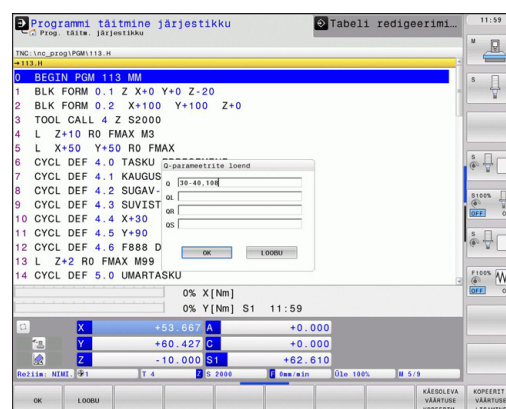
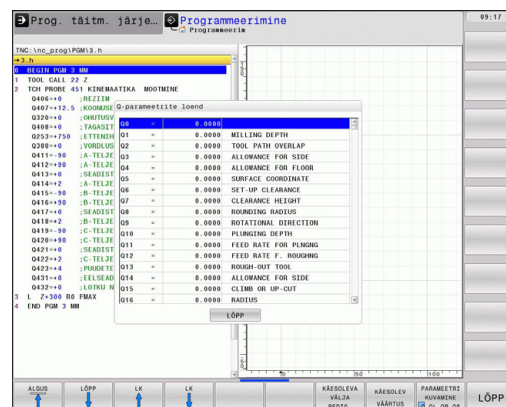
- ▶ Vajaduse korral katkestage programmikäik (nt vajutage välist STOPP-klahvi ja funktsiooniklahvi SISEMINE STOPP) või peatage programmitest

- ▶ Q-parameetri funktsioonide kutsumine: vajutage funktsiooniklahvi Q INFO või klahvi Q
- ▶ TNC kuvab kõik parameetrid ja nende praegused väärtused. Valige nooleklahvidega või klahviga GOTO soovitud parameeter.
- ▶ Kui soovite väärtust muuta, vajutage funktsiooniklahvi PRAEGUSE VÄLJA REDIGEERIMINE, sisestage uus väärtus ja kinnitage klahviga ENT
- ▶ Kui te väärtust muuta ei soovi, siis vajutage funktsiooniklahvi PRAEGUNE VÄÄRTUS või lõpetage dialoog klahviga END

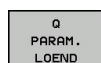
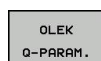

TNC kasutatud parameetrid koos kommentaaridega. Kui te soovite kontrollida või muuta lokaalseid, üldiseid või stringi parameetreid, vajutage funktsiooniklahvi PARAMEETRITE KUVAMINE Q QL QR QS. TNC kuvab siis vastava parameetritüübi. Kehtivad ka eelnevalt kirjeldatud funktsioonid.

Režiimides Käsitsi, Seaderatas, Üksiklause, Lausejada ja Programmitest võite lasta Q-parameetreid kuvada ka täiendavas olekunäidus.

- Vajaduse korral katkestage programmikäik (nt vajutage välist STOPP-klahvi ja funktsiooniklahvi SISEMINE STOPP) või peatage programmitest

- Funktsiooniklahvi rea kutsumine ekraanijaotuse jaoks
- Valige täiendava olekunäiduga ekraanikuva: TNC kuvab ekraani paremal poolel olekuvormi
Ülevaade
- Valige funktsiooniklahv OLEK Q-PARAM
- Valige funktsiooniklahv Q-PARAMEETRITE LOEND
- TNC avab esiletõstuakna, kuhu saate sisestada soovitud ala Q-parameetri või stringiparameetri kuvamiseks. Mitme Q-parameetri korral kasutage komasid (nt Q 1,2,3,4). Kuvamisalad määrake sidekriipsu sisestamisega (nt Q 10-14)

9.7 Lisafunktsioonid

9.7 Lisafunktsioonid

Ülevaade

Lisafunktsioonid ilmuvad ekraanile, kui vajutate funktsiooniklahvi ERIFUNKT. TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid:

Funktsioon	Funktsiooni- klahv	Lehekülg
D14:ERROR Veateadete väljastamine		259
D19: PLC väärtuste edastamine PLC-sse		272
D19: PLC kuni kaheksa väärtuse edastamine PLC-sse		274
D37:EXPORT lokaalsete Q-parameetrite või QS-parameetrite eksportimine kutsuvasse programmi		274
D26:TABOPEN (TABELI AVAMINE) Vabalt defineeritava tabeli avamine		362
D27:TABWRITE Vabalt defineeritavasse tabelisse kirjutamine		363
D28:TABREAD Vabalt defineeritavast tabelist lugemine		364

D14: Veateadete väljastamine

Funktsiooniga **D14** saab programmjuhtimisega väljastada teateid, mis on seadme tootja või firma HEIDENHAIN poolt ette antud: kui TNC jõuab programmi käigus või programmitestis lauseni, kus on **D14**, siis ta katkestab ja väljastab teate. Seejärel peate programmi uuesti käivitama. Veanumbrid: vt allpooltoodud tabelit.

Veanumbrite piirkond	Standarddialoog
0 ... 999	Seadmest sõltuv dialoog
1000 ... 1199	Sisemised veateated (vt tabelit paremal)

NC-näidislause

TNC peab väljastama teate, mis on salvestatud veanumbri 254 all

N180 D14 P01 254 *

Firma HEIDENHAIN poolt eelnevalt sisestatud veateade

Veanumber	Tekst
1000	Spindel?
1001	Tööriistateltg puudub
1002	Tööriista raadius liiga väike
1003	Tööriista raadius liiga suur
1004	Vahemik ületatud
1005	Lähteasend vale
1006	PÖÖRAMINE keelatud
1007	MASTAABITEGUR keelatud
1008	PEEGELDAMINE keelatud
1009	Nihutamine keelatud
1010	Ettenihe puudub
1011	Sisestatud väärtus vale
1012	Märk vale
1013	Nurk keelatud
1014	Mõõtepunkt kättesaamatu
1015	Liiga palju punkte
1016	Sisestuskirje vastuoluline
1017	CYCL puudulik
1018	Tasand valesti defineeritud
1019	Vale telg programmeeritud
1020	Vale pöörete arv
1021	Raadiuse korrektuur defineerimata
1022	Ümardus defineerimata
1023	Ümardusraadius liiga suur
1024	Defineerimata programmistart
1025	Liiga suur pesastamise tase
1026	Nurga referents puudub

9.7 Lisafunktsioonid

Veanumber	Tekst
1027	Töötlustsükli pole defineeritud
1028	Soone laius liiga väike
1029	Tasku liiga väike
1030	Q202 defineerimata
1031	Q205 defineerimata
1032	Q218 peab olema suurem Q219-st
1033	CYCL 210 keelatud
1034	CYCL 211 keelatud
1035	Q220 liiga suur
1036	Q222 peab olema suurem Q223-st
1037	Q244 peab olema suurem 0-st
1038	Sisestage Q245, mis ei võrdu Q246
1039	Sisestada nurk < 360°
1040	Q223 peab olema suurem Q222-st
1041	Q214: 0 ei ole lubatud
1042	Nihkesuund pole defineeritud
1043	Pole aktiivset nullpunktitabelit
1044	Asendiviga: 1. telje keskkoh
1045	Asendiviga: 2. telje keskkoh
1046	Ava liiga väike
1047	Ava liiga suur
1048	Tapp liiga väike
1049	Tapp liiga suur
1050	Tasku liiga väike: järeltööt. 1.telg
1051	Tasku liiga väike: järeltööt. 2.telg
1052	Tasku liiga suur: praak 1.telg
1053	Tasku liiga suur: praak 2.telg
1054	Tapp liiga väike: praak 1.telg
1055	Tapp liiga väike: praak 2.telg
1056	Tapp liiga suur: järeltööt. 1.telg
1057	Tapp liiga suur: järeltööt. 2.telg
1058	TCHPROBE 425: pikkus üle maksimumi
1059	TCHPROBE 425: pikkus alla miinimumi
1060	TCHPROBE 426: pikkus üle maksimumi
1061	TCHPROBE 426: pikkus alla miinimumi
1062	TCHPROBE 430: läbim. liiga suur
1063	TCHPROBE 430: läbim. liiga väike
1064	Mõõtetelg defineerimata
1065	Tööriista purunemislävi ületatud.
1066	Sisestage Q247 0-st erinevana

Veanumber	Tekst
1067	Sisestage Q247 suuremana kui 5
1068	Nullpunktitabel?
1069	Sisestage freesimisviis Q351 0-st erinevana
1070	Vähendage keerme sügavust
1071	Kalibreerige
1072	Tolerants ületatud
1073	Programmi jätkamine aktiivne
1074	SUUNAMINE keelatud
1075	3DPÖÖR keelatud
1076	3DPÖÖR aktiveerimine
1077	Negatiivse sügavuse sisestamine
1078	Q303 mõõtetsükli defineerimata!
1079	Tööriistatlg keelatud
1080	Arvutatud väärtused valed
1081	Mõõtepunktid vastuolulised
1082	Ohutu kõrgus valesti sisestatud
1083	Süvistustüüp vastuoluline
1084	Töötlustsükkel keelatud
1085	Rida on kirjutuskaitstud
1086	Töötlusvaru suurem kui sügavus
1087	Tipunurka pole defineeritud
1088	Andmed vastuolulised
1089	Soone asend 0 keelatud
1090	Sisestage süvistus 0-st erinevana
1091	Q399 ümberlülitamine keelatud
1092	Tööriist pole defineeritud
1093	Tööriistanumber keelatud
1094	Tööriista nimetus keelatud
1095	Tarkvara val.võim. pole aktiiv.
1096	Kinemaat. taastam. pole võimalik
1097	Funktsioon ei ole lubatud
1098	Tooriku mõõdud vastuolulised
1099	Mõõteasend keelatud
1100	Kinemaatika kasutamine võimatu
1101	Mõõteasend pole liik.-vahemikus
1102	Eelseadete tasakaalust. võimatu
1103	Tööriista raadius liiga suur
1104	Süvistusviis pole võimalik
1105	Süvistusnurk valesti defineeritud
1106	Ava nurk pole defineeritud

9.7 Lisafunktsioonid

Veanumber	Tekst
1107	Soone laius liiga suur
1108	Mastaabitegurid pole võrdsed
1109	Tööriistaandmed vastuolulised

D18: süsteemiandmete lugemine

Funktsiooniga **D18** saab lugeda süsteemiandmeid ja salvestada need Q-parameetritesse. Süsteemikuupäeva valik toimub rühmanumbri (ID-nr), numbri ja vajadusel indeksi abil.

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Programmiinfo, 10	3	-	Aktiivse tööstlutsükli number
	103	Q-parameetri number	NC-tsükli siseselt oluline; päringuks, kas IDX-i all antud Q-parameeter on vastavas CYCLE DEF-is üksikasjalikult antud.
Süsteemi siirdeaadressid, 13	1	-	Märgis, milleni M2/M30 korral siirdatakse, selle asemel et praegune programm lõpetada, väärtus = 0: M2/M30 toimib normaalselt
	2	-	Märgis FN14 korral: ERROR koos reaktsiooniga NC-CANCEL korral siirdatakse, selle asemel et programm veaga katkestada. FN14-käsus programmeeritud veanumbrit saab lugeda ID992 NR14 alt. Väärtus = 0: FN14 toimib normaalselt.
	3	-	Märgis, milleni sisemise teenindusvea (SQL, PLC, CFG) korral siirdatakse, selle asemel et programm veaga katkestada. Väärtus = 0: serveri viga toimib normaalselt.
Seadme olek, 20	1	-	Aktiivse tööriista number
	2	-	Ettevalmistatud tööriista number
	3	-	Aktiivne tööriistatelg 0=X, 1=Y, 2=Z, 6=U, 7=V, 8=W
	4	-	Spindli programmeeritud pöörlemiskiirus
	5	-	Aktiivne spindli olek: -1=defineerimata, 0=M3 aktiivne, 1=M4 aktiivne, 2=M5 pärast M3-e, 3=M5 pärast M4-a
	7	-	Ajamiaste
	8	-	Jahutusvedeliku olek: 0=väljas, 1=sees
	9	-	Aktiivne ettenihe
	10	-	Ettevalmistatud tööriista indeks
	11	-	Aktiivse tööriista indeks
	11	-	Aktiivse tööriista indeks
Kanaliandmed, 25	1	-	Kanalinumber

9.7 Lisafunktsioonid

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Tsükli parameeter, 30	1	-	Aktiivse töötlustsükli ohutu kaugus
	2	-	Aktiivse töötlustsükli puurimis-/ freesimissügavus
	3	-	Aktiivse töötlustsükli süvistussügavus
	4	-	Aktiivse töötlustsükli süvistamise ettenihe
	5	-	Tsükli Täisnurktasku esimene küljepikkus
	6	-	Tsükli Täisnurktasku teine küljepikkus
	7	-	Tsükli Soon esimene küljepikkus
	8	-	Tsükli Soon teine küljepikkus
	9	-	Tsükli Ümartasku raadius
	10	-	Aktiivse töötlustsükli freesimise ettenihe
	11	-	Aktiivse töötlustsükli pöörlemissuund
	12	-	Aktiivse töötlustsükli viivitusaeg
	13	-	Tsükli 17, 18 keermesamm
	14	-	Aktiivse töötlustsükli peentöötlusvaru
	15	-	Aktiivse töötlustsükli kammlõikamise nurk
	21	-	Mõõtmisnurk
	22	-	Mõõtmistee
	23	-	Mõõtmise ettenihe
	1	-	Mõõtmise: 0 = absoluutne (G90) 1 = inkrementaalne (G91)
Andmed SQL-tabelite kohta, 40	1	-	Tulemuskood viimase SQL-käsu kohta
Tööriistatabeli 50 andmed	1	Tööriista nr	Tööriista pikkus
	2	Tööriista nr	Tööriistaraadius
	3	Tööriista nr	Tööriista raadius R2
	4	Tööriista nr	Tööriista pikkuse varu DL
	5	Tööriista nr	Tööriista raadiuse varu DR
	6	Tööriista nr	Tööriista raadiuse varu DR2
	7	Tööriista nr	Tööriist blokeeritud (0 või 1)
	8	Tööriista nr	Asendustööriista number

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
	9	Tööriista nr	Maksimaalne seisuaeg TIME1
	10	Tööriista nr	Maksimaalne seisuaeg TIME2
	11	Tööriista nr	Tegelik seisuaeg CUR. TIME
	12	Tööriista nr	PLC-olek
	13	Tööriista nr	Maksimaalne löiketerapikkus LCUTS
	14	Tööriista nr	Maksimaalne süvistusnurk ANGLE
	15	Tööriista nr	TT: Löiketerade arv CUT
	16	Tööriista nr	TT: Pikkuse kulumise tolerants LTOL
	17	Tööriista nr	TT: Raadiuse kulumise tolerants RTOL
	18	Tööriista nr	TT: Pöörlemissuund DIRECT (0=positiivne/-1=negatiivne)
	19	Tööriista nr	TT: Tasandi nihe R-OFFS
	20	Tööriista nr	TT: Pikkuse nihe L-OFFS
	21	Tööriista nr	TT: Pikkuse purunemistolerants LBREAK
	22	Tööriista nr	TT: Raadiuse purunemistolerants RBREAK
	23	Tööriista nr	PLC-väärtus
	24	Tööriista nr	Anduri keskme nihe peateljel CAL-OF1
	25	Tööriista nr	Anduri keskme nihe kõrvalteljel CAL-OF2
	26	Tööriista nr	Spindli nurk kalibreerimisel CALL-ANG
	27	Tööriista nr	Tööriistatüüp kohatabeli jaoks
	28	Tööriista nr	Maksimaalne pöörlemissagedus NMAX
Kohatabeli 51 andmed	1	Kohanr.	Tööriistanumber
	2	Kohanr.	Eritööriist: 0=ei, 1=jah
	3	Kohanr.	Püsikoht: 0=ei, 1=jah
	4	Kohanr.	blokeeritud koht: 0=ei, 1=jah
	5	Kohanr.	PLC-olek
Tööriista kohanumber kohatabelis, 52	1	Tööriista nr	Kohanumber
	2	Tööriista nr	Tööriista magasininumber

9 Programmeerimine: Q-parameetrid

9.7 Lisafunktsioonid

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Vahetult pärast TOOL CALL-i programmeeritud väärtused, 60	1	-	Tööriista number T
	2	-	Aktiivne tööriistatelg 0 = X 6 = U 1 = Y 7 = V 2 = Z 8 = W
	3	-	Spindli pöörlemissagedus S
	4	-	Tööriista pikkuse varu DL
	5	-	Tööriista raadiuse varu DR
	6	-	Automaatne TOOL CALL 0 = jah, 1 = ei
	7	-	Tööriista raadiuse varu DR2
	8	-	Tööriista indeks
	9	-	Aktiivne ettenihe
Vahetult pärast TOOL DEF-i programmeeritud väärtused, 61	1	-	Tööriista number T
	2	-	Pikkus
	3	-	Raadius
	4	-	Indeks
	5	-	Tööriista andmed programmeeritud TOOL DEF-is 1 = jah, 0 = ei
Aktiivne tööriistakorrekatuur, 200	1	1 = ilma töötlusvaruta 2 = töötlusvaruga 3 = töötlusvaruga ja töötlusvaruga TOOL CALL-ist	Aktiivne raadius
	2	1 = ilma töötlusvaruta 2 = töötlusvaruga 3 = töötlusvaruga ja töötlusvaruga TOOL CALL-ist	Aktiivne pikkus
	3	1 = ilma töötlusvaruta 2 = töötlusvaruga 3 = töötlusvaruga ja töötlusvaruga TOOL CALL-ist	Ümardusraadius R2

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Aktiivsed teisendused, 210	1	-	Põhipööramise käsirežiim
	2	-	Programmeeritud pööramine tsükliga 10
	3	-	Aktiivne peegeltelg
			0: peegeldamine ei ole aktiivne
			+1: X-telg peegeldatud
			+2: Y-telg peegeldatud
			+4: Y-telg peegeldatud
			+64: U-telg peegeldatud
			+128: V-telg peegeldatud
			+256: W-telg peegeldatud
			Kombinatsioonid = üksiktelgede summa
	4	1	X-telje aktiivne mastaabitegur
	4	2	Y-telje aktiivne mastaabitegur
	4	3	Z-telje aktiivne mastaabitegur
	4	7	U-telje aktiivne mastaabitegur
	4	8	V-telje aktiivne mastaabitegur
	4	9	W-telje aktiivne mastaabitegur
	5	1	A-telje 3D-PÖÖRAMINE
	5	2	B-telje 3D-PÖÖRAMINE
	5	3	C-telje 3D-PÖÖRAMINE
	6	-	Töötlustasandi kallutamine aktiivne/ mitteaktiivne (-1/0) programmikäigu töörežiimis
	7	-	Töötlustasandi kallutamine aktiivne/ mitteaktiivne (-1/0) käsitsi töörežiimis
Aktiivne nullpunkti nihutamine, 220	2	1	X-telg
		2	Y-telg
		3	Z-telg
		4	A-telg
		5	B-telg
		6	C-telg
		7	U-telg
		8	V-telg
		9	W-telg

9 Programmeerimine: Q-parameetrid

9.7 Lisafunktsioonid

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Liikumispiirkond, 230	2	1 kuni 9	Negatiivne tarkvara-piirlüliti, telg 1 kuni 9
	3	1 kuni 9	Positiivne tarkvara-piirlüliti, telg 1 kuni 9
	5	-	Tarkvara-lõpplüliti sees või väljas: 0 = sees, 1 = väljas
Etteantud asend REF-süsteemis, 240	1	1	X-telg
		2	Y-telg
		3	Z-telg
		4	A-telg
		5	B-telg
		6	C-telg
		7	U-telg
		8	V-telg
		9	W-telg
Tegelik asend aktiivses koordinaatsüsteemis, 270	1	1	X-telg
		2	Y-telg
		3	Z-telg
		4	A-telg
		5	B-telg
		6	C-telg
		7	U-telg
		8	V-telg
		9	W-telg

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Lülitusega kontaktandur TS, 350	50	1	Kontaktanduri tüüp
		2	Kontaktanduri tabeli rida
	51	-	Aktiivne pikkus
	52	1	Aktiivne kera raadius
		2	Ümardusraadius
	53	1	Keskme nihe (peateljel)
		2	Keskme nihe (kõrvalteljel)
	54	-	Spindli orienteerimise nurk kraadides (keskme nihe)
	55	1	Kiirkäik
		2	Mõõteettenihe
	56	1	Maksimaalne mõõtetee
		2	Ohutu kaugus
	57	1	Spindli orientatsioon võimalik: 0=ei, 1=jah
		2	Spindli orientatsiooni nurk
Lauakontaktandur TT	70	1	Kontaktanduri tüüp
		2	Kontaktanduri tabeli rida
	71	1	Peatelje keskpunkt (REF-süsteem)
		2	Kõrvaltelje keskpunkt (REF-süsteem)
		3	Tööriistatelje keskpunkt (REF-süsteem)
	72	-	Aluse raadius
	75	1	Kiirkäik
		2	Mõõteettenihe seisva spindli korral
		3	Mõõteettenihe pöörleva spindli korral
	76	1	Maksimaalne mõõtetee
		2	Pikkuse mõõtmise ohutu kaugus
		3	Raadiuse mõõtmise ohutu kaugus
	77	-	Spindli pöörlemissagedus
	78	-	Mõõtesuund

9.7 Lisafunktsioonid

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
Võrdluspunkt kontaktanduri tsüklist, 360	1	1 kuni 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Viimane võrdluspunkt käsitsi kontaktanduri tsüklist või viimane mõõtepunkt tsüklist 0 ilma anduri pikkuse korrektureita, ent anduri raadiuse korrektureiga (detaili koordinaatsüsteem)
	2	1 kuni 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Viimane võrdluspunkt käsitsi kontaktanduri tsüklist või viimane mõõtepunkt tsüklist 0 ilma anduri pikkuse ja raadiuse korrektureita (seadme koordinaatsüsteem)
	3	1 kuni 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Mõõtetulemus kontaktanduri tsüklitest 0 ja 1 ilma anduri raadiuse ja pikkuse korrektureita
	4	1 kuni 9 (X, Y, Z, A, B, C, U, V, W)	Viimane võrdluspunkt käsitsi kontaktanduri tsüklist või viimane mõõtepunkt tsüklist 0 ilma anduri pikkuse ja raadiuse korrektureita (detaili koordinaatsüsteem)
	10	-	Spindli orienteerimine
Väärtus aktiivsest nullpunktitabelist aktiivses koordinaatsüsteemis, 500	Rida	Veerg	Väärtuste lugemine
Põhiteisendus, 507	Rida	1 kuni 6 (X, Y, Z, SPA, SPB, SPC)	Eelseade põhiteisenduse lugemine
Telje nihe, 508	Rida	1 kuni 9 (X_OFFS, Y_OFFS, Z_OFFS, A_OFFS, B_OFFS, C_OFFS, U_OFFS, V_OFFS, W_OFFS)	Eelseade teljenihke lugemine
Aktiivne eelseade, 530	1	-	Aktiivse eelseade numbri lugemine
Praeguse tööriista andmete lugemine, 950	1	-	Tööriista pikkus L
	2	-	Tööriista raadius R
	3	-	Tööriista raadius R2
	4	-	Tööriista pikkuse varu DL
	5	-	Tööriista raadiuse varu DR
	6	-	Tööriista raadiuse varu DR2
	7	-	Tööriist lukus TL 0 = lukustamata, 1 = lukustatud
	8	-	Asendustööriista RT number
	9	-	Maksimaalne seisuaeg TIME1
	10	-	Maksimaalne seisuaeg TIME2
	11	-	Tegelik seisuaeg CUR. TIME
	12	-	PLC-olek

Rühmanimi, ID-nr.	Number	Indeks	Tähendus
	13	-	Maksimaalne lõikepikkus LCUTS
	14	-	Maksimaalne süvistusnurk ANGLE
	15	-	TT: Lõiketerade arv CUT
	16	-	TT: Pikkuse kulumise tolerants LTOL
	17	-	TT: Raadiuse kulumise tolerants RTOL
	18	-	TT: pöörlemissuund DIRECT 0 = positiivne, -1 = negatiivne
	19	-	TT: Tasandi nihe R-OFFS
	20	-	TT: Pikkuse nihe L-OFFS
	21	-	TT: Pikkuse purunemistolerants LBREAK
	22	-	TT: Raadiuse purunemistolerants RBREAK
	23	-	PLC-väärtus
	24	-	Tööriista tüüp TYP 0 = frees, 21 = kontaktandur
	27	-	Kontaktanduri tabeli vastav rida
	32	-	Tipunurk
	34	-	Lift off
Kontaktanduri tsükliid, 990	1	-	Lähenemisviis: 0 = standardne 1 = toimiv raadius, ohutu kaugus null
	2	-	0 = anduri kontroll väljas 1 = anduri kontroll sees
	4	-	0 = andur ei kaldu kõrvale 1 = andur kaldub kõrvale
Täitmisolek, 992	10	-	Jätkamiskoha valimine aktiivne 1 = jah, 0 = ei
	11	-	Otsingufaas
	14	-	Viimase FN14-vea number
	16	-	Ehtne täitmine aktiivne 1 = täitmine, 2 = simulatsioon

Näide: Z-telje aktiivse mastaabiteguri omistamine Q25-le

N55 D18: SYSREAD Q25 = ID210 NR4 IDX3

9.7 Lisafunktsioonid

D19: väärtuste ülekanne PLC-sse

Funktsiooniga **D19**, saab PLC-sse üle kanda kuni kaks arvväärtust või Q-parameetrit.

Sammulaiused ja ühikud: 0,1 µm või 0,0001°

Näide: arvväärtuse 10 (vastab 1µm või 0,001°) ülekanne PLC-sse

N56 D19 P01 +10 P02 +Q3 *

D20: NC ja PLC sünkroonimine

Seda funktsiooni võite kasutada ainult seadme tootja nõusolekul!

Funktsiooniga **D20** saate programmi töö ajal teostada NC ja PLC sünkroonimist. NC peatab täitmise, kuni täidetud on tingimus, mille programmeerisite D20-lauses. TNC saab seejuures kontrollida järgmisi PLC-operande:

PLC-operand	Lühend	Aadressivahemik
Marker	M	0 kuni 4999
Sisend	I	0 kuni 31, 128 kuni 152 64 kuni 126 (esimene PL 401 B) 192 kuni 254 (teine PL 401 B)
Väljund	O	0 kuni 30 32 kuni 62 (esimene PL 401 B) 64 kuni 94 (teine PL 401 B)
Arvesti	C	48 kuni 79
Taimer	T	0 kuni 95
Bait	B	0 kuni 4095
Sõna	W	0 kuni 2047
Topeltsõna	D	2048 kuni 4095

TNC 640-I on PLC ja NC vahelise side jaoks laiendatud liides. Tegemist on uue sümbolse rakendusprogrammeerija liidesega Application Programmer Interface (API). Senine harjumuspärane PLC-NC-liides eksisteerib paralleelselt edasi ja seda võib valiku korral kasutada. Seda, kas kasutusel on uus või vana TNC-API, määrab seadmetootja. Sisestage stringina sümbolse operandi nimi, et oodata sümbolse operandi defineeritud olekut.

D20-lauses on lubatud järgmised tingimused:

Tingimus	Lühend
võrdne	==
väiksem kui	<
suurem kui	>
Väiksem või võrdne	<=
Suurem või võrdne	>=

Lisaks sellele saab kasutada funktsiooni **D20**. Kasutage käsku **WAIT FOR SYNC** alati siis, kui nt loete **D18** kaudu süsteemiandmeid, mis nõuavad sünkroniseerimist reaajajaga. TNC hoiab siis eelarvestust kinni ja teostab järgmise NC-lause alles siis, kui ka NC-programm on tõesti selle lauseni jõudnud.

Näide: Programmi peatamine, kuni PLC seab markeri 4095 1-le

```
N32 D20: WAIT FOR M4095==1
```

Näide: programmikäigu peatamine, kuni PLC seab sümbolse operandi 1-le

```
N32 D20: APISPIN[0].NN_SPICONTROLINPOS==1
```

Näide: sisemise eelarvestuse kinnihoidmine, tegeliku positsiooni lugemine X-teljelt

```
N32 D20: WAIT FOR SYNC
```

```
N33 D18: SYSREAD Q1 = ID270 NR1 IDX1
```

9.7 Lisafunktsioonid

D29: väärtuste ülekanne PLC-sse

Funktsiooniga D29 saab PLC-sse üle kanda kuni kaheksa arvvaartust või Q-parameetrit.

Sammulaiused ja ühikud: 0,1 μm või 0,0001°

Näide: arvvaartuse 10 (vastab 1 μm või 0,001°) ülekanne PLC-sse

N56 D29 P01 +10 P02 +Q3

D 37 EXPORT

Funktsioon D 37 on vajalik siis, kui koostate ja soovite TNC-sse integreerida oma tsükleid. Q-parameetrid toimivad tsüklites vaid lokaalselt. See tähendab, et Q-parameetrid toimivad vaid selles programmis, milles nad defineeriti. Funktsiooniga D 37 saate lokaalse toimega Q-parameetreid teise (kutsuvasse) programmi eksportida.

TNC ekspordib väärtuse, mis on parameetril just EXPORT käsu hetkel.

Parameeter eksporditakse vaid vahetult kutsuvasse programmi.

Näide: eksporditakse lokaalne Q-parameeter Q25

N56 D37 Q25

Näide: eksporditakse lokaalsed parameetrid Q25 kuni Q30

N56 D37 Q25 - Q30

9.8 Tabelijuurdepääsud SQL-juhistega

Sissejuhatus

Tabelijuurdepääsud koos SQL-juhistega programmeeritakse TNC **toimingu** raames. Toiming koosneb mitmest SQL-juhise, mis tagavad tabeli kannete korrakohase töötlemise.

Tabelite koostajaks on seadmetootja. Seejuures fikseeritakse ka nimed ja tähised, mis on SQL-juhiste jaoks parameetritena vajalikud.

Mõisted, mida järgnevalt kasutatakse:

- **Tabel:** tabel koosneb x veerust ja y reast. Need salvestatakse TNC andmehalduses failina ja adresseeritakse raja- ja failinimega (= tabelinimega). Raja- ja failinimega adresseerimise alternatiivina võib kasutada sünonüüme.
- **Veerud:** veergude arv ja tähis määratakse kindlaks tabeli konfigureerimisel. Veerutähist kasutatakse mitmete erinevate SQL-juhiste puhul adresseerimiseks.
- **Read:** ridade arv on muudetav. Võite lisada uusi ridasid. Ridade numbreid vms ei kasutata. Ent võite valida (selekteerida) ridasid oma veerusisu järgi. Ridade kustutamine on võimalik ainult tabeliredaktoris – NC-programmiga mitte.
- **Lahter:** üks veerg mingist reast.
- **Tabeli kirje:** lahtri sisu
- **Result-set:** toimingu ajal hallatakse valitud ridasid ja veerge Result-set'is. Result-set'i võib pidada vahemäluks, mis mahutab ajutiselt valitud ridade ja veergude hulga. (Result-set = inglise keeles tulemihulk).
- **Sünonüüm:** selle mõistega tähistatakse tabeli nime, mida kasutatakse tee- või failinime asemel. Seadmetootja fikseerib sünonüümid konfiguratsiooniandmetes.

9.8 Tabeliurdepääsud SQL-juhistega

Toiming

Toiming koosneb tegevustest:

- tabeli (faili) adresseerimine, ridade valimine ja Result-set'i ülekandmine.
- Ridade lugemine Result-set'ist, muutmine ja/või uute ridade lisamine.
- Toimingu lõpetamine. Muudatuste/täienduste korral võetakse read Result-set'ist tabelisse (faili) üle.

Vaja on aga teisi aktsioone, et tabelikandeid saaks NC-programmis töödelda ja vältida samade tabeliridade paralleelset muutmist.

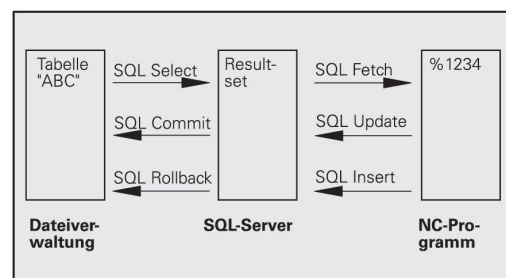
Sellest tuleneb järgmine **toimingu kulg**:

- 1 Iga töödeldava veeru jaoks määratakse kindlaks Q-parameeter. Q-parameeter omistatakse veerule – toimub sidumine (**SQL BIND...**).
- 2 tabeli (faili) adresseerimine, ridade valimine ja Result-set'i ülekandmine. Lisaks sellele defineerite, millised veerud peab Result-set'i üle võtma (**SQL SELECT...**). Te võite valitud read lukustada. Siis võivad teised protsessid neid ridu küll lugeda, ent ei saa tabeli kandeid muuta. Te peaks alati siis valitud read lukustama, kui tehakse muutusi (**SQL SELECT ... FOR UPDATE**).
- 3 Ridade lugemine Result-set'ist, muutmine ja/või uute ridade lisamine: – mõne Result-set'i rea ülekanne NC-programmi Q-parameetritesse (**SQL FETCH...**) – Q-parameetrite muudatuste ettevalmistamine ja Result-set'i mõne rea ülekanne (**SQL UPDATE...**) – uue tabelirea ettevalmistamine Q-parameetrites ja ülekanne uue reana Result-set'i (**SQL INSERT...**)
- 4 Toimingu lõpetamine. – Tabeli kirjeid muudetakse või täiendatakse: andmed võetakse Result-set'ist tabelisse (faili) üle. Need on nüüd faili salvestatud. Võimalikud lukud tühistatakse, Result-set antakse vabaks (**SQL COMMIT...**). – tabeli kirjeid ei muudeta/täiendata (ainult loetakse): võimalikud blokeeringud tühistatakse, Result-set vabastatakse (**SQL ROLLBACK... ILMA INDEKSITA**).

Võite teha paralleelselt mitmeid toiminguid.

Sulgege alustatud toiming tingimata – ka siis, kui kasutate ainult lugemiseks ligipääsemist. Ainult siis on tagatud, et muudatused/täiendused ei lähe kaduma, lukud võetakse maha ja Result-set antakse vabaks.

Result-set

Valitud read Result-set'is nummerdatakse tõusvas järjestuses alates 0-st. Seda nummerdamist nimetatakse **indekseerimiseks**. Lugemis- ja kirjutusligipääsudel näidatakse ära indeks ja kasutatakse suunatult ühte Result-set'i rida.

Sageli on kasulik talletada ridu Result-setis sorditult. Seda võimaldab tabeliveeru definitsioon, mis hõlmab sortimiskriteeriumit. Lisaks valitakse tõusev või langev järjestus (**SQL SELECT ... ORDER BY ...**).

Valitud read, mis Result-set'i üle võeti, adresseeritakse **SANGA (HANDLE)** abil. Kõik järgnevad SQL-juhised kasutavad seda sanga valitud ridade ja veergudele viitamiseks.

Toimingu lõpetamisel antakse sang uuesti vabaks (**SQL COMMIT...** või **SQL ROLLBACK...**). See ei ole siis enam kehtiv.

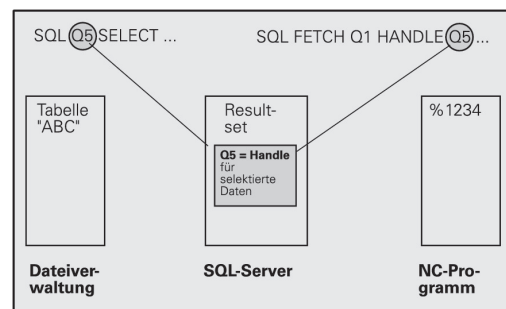
Võite töödelda üheaegselt mitut Result-set'i. SQL-server annab iga Select-juhendi puhul uue sanga.

Q-parameetri sidumine veeruga

NC-programmil pole Result-set'is vahetut ligipääsu tabeli kannetele. Andmed tuleb Q-parameetritesse üle kanda. Vastupidiselt valmistatakse andmed esmalt Q-parameetrites ette ja siis kantakse üle Result-set'i.

SQL BIND ... abil määratakse kindlaks, milliseid tabeliveerge millistes Q-parameetrites näidata. Q-parameetrid seotakse veergudega (omistamine). Veerge, mis pole Q-parameetritega seotud, lugemis-/kirjutustoimingutel ei arvestata.

Kui **SQL INSERT...** abil luuakse uus tabelirida, antakse Q-parameetritega mitteseotud veergudele vaikeväärtused.

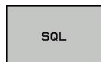

SQL-juhiste programmeerimine

Seda funktsiooni saate programmeerida ainult siis, kui olete sisestanud koodnumbri 555343.

SQL-juhiseid programmeerite režiimil Programmeerimine:

- ▶ SQL-funktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi SQL
- ▶ Valige funktsiooniklahviga SQL-juhise (vt ülevaadet) või vajutage funktsiooniklahvi **SQL EXECUTE** ja programmeerige SQL-juhise

Funktsiooniklahvide ülevaade

Funktsioon	Funktsiooni- klahv
SQL EXECUTE Select-juhise programmeerimine	
SQL BIND Q-parameetrite sidumine tabeliveeruga (omistamine)	
SQL FETCH Tabeliridade lugemine Result-set'ist ja talletamine Q-parameetritesse	
SQL UPDATE Andmete talletamine Q-parameetritest Result-set'i olemasolevasse tabeliritta	
SQL INSERT Andmete talletamine Q-parameetritest Result-set'i uude tabeliritta	
SQL COMMIT Tabeliridade ülekanne Result-set'ist tabelisse ja toimingute lõpetamine.	
SQL ROLLBACK	
■ INDEKS pole programmeeritud: seniste muudatuste/täienduste tühistamine ja toimingute lõpetamine. ■ INDEKS on programmeeritud: näidatud rida jääb Result-set'i alles – kõik teised read eemaldatakse Result-set'ist. Toimingut ei lõpetata.	

SQL BIND

SQL BIND seob Q-parameetri tabeliveeruga. SQL-juhised Fetch, Update ja Insert arvestavad seda seost (omistust) Result-set'i ja NC-programmi vahelisel andmete ülekandmisel.

SQL BIND ilma tabeli- ja veerunimeta tühistab selle seose. Seos lõpeb hiljemalt NC-programmi või alamprogrammi lõpuga.

- Võite programmeerida suvalise arvu seoseid. Lugemis- ja kirjutustoimingutel arvestatakse eranditult Select-juhiseiga antud veerge.
- **SQL BIND...** tuleb programmeerida **enne** Fetch-, Update- või Insert-juhiseid. Select-juhise võite programmeerida enne eelneva Bind-juhise.
- Kui viitate Select-juhises veergudele, millele pole seost programmeeritud, tingib see lugemis- ja kirjutustoimingutel vea (programmi katkestus).

SQL
BIND

- **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter, mis seotakse tabeliveeruga (omistamine).
- **Andmepank: veerunimi:** sisestage tabelinimi ja veerutähis eraldi, kasutades eraldamiseks punkti ..
Tabeli nimi: sünonüüm või selle tabeli tee- või failinimi. Sünonüüm sisestatakse vahetult, raja- või failinimi pannakse ühekordsetesse jutumärkidesse.
Veerutähis: konfiguratsiooniandmetesse fikseeritud tabeliveeru tähis

Q-parameetrite sidumine tabeliveeruga

```
11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"

12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"

13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"

14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"
```

Seose tühistamine

```
91 SQL BIND Q881
92 SQL BIND Q882
93 SQL BIND Q883
94 SQL BIND Q884
```

9.8 Tabelijuurdepääsud SQL-juhiste

SQL SELECT

SQL SELECT valib tabeliread ja kannab need Result-set'i üle.

SQL-Server talletab andmed reahaaval Result-set'i. Read nummerdatakse järgemööda, alates 0-st. Seda reanumbrit, mida kutsutakse **INDEKSIKS**, kasutatakse SQL-käskude Fetch ja Update puhul.

Funktsioonis **SQL SELECT...WHERE...** annate valikukriteeriumid. Sellega saate ülekantavate ridade arvu piirata. Kui te seda valikuvõimalust ei kasutate, laetakse kõik tabeli read.

Funktsioonis **SQL SELECT...ORDER BY...** annate sortimiskriteeriumi. See koosneb veerutähisest ja tõusva/langeva sortimise võtmesõnast. Kui te seda valikuvõimalust ei kasuta, talletatakse read suvalises järjekorras.

Funktsiooniga **SQL SELECT...FOR UPDATE** lukustate valitud read teiste rakenduste jaoks. Teised rakendused võivad neid ridu edasi lugeda, kuid muuta ei saa. Kasutage seda valikuvõimalust igal juhul, kui tabelikandeid muudate.

Tühi Result-set: kui valikukriteeriumile vastavaid ridasid pole, annab SQL-Server tagasi kehtiva sanga, aga mitte tabelikandeid.

SQL
EXECUTE

- ▶ **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter sanga jaoks. SQL-server annab sanga praeguse Select-juhiseiga valitud ridade ja veergude grupi jaoks.
Tõrke korral (toiming nurjus) saadab SQL-Server tagasi 1. 0 tähistab kehtetut sanga.
- ▶ **Andmepank: SQL-käsetekst:** järgmiste elementidega:
 - **SELECT** (võtmesõna):
SQL-käsu tunnus, ülekantavate tabeliveergude tähised – mitme veeru eraldamiseks kasutage koma , (vt näiteid). Kõigile siin antud veergudele tuleb siduda Q-parameetrid
 - **FROM** Tabeli nimi:
sünonüüm või selle tabeli tee- või failinimi. Sünonüüm sisestatakse vahetult, raja- või failinimi pannakse ühekordsetesse jutumärkidesse (vt SQL-käsu näiteid), ülekantavate tabeliveergude tähiste eraldamiseks kasutage mitme veeru korral koma (vt näiteid). Kõigile siin antud veergudele tuleb siduda Q-parameetrid

Kõigi tabeliridade valimine

11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"

12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"

13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"

14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"

Tabeliridade valimine funktsiooniga WHERE

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE WHERE
MESS_NR<20"

Tabeliridade valimine funktsiooniga WHERE ja Q-parameetritega

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE WHERE
MESS_NR==:'Q11'"

Tabelinimi on defineeritud raja- ja failinimega

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM 'V:\TABLE
\TAB_EXAMPLE' WHERE MESS_NR<20"

- Fakultatiivne:
WHERE valikukriteeriumid: valikukriteerium koosneb veerutähisest, tingimusest (vt tabelit) ja võrdlusväärtusest. Siduge mitu valikukriteeriumit loogiliselt JA või VÕI abil. Võrdlusväärtus programmeerige vahetult või Q-parameetris. Q-parameeter algab kooloniga : ja on tavaliste ülakomade vahel (vt näidet
- Fakultatiivne:
ORDER BY veerutähis **ASC** tõusvas järjestuses sortimise puhul või **ORDER BY** veerutähis **DESC** laskuvas järjestuses sortimise puhul. Kui ei programmeerita ASC ega DESC, kehtib vaikimisi tõusev järjestus. TNC talletab valitud read pärast näidatud veergu
- Fakultatiivne:
FOR UPDATE (võtmesõna): valitud read lukustatakse muude protsesside ligipääsuks kirjutamiseks

Tingimus	Programmeerimine
võrdne	= ==
ebavõrdne	!= <>
väiksem	<
väiksem või võrdne	<=
suurem	>
suurem või võrdne	>=
Mitme tingimuse sidumine:	
Loogiline JA	AND
Loogiline VÕI	OR

9.8 Tabelijuurdepääsud SQL-juhiste

SQL FETCH

SQL FETCH loeb Result-set'ist **INDEKSIGA** adresseeritud rea ja talletab tabelikanded seotud (omistatud) Q-parameetritesse. Result-set adresseeritakse **SANGA** (Handle) abil.

SQL FETCH arvestab kõiki Select-juhise näidatud veerge.

SQL
FETCH

- ▶ **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter, millesse SQL-server saadab tagasi tulemuse:
0: tõrget pole
1: ilmnes tõrge (vale sang või liiga suur indeks)
- ▶ **Andmepank: SQL-juurdepääsu ID:** Q-parameeter koos **sangaga** Result-set'i tuvastamiseks (vt ka **SQL SELECT**).
- ▶ **Andmepank: SQL-tulemuse indeks:** reanumber Result-set'is. Toimub selle rea tabelikannete lugemine ja ülekanndmine seotud Q-parameetritesse. Kui te indeksit ei näita, loetakse esimest rida (n=0). Reanumber antakse vahetult või programmeeritakse indeksit sisaldav Q-parameeter.

Reanumbri üleandmine Q-parameetris

11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"

12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"

13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"

14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"

...

30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX
+Q2

reanumbri vahetu programmeerimine

...

30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX5

SQL UPDATE

SQL UPDATE kannab Q-parameetrites ettevalmistatud andmed Result-set'i **INDEKSIGA** adresseeritud ritta. Result-set'i olemasolev rida kirjutatakse täielikult üle.

SQL UPDATE arvestab kõiki Select-juhiseiga näidatud veerge.

SQL
UPDATE

- ▶ **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter, milles SQL-server teatab tagasi tulemuse:
0: tõrget pole
1: ilmnes tõrge (vale sang, liiga suur indeks, väljumine lubatud väärtuste vahemikust või vale arvuvorming)
- ▶ **Andmepank: SQL-juurdepääsu ID:** Q-parameeter koos **sangaga** Result-set'i tuvastamiseks (vt ka **SQL SELECT**).
- ▶ **Andmepank: SQL-tulemuse indeks:** reanumber Result-set'is. Q-parameetrites ettevalmistatud tabelikanded kirjutatakse sellesse ritta. Kui te indeksit ei näita, kirjutatakse esimene rida (n=0). Reanumber antakse vahetult või programmeeritakse indeksit sisaldav Q-parameeter.

reanumbri vahetu programmeerimine

...

40 SQL UPDATEQ1 HANDLE Q5 INDEX5

SQL INSERT

SQL INSERT loob Result-set'i uue rea ja kannab Q-parameetrites ettevalmistatud andmed uude ritta.

SQL INSERT arvestab kõiki Select-juhiseiga näidatud veerge – Select-juhises arvestamata tabeliveergudesse kantakse vaikeväärtused.

SQL
INSERT

- ▶ **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter, milles SQL-server teatab tagasi tulemuse:
0: tõrget pole
1: ilmnes tõrge (vale sang, väljumine lubatud väärtuste vahemikust või vale arvuvorming)
- ▶ **Andmepank: SQL-juurdepääsu ID:** Q-parameeter koos **sangaga** Result-set'i tuvastamiseks (vt ka **SQL SELECT**).

Reanumbri üleandmine Q-parameetris

11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"

12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"

13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"

14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"

...

20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"

...

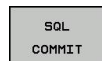
40 SQL INSERTQ1 HANDLE Q5

9.8 Tabelijuurdepääsud SQL-juhistega

SQL COMMIT

SQL COMMIT kannab kõik Result-set'is olevad read tagasi tabelisse. SELECT...FOR UPDATE abil seatud lukk tühistatakse.

Juhises SQL SELECT antud sang ei kehti enam.

- ▶ **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter, millesse SQL-server saadab tagasi tulemuse:
0: tõrget pole
1: ilmnes tõrge (vale sang või samad kirjed veergudes, kus on nõutud ühemõttelised kirjed)
- ▶ **Andmepank: SQL-juurdepääsu ID:** Q-parameeter koos sangaga Result-set'i tuvastamiseks (vt ka SQL SELECT).

```
11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"
```

```
12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"
```

```
13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"
```

```
14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"
```

```
...
```

```
20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"
```

```
...
```

```
30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX
+Q2
```

```
...
```

```
40 SQL UPDATEQ1 HANDLE Q5 INDEX
+Q2
```

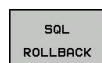
```
...
```

```
50 SQL COMMITQ1 HANDLE Q5
```

SQL ROLLBACK

Käsu SQL ROLLBACK täitmine sõltub sellest, kas INDEKS on programmeeritud:

- **INDEKS pole programmeeritud:** Result-set'i ei kirjutata tabelisse tagasi (võimalikud muudatused/täiendused lähevad kaotsi). Toiming lõpeb - käsus SQL SELECT antud sang ei kehti enam. Tüüpiline rakendus: lõpetate toimingu eranditult lugemise juurdepääsudega.
- **INDEKS on programmeeritud:** näidatud rida jääb alles – kõik teised read eemaldatakse Result-set'ist. Toimingut ei lõpetata. Üks käsuga SELECT...FOR UPDATE seatud lukk jääb näidatud rea jaoks alles – kõigi teiste ridade osas see tühistatakse.

- ▶ **Parameetri nr tulemuse jaoks:** Q-parameeter, millesse SQL-server saadab tagasi tulemuse:
0: tõrget pole
1: ilmnes tõrge (vale sang)
- ▶ **Andmepank: SQL-juurdepääsu ID:** Q-parameeter koos sangaga Result-set'i tuvastamiseks (vt ka SQL SELECT).
- ▶ **Andmepank: SQL-tulemuse indeks:** rida, mis peab jääma Result-set'is. Reanumber antakse otse või programmeerite indeksit sisaldava Q-parameetri.

```
11 SQL BIND
Q881"TAB_EXAMPLE.MESS_NR"
```

```
12 SQL BIND
Q882"TAB_EXAMPLE.MESS_X"
```

```
13 SQL BIND
Q883"TAB_EXAMPLE.MESS_Y"
```

```
14 SQL BIND
Q884"TAB_EXAMPLE.MESS_Z"
```

```
...
```

```
20 SQL Q5
"SELECTMESS_NR,MESS_X,MESS_Y,
MESS_Z FROM TAB_EXAMPLE"
```

```
...
```

```
30 SQL FETCH Q1HANDLE Q5 INDEX
+Q2
```

```
...
```

```
50 SQL ROLLBACKQ1 HANDLE Q5
```

9.9 Valemite vahetu sisestamine

Valemite sisestamine

Funktsiooniklahvidega saab vahetult töötlusprogrammi sisestada ka matemaatilisi valemeid, mis sisaldavad mitut arvutustehet.

Matemaatilised seosefunktsioonid ilmuvad, kui vajutada funktsiooniklahvi VALEM. TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid mitmel ribal:

Sidumisfunktsioon	Funktsiooni- klahv
Liitmine nt $Q10 = Q1 + Q5$	
Lahutamine nt $Q25 = Q7 - Q108$	
Korrutamine nt $Q12 = 5 * Q5$	
Jagamine nt $Q25 = Q1 / Q2$	
Sulud lahti nt $Q12 = Q1 * (Q2 + Q3)$	
Sulud kinni nt $Q12 = Q1 * (Q2 + Q3)$	
Arvu ruudu arvutamine (ingl. square) nt $Q15 = SQ\ 5$	
Ruutjuure arvutamine (ingl. square root) nt $Q22 = SQRT\ 25$	
Nurga siinus nt $Q44 = SIN\ 45$	
Nurga koosinus nt $Q45 = COS\ 45$	
Nurga tangens nt $Q46 = TAN\ 45$	
Arkussiinus Siinuse pöördfunktsioon; nurga määramine vastaskaateti ja hüpotenuusi suhtest, nt $Q10 = ASIN\ 0,75$	
Arkuskoosinus Kosinuse pöördfunktsioon; nurga määramine külgneva kaateti ja hüpotenuusi suhtest, nt $Q11 = ACOS\ Q40$	
Arkustangens Tangensi pöördfunktsioon; nurga määramine vastaskaateti ja külgneva kaateti suhtest, nt $Q12 = ATAN\ Q50$	
Astendamine nt $Q15 = 3^3$	

9 Programmeerimine: Q-parameetrid

9.9 Valemite vahetu sisestamine

Sidumisfunktsioon	Funktsiooni- klahv
Konstant PI (3,14159) nt Q15 = PI	PI
Naturaallogaritm arvust (LN) alus 2,7183 nt Q15 = LN Q11	LN
Logaritm arvust, alus 10 nt Q33 = LOG Q22	LOG
EkspONENTfunktsioon, 2,7183 astmes n nt Q1 = EXP Q12	EXP
Negatiivse väärtuse leidmine (korrutamine -1-ga) nt Q2 = NEG Q1	NEG
Komakohtade ümardamine Täisarvu moodustamine, nt Q3 = INT Q42	INT
Arvu absoluutväärtuse moodustamine nt Q4 = ABS Q22	ABS
Murdosa eraldamine arvust Murdosa moodustamine, nt Q5 = FRAC Q23	FRAC
Arvu märgi kontrollimine nt Q12 = SGN Q50 Kui tagastusväärtus Q12 = 1, siis Q50 >= 0 Kui tagastusväärtus Q12 = -1, siis Q50 < 0	SGN
Moodulväärtuse (jagamisjäägi) leidmine nt Q12 = 400 % 360Tulemus: Q12 = 40	%

Arvutusreeglid

Matemaatiliste valemite programmeerimisel kehtivad järgmised reeglid:

Punktarvutus enne kriipsarvutust

$$12 \text{ Q1} = 5 * 3 + 2 * 10 = 35$$

- 1 Tehtesamm $5 * 3 = 15$
- 2 Tehtesamm $2 * 10 = 20$
- 3 Tehtesamm $15 + 20 = 35$

või

$$13 \text{ Q2} = \text{SQ } 10 - 3^3 = 73$$

- 1 Tehtesamm 10 ruudus = 100
- 2 Tehtesamm 3 astmes 3 = 27
- 3 Tehtesamm $100 - 27 = 73$

Distributiivreegel

Distributiivreegel sulgudega arvutamisel

$$a * (b + c) = a * b + a * c$$

9.9 Valemite vahetu sisestamine

Sisestamisnäidis

Nurga arvutamine funktsiooniga arctan vastaskaatetist (Q12) ja külgnevast kaatetist (Q13); tulemuse omistamine Q25-le:

- ▶ Valemi sisestamise valimine: vajutage klahvi Q ja funktsiooniklahvi VALEM, või kasutage kiirsisenemist:

- ▶ Vajutage Q-klahvi ASCII-klaviatuuril.

PARAMEETRI NR TULEMUSE JAOKS?

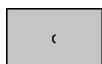
- ▶ Sisestage **25** (parameetri number) ja vajutage klahvi ENT .

- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba ümber ja valige funktsioon Arkustangens.

- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba ümber ja avage sulud.

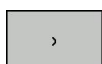
- ▶ Sisestage **12** (Q-parameetri number).

- ▶ Valige jagamine.

- ▶ Sisestage **13** (Q-parameetri number).

- ▶ Sulgege sulud ja lõpetage valemi sisestamine.

NC-näidislause

37 Q25 = ATAN (Q12/Q13)

9.10 Stringiparameetrid

Stringitöötluste funktsioonid

Stringitöötlust (ingl. k. string = märgijada) **QS**-parameetrite abil saab kasutada muutuvate märgijadade moodustamiseks., et luua muutuvaid protokolle.

Stringiparameetritele võib vastavusse seada märgijada (tähed, arvud, erimärgid, talitlismärgid ja tühikud), milles on kuni 256 märki.

Vastavusse seatud või sisse loetud väärtusi saab täiendavalt töödelda või kontrollida alljärgnevalt kirjeldatud funktsioonidega.

Sarnaselt Q-parameetri programmeerimisega saab kokku kasutada 2000 QS-parameetrit (vaata "Põhimõte ja funktsioonide ülevaade", Lehekülg 248).

Q-parameetri funktsioonides **STRINGI VALEM** ja **VALEM** sisalduvad stringiparameetrite töötlemiseks erinevad funktsioonid.

STRINGI VALEMITE funktsioonid	Funktsiooni- klahv	Lehekülg
Stringiparameetri omistamine	STRING	290
Stringi parameetrite sidumine		290
Arvväärtuse muutmine stringi parameetriks	TOCHAR	291
Stringi osa kopeerimine stringiparameetrist	SUBSTR	292
Stringifunktsioonid VALEMI funktsioonis	Funktsiooni- klahv	Lehekülg
Stringiparameetri teisendamine arväärtuseks	TONUMB	293
Stringi parameetri kontrollimine	INSTR	294
Stringiparameetri pikkuse määramine	STRLEN	295
Tähestikulise järjekorra võrdlemine	STRCOMP	296

Kui kasutate funktsiooni **STRINGI VALEM**, on läbiviidud arvutustehte tulemuseks alati string. Kui kasutate funktsiooni **VALEM**, on läbiviidud arvutustehte tulemuseks alati arväärtus.

9.10 Stringiparameetrid

Stringiparameetri omistamine

Enne stringimuutujate kasutamist, peate need esmalt vastavusse seadma. Selleks kasutage käsku **DECLARE STRING**.

SPEC FCT	▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
PROGRAMM FUNKTS.-D	▶ Valige menüü erinevate lihtteksti funktsioonide defineerimiseks
STRING FUNKTS.-D	▶ Stringi funktsioonide valimine
DECLARE STRING	▶ Valige funktsioon DECLARE STRING

NC-näidislause

N37 DECLARE STRING QS10 (STRINGI DEKLAREERIMINE) = "TOORIK"

Stringiparameetrite ühendamine

Ühendamisoperaatoriga (stringiparameeter | | stringiparameeter) saab omavahel ühendada mitu stringiparameetrit.

SPEC FCT	▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
PROGRAMM FUNKTS.-D	▶ Valige menüü erinevate lihtteksti funktsioonide defineerimiseks
STRING FUNKTS.-D	▶ Stringi funktsioonide valimine
STRINGI VALEM	▶ Valige funktsioon STRINGIVALEM ▶ Sisestage stringiparameetri number, kuhu TNC peab ühendatud string salvestama, kinnitage klahviga ENT ▶ Sisestage stringiparameetri number, milles on salvestatud esimene stringi osa, kinnitage klahviga ENT: TNC kuvab ühendussümboli ▶ Kinnitage klahviga ENT ▶ Sisestage stringiparameetri number, kuhu on salvestatud teine stringiosa, kinnitage klahviga ENT: ▶ Korrake toimingut, kuni olete valinud kõik ühendatavad stringiosad, lõpetage klahviga END

Näide: QS10 peab sisaldama kogu QS12, QS13 ja QS14 teksti

```
N37 QS10 = QS12 || QS13 || QS14
```

Parameetrite sisu:

- QS12: Toorik
- QS13: Olek:
- QS14: Praak
- QS10: Tooriku olek: praak

Arvväärtuse teisendamine stringiparameetriks

Funktsiooniga **TOCHAR** muudab TNC arvväärtuse stringiparameetriks. Sel viisil saate arvväärtusi ühendada stringimuutujatega.

SPEC FCT PROGRAMM FUNKTS.-D STRING FUNKTS.-D STRINGI VALEM TOCHAR	▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine ▶ Valige menüü erinevate lihtteksti funktsioonide defineerimiseks ▶ Stringi funktsioonide valimine ▶ Valige funktsioon STRINGIVALEM ▶ Valige funktsioon arvväärtuse muutmiseks stringiparameetriks ▶ Sisestage arv või soovitud Q-parameeter, mida TNC muutma peab, kinnitage klahviga ENT ▶ Soovi korral sisestage komajärgsete kohtade arv, mis tuleb TNC-l samuti teisendada, kinnitage klahviga ENT ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

Näide: Parameeter Q50 muutke stringi parameetriks QS11, kasutage 3 komakohta

```
N37 QS11 = TOCHAR ( DAT+Q50 DECIMALS3 )
```


9.10 Stringiparameetrid

Stringi osa kopeerimine stringiparameetrist

Funktsiooniga **SUBSTR** saab stringiparameetrist kopeerida defineeritavat ala.

SPEC FCT PROGRAMM FUNKTS.-D STRING FUNKTS.-D STRINGI VALEM SUBSTR	▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine ▶ Valige menüü erinevate lihtteksti funktsioonide defineerimiseks ▶ Stringi funktsioonide valimine ▶ Valige funktsioon STRINGIVALEM ▶ Sisestage parameetri number, kuhu TNC peab kopeeritud märgijada salvestama, kinnitage klahviga ENT ▶ Valige funktsioon stringiosa väljalõikamiseks ▶ Sisestage QS-parameetri number, kust soovite stringiosa kopeerida, kinnitage klahviga ENT ▶ Sisestage koha number, millest alates soovite stringiosa kopeerida, kinnitage klahviga ENT ▶ Sisestage märkide arv, mida soovite kopeerida, kinnitage klahviga ENT ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

Jälgige, et tekstijada esimene märk algaks sisemiselt kohalt 0.

Näide: stringiparameetrist QS10 tuleb alates kolmandast kohast (BEG2) lugeda nelja märgi pikkune tekstijada (LEN4)

```
N37 QS13 = SUBSTR ( SRC_QS10 BEG2 LEN4 )
```

Stringiparameetri teisendamine arväärtuseks

Funktsioon **TONUMB** muudab stringiparameetri arväärtuseks. Muudetav väärtus peaks koosnema ainult arväärtustest.

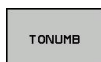
Muudetav QS-parameeter tohib sisaldada ainult ühte arväärtust, vastasel korral väljastab TNC veateate.

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine

- ▶ Valige funktsioon VALEM
- ▶ Sisestage parameetri number, kuhu TNC peab arväärtuse salvestama, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Funktsiooniklahvi rea ümberlülitamine

- ▶ Valige funktsioon stringiparameetri muutmiseks arväärtuseks
- ▶ Sisestage QS-parameetri number, mille TNC muutma peab, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

9.10 Stringiparameetrid

Stringiparameetri kontrollimine

Funktsiooniga **INSTR** saab kontrollida, kas mõni stringiparameeter sisaldub mõnes teises stringiparameetris ja kus täpselt.

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine

- ▶ Valige funktsioon VALEM
- ▶ Sisestage Q-parameetri number, kuhu TNC selle koha salvestama peab, kust algab otsitav tekst, kinnitage klahviga ENT

- ▶ Funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine

- ▶ Valige funktsioon stringiparameetri kontrollimiseks
- ▶ Sisestage QS-parameetri number, kuhu on otsitav tekst salvestatud, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Sisestage QS-parameetri number, mille TNC peab läbi otsima, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Sisestage koha number, millest alates peab TNC stringiosa otsima, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

Jälgige, et tekstijada esimene märk algaks sisemiselt kohalt 0.

Kui TNC ei leia otsitavat stringiosa, siis salvestab see stringi pikkuse, kus otsing toimus (arvestus algab 1-ga) tulemuste parameetrisse.

Kui otsitav stringiosa esineb mitu korda, siis tagastab TNC esimese koha, kust ta stringiosa leiab.

Näide: QS10-st otsitakse parameetris QS13 salvestatud teksti. Otsingut alustatakse kolmandast kohast

```
N37 Q50 = INSTR ( SRC_QS10 SEA_QS13 BEG2 )
```

Stringiparameetri pikkuse määramine

Funktsioon **STRLEN** tagastab teksti pikkuse, mis on salvestatud mõnda valitud stringiparameetrisse.

- Q-parameetri funktsiooni valimine

- Valige funktsioon VALEM
- Sisestage Q-parameetri number, kuhu TNC peab salvestama väljaselgitatava stringipikkuse, kinnitage klahviga ENT

- Funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine

- Funktsiooni valimine stringiparameetri tekstipikkuse väljaselgitamiseks
- Sisestage QS-parameetri number, kust TNC peab pikkuse määrama, kinnitage klahviga ENT
- Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

Näide: QS15 pikkuse määramine

```
N37 Q52 = STRLEN ( SRC_QS15 )
```

9.10 Stringiparameetrid

Tähestikulise järjekorra võrdlemine

Funktsiooniga **STRCOMP** saab võrrelda stringiparameetrite tähestikulist järjekorda.

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine

- ▶ Valige funktsioon VALEM
- ▶ Sisestage Q-parameetri number, milles TNC võrdlustulemuse salvestama peab, kinnitage klahviga ENT

- ▶ Funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine

- ▶ Valige funktsioon stringiparameetrite võrdlemiseks
- ▶ Sisestage esimese QS-parameetri number, mida TNC võrdlema peab, kinnitage ENT klahviga
- ▶ Sisestage teise QS-parameetri number, mida TNC võrdlema peab, kinnitage ENT klahviga
- ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

TNC annab järgmised tulemused:

- **0**: võrreldud QS-parameetrid on identsed
- **-1**: esimene QS-parameeter on tähestikuliselt **enne** teist QS-parameetrit
- **+1**: esimene QS-parameeter on tähestikuliselt **pärast** teist QS-parameetrit

Näide: QS12 ja QS14 tähestikulise järgnevuse võrdlemine

```
N37 Q52 = STRCOMP ( SRC_QS12 SEA_QS14 )
```

Seadme parameetrite lugemine

Funktsiooniga **CFGREAD** saate lugeda TNC seadme parameetreid arväärtuste või stringidena.

Seadme parameetrite lugemiseks peate välja selgitama parameetrinime, parameetriobjekti ja olemasolu korral grupinime ja indeksi TNC konfiguratsiooniredaktoris

Tüüp	Tähendus	Näide	Sümbol
Võti	Seadme parameetri grupinimi (olemasolu korral)	CH_NC	
Entiteet	Parameetri objekt (nime alguses on „Cfg...”)	CfgGeoCycle	
Täiend	Seadme parameetri nimi	displaySpindleErr	
Indeks	Seadme parameetri loendiindeks (olemasolu korral)	[0]	

Kui asute kasutaja parameetrite konfiguratsiooniredaktoris, saate olemasolevate parameetrite kujutist muuta. Standardseade korral kuvatakse parameetrid lühikeste selgitavate tekstidega. Parameetrite tegelike süsteeminimede kuvamiseks vajutage ekraanijaotuse klahvi ja seejärel funktsiooniklahvi KUCA SÜSTEEMINIMI. Tagasi standardvaatesse saamiseks toimige samamoodi.

Enne seadme parameetri küsimist funktsiooniga **CFGREAD** peate defineerima ühe QS-parameetri täiendi, entiteedi ja võtme abil.

Funktsiooni CFGREAD dialoog küsib järgmisi parameetreid:

- **KEY_QS**: seadme parameetri grupinimi (võti)
- **TAG_QS**: seadme parameetri objektnimi (entiteet)
- **ATR_QS**: seadme parameetri nimi (täiend)
- **IDX**: seadme parameetri indeks

9.10 Stringiparameetrid

Seadmeparameetri stringi lugemine

Seadmeparameetri sisu talletamine QS-parameetri stringina:

- SPEC
FCT

PROGRAMM
FUNKTS.-D

STRING
FUNKTS.-D

STRINGI
VALEM

 - ▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
 - ▶ Valige menüü erinevate lihtteksti funktsioonide defineerimiseks
 - ▶ Stringi funktsioonide valimine
 - ▶ Valige funktsioon STRINGIVALEM
 - ▶ Sisestage stringiparameetri number, kuhu TNC peab seadmeparameetri salvestama, kinnitage klahviga ENT
 - ▶ Funktsiooni CFGREAD valimine
 - ▶ Sisestage stringiparameetri võtme, entiteedi ja täiendi numbrid, kinnitage klahviga ENT
 - ▶ Vajaduse korral sisestage indeksi number ja minge dialoogist üle NOENT abil
 - ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

Näide: neljanda telje teljetähise lugemine stringina

Parameetriseadistus konfiguratsiooniredaktoris

```
DisplaySettings
CfgDisplayData
    axisDisplayOrder
        [0] kuni [5]
```

14 DECLARE STRINGQS11 = ""	Stringiparameetri omistamine võtme jaoks
15 DECLARE STRINGQS12 = "CFGDISPLAYDATA"	Stringiparameetri omistamine entiteedi jaoks
16 DECLARE STRINGQS13 = "AXISDISPLAYORDER"	Stringiparameetri omistamine parameetrinime jaoks
17 QS1 = CFGREAD(KEY_QS11 TAG_QS12 ATR_QS13 IDX3)	Seadmeparameetrite väljalugemine

Seadmeparameetri arväärtuse lugemine

Seadmeparameetri väärtuse talletamine Q-parameetri arväärtusena:

- ▶ Q-parameetri funktsiooni valimine

- ▶ Valige funktsioon VALEM
- ▶ Sisestage Q-parameetri number, kuhu TNC peab seadmeparameetri salvestama, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Funktsiooni CFGREAD valimine
- ▶ Sisestage stringiparameetri võtme, entiteedi ja täiendi numbrid, kinnitage klahviga ENT
- ▶ Vajaduse korral sisestage indeksi number ja minge dialoogist üle NOENT abil
- ▶ Sulgege sulud klahviga ENT ja lõpetage sisestamine klahviga END

Näide: kattuvusteguri lugemine Q-parameetrina**Parameetriseadistus konfiguratsiooniredaktoris**

ChannelSettings

CH_NC

CfgGeoCycle

pocketOverlap

14 DECLARE STRINGQS11 = "CH_NC"	Stringiparameetri omistamine võtme jaoks
15 DECLARE STRINGQS12 = "CFGGEOCYCLE"	Stringiparameetri omistamine entiteedi jaoks
16 DECLARE STRINGQS13 = "POCKETOVERLAP"	Stringiparameetri omistamine parameetrinime jaoks
17 Q50 = CFGREAD(KEY_QS11 TAG_QS12 ATR_QS13)	Seadmeparameetrite väljalugemine

9.11 Etteantud Q-parameetrid

9.11 Etteantud Q-parameetrid

TNC omistab eelnevalt väärtused Q-parameetritele Q100 kuni Q199. Q-parameetritele omistatakse:

- väärtused PLC-st
- tööriista ja spindli andmed
- andmed tööoleku kohta
- mõõtmistulemused kontaktanduri tsüklitest jne.

TNC talletab eelnevalt määratud Q-parameetrid Q108, Q114 ja Q115 - Q117 antud hetke programmi mõõtühikutes.

Eelnevalt omistatud Q-parameetreid (QS-parameetreid) **Q100** kuni **Q199** (**QS100** ja **QS199**) ei tohi NC-programmides arvutusparameetritena kasutada, vastasel korral võib esineda soovimatuid tagajärgi.

Väärtused PLC-st: Q100 kuni Q107

TNC kasutab parameetreid Q100 kuni Q107, et väärtused PLC-st NC-programmi üle võtta.

Aktiivne tööriista raadius: Q108

Tööriista raadiuse aktiivne väärtus omistatakse Q108-le. Q108 koosneb:

- Tööriista raadius R (tööriistatabel või **G99**-lause)
- delta-väärtus DR tööriistatabelist
- delta-väärtus DR lausest T

TNC salvestab aktiivse tööriista raadiuse ka volukatkestuse korral.

Tööriistatelg: Q109

Parameetri Q109 väärtus sõltub hetkel kasutuselolevast tööriistateljest:

Tööriistatelg	Parameetri väärtus
Tööriistatelg pole defineeritud	Q109 = -1
X-telg	Q109 = 0
Y-telg	Q109 = 1
Z-telg	Q109 = 2
U-telg	Q109 = 6
V-telg	Q109 = 7
W-telg	Q109 = 8

Spindli olek: Q110

Parameetri Q110 väärtus sõltub viimati spindli jaoks programmeeritud M-funktsioonist:

M-funktsioon	Parameetri väärtus
Spindli olekut pole defineeritud	Q110 = -1
M3: Spindel SISSE, päripäeva	Q110 = 0
M4: Spindel SISSE, vastupäeva	Q110 = 1
M5 pärast M3	Q110 = 2
M5 pärast M4	Q110 = 3

Jahutusvedelikuga varustamine: Q111

M-funktsioon	Parameetri väärtus
M8: jahutusvedelik SISSE	Q111 = 1
M9: jahutusvedelik VÄLJA	Q111 = 0

Ülekattumise tegur: Q112

TNC omistab Q112-le tasku freesimise kattuvusteguri (pocketOverlap).

Mõõtandmed programmis: Q113

Parameetri Q113 väärtus sõltub liigendamise korral PGM CALL-iga selle programmi mõõtandmetest, mis esimesena kutsub teisi programme.

Põhiprogrammi mõõtandmed	Parameetri väärtus
Meetermõõdustik (mm)	Q113 = 0
Tollimõõdustik (toll)	Q113 = 1

Tööriista pikkus: Q114

Tööriista pikkuse aktiivne väärtus omistatakse Q114-le.

TNC salvestab aktiivse tööriista pikkuse ka voolukatkestuse korral.

9.11 Etteantud Q-parameetrid

Koordinaadid pärast programmi töö ajal teostatud mõõtmist

Parameetrid Q115 kuni Q119 sisaldavad pärast 3D-kontaktanduriga teostatud programmeeritud mõõtmist spindli asendi koordinaate mõõtmishetkel. Koordinaadid on seotud tugipunktiga, mis on aktiivne käsitsi töörežiimis.

Andurinõela pikkust ja mõõtepea raadiust nende koordinaatide korral ei arvestata.

Koordinaattelg	Parameetri väärtus
X-telg	Q115
Y-telg	Q116
Z-telg	Q117
IV. Telg seadmest sõltuv	Q118
V. telg seadmest sõltuv	Q119

Tegeliku ja nimiväärtuse erinevus tööriista automaatsel mõõtmisel TT 130-ga

Tegeliku ja nimiväärtuse erinevus	Parameetri väärtus
Tööriista pikkus	Q115
Tööriista raadius	Q116

Töötlustasandi kallutamine toorikunurkadega: TNC arvutatud koordinaadid pöördetelgede jaoks

Koordinaadid	Parameetri väärtus
A-telg	Q120
B-telg	Q121
C-telg	Q122

Möötmistulemused kontaktanduri tsüklitest (vt ka kasutusjuhend, Tsüklite programmeerimine)

Möödetud tegelikud väärtused	Parameetri väärtus
Sirge nurk	Q150
Peatelje kese	Q151
Kõrvaltelje kese	Q152
Läbimõõt	Q153
Tasku pikkus	Q154
Tasku laius	Q155
Tsüklis valitud telje pikkus	Q156
Kesktelje asend	Q157
A-telje nurk	Q158
B-telje nurk	Q159
Tsüklis valitud telje koordinaat	Q160
Möödetud hälve	Parameetri väärtus
Peatelje kese	Q161
Kõrvaltelje kese	Q162
Läbimõõt	Q163
Tasku pikkus	Q164
Tasku laius	Q165
Möödetud pikkus	Q166
Kesktelje asend	Q167
Möödetud ruuminurk	Parameetri väärtus
Pööramine ümber A-telje	Q170
Pööramine ümber B-telje	Q171
Pööramine ümber C-telje	Q172
Tooriku olek	Parameetri väärtus
Hea	Q180
Järeltöötlus	Q181
Praakdetail	Q182

9 Programmeerimine: Q-parameetrid

9.11 Etteantud Q-parameetrid

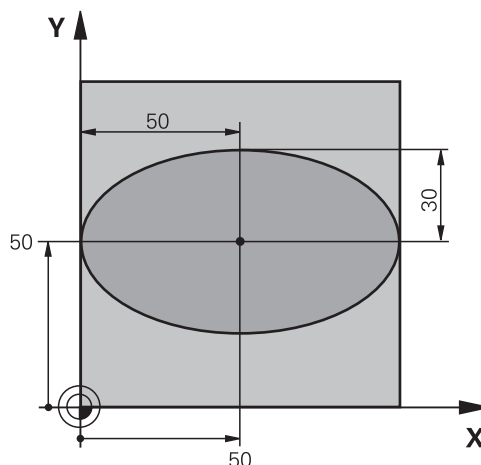
Tööriista mõõtmine BLUM-laseriga	Parameetri väärtus
Reserveeritud	Q190
Reserveeritud	Q191
Reserveeritud	Q192
Reserveeritud	Q193
Reserveeritud sisemiseks kasutamiseks	Parameetri väärtus
Tsüklimarkerid	Q195
Tsüklimarkerid	Q196
Tsüklimarkerid (töötluspildid)	Q197
Viimase aktiivse mõõtetsükli number	Q198
Tööriista TT-ga mõõtmise olek	Parameetri väärtus
Tööriist tolerantsi piires	Q199 = 0.0
Tööriist on kulunud (LTOL/RTOL ületatud)	Q199 = 1.0
Tööriist on purunenud (LBREAK/RBREAK ületatud)	Q199 = 2.0

9.12 Programmeerimisnäited

Näide: ellipsid

Programmi käik

- Ellipskontuur luuakse paljude väikeste sirglõikudega (defineeritav Q7 abil). Mida rohkem arvutussamme defineeritakse, seda sujuvam on kontuur
- Freesimissuund määratakse lähte- ja lõpunurgaga tasandil:
päriefreesimine:
lähtenurk > lõpunurk
vastufreesimine:
lähtenurk < lõpunurk
- Tööriista raadiust ei arvestata

%ELLIPSE G71 *	
N10 D00 Q1 P01 +50 *	X-telje kese
N20 D00 Q2 P01 +50 *	Y-telje kese
N30 D00 Q3 P01 +50 *	Pooltelg X
N40 D00 Q4 P01 +30 *	Pooltelg Y
N50 D00 Q5 P01 +0 *	Lähtenurk tasandil
N60 D00 Q6 P01 +360 *	Lõpunurk tasandil
N70 D00 Q7 P01 +40 *	Arvutussammude arv
N80 D00 Q8 P01 +30 *	Ellipsi pöördasend
N90 D00 Q9 P01 +5 *	Freesimissügavus
N100 D00 Q10 P01 +100 *	Süvistuse ettenihe
N110 D00 Q11 P01 +350 *	Freesimise ettenihe
N120 D00 Q12 P01 +2 *	Ohutu kaugus eelpositsioneerimiseks
N130 G30 G17 X+0 Y+0 Z-20 *	Tooriku defineerimine
N140 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N150 T1 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine
N160 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N170 L10,0 *	Töötluste kutsumine
N180 G00 Z+250 M2 *	Tööriista eemaldamine, programmi lõpp
N190 G98 L10 *	10. alamprogramm: töötlemine
N200 G54 X+Q1 Y+Q2 *	Nullpunkti nihutamine ellipsi keskmesse
N210 G73 G90 H+Q8 *	Pöördasendi arvutamine tasandil
N220 Q35 = (Q6 - Q5) / Q7 *	Nurgasammu arvutamine
N230 D00 Q36 P01 +Q5 *	Lähtenurga kopeerimine
N240 D00 Q37 P01 +0 *	Lõikeloenduri seadmine
N250 Q21 = Q3 * COS Q36 *	Lähtepunkti X-koordinaadi arvutamine
N260 Q22 = Q4 * SIN Q36 *	Lähtepunkti Y-koordinaadi arvutamine
N270 G00 G40 X+Q21 Y+Q22 M3 *	Lähtepunkti liikumine tasandil

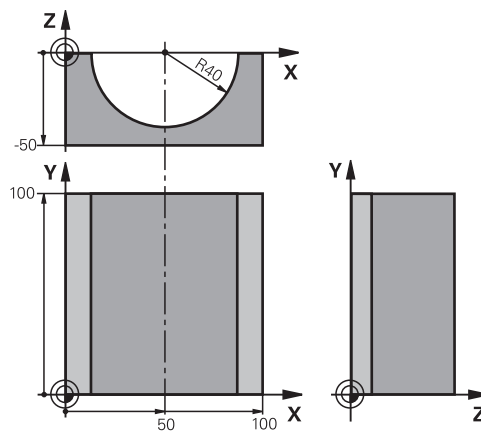
9.12 Programmeerimisnäited

N280 Z+Q12 *	Eelpositsioneerimine ohutule kaugusele spindliteljel
N290 G01 Z-Q9 FQ10 *	Töötlussügavusele liikumine
N300 G98 L1 *	
N310 Q36 = Q36 + Q35 *	Nurga uuendamine
N320 Q37 = Q37 + 1 *	Lõikeloenduri uuendamine
N330 Q21 = Q3 * COS Q36 *	Tegeliku X-koordinaadi arvutamine
N340 Q22 = Q4 * SIN Q36 *	Tegeliku Y-koordinaadi arvutamine
N350 G01 X+Q21 Y+Q22 FQ11 *	Liikumine järgmisesse punkti
N360 D12 P01 +Q37 P02 +Q7 P03 1 *	Päring, kas on veel pooleli, kui jah, siis siire tagasi label 1-le
N370 G73 G90 H+0 *	Pööramise lähtestamine
N380 G54 X+0 Y+0 *	Nullpunkti nihutamise lähtestamine
N390 G00 G40 Z+Q12 *	Liikumine ohutule kaugusele
N400 G98 L0 *	Alamprogrammi lõpp
N99999999 %ELLIPSE G71 *	

Näide: nõgus silinder raadiusfreesiga

Programmi käik

- Programm toimib ainult raadiusfreesiga, tööriista pikkus on seotud kera keskmega
- Silindripinna kontuur luuakse paljude väikeste sirglõikudega (defineeritav Q13 abil). Mida rohkem lõikeid defineeritakse, seda sujuvam on kontuur
- Silinder freesitakse pikilõigetega (siin: paralleelselt Y-teljega)
- Freesimissuund määratakse lähte- ja lõpunurgaga ruumis:
pärifreesimine:
lähtenurk > lõpunurk
vastufreesimine:
lähtenurk < lõpunurk
- Tööriista raadiust korrigeeritakse automaatselt

%ZYLIN G71 *	
N10 D00 Q1 P01 +50 *	X-telje kese
N20 D00 Q2 P01 +0 *	Y-telje kese
N30 D00 Q3 P01 +0 *	Z-telje kese
N40 D00 Q4 P01 +90 *	Ruumiline lähtenurk (tasand Z/X)
N50 D00 Q5 P01 +270 *	Ruumiline lõppnurk (tasand Z/X)
N60 D00 Q6 P01 +40 *	Silindri raadius
N70 D00 Q7 P01 +100 *	Silindri pikkus
N80 D00 Q8 P01 +0 *	Pöördasend tasandil X/Y
N90 D00 Q10 P01 +5 *	Silindri raadiuse töötlusvaru
N100 D00 Q11 P01 +250 *	Süvistamise etteniihe
N110 D00 Q12 P01 +400 *	Freesimise etteniihe
N120 D00 Q13 P01 +90 *	Lõigete arv
N130 G30 G17 X+0 Y+0 Z-50 *	Tooriku defineerimine
N140 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N150 T1 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine
N160 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N170 L10,0 *	Töötluste kutsumine
N180 D00 Q10 P01 +0 *	Töötlusvaru lähtestamine
N190 L10,0	Töötluste kutsumine
N200 G00 G40 Z+250 M2 *	Tööriista eemaldamine, programmi lõpp
N210 G98 L10 *	10. alamprogramm: töötlemine
N220 Q16 = Q6 - Q10 - Q108 *	Töötlusvaru ja tööriista arvutused sõltuvalt silindri raadiusest
N230 D00 Q20 P01 +1 *	Lõikeloenduri seadmine
N240 D00 Q24 P01 +Q4 *	Ruumilise lähtenurga (tasand Z/X) kopeerimine
N250 Q25 = (Q5 - Q4) / Q13 *	Nurgasammu arvutamine
N260 G54 X+Q1 Y+Q2 Z+Q3 *	Nullpunkti nihutamine silindri keskmesse (X-telg)
N270 G73 G90 H+Q8 *	Pöördasendi arvutamine tasandil
N280 G00 G40 X+0 Y+0 *	Eelpositsioneerimine tasandil silindri keskmesse
N290 G01 Z+5 F1000 M3 *	Eelpositsioneerimine spindliteljel

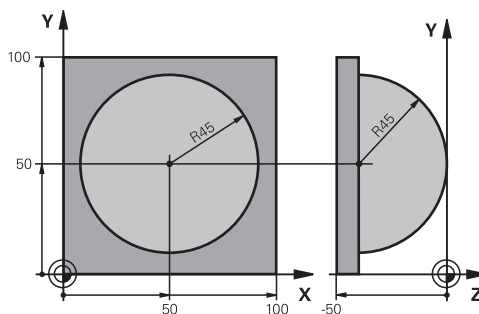
9.12 Programmeerimisnäited

N300 G98 L1 *	
N310 I+0 K+0 *	Pooluse seadmine Z/X-tasandil
N320 G11 R+Q16 H+Q24 FQ11 *	Lähtepositsioonile lähenemine silindril, viltu materjali süvistades
N330 G01 G40 Y+Q7 FQ12 *	Pikilõige suunas Y+
N340 D01 Q20 P01 +Q20 P02 +1 *	Lõikeloenduri uuendamine
N350 D01 Q24 P01 +Q24 P02 +Q25 *	Ruuminurga uuendamine
N360 D11 P01 +Q20 P02 +Q13 P03 99 *	Päring, kas on juba valmis, kui jah, siis siire lõppu
N370 G11 R+Q16 H+Q24 FQ11 *	Läheneval "kaarel" liikumine järgmise pikilõike jaoks
N380 G01 G40 Y+0 FQ12 *	Pikilõige suunas Y-
N390 D01 Q20 P01 +Q20 P02 +1 *	Lõikeloenduri uuendamine
N400 D01 Q24 P01 +Q24 P02 +Q25 *	Ruuminurga uuendamine
N410 D12 P01 +Q20 P02 +Q13 P03 1 *	Päring, kas on veel pooleli, kui jah, siis siire tagasi LBL 1-le
N420 G98 L99 *	
N430 G73 G90 H+0 *	Pööramise lähtestamine
N440 G54 X+0 Y+0 Z+0 *	Nullpunkti nihutamise lähtestamine
N450 G98 L0 *	Alamprogrammi lõpp
N99999999 %ZYLIN G71 *	

Näide: kumer kera otsfreesiga

Programmi käik

- Programm toimib ainult otsfreesiga
- Kerakontuur luuakse paljude väikeste sirglõikudega (Z/X-tasand, defineeritav Q14 abil). Mida väiksem nurgasamm on defineeritud, seda siledam on kontuur
- Kontuurilõigete arv määratakse nurgasammu järgi tasandil (Q18 abil)
- Kera freesitakse 3D-lõigetega alt üles
- Tööriista raadiust korrigeeritakse automaatselt

%KERA G71 *	
N10 D00 Q1 P01 +50 *	X-telje kese
N20 D00 Q2 P01 +50 *	Y-telje kese
N30 D00 Q4 P01 +90 *	Ruumiline lähtenurk (tasand Z/X)
N40 D00 Q5 P01 +0 *	Ruumiline lõppnurk (tasand Z/X)
N50 D00 Q14 P01 +5 *	Nurgasamm ruumis
N60 D00 Q6 P01 +45 *	Kera raadius
N70 D00 Q8 P01 +0 *	Pöördasendi lähtenurk tasandil X/Y
N80 D00 Q9 P01 +360 *	Pöördasendi lõppnurk tasandil X/Y
N90 D00 Q18 P01 +10 *	Nurgasamm tasandil X/Y jämetöötluse jaoks
N100 D00 Q10 P01 +5 *	Kera raadiuse jämetöötlusvaru
N110 D00 Q11 P01 +2 *	Ohutu kaugus eelpositsioneerimiseks spindliteljel
N120 D00 Q12 P01 +350 *	Freesimise etteniihe
N130 G30 G17 X+0 Y+0 Z-50 *	Tooriku defineerimine
N140 G31 G90 X+100 Y+100 Z+0 *	
N150 T1 G17 S4000 *	Tööriista kutsumine
N160 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine
N170 L10,0 *	Töötuse kutsumine
N180 D00 Q10 P01 +0 *	Töötusvaru lähtestamine
N190 D00 Q18 P01 +5 *	Nurgasamm tasandil X/Y peentöötluse jaoks
N200 L10,0 *	Töötuse kutsumine
N210 G00 G40 Z+250 M2 *	Tööriista eemaldamine, programmi lõpp
N220 G98 L10 *	10. alamprogramm: töötlemine
N230 D01 Q23 P01 +Q11 P02 +Q6 *	Z-koordinaadi arvutamine eelpositsioneerimiseks
N240 D00 Q24 P01 +Q4 *	Ruumilise lähtenurga (tasand Z/X) kopeerimine
N250 D01 Q26 P01 +Q6 P02 +Q108 *	Kera raadiuse korrigeerimine eelpositsioneerimiseks
N260 D00 Q28 P01 +Q8 *	Pöördasendi kopeerimine tasandil
N270 D01 Q16 P01 +Q6 P02 -Q10 *	Töötusvaru arvestamine kera raadiuse korral
N280 G54 X+Q1 Y+Q2 Z-Q16 *	Nullpunkti nihutamine kera keskmesse
N290 G73 G90 H+Q8 *	Pöördasendi lähtenurga arvutamine tasandil
N300 G98 L1 *	Eelpositsioneerimine spindliteljel
N310 I+0 J+0 *	Pooluse seadmine X/Y-tasandil eelpositsioneerimiseks
N320 G11 G40 R+Q26 H+Q8 FQ12 *	Eelpositsioneerimine tasandil

9.12 Programmeerimisnäited

N330 I+Q108 K+0 *	Pooluse seadmine Z/X-tasandil, nihutatuna tööriista raadiuse võrra
N340 G01 Y+0 Z+0 FQ12 *	Liikumine põhja
N350 G98 L2 *	
N360 G11 G40 R+Q6 H+Q24 FQ12 *	Ülesliikumine läheneval "kaarel"
N370 D02 Q24 P01 +Q24 P02 +Q14 *	Ruuminurga uuendamine
N380 D11 P01 +Q24 P02 +Q5 P03 2 *	Päring, kas kaar on valmis, kui ei, siis tagasi LBL 2-le
N390 G11 R+Q6 H+Q5 FQ12 *	Lõppnurka liikumine ruumis
N400 G01 G40 Z+Q23 F1000 *	Eemaldamine spindliteljel
N410 G00 G40 X+Q26 *	Eelpositsioneerimine järgmise kaare jaoks
N420 D01 Q28 P01 +Q28 P02 +Q18 *	Pöördasendi uuendamine tasandil
N430 D00 Q24 P01 +Q4 *	Ruuminurga lähtestamine
N440 G73 G90 H+Q28 *	Uue pöördasendi aktiveerimine
N450 D12 P01 +Q28 P02 +Q9 P03 1 *	Päring, kas on veel pooleli, kui jah, siis siire tagasi LBL 1-le
N460 D09 P01 +Q28 P02 +Q9 P03 1 *	
N470 G73 G90 H+0 *	Pööramise lähtestamine
N480 G54 X+0 Y+0 Z+0 *	Nullpunkti nihutamise lähtestamine
N490 G98 L0 *	Alamprogrammi lõpp
N99999999%KERA G71*	

10

**Programmeerimine:
lisafunktsioonid**

10.1 Lisafunktsioonide M ja STOPP sisestamine

10.1 Lisafunktsioonide M ja STOPP sisestamine

Põhialused

TNC lisafunktsioonidega, mida nimetatakse ka M-funktsioonideks, saate juhtida

- programmi käiku, nt katkestada programm
- masina funktsioone, näiteks spindli pöörlemist ja jahutussüsteemi sisse ja välja lülitada
- tööriista trajektoorežiimi

Masinavalmistaja võib vabastada lisafunktsioone, mida selles käsiraamatus ei ole kirjeldatud. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Positsioneerimislause lõppu või ka eraldi lausesse saab sisestada kuni kaks lisafunktsiooni M. TNC kuvab sellisel juhul järgmise dialoogi: **Lisafunktsioon M ?**

Tavaliselt peate dialoogi sisestama ainult lisafunktsiooni numbri. Teatud lisafunktsioonide korral jätkub dialoog funktsiooni parameetrite sisestamisega.

Töörežiimides Käsitsirežiim ja El. seaderatas sisestage lisafunktsioonid funktsiooniklahviga M.

Tuleb arvestada sellega, et mõned lisafunktsioonid muutuvad aktiivseks positsioneerimislause alguses ja mõned lõpus – sõltumata järjekorrast, milles nad vastavas arvjuhtimislauses paiknevad.

Lisafunktsioonid mõjuvad alates lausest, milles nad välja kutsutakse.

Mõned lisafunktsioonid kehtivad ainult lauses, milles nad on programmeeritud. Kui lisafunktsioonid ei mõju ainult lausekaupa, peate nad järgmises lauses eraldi M-funktsiooniga uuesti tühistama, sest muidu tühistatakse nad TNC poolt automaatselt alles programmi lõpus.

Lisafunktsiooni sisestamine STOPP-lauses

Programmeeritud STOPP-lause katkestab programmi käigu või programmi testi, nt tööriista kontrollimiseks. STOPP-lauses saab programmeerida lisafunktsiooni M:

- ▶ Programmi katkestuse programmeerimine: vajutage klahvi STOPP
- ▶ Sisestage lisafunktsioon M

NC-näidislaused

N87 G36 M6

Lisafunktsioonid programmikäigu kontrollimiseks, spindli ja jahutussüsteemi jaoks 10.2

10.2 Lisafunktsioonid programmikäigu kontrollimiseks, spindli ja jahutussüsteemi jaoks

Ülevaade

Seadme tootja võib mõjutada allpool kirjeldatud lisafunktsioonide toimimist. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

M	Toime	Toimimine lause -	alguses	lõpus
M0	Programmi käik STOPP Spindel STOPP			■
M1	Valikuliselt programmi käik STOPP vajadusel spindel STOPP vajadusel jahutussüsteem VÄLJAS (ei toimi programmi testimisel, funktsioon on määratud seadme tootja poolt)			■
M2	Programmi käik STOPP Spindel STOPP Jahutussüsteem väljas Siire tagasi lausele1 Olekunäidu kustutamine (sõltub seadme parameetrist clearMode)			■
M3	Spindel SISSE päripäeva	■		
M4	Spindel SISSE vastupäeva	■		
M5	Spindel STOPP			■
M6	Tööriista vahetus Spindel STOPP Programmi käik STOPP			■
M8	Jahutusvedelik SEES	■		
M9	Jahutusvedelik VÄLJAS			■
M13	Spindel SISSE päripäeva Jahutussüsteem SISSE	■		
M14	Spindel SISSE vastupäeva Jahutusvedelik sisse	■		
M30	nagu M2			■

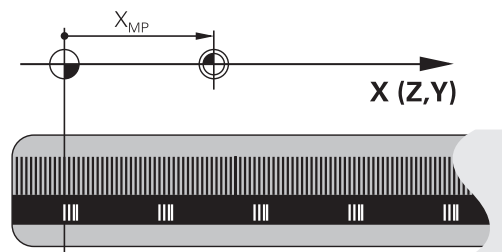
10.3 Lisafunktsioonid koordinaatide sisestamiseks

10.3 Lisafunktsioonid koordinaatide sisestamiseks

Seadmepõhiste koordinaatide programmeerimine: M91/M92

Mõõteskaala nullpunkt

Mõõteskaalal määrab võrdluspunkt mõõteskaala nullpunkti.

Seadme nullpunkt

Seadme nullpunkti on vaja

- liikumisala piirangute (tarkvaralise piirlüliti) seadistamiseks
- Masina fikseeritud positsioonidele (näiteks tööriista vahetamise positsioonile) liikumiseks
- tööriista võrdluspunkti seadistamiseks

Seadme tootja määrab iga telje puhul seadme parameetris seadme nullpunkti kauguse mõõteskaala nullpunktist.

Standardrežiim

TNC seondab koordinaadid tooriku nullpunktiga, vaata "Tugipunkti seadmine ilma 3D-kontaktandurita", Lehekülg 457.

Režiim M91 korral – seadme nullpunkt

Kui positsioneerimislausetes peavad koordinaadid olema seotud seadme nullpunktiga, sisestage nendes lausetes M91.

Kui M91-lauses programmeeritakse inkrementaalsed koordinaadid, on need koordinaadid seotud viimati programmeeritud M91-positsiooniga. Kui aktiivses arvjuhtimisprogrammis M91-positsiooni programmeeritud pole, on koordinaadid seotud tööriista tegeliku positsiooniga.

TNC näitab koordinaatide väärtusi seadme nullpunkti suhtes. Olekunäidikul lülitage koordinaatide näit REF peale, vaata "Olekunäidud", Lehekülg 71.

Režiim M92 korral – seadme tugipunkt

Peale seadme nullpunkti saab seadme tootja kehtestada veel ühe seadme fikseeritud positsiooni (seadme võrdluspunkti).

Seadme tootja määrab igale teljele seadme tugipunkti kauguse seadme nullpunktist (vt seadme kasutusjuhendit). Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Kui positsioneerimislausetes peavad koordinaadid olema seotud seadme tugipunktiga, sisestage nendes lausetes M92.

Ka M91 või M92 korral teostab TNC raadiuse korrektsiooni täpselt. Tööriista pikkust siiski arvesse **ei võeta**.

Toime

M91 ja M92 mõjuvad ainult programmilausetes, milles on programmeeritud M91 või M92.

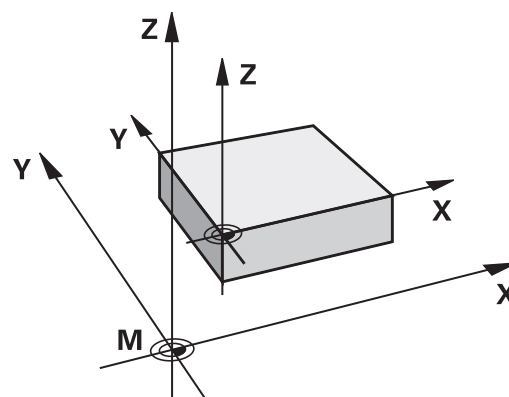
M91 ja M92 hakkavad mõjuma lause alguses.

Tooriku tugipunkt

Kui koordinaadid peavad alati olema seotud seadme nullpunktiga, saab tugipunkti seadmise ühele või mitmele teljele blokeerida.

Kui tugipunkti seadmine telgedele on blokeeritud, ei näita TNC käsitsirežiimis enam funktsiooniklahvi TUGIPUNKTI SEADMINE.

Joonisel on kujutatud masina ja tööriista nullpunktidega koordinaatsüsteeme.

M91/M92 programmi testimise töörežiimis

Et M91/M92-liikumisi saaks simuleerida ka graafiliselt, peate aktiveerima tööruumi seire ja laskma tooriku kuvada seatud võrdluspunkti alusel, vaata "Tooriku kujutamine tööruumis", Lehekülg 513.

10.3 Lisafunktsioonid koordinaatide sisestamiseks

Positsioonidele lähenemine kallutamata koordinaatsüsteemis kallutatud töötlustasandi korral: M130

Standardne töörežiim kallutatud töötlustasandi korral

Positsioneerimislausestes kasutatavad koordinaadid seob TNC pööratud koordinaatsüsteemiga.

Töörežiim M130 korral

Sirgete lausetes seondab TNC aktiivse, pööratud töötlemistasapinna korral koordinaadid mittepööratud koordinaatsüsteemiga.

TNC positsioneerib sellisel juhul (kallutatud) tööriista mittepööratud süsteemi programmeeritud koordinaatidele.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Järgnevad positsioneerimislausest või töötlustsükli teostatakse uuesti kallutatud koordinaatsüsteemis; see võib absoluutse eelpositsioneerimisega töötlustsükli korral valmistada probleeme.

Funktsioon M130 on lubatud ainult siis, kui funktsioon Töötlustasandi kallutamine on aktiivne.

Toime

M130 mõjub sirge-lausestes lausete kaupa ilma tööriista raadiuse korrektuurita.

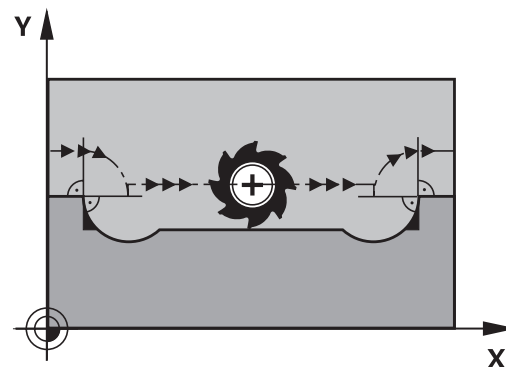
10.4 Lisafunktsioonid trajektoorde jaoks

Väikeste kontuuriastmete töötlemine: M97

Standardrežiim

Välisnurgas lisab TNC siirderingi. Väga väikeste kontuuriastmete korral kahjustaks tööriist seetõttu kontuuri.

TNC katkestab sellistes kohtades programmikäigu ja annab veateate "Tööriista raadius liiga suur".

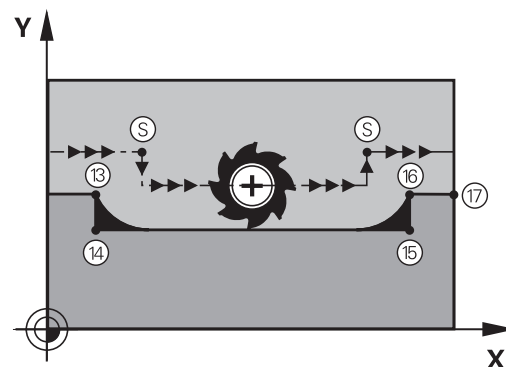
Režiim M97 korral

TNC määrab kontuurielementidele trajektoori lõikepunkti – nagu sisenurkade korral – ja viib tööriista üle selle punkti.

Programmeerige M97 lauses, kus on määratud välisnurgapunkt.

M97 asemel peaksite kasutama tunduvalt tõhusamat funktsiooni **M120 LA**vaata "Raadiuse korrektuuriga kontuuri eelnev arvutamine (LOOK AHEAD): M120 ", Lehekülg 322!

Toime

M97 mõjub ainult programmi lauses, milles M97 on programmeeritud.

Kontuurnurka töödeldakse funktsiooniga M97 vaid ebatäielikult. Vajadusel peate kontuurnurka väiksema tööriistaga järeltöötlemata.

NC-näidislaused

N50 G99 G01 ... R+20 *	Suur tööriistaraadius
...	
N130 X ... Y ... F ... M97 *	Liikumine kontuuripunkti 13
N140 G91 Y-0,5 ... F ... *	Väikese kontuuriastme 13 ja 14 töötlemine
N150 X+100 ... *	Liikumine kontuuripunkti 15
N160 Y+0,5 ... F ... M97 *	Väikese kontuuriastme 15 ja 16 töötlemine
N170 G90 X ... Y ... *	Liikumine kontuuripunkti 17

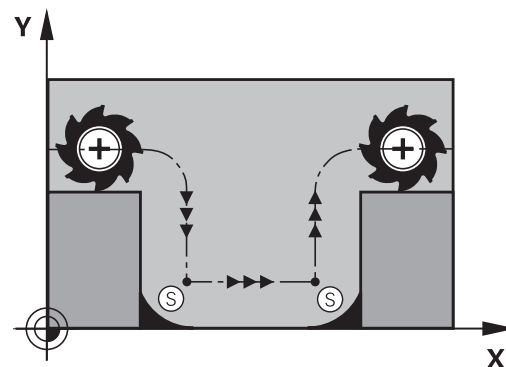
10.4 Lisafunktsioonid trajektoorde jaoks

Lahtiste kontuurinurkade täielik töötlemine: M98

Standardrežiim

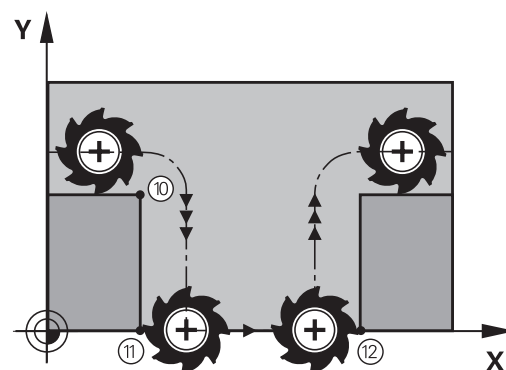
TNC määrab sisenurkadel freesimistrajektoorde lõikepunkti ja juhib tööriista sellest punktist uude suunda.

Kui kontuur on nurkades lahtine, ei töödelda seda täielikult:

Režiim M98 korral

Lisafunktsiooni M98 abil nihutab TNC tööriista nii kaugele, et kõiki kontuuripunkte töödeldakse:

Toime

M98 mõjub ainult programmi lauses, milles M98 on programmeeritud.

M98 hakkab mõjuma lause lõpus.

NC-näidislaused

Liikumine järjekorras kontuuripunktidest 10, 11 ja 12:

```
N100 G01 G41 X ... Y ... F ... *
```

```
N110 X ... G91 Y ... M98 *
```

```
N120 X+ ... *
```

Ettenihketegur sùvistusliikumiseks: M103

Standardrežiim

TNC nihutab tööriista viimati programmeeritud ettenihkega sõltumatult liikumissuunast.

Režiim M103 korral

TNC vähendab trajektoori ettenihet, kui tööriist liigub tööriistatelje negatiivses suunas. Ettenihe sùvistamisel FZMAX arvutatakse viimati programmeeritud ettenihkest FPROG, rakendades tegurit F %:

$$FZMAX = FPROG \times F\%$$

M103 sisestamine

Kui sisestate positsioneerimislause M103, jätkab TNC dialoogi ja küsib tegurit F.

Toime

M103 hakkab mõjuma lause alguses.

M103 tühistamine: programmeerige M103 ilma tegurita uuesti

M103 mõjub ka aktiivse pööratud töötlemistasapinna korral. Ettenihke vähendamine mõjub siis liikumisel **kallutatud** tööriistatelje negatiivses suunas.

NC-näidislaused

Ettenihe sùvistamisel moodustab 20% tasapinnaettenihkest.

...	Tegelik trajektoori ettenihe (mm/min):
N170 G01 G41 X+20 Y+20 F500 M103 F20 *	500
N180 Y+50 *	500
N190 G91 Z-2,5 *	100
N200 Y+5 Z-5 *	141
N210 X+50 *	500
N220 G90 Z+5 *	500

10.4 Lisafunktsioonid trajektooride jaoks

Ettenihke millimeetrites/spindli pööramine: M136

Standardrežiim

TNC nihutab tööriista programmis määratud ettenihkega F (mm/min).

Režiim M136 korral

Tolle kasutatavates programmides pole M136 kombineerituna äsja kasutuselevõetud alternatiiv-ettenihkega FU lubatud.

Aktiivse M136 korral ei tohi spindlit reguleerida.

Funktsiooni M136 korral nihutab TNC tööriista mitte mm/min, vaid programmis määratud ettenihkega F millimeetrites spindlipöörde kohta. Kui muudate spindli käsikorrektiooni kaudu pöörete arvu, kohandab TNC ettenihke automaatselt.

Toime

M136 hakkab mõjuma lause alguses.

M136 saab tühistada, kui programmeerida M137.

Ettenihkekiirus ringkaartel: M109/M110/M111

Standardrežiim

TNC seob programmeeritud ettenihkekiiruse tööriista keskpunkti trajektooriga.

Režiim M109 korral ringkaartel

TNC hoiab sisemisel ja välimisel töötlemisel ettenihet ringkaartel tööriista lõiketera juures konstantsena.

Ettevaatust, oht tööriistale ja toorikule!

Väga väikeste välisnurkade puhul suurendab TNC ettenihet nii palju, et tööriist või toorik võivad kahjustuda. Vältige väikeste välisnurkade puhul režiimi **M109**.

Režiim M110 korral ringkaartel

TNC hoiab ettenihet ringkaartel konstantsena ainult sisemisel töötlemisel. Ringkaarte välimisel töötlemisel ettenihke kohandamine ei toimi.

Kui defineerite enne töötlustsükli kutsumist M109 või M110 suuremana kui 200, mõjub ettenihke kohandamine ringkaartel ka nende töötlustsüklite sees. Töötlustsükli lõpus või pärast selle katkestamist taastatakse uuesti lähteseisund.

Toime

M109 ja M110 omandavad mõju lause alguses. M109 ja M110 lähtestatakse M111 abil.

10.4 Lisafunktsioonid trajektooride jaoks

Raadiuse korrektuuriga kontuuri eelnev arvutamine (LOOK AHEAD): M120**Standardrežiim**

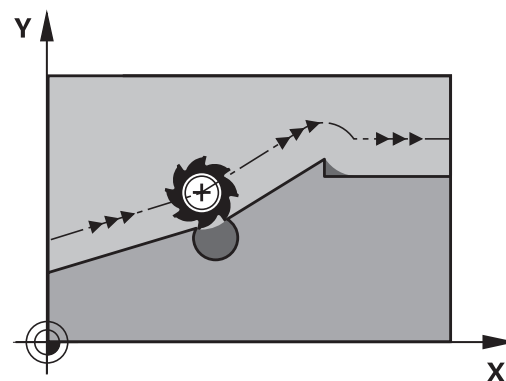
Kui tööriista raadius on korrigeeritud raadiusega kontuuriastmest suurem, katkestab TNC programmikäigu ja kuvab veateate. M97 (vaata "Väikeste kontuuriastmete töötlemine: M97", Lehekülg 317) blokeerib veateate, kuid toob kaasa lõikamismärgi ja nihutab täiendavalt nurka.

Sisselõigetel rikub TNC teatud juhtudel kontuuri.

Režiim M120 korral

TNC kontrollib korrigeeritud raadiusega kontuuri sisse- ja ülelõigete suhtes ning arvutab alates praegusest lausest tööriista trajektoori. Kohad, kus tööriist võiks kontuuri kahjustada, jäävad töötlemata (joonisel näidatud tumedana). M120 võite kasutada ka digitaliseeritud andmete või välises programmeerimissüsteemis loodud andmete varustamiseks tööriista raadiuse korrektuuriga. See võimaldab kompenseerida kõrvalekaldeid tööriista teoreetilisest raadiusest.

TNC poolt eelnevalt arvutatavate lausete arv (maks. 99) määratakse LA-ga (ingl. k.. Look Ahead: vaata ettepoole) M120 järel. Mida suurem lausete arv valida, mida TNC peab eelnevalt arvutama, seda aeglasemalt lauseid töödeldakse.

Kirje

M120 sisestamisel positsioneerimislausesse jätkab TNC selle lause dialoogi ning küsib eelnevalt arvutatavate lausete arvu LA.

Toime

M120 peab asuma arvjuhtimislausel, mis sisaldab ka raadiuse korrektuuri **G41** või **G42**. M120 mõjub alates sellest lausest, kuni

- tühistate raadiuse korrektuuri **G40** abil
- programmeerite M120 LA0
- programmeerite M120 ilma LA-ta
- % abil mõne muu programmi valimine
- tsükli **G80** või PLANE-funktsiooni abil töötlemistasapinna kallutamine

M120 hakkab mõjuma lause alguses.

Piirangud

- Pärast välist/sisest seiskamist tohite kontuuri siseneda ainult funktsiooni OTSEKÄIK LAUSESSSE N abil. Enne kui alustate lause täitmist, tühistage M120, vastasel korral annab TNC veateate
- Kui te kasutate trajektoorifunktsioone **G25** ja **G24**, tohib lausetes enne ja pärast **G25** või **G24** olla vaid töötlustasandi koordinaadid
- Järgnevalt nimetatud funktsioonide kasutamiseks peate M120 ja raadiuse korrektuuri tühistama:
 - Tsükel **G60** tolerants
 - Tsükel **G80** töötlustasand
 - PLANE-funktsioon
 - M114
 - M128
 - FUNCTION TCPM

10.4 Lisafunktsioonid trajektooride jaoks

Seaderattaga positsioneerimise ülekattumine programmi täitmise ajal: M118**Standardrežiim**

TNC nihutab tööriista programmikäigu töörežiimides vastavalt töötlusprogrammis määratule.

Režiim M118 korral

M118 abil saab programmikäigu ajal seaderattaga käsitsi teha väiksemaid korrekture. Selleks programmeerige M118 ja sisestage teljele (lineaar- või pöördeteljele) väärtus millimeetrites.

Seaderatta ülekattumiskontrollifunktsioon M118 koos kokkupõrkekontrolliga on võimalik vaid peatatud olekus. M118 kasutamiseks piiranguteta valige DCM kas funktsiooniklahviga menüüst või aktiveerige kinemaatika ilma kokkupõrkekontrolli all olevate objektideta (CMO)

Kirje

Kui sisestate positsioneerimislausesse M118, jätkab TNC dialoogi ja küsib teljele väärtusi. Koordinaatide sisestamiseks kasutage oranživärvilisi teljeklahve või ASCII-klaviatuuri.

Toime

Seaderattaga positsioneerimise tühistamiseks programmeerige M118 uuesti ilma koordinaate sisestamata.

M118 hakkab mõjuma lause alguses.

NC-näidislaused

Programmikäigu ajal peab seaderattaga saama töötlustasandil liikuda programmeeritud väärtusest X/Y ± 1 mm võrra ja pöördeteljel B $\pm 5^\circ$ võrra:

```
N250 G01 G41 X+0 Y+38.5 F125 M118 X1 Y1 B5 *
```


M118 toimib kallutatud koordinaatsüsteemis, kui aktiveerite töötlustasandi kallutamise käsitsirežiimi jaoks. Kui töötlustasandi kallutamine käsitsirežiimi jaoks pole aktiivne, toimib originaalne koordinaatsüsteem.

M118 toimib ka töörežiimis Positsioneerimine käsitsi sisestamisega!

Kui M118 on aktiivne, ei saa programmi katkestamisel funktsiooni KÄSITSI NIHUTAMINE kasutada!

Virtuaalne tööriistatelg VT

Seadme tootja peab TNC sellele funktsioonile kohandama, vt seadme kasutusjuhendit. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Virtuaalse tööriistateljega saab kaldpeaga seadmetel liikuda seaderatta abil ka viltu asetseva tööriista suunas. Liikumiseks virtuaalse tööriistatelj suunas valige seaderatta näidikul telg VT, vaata "Nihutamine elektrooniliste seaderatastega", Lehekülg 440. Seaderattaga HR 5xx saab vajadusel valida virtuaalse telje vahetult oranži teljeklahviga VI (vt seadme kasutusjuhendit).

Koos funktsiooniga M118 saab seaderatta ülekattumise teostada ka aktiivse tööriistatelj suunas. Selleks tuleb funktsioonis M118 vähemalt defineerida spindlitelg, millel on lubatud liikumisulatus (nt M118 Z5) ja valida seaderattal telg VT.

10.4 Lisafunktsioonid trajektooride jaoks

Tagasiliikumine kontuurilt tööriistatle suunal: M140

Standardrežiim

TNC nihutab tööriista programmikäigu töörežiimides vastavalt töötlusprogrammis määratule.

Režiim M140 korral

M140 MB (move back) abil saab eemalduda kontuurist sisestatava teepikkuse võrra tööriistatle suunas.

Kirje

Sisestades positsioneerimislausesse M140, jätkab TNC dialoogi ja küsib teepikkust, mille võrra tööriist peab kontuurist eemalduma. Kui tööriist peab kontuurist eemalduma, tuleb sisestada soovitud teepikkus. Liikumispiirkonna servani liikumiseks tuleb vajutada funktsiooniklahvi MB MAX.

Peale selle saab programmeerida ettenihet, millega tööriist liigub sisestatud teepikkuse võrra. Kui ettenihet ei sisestata, nihutab TNC tööriista programmeeritud teepikkuse võrra kiirkäiguga.

Toime

M140 mõjub ainult programmi lauses, milles M140 on programmeeritud.

M140 hakkab mõjuma lause alguses.

NC-näidislaused

Lause 250: Tööriista eemaldamine kontuurist 50 mm võrra

Lause 251: Tööriista liigutamine liikumispiirkonna servani

N250 G01 X+0 Y+38.5 F125 M140 MB50 *

N251 G01 X+0 Y+38.5 F125 M140 MB MAX *

M140 toimib ka siis, kui funktsioon Töötlustaseme kallutamine on aktiivne. Kaldpeadega seadmetel nihutab TNC tööriista sellisel juhul kallutatud süsteemis.

Funktsiooniga **M140 MB MAX** saab eemalduda ainult positiivses suunas.

Enne **M140** defineerige kindlasti Tööriista kutsumine koos tööriista teljega, muidu jääb liikumissuund määramata.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Aktiivse kokkupõrkesire DCM korral nihutab TNC tööriista ainult kokkupõrke tuvastamiseni ja jätkab NC-programmiga sealt ilma veateateta. Nii võivad tekkida liikumised, mida sellisel kujul ei programmeeritud!

Kontaktanduri kontrolli deaktiveerimine: M141

Standardrežiim

Kui soovite nihutada seadme telge, annab TNC kõrvalekaldunud anduri korral veateate.

Režiim M141 korral

TNC nihutab seadme telge ka siis, kui kontaktandur on kõrvale kaldunud. See funktsioon on vajalik, kui kirjutate oma mõõtetsükli seotuna mõõtetsükliga 3, et kontaktandurit pärast kõrvalekaldumist positsioneerimislausega taas eemaldada.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Funktsiooni M141 kasutamisel jälgige seda, et eemaldate kontaktanduri õiges suunas.

M141 mõjub ainult sirge-lausetega liikumiste korral.

Toime

M141 mõjub ainult programmi lauses, milles M141 on programmeeritud.

M141 hakkab mõjuma lause alguses.

10.4 Lisafunktsioonid trajektooride jaoks

Põhipööramise kustutamine: M143

Standardrežiim

Põhipööramine toimib nii kaua, kuni see lähtestatakse või kirjutatakse üle uue väärtusega.

Režiim M143 korral

TNC kustutab programmeeritud põhipööramise arvjuhtimisprogrammis.

Funktsioon **M143** pole lause jätkamisel lubatud.

Toime

M143 mõjub ainult programmi lauses, milles M143 on programmeeritud.

M143 hakkab mõjuma lause alguses.

Tööriista automaatne ülestõstmine kontuurilt NC-stopi korral: M148

Standardrežiim

TNC seiskab NC -stopi korral kõik nihkeliikumised. Tööriist jääb katkestuspunkti seisma.

Režiim M148 korral

Funktsioon M148 peab olema seadme tootja poolt lubatud. Seadme tootja määrab seadme parameetris kindlaks trajektoori, mida mööda TNC peab **LIFTOFF**-i korral liikuma.

TNC nihutab tööriista kuni 2 mm võrra tööriistatäpi suunas kontuurilt tagasi, kui sisestasite tööriistatabeli veergu **LIFTOFF** aktiivsele tööriistale parameetri Yvaata "Tööriista andmete sisestamine tabelisse", Lehekülg 154.

LIFTOFF toimib järgmistes olukordades:

- Kasutaja poolt rakendatava NC-stopi korral
- Tarkvara poolt rakendatava NC-stopi korral, näiteks, kui ajamisüsteemis on ilmnenud viga
- Voolukatkestuse korral

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Tuleb arvestada sellega, et kontuurile uuesti lähenemisel võivad eelkõige kõverpindadel tekkida kontuurikahjustused. Tõmmake tööriist enne kontuurile naasmist tagasi!

Defineerige väärtus, mille võrra tuleb tööriist üles tõsta, seadme parameetris **CfgLiftOff**. Lisaks saate seadme parameetris **CfgLiftOff** funktsiooni üldse inaktiveerida.

Toime

M148 toimib nii kaua, kuni M149 deaktiveeritakse.

M148 hakkab toimima lause alguses, M149 lause lõpus.

10.4 Lisafunktsioonid trajektoorie jaoks

Nurkade ümardamine: M197

Standardrežiim

Aktiivse raadiusekorrektuuri korral lisab TNC välisnurgas üleminekukaare. See võib põhjustada serva mahalõikamist.

Talitus M197-ga

Funktsiooniga M197 pikendatakse kontuuri nurgas tangentsiaalselt ja seejärel lisatakse väiksem üleminekukaar. Kui programmeerite funktsiooni M197 ja siis vajutate klahvi ENT, avab TNC sisestusvälja **DL**. Väljal **DL** defineerige pikkus, mille võrra TNC kontuuri elemente pikendab. M197-ga väheneb nurga raadius, nurka lõigatakse vähem ja liikumine trajektooriga kulgeb ikkagi sujuvalt.

Toime

Funktsioon M197 toimib lausehaaval ja ainult välisnurkades.

NC-näidislaused

```
L X... Y... RL M197 DL0.876
```

11

**Programmeerimine:
erifunktsioonid**

11.1 Erifunktsioonide ülevaade

11.1 Erifunktsioonide ülevaade

TNC võimaldab erinevateks rakendusteks kasutada järgmisi töhusaid erifunktsioone:

Funktsioon	Kirjeldus
Dünaamiline kokkupõrkeseire DCM koos integreeritud hoidepeade haldusega (tarkvarasuvand)	Lehekülg 335
Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)	Lehekülg 341
Vibratsiooni summutamine (tarkvarasuvand)	Lehekülg 353
Töö tekstifailidega	Lehekülg 355
Töö vabalt defineeritavate tabelitega	Lehekülg 359

Klahvi SPEC FCT ja vastavate funktsiooniklahvide kaudu on teil ligipääs täiendavatele TNC erifunktsioonidele. Järgnevad tabelid pakuvad ülevaadet võimalikest funktsioonidest.

Peamenüü erifunktsioonid SPEC FCT

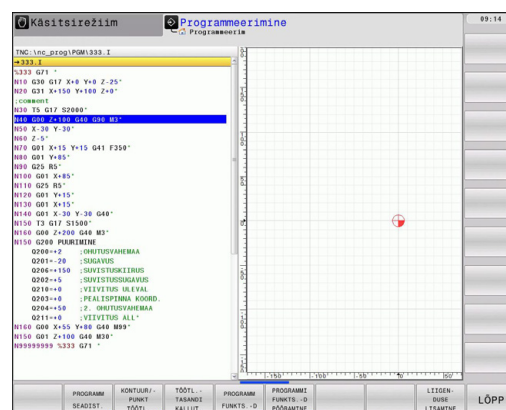

► Valige erifunktsioonid

Funktsioon	Funktsiooni-klahv	Kirjeldus
Programmi defineerimine	PROGRAMM SEADIST.	Lehekülg 333
Kontuur- ja punkttootlemise funktsioonid	KONTUUR/- PUNKT TOOTL.	Lehekülg 333
PLANE-funktsiooni defineerimine	TOOTL.- TASANDI KALLUT.	Lehekülg 369
Erinevate DIN/ISO-funktsioonide defineerimine	PROGRAMM FUNKTS.-D	Lehekülg 334
Pööramisfunktsioonide defineerimine	PROGRAMMI FUNKTS.-D PÖÖRAMINE	Lehekülg 411
Liigenduspunkti defineerimine	LIIGEN- DUSE LISAMINE	Lehekülg 129

Pärast klahvi SPEC FCT vajutamist võite klahviga GOTO avada **smartSelect** valikuakna. TNC kuvab struktuuri ülevaate koos kõigi kasutuses olevate funktsioonidega. Kursori või hiirega saate puustruktuuris kiirelt liikuda ja funktsioone valida. Parempoolses aknas kuvab TNC vastavate funktsioonide kohta online-abi.

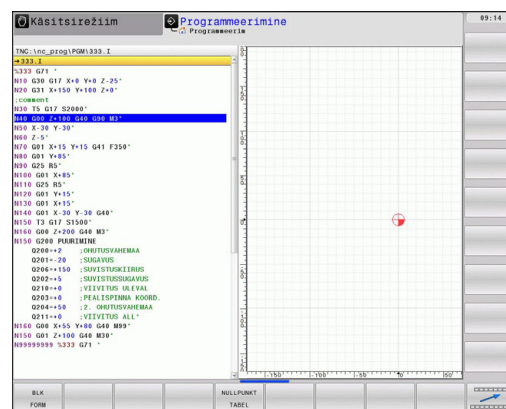

Programmide menüü

PROGRAMM
SEADIST.

- Programmide menüü valimine

Funktsioon	Funktsiooni- klahv	Kirjeldus
Tooriku defineerimine	BLK FORM	Lehekülg 91
Nullpunktitabeli valimine	NULLPUNKT TABEL	Vaata kasutusjuhendit Tsüklid

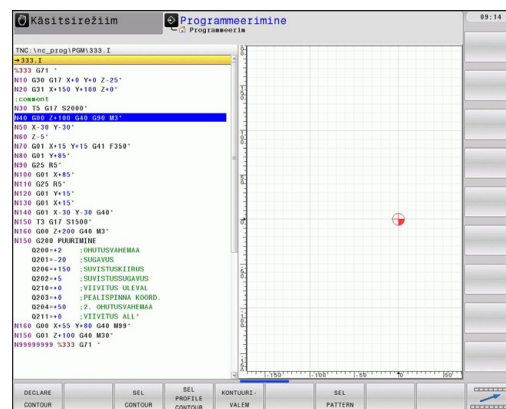

Kontuur- ja punkttootlemise funktsioonide menüü

KONTUUR/-
PUNKT
TOOTL.

- Valige menüü kontuur- ja punkttootlemise funktsioonide jaoks

Funktsioon	Funktsiooni- klahv	Kirjeldus
Kontuuri kirjelduste omistamine	DECLARE CONTOUR	Vaata kasutusjuhendit Tsüklid
Kontuuri definitsiooni valimine	SEL CONTOUR	Vaata kasutusjuhendit Tsüklid
Keeruka kontuuri valemi defineerimine	KONTUURI- VALEM	Vaata kasutusjuhendit Tsüklid

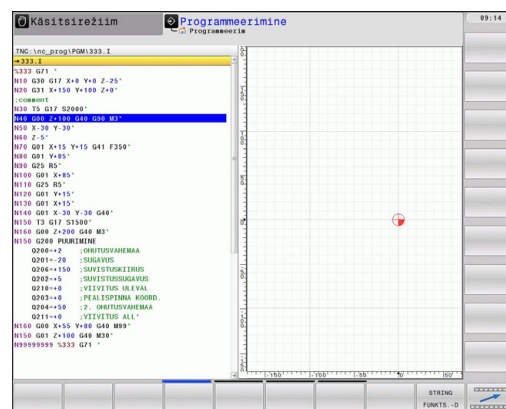
11.1 Erifunktsioonide ülevaade

Erinevate DIN/ISO-funktsioonide defineerimise menüü

PROGRAMM
FUNKTS.-D

- Erinevate DIN/ISO-funktsioonide defineerimise menüü valimine

Funktsioon	Funktsiooni-klahv	Kirjeldus
Pöördtelgede positsioneerimise defineerimine	TCPH	Lehekülg 397
Stringifunktsioonide defineerimine	STRING FUNKTS.-D	Lehekülg 289
DIN/ISO-funktsioonide defineerimine	DIN/ISO	Lehekülg 354
Kommentaari lisamine	KOMMENT. LISAMINE	Lehekülg 126

11.2 Dünaamiline kokkupõrkeseire (tarkvarasuvand)

Funktsioon

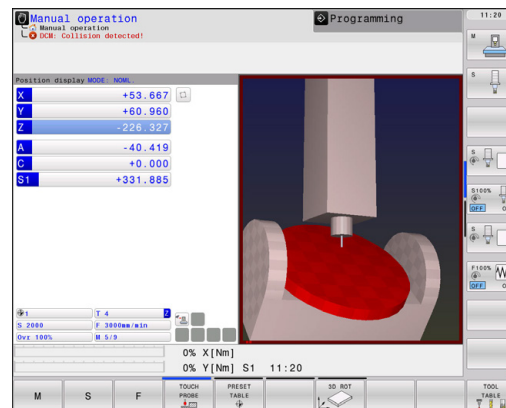

Dünaamiline kokkupõrkeseire **DCM** (engl.: **D**ynamic **C**ollision **M**onitoring) peab olema seadme tootja poolt TNC-le ja seadmele sobitatud. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Seadme tootja võib defineerida suvalisi objekte, mida TNC peab seadme kõigi liikumiste korral jälgima. Kui kahe kokkupõrke suhtes jälgitava objekti vahekaugus on alla teatavat väärtust, annab TNC veateate.

Defineeritud kokkupõrkeelemente saab TNC seadme kõigis töörežiimides kujutada graafiliselt vaata "Kaitstava piirkonna graafiline kujutis", Lehekülg 340.

TNC kontrollib ka tööriistatabellis kantud pikkuse ja raadiusega (eeldatud on silindrilist tööriista) aktiivset tööriista kokkupõrke suhtes. Astmeline tööriist jälgib TNC-d samuti vastavalt tööriistatabelis toodud definitsioonile ja toimib vastavalt sellele.

11.2 Dünaamiline kokkupõrkeseire (tarkvarasuvand)

Pidage silmas järgmisi piiranguid:

- DCM aitab vähendada kokkupõrkeohtu. Kuid TNC ei saa arvestada kõigi töö käigus tekkivate olukordadega.
- TNC ei tuvasta seadme defineeritud komponentide ja tööriista kokkupõrkeid detailiga.
- DCM saab kokkupõrke eest kaitsta ainult selliseid seadme komponente, mille mõõtmed, joondus ja asukoht on tootja poolt õigesti defineeritud.
- TNC saab kontrollida tööriista vaid siis, kui tööriistatabelis on defineeritud **positiivne tööriista raadius**. Tööriista raadiusega 0 (kasutatakse sageli puurimistööriistade puhul) ei saa TNC kontrollida ja seega väljastab vastava hoiatuse.
- TNC saab jälgida vaid neid tööriistu, millele te olete defineerinud **positiivse tööriista pikkuse**.
- Anduri tsükli käivitamisel ei jälgi TNC enam kopeersõrme pikkust ja mõõtepea läbimõõtu, seega saate mõõta ka kokkupõrkeseire all olevaid objekte.
- Mõnede tööriistade (nt lõikepeade) puhul võib kokkupõrget põhjustav läbimõõt olla suurem kui tööriista korrektuurandmete defineeritud mõõdud.
- Seaderatta ülekattumisfunktsioon **M118** koos kokkupõrkeseirega on võimalik vaid peatatud olekus. **M118** kasutamiseks piiranguteta valige DCM kas funktsiooniklahviga menüüst **Kokkupõrkeseire (DCM)** või aktiveerige kinemaatika ilma kokkupõrkeseire all olevate objektideta (CMO)
- Keermestamise puhul üleminekupadrunita arvestatakse ainult üleminekupadrunita põhiasendit.
- TNC arvestab tööriista töötlusvarusid **DL** ja **DR** tööriistatabelist. Tööriista töötlusvarusid käsus **TOOL CALL** ei arvestata.

TNC ei saa teostada kokkupõrkeseiret, kui põhjustate samaaegse mitmel teljel liikumise telje suunaklahviga või seaderattaga. Näiteks selline mitmel teljel liikumine teostub:

- kallutatud töötlustasandil kaldpeaga seadmes (viltu asetsev tööriist)
- Aktiivse TCPM-iga

Seda seiret toetab alles tarkvara 34059x-03.

Kokkupõrkeseire käsitsirežiimides

Töörežiimides **Käsitsirežiim** või **El. seaderatas** peatab TNC liikumise, kui kahe kokkupõrke suhtes kontrollitava objekti vahekaugus langeb sellest allapoole 1 kuni 2 mm. Sel juhul kuvab TNC veateate, milles näidatakse mõlemad kokkupõrget põhjustavad elemendid.

Kui valisite ekraanijaotuse nii, et vasakul kuvatakse asendid ja paremal kokkupõrkeseire all olevad objektid, siis värvib TNC lisaks kokkupõrkavad seire all olevad objektid punaseks.

Pärast kokkupõrke hoiatuse näitu saab seadet juhtida suunaklahvide või seaderattaga juhul, kui see suurendab kokkupõrkeseire all olevate objektide vahekaugust, nt vajutades vastassuunalist telje suunaklahvi.

Liikumised, mis vähendavad vahekaugust või ei muuda seda, pole lubatud seni, kuni kokkupõrkeseire on aktiivne.

11.2 Dünaamiline kokkupõrkeseire (tarkvarasuvand)

Kokkupõrkeseire deaktiveerimine

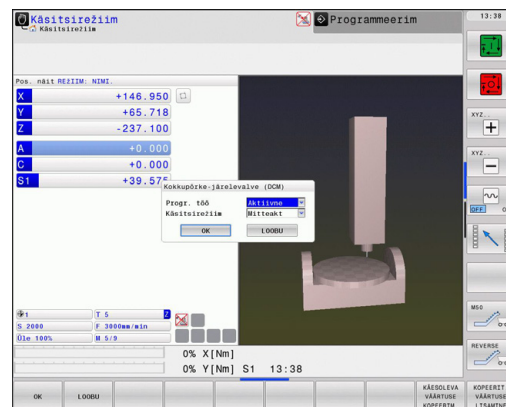
Kui peate vähendama elementide vahekaugust, mille kokkupõrget kontrollite (nt ruumi nappuse tõttu), siis tuleb kokkupõrkeseire deaktiveerida.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Kui deaktiveerite kokkupõrkeseire, ei anna TNC oodatava kokkupõrke korral veateadet. Deaktiveeritud kokkupõrkeseire korral vilgub töörežiimide real kokkupõrkeseire sümbol:

Lisaks kuvab TNC vastava sümboli positsiooninäidikul (vt järgnevat tabelit).

Olekunäidikul näitavad sümbolid kokkupõrkeseire olekut:

Funktsioon	Sümbol
Kokkupõrkeseire aktiivne	
Kokkupõrkeseire ei ole kasutusel	
Kokkupõrkeseire ei ole aktiivne	

- Vajadusel lülitage ümber funktsiooniklahviriba

- Valige kokkupõrkeseire deaktiveerimise menüü

- Valige menüüpunkt **Käitsirežiim**
- Kokkupõrkeseire deaktiveerimine: vajutage klahvi ENT, töörežiimide real vilgub kokkupõrkeseire sümbol

- Nihutage telgi käsitsi, jälgige liikumissuunda
- Aktiveerige kokkupõrkeseire uuesti: vajutage klahvi ENT

Kokkupõrkeseire automaatrežiimis

Seaderatta ülekattumisfunktsioon M118 koos kokkupõrkeseirega on võimalik vaid peatatud olekus. Kui kokkupõrkeseire on aktiveeritud, kuvab TNC positsiooninäidul sümboli . Kui olete kokkupõrkeseire deaktiveerinud, vilgub töörežiimide real kokkupõrkeseire sümbol.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Funktsioonid M140 (vaata "Tagasiliikumine kontuurilt tööriistatelt suunal: M140", Lehekülg 326) ja M150 (vaata "") võivad põhjustada programmeerimata liikumist, kui TNC neid funktsioone teostades tuvastab kokkupõrke!

TNC jälgib liikumisi lausekaupa, annab seega kokkupõrkehoiatuse lauses, mis põhjustaks kokkupõrke, ja katkestab programmi töö. Ettenihke vähendamist, nii nagu käsitsirežiimi korral, üldjuhul ei toimu. TNC annab kokkupõrkehoiatuse, kui kaks kokkupõrkeseire all olevat objekti on teineteisele lähemal kui 5 mm.

11.2 Dünaamiline kokkupõrkeseire (tarkvarasuvand)

Kaitstava piirkonna graafiline kujutis

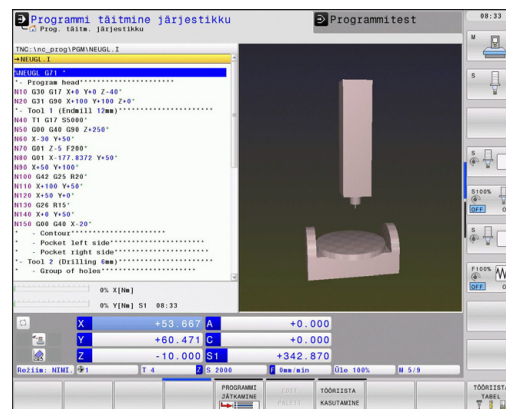
Klahviga Ekraanijaotus saate seadmes defineeritud seadmepõhiseid kokkupõrkeseire all olevaid objekte ja mõõdetud hoidepäid kuvada kolmemõõtmeliselt vaata "Programmi järjestiktäitmine ja programmi täitmine üksiklausetena", Lehekülg 70.

Funktsiooniklahviga saate valida ka erinevate vaateolekute vahel:

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Valimine traatmodeli ja ruumilise kujutise vahel	
Valimine ruumilise kujutise ja läbipaistva kujutise vahel	
Nende koordinaatsüsteemide esiletõstmine/peitmine, mis tekivad teisenduste tõttu kinemaatika kirjelduses	
Pööramise, pöörlemise ja suumimise funktsioonid	

Graafika käsitlemiseks võite kasutada ka hiirt. Saate kasutada järgmisi funktsioone:

- ▶ Kujutatud mudeli kolmemõõtmeliseks pööramiseks: hoidke parempoolset hiireklahvi allavajutatuna ja liigutage hiirt. Pärast parempoolse hiirenupu vabastamist orienteerib TNC tooriku defineeritud joonduse alusel
- ▶ Kujutatud mudeli nihutamine: hoidke keskmist hiireklahvi või kerimisratast allavajutatuna ja liigutage hiirt. TNC nihutab mudelit vastavas suunas. Pärast keskmise hiireklahvi vabastamist nihutab TNC tooriku defineeritud positsioonile
- ▶ Teatud ala suurendamiseks vajutage hiire vasakpoolne klahv alla ja märkige riskülikukujuline suumimispiirkond, hiire horisontaal- ja vertikaalsuunalise liigutamisega saate suumimispiirkonda nihutada. Pärast vasakpoolse hiirenupu vabastamist suurendab TNC tooriku defineeritud piirkonda
- ▶ Kiire suurendamine ja vähendamine hiire abil: pöörake hiire kerimisratast edasi või tagasi
- ▶ Topeltklõps parempoolse hiirenupuga: standardvaate valimine

Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand) 11.3

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Kasutamine

Seadme tootja peab selle funktsiooni aktiveerima ja kohandama.

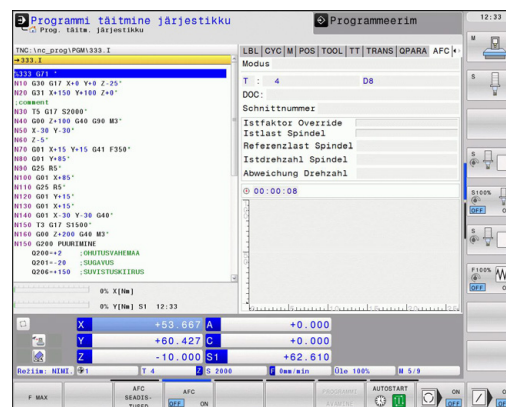
Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Eriti võib seadme tootja kindlaks määrata, kas TNC peab ettenihke reguleerimise sisendsuuruseks kasutama spindli võimsust või suvalist muud väärtust.

Tööriistade puhul, mille läbimõõt on alla 5 mm, pole adaptiivne ettenihke reguleerimine mõttekas. Piirläbimõõd võib olla ka suurem, kui spindli nimivõimsus on väga suur.

Töötluste puhul, mille juures ettenihe ja spindli pöörete arv peavad omavahel kokku sobima (nt keermepuurimisel), ei tohi kohanduvat ettenihke reguleerimist kasutada.

Adaptiivse ettenihke reguleerimise puhul reguleerib TNC programmi käigus trajektoori ettenihet automaatselt, olenevalt spindli hetkevõimsusest. Kontroll-lõike abil tuleb igal töötlussammul vastav spindli võimsus kindlaks määrata ja TNC salvestab selle töötlusprogrammi juurde kuuluvasse faili. Vastavat töötlussammu alustades, mis tavaliselt toimub spindli sisselülitamisega, reguleerib TNC seejärel ettenihet nii, et see jääks Teie poolt kindlaksmääratavatesse piiridesse.

Sel viisil saab vältida muutuvatest lõiketingimustest tingitud negatiivset mõju tööriistale, toorikule ja seadmele. Lõiketingimused muutuvad eriti:

- tööriista kulumise tõttu
- muutuvate lõikesügavuste tõttu, mida esineb eriti valudetailidel
- muutuva tugevuse tõttu, mis on tingitud materjalisuletistest

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Adaptiivsel ettenihke reguleerimisel AFC on järgmised eelised:

- Töötlemisaja optimeerimine

Ettenihke reguleerimisega üritab TNC säilitada kogu töötlemisaja vältel eelnevalt seadistatud maksimaalset spindlivõimsust. Kogu töötlemisaeg lüheneb tingituna ettenihke suurendamisest töötlustsoonides väiksema materjalikaoga

- Tööriistaseire

Kui spindli võimsus ületab seadistatud maksimaalväärtuse, vähendab TNC ettenihet sedavõrd, kuni spindli referentsvõimsus on jälle saavutatud. Kui töödeldes ületatakse maksimaalne spindlivõimsus ja seejuures jääb samaaegselt saavutamata teie poolt defineeritud vähim ettenihe, viib TNC läbi väljalülitusreaktsiooni. Seeläbi saab ära hoida hilisemaid freesi murdumisest või kulumisest tingitud kahjustusi.

- Seadme mehhaanika säästmine

Ettenihet õigeaegselt vähendades või vastava väljalülitusreaktsiooni abil saab vältida seadme ülekoormusest tingitud kahjustusi

AFC põhiseadete defineerimine

Tabelis **AFC.TAB**, mis peab olema salvestatud juurkataloogis **TNC**: \, peate kindlaks määrama reguleerimisseaded, millega TNC peab läbi viima ettenihke reguleerimise.

Selles tabelis olevad andmed on vaikeväärtusteks, mis kontrolllõike puhul kopeeritakse vastava töötlusprogrammi juurde kuuluvasse faili, olles reguleerimise aluseks. Selles tabelis tuleb defineerida järgmised andmed:

Veerg	Funktsioon
NR	Jooksvad reanumbrid tabelis (muud funktsiooni ei ole)
AFC	Reguleerimisseade nimi. Selle nime peate kandma tööriistatabeli veergu AFC . See määrab kindlaks reguleerimisparameetrite järjestuse tööriistale
FMIN	Ettenihe, mille puhul peab TNC teostama ülekoormusreaktsiooni. Sisestage protsentuaalne väärtus vastavalt programmeeritud ettenihkele. Sisestusvahemik: 50 kuni 100%
FMAX	Maksimaalne ettenihe materjalis, milleni TNC tohib automaatselt suurendada. Sisestage protsentuaalne väärtus vastavalt programmeeritud ettenihkele
FIDL	Ettenihe, millega liikuma peab, kui tööriist ei lõika (ettenihe õhus). Sisestage protsentuaalne väärtus vastavalt programmeeritud ettenihkele
FENT	Ettenihe, millega TNC peab liikuma, kui tööriist liigub materjali sisse või materjalist välja. Sisestage protsentuaalne väärtus vastavalt programmeeritud ettenihkele. Maksimaalne sisestusväärtus: 100%

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Veerg	Funktsioon
OVLD	TNC reaktsioon ülekoormuse korral: ■ M: seadme tootja poolt defineeritud makro rakendamine ■ S: kohene NC-stopp ■ F: NC-stopp, kui tööriist on eemaldatud ■ E: ainult veateate kuvamine ekraanil ■ -: reaktsiooni ülekoormusele ei toimu Ülekoormuse reaktsiooni teostab TNC siis, kui aktiivse reguleerimise puhul ületatakse maksimaalne spindli võimsus rohkem kui 1 sekundi jooksul ja seejuures jääb samaaegselt saavutamata teie poolt defineeritud vähim ettenihke. Sisestage soovitud funktsioon ASCII-klaviatuuri kaudu
POUT	Spindlivõimsus, mille puhul TNC peab tuvastama tooriku väljumise. Sisestage protsentuaalne väärtus vastavalt seadistatud kontrollkoormusele. Soovitatud väärtus: 8%
SENS	Reguleerimise tundlikkus (agressiivsus). Sisestada saate väärtuse 50 ja 200 vahel. 50 vastab nõrgale, 200 väga agressiivsele reguleerimisele. Agressiivne reguleerimine reageerib kiiresti ja suurte väärtusmuudatustega, kuid kaldub liigselt pendeldama. Soovitatud väärtus: 100
PLC	Väärtus, mille TNC töötluslõigu alguses PLC-sse üle kandma peab. Funktsiooni määrab kindlaks seadme tootja, vt seadme kasutusjuhendit

Tabelis **AFC.TAB** saate defineerida suvalise arvu reguleerimisseadeid (ridu).

Kui kataloogis **TNC:** puudub tabel **AFC.TAB**, siis kasutab TNC selle kontroll-lõike jaoks sisemiselt kindlalt defineeritud reguleerimisseadeid. Kuid põhimõtteliselt on soovitatav töötada tabeliga **AFC.TAB**.

Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand) 11.3

Toimige faili AFC.TAB loomiseks järgmiselt (vaja ainult siis, kui see fail puudub):

- ▶ Režiimi **Programmi salvestamine/redigeerimine** valimine
- ▶ Valige failihaldur: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ Valige kataloog **TNC:**
- ▶ Avage uus fail **AFC.TAB**, kinnitage klahviga ENT: TNC avab nimekirja tabeliformaatidega
- ▶ Valige tabeliformaat **AFC.TAB** ja kinnitage klahviga ENT: TNC loob tabeli, mille reguleerimisseadistuseks on **Standard**

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Kontroll-lõike teostamine

Kontroll-lõike puhul kopeerib TNC esmalt iga töötlemislõigu jaoks tabelis AFC.TAB defineeritud põhiseaded faili <nimi>.H.AFC.DEP. <nimi> vastab seejuures selle NC-programmi nimele, mille jaoks kontroll-lõike tehti. Lisaks talletab TNC kontroll-lõike ajal esinenud maksimaalse spindlivõimsuse ja salvestab ka selle väärtuse tabelis.

Iga rida failis <name>.H.AFC.DEP vastab töötluslõigule, mille käivitata M3-ga või M4-ga ja lõpetata M5-ga. Faili <nimi>.H.AFC.DEP kõiki andmeid saab redigeerida, kui soovite veel optimeerida. Kui olete läbi viinud optimeerimise võrreldes tabelisse AFC.TAB kantud väärtustega, kirjutab TNC veerus AFC oleva reguleerimisseadistuse ette märgi *. Lisaks tabelist AFC.TAB vaata "AFC põhiseadete defineerimine", Lehekülg 343 pärit andmetele salvestab TNC veel järgmise täiendava info faili <nimi>.H.AFC.DEP:

Veerg	Funktsioon
NR	Töötluslõigu number
TOOL	Tööriista number või nimi, millega töötluslõik läbi (TÖÖRIIST)viidi (pole redigeeritav)
IDX	Tööriista indeks, millega töötluslõik läbi viidi (pole redigeeritav)
N	Tööriistakutse eristamine: ■ 0: tööriist kutsuti välja tööriista numbri abil ■ 1: tööriist kutsuti välja tööriista nime abil
PREF	Spindli kontrollkoormus. TNC arvutab selle väärtuse protsentides, võttes arvesse spindli nimivõimsust
ST	Töötluslõigu olek: ■ L: järgmise töötlemise puhul järgneb selle töötluslõigu puhul kontroll-lõike, sellele reale juba sissekantud väärtused kirjutab TNC üle. ■ C: kontroll-lõike on edukalt teostatud. Järgmisel töötlemisel võib toimuda automaatne ettenihke reguleerimine
AFC	Reguleerimisseade nimi

Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand) 11.3

Enne kontroll-lõike teostamist pidage silmas järgmiste eelduste olemasolu:

- Vajadusel kohandage reguleerimiseseadeid tabelis AFC.TAB
- Kandke kõigi tööriistade jaoks soovitud reguleerimiseseadistus tööriistatabeli TOOL.T veergu AFC
- Valige seadistatav programm
- Aktiveerige funktsiooniklahviga adaptiivne ettenihke reguleerimine vaata "AFC aktiveerimine/deaktiveerimine", Lehekülg 349

Kontroll-lõike ajal kuvab TNC esiletõstetud aknas selle hetkeni määratud spindli kontrollvõimsuse.

Võite kontrollvõimsuse igal ajal lähtestada, kui vajutate funktsiooniklahvi PREF RESET. TNC käivitab siis õppefaasi uuesti.

Kui viite läbi kontroll-lõike, seab TNC sisemiselt spindli käsikorreksiooniks 100%. Spindli pöörete arvu ei saa siis enam muuta.

Kontroll-lõike ajal saab ettenihke ülekirjutuse abil töötuse ettenihet suvaliselt muuta ja seega mõjutada kindlakstehtud kontrollkoormust.

Kogu töötlussammu pole vaja seadistusrežiimis teostada. Kui lõiketingimused enam oluliselt ei muutu, siis võib koheselt üle minna reguleerimise töörežiimile. Selleks vajutage funktsiooniklahvi VÄLJUDA SEADISTAMISEST, olek muutub siis L-ist C-ks.

Vajadusel võib kontroll-lõiget ükskõik kui sageli korrata. Selleks seadke olek ST uuesti käsitsi L-le. Kontroll-lõike kordamine võib osutuda vajalikuks, kui programmeeritud ettenihke on liiga suureks programmeeritud ja töötlussammu ajal tuleb ettenihke muutmise pöördnuppu tugevasti tagasi keerata.

TNC vahetab oleku seadistamiselt (L) reguleerimisele (C) ainult siis, kui mõõdetud kontrollkoormus on suurem kui 2%. Väiksemate väärtuste korral pole adaptiivne ettenihke reguleerimine võimalik.

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Iga tööriista puhul võib seadistada suvalise arvu töötlussamme. Selleks lisab seadme tootja kas ühe funktsiooni või integreerib selle võimaluse spindli sisselülitamiseks mõeldud funktsioonidesse. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Seadme tootja võib pakkuda funktsiooni, millega saab pärast vabalt valitud aja möödumist kontrolllõike automaatselt lõpetada. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Lisaks võib teie seadme tootja integreerida funktsiooni, millega te võite otse ette anda spindli kontrollvõimsuse, kui see on teada. Kontrolllõike pole siis vajalik.

Töötluslõigu käivitamise ja lõpetamise funktsioonid sõltuvad seadmest. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

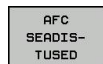
Faili <nimi>.H.AFC.DEP valimiseks ja vajadusel redigeerimiseks toimige järgmiselt:

- ▶ Valige töörežiim **Programmikäik lausejada**

- ▶ Lülitage ümber funktsiooniklahvide riba

- ▶ Valige tabel AFC-seaded
- ▶ Vajadusel optimeerige

Pidage meeles, et fail <nimi>.H.AFC.DEP on niikaua redigeerimiseks suletud, kuni NC-programm <nimi>.H töötab.

TNC tühistab redigeerimisblokeeringu alles siis, kui teostati üks järgnevatest funktsioonidest:

- M02
- M30
- END PGM

Faili <name>.H.AFC.DEP saab muuta ka töörežiimis Programmi salvestamine/redigeerimine. Kui vajalik, saab seal ka töötluslõike (terve rea) kustutada.

Faili <name>.H.AFC.DEP redigeerimiseks tuleb seadistada failihaldur nii, et kuvatakse kõik failitüübid (funktsiooniklahv TÕÜBI VALIMINE). Vt ka: "Failid", Lehekülg 100

Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand) 11.3

AFC aktiveerimine/deaktiveerimine

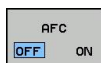
- ▶ Valige töörežiim **Programmikäik** lausejada

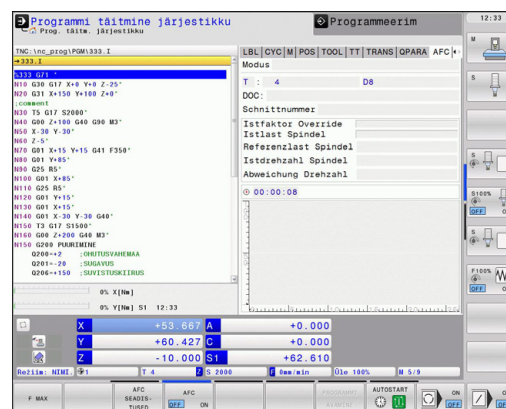
- ▶ Lülitage ümber funktsiooniklahvide riba

- ▶ Aktiveerige adaptiivne ettenihke reguleerimine: seadke funktsiooniklahv asendisse SEES, TNC kuvab asendinäidul AFC-sümboli vaata "Olekunäidud", Lehekülg 71

- ▶ Adaptiivse ettenihke reguleerimise deaktiveerimine: seadke funktsiooniklahv asendisse VÄLJAS

Adaptiivne ettenihke reguleerimine jääb aktiveerituks, kuni te selle funktsiooniklahviga uuesti deaktiveerite. TNC salvestab funktsiooniklahvi asendi ka voolukatkestuse korral.

Kui adaptiivne ettenihke reguleerimine on aktiivne töörežiimis **Reguleerimine**, seab TNC sisemiselt spindli käsikorreksiooniks 100%. Spindli pöörete arvu ei saa siis enam muuta.

Kui adaptiivne ettenihke reguleerimine on aktiivne töörežiimis **Reguleerimine**, hakkab TNC täitma ettenihke ülekirjutuse funktsiooni:

- Kui suurendate ettenihke ülekirjutust, ei mõjuta see reguleerimist.
- Kui vähendate ettenihke ülekirjutust maksimaalse asendi suhtes rohkem kui **10%**, siis lülitab TNC adaptiivse ettenihke reguleerimise välja. Sel juhul kuvab TNC akna vastava osundava tekstiga

NC-lausetes, kus **FMAX** on programmeeritud, on adaptiivne ettenihke reguleerimine **mitteaktiivne**.

Aktiivse ettenihke reguleerimise korral on programmi jätkamine lubatud, TNC võtab arvesse sisenemiskoha lõikenumbri.

TNC kuvab täiendaval olekunäidikul mitmesugust infot, kui adaptiivne ettenihke reguleerimine on aktiivne vaata "Täiendavad olekunäidud", Lehekülg 72. Lisaks kuvab TNC asendinäidikul sümboli .

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Protokollifail

Kontroll-lõike ajal salvestab TNC iga töötluslõigu jaoks erinevat infot faili <nimi>.H.AFC2.DEP. <nimi> vastab seejuures selle NC-programmi nimele, mille jaoks kontroll-lõike tehti. Reguleerimisel uuendab TNC andmeid ja viib läbi erinevaid analüüse. Sellesse tabelisse on salvestatud järgmised andmed:

Veerg	Funktsioon
NR	Töötluslõigu number
TOOL (TÖÖRIIST)	Tööriista number või nimi, millega töötluslõik läbi viidi
IDX	Tööriista indeks, millega töötluslõik läbi viidi
SNOM	Spindli nominaalne pöörlemiskiirus [p/min]
SDIF	Spindli pöörlemiskiiruse maksimaalne erinevus (%) nominaalsest pöörlemiskiirusest
LTIME	Töötlushaeg kontroll-lõike jaoks
CTIME	Töötlushaeg reguleerimislõike jaoks
TDIFF	Erinevus kontrollimise ja reguleerimise töötlusaja vahel (%)
PMAX	Maksimaalne töötlemise käigus esinenud spindli võimsus. TNC kuvab selle väärtuse spindli nimivõimsuse suhtes protsentides
PREF	Spindli kontrollkoormus. TNC kuvab selle väärtuse spindli nimivõimsuse suhtes protsentides
FMIN	Väikseim ilmnenud ettenihketegur. TNC kuvab selle väärtuse programmeeritud ettenihke suhtes protsentides
OVLD	TNC reaktsioon ülekoormuse korral: ■ M: rakendati seadme tootja poolt defineeritud makro ■ S: teostati otsene NC-stopp ■ F: pärast tööriista eemaldamist teostati NC-stopp ■ E: ekraanil kuvati veateade ■ -: ülekoormusreaktsiooni ei toimunud
BLOCK	Lause number, millest algab töötluslõik

TNC määrab kogu töötlusaja kõigi kontroll-lõigete jaoks (**LTIME**), kõigi reguleerimislõigete jaoks (**CTIME**) ja samuti kogu ajavahe (**TDIFF**) ning kannab need andmed võtmesõna **TOTAL** järel protokollifaili viimasele reale.

TNC saab ajavahe (**TDIFF**) kindlaks teha vaid siis, kui te teostate kontroll-lõike tervikuna. Vastasel korral jääb veerg tühjaks.

Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand) 11.3

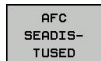
Faili <nimi>.H.AFC2.DEP valimiseks toimige järgmiselt:

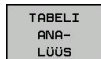
- ▶ Valige töörežiim **Programmikäik lausejada**

- ▶ Lülitage ümber funktsiooniklahvide riba

- ▶ Valige tabel AFC-seaded

- ▶ Laske kuvada protokollifail

Tööriista purunemise / kulumise seire

Seadme tootja peab selle funktsiooni aktiveerima ja kohandama.

Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Funktsiooniga Purunemise / kulumise seire saab aktiivse AFC korral fikseerida lõikest sõltuvaööriista purunemise.

Seadme tootja poolt defineeritavate funktsioonide kaudu saate te defineerida kulumise või purunemise fikseerimise protsentuaalsed väärtused nimivõimsuse suhtes.

Defineeritud spindlivõimsuse ületamisel või sellest madalama väärtuse korral teostab TNC NC-stop'i.

11.3 Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (tarkvarasuvand)

Spindli koormuse seire

Seadme tootja peab selle funktsiooni aktiveerima ja kohandama. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Funktsiooniga Spindlikoormuse seire on võimalik lihtsalt kontrollida spindlikoormust, et märgata ülekoormamist näiteks spindlivõimsuse suhtes.

Funktsioon ei sõltu AFC-st, seega ei põhine see lõikel ja ei sõltu kontroll-lõigetest. Seadme tootja poolt defineeritava funktsiooni kaudu tuleb defineerida vaid spindli piirvõimsuse protsentuaalne väärtus nimivõimsuse suhtes.

Defineeritud spindlivõimsuse ületamisel või sellest madalama väärtuse korral teostab TNC NC-stoppi.

11.4 Aktiivne vibratsiooni summutamine ACC (tarkvarasuvand)

Kasutamine

Seadme tootja peab selle funktsiooni aktiveerima ja kohandama.

Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Jämetöötlemisel (jõufreesimisel) toimivad suured freesimisjõud. Sõltuvalt tööriista pöörlemissagedusest ja masina resonantssagedustest ning laastu mahust (freesimisjõudlusest) võib esineda vibratsiooni. See vibratsioon esitab masinale raskeid nõudmisi. Detaili pealispinnal tekitab see inetuid täkkeid. Ka tööriist kulub selle tulemusena tugevalt ja ebakorrapäraselt ning võib isegi puruneda.

Vibratsiooni vähendamiseks pakub HEIDENHAIN nüüd funktsiooni **ACC (Active Chatter Control)** abil mõjusat reguleerimist. Intensiivse laastumurdmise olukorras mõjub selle funktsiooni rakendamine eriti tõhusalt. ACC-ga saavutatakse märksa paremaid lõikamistulemusi. Sõltuvalt seadme tüübist võib võrdse ajakuluga saavutada 25% või enamgi suurema laastueemaldusmahu. Samaaegselt väheneb seadme koormus ja kasvab tööriista seisaeg.

Arvestage sellega, et ACC töötati välja intensiivseks laastumurdmiseks ning on eriti tõhus just sellel alal. Kas ACC pakub mingeid eeliseid ka tavalise jämetöötlemise puhul, seda peate ise katsetama.

Kui kasutate funktsiooni ACC, peate tööriistatabelis TOOL.T vastava tööriista jaoks sisestama lõiketerade arvu **CUT**.

ACC aktiveerimine/deaktiveerimine

ACC aktiveerimiseks tuleb vastava tööriista jaoks seada tööriistatabeli TOOL.T veerus **ACC = 1**. Muid seadistusi pole vaja teha.

ACC deaktiveerimiseks tuleb seada veerus **ACC = 0**.

11.5 DIN/ISO-funktsioonide defineerimine

11.5 DIN/ISO-funktsioonide defineerimine

Ülevaade

USB-klaviatuuri ühendatuse korral võite sisestada DIN/ISO-funktsioone ka otse USB-klaviatuurilt.

TNC pakub DIN/ISO-programmide koostamiseks järgmiste funktsioonidega funktsiooniklahve:

Funktsioon	Funktsiooniklahv
DIN/ISO-funktsioonide valimine	
Ettenihe	
Tööriista liikumised, tsükliid ja programmifunktsioonid	
Ringi keskpunkti/pooluse X-koordinaat	
Ringi keskpunkti/pooluse Y-koordinaat	
Märgise kutsumine alamprogrammiks ja programmiosa korduseks	
Lisafunktsioon	
Lausenumbr	
Tööriista kutsumine	
Polaarkoordinaatide nurk	
Ringi keskpunkti/pooluse Z-koordinaat	
Polaarkoordinaatide raadius	
Spindli pöörlemissagedus	

11.6 Tekstifailide loomine

Kasutamine

Juhtseadmes TNC saate tekstiredaktori abil tekste luua ja töödelda.

Tüüpilised kasutuskohad:

- Kogemuslike väärtuste fikseerimine
- Tööprotsessi dokumenteerimine
- Valemibaasi loomine

Tekstifailide tüübiks on .A (ASCII). Kui soovitakse töödelda muid faile, teisendage need esmalt tüüpi .A.

Tekstifaili avamine ja sulgemine

- ▶ Valige töörežiim "Programmi salvestamine/redigeerimine"
- ▶ Failihalduri kutsumine: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ Tüüpi .A kuuluvate failide kuvamine: vajutage järgemööda funktsiooniklahvi TÕÜBI VALIMINE ja funktsiooniklahvi .A KUVAMINE
- ▶ Valige fail ja avage see funktsiooniklahviga VALIMINE või klahviga ENT või avage uus fail: sisestage uus failinimi ja kinnitage klahviga ENT

Tekstiredaktori sulgemiseks valige failihaldur ja valige mõnda teise tüüpi kuuluv fail, näiteks töötlusprogramm.

Kursori liigutamine	Funktsiooniklahv
Kursor ühe sõna võrra paremale	
Kursor ühe sõna võrra vasakule	
Kursor järgmisele ekraanileheküljele	
Kursor eelmisele ekraanileheküljele	
Kursor faili algusesse	
Kursor faili lõppu	

11.6 Tekstifailide loomine

Tekstide redigeerimine

Tekstiredaktori erimese rea kohal asub teabeväli, millel kuvatakse faili nimi, koht ja reainfo:

Fail: Tekstifaili nimi

Rida: Kursori tegelik reapositsioon

Veerg: Kursori tegelik veerupositsioon

Tekst lisatakse kohta, kus kursor parajasti asub. Nooleklahvidega saate kursorit tekstifailis suvalisse kohta liigutada.

Rida, milles kursor asetseb, kuvatakse värviliselt. Klahviga Return või ENT saate ridu murda.

Tärkide, sõnade ja ridade kustutamine ja uuesti lisamine

Tekstiredaktoriga saate terveid sõnu või ridasid kustutada ja mõnda muusse kohta lisada.

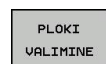
- ▶ Liigutage kursor sõnale või reale, mis tuleb kustutada ja teise kohta lisada
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi SÕNA KUSTUTAMINE või REA KUSTUTAMINE: tekst eemaldatakse ja salvestatakse vahemällu
- ▶ Nihutage kursor positsioonile, kuhu tuleb tekst lisada, ja vajutage funktsiooniklahvi REA/SÕNA LISAMINE

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Rea kustutamine ja vahemällu salvestamine	REA KUSTUTAM.
Sõna kustutamine ja vahemällu salvestamine	SÕNA KUSTUTAM.
Sümboli kustutamine ja vahemällu salvestamine	MÄRGI KUSTUTAM.
Rea või sõna uuesti lisamine pärast kustutamist	REA/ SÕNA LISAMINE

Tekstiplokkide töötlemine

Võite suvalise suurusega tekstiplokke kopeerida, kustutada ja mõnda muusse kohta lisada. Selleks märkige esmalt ära soovitud tekstiplokk:

- ▶ Tekstiploki märkimine: liigutage kursor sümbolile, kust soovite hakata teksti märkima

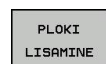
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi PLOKI MÄRKIMINE
- ▶ Nihutage kursor sümbolile, millel teksti märkimine peab lõppema. Kui kursorit nooleklahvidega otse üles ja alla nihutada, märgitakse vahepealsed tekstiread täielikult ära – märgitud teksti näidatakse värviliselt

Pärast soovitud tekstiploki märkimist saate teksti töötlemist jätkata järgmiste funktsiooniklahvidega:

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Märgitud ploki kustutamine ja vahemällu salvestamine	
Märgitud ploki vahemällu salvestamine ilma kustutamisetä (kopeerimine)	

Kui soovite vahemällu salvestatud ploki lisada mõnda muusse kohta, järgige järgmisi samme:

- ▶ Nihutage kursor positsioonile, kuhu soovite vahemällu salvestatud tekstiploki lisada

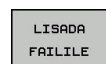

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi PLOKI LISAMINE: lisatakse tekst

Seni, kuni tekst on vahemälus, saate teksti lisada suvaline arv kordi.

Märgitud ploki ülekandmine teise faili

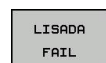
- ▶ Märkige tekstiplokk nagu eespool kirjeldatud

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi ÜLEKANDMINE FAILI. TNC näitab dialoogi **Sihtfail** =
- ▶ Sisestage sihtfaili tee ja nimi. TNC kannab märgitud tekstiploki üle sihtfaili. Kui sisestatud nimega sihtfaili enam olemas ei ole, kirjutab TNC märgitud teksti uude faili

Muu faili lisamine kursoripositsioonile

- ▶ Nihutage kursor tekstipositsioonile, kuhu soovite lisada mõnda muud tekstifaili

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi FAILI LISAMINE. TNC näitab dialoogi **Failinimi** =
- ▶ Sisestage faili nimi ja tee, mida soovite lisada

11.6 Tekstifailide loomine

Tekstiosade otsimine

Tekstiredaktori otsingufunktsiooni abil saate tekstis üles leida sõnu või sümbolijadasid. TNC pakub kahte võimalust.

Käesoleva teksti otsimine

Otsingufunktsioon peab leidma sõna, mis vastab kursori antud hetke asukohas olevale sõnale:

- ▶ Viige kursor soovitud sõnale
- ▶ Otsingufunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi OTSI
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi KÄESOLEVA SÕNA OTSIMINE
- ▶ Otsingufunktsioonist väljumine: vajutage funktsiooniklahvi LÖPP

Suvalise teksti otsimine

- ▶ Otsingufunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi OTSI.
TNC näitab dialoogi **Teksti otsing**:
- ▶ Otsitava teksti sisestamine
- ▶ Teksti otsing: vajutage funktsiooniklahvi TEOSTA
- ▶ Otsingufunktsiooni lõpetamiseks vajutage funktsiooniklahvi LÖPP

11.7 Vabalt defineeritavad tabelid

Alused

Vabalt defineeritavates tabelites võite te salvestada ja lugeda suvalist informatsiooni NC-programmist. Selleks on teie käsutuses Q-parameetri-funktsioonid **D26** kuni **D28**.

Te saate muuta struktuuriredaktoriga vabalt defineeritavate tabelite formaati, st nende veergusid ja omadusi. Seega saate koostada tabelleid, mis vastavad täpselt teie rakendusele.

Sealt edasi saab valida tabelivaate (standardseade) või vormivaate vahel.

	Y	Z	A	C	DOC
0	100.001	49.999	0		PAT 1
1	99.994	49.999	0		PAT 2
2	99.990	50.001	0		PAT 3
3	100.002	49.995	0		PAT 4
4	99.990	50.003			PAT 5
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Vabalt defineeritavate tabelite koostamine

- ▶ Valige failihaldus: vajutage klahvile PGM MGT
- ▶ Suvalise failinime sisestamine laiendiga TAB, kinnitamine klahviga ENT: TNC näitab esiletõstetud aknas kindlalt talletatud tabeliformaate
- ▶ Valige nooleklahviga tabeli mall, nt **EXAMPLE.TAB**, kinnitage klahviga ENT: TNC avab uue tabeli eelnevalt määratud formaadis.
- ▶ Selleks, et kohandada tabel vastavalt oma vajadustele, tuleb tabeli formaati muuta vaata "Tabeliformaadi muutmine", Lehekülg 360

Seadme tootja võib luua oma tabelimalle ja salvestada need TNC-s. Kui loote uue tabeli, avab TNC esiletõstuakna, milles on loetletud kõik saadaolevad tabelimallid.

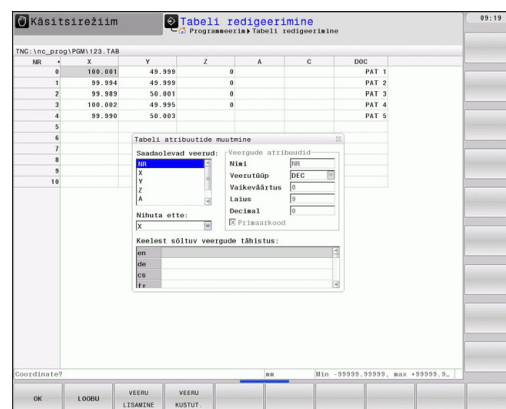
Võite ka salvestada TNC-s omaloodud tabelimalle. Selleks looge uus tabel, muutke tabeli formaati ja salvestage tabel kausta. Kui loote nüüd uue tabeli, näidatakse ka selle malli tabelimallide valikuaknas.

11.7 Vabalt defineeritavad tabelid

Tabeliformaadi muutmine

- Vajutage funktsiooniklahvi FORMAADI REDIGEERIMINE (2. funktsiooniklahvide tasand): TNC avab redaktorivormi, kus on kujutatud tabeli struktuur. Struktuurikäsu tähendus (päiserea kirje) võtke järgnevast tabelist.

Struktuurikäsk	Tähendus
Saadaolevad veerud:	Tabeli kõigi veergude loend
Nihuta ette:	Jaotises Saadaolevad veerud märgitud kirje nihutatakse selle veeru ette
Nimi	Veerunimi: kuvatakse päisereas
Veerutüüp	TEKST : tekstikirje SIGN : märk + või - BIN : binaararv DEC : positiivne kümnendtäisarv (kardinaalarv) HEX : kuueteistkümnendarv INT : täisarv LENGTH : pikkus (tollimõõdus programmides arvutatakse ümber) FEED : ettenihe (mm/min või 0,1 tolli/min) IFEED : ettenihe (mm/min või tolli/min) FLOAT : ujuvkomaarv BOOL : tõesuväärtus INDEX : indeks TSTAMP : püsivalt defineeritud kuupäeva- ja kellaajavorming
Vaikeväärtus	Väärtus, mis on selle veeru lahtritesse eelnevalt sisestatud
Laius	Veeru laius (märkide arv)
Primaarkood	Esimene tabeli veerg
Keelest sõltuv veergude tähistus	Keelest sõltuv dialoog

Vormis saate navigeerida hiirega või TNC klaviatuuriga.
Navigeerimine TNC klaviatuuriga:

Kui tabelis juba on ridu, ei saa tabeli atribuute - ja - muuta. Alles pärast kõigi ridade kustutamist saab neid atribuute muuta. Vajadusel tehke eelnevalt tabelist koopia.

Struktuuriredaktori sulgemine

- Vajutage funktsiooniklahvi OK. TNC suleb redaktorivormi ja rakendab muudatused. Funktsiooniklahvi KATKESTA vajutamine tühistab muudatused.

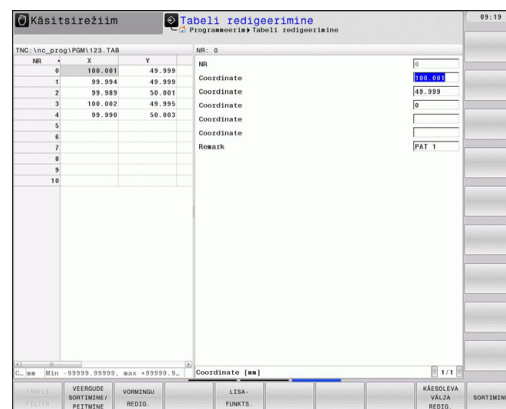
Ümberlülitamine tabeli- ja vormivaate vahel

Kõiki tabelleid faililaiendiga **.TAB** saab vaadata nii lehekülje- kui vormivaates.

Vormivaates kuvab TNC ekraani vasakul poolel reanumbrid koos esimese veeru sisuga.

Paremal ekraanipoolel saab andmeid muuta.

- Vajutage klahvi ENT või nooleklahvi, et minna järgmisele sisestusväljale.
- Mõne muu rea valimiseks vajutage rohelist navigatsiooniklahvi (kausta sümbol). Seeläbi läheb kursor vasakusse aknasse ja saate nooleklahvidega valida soovitud rea. Rohelise navigatsiooniklahviga naasete sisestusaknasse.

11.7 Vabalt defineeritavad tabelid

D26: TAOPEN: vabalt defineeritava tabeli avamine

Funktsiooniga **D26: TABOPEN** avatakse suvaline vabalt defineeritav tabel, et seda tabelit **D27**-ga kirjeldada või sellest tabelist **D28**-ga lugeda.

Ühes NC-programmis võib korraga olla avatud ainult üks tabel. Uus lause **TABOPEN** -iga suleb viimati avatud tabeli automaatselt.

Avataval tabelil peab olema nimelaiend .TAB.

Näide: Tabeli TAB1.TAB avamine, mis on salvestatud kaustas TNC:\DIR1

N56 D26: TABOPEN TNC:\DIR1\TAB1.TAB

D27: TAPWRITE: vabalt defineeritava tabeli kirjeldamine

Funktsiooniga **D27: TAPWRITE** kirjeldate tabelit, mis eelnevalt avati funktsiooniga **D26: TABOPEN**.

Ühes **TABWRITE**-lauses saate defineerida, s.t. kirjeldada mitu veerunime. Veerunimed peavad olema jutumärkide vahel ja komaga eraldatud. Väärtus, mille TNC peab kirjutama vastavasse veergu, defineeritakse Q-parameetrites.

Pange tähele, et funktsioon **D27: TABWRITE** tavaliselt kirjutab parajasti avatud tabelisse ka töörežiimis Programmitest. Funktsiooniga **D18 ID992 NR16** saate pärida, millises töörežiimis programmi täidetakse. Kui funktsiooni **D27** tuleb täita ainult programmikäigu töörežiimides, saab siirdekäsuga jätta vastav programmilõik vahele Lehekülg 255. Kirjeldada saate ainult tabeli arvlahtreid. Kui soovite ühes lauses kirjeldada mitut veergu, peate kirjutatavad väärtused üksteisele järgnevate numbritega Q-parameetrites salvestama.

Näide

Hetkel avatud tabeli 5. reas veergude raadius, sügavus ja D kirjeldamine. Väärtused, mis tuleb tabelisse kirjutada, tuleb salvestada Q-parameetrites Q5, Q6 ja Q7

N53 Q5 = 3,75

N54 Q6 = -5

N55 Q7 = 7,5

N56 D27: TABWRITE 5/"RAADIUS,SÜGAVUS,D" = Q5

11.7 Vabalt defineeritavad tabelid

D28: TAPREAD: vabalt defineeritava tabeli lugemine

Funktsiooniga **D28: TABREAD** loete tabelist, mis eelnevalt avati funktsiooniga **D26: TABOPEN**.

Ühes **TABREAD**-lauses saate defineerida, s.t. lugeda mitut veerunime. Veerunimed peavad olema jutumärkide vahel ja komaga eraldatud. Q-parameetri numbri, kuhu TNC peab kirjutama esimese loetud väärtuse, saate defineerida **D28**-lauses.

Lugeda saate ainult tabeli arvlahtreid.
Kui soovite ühes lauses lugeda mitut veergu, siis salvestab TNC loetud väärtused üksteisele järgnevate numbritega Q-parameetrites.

Näide

Hetkel avatud tabeli 6. reast veergude raadius, sügavus ja D väärtuste lugemine. Esimese väärtuse salvestamine Q-parameetris Q10 (teine väärtus Q11-s, kolmas väärtus Q12-s).

N56 D28: TABREAD Q10 = 6/"RAADIUS,SÜGAVUS,D"

12

**Programmeerimine:
mitme teljega
töötlus**

12.1 Mitmeteljetöötluse funktsioonid

12.1 Mitmeteljetöötluse funktsioonid

Käesolevasse peatükki on koondatud TNC-funktsioonid, mis on seatud mitmeteljetöötlusega:

TNC-funktsioon	Kirjeldus	Lehekülg
PLANE	Kallutatud töötlustasandil töötlemise määratlemine	367
M116	Pöördetelgede ettenihe	389
PLANE/M128	Kaldfreesimine	388
FUNCTION TCPM	TNC toimimise kindlaksmääramine pöördetelgede positsioneerimisel (M128 edasiarendus)	397
M126	Pöördetelgede liigutamine optimeerituna teepikkuse alusel	390
M94	Pöördetelgede väärtuse vähendamine	391
M128	TNC toimimise kindlaksmääramine pöördetelgede positsioneerimisel	392
M138	Kaldtelgede valik	395
M144	Seadme kinemaatika arvutamine	396

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Sissejuhatus

Töötlustasandi kallutamise funktsioonid peavad olema seadme tootja poolt lubatud!

PLANE-funktsiooni saab täies mahus kasutada vaid nende seadmetega, kus on vähemalt kaks pöördetelge (laud ja/või pea). Erand: funktsiooni **PLANE AXIAL** saab kasutada ka siis, kui seadmes on olemas või aktiivne ainult üks pöördetelg.

PLANE-funktsioon (ingl. k. plane = tasand) on tõhus funktsioon, millega saab defineerida erineval viisil kallutatud töötlustasandeid.

Kõik TNC-s saadaolevad **PLANE**-funktsioonid kirjeldavad soovitud töötlustasandit sõltumata pöördetelgedest, mis tegelikult on seadmes olemas. Valida saab järgmiste võimaluste vahel:

Funktsioon	Nõutavad parameetrid	Funktsiooni- Lehekülg klahv	
SPATIAL	Kolm ruuminurka SPA , SPB , SPC		371
PROJECTED	Kaks projektsiooninurka PROPR ja PROMIN ning pöördenuk ROT		373
EULER	Kolm Euleri nurka – pretsessioon (EULPR), nutatsioon (EULNU) ja rotatsioon (EULPÖÖRD),		374
VECTOR	Normaalivektor tasandi defineerimiseks ja baasvektor kallutatud X-telje suuna defineerimiseks		376

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Funktsioon	Nõutavad parameetrid	Funktsiooni- Lehekülg klahv	
POINTS	Kolme suvalise punkti koordinaadid kallutataval tasandil		378
RELATIIVNE	Üksik, inkrementaalselt toimiv ruuminurk		380
AXIAL	Kuni kolm absoluutset või inkrementaalset teljenurka A, B, C		381
RESET	PLANE-funktsiooni lähtestamine		370

PLANE-funktsiooni parameetrite defineerimine toimub kahes osas:

- Tasandi geomeetiline defineerimine, mis on iga saadaoleva **PLANE-funktsiooni** korral erinev
- **PLANE-funktsiooni** positsioneerimine, mida peab käsitlema sõltumatult tasandi defineerimisest ja mis on identne kõigile **PLANE-funktsioonidele** vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

Tegelikku asendi ülevõtmise funktsioon pole aktiivse kallutatud töötlustasandi korral võimalik.

Kui kasutate **PLANE-funktsiooni** aktiivse **M120** korral, tühistab TNC raadiuse korrektuuri ja seega ka funktsiooni **M120** automaatselt.

Lähtestada **PLANE-funktsioonid** põhimõtteliselt alati funktsiooniga **PLANE RESET**. 0 sisestamine kõigisse **PLANE**-parameetritesse ei lähtesta funktsiooni täielikult.

Kui piirate funktsiooniga **M138** kaldtelgede arvu, võivad kallutamisevõimalused tööpingis olla piiratud.

Võite kasutada **PLANE-funktsioone** ainult tööriistateljega Z.

TNC toetab töötlustasandi kallutamist ainult spindliteljega Z.

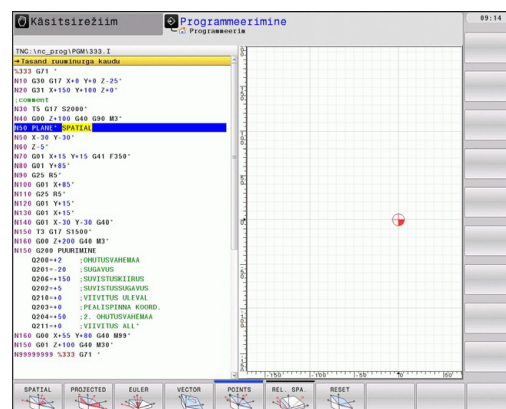
PLANE-funktsioon: töotlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

PLANE-funktsiooni defineerimine

SPEC
FCT

TÖÖTL.-
TASANDI
KALLUT.

- ▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
- ▶ **PLANE-funktsiooni valimine:** vajutage funktsiooniklahvi **TÖÖTLUSTASANDI KALLUTAMINE**: TNC kuvab funktsiooniklahvide real olemasolevad defineerimisvõimalused

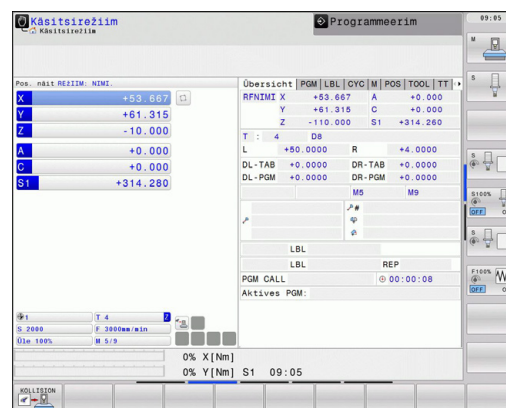
Funktsiooni valimine

- ▶ Soovitud funktsiooni valimine funktsiooniklahviga: TNC jätkab dialoogi ja esitab küsimusi vajalike parameetrite kohta

Asendinäidik

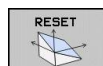
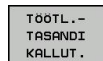
Kui suvaline **PLANE-funktsioon** muutub aktiivseks, kuvab TNC täiendavas olekunäidikus arvatatud ruuminurga (vt joonist). Reeglina viib TNC, sõltumata kasutatud **PLANE** funktsioonist, arvestused seesiselt alati ruuminurgale tagasi

Jääktee režiimil (**RESTW**) kuvab TNC sissepööramise (režiim **MOVE** või **TURN**) pöördteljel tee kuni pöördtelje defineeritud (või arvatud) lõpp-positsioonini.

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

PLANE-funktsiooni lähtestamine

- ▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
- ▶ TNC erifunktsioonide valimine: vajutada funktsiooniklahv TNC ERIFUNKT.
- ▶ PLANE-funktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi TÖÖTLUSTASANDI KALLUTAMINE: TNC kuvab funktsiooniklahviribal olemasolevad defineerimisvõimalused
- ▶ Lähtestamisfunktsiooni valimine: sellega on **PLANE**-funktsioon sisemiselt lähtestatud, hetke teljepositsioon ei muutu seeläbi mingil viisil
- ▶ Määrake, kas TNC peab kaldteljed viima põhiasendisse automaatselt (**MOVE** või **TURN**) või mitte (**STAY**), vaata "Automaatne kallutamine: MOVE/TURN/STAY (sisestamine tingimata nõutav)", Lehekülg 383
- ▶ Sisestamise lõpetamine: vajutage klahvi END

NC-lause

25 PLANE RESET MOVE ABST50 F1000

Funktsioon **PLANE RESET** lähtestab täielikult aktiivse **PLANE**-funktsiooni või aktiivse tsükli **G80** (nurk = 0 ja funktsioon mitteaktiivne). Mitmekordne defineerimine pole vajalik.

PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Töötlustasandi defineerimine ruuminurga abil: PLANE SPATIAL

Kasutamine

Ruuminurgad defineerivad töötlustasandi kuni kolme pöörde kaudu koordinaatsüsteemi suhtes, kusjuures siin on kaks lähenemisviisi, mis annavad alati sama tulemuse.

- **Pööramine ümber seadmepõhise koordinaatsüsteemi:** pöörete järjestus on: esmalt ümber seadme telje C, siis ümber seadme telje B ja siis ümber seadme telje A.
- **Pööramine ümber kallutatud koordinaatsüsteemi:** p*Pöörete järjestus on: esmalt ümber seadme telje C, siis ümber pööratud telje B ja siis ümber pööratud telje A. See lähenemisviis on reeglina arusaadavam, kuna koordinaatsüsteemi pöördeid saab teha ühe paigalseisva pöördeteljega üksteise järel.

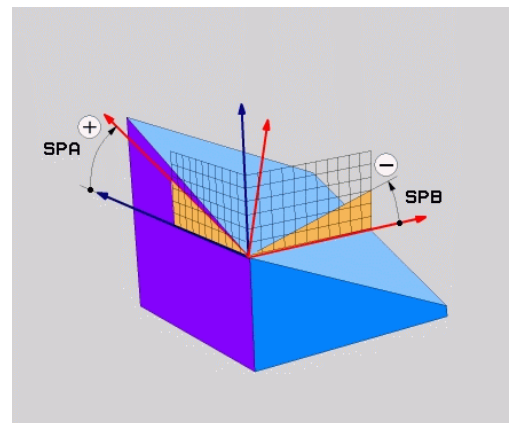

Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

Defineerima peate alati kõik kolm ruuminurka **SPA**, **SPB** ja **SPC**, ka siis, kui mõni nurk on 0.

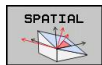
Toimimine vastab tsüklile 19, kui seadmes on tsüklil 19 seatud ruuminurkade sisestamisele.

Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülj 383.

12.2 PLANE-funktsioon: töotlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

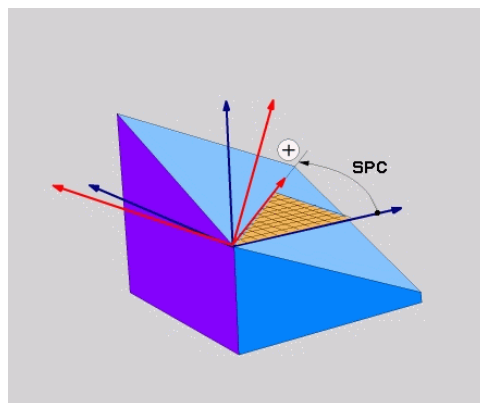
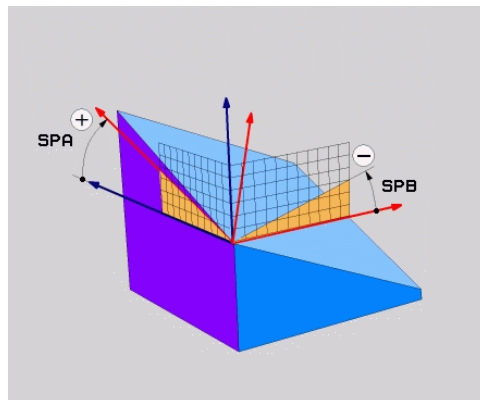
Sisestusparameeter

- ▶ **Ruuminurk A?:** pöördenurk **SPA** ümber seadmepõhise telje X (vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik -359.9999° kuni $+359.9999^{\circ}$
- ▶ **Ruuminurk B?:** pöördenurk **SPB** ümber seadmepõhise telje Y (vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik -359.9999° kuni $+359.9999^{\circ}$
- ▶ **Ruuminurk C?:** pöördenurk **SPC** ümber seadmepõhise telje Z (vt joonist paremal keskel). Sisestusvahemik -359.9999° kuni $+359.9999^{\circ}$
- ▶ Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

Kasutatud lühendid

Lühend	Tähendus
SPATIAL	Ingl. k. spatial = ruumiline
SPA	spatial A: pööre ümber X-telje
SPB	spatial B: pööre ümber Y-telje
SPC	spatial C: pööre ümber Z-telje

NC-lause

5 PLANE SPATIAL SPA+27 SPB+0 SPC
+45

PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Töotlustasandi defineerimine projektsiooninurga abil: PLANE PROJECTED

Kasutamine

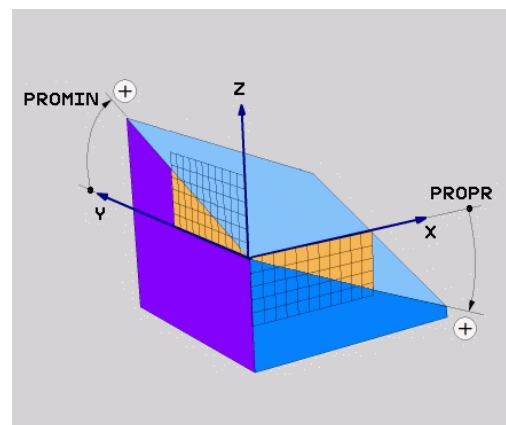
Projektsiooninurgad defineerivad töotlustasandi kahe nurga parameetrite kaudu, mida saab määrata 1. koordinaattasandi (Z/X tööriistatelje Z korral) ja 2. koordinaattasandi (Y/Z tööriistatelje Z korral) projektsiooni kaudu defineeritavale töotlustasandile.

Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

Projektsiooninurka saate kasutada ainult siis, kui nurgadefinitsioonid on seotud täisnurkse tahukaga. Muidu tekivad toorikul moonutused.

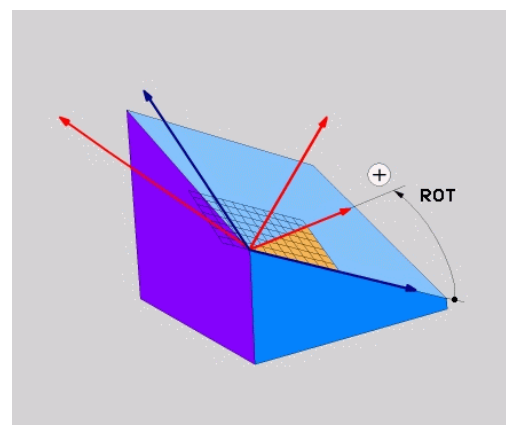
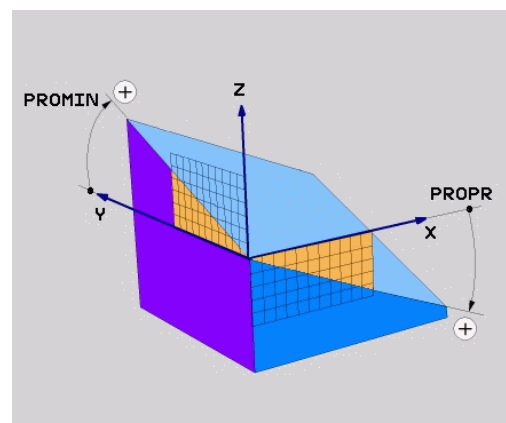
Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383.

Sisestusparameeter

- ▶ **Projitseeritud nurk 1. koordinaattasand?:** kallutatud töotlustasandi projitseeritud nurk seadmepõhise koordinaatsüsteemi 1. koordinaattasandile (Z/X tööriistatelje Z korral, vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik $-89,9999^\circ$ kuni $+89,9999^\circ$. 0° -telg on aktiivse töotlustasandi peatelg (X tööriistatelje Z korral, positiivset suunda vt joonisel paremal ülal)
- ▶ **Projitseeritud nurk 2. koordinaattasand?:** kallutatud töotlustasandi projitseeritud nurk seadmepõhise koordinaatsüsteemi 2. koordinaattasandile (Y/Z tööriistatelje Z korral, vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik $-89,9999^\circ$ kuni $+89,9999^\circ$. 0° -telg on aktiivse töotlustasandi kõrvaltelg (Y tööriistatelje Z korral)
- ▶ **Kallutatud tasandi pöördenuk?:** kallutatud koordinaatsüsteemi pööramine ümber kallutatud tööriistatelje (vastab sisuliselt pööramisele tsükliga 10 PÖÖRAMINE). Pöördenukaga saate hõlpsalt määrata töotlustasandi peatelje suunda (X tööriistatelje Z korral, Z tööriistatelje Y korral, vt joonist paremal keskel). Sisestusvahemik -360° kuni $+360^\circ$
- ▶ Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

NC-lause

5 PLANE PROJECTED PROPR+24 PROMIN+24 PROROT+30

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Kasutatud lühendid:

PROJECTED	Ingl. k. projected = projitseeritud
PROPR	Ingl. k. principle plane: peatasand
PROMIN	Ingl. k. minor plane: kõrvaltasand
PROMIN	Ingl. k. rotation: pööramine

Töötlustasandi defineerimine Euleri nurga abil: PLANE EULER

Kasutamine

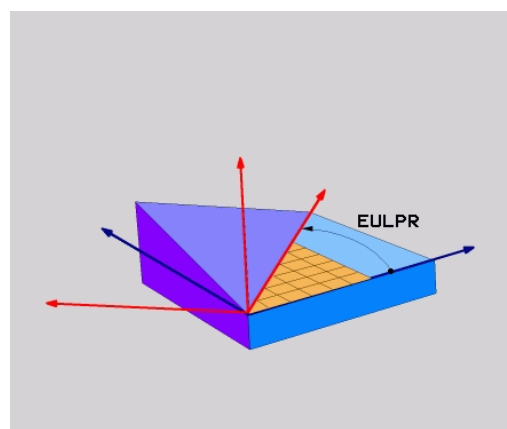
Euleri nurgad defineerivad töötlustasandi kuni kolme **pöördega ümber juba kallutatud koordinaatsüsteemi**. Kolm Euleri nurka defineeris Šveitsi matemaatik Euler. Ülekantuna seadme koordinaatsüsteemile on neil järgmine tähendus:

Pretsessiooninurk: EULPR	Koordinaatsüsteemi pööramine ümber Z-telje
Nutatsiooninurk: EULNU	Koordinaatsüsteemi pööramine ümber pretsessiooninurgaga pööratud X-telje
Rotatsiooninurk: EULROT	Kallutatud töötlustasandi pööramine ümber kallutatud Z-telje

Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383.

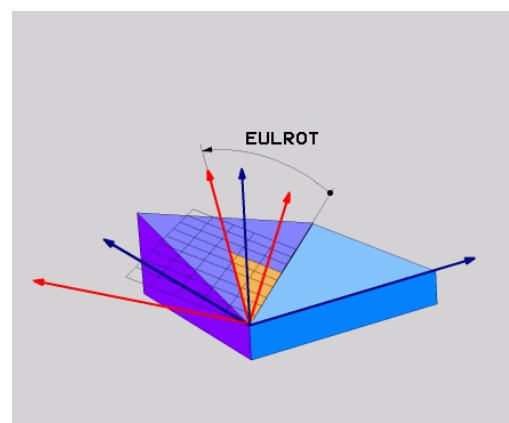
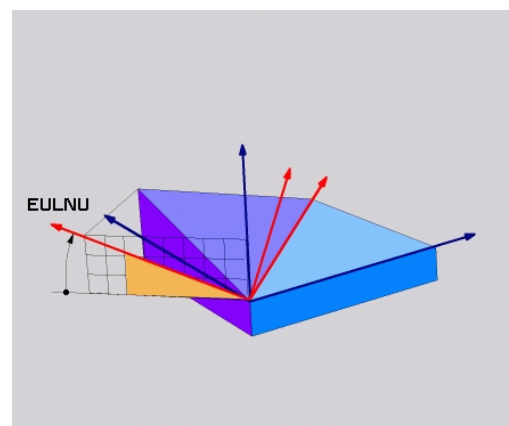
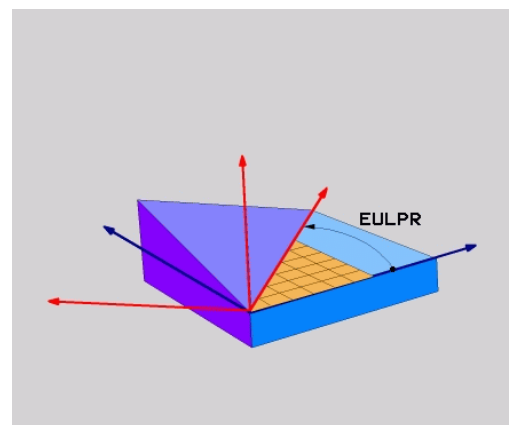

PLANE-funktsioon: töotlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Sisestusparameeter

- ▶ **Pöördenurk Peakoordinaattasand?:** pöördenurk **EULPR** ümber Z-telje (vt joonist paremal ülal). Tähelepanu:
 - Sisestusvahemik $-180,0000^{\circ}$ kuni $180,0000^{\circ}$
 - 0° -telg on X-telg
- ▶ **Tööriistatelje kaldenurk?:** koordinaatsüsteemi kaldenurk **EULNU** pretsessiooninurgaga pööratud X-telje ümber (vt joonist paremal keskel). Tähelepanu:
 - Sisestusvahemik 0° kuni $180,0000^{\circ}$
 - 0° -telg on Z-telg
- ▶ **Kallutatud tasandi pöördenurk?:** kallutatud koordinaatsüsteemi pööramine **EULROT** ümber kallutatud Z-telje (vastab sisuliselt pööramisele tsükliga 10 PÖÖRAMINE). Pöördenurgaga saate hõlpsalt määrata X-telje suunda kallutatud töotlustasandil (vt joonist paremal all). Tähelepanu:
 - Sisestusvahemik 0° kuni $360,0000^{\circ}$
 - 0° -telg on X-telg
- ▶ Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

NC-lause

5 PLANE EULER EULPR45 EULNU20 EULROT22

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Kasutatud lühendid

Lühend	Tähendus
EULER	Šveitsi matemaatik, kes defineeris nn Euleri nurgad
EULPR	Pretsisiooninurk: nurk, mis kirjeldab koordinaatsüsteemi pööramist ümber Z-telje
EULNU	Nutatsiooninurk: nurk, mis kirjeldab koordinaatsüsteemi pööramist ümber pretsessiooninurgaga pööratud X-telje
EULROT	Rotatsiooninurk: nurk, mis kirjeldab kallutatud töötlustasandi pööramist ümber kallutatud Z-telje

Töötlustasandi defineerimine kahe vektori abil:
PLANE VECTOR

Kasutamine

Töötlustasandi defineerimist **kahe vektori** kaudu saate kasutada siis, kui teie CAD-süsteem suudab arvutada kallutatud töötlustasandi baasvektori ja normaalvektori. Normeeritud sisestamine pole vajalik. TNC arvutab normeerimise sisemiselt, väärtusi võib sisestada vahemikus -9.999999 kuni +9.999999.

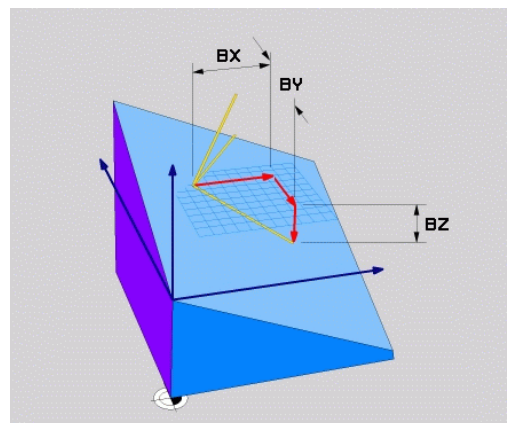
Töötlustasandi defineerimiseks vajalik baasvektor defineeritakse komponentide **BX**, **BY** ja **BZ** abil (vt joonist paremal ülal). Normaalvektor defineeritakse komponentide **NX**, **NY** ja **NZ** abil.

Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

Baasvektor defineerib põhitelje suuna kallutatud töötlustasandil, normaalvektor peab asuma vertikaalselt kallutatud töötlustasandil ja määrab seega selle suuna.

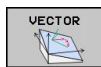
TNC arvutab sisestatud väärtustest vastavad normeeritud vektorid.

Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383.

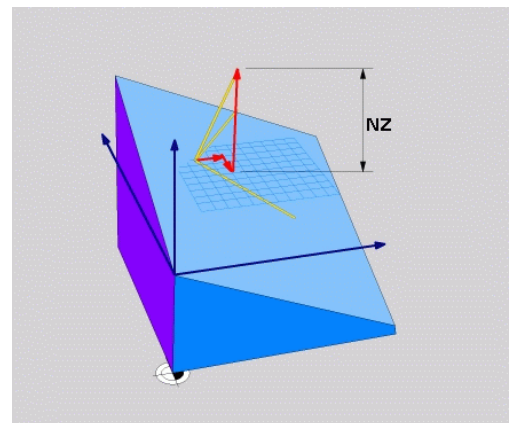
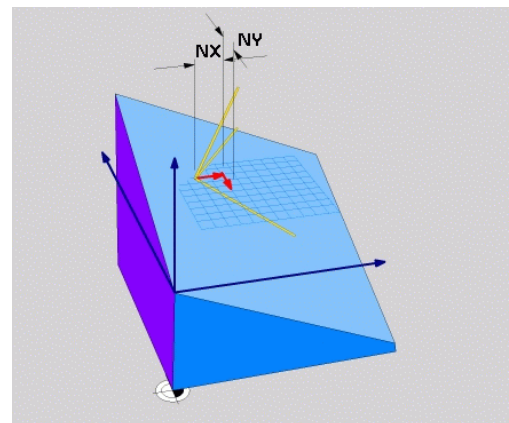
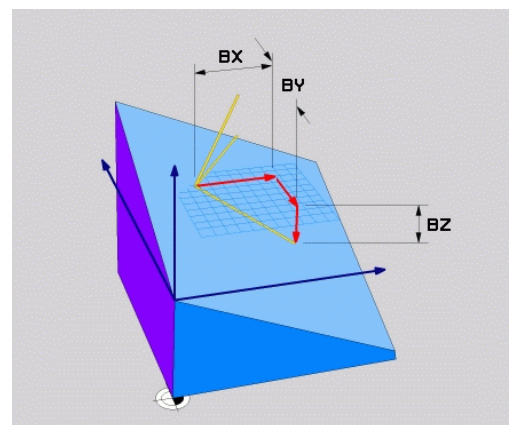

PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Sisestusparameeter

- ▶ **Baasvektori B X-komponent?:** baasvektori B X-komponent **BX** (vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik: -9,9999999 kuni +9,9999999
- ▶ **Baasvektori B Y-komponent?:** baasvektori B Y-komponent **BY** (vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik: -9,9999999 kuni +9,9999999
- ▶ **Baasvektori B Z-komponent?:** baasvektori B Z-komponent **BZ** (vt joonist paremal ülal). Sisestusvahemik: -9,9999999 kuni +9,9999999
- ▶ **Normaalivektori B X-komponent?:** normaalivektori B X-komponent **NX** (vt joonist paremal keskel). Sisestusvahemik: -9,9999999 kuni +9,9999999
- ▶ **Normaalivektori B Y-komponent?:** normaalivektori B Y-komponent **NY** (vt joonist paremal keskel). Sisestusvahemik: -9,9999999 kuni +9,9999999
- ▶ **Normaalivektori B Z-komponent?:** normaalivektori B Z-komponent **NZ** (vt joonist paremal all). Sisestusvahemik: -9,9999999 kuni +9,9999999
- ▶ Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

NC-lause

5 PLANE VECTOR BX0.8 BY-0.4 BZ-0.42 NX0.2 NY0.2 NZ0.92 ..

Kasutatud lühendid

Lühend	Tähendus
VECTOR	ingl. vector = vektor
BX, BY, BZ	Baasvektor: X-, Y- ja Z-komponent
NX, NY, NZ	Normaalivektor: X-, Y- ja Z-komponent

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Töötlustasandi defineerimine kolme punkti abil: PLANE POINTS

Kasutamine

Töötlustasandit saate ühemõtteliselt defineerida selle tasandi kolme suvalise punkti **P1** kuni **P3** kaudu. Seda võimalust realiseerib funktsioon **PLANE POINTS**.

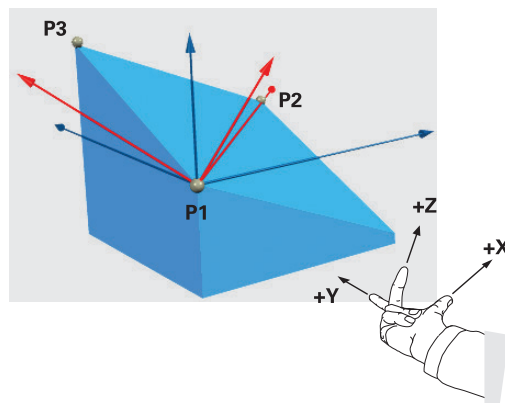
Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

Seos punktist 1 punkti 2 määrab kallutatud peatelje suuna (X tööriistatelje Z korral).

Kallutatud tööriistatelje suunda määratakse 3. punkti asendi järgi, seotuna 1. ja 2. punkti vahelise ühendusjoonega. Parema käe reegli järgi (pöial = X-telg, nimetissõrm = Y-telg, keskmine sõrm = Z-telg, vt joonis paremal ülal) kehtib: pöial (X-telg) näitab punktist 1 punkti 2, nimetissõrm (Y-telg) näitab paralleelselt kallutatud Y-teljega punkti 3 suunas. Keskmine sõrm näitab sel juhul kallutatud tööriistatelje suunas.

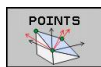
Kolm punkti defineerivad tasandi kalde. Aktiivse nullpunkti asendit TNC ei muuda.

Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383.

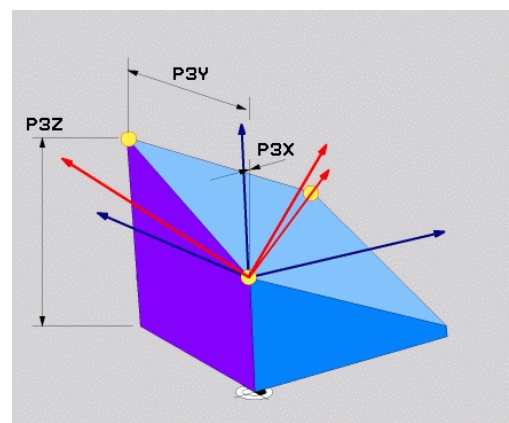
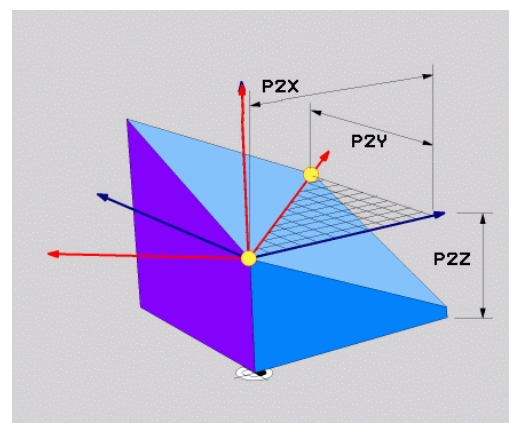
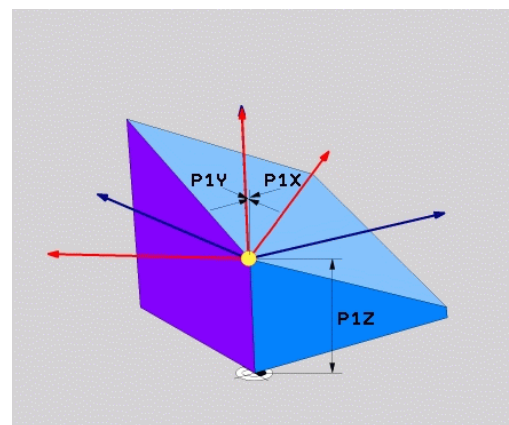

PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Sisestusparameeter

- ▶ **1. tasandipunkti X-koordinaat?:** 1. tasandipunkti X-koordinaat **P1X** (vt joonist paremal ülal)
- ▶ **1. tasandipunkti Y-koordinaat?:** 1. tasandipunkti Y-koordinaat **P1Y** (vt joonist paremal ülal)
- ▶ **1. tasandipunkti Z-koordinaat?:** 1. tasandipunkti Z-koordinaat **P1Z** (vt joonist paremal ülal)
- ▶ **2. tasandipunkti X-koordinaat?:** 2. tasandipunkti X-koordinaat **P2X** (vt joonist paremal keskel)
- ▶ **2. tasandipunkti Y-koordinaat?:** 2. tasandipunkti Y-koordinaat **P2Y** (vt joonist paremal keskel)
- ▶ **2. tasandipunkti Z-koordinaat?:** 2. tasandipunkti Z-koordinaat **P2Z** (vt joonist paremal keskel)
- ▶ **3. tasandipunkti X-koordinaat?:** 3. tasandipunkti X-koordinaat **P3X** (vt joonist paremal all)
- ▶ **3. tasandipunkti Y-koordinaat?:** 3. tasandipunkti Y-koordinaat **P3Y** (vt joonist paremal all)
- ▶ **3. tasandipunkti Z-koordinaat?:** 3. tasandipunkti Z-koordinaat **P3Z** (vt joonist paremal all)
- ▶ Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "Positionierverhalten der PLANE-Funktion festlegen"

NC-lause

5 PLANE POINTS P1X+0 P1Y+0 P1Z+20 P2X+30 P2Y+31 P2Z+20 P3X+0 P3Y+41 P3Z+32.5

Kasutatud lühendid

Lühend	Tähendus
POINTS	ingl. k points = punktid

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Töötlustasandi defineerimine üheainsa inkrementaalse ruuminurga abil: PLANE RELATIVE

Kasutamine

Inkrementaalset ruuminurka kasutatakse juhul, kui juba aktiivset kallutatud töötlustasandit on vaja kallutada **täiendava pööramise** abil. Näide: 45° faasi teostamine kallutatud tasandil.

Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

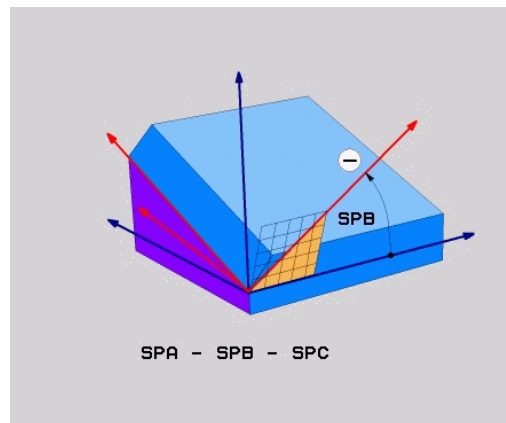
Defineeritud nurk toimib alati seotuna aktiivse töötlustasandiga, olenemata sellest, millise funktsiooniga see aktiveeriti.

Üksteise järel võite programmeerida suvalise arvu **PLANE RELATIVE**-funktsioone.

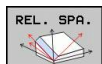
Kui soovite tagasi töötlustasandile, mis oli aktiivne enne **PLANE RELATIVE** funktsiooni, siis defineerige **PLANE RELATIVE** sama nurgaga, ent vastupidise märgiga.

Kui rakendate **PLANE RELATIVE** kallutamata töötlustasandil, siis pöörake kallutamata tasandit lihtsalt **PLANE**-funktsioonis defineeritud ruuminurga võrra.

Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383.

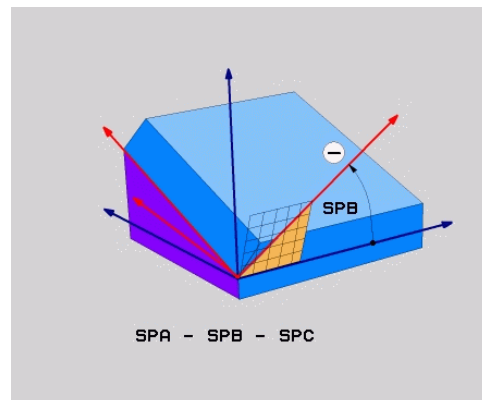
Sisestusparameeter

- **Inkrementnurk?**: ruuminurk, mille võrra töötlustasandit edasi kallutatakse (vt joonist paremal ülal). Valige telg, mille ümber tuleb kallutada, funktsiooniklahviga. Sisestusvahemik: -359.9999° kuni +359.9999°
- Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

Kasutatud lühendid

Lühend	Tähendus
RELATIV	ingl. k relative = suhteline

NC-lause

5 PLANE RELATIV SPB-45

PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Töötlustasand teljenurga kaudu: PLANE AXIAL (FCL 3-funktsioon)

Kasutamine

Funktsioon **PLANE AXIAL** defineerib niihästi töötlustasandi asendi kui ka pöördetelgede nimikoordinaadid. Seda funktsiooni on kerge kasutada eriti täisnurkse kinemaatikaga seadmete puhul ning seadmete puhul, mille kinemaatikates on aktiivne ainult üks pöördetelg.

Funktsiooni **PLANE AXIAL** saab kasutada ka siis, kui teie seadmel on aktiivne ainult üks pöördetelg.

Funktsiooni **PLANE RELATIV** saab kasutada ka pärast funktsiooni **PLANE AXIAL**, kui teie seade lubab ruuminurga definitsioone. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Enne programmeerimist pöörake tähelepanu

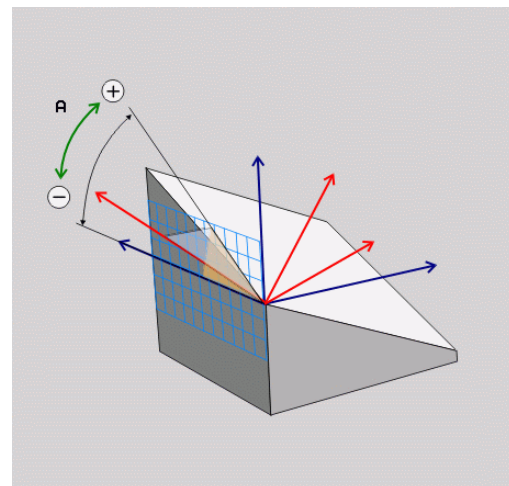
Sisestage ainult teljenurgad, mis teie seadmel tõesti olemas on, vastasel korral väljastab TNC veateate.

Funktsiooniga **PLANE AXIAL** defineeritud pöördetelje koordinaadid toimivad modaalselt. Mitmekordsed definitsioonid rajanevad seega üksteisel, inkrementaalsed sisestused pole lubatud.

Funktsiooni **PLANE AXIAL** lähtestamiseks kasutage funktsiooni **PLANE RESET**. Lähtestamine 0 sisestamisega ei deaktiveeri funktsiooni **PLANE AXIAL**.

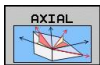
Funktsioonidel **SEQ**, **TABLE ROT** ja **COORD ROT** pole ühenduses funktsiooniga **PLANE AXIAL** mingit funktsiooni.

Positsioneerimistoimingu parameetrite kirjeldus: vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383.

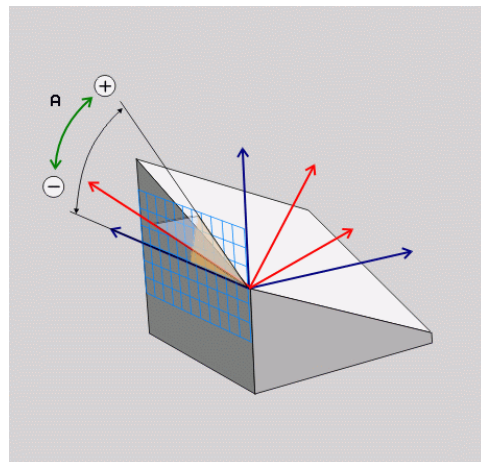

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Sisestusparameeter

- **Teljenurk A?:** teljenurk, **millele** A-telg kallutatakse. Inkrementaalselt sisestatuna nurk, **mille võrra** A-telge hetkeasendist edasi kallutatakse. Sisestusvahemik: $-99999,9999^\circ$ kuni $+99999,9999^\circ$
- **Teljenurk B?:** teljenurk, **millele** B-telg kallutatakse. Inkrementaalselt sisestatuna nurk, **mille võrra** B-telge hetkeasendist edasi kallutatakse. Sisestusvahemik: $-99999,9999^\circ$ kuni $+99999,9999^\circ$
- **Teljenurk C?:** teljenurk, **millele** C-telg kallutatakse. Inkrementaalselt sisestatuna nurk, **mille võrra** C-telge hetkeasendist edasi kallutatakse. Sisestusvahemik: $-99999,9999^\circ$ kuni $+99999,9999^\circ$
- Edasi positsioneerimiskarakteristikutega vaata "PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine", Lehekülg 383

NC-lause

5 PLANE AXIAL B-45

Kasutatud lühendid

Lühend	Tähendus
AXIAL	inglise k. axial = teljekujuline

PLANE-funktsioon: töötlastasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

PLANE-funktsiooni positsioneerimistoimingu määramine

Ülevaade

Sõltumata sellest, millist PLANE-funktsiooni kasutatakse kallutatud töötlastasandi defineerimiseks, on positsioneerimise jaoks alati saadaval järgmised funktsioonid:

- Automaatne kallutamine
- Alternatiivsete kallutamisanalüüside valimine (mitte **PLANE AXIAL** korral)
- Teisendusviisi valimine (mitte **PLANE AXIAL** korral)

Automaatne kallutamine: MOVE/TURN/STAY (sisestamine tingimata nõutav)

Pärast kõigi tasandi defineerimiseks vajalike parameetrite sisestamist tuleb määrata, kuidas pöördeteljed peavad olema arvutatud teljeväärtustele kallutatud:

MOVE	▶ PLANE-funktsioon peab pöördeteljed automaatselt kallutama arvutatud teljeväärtustele, kusjuures tooriku ja tööriista vastastikune asend ei muutu. TNC teostab lineaartelgedel kompenseeriva liikumise
TURN	▶ PLANE-funktsioon peab pöördeteljed automaatselt kallutama arvutatud teljeväärtustele, kusjuures positsioneeritakse ainult pöördeteljed. TNC ei teosta kompenseerivat liikumist lineaartelgedel
STAY	▶ Pöördetelgi kallutatakse järgnevas eraldi positsioneerimislaususes

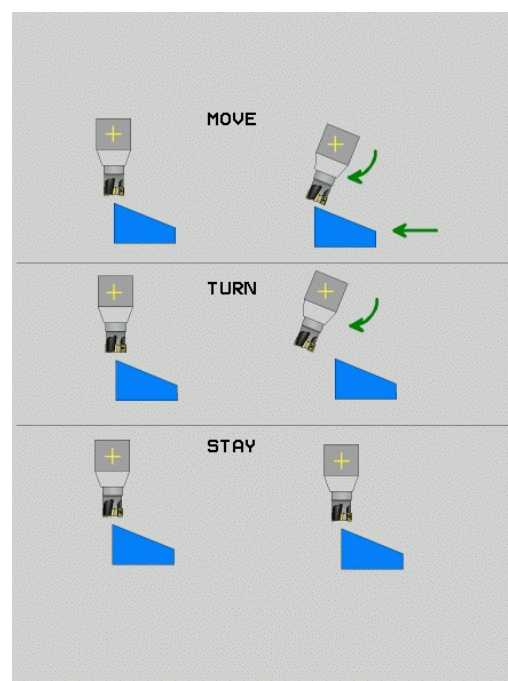
Kui valite variandi **MOVE** (PLANE-funktsioon peab automaatselt kallutama koos kompenseeriva liikumisega), tuleb veel kaks järgnevalt käsitletud parameetrit: **pöördepunkti kaugus tööriista otsast** ja **ettenihe**? F= defineerida.

Kui valite variandi **TURN** (PLANE-funktsioon peab automaatselt kallutama ilma kompenseeriva liikumiseta), tuleb veel järgnevalt käsitletud parameeter: **ettenihe**? F= defineerida.

Alternatiivselt otse arväärtuse abil defineeritud ettenihkele F saate kallutuse teostada ka **FMAX** (kiirkäik) või **FAUTO** (ettenihe **TOOL CALLT**-lausest) abil.

Kui kasutate funktsiooni **PLANE AXIAL** ühenduses funktsiooniga **STAY**, siis tuleb pöördeteljed eraldi positsioneerimislaususes **PLANE**-funktsiooni järgi kallutada.

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

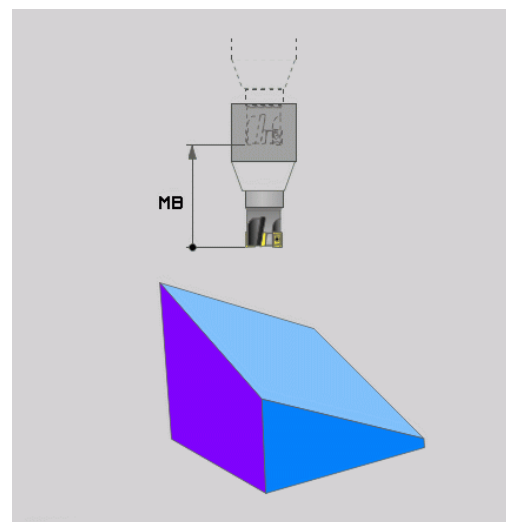
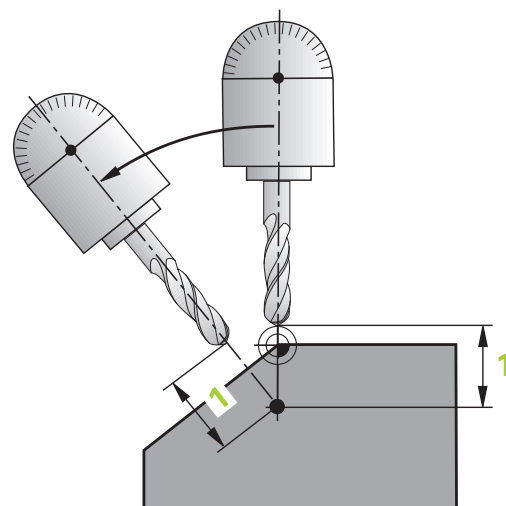
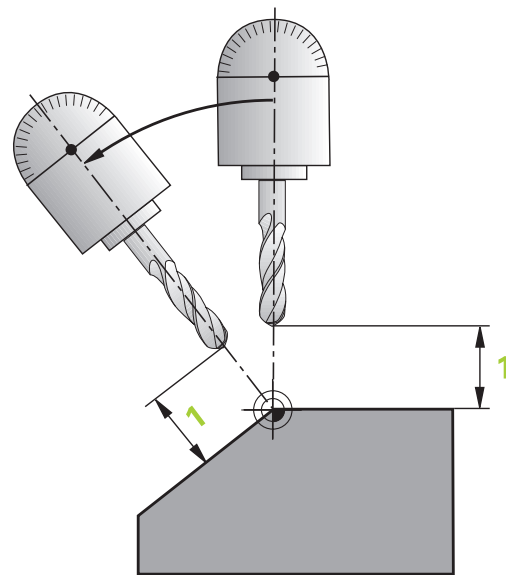
- **Pöördepunkti kaugus tööriista otsast** (inkrementaalne): TNC kallutab tööriista (lauda) ümber tööriista otsa. Parameetri **ABST** abil nihutatakse kallutava liikumise pöördepunkti seotuna tööriista otsa tegeliku asendiga.

Tähelepanu!

- Kui tööriist asub enne kallutamist ettenähtud kaugusel toorikust, siis asub tööriist ka pärast kallutamist suhteliselt samas asendis (vt joonist paremal keskel, **1** = ABST)
- Kui tööriist ei asu enne kallutamist ettenähtud kaugusel toorikust, siis asub tööriist pärast kallutamist suhteliselt võttes nihutatuna algse asendi suhtes (vt joonist paremal all, **1** = ABST)

- **Ettenihe?** F = liikumiskiirus, millega tööriista tuleb kallutada
- **Tagasilikumise pikkus TR-teljel?** tagasilikumistee **MB** (mõjub inkrementaalselt praegusest tööriista positsioonist aktiivse tööriistatelje suunas), millel TNC **enne sissekallutustoimingut** liigub. **MB MAX** nihutab tööriista peaaegu vahetult tarkvara piiruliti ette

PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

Pöördetelgede kallutamine eraldi lauses

Kui soovite pöördetelgi kallutada eraldi positsioneerimislause (valitud variant **STAY**), peate toimima järgmiselt:

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Positsioneerige tööriist eelnevalt nii, et kallutamisel oleks välditud kokkupõrge tööriista ja tooriku (hoidepea) vahel.

- ▶ Valige suvaline **PLANE**-funktsioon, defineerige automaatne kallutamine variandiga **STAY**. Teostamise käigus arvutab TNC seadme pöördetelgede asendid ja salvestab need süsteemiparameetrites Q120 (A-telg), Q121 (B-telg) ja Q122 (C-telg)
- ▶ Positsioneerimislause defineerimine TNC poolt arvutatud nurgaväärtustega

NC-näidislaused: C-pöördlauaga ja A-kaldlauaga seadme kallutamine ruuminurgale B+45°.

...	
12 L Z+250 R0 FMAX	Positsioneerimine ohutule kõrgusele
13 PLANE SPATIAL SPA+0 SPB+45 SPC+0 STAY	PLANE-funktsiooni defineerimine ja aktiveerimine
14 L A+Q120 C+Q122 F2000	Pöördetelje positsioneerimine TNC poolt arvutatud väärtustega
...	Töötuse defineerimine kallutatud tasandil

12.2 PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Alternatiivsete kallutamisevõimaluste valik: SEQ +/- (sisestamine pole kohustuslik)

Teie defineeritud töötlustasandi asendist peab TNC arvutama sellega sobiva seadmes olevate pöördetelgede asendi. Reeglina on olemas kaks lahendusvõimalust.

Määrake lüliti **SEQ** abil, millist lahendusvõimalust peab TNC kasutama:

- **SEQ+** positsioneerib peatelje nii, et see jääb positiivse nurga alla. Peatelg on 1. pöördetelg tööriistast lähtudes või viimane pöördetelg lauast lähtudes (olenevalt seadme konfiguratsioonist, vt joonist ülal paremal)
- **SEQ-** positsioneerib peatelje nii, et see jääb negatiivse nurga alla

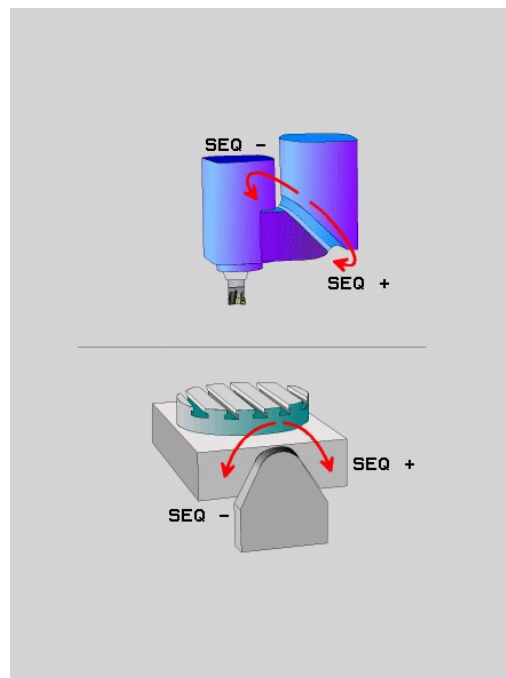
Kui teie poolt **SEQ**-ga valitud lahendus ei asu seadme liikumisasalas, annab TNC veateate **Nurk pole lubatud**.

Kui kasutatakse funktsiooni **PLANE AXIS**, pole lülil **SEQ** funktsiooni.

- 1 Kõigepealt kontrollib TNC, kas mõlemad lahendusvõimalused asuvad pöördetelgede liikumisasalas
- 2 Kui see on nii, valib TNC lahenduse, mis asub lähemal
- 3 Kui liikumispiirkonnas on ainult üks lahendus, siis rakendab TNC selle
- 4 Kui liikumispiirkonnas ei ole ühtki lahendust, siis annab TNC veateate **Nurk ei ole lubatud**.

Kui te ei defineeri **SEQ**-d, lahendab TNC olukorra järgmiselt:

PLANE-funktsioon: töötlastasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1) 12.2

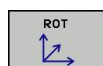
Näide C-pöördlaua ja A-kaldlauaga seadme kohta.

Programmeeritud funktsioon: PLANE SPATIAL SPA+0 SPB
+45 SPC+0

Piirlüliti	Lähteasend	SEQ	Telgede seadmise tulemus
Puuduvad	A+0, C+0	ei ole progr.	A+45, C+90
Puudub	A+0, C+0	+	A+45, C+90
Puudub	A+0, C+0	–	A–45, C–90
Puudub	A+0, C–105	ei ole progr.	A–45, C–90
Puudub	A+0, C–105	+	A+45, C+90
Puudub	A+0, C–105	–	A–45, C–90
$-90 < A < +10$	A+0, C+0	ei ole progr.	A–45, C–90
$-90 < A < +10$	A+0, C+0	+	Veateade
Puudub	A+0, C-135	+	A+45, C+90

Teisenduse tüübi valik (sisestamine ei ole kohustuslik)

C-pöördlauaga seadmete korral on olemas funktsioon, millega saate määrata teisenduse tüübi:

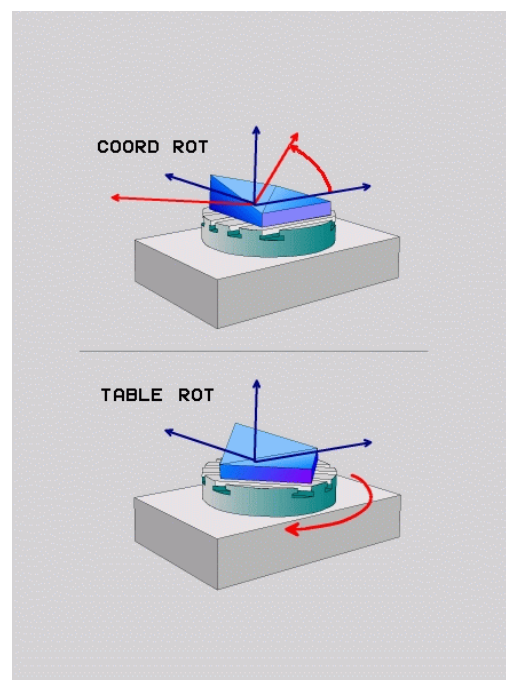
- **COORD ROT** määrab, et PLANE-funktsioon peab defineeritud kaldenurgale pöörama vaid koordinaatsüsteemi. Pöördlaud ei liigu, pööramise kompensatsioon toimub arvutuslikult

- **TABLE ROT** määrab, et PLANE-funktsioon peab positsioneerima defineeritud kaldenurgale pöördlaua. Kompensatsioon toimub tooriku pööramisega

Funktsiooni **PLANE AXIAL** kasutamise korral funktsioonid **COORD ROT** ja **TABLE ROT** ei toimi. Kui kasutate funktsiooni **TABLE ROT** koos põhipööramise ja kaldenurgaga 0, siis kallutab TNC laua põhipöördes määratud nurgale.

12.3 Kaldfreesimine kallutatud tasandil (tarkvarasuvand 2)

12.3 Kaldfreesimine kallutatud tasandil (tarkvarasuvand 2)

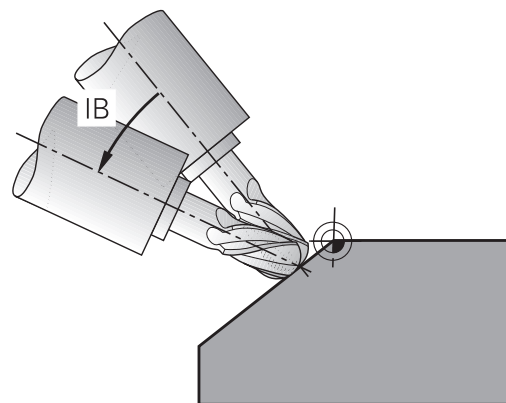
Funktsioon

Koos uute **PLANE**-funktsioonide ja **M128**-ga saab kallutatud töötlustasandil **kaldfreesida**. Selleks on kaks defineerimise võimalust:

- Kaldfreesimine pöördetelje inkrementaalse nihutamise abil
- Kaldfreesimine normaalvektorite abil

Kaldfreesimine kallutatud tasandil on rakendatav vaid raadiusfreesidega. 45°-kaldpeade/kaldlaudade korral võib kaldenurka defineerida ka kui ruuminurka. Selleks kasutage vaata "FUNCTION TCPM (tarkvarasuvand 2)", Lehekülg 397.

Kaldfreesimine pöördetelje inkrementaalse nihutamise abil

- ▶ Tööriista eemaldamine
- ▶ M128 aktiveerimine
- ▶ Suvalise PLANE-funktsiooni defineerimine, positsioneerimistoimingu kontrollimine
- ▶ Sirge-lause abil inkrementaalne liikumine soovitud kaldnurgale vastaval teljel

NC-näidislaused

...	
N12 G00 G40 Z+50 M128 *	Positsioneerimine ohutule kõrgusele, M128 aktiveerimine
N13 PLANE SPATIAL SPA+0 SPB-45 SPC+0 MOVE ABST50 F900 *	PLANE-funktsiooni defineerimine ja aktiveerimine
N14 G01 G91 F1000 B-17 *	Kaldnurga seadistamine
...	Töötluste defineerimine kallutatud tasandil

12.4 Lisafunktsioonid pöördetelgede jaoks

Ettenihe mm/min pöördetelgedel A, B, C:

M116 (tarkvarasuvand 1)

Standardrežiim

TNC tõlgendab pöördetelje puhul programmeeritud ettenihet kraad/min (mm-programmides ja ka tolli-programmides). Trajektoorettenihe on seega sõltuv tööriista keskpunkti kaugusest pöördetelje keskpunktist.

Mida suurem on see kaugus, seda suuremaks muutub trajektoori ettenihe.

Ettenihe mm/min pöördetelgedel, kui kasutatakse funktsiooni M116

Seadme tootja peab seadme geomeetria määrama kindlaks kinemaatika kirjelduses.

M116 mõjub ainult ümar- ja pöördlaudadel. Pöördpeade korral ei saa funktsiooni M116 kasutada. Kui seade on varustatud laua ja pea kombinatsiooniga, ignoreerib TNC pöördpea-pöördetelgi.

M116 mõjub ka aktiivse kallutatud töötlustasandi puhul ja kombineerituna M128-ga, kui olete funktsiooni **M138** kaudu pöördeteljed välja valinud vaata "Kaldtelgede valimine: M138", Lehekülg 395.

M116 mõjub siis ainult nendele pöördtelgedele, mida te ei ole **M138**-ga välja valinud.

TNC tõlgendab nii, et pöördetelje programmeeritud ettenihe on mõõtühikutes mm/min (või 1/10 tolli/min). Seejuures arvutab TNC iga kord lause alguses antud lausele ettenihke. Pöördetelje ettenihe ei muutu lause töötlemise ajal ka siis, kui tööriist liigub pöördetelje keskmesse.

Toime

M116 mõjub töötlustasandil. Funktsiooniga M117 saab M116 lähtestada; M116 kaotab oma mõju ka programmi lõpus.

M116 hakkab mõjuma lause alguses.

12.4 Lisafunktsioonid pöördetelgede jaoks

Pöördetelgede liikumine optimeeritud trajektoorigil: M126

Standardrežiim

TNC käitumine pöördetelgede positsioneerimisel on seadmest olenev funktsioon. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

TNC standardtoimimine positsioneerides pöördetelgi, mille väärtused on vähendatud alla 360°, sõltub seadme parameetrist **shortestDistance** (300401). Seal on määratud, kas TNC peab liikuma etteantud ja tegeliku positsiooni vahel või peab TNC liikuma programmeeritud positsiooni alati (ka ilma M126-ta) lühimat teed pidi. Näited:

Tegelik positsioon	Etteantud positsioon	Teepikkus
350°	10°	–340°
10°	340°	+330°

Režiim M126 korral

Funktsiooni M126 abil nihutab TNC pöördetelge, mille väärtused on vähendatud alla 360°, lühimat teed mööda. Näited:

Tegelik positsioon	Etteantud positsioon	Teepikkus
350°	10°	+20°
10°	340°	–30°

Toime

M126 hakkab mõjuma lause alguses.

Funktsiooni M127 abil saate M126 lähtestada; M126 kaotab oma mõju programmi lõpus samuti.

Pöördetelje näidu vähendamine alla 360°: M94

Standardrežiim

TNC nihutab tööriista tegelikult nurgaväärtuselt programmeeritud nurgaväärtusele.

Näide:

Nurga tegelik väärtus: 538°

Nurga programmeeritud väärtus: 180°

Tegelik teepikkus: -358°

Režiim M94 korral

TNC vähendab lause alguses nurga tegelikku väärtust väärtusele alla 360° ja liigub seejärel programmeeritud väärtusele. Kui aktiivsed on mitu pöördetelge, vähendab M94 kõigi pöördetelgede näite. Alternatiivina on M94 järel võimalik sisestada ühe pöördetelje. Sellisel juhul vähendab TNC ainult selle telje näitu.

NC-näidislaused

Kõigi aktiivsete pöördetelgede näitude vähendamine:

N50 M94 *

Ainult C-telje näidu vähendamine:

N50 M94 C *

Kõigi aktiivsete pöördetelgede näitude vähendamine ja seejärel C-telje liigutamine programmeeritud väärtusele:

N50 G00 C+180 M94 *

Toime

M94 mõjub ainult programmi lauses, milles M94 on programmeeritud.

M94 hakkab mõjuma lause alguses.

Tööriistatipu positsiooni säilitamine kaldtelgede positsioneerimisel (TCPM): M128 (tarkvarasuvand 2)

Standardrežiim

TNC viib tööriista töötlusprogrammis kindlaksmääratud positsioonidele. Kui kaldtelje positsioon programmis muutub, tuleb arvutada sellest tulenev nihe lineaartelgedes ja teostada liikumine positsioneerimislauses.

Režiim M128 korral (TCPM: Tool Center Point Management)

Seadme tootja peab seadme geomeetria määrama kindlaks kinemaatika kirjelduses.

Kui juhitava kaldtelje positsioon programmis muutub, jääb tööriistatipu positsioon tooriku suhtes kallutamise ajal muutumatuks.

Ettevaatust, oht toorikule!

Lauphambumisega kaldtelgede korral: muutke kaldtelje asendit vaid siis, kui tööriist on eemaldunud. Muidu võivad hambumisest väljumise tõttu tekkida kontuuri kahjustused.

M128 järel võite veel sisestada ettenihke, millega TNC teostab lineaartelgede kompensatsiooniliikumise.

Kui soovite kaldtelje asendit seaderattaga muuta programmikäigu ajal, kasutage funktsiooni **M128** koos funktsiooniga **M118**.

Seaderattaga positsioneerimise ülekattumine toimub aktiivse **M128** korral seadmel fikseeritud koordinaatsüsteemis.

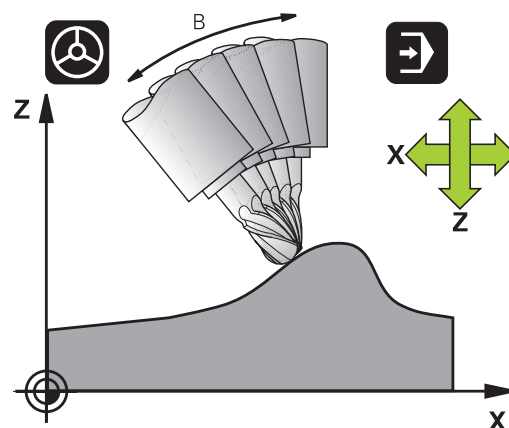

Enne positsioneerimist **M91** või **M92**-ga ja enne lauset **T**: lähtestage **M128**.

Kontuurikahjustuste vältimiseks võite koos funktsiooniga **M128** kasutada ainult raadiusfreesi.

Tööriista pikkus peab olema seotud raadiusfreesi kera keskmega.

Kui **M128** on aktiivne, näitab TNC olekunäidikul sümbolit.

M128 pöördlaudade korral

Kui programmeerite aktiivse **M128** korral kaldlaua liikumist, siis pöörab TNC vasatavalt koordinaatsüsteemi. Kui pöörate C-telge näiteks 90° võrra (positsioneerimise või nullpunkti nihke abil) ja seejärel programmeerite liikumist X-teljel, teostab TNC liikumise seadmeteljel Y.

TNC teisendab ka seatud tugipunkti, mis nihkub ümarlaua liikumise tõttu.

M128 tööriista kolmemõõtmelise korrektuuri korral

Kui aktiivse **M128** ja raadiuse aktiivse korrektuuri /**G41/G42** korral teostate tööriista kolmemõõtmelist korrektiivi, positsioneerib TNC teatud masinageomeetria korral pöördteljed automaatselt (Peripheral-Millingvaata "Kolmemõõtmeline tööriistakorrekatuur (tarkvarasuvand 2)").

Toime

M128 toimib lause alguses, **M129** lause lõpus. **M128** mõjub ka käsitsi töörežiimide korral ja jääb aktiivseks pärast töörežiimi muutmist. Kompensatsiooniliikumiseks teostatav ettenihke jääb mõjuma nii kauaks, kuni programmeerite uue ettenihke või lähtestate **M128 M129** abil.

M128 saab lähtestada funktsiooni **M129** abil. Kui programmikäigu töörežiimis valite uue programmi, lähtestab TNC ka funktsiooni **M128**.

NC-näidislaused

Kompensatsiooniliikumise teostamine ettenihkega 1000 mm/min:

```
N50 G01 G41 X+0 Y+38.5 IB-15 F125 M128 F1000 *
```

12.4 Lisafunktsioonid pöördtelgedega

Tsentrifugaalfreesid mittejuhitavate pöördtelgedega

Kui masinal on mittejuhitavad pöördteljed (nn loenduriteljed), saate koos funktsiooniga M128 teostada ka nende telgedega seadistatavaid töötlemisi.

- 1 Pöördteljed juhtige käsitsi soovitud positsioonile. Seejuures ei tohi M128 olla aktiivne
- 2 M128 aktiveerimine: TNC loeb kõigi olemasolevate pöördtelgedega tegelikud väärtused, arvutab selle alusel tööriista keskpunkti uue positsiooni ning aktualiseerib positsiooninäitu.
- 3 TNC teostab vajaliku tasandusliikumise järgmise positsioneerimislausega
- 4 Töötlemine
- 5 Programmi lõpus tuleb M128 lähtestada M129 abil ja pöördteljed viia uuesti lähteasendisse.

Selleks toimige järgmiselt:

Kuni M128 on aktiivne, jälgib TNC mittejuhitavate pöördtelgedega tegelikku positsiooni. Kui tegelik positsioon erineb masinavalmistaja poolt määratletud etteantud positsioonist, annab TNC veateate ja katkestab programmikäigu.

Kaldtelgede valimine: M138

Standardrežiim

TNC arvestab funktsioonide M128, TCPM ja töötlustaseme kallutamine pöördetelgi, mis on teie seadmetootjal seadmeparameetrites kindlaks määratud.

Režiim M138 korral

TNC võtab eespool kirjeldatud funktsioonide korral arvesse ainult neid kaldtelgi, mis on defineeritud funktsiooniga M138.

Kui piirate funktsiooniga **M138** kaldtelgede arvu, võivad kallutamisevõimalused tööpingis olla piiratud.

Toime

M138 hakkab mõjuma lause alguses.

M138 saab lähtestada nii, et programmeerite funktsiooni M138 uuesti ilma kaldtelgi defineerimata.

NC-näidislaused

Eespool kirjeldatud funktsioonide korral ainult kaldtelje C arvessevõtmine:

```
N50 G00 Z+100 R0 M138 C *
```


Seadme kinemaatika arvessevõtmine TEGELIKUL/ETTEANTUD positsioonidel lause lõpus: M144 (tarkvarasuvand 2)

Standardrežiim

TNC viib tööriista töötlusprogrammis kindlaksmääratud positsioonidele. Kui kaldtelje positsioon programmis muutub, tuleb arvutada sellest tulenev nihe lineaartelgedes ja teostada liikumine positsioneerimislausel.

Režiim M144 korral

TNC võtab positsiooninäidus arvesse seadme kinemaatika muutumist, mis tekib näiteks abispindli vahetamisel. Kui juhitava kaldtelje positsioon programmis muutub, muudetakse pööramisprotsessi ajal ka tööriistatipu positsiooni tooriku suhtes. Tekkiv nihe arvutatakse positsiooninäidus.

Positsioneerimine M91/M92 abil on lubatud aktiivse M144 korral.

Positsioneerimisnäit muutub töörežiimides LAUSEJADA ja ÜKSIKLAUSE alles pärast seda, kui kaldteljed on saavutanud oma lõpp-positsiooni.

Toime

M144 hakkab mõjuma lause alguses. M144 ei toimi koos M128-ga või kallutamise töötlustasandil.

M144 saab tühistada M145 programmeerimise teel.

Seadme tootja peab seadme geomeetria määrama kindlaks kinemaatika kirjelduses.

Seadme tootja määrab seadme toimimise automaatrežiimides ja käsitsirežiimides. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

12.5 FUNCTION TCPM (tarkvarasuvand 2)

Funktsioon

Seadme tootja peab seadme geomeetria määrama kindlaks kinemaatika kirjelduses.

Lauphambumisega kaldtelgede korral:

Muutke kaldtelje asendit vaid siis, kui tööriist on eemaldunud. Muidu võivad hambumisest väljumise tõttu tekkida kontuuri kahjustused.

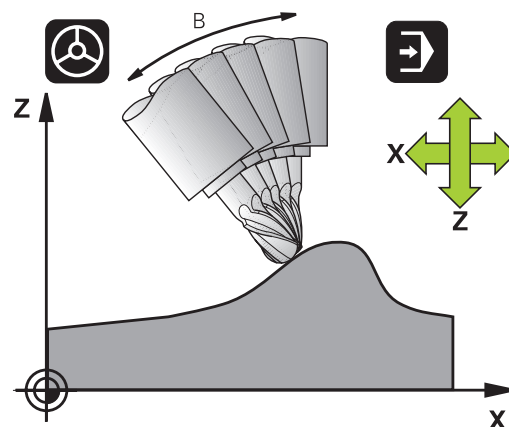

Enne positsioneerimist **M91** või **M92**-ga ning enne **TOOL CALL**-i: lähtestage **FUNCTION TCPM**.

Kontuurikahjustuste vältimiseks võite **FUNKTSIOONI TCPM** kasutada ainult raadiusfreesiga.

Tööriista pikkus peab olema seotud raadiusfreesi kera keskmega.

Kui **FUNCTION TCPM** on aktiivne, kuvab TNC positsiooninäidul sümboli **TCPM**.

FUNCTION TCPM on funktsiooni **M128** edasiarendus, millega saate määrata TNC käitumise pöördtelgede positsioneerimisel. Vastupidiselt **M128**-le saate **FUNCTION TCPM** korral erinevate funktsioonide toimimisviisi ise defineerida:

- Programmeeritud ettenihke toimimisviis: **F TCP / F CONT**
- Arvjuhtimisprogrammis programmeeritud pöördtelgede koordinaatide tõlgendamine: **AXIS POS / AXIS SPAT**
- Interpolatsiooni tüüp alg- ja lõppasendi vahel: **PATHCTRL AXIS / PATHCTRL VECTOR**

FUNCTION TCPM defineerimine

SPEC
FCT

- ▶ Valige erifunktsioonid

PROGRAMM
FUNKTS.-D

- ▶ Valige programmeerimisabi

FUNCTION
TCPM

- ▶ Funktsiooni **FUNCTION TCPM** valimine

12.5 FUNCTION TCPM (tarkvarasuvand 2)

Programmeeritud ettenihke toimimisviis

Programmeeritud ettenihke toimimisviisi defineerimiseks on TNC-I kaks funktsiooni:

F TCP	► F TCP määrab, et programmeeritud ettenihet tuleb tõlgendada kui tegelikku relatiivset kiirust tööriista tipu (tool center point) ja tooriku vahel
F CONTOUR	► F CONT määrab, et programmeeritud ettenihet tuleb tõlgendada kui vastavas arvjuhtimislauses programmeeritud telgede tee ettenihet

NC-näidislaused

...	
13 FUNCTION TCPM F TCP ...	Ettenihke on seostatud tööriista otsaga
14 FUNCTION TCPM F CONT ...	Ettenihet tõlgendatakse trajektoori ettenihkena
...	

Programmeeritud pöördteljekoordinaatide tõlgendamine

Seadmetega, millel on 45°-kaldpead või 45°-kaldlauad, ei saanud seni hõlpsal viisil seadistada kaldnurka või tööriista orientatsiooni, mis oleks seotud hetkel aktiivse koordinaatsüsteemiga (ruuminurgaga). Seda funktsiooni sai teostada ainult väliselt loodud, pinnanormaalivektoritega (LN-laused) programmide abil.

TNC-I on nüüd järgmised funktsioonid:

AXIS POSITION	► AXIS POS määrab, et TNC tõlgendab pöördtelgede programmeeritud koordinaate kui vastava telje nimiasendit
AXIS SPATIAL	► AXIS SPAT määrab, et TNC tõlgendab pöördtelgede programmeeritud koordinaate kui ruuminurki

AXIS POS funktsiooni tuleks eelkõige kasutada siis, kui seade on varustatud täisnurksete pöördtelgedega. 45° kaldpeade/kaldlaudade korral võite kasutada ka **AXIS POS**, kui on tagatud, et programmeeritud pöördtelje koordinaadid defineerivad õigesti töötlustasandi soovitud joonduse (võib tagada nt CAM-süsteemi kaudu).

AXIS SPAT: positsioneerimislauses määratud pöördteljekoordinaadid on ruuminurgad, mis on seotud hetkel aktiivse (või kallutatud) koordinaatsüsteemiga (inkrementaalsed ruuminurgad).

Pärast **FUNCTION TCPM** sisselülitamist koos funktsiooniga **AXIS SPAT** peate esimeses nihutamislause kaldnurga definitsioonis programmeerima kõik kolm ruuminurka. See kehtib ka juhul, kui üks või mitu ruuminurka on 0°. **AXIS SPAT**: positsioneerimislauses määratud pöördteljekoordinaadid on ruuminurgad, mis on seotud hetkel aktiivse (või kallutatud) koordinaatsüsteemiga (inkrementaalsed ruuminurgad).

NC-näidislaused

...	
13 FUNCTION TCPM F TCP AXIS POS ...	Pöördteljekoordinaadid on teljenurgad
...	
18 FUNCTION TCPM F TCP AXIS SPAT ...	Pöördteljekoordinaadid on ruuminurgad
20 L A+0 B+45 C+0 F MAX	Seadke tööriista suund B+45 kraadile (ruuminurk). Ruuminurgad A ja C defineerige 0-ga
...	

12.5 FUNCTION TCPM (tarkvarasuvand 2)

Interpolatsiooni tüüp alg- ja lõppasendi vahel

Interpolatsiooni tüübi defineerimiseks alg- ja lõppasendi vahel on TNC-I kaks funktsiooni:

PATH
CONTROL
AXIS

- ▶ **PATHCTRL AXIS** määrab, et tööriista tipp liigub vastava NC-lause alg- ja lõppasendi vahel mööda sirgjoont (**Face Milling**). Tööriistateltje suund alg- ja lõppasendis vastab programmeeritud väärtustele, tööriista perimeeter alg- ja lõppasendi vahel ei moodusta aga mingit defineeritud teed. Pind, mis tekib freesimisel tööriista perimeetriga (**Peripheral Milling**), sõltub seadme geomeetriast

PATH
CONTROL
VECTOR

- ▶ **PATHCTRL VECTOR** määrab, et tööriista ots liigub vastava NC-lause alg- ja lõppasendi vahel mööda sirgjoont ning et tööriistateltje suunda alg- ja lõppasendi vahel interpoleeritakse nii, et töötlemisel tekib tööriista perimeetris tasand (**Peripheral Milling**)

PATHCTRL VECTOR korral pöörake tähelepanu:

Suvaliselt defineeritud tööriista suunamine on reeglina saavutatav kahe erineva kaldteljeasendi abil. TNC valib lahenduse, mis on praegusest asendist kõige lühemat teed pidi kättesaadav. Seejuures võib 5-teljeprogrammide korral juhtuda, et TNC liigub pöördtelgedel lõppasenditesse, mis ei ole programmeeritud.

Et saada võimalikult pidev liikumine mitmel teljel, defineerige tsükkel 32 **pöördtelgede tolerantsiga** (vaata kasutusjuhendit Tsüklid, Tsükkel 32 TOLERANTS). Pöördtelgede tolerants peab olema samas suurusjärgus kui samuti tsükli 32 defineeritava liikumistee hälbe tolerants. Mida suuremana on defineeritud pöördtelgede tolerants, seda suuremad on funktsiooni Peripheral Milling korral kontuuri hälbed.

FUNCTION TCPM lähtestamine

RESET
TCPM

- **FUNCTION RESET TCPM** kasutage siis, kui soovite funktsiooni mõne programmi sees lähtestada

TNC lähtestab **FUNCTION TCPM** automaatselt, kui valite programmi töörežiimis uue programmi.

FUNCTION TCPM võite lähtestada vaid siis, kui **PLANE**-funktsioon ei ole aktiivne. Vajadusel tehke **PLANE RESET** enne kui **FUNCTION RESET TCPM**.

NC-näidislaused

...	
25 FUNCTION RESETTCPM	FUNCTION TCPM lähtestamine
...	

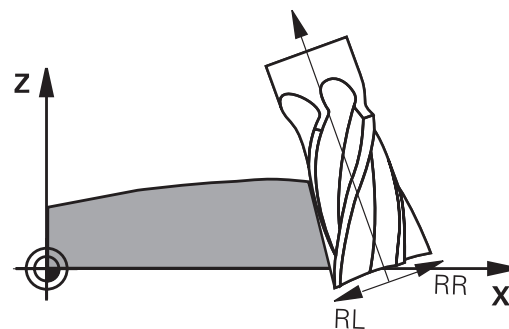
12.6 Perifeerne freesimine: 3D-raadiusekorrekatuur TCPM-iga ja raadiuse korrektuuriga (G41/G42)

12.6 Perifeerne freesimine: 3D-raadiusekorrekatuur TCPM-iga ja raadiuse korrektuuriga (G41/G42)

Kasutamine

Perifeerse freesimise korral nihutab TNC tööriista risti liikumissuunaga ja risti tööriista suunaga deltaväärtuste **DR** summa võrra (tööriistatabel ja T-lause). Korrektuuri suund määratakse raadiuse korrektuuriga **G41/G42** (vt joonist paremal üleval, liikumissuund Y+).

Selleks et TNC suudaks saavutada etteantud tööriista asendi, tuleb aktiveerida funktsioon **M128** vaata "Tööriistatipu positsiooni säilitamine kaldtelgede positsioneerimisel (TCPM): M128 (tarkvarasuvand 2)", Lehekülg 392 ja seejärel ka tööriista raadiuse korrektuur. TNC positsioneerib siis seadme pöördeteljed automaatselt nii, et tööriist saavutab pöördetelje koordinaatidega etteantud asendi koos aktiivse korrektuuriga

See funktsioon on võimalik ainult seadmetel, mille pöördetelgede ruuminurk on defineeritav. Vaadake oma tööpingi kasutusjuhendit.

TNC ei saa kõigi seadmete korral pöördetelgi automaatselt positsioneerida.

Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Arvestage, et TNC teostab korrektuuri defineeritud **delta-väärtuste** võrra. Tööriistatabelis defineeritud tööriistaraadiusel R ei ole korrektuurile mõju.

Tähelepanu: kokkupörkeoht!

Seadmete korral, mis lubavad vaid pöördetelgede piiratud liikumisulatust, võib automaatse positsioneerimise korral ette tulla liikumisi, mis nõuavad näiteks laua 180° pööramist. Arvestage ohuga, et pea võib detailiga või kinnitusvahenditega kokku põrgata.

Tööriista suunamist võib G01-lausega järgneva kirjelduse kaudu defineerida.

Näide: tööriista suunamise määratlemine M128 ja pöördetelgede koordinaatide abil

N10 G00 G90 X-20 Y+0 Z+0 B+0 C+0 *	Eelpositsioneerimine
N20 M128 *	M128 aktiveerimine
N30 G01 G42 X+0 Y+0 Z+0 B+0 C+0 F1000 *	Raadiuskorrektauri aktiveerimine
N40 X+50 Y+0 Z+0 B-30 C+0 *	Pöördetelgede seadmine (tööriista suunamine)

13

**Programmeerimine:
paletihaldus**

13.1 Paletihaldus

13.1 Paletihaldus

Kasutamine

Paletihaldus on seadmest sõltuv funktsioon. Alljärgnevalt kirjeldatakse funktsiooni standardmahtu. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Paletitabeleid kasutatakse paletivahetitega töötlemiskeskustes: paletitabel käivitab erinevate palettide juurde kuuluvad töötlusprogrammid ja aktiveerib eelseaded, nullpunkti nihked ja nullpunkti tabelid.

Paletitabeleid saate kasutada ka erinevate tugipunktidega erinevate programmide üksteise järel töötlemiseks.

Kui loote või haldate rohkem paletitabeleid, peab failinimi algama tähega.

NO	TYPE	NAME	DATUM	PRESET	LOCATION	LOCK
0	PAI	PAL 100				
1	PGM	3216_H		1	MA	
2	PGM	3217_H		2	MA	

Paletitabelid sisaldavad järgmisi andmeid:

- **TYPE** (sisestamine tingimata vajalik): paleti või NC-programmi tunnus (valige klahviga ENT)
 - **NAME** (sisestamine tingimata vajalik): paleti või programmi nimi. Paleti nime määrab seadme tootja (vt seadme kasutusjuhendit). Programmi nimi peab olema salvestatud samasse kausta kui paletitabel. Vastasel juhul peate sisestama programmi täieliku tee
 - **PRESET** (sisestamine pole nõutav): eelseadenumber eelseadetabelist. Siin defineeritud eelseadenumbrit tõlgendab TNC kui detaili tugipunkti.
 - **DATUM** (sisestamine pole nõutav): nullpunktitabeli nimi. Nullpunktitabelid peavad olema salvestatud samasse kausta nagu paletitabel. Vastasel juhul peate sisestama nullpunktitabeli täieliku tee. Nullpunktitabelisse kuuluvad nullpunktid aktiveeritakse arvjuhtimisprogrammis tsükliga 7
- NULLPUNKTI NIHUTAMINE**
- **LOCATION** (sisestamine tingimata nõutav): kirje „MA“ tähendab, et palett või kinnitusvahend asub seadmel ja sellega saab töötada. TNC töötleb vaid neid palette või kinnitusi, mis on tähistatud „MA-ga“. „MA“ sisestamiseks vajutage klahvi ENT. Klahviga NO ENT saate kirje eemaldada.
 - **LOCK** (sisestamine pole nõutav): paletirea töötlemise blokeerimine. Klahvi ENT abil tähistatakse täitmist kirjega „*“ kui blokeeritud. Klahviga NO ENT saate blokeeringu jälle eemaldada. Blokeerida saab üksikute programmide, kinnituste või kogu paleti täitmist. Blokeeritud paleti blokeerimata ridu (nt PGM) ei täideta niisamuti.

Redigeerimisfunktsioon	Funktsiooniklahv
Tabeli alguse valimine	
Tabeli lõpu valimine	
Tabelis eelmise lehekülje valimine	
Tabelis järgmise lehekülje valimine	
Rea lisamine tabeli lõppu	
Rea kustutamine tabeli lõpust	
Sisestatavate ridade arvu lisamine tabeli lõppu	
Heleda taustaga välja kopeerimine	
Kopeeritud välja lisamine	
Rea alguse valimine	
Rea lõpu valimine	
Käesoleva väärtuse kopeerimine	
Käesoleva väärtuse lisamine	
Käesoleva välja redigeerimine	
Sortimine veeru sisu järgi	
Lisafunktsioonid, nt salvestamine	

13.1 Paletihaldus

Paletitabeli valimine

- ▶ Valige failihaldur töörežiimis Programmi salvestamine/redigeerimine või Programmikäik: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ .P-tüüpi failide kuvamine: vajutage funktsiooniklahve TÜÜBI VALIMINE ja KÕIGI KUVAMINE
- ▶ Valige nooleklahvide abil paletitabel või sisestage uue tabeli nimi
- ▶ Kinnitage valik klahviga ENT

Paletifaili sulgemine

- ▶ Valige failihaldur: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ Muu failitüübi valimine: vajutage funktsiooniklahvi TÜÜBI VALIMINE ja soovitud failitüübi funktsiooniklahvi, nt .H KUVAMINE
- ▶ Soovitud faili valimine

Paletifaili töötlemine

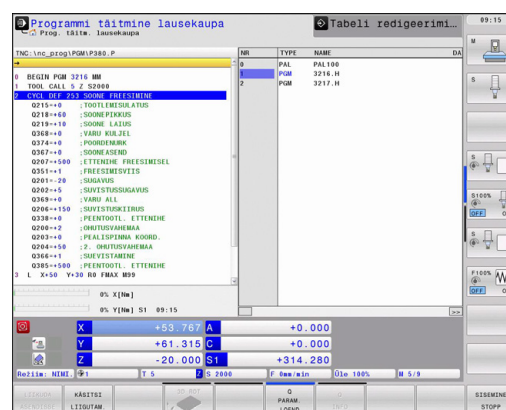
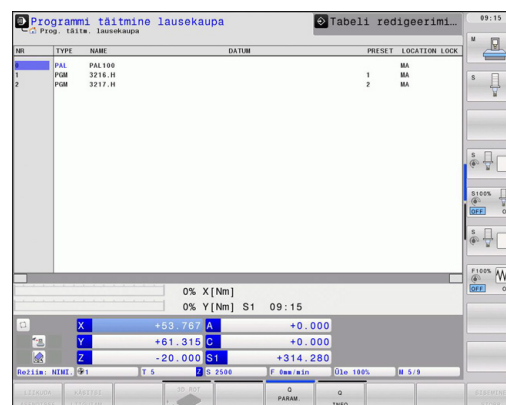
Seadmeparameetritega on määratud, kas paletitabelit töödeldakse lausekaupa või pidevalt. Ekraanijaotuse klahvi abil saate ümber lülitada tabelivaate ja vormivaate vahel.

- ▶ Failihalduri valimine töörežiimis Programmikäik lausejada või Programmikäik üksiklause: vajutage klahvi PGM MGT
- ▶ Laske kuvada tüüp .P failid: vajutage funktsiooniklahve TÜÜBI VALIMINE ja .P KUVAMINE
- ▶ Valige nooleklahvide abil paletitabel; kinnitage klahviga ENT
- ▶ Paletitabeli töötlemine: vajutage klahvi NC-Start

Ekraanijaotus paletitabeli töötlemisel

Kui soovite programmisu ja paletitabeli sisu näha samaaegselt, valige ekraanijaotus PROGRAMM + PALETT. Sellisel juhul kuvab TNC töötlemise ajal ekraani vasakpoolses osas programmi ja parempoolses osas paletti. Programmisu vaatamiseks enne töötlemist toimige alljärgnevalt:

- ▶ Valige paletitabel
- ▶ Nooleklahvidega valige programm, mida soovite kontrollida
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi PROGRAMMI AVAMINE: TNC kuvab ekraanil valitud programmi. Nooleklahvidega saate nüüd programmis lehitseda
- ▶ Tagasi paletitabeli juurde: vajutage funktsiooniklahvi END PGM

14

**Programmeerimine:
treimistöötlus**

14.1 Treitöötlus freespinkidel (tarkvarasuvand 50)

14.1 Treitöötlus freespinkidel (tarkvarasuvand 50)

Sissejuhatus

Spetsiaalsetel freespinkidel saab teha nii freesimistöötlust kui ka treimistöötlust. Seeläbi saab detaile töödelda ühel pingil ilma uuesti kinnitamata, isegi kui on vaja teha keerulisi freesimis- ja treimistöötlust.

Treitöötlus on laastueemaldusega meetod, mille puhul lõikamine toimub detaili pöörlemisel. Kindlalt kinnitatud tööriist teostab lähendamis- ja ettenihkel liikumisi. Treitöötlus jagatakse sõltuvalt töötlussuunast ja ülesandest mitmeks tootmismeetodiks, nt pikitreimine, otsapinna treimine, mahalõiketreibimine või keermetreimine. TNC pakub erinevate töötlusvahendite jaoks mitmeid tsükleid: vt kasutusjuhendit Tsüklid, peatükk „Treimine“.

TNC-l saate lihtsalt NC-programmi sisestatud lülitada ümber freesimisrežiimilt treimisrežiimile. Treimisrežiimi ajal on pöördlaud treispindlik ja freesimisspindel on tööriistaga paigas. Tänu sellele saab luua rotatsioonisümmeetrilisi kontuure. Võrdluspunkt (eelseade) peab asuma treispindli keskmes.

Treiterade halduses arvestatakse teisi geomeetrilisi kirjeldusi kui freesimis- või puurimisriistade puhul. Näiteks on teraraadiuse korrektuuri teostamiseks vaja teraraadiuse defineerimist. TNC pakub siin spetsiaalset treiterade haldust vaata "Tööriista andmed", Lehekülg 417.

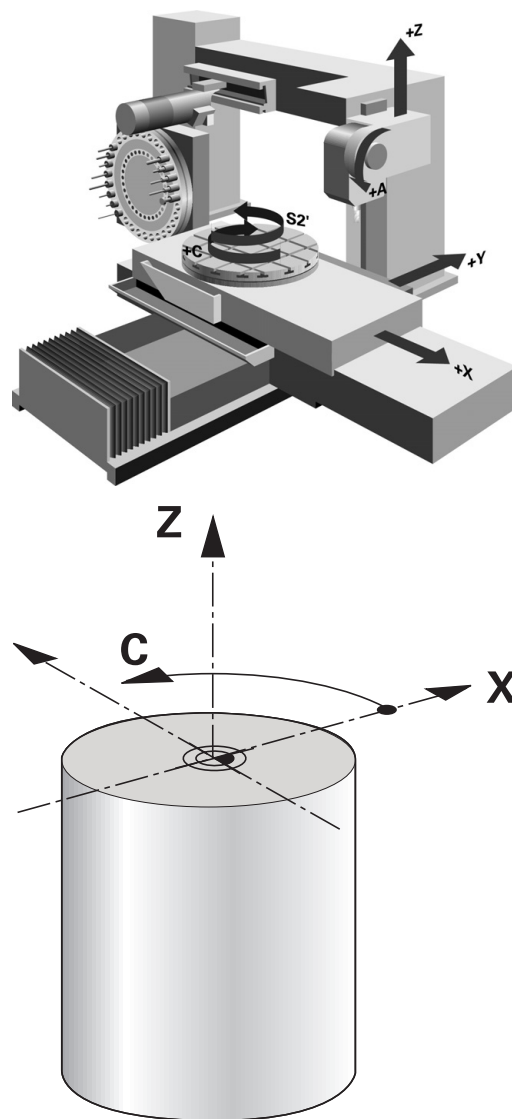
Töötluks saab kasutada erinevaid tsükleid. Neid saab kasutada ka täiendavalt asetatud kaldtelgedega: Lehekülg 429

Telgede paigutus treimisel on fikseeritud nii, et X-koordinaadid kirjeldavad detaili läbimõõtu ja Z-koordinaadid pikipositsioone.

Programmeerimine toimub alati XZ-koordinaatide tasandil.

See, milliseid seadmetelgi tegelikult liikumiseks kasutatakse, sõltub seadme kinemaatikast ja selle määrab seadmetootja.

Treimisfunktsioonidega NC-programme saab sõltumata seadmetüübist vahetada.

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Freesimisrežiimi/treimisrežiimi ümberlülitus

Seadmetootja peab olema seadme kohandanud treitöötuseks ja töötlusrežiimi ümberlülitamiseks. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Freesimis- ja treimisrežiimi vahetamiseks peate vastavale režiimile ümber lülitama.

Kasutage töötlusrežiimide ümberlülitamiseks NC-funktsioone FUNCTIONMODETURN ja FUNCTIONMODEMILL.

Treimisrežiimi aktiveerituse korral kuvab TNC vastava sümboli

Töötlusrežiim	Sümbol
Treimisrežiim aktiivne: FUNCTION MODE TURN	
Freesimisrežiim aktiivne: FUNCTION MODE MILL	Sümbol puudub

Töötlusrežiimi ümberlülitamisel täidab TNC makrot, mis teostab vastava töötlusrežiimi jaoks seadmespetsiifilise seadistuse.

Treimisrežiimil peab eelseade asuma treispindli keskmes.

Tööriista lõiketera asend peab olema joondatud treispindli keskmega. Positsioneerige Y-koordinaat treimisrežiimil treispindli keskmesse.

Kontrollige tööriista spindli orientatsiooni.

Välistöötuseks peab tööriista lõiketera olema joondatud treispindli keskmega. Sisetöötuseks peab tööriist olema joondatud vastupidiselt treispindli keskmega.

Kontrollige, kas treispindli pöörlemissuund on paigaldatud tööriista jaoks õige.

Kui töötlete raskeid detaile suurel pöörlemissagedusel, tekivad suured füüsilised jõud. Veenduge, et detail oleks korralikult kinnitatud, et vältida masina kahjustusi ja avariisid!

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Treimisrežiimil kuvatakse X-telje positsiooninäidule läbimõõdud. TNC kuvab siis positsiooninäidule läbimõõdu sümboli.

Treimisrežiimil mõjub treispindlile (pöördlaud) spindli potentsiomeeter.

Kui töötlustaseme kallutamine või TCPM on aktiivne, ei saa te töötlusrežiimi ümber lülitada.

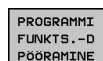
Treimise töötlusrežiimil pole peale tsükli nullpunkti nihutuse koordinaatide ümberarvutused lubatud.

Treimisfunktsioonide defineerimiseks võite kasutada ka funktsiooni smartSelect vaata "Erifunktsioonide ülevaade", Lehekülg 332.

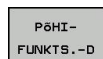
Töötlusrežiimi sisestamine:

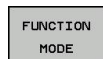
- ▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine

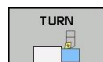
- ▶ valige menüü **TREIMISE PROGRAMMIFUNKTSIOONID**

- ▶ valige **PÕHIFUNKTSIOONID**

- ▶ valige **FUNCTION MODE**

- ▶ Valige treimise või freesimise töötlusrežiim

NC-süntaks

11 FUNCTION MODE TURN ; TREIMISREŽIIMI AKTIVEERIMINE

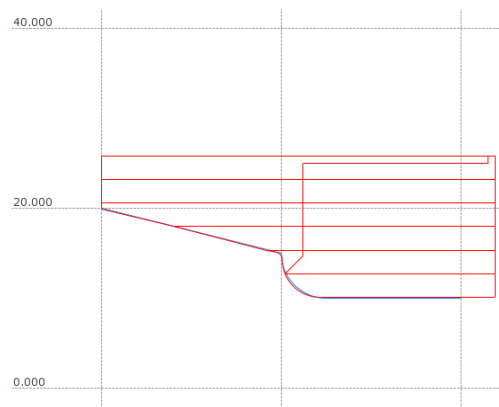
12 FUNCTION MODE MILL ; FREESIMISREŽIIMI AKTIVEERIMINE

Treitöötluste graafiline kujutamine

Programmeerimise režiimis võite treitöötlust joongraafika abil graafiliselt simuleerida. Eeltingimuseks on treitöötluseks sobiv tooriku defineerimine.

Telgede paigutus treimisel on fikseeritud nii, et X-koordinaadid kirjeldavad detaili läbimõõtu ja Z-koordinaadid pikipositsioone. Liikumise kujutamiseks treimisrežiimil peate kasutama tooriku defineerimist spindliteljega Y.

Ka siis, kui treitöötlus toimub kahemõõtmelisel tasandil (X- ja Z-koordinaadid), peate tooriku defineerimisel programmeerima Y-väärtused. TNC vajab tooriku kvaadri arvutamiseks Y-mõõdet. Piisab, kui sisestate siin väikesed väärtused, nt -1 ja +1, sest Y-koordinaati ei saa treimisrežiimil vaadelda töötleva teljena.

Programmitesti režiimis saate treimise režiimil kasutada töötluste simuleerimiseks vaid 3D joongraafikat.

NC-süntaks

%LT 200 G71 *	
N10 G30 G18 X+0 Y-1 Z-50 *	Tooriku defineerimine töötluste graafiliseks simulatsiooniks
N20 G31 G90 X+87 Y+1 Z+2 *	
N30 T301 *	Tööriista kutsumine
N40 G00 G40 G90 Z+250 *	Tööriista eemaldamine spindliteljel kiirkäigul
N50 FUNCTION MODE TURN *	Treimisrežiimi aktiveerimine

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Pöörlemissageduse programmeerimine

Püsival lõikekiirusel töötades piirab valitud ülekandeaste võimalikku pööretevahemikku. Kas ja millised ülekandeastmed on võimalikud, oleneb teie seadmest.

Treimisel võite töötada nii püsiva pöörlemissageduse kui püsiva lõikekiirusega.

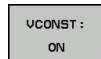
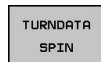
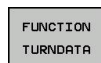
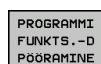
Kui töötate püsiva lõikekiirusega **VCONST:ON**, muudab TNC pöörlemissagedust sõltuvalt tööriistatera kaugusest treispindli keskmest. Pöörlemiskeskme suunas asetumisel suurendab TNC laua pöörlemissagedust, liikumisel pöörlemiskeskme väljapoole pöörded vähenevad.

Püsiva pöörlemissagedusega **VCONST:OFF** töötlemise korral ei sõltu pöörlemissagedus tööriista asendist.

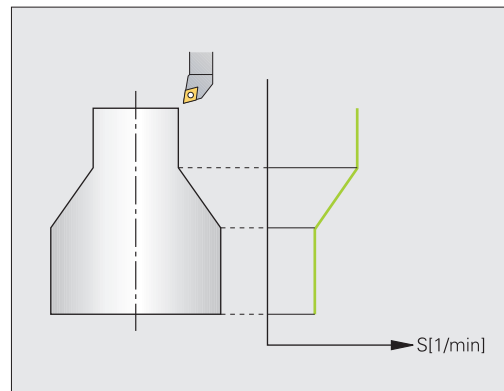
Kasutage pöörlemissageduse defineerimiseks funktsiooni **FUNCTIONTURNDATA SPIN**. TNC pakub siin järgmisi sisestuselemente:

- **VCONST**: püsiv lõikekiirus välja/sisse (kohustuslik)
- **VC**: lõikekiirus (valikuline)
- **S**: nominaalne pöörlemiskiirus, kui ükski püsiv lõikekiirus pole aktiivne (valikuline)
- **S MAX**: maksimaalne pöörlemiskiirus püsiva lõikekiiruse korral (valikuline), lähtestatakse käsuga **S MAX 0**
- **gearrange**: treispindli ülekandeaste (valikuline)

Pöörlemissageduse defineerimine:

- ▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
- ▶ valige menüü**TREIMISE PROGRAMMIFUNKTSIOONID**
- ▶ valige **FUNCTION TURNDATA**
- ▶ valige **TURNDATA SPIN**
- ▶ valige pöörlemissageduse sisestuse funktsiooni **VCONST**:

NC-süntaks

**3 FUNCTION TURNDATA SPIN VCONST:ON VC:100
GEARRANGE:2**

Püsiva lõikekiiruse defineerimine ülekandeastmel 2

3 FUNCTION TURNDATA SPIN VCONST:OFF S550

Püsiva pöörlemissageduse defineerimine

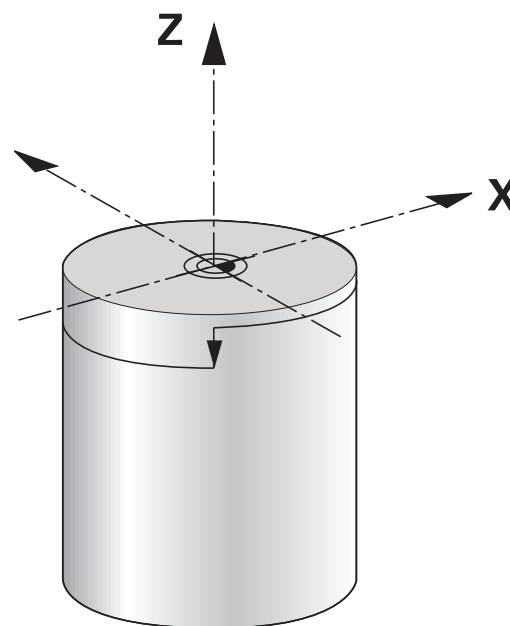
...

Ettenihkekiirus

Treimisel antakse ettenihked sageli mm pöörde kohta. Nii liigutab TNC tööriista iga spindlipöörde kohta defineeritud väärtuse võrra. Sellest tulenevalt sõltub saadav trajektoori ettenihe treispindli pöörlemissagedusest. Suurte pöörlemissageduste korral suurendab TNC ettenihet, madalate pöörlemissageduste korral vähendab. Tänu sellele saate ühtlase lõikesügavuse korral töötada püsiva laastueemaldusjõuga ja saada ühtlase laastupaksuse.

Standardina interpreteerib TNC programmeeritud ettenihke ühikuks millimeetrit minutis (mm/min). Kui soovite defineerida ettenihke ühikuks millimeetrid pöörde kohta (mm/p), peate programmeerima **M136**. TNC interpreteerib siis kõigi järgnevate ettenihkesisestuste ühikuks mm/p, kuni **M136** tühistatakse.

M136 mõjub modaalselt lause alguses ja selle saab **M137**-ga jälle tühistada.

NC-süntaks

%LT 200 G71 *	
N40 G00 G40 G90 X+102 Z+2	Kiirkäigul liikumine
...	
N30 G01 X+87 F200 *	Liikumine ettenihkega 200 mm/min
N40 M136 *	Ettenihe millimeetrit pöörde kohta
N50 G01 X+154 F0.2 *	Liikumine ettenihkega 0,2 mm/p
...	

Tööriista kutsumine

Treiterade kutsumine toimub sarnaselt freesimisrežiimiga funktsiooniga **TOOL CALL**. Defineerige **TOOL CALL**-lauses lihtsalt tööriista numbrit ja tööriista nime.

Võite treimistööriistu kutsuda ja vahetada nii freesimis- kui treimisrežiimil.

NC-süntaks

N40 FUNCTION MODE TURN	Treimisrežiimi valimine
N50 T301	Tööriista kutsumine

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Tööriista korrektuur programmis

Funktsiooniga **FUNCTION TURNDATA CORR** saate defineerida aktiivse tööriista täiendavaid korrektuurväärtusi. **FUNCTION TURNDATA CORR** abil võite sisestada tööriista pikkuste deltaväärtusi X-suunal **DXL** ja Z-suunal **DZL**. Korrektuurväärtused mõjuvad lisaks treimistöriistade tabeli korrektuurväärtustele. **FUNCTION TURNDATA CORR** mõjub alati aktiivsele tööriistale. Uus tööriista kutsumine **TOOL CALL** desaktiveerib korrektuuri. Programmist lahkumisel (nt PGM MGT) lähtestab TNC korrektuurväärtused automaatselt.

Tööriista korrektuur mõjub alati tööriista koordinaatsüsteemis, seda ka lähendatud töötluse korral.

Tööriistakorrektuuri defineerimine:

- ▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
- ▶ valige menüü **TREIMISE PROGRAMMIFUNKTSIOONID**
- ▶ valige **FUNCTION TURNDATA**
- ▶ valige **TURNDATA CORR**

NC-süntaks

```
21 FUNCTION TURNDATA CORR-TCS:Z/X DZL:0.1 DXL:0.05
```

```
...
```

Tööriista andmed

Treiterade tabelis **TOOLTURN.TRN** defineeritakse treiterade andmed.

Veergu **T** kantud tööriista number osutab treitera numbrile tabelis **TOOL.T**. Geomeetrilised suurused, nt **L** ja **R** tabelis **TOOL.T**, treiterade puhul ei toimi.

Lisaks sellele peate treiterad tööriistatabelis **TOOL.T** ka tähistama treimistöörüstadena. Valige selleks vastava tööriista jaoks veerust **TÜÜP** tööriista tüüp **TURN**. Kui teil on ühe tööriista jaoks vaja mitmeid geomeetrilisi andmeid, võite tööriista juurde luua teisi indekseeritud tööriistu.

Tabeli **TOOLTURN.TRN** tööriistanumber peab vastama tööriistatabeli **TOOL.T** treitera numbrile. Uue rea lisamisel või kopeerimisel võite sisestada vastava numbr.

TNC kuvab tabeliakna alla dialoogiteksti, ühiku ja vastava sisestusvälja sisestusvahemiku.

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

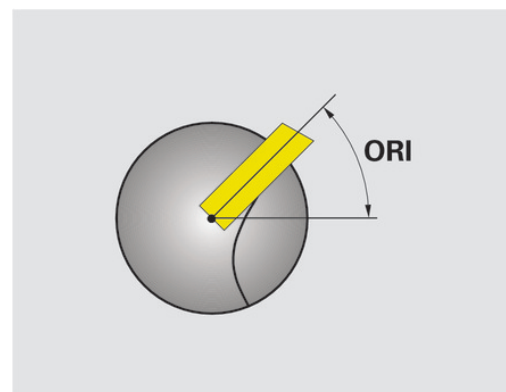
Treiterade tabeli andmed

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
T	Tööriista number: peab vastama tööriistatabeli TOOL.T treitera numbrile	-
ZL	Tööriista pikkuse 1 korrektuurväärtus (Z-suunal)	-99999,9999...+99999,9999
XL	Tööriista pikkuse 2 korrektuurväärtus (X-suunal)	-99999,9999...+99999,9999
DZL	Tööriista pikkuse 1 delta-väärtus (Z-suunal), mõjub lisaks ZL-le	-99999,9999...+99999,9999
DXL	Tööriista pikkuse 2 delta-väärtus (X-suunal), mõjub lisaks XL-le	-99999,9999...+99999,9999
RS	Tera raadius: TNC arvestab treimistsüklites tera raadiust ja teostab tera raadiuse korrektuuri, kui korrektuurid on raadiuse korrektuuriga RL või RR programmeeritud	-99999,9999...+99999,9999
TO	Tööriista orientatsioon: tööriista tera suund	1...9
ORI	Spindli orientatsiooninurk: freesispindli nurk treimistööriista joondamiseks töötluasendisse	-360,0...+360,0
T-ANGLE	Jämetöötuse ja peentöötuse tööriistade seadistusnurk	0,0000...+179,9999
P-ANGLE	Jämetöötuse ja peentöötuse tööriistade tipunurk	0,0000...+179,9999
CUTLENGTH	Mahalõiketera pikkus	0,0000...+99999,9999
CUTWIDTH	Mahalõiketera laius	0,0000...+99999,9999
TYPE	Treitera tüüp: jämetöötlustera ROUGH , peentöötlustera FINISH , keermetera THREAD , sisselõiketera RECESS , seenetera BUTTON , mahalõike-treitera RECTURN	ROUGH , FINISH , THREAD , RECESS , BUTTON , RECTURN

Spindli orientatsiooninurga **ORI** abil määratakse freesispindli nurkasend treitera jaoks. Orienteerige tööriista tera olenevalt tööriista orientatsioonist **TO** pöördlaua keskme poole või vastupidises suunas.

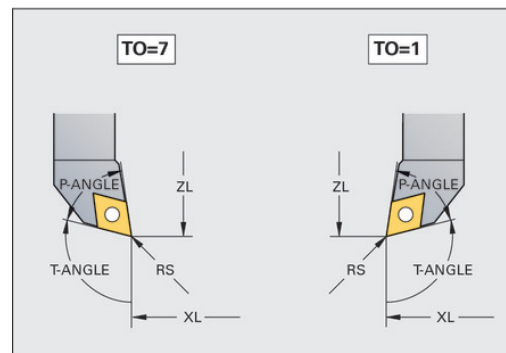
Tööriist peab olema õiges asendis kinnitatud ja mõõdetud.
Kontrollige tööriista orientatsiooni tööriista definitsiooni järgi.

Treimeislite andmed

Treimeislite nõutavad ja valikulised andmed

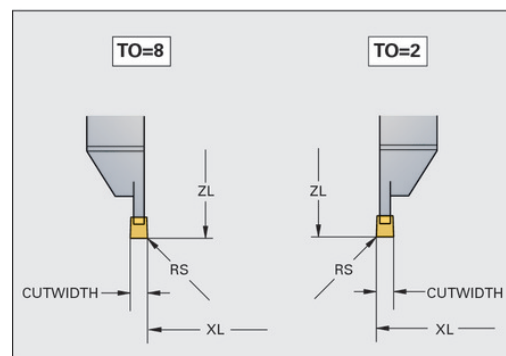
Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
ZL	Tööriista pikkus 1	nõutav
XL	Tööriista pikkus 2	nõutav
DZL	Kulumise korrektuur ZL	valikuline
DXL	Kulumise korrektuur XL	valikuline
RS	Tera raadius	nõutav
TO	Tööriista orientatsioon	nõutav
ORI	Orientatsiooninurk	nõutav
T-ANGLE	Seadistusnurk	nõutav
P-ANGLE	Tipunurk	nõutav
TYPE	Tööriistatüüp	nõutav

Mahalõiketerade andmed

Mahalõiketerade nõutavad ja valikulised andmed

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
ZL	Tööriista pikkus 1	nõutav
XL	Tööriista pikkus 2	nõutav
DZL	Kulumise korrektuur ZL	valikuline
DXL	Kulumise korrektuur XL	valikuline
RS	Tera raadius	nõutav
TO	Tööriista orientatsioon	nõutav
ORI	Orientatsiooninurk	nõutav
CUTWIDTH	Mahalõiketera laius	nõutav
TYPE	Tööriistatüüp	nõutav

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Mahalõike-treiterade andmed

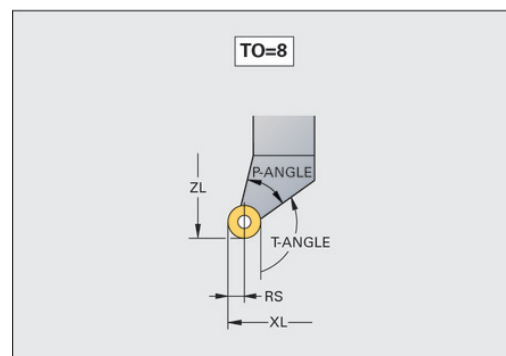
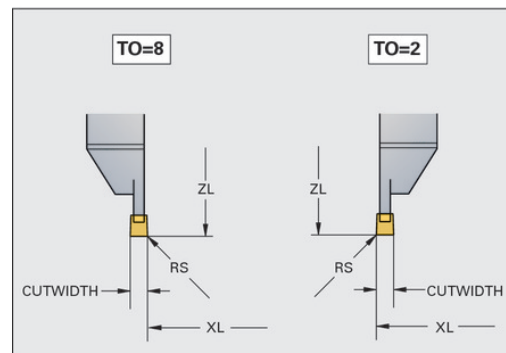
Mahalõiketerade nõutavad ja valikulised andmed

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
ZL	Tööriista pikkus 1	nõutav
XL	Tööriista pikkus 2	nõutav
DZL	Kulumise korrektuur ZL	valikuline
DXL	Kulumise korrektuur XL	valikuline
RS	Tera raadius	nõutav
TO	Tööriista orientatsioon	nõutav
ORI	Orientatsiooninurk	nõutav
CUTLENGTH	Mahalõiketera pikkus	nõutav
CUTWIDTH	Mahalõiketera laius	nõutav
TYPE	Tööriistatüüp	nõutav

Seeneterade andmed

Seeneterade nõutavad ja valikulised andmed

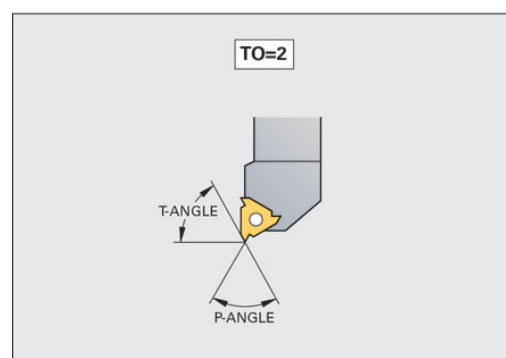
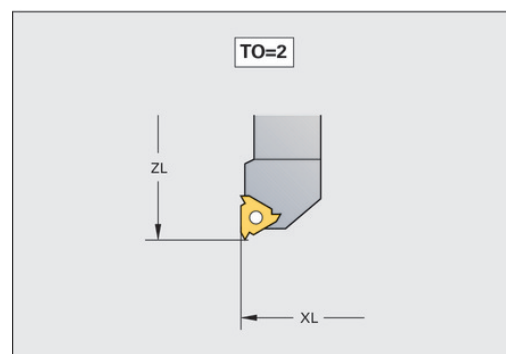
Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
ZL	Tööriista pikkus 1	nõutav
XL	Tööriista pikkus 2	nõutav
DZL	Kulumise korrektuur ZL	valikuline
DXL	Kulumise korrektuur XL	valikuline
RS	Tera raadius	nõutav
TO	Tööriista orientatsioon	nõutav
ORI	Orientatsiooninurk	nõutav
T-ANGLE	Seadistusnurk	nõutav
P-ANGLE	Tipunurk	nõutav
TYPE	Tööriistatüüp	nõutav

Keermeterade andmed

Keermeterade nõutavad ja valikulised andmed

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
ZL	Tööriista pikkus 1	nõutav
XL	Tööriista pikkus 2	nõutav
DZL	Kulumise korrektuur ZL	valikuline
DXL	Kulumise korrektuur XL	valikuline
TO	Tööriista orientatsioon	nõutav
ORI	Orientatsiooninurk	nõutav
T-ANGLE	Seadistusnurk	nõutav
P-ANGLE	Tipunurk	nõutav
TYPE	Tööriistatüüp	nõutav

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Tera raadiuse korrektuur SRK

Treiteradel on tipus tera raadius (**RS**). Sellest tingitult esineb koonuste, faaside ja raadiuste töötlemisel kontuuri moonutusi, sest programmeeritud liikumisteede aluseks on alati teoreetiline teratipp S (vt joonist ülal paremal). TRK aitab selliseid kõrvalekaldeid vältida.

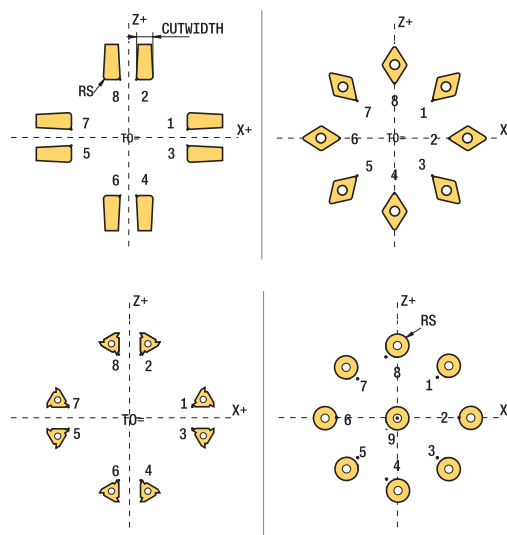
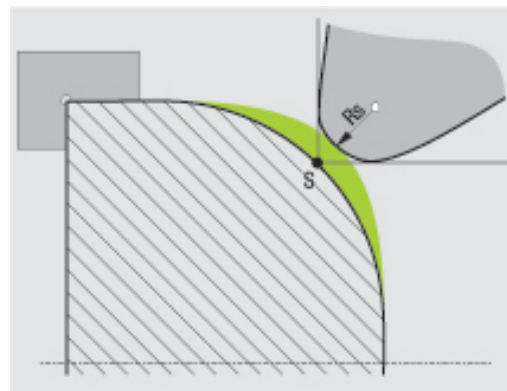
TNC teostab treimistsüklites alati teraraadiuse korrektuuri. Üksikutes liikumislausetes ja programmeeritud kontuuride sees aktiveerige TRK **RL**-i või **RR**-ga.

TNC kontrollib treimistsüklites tera geomeetriat tipunurga **P-ANGLE** ja seadenurga **T-ANGLE** põhjal. Tsükli töötleb TNC kontuurielemente vaid vastava tööriistaga võimaldatud ulatuses. TNC annab hoiatuse, kui jääkmaterjal jääb alles.

Neutraalse teraasendi korral (**TO=2;4;6;8**) pole raadiuse korrektuuri suund ühemõtteline. Sellistel juhtudel on TRK võimalik vaid tsüklite siseselt.

TNC võib teostada teraraadiuse korrektuuri ka määratud töötamise ajal. Siinkohal kehtib järgmine piirang: kui aktiveerite määratud töötamise **M128**-ga, pole teraraadiuse korrektuur ilma tsükli, st liikumislausetega **RL/RR** võimalik. Kui aktiveerite määratud töötamise **M144**-ga, siis see piirang ei kehti.

Sisselõiked ja sooned

Mõned tsüklid töötlevad kontuure, mida kirjeldasite alamprogrammis. Neid kontuure programmeerite lihtteksti trajektoorfunktsioonidega või FK-funktsioonidega. Pöördekontuuri kirjeldamiseks saate kasutada edasisi spetsiaalseid kontuurielemente. Võite programmeerida sooni ja sisselõikeid terviklike kontuurielementidena üksiku NC-lausega.

Sisselõigete ja soonte aluseks on alati eelnevalt defineeritud lineaarne kontuurielement.

Sisselõike- ja sooneelemente GRV ja UDC võite kasutada ainult neis kontuuri alamprogrammides, mida aktiveerib treimistsükk (vt kasutusjuhendit Tsüklid, Treimine).

Soonte ja sisselõigete defineerimisel saate kasutada erinevaid sisestusvõimalusi. Mõned neist sisestustest tuleb teil teha kindlasti (kohustuslikud sisestused), teised võite ära jätta (valikulised sisestused). Kohustuslikud sisestused on abipiltidel vastavalt tähistatud. Mõningate elementide puhul võite valida kaks erinevat defineerimisvõimalust. TNC pakub siis vastavate valikuvõimalustega funktsiooniklahve.

Sisselõigete ja soonte programmeerimine:

SPEC FCT	▶ Erifunktsioonidega funktsiooniklahvide riba kuvamine
PROGRAMMI FUNKTS.-D PROGRAMMINE	▶ valige menüü TREIMISE PROGRAMMIFUNKTSIOONID
SISSE-LG/ SOON	▶ valige SISSELÕIGE/SOON
GRV	▶ valige GRV (sisselõige) või UDC (soon)

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

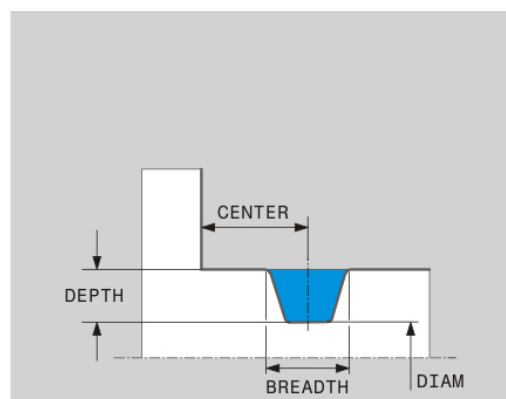
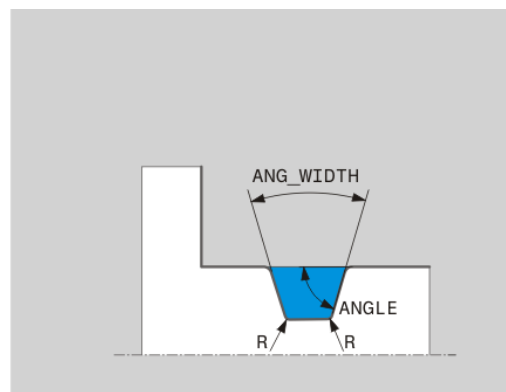
Sisselõigete programmeerimine

Sisselõiked on ümarate komponentide uurded, mida kasutatakse enamasti kinnitusrõngaste või tihendite paigaldamiseks või määrdesoontena. Võite programmeerida sisselõikeid ümber treitava detaili või selle otsapinnale. Selleks saate kasutada kahte eraldi kontuuri elementi:

- **GRV RADIAL**: sisselõige ümber treitava detaili
- **GRV AXIAL**: sisselõige treitava detaili otsapinnal

Sisestuselemendid sisselõigete puhul GRV

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
CENTER	Sisselõike keskpunkt	Kohustuslik
R	Mõlema sisenurga raadius	valikuline
DEPTH / DIAM	Sisselõike sügavus (arvestage märki!) / sisselõikepõhja läbimõõt	Kohustuslik
BREADTH	Sisselõike laius	Kohustuslik
ANGLE / ANG_WIDTH	Mõlema ääre profiilnurk/ avanemisnurk	valikuline
RND / CHF	Kontuuri lähtepunkti lähedase nurga kontuuri kumerus/faas	valikuline
FAR_RND / FAR_CHF	Kontuuri lähtepunkti kaugel nurga kontuuri kumerus/faas	valikuline

Sisselõikesügavuse märk määrab sisselõike töötlusasendi (sise-/välistöötlus).

Sisselõikesügavuse märk välistöötluks:

- kasutage negatiivset märki, kui kontuuri element kulgeb Z-koordinaadi negatiivses suunas
- kasutage positiivset märki, kui kontuuri element kulgeb Z-koordinaadi positiivses suunas

Sisselõikesügavuse märk sisetöötluks:

- kasutage positiivset märki, kui kontuuri element kulgeb Z-koordinaadi negatiivses suunas
- kasutage negatiivset märki, kui kontuuri element kulgeb Z-koordinaadi positiivses suunas

Radiaalne sisselõige: sügavus = 5, laius = 10, pos. = Z-15

N30 G01 X+40 Z+0

N40 G01 Z-30

N50 GRV RADIAL CENTER-15 DEPTH-5 BREADTH10 CHF1 FAR_CHF1

N60 G01 X+60

Soonte programmeerimine

Sooni vajatakse tavaliselt selleks, et võimaldada paariliste detailide tihedat kokkuehitamist. Lisaks sellele võivad sooned vähendada sälkude mõju nurkadel. Sooni kasutatakse tihti keermetel ja läbikäikudel. Erinevate soonte defineerimiseks saate kasutada erinevaid kontuurielemente:

- **UDC TYPE_E**: soon edasitöödeldava DIN 509-le vastava silinderpinna jaoks
- **UDC TYPE_F**: soon edasitöödeldava DIN 509-le vastava ots- ja silinderpinna jaoks
- **UDC TYPE_H**: soon tugevalt ümardunud DIN 509-järgsele nukile
- **UDC TYPE_K**: soon otsapinnal ja silinderpinnal
- **UDC TYPE_U**: soon silinderpinnal
- **UDC THREAD**: DIN 76-le vastav keermesoon

TNC peab sooni alati pikisuuna vormielementideks.
Ristsuunas pole sooned võimalikud.

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

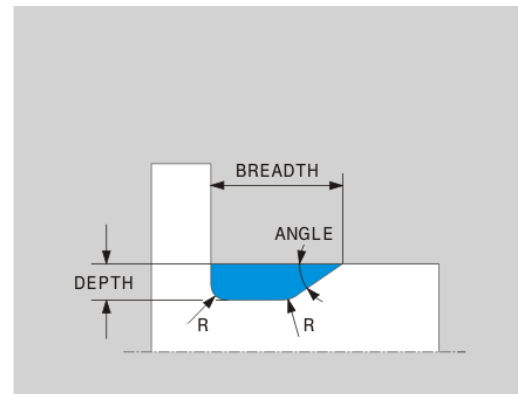
Soon DIN 509 UDC TYPE_E

DIN 509 järgse soone sisestuselemendid UDC TYPE_E

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
R	Mõlema sisenurga raadius	valikuline
DEPTH	Soone sügavus	valikuline
BREADTH	Soone laius	valikuline
ANGLE	Soonenurk	valikuline

Radiaalne sisselõige: sügavus = 5, laius = 10, pos. = Z-15

N30 G01 X+40 Z+0
N40 G01 Z-30
N50 UDC TYPE_E R1 DEPTH2 BREADTH15
N60 G01 X+60

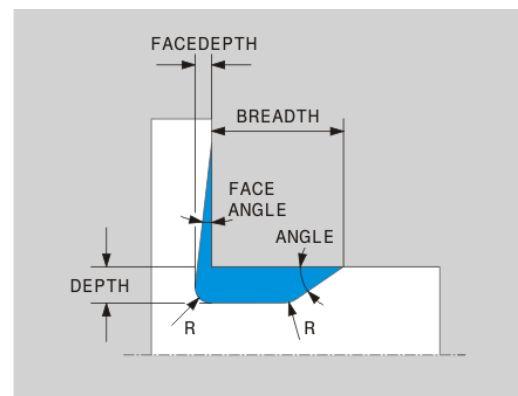
Soon DIN 509 UDC TYPE_F

DIN 509 järgse soone sisestuselemendid UDC TYPE_F

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
R	Mõlema sisenurga raadius	valikuline
DEPTH	Soone sügavus	valikuline
BREADTH	Soone laius	valikuline
ANGLE	Soone nurk	valikuline
FACEDEPTH	Otsapinna sügavus	valikuline
FACEANGLE	Otsapinna kontuurinurk	valikuline

Soone kuju F: sügavus = 2, laius = 15, otsapinna sügavus = 1

N30 G01 X+40 Z+0
N40 G01 Z-30
N50 UDC TYPE_F R1 DEPTH2 BREADTH15 FACEDEPTH1
N60 L X+60

Soon DIN 509 UDC TYPE_H

DIN 509 järgse soone sisestuselemendid UDC TYPE_H

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
R	Mõlema sisenurga raadius	Kohustuslik
BREADTH	Soone laius	Kohustuslik
ANGLE	Soone nurk	Kohustuslik

Soone kuju F: sügavus = 2, laius = 15, otsapinna sügavus = 1

N30 G01 X+40 Z+0

N40 G01 Z-30

N50 UDC TYPE_H R1 BREADTH10 ANGLE10

N60 L X+60

Soon UDC TYPE_K

Soone sisestuselemendid UDC TYPE_K

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
R	Mõlema sisenurga raadius	Kohustuslik
DEPTH	Soone sügavus (teljega paralleelne)	Kohustuslik
ROT	Nurk pikiteljeni (vaikimisi:	valikuline
ANG_WIDTH	Soone avanemisnurk	Kohustuslik

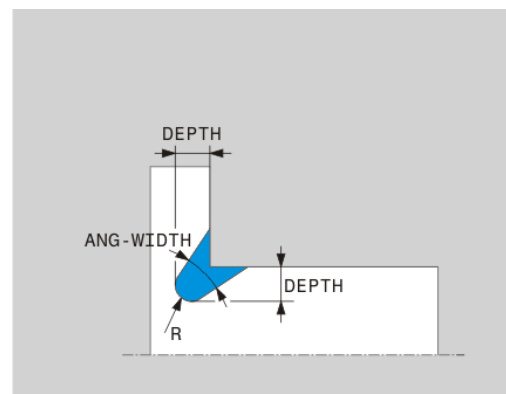
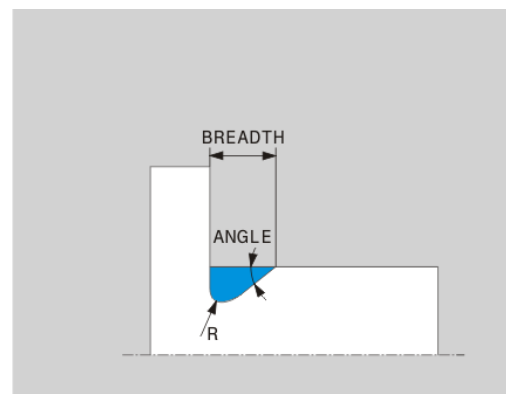
Soone kuju F: sügavus = 2, laius = 15, otsapinna sügavus = 1

N30 G01 X+40 Z+0

N40 G01 Z-30

N50 UDC TYPE_K R1 DEPTH3 ANG_WIDTH30

N60 L X+60

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

Soon UDC TYPE_U

Soone sisestuselemendid UDC TYPE_U

Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
R	Mõlema sisenurga raadius	Kohustuslik
DEPTH	Soone sügavus	Kohustuslik
BREADTH	Soone laius	Kohustuslik
RND / CHF	Välisnurga kumerus/ faas	Kohustuslik

Soone kuju U: sügavus = 3, laius = 8

```

N30 G01 X+40 Z+0
N40 G01 Z-30
N50 UDC TYPE_U R1 DEPTH3 BREADTH8 RND1
N60 L X+60

```

Soon UDC THREAD

DIN 76 järgse soone sisestuselemendid UDC THREAD

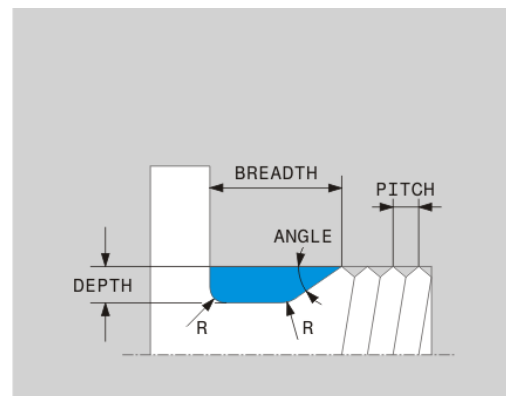
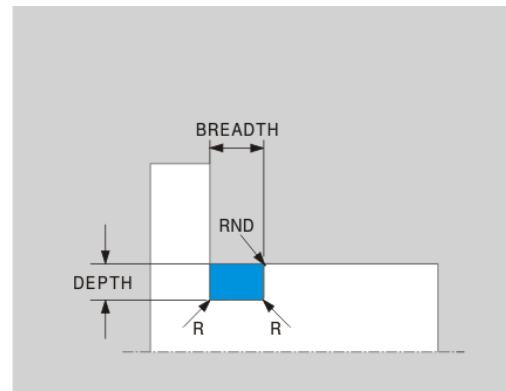
Sisestuselement	Kasutamine	Kirje
PITCH	Keermetõus	valikuline
R	Mõlema sisenurga raadius	valikuline
DEPTH	Soone sügavus	valikuline
BREADTH	Soone laius	valikuline
ANGLE	Soone nurk	valikuline

Soone kuju U: sügavus = 3, laius = 8

```

N30 G01 X+40 Z+0
N40 G01 Z-30
N50 UDC THREAD PITCH2
N60 L X+60

```


Lähendatud treitöötlus

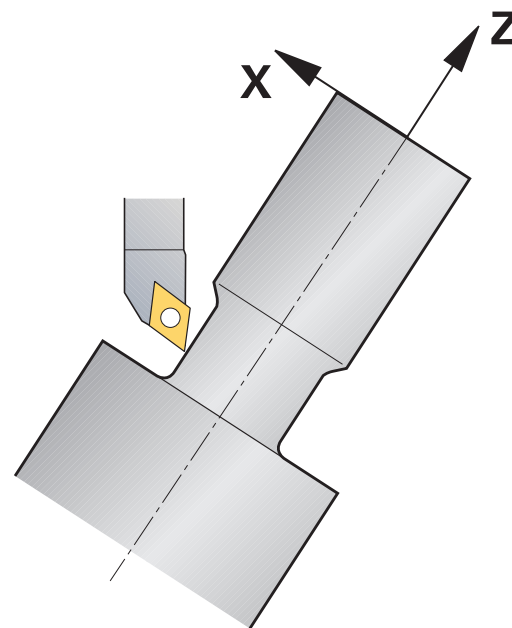
Mõnikord võib olla vaja kaldteljed töötluste võimaldamiseks teatud asendisse viia. Seda võib olla vaja näiteks siis, kui saate kontuurielemente tööriista geomeetria tõttu töödelda vaid teatud asendis.

Kaldtelje lähendamisega nihkub detail tööriista suunas. Funktsioon **M144** arvestab lähendatud telgede asendit ja kompenseerib selle nihke. Lisaks sellele joondab funktsioon **M144** detaili koordinaatsüsteemi Z-suunda detaili kesktelje suunas. Kui lähendatud telg on kaldlaud, st kui detail on viltu, siis teostab TNC liikumise detaili pööratud koordinaatsüsteemis. Kui lähendatud telg on kallutuspea (tööriist on viltu), siis detaili koordinaatsüsteemi ei pöörata.

Pärast kaldtelje lähendamist peate vajaduse korral tööriista Y-koordinaadis uuesti positsioneerima ja orienteerima tera olukorda tsükliga 800.

Funktsiooni **M144** alternatiivina võite kasutada ka funktsiooni **M128**. Toime on sama, kuigi järgmise piiranguga: TNC võib teostada teraraadiuse korrektuuri ka määratud töötluste ajal. Kui aktiveerite määratud töötluste M128-ga, pole teraraadiuse korrektuur ilma tsükliita, st liikumislauseetega **RL/RR** võimalik. Kui aktiveerite määratud töötluste **M144**-ga, siis see piirang ei kehti.

Kui täidate treimistsükleid **M144**-ga, muutuvad tööriista nurgad kontuuri suhtes. TNC arvestab neid muudatusi automaatselt ja seirab nii töötlust ka lähendatud olekus.

Lähendatult töödeldes ei saa te soonelõikamistsükleid ja keermetsükleid kasutada. Tööriista korrektuur mõjub alati tööriista koordinaatsüsteemis, seda ka lähendatud töötluste korral.

14 Programmeerimine: treimistöötlus

14.2 Põhifunktsioonid (tarkvaravariant 50)

NC-näidislaused: määratud töötlus C-ümarlauaga ja A-kallutuslauaga pingil.

...	
12 M144	Lähendatud töötluse aktiveerimine
13 L A-25 R0 FMAX	Kallutustelje positsioneerimine
14 CYCL DEF 800 TREIMISSÜSTEEMI KOHANDAMINE	Detaili koordinaatsüsteemi ja tööriista joondamine
Q497=+90 ;PRETSESSIOONINURK	
Q498=+0 ;TÖÖRIISTA ÜBERPÖÖRAMINE	
15 L X+165 Y+0 R0 FMAX	Tööriista eelpositsioneerimine
16 L Z+2 R0 FMAX	Tööriist lähtepositsiooni
...	Töötlus lähendatud teljega

14.3 Tasakaalutuse funktsioonid

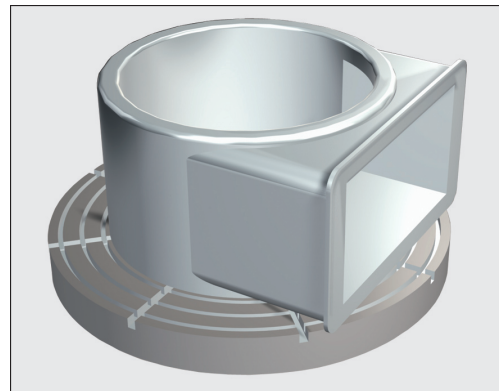
Tasakaalutus treimisrežiimis

Üldinfo

Seadmetootja peab olema seadme kohandanud tasakaalutuse seireks ja mõõtmiseks. Tasakaalutuse funktsioonid pole vajalikud kõigil seadmetüüpidel. Võib-olla teie seadmel need puuduvad. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Siin kirjeldatud tasakaalutuse funktsioonid on põhifunktsioonid, mis peavad olema seadmes paigaldatud ja seadistatud tootja poolt. Seetõttu võivad funktsioonide toime ja ulatus erineda kirjeldatust. Seadme tootja võib pakkuda ka muid tasakaalutuse funktsioone. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Treimise puhul asub tööriist paigal, kuid pöördlaud ja kinnitatud detail pöörlevad. Olenevalt detaili suuruselt võib pöörelda suur mass. Detaili pöörlemine põhjustab väljapoole suunatud jõu.

See jõud sõltub pöörlemissagedusest, massist ja detaili tasakaalutusest. Tasakaalutus tekib, kui pöörleva keha mass pole jaotatud sümmeetriliselt pöörlemise suhtes. Kui keha pöörleb, siis tekitab see väljapoole mõjuva jõu. Kui pöörlev mass on jaotatud ühtlaselt, siis väljapoole suunatud jõud ei mõju.

Tasakaalutust mõjutavad põhiliselt detaili kuju (nt ebasümmeetriline pumbakorpus) ja kinnitusvahend. Kuna neid tegureid ei saa enamasti muuta, siis tuleb kompenseerida tasakaalutust vastukaaludega. TNC abistab siinjuures tsükliga „Tasakaalutuse mõõtmine“. Tsükkel määrab algse tasakaalutuse ja arvutab vajaliku vastukaalu massi ja asendi.

Detaili pöörlemisel tekivad jõud, mis olenemata tasakaalutusest võivad põhjustada vibratsiooni (resonantsvõnkumisi). See mõjutab töötusprotsessi negatiivselt ja vähendab tööriista tööiga. Suured jõud võivad tööpinki kahjustada või lükata detaili kinnitusest välja.

Kontrollige pärast uue detaili kinnitamist tasakaalutust. Vajadusel kompenseerige tasakaalutus vastukaaludega.

Materjali lõikamise käigus detaili massi jaotus muutub. Ka see võib mõjutada detaili tasakaalutust. Seepärast kontrollige tasakaalutust ka töötusetappide vahel.

Arvestage pöörlemissageduse valikul detaili massi ja tasakaalutust. Ärge kasutage raskemate või väga tasakaalustamata detailide puhul suurt pöörlemissagedust.

14.3 Tasakaalutuse funktsioonid

Tasakaalutuse seire funktsiooniga Tasakaalutuse monitor

Funktsioon Tasakaalutuse monitor jälgib detaili tasakaalutust treimisrežiimis. Kui ületatakse tootja määratud maksimaalne tasakaalutus, siis annab TNC veateate ja läheb avariiseiskamisele. Lisaks saab seadme parameetris **limitUnbalanceUsr** lubatud tasakaalutust veelgi vähendada. Kui see piir ületatakse, annab TNC veateate. Laud jääb seejuures pöörlema. TNC aktiveerib funktsiooni Tasakaalutuse monitor automaatselt, kui lülituda treimisrežiimi. Tasakaalutuse monitor toimib nii kaua, kui minnakse jälle freesimisrežiimi.

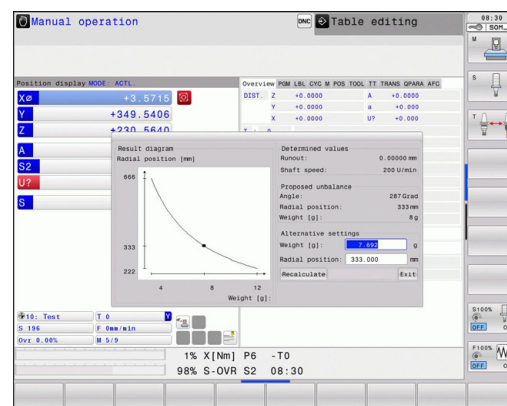
Tsükel Tasakaalutuse mõõtmine

Treimistõtluse säästlikuks ja turvaliseks teostamiseks peaksite kontrollima kinnitatud detaili tasakaalutust ja kompenseerima selle vastukaaluga. TNC pakub selleks tsüklit „Tasakaalutuse mõõtmine“. Tsükel Tasakaalutuse mõõtmine määrab detaili tasakaalutuse ja arvutab vastukaalu massi ning asendi.

Tasakaalutuse määramine:

- ▶ funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine käsitsirežiimis
- ▶ Valige **FUNKTSIOONIKLAHV KÄSITSI TSÜKLID**
- ▶ Valige **FUNKTSIOONIKLAHV TREIMINE**
- ▶ Valige funktsiooniklahv **TASAKAALUTUSE MÕÕTMINE**
- ▶ Sisestage pöörlemissagedus tasakaalutuse määramiseks
- ▶ Vajutage NC-start: tsükel käivitab laua pöörlemise madalal sagedusel, mis suureneb sammhaaval kuni etteantud pöörlemissageduseni. TNC avab akna, milles kuvatakse vastukaalu arvutatud mass ja radiaalne asend.

Kui soovite kasutada vastukaalu jaoks mingit muud massi või radiaalset asendit, võite ühe neist väärtustest üle kirjutada ja lasta teine välja arvutada.

Pärast vastukaalu kinnitamist kontrollige tasakaalutust uue mõõtmisega. Mõnikord tuleb tasakaalutuse kompenseerimiseks paigaldada mitu erinevat vastukaalu.

15

**Käsitsirežiim ja
seadistamine**

15.1 Sisselülitamine, väljalülitamine

15.1 Sisselülitamine, väljalülitamine

Sisselülitamine

Sisselülitamine ja võrdluspunktidesse liikumine on seadmest olenevad funktsioonid.

Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Lülitage TNC ja seadme toitepinge sisse. Seejärel kuvab TNC järgmise dialoogi:

SYSTEM STARTUP

- TNC käivitub

VOOLUKATKESTUS

- TNC teade, et toimus voolukatkestus – kustutage teade

PLC-PROGRAMMI TÕLKIMINE

- TNC PLC-programm tõlgitakse automaatselt

RELEE JUHTPINGE PUUDUB

- Lülitage sisse juhtpinge. TNC kontrollib avariiseiskamise funktsiooni

KÄSITSIREŽIIM

VÕRDLUSPUNKTIDE LÄBIMINE

- Võrdluspunktide läbimine kindlaksmääratud järjekorras: iga telje korral vajutage välist START-klahvi või

- Võrdluspunktide läbimine suvalises järjekorras: iga telje korral vajutage välist suunaklahvi ja hoidke seda all, kuni võrdluspunkt on läbitud

Kui teie tööpink on varustatud absoluutsete mõõteseadmetega, siis ei ole võrdluspunktide läbimine vajalik. Siis on TNC kohe pärast juhtpinge sisselülitamist töövalmis.

TNC on nüüd töövalmis ja käsitsirežiimi olekus.

Võrdluspunktid tuleb läbida ainult juhul, kui soovite nihutada seadme telgesid. Kui soovite programme ainult redigeerida või testida, siis valige kohe pärast juhtpinge sisselülitamist režiim Programmi salvestamine/redigeerimine või Programmitest.

Võrdluspunktid võib läbida hiljem. Selleks vajutage käsitsirežiimis funktsiooniklahvi REF.-PKT. LIIKUMINE.

Võrdluspunktide läbimine kallutatud töötlustasandi korral**Tähelepanu: kokkupõrkeoht!**

Jälgige, et menüüsse sisestatud nurkade väärtused langeksid kokku kaldtelje nurkade tegeliku väärtusega.

Deaktiveerige funktsioon „Töötlustasandi kallutamine” enne võrdluspunktide läbimist. Jälgige, et ei tekiks kokkupõrget. Vajaduse korral vabastage eelnevalt tööriist.

TNC aktiveerib automaatselt kallutatud töötlustasandi, kui see funktsioon oli juhtseadme väljalülitamisel aktiivne. Siis liigutab TNC teljesuuna klahvi vajutamisel telgi kallutatud koordinaatsüsteemis. Positsioneerige tööriist nii, et hilisemal võrdluspunktide ülesõitmisel ei saaks tekkida kokkupõrget. Võrdluspunktide läbimiseks peate deaktiveerima funktsiooni „Töötlustasandi kallutamine”, vaata "Käsitsi kallutamise aktiveerimine", Lehekülg 492.

Selle funktsiooni kasutamisel peate mitteabsoluutsete mõõteseadmete korral TNC esiletõstetud aknas kuvatava pöördetelgede positsiooni kinnitama. Kuvatav positsioon vastab viimasele, mis oli enne pöördetelgede aktiivse positsiooni väljalülitamist.

Kui üks kahest varem aktiivsest funktsioonist on aktiivne, siis klahv NC-START ei toimi. TNC annab siis vastava veateate.

15.1 Sisselülitamine, väljalülitamine

Väljalülitamine

Vältimaks andmete kaotaminekut väljalülitamisel, tuleb TNC opsüsteem välja lülitada nõuete kohaselt.

- Valige käsitsirežiim

- Valige väljalülitamisfunktsioon, kinnitage veel kord funktsiooniklahviga JAH
- Kui TNC kuvab esiletõstetud aknas teksti **NOW IT IS SAFE TO TURN POWER OFF**, tohite TNC toitepinge katkestada

Tähelepanu, andmed võivad kaduma minna!

TNC meelevaldne väljalülitamine võib põhjustada andmete kaotaminekut!

Pidage meeles, et LÕPP-klahvile vajutamine pärast juhtsüsteemi väljalülitamist põhjustab juhtsüsteemi uue käivitumise. Ka väljalülitamine uue käivitamise ajal võib põhjustada andmekadu!

15.2 Seadme telgede nihutamine

Märkus

Välise suunaklahvidega nihutamine oleneb seadmest. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Telje nihutamine välise suunaklahvidega

- Valige käsitsirežiim

- Vajutage suunaklahvi ja hoidke seda all seni, kuni telge tuleb nihutada, või

- Telje pidev nihutamine: hoidke välist suunaklahvi all ja vajutage korra klahvi START

- Peatamine: vajutage välist STOPP-klahvi

Mõlema meetodiga saab ka mitut telge üheaegselt nihutada. Ettenihet, millega teljed liiguvad, saab muuta klahviga F, vaata "Spindli pöörlemissagedus S, ettenihe F ja lisafunktsioon M", Lehekülg 450.

Sammhaaval positsioneerimine

Sammu kaupa positsioneerimisel nihutab TNC seadme telge teie määratud sammu võrra.

- Valige töörežiimiks Käsitsirežiim või El. seaderatas

- Lülitage ümber funktsiooniklahvide riba

- Sammhaaval positsioneerimise valimine: funktsiooniklahv SAMMU PIKKUS asendisse SEES

ETTEANNE =

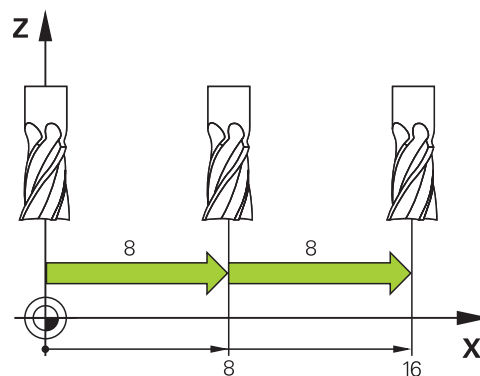
- sisestage etteanne mm-tes, kinnitage klahviga ENT

- Vajutage välist suunaklahvi: positsioneerige vajalik arv kordi

Ühe nihke suurim sisestatav väärtus on 10 mm.

15.2 Seadme telgede nihutamine

Nihutamine elektrooniliste seaderatastega

TNC toetab nihutamist järgmiste uute elektrooniliste seaderatastega:

- HR 520: HR 420-ga ühilduv seaderatas koos ekraaniga, andmeedastus kaabliga
- HR 550 FS: seaderatas ekraaniga, andmeedastus raadiosidega

Lisaks sellele toetab TNC jätkuvalt kaabelseaderattaid HR 410 (ilma ekraanita) ja HR 420 (ekraaniga).

Tähelepanu, oht seaderatta kasutajale!

Igasuguseid seaderatta ühenduspistikuid tohib eemaldada üksnes volitatud teeninduspersonal, seda ka juhul, kui see on võimalik tööriista kasutamata!

Lülitage seade sisse üksnes külgeühendatud seaderatta korral!

Kui tahate masinat käitada külgeühendamata seaderattaga, võtke kaabel seadme küljest ja pange lahtisele puksile kork peale!

Seadme tootja võib seaderatatele HR 5xx välja töötada lisafunktsioone. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Seaderatas HR 5xx on soovitatav, kui te soovite kasutada funktsiooni Seaderattaga ülevaatamine virtuaalsel teljel vaata "Virtuaalne tööriistatelg VT".

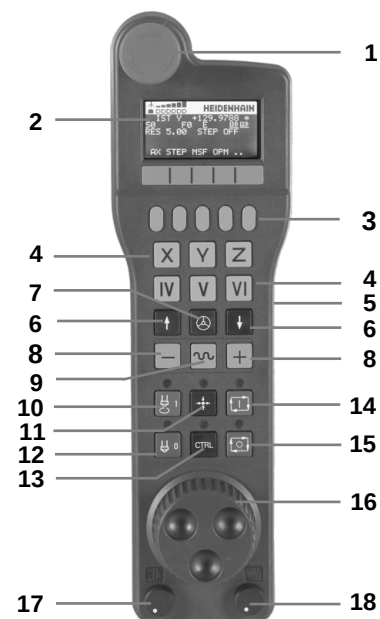
Kantavad seaderattad HR 5xx on varustatud ekraaniga, millele TNC kuvab erinevat infot. Lisaks saab seaderatta funktsiooniklahvide abil teha olulisi seadistusi, näiteks määrata tugipunkte või sisestada ja töödelda M-funktsioone.

Niipea kui olete aktiveerimisklahvi abil seaderatta aktiveerinud, pole seadme käsitsemine juhtpaneeli abil enam võimalik. TNC näitab seda olekut TNC-ekraanil infoaknas.

Seadme telgede nihutamine 15.2

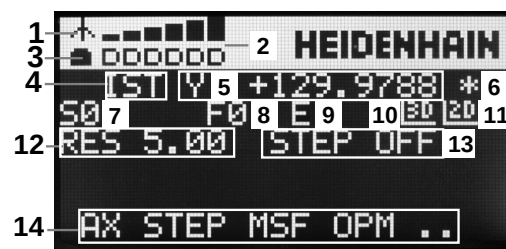
- 1 HÄDASEISKAMISKLAHV
- 2 Seaderatta ekraan oleku kuvamiseks ja funktsioonide valikuks, selle edasine info: ""
- 3 Funktsiooniklahvid
- 4 Teljevalikuklahvid, seadme tootja võib neid vastavalt telje konfiguratsioonile vahetada
- 5 Kinnitusklahv
- 6 Nooleklahvid seaderatta tundlikkuse defineerimiseks
- 7 Seaderatta aktiveerimisklahv
- 8 Suunaklahv, milles TNC valitud telge nihutab
- 9 Kiirkäigu ülekattumine suunaklahvile
- 10 Spindli sisselülitamine (seadmest sõltuv funktsioon, klahv seadmetootja poolt vahetata)
- 11 klahv „NC-lause genereerimine“ (seadmest sõltuv funktsioon, klahv seadmetootja poolt vahetata)
- 12 Spindli väljalülitamine (seadmest sõltuv funktsioon, klahv seadmetootja poolt vahetata)
- 13 CTRL-klahv erifunktsioonidele (seadmest sõltuv funktsioon, klahv seadmetootja poolt vahetata)
- 14 NC-käivitus (seadmest sõltuv funktsioon, klahv seadmetootja poolt vahetata)
- 15 NC-stopp (seadmest sõltuv funktsioon, klahv seadmetootja poolt vahetata)
- 16 Seaderatas
- 17 Spindli pöörlemissageduse potentsiomeeter
- 18 Ettenihke potentsiomeeter
- 19 Kaabliühendus, puudub raadio-seaderattal HR 550 FS

15.2 Seadme telgede nihutamine

Seaderatta ekraan

- 1 Ainult raadio-seaderattal HR 550 FS: näit, kas seaderatas on dokis või on raadiorežiim aktiivne
- 2 Ainult raadio-seaderattal HR 550 FS: väljatugevuse näit, 6 tulpa = maksimaalne väljatugevus
- 3 Ainult raadio-seaderattal HR 550 FS: aku laetuse olek, 6 tulpa = maksimaalne laetus Laadimise ajal vilgub post vasakult paremale
- 4 IST: positsiooninäidu liik
- 5 Y+129.9788: valitud telje positsioon
- 6 *: STIB (juhtseade töötab); programm on käivitatud ja telg liigub
- 7 S0: spindli tegelik pöörlemissagedus
- 8 F0: tegelik ettenihe, millega valitud telge hetkel nihutatakse
- 9 E: esineb veateade
- 10 3D: töötlustasandi kallutamise funktsioon on aktiivne
- 11 2D: põhipööramise funktsioon on aktiivne
- 12 RES 5.0: seaderatta aktiivne eraldusvõime. Nihke suurus mm / pöörde kohta (° / pöörde kohta pöördetelgede korral), mille läbib valitud telg ühe seaderatta pöörde jooksul
- 13 STEP ON või OFF: sammukaupa positsioneerimine aktiivne või mitteaktiivne. Aktiivse funktsiooni korral kuvab TNC lisaks ka aktiivse nihkesammu.
- 14 Funktsiooniklahvide riba: mitmesuguste funktsioonide valik, kirjeldus on toodud järgmistes lõikudes

Raadio-seaderatta HR 550 FS eripärad

Raadioühenduse kättesaadavus ei ole selle mitmetest häirivatest faktoritest tingitult sama, mis juhtmeühendusel. Enne raadio-seaderatta kasutamist tuleb kontrollida, kas esineb häireid teiste raadioside kasutajate tõttu. See olemasolevate raadiosageduste- või kanalite kontroll on soovitatav kõigi tööstuslike raadiosüsteemide jaoks.

Kui HR 550 ei kasutata, asetage see alati selleks ettenähtud seaderatta hoidikusse. Sellega tagate raadio-seaderatta tagakülje kontaktliistu kaudu pideva aku kasutusvalmiduse ning avariihela otsese kontaktühenduse.

Raadio-seaderatas reageerib vea korral (sidekatkestus, vastuvõtu halb kvaliteet, seaderatta komponentide defekt) alati avariiväljalülitusega.

Pöörake tähelepanu raadio-seaderatta HR 550 FS konfiguratsiooni juhiste vaata "Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine", Lehekülg 550

Tähelepanu, oht seadme kasutajale!

Ohutuse huvides peate raadio-seaderatta ja seaderatta hoidiku hiljemalt pärast 120 töötunni möödudes välja lülitama, et TNC saaks uuesti sisselülitamisel teha talitlustesti!

Kui kasutate oma tsehhis raadio-seaderattaid mitmete seadmete tööks, peate kokku kuuluvad seaderattad ja seaderataste hoidikud tähistama nii, et nende kokkukuuluvus on üheselt äratuntav (nt värvilised kleebitsed või numeratsioon). Raadio-seaderatta ja seaderatta hoidiku tähistused peavad olema kasutajale selgelt nähtavad!

Kontrollige enne igakordset kasutamist, kas Teie seadme jaoks on aktiveeritud õige raadio-seaderatas!

15.2 Seadme telgede nihutamine

Raadio-seaderatas HR 550 FS on varustatud akuga. Aku laadimine algab kohe, kui seaderatas on seaderatta hoidikusse asetatud (vt joonist).

Võite HR 550 FS-i kasutada akuga kuni 8 tundi, enne kui peate seda uuesti laadima. Üldjuhul on soovitatav seaderatas seaderatta hoidikusse asetada, kui te seda ei kasuta.

Kohe, kui seaderatas on seaderatta hoidikus, lülitub see ümber kaabliga režiimile. Tänu sellele saate seaderatast kasutada ka siis, kui selle aku oleks täiesti tühi. Talitus on identne raadiorežiimi omaga.

Kui seaderatas on täiesti tühjaks laetud, kulub ligikaudu 3 tundi, kuni see on seaderatta hoidikus uuesti täis laetud.

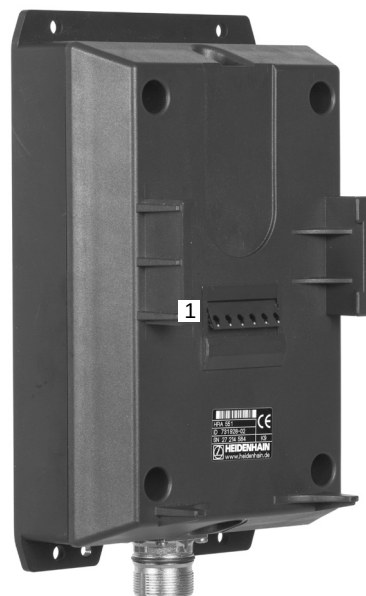
Puhastage seaderatta hoidiku ja seaderatta kontakte 1 regulaarselt, et nende kindel töö oleks tagatud.

Raadioliini ülekandevahemik on mõõdetud suure tolerantsiga. Kui peaks siiski juhtuma, et Te satute nt suurte seadmete puhul ülekandelõigu äärele, hoiatab HR 550FS õigeaegselt selgelt märgatava vibratsioonialarmiga. Sel juhul peate uuesti vähendama kaugust seaderatta hoidikuni, millesse raadiovastuvõtja on integreeritud.

Ettevaatust, oht tööriistale ja toorikule!

Kui raadiolink ei luba enam katkestusteta tööd, aktiveerib TNC automaatselt avariiväljalülituse. See võib juhtuda ka töötluse ajal. Hoidke kaugus seaderatta hoidikuni võimalikult väike ja asetage seaderatas seaderatta hoidikusse, kui Te seda ei kasuta!

Kui TNC aktiveerib avariiväljalülituse, peate seaderatta uuesti aktiveerima. Selleks toimige järgmiselt:

- ▶ Valige töörežiim "Programmi salvestamine/redigeerimine"
 - ▶ MOD-funktsiooni valimine: vajutage klahvi MOD
 - ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
- FUNKT.
SEADERATTAS
HÄÄLESTAM.

 - ▶ Valige raadioseaderatta konfiguratsioonimenüü: vajutage funktsiooniklahvi RAADIOSEADERATTA HÄÄLESTAMINE
 - ▶ Aktiveerige raadio-seaderatas uuesti nupuga **Seaderatta käivitamine**
 - ▶ Konfiguratsiooni salvestamiseks ja konfiguratsioonimenüüst lahkumiseks: vajutage nuppu **LÕPP**

Seaderatta kasutuselevõtuks ja konfiguratsiooniks on töörežiimil MOD olemas vastav funktsioon vaata "Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine", Lehekülg 550.

Nihutatava telje valimine

Põhitelgesid X, Y ja Z ning kolme edasist seadme tootja defineeritavat telge saate aktiveerida otse teljevalikuklahvidega. Teie seadmetootja võib ühele vabale teljeklahvile määrata ka virtuaalse telje VT. Kui virtuaalne telg VT ei ole teljevalikuklahvile määratud, toimige nii:

- ▶ vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F1 (**AX**); TNC näitab seaderatta ekraanil kõiki aktiivseid telgi. Hetkel aktiivne telg vilgub
- ▶ Valida seaderatta funktsiooniklahvidega F1 (->) või F2 (<-) soovitud telg ja kinnitada see seaderatta funktsiooniklahviga F3 (**OK**)

Seaderatta tundlikkuse seadistamine

Seaderatta tundlikkus määrab, millise teepikkuse peab telg nihkuma seaderatta ühe pöördega. Defineeritavad tundlikkused on kindlaks määratud ja seaderatta nooleklahvidega otse valitavad (ainult juhul, kui sammu pikkus ei ole aktiivne).

Seadistatavad tundlikkuse tasemed:

0,01/0,02/0,05/0,1/0,2/0,5/1/2/5/10/20 [mm/pööre või kraad/pööre]

15.2 Seadme telgede nihutamine

Telgede nihutamine

- ▶ Seaderatta aktiveerimine: vajutage HR 5xx seaderatta klahvi: nüüd võite TNC-d kasutada ainult HR 5xx kaudu, TNC kuvab TNC-ekraanile juhendava tekstiga esiletõstuakna
- ▶ Vajadusel valige funktsiooniklahviga opm soovitud režiim

- ▶ Vajadusel hoidke kinnitusklahvi allavajutatuna

- ▶ Valige seaderattalt telg, mida soovite nihutada. Valige vajadusel funktsiooniklahvidega lisateljed

- ▶ Nihutage aktiivset telge suunas + või

- ▶ nihutage aktiivset telge suunas –

- ▶ Seaderatta deaktivimine: vajutage HR 5xx seaderatta klahvi: nüüd saate TNC-d jälle juhtpaneeli kaudu kasutada

Potentsiomeetri seaded

Pärast seda, kui olete aktiveerinud seaderatta, on seadme juhtpaneeli potentsiomeetrid jätkuvalt aktiivsed. Kui soovite kasutada seaderatta potentsiomeetreid, tuleb tegutseda järgmiselt:

- ▶ vajutage HR 5xx CTRL ja seaderatta klahvi, TNC kuvab seaderatta ekraanile potentsiomeetrite valiku klahvimenüü
- ▶ Seaderatta potentsiomeetrite aktiveerimiseks vajutage funktsiooniklahvi HW

Kui olete aktiveerinud seaderatta potentsiomeetrid, tuleb enne seaderatta deaktivimist seadme juhtpaneeli potentsiomeetrid uuesti aktiveerida. Selleks toimige järgmiselt:

- ▶ vajutage HR 5xx CTRL ja seaderatta klahvi, TNC kuvab seaderatta ekraanile potentsiomeetrite valiku klahvimenüü
- ▶ Vajutage seadme juhtpaneeli potentsiomeetrite taasaktiveerimiseks klahvi KBD

Sammhaaval positsioneerimine

Sammhaaval positsioneerimisel nihutab TNC hetkel aktiivset seaderatta telge teie määratud sammu võrra:

- ▶ vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F2 (**STEP**)
- ▶ Sammhaaval positsioneerimise aktiveerimine: vajutage seaderatta 3. funktsiooniklahvi (**ON**)
- ▶ Klahve F1 või F2 vajutades valige soovitud sammu väärtus. Iga kord, kui hoiate klahvi allavajutatult, suurendab TNC lugemisammu 10-kordseks. Vajutades lisaks klahvi CTRL, suureneb lugemisamm 1-ni. Vähim võimalik samm on 0,0001 mm, suurim võimalik samm 10 mm
- ▶ Kinnitage valitud sammu väärtus funktsiooniklahviga 4 (**OK**)
- ▶ Seaderatta klahviga + või – nihutage aktiivset seaderattatelge vastavas suunas

Lisafunktsioonide M sisestamine

- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F3 (**MSF**)
- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F1 (**M**)
- ▶ Klahve F1 või F2 vajutades valige soovitud M-funktsiooni number
- ▶ Rakendage lisafunktsioon M klahviga NC-Start

Spindli pöörlemissageduse S sisestamine

- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F3 (**MSF**)
- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F2 (**S**)
- ▶ Klahve F1 või F2 vajutades valige soovitud pöörlemissagedus. Iga kord, kui hoiate klahvi allavajutatuna, suurendab TNC lugemisammu 10-kordseks. Vajutades lisaks klahvi CTRL, suureneb lugemisamm 1000-ni
- ▶ Aktiveerige uus pöörlemissagedus S klahviga NC-Start

15.2 Seadme telgede nihutamine

Ettenihke F sisestamine

- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F3 (**MSF**)
- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F3 (**F**)
- ▶ Klahve F1 või F2 vajutades valige soovitud ettenihke. Iga kord, kui hoiate klahvi allavajutatuna, suurendab TNC lugemisammu 10-kordseks. Vajutades lisaks klahvi CTRL, suureneb lugemisamm 1000-ni
- ▶ Kinnitage uus ettenihke F seaderatta funktsiooniklahviga F3 (**OK**)

Tugipunkti seadmine

- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F3 (**MSF**)
- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F4 (**PRS**)
- ▶ Vajadusel valige telg, millele tuleb tugipunkt seada
- ▶ Nullige telg seaderatta funktsiooniklahviga F3 (**OK**) või määrake seaderatta funktsiooniklahvidega F1 ja F2 soovitud väärtus ja kinnitage see seaderatta funktsiooniklahviga F3 (**OK**). Samaaegselt klahvile CTRL vajutades suureneb lugemissamm 10-ni

Töörežiimide vahetamine

Seaderatta funktsiooniklahviga F4 (**OPM**) saate seaderattalt režiimi vahetada, kui juhtsüsteemi hetkeolek seda võimaldab.

- ▶ Vajutage seaderatta funktsiooniklahvi F4 (**OPM**)
- ▶ Valige seaderatta funktsiooniklahvidega soovitud režiim
 - MAN: käsitsirežiim
 - MDI: positsioneerimine käsitsi sisestamisega
 - SGL: programmikäik üksiklause
 - RUN: programmikäik lausejada

Tervikliku L-lause moodustamine

Seadme tootja võib seaderatta klahvile "NC-lause genereerimine" määrata suvalise funktsiooni. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

- ▶ Valige režiim **Käsitsi sisestusega positsioneerimine**
- ▶ Valige vajadusel TNC klaviatuuri nooleklahvidega NC-lause, mille järele soovite uut L-lauset lisada
- ▶ Aktiveerige seaderatas
- ▶ Vajutage seaderatta klahvi „NC-lause genereerimine“: TNC lisab tervikliku L-lause, mis sisaldab kõiki MOD-funktsiooniga valitud teljeasendeid

Funktsioonid programmikäigu režiimides

Programmikäigu režiimides saab kasutada järgmisi funktsioone:

- NC-Start (seaderatta klahv NC-Start)
- NC-Stopp (seaderatta klahv NC-Stopp)
- Klahvi NC-Stopp vajutamisel: seesmine stopp (seaderatta funktsiooniklahv **MOP** ja siis **Stopp**)
- Klahvi NC-Stopp vajutamisel: telgede käsitsi nihutamine (seaderatta funktsiooniklahv **MOP** ja siis **MAN**)
- Kontuurile naasmine pärast telgede käsitsi nihutamist programmi katkestuse ajal (seaderatta funktsiooniklahvid **MOP** ja seejärel **REPO**). Seaderatta funktsiooniklahvidega toimub juhtimine analoogselt ekraani funktsiooniklahvidega vaata "Naasmine kontuurile", Lehekülg 525
- Töötlustasandi kallutusfunktsiooni sisse-/väljalülitamine (seaderatta funktsiooniklahvid **MOP** ja seejärel **3D**)

15.3 Spindli pöörlemissagedus S, ettenihe F ja lisafunktsioon M

15.3 Spindli pöörlemissagedus S, ettenihe F ja lisafunktsioon M

Kasutamine

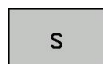
Töörežiimides Käsitsirežiim ja El. seaderatas sisestage spindli pöörlemissagedus S, ettenihe F ja lisafunktsioon M funktsiooniklahvidega. Lisafunktsioone on kirjeldatud osas „7. Programmeerimine: lisafunktsioonid“.

Seadme tootja määrab kindlaks, milliseid lisafunktsioone M kasutada saab ja millised funktsioonid teil olemas on.

Väärtuste sisestamine

Spindli pöörlemissagedus S, lisafunktsioon M

- ▶ Spindli pöörlemissageduse sisestuse valimine: funktsiooniklahv S

SPINDLI PÖÖRLEMISAGEDUS S =

- ▶ Sisestage **1000** (spindli pöörlemissagedus) ja kinnitage välise START-klahviga

Spindli pöörlamine sisestatud pöörlemissagedusega S käivitage koos lisafunktsiooniga M. Lisafunktsioon M sisestage samal viisil.

Ettenihe F

Ettenihke F sisestus tuleb välise START-klahvi asemel kinnitada klahviga ENT.

Ettenihke F korral:

- Kui sisestate $F=0$, siis rakendub väikseim ettenihe seadme parameetrist **manualFeed**
- Kui sisestatud ettenihe ületab seadme parameetris **maxFeed** defineeritud väärtuse, siis rakendub seadme parameetris sisestatud väärtus
- F jääb kehtima ka voolukatkestuse korral

Spindli pöörlemissagedus S, ettenihke F ja lisafunktsioon M 15.3

Spindli pöörlemissageduse ja ettenihke muutmine

Spindli pöörlemissageduse S ja ettenihke F ülekirjutamise pöördnuppudega saate seadistatud väärtust muuta vahemikus 0% kuni 150%.

Spindli pöörlemissageduse ülekirjutamise pöördnupp on rakendatav ainult sujuvalt reguleeritava spindliajamiga tööpinkide korral.

Ettenihke piirangu aktiveerimine

Ettenihke piirang sõltub seadmest.
Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

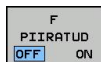
TNC limiteerib funktsiooniklahvi F LIMITEERITUD seadmisel asendisse SISSE telgede maksimaalset lubatud kiirust seadmetootja poolt määratud piiratud kiiruseni.

► Režiimi **Käsitsirežiim** valimine

► Lülitage edasi viimasele funktsiooniklahviribale

► Ettenihkelimiidi sisse- või väljalülitamine

F
PIIRATUD
OFF ON

15.4 Funktsionaalne ohutus FS (valikuline)

15.4 Funktsionaalne ohutus FS (valikuline)

Üldist

Iga tööpingi kasutaja on ohuolukorras. Kaitseseadised võivad küll takistada ohukohtadele ligipääsemist, teisalt peab kasutaja saama seadme juures töötada ka ilma kaitseseadisteta (nt lahtiste kaitseukse korral). Nende ohtude vähendamiseks on viimastel aastatel välja töötatud mitmeid direktiive ja eeskirju.

TNC-juhtseadmesse integreeritud HEIDENHAINi ohutuse kontseptsioon vastab tasemele **Performance-Level d**, vastavalt standardile EN 13849-1 ja SIL 2 IEC 61508 järgi, pakub standardile EN 12417 vastavaid turvatöörežiime ja tagab ulatusliku personali turvalisuse.

HEIDENHAINi ohutuskontseptsiooni aluseks on kahekanaline protsessistruktuur, mis koosneb peaarvutist MC (main computing unit) ja ühest või mitmest aktiveeritavast moodulist CC (control computing unit). Kõik kontrollmehhanismid luuakse redundantset juhtsüsteemidesse. Turvalisuse jaoks olulised süsteemiandmed kuuluvad vastastikuse tsüklilise andmevõrdluse alla. Turvalisuse suhtes oluliste vigade tagajärjeks on alati kõigi ajamite kindel seiskamine defineeritud seiskamisreaktsioonide kaudu.

Kõigis töörežiimides protsessi mõjutavate turvaliste sisendite ja väljundite kaudu (kahekanaline teostus) aktiveerib TNC kindlad turvafunktsioonid ning saavutab ohutumad tööolekud.

Sellest peatükist leiate selgitusi funktsionaalse turvalisusega TNC puhul täiendavalt esinevate funktsioonide kohta.

Teie seadme tootja kohandab HEIDENHAINi ohutuskontseptsiooni Teie seadmele vastavaks. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Mõistete selgitused

Turvatöörežiimid

Tähistus	Lühikirjeldus
SOM_1	Safe operating mode 1: automaatrežiim, tootmisrežiim
SOM_2	Safe operating mode 2: häälestusrežiim
SOM_3	Safe operating mode 3: käsitsi sekkumine, ainult kvalifitseeritud kasutajatele
SOM_4	Safe operating mode 4: laiendatud käsitsi sekkumine, protsessi jälgimine

Turvafunktsioonid

Tähistus	Lühikirjeldus
SS0, SS1, SS1F, SS2	Safe stop: ajamite ohutu seiskamine erineval viisil.
STO	Safe torque off: mootori energiatoide katkestatud. Kaitseb ajamite ootamatu käivitamise vastu
SOS	Safe operating Stop: ohutu tööseisak. Kaitseb ajamite ootamatu käivitamise vastu
SLS	Safety-limited-speed: turvaliseks piiratud kiirus. Ei lase ajamitel lahtise kaitseukse korral etteantud kiiruspiiri ületada

15.4 Funktsionaalne ohutus FS (valikuline)

Teljepositsioonide kontrollimine

Selle funktsiooni peab seadme tootja TNC-le kohandama. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

TNC kontrollib pärast sisselülitamist, kas telje asend vastab asendile vahetult pärast väljalülitamist. Kui ilmneb hälve, kuvatakse see telg positsiooninäidikul punasena. Punasena märgitud telgi ei saa avatud luugi korral enam nihutada.

Sellistel juhtudel peate viima vastavad teljed kontrollasendisse. Selleks toimige järgmiselt:

- ▶ valige **Käsitsirežiim**
- ▶ Alustage lähenemistoimingut klahviga NC-Start, et nihutada telgi määratud järjestuses
- ▶ Pärast kontrollasendi saavutamist küsib TNC, kas kontrollasendisse viimine oli korrektne. Kui kontrollasendisse viimine oli õige, vajutage kinnituseks funktsiooniklahvi JAH, kui kontrollasendisse viimine oli vale, vajutage kinnituseks funktsiooniklahvi EI
- ▶ Pärast funktsiooniklahviga JAH kinnitamist peate seadme juhtpaneeli kinnitusklahviga kontrollasendi õigsuse üle kinnitama
- ▶ Korrake eelpool kirjeldatud toimingut kõigi telgede osas, mida soovite kontrollasendisse viia

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Kontrollasenditesse viimine peab toimuma nii, et tooriku või hoidepeadega ei saaks kokkupõrget toimuda! Vajadusel viige teljed käsitsi eelasendisse!

Kontrollasendi asukoha fikseerib seadmetootja. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Lubatud ettenihete ja pöörlemissageduste ülevaade

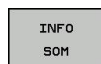
TNC pakub ülevaadet, millel on aktiivsest töörežiimist sõltuvalt kujutatud kõigi telgede kõik lubatud pöörlemissagedused ja ettenihked.

- Režiimi **Käsitsirežiim** valimine

- Lülitage edasi viimasele funktsiooniklahviribale

- Vajutage funktsiooniklahvi INFO SOM: TNC avab lubatud pöörlemissageduste ja ettenihete ülevaateakna

Veerg	Tähendus
SLS2	Vastavate telgede ohutuks vähendatud kiirused turvatöörežiimil 2 (SOM_2)
SLS3	Vastavate telgede ohutuks vähendatud kiirused turvatöörežiimil 3 (SOM_3)
SLS4	Vastavate telgede ohutuks vähendatud kiirused turvatöörežiimil 4 (SOM_4)

Ettenihke piirangu aktiveerimine

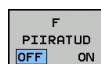
TNC vähendab funktsiooniklahvi F LIMITIERT panekul asendisse SISSE telgede maksimaalselt lubatud kiirust kindlaksmääratud ohutuks piiratud kiirusele. Aktiivse töörežiimi jaoks kehtivaid kiirusi vaadake tabelist **Safety-MP**vaata "Lubatud ettenihete ja pöörlemissageduste ülevaade", Lehekülg 455.

- Valige **Käsitsirežiim**

- Lülitage edasi viimasele funktsiooniklahviribale

- Ettenihkelimiidi sisse- või väljalülitamine

15.4 Funktsionaalne ohutus FS (valikuline)

Täiendavad olekunäidud

Funktsionaalse turvalisusega FS juhtseadme korral pakub üldine olekunäit turvafunktsioonide hetkeoleku kohta täiendavat informatsiooni. Selle teabe kuvab TNC tööseisunditena olekunäitudele T, S ja F.

Olekunäit	Lühikirjeldus
STO	Spindli või ettenihkeajami energiavarustus katkestatud
SLS	Safety-limited-speed: ohutuks vähendatud kiirus on aktiveeritud
SOS	Safe operating Stop: ohutu tööseisak on aktiivne
STO	Safe torque off: mootori energiatoide on katkestatud

TNC kuvab aktiivse turvatöörežiimi päiseriba ikoonina töörežiimi teksti kõrvale paremale. Töörežiimi **SOM_1** aktiveerituse korral ei kuva TNC ühtegi ikooni.

Ikon	Turvatöörežiim
	Töörežiim SOM_2 aktiivne
	Töörežiim SOM_3 aktiivne
	Töörežiim SOM_4 aktiivne

15.5 Tugipunkti seadmine ilma 3D-kontaktandurita

Märkus

Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduriga: vaata "Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega", Lehekülg 480.

Tugipunkti seadmisel seatke TNC näiduks mingi tuntud toorikuasendi koordinaadid.

Ettevalmistus

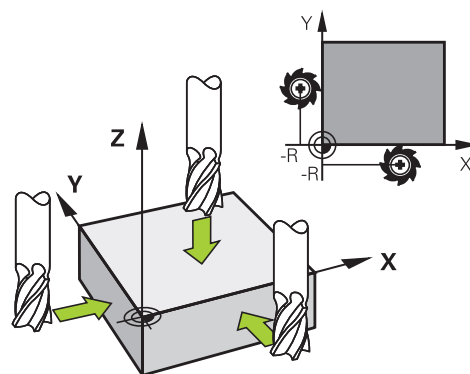
- ▶ Tooriku kinnitamine ja rihtimine
- ▶ Kinnitage teadaoleva raadiusega nulltööriist
- ▶ Kontrollige, et TNC näitab tegelikke positsioone

Tugipunkti seadmine teljeklahvidega

Kaitsemeede

Kui tooriku pinda ei tohi kriimustada, asetage detailile teadaoleva paksusega (d) kaitseplekk. Tugipunkti jaoks sisestage siis d võrra suurem väärtus.

- ▶ Valige **KÄSITSIREŽIIM**

- ▶ Nihutage ettevaatlikult tööriista, kuni see töödeldavat detaili puudutab (kriimustab)

- ▶ Valige telg

TUGIPUNKTI SEADMINE Z=

- ▶ seadke näiduks tuntud tooriku positsioon (näiteks 0) või sisestage pleki paksus d. Töölustasandil: arvestage tööriista raadiust

ENT

Ülejäänud telgedele seadke tugipunktid samal viisil.

Kui kasutate ettenihke teljel eelseadistatud tööriista, siis seadke ettenihke telje näiduks tööriista pikkus L või summa $Z = L + d$.

TNC salvestab teljeklahvidega seatud tugipunkti automaatselt eelseadetabeli ritta 0.

15.5 Tugipunkti seadmine ilma 3D-kontaktandurita

Tugipunktide haldamine eelseadetabeliga

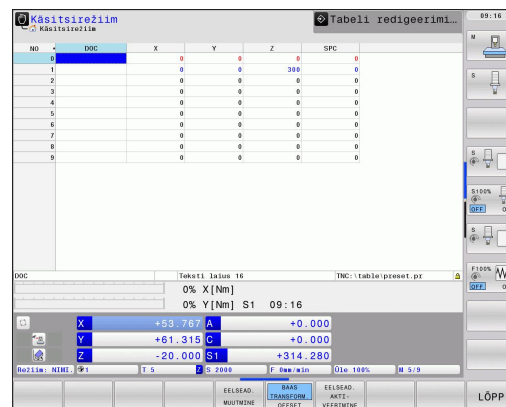

Eelseadete tabelit tuleb tingimata kasutada, juhul kui

- teie tööpink on varustatud pöördetelgedega (kaldlaud või kaldpea) ja te kasutate töötlustasandi kallutamise funktsiooni;
- teie tööpink on varustatud peavahetussüsteemiga;
- Te töötasite varem vanemate REF-süsteemil põhinevate nullpunktitabelitega varustatud TNC-juhtsüsteemidega
- kui soovite töödelda mitut ühesugust toorikut, mis on kinnitatud erineva nurga all

Eelseadete tabelis võib olla suvaline arv ridu (tugipunkte). Faili suuruse ja töötlemiskiiruse optimeerimiseks tuleb kasutada ainult nii palju ridu, kui vajate oma tugipunkti haldamiseks.

Ohutuse põhjustel saate uusi ridu lisada ainult eelseadete tabeli lõppu.

Tugipunktide salvestamine eelseadete tabelisse

Eelseadete tabeli nimeks on **PRESET.PR** ja see on salvestatud kausta **TNC:\table**. **PRESET.PR** on režiimil **Käsitsi** ja **El. seaderatas** redigeeritav ainult siis, kui vajutati funktsiooniklahvi **EELSEADE MUUTMINE**.

Eelseadete tabeli kopeerimine mõnda muusse kataloogi (andmete varundamiseks) on lubatud. Read, mis teie tööpingi tootja on varustanud kirjutuskaitsega, on ka kopeeritud tabelites kirjutuskaitstud, seega ei saa neid muuta.

Kopeeritud tabelites ei tohi ridade arvu muuta! See võib tekitada probleeme, kui soovite tabelit uuesti aktiveerida.

Teise kausta kopeeritud eelseadetabeli aktiveerimiseks peate need kopeerima tagasi kausta **TNC:\table**.

Tugipunktide/põhipööramiste salvestamiseks eelseadete tabelitesse on mitmeid võimalusi:

- mõõtmistsükklitega režiimides **Käsitsi** või **El. seaderatas** (vt peatükki 14)
- Mõõtmistsükklitega 400 kuni 402 ja 410 kuni 419 automaatrežiimil (vt kasutusjuhend, tsüklid, ptk 14 ja 15)
- Käsitsi sisestusega (vt järgnevat kirjeldust)

Põhipööramised eelseadetabelist pööravad koordinaatsüsteemi eelseatud väärtuse võrra, mis on samas reas põhipööramisega.

Jälgige tugipunkti seadmisel, et kallutustelgede asend vastaks 3D ROT-menüü vastavatele andmetele. Sellest tulenevalt:

- peab pöördetelgede asendinäit töötlustasandi kallutusfunktsiooni mitteaktiivse oleku korral olema 0° (vajadusel nullige pöördeteljed)
- Töötlustasandi kallutusfunktsiooni aktiivse oleku korral peavad pöördetelgede asendinäidud võrduma 3D ROT-menüüsse sisestatud nurkadega

Rida 0 on eelseadetabelis kirjutuskaitstud. TNC salvestab reas 0 alati tugipunkti, mille määrasite viimati käsitsi telje- või funktsiooniklahvide abil. Kui käsitsi seatud tugipunkt on aktiivne, kuvab TNC olekunäidikul teksti **PR MAN(0)**

15.5 Tugipunkti seadmine ilma 3D-kontaktandurita

Tugipunktide käsitsi salvestamine eelseadetabelisse

Tugipunktide salvestamiseks eelseadetabelisse toimige järgmiselt:

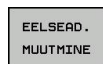
- ▶ valige **KÄSITSIREŽIIM**

- ▶ Nihutage ettevaatlikult tööriista, kuni see töödeldavat detaili puudutab (kriimustab) või paigaldage vastavalt mikromõõtur

- ▶ Laske kuvada eelseadete tabel: TNC avab eelseadete tabeli ja asetab kursori aktiivsele tabelireale

- ▶ Valige eelseadete tabeli sisestusfunktsioonid: TNC kuvab klahvireal kasutatavad sisestusvõimalused. Sisestusvõimaluste kirjeldus: vt järgmist tabelit

- ▶ Valige rida eelseadete tabelis, mida soovite muuta (rea number vastab eelseade numbrile)

- ▶ Vajadusel valige eelseadete tabelis veerg (telg), mida soovite muuta

- ▶ Valige funktsiooniklahviga üks olemasolevatest sisestusvõimalustest (vt järgmist tabelit)

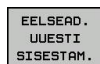
Funktsioon

Funktsiooniklahv

Tööriista (mikromõõturi) tegeliku asendi vahetu ülevõtmine uue tugipunktina: funktsioon salvestab tugipunkti ainult teljel, mille kursoriväli parajasti asub

Tööriista (mikromõõturi) tegelikule asendile suvalise väärtuse andmine: funktsioon salvestab tugipunkti ainult teljel, mille kursoriväli parajasti asub. Sisestage soovitud väärtus infoaknasse

Tabelis juba salvestatud tugipunkti inkrementaalne nihutamine: funktsioon salvestab tugipunkti ainult teljel, mille kursoriväli parajasti asub. Soovitud korrektuurväärtus sisestage infoaknasse koos õige märgiga. Aktiivse tollinäidu korral: sisestage väärtus tollides, TNC arvutab sisestatud väärtuse ise mm-tesse ümber

Funktsioon**Funktsiooniklahv**

Uue tugipunkti otsesisestamine kinemaatikat arvestamata (teljest olenevalt). Seda funktsiooni kasutatakse ainult siis, kui teie seade on varustatud pöördlauaga ja te soovite pöördlaua keskpunkti seada 0 otsesisestamisega tugipunkti. Funktsioon salvestab väärtuse ainult teljel, mille kursoriväli parajasti asub. Sisestage soovitud väärtus infoaknasse. Aktiivse tollinäidu korral: sisestage väärtus tollides, TNC arvutab sisestatud väärtuse ise mm-tesse ümber

KÄESOLEVA
VALJA
REDIG.

Vaate PÕHITEISENDUS/TELJENIHE valimine. PÕHITEISENDUSE standardvaates kuvatakse veerud X, Y ja Z. Sõltuvalt seadmest kuvatakse lisaks veerud SPA, SPB ja SPC. Siia salvestab TNC põhipööramise (tööriistatelle Z korral kasutab TNC veergu SPC). Vaates NIHE kuvatakse eelseade nihkeväärtused.

BAAS
TRANSFORM.
OFFSET

Hetkel aktiivse tugipunkti kirjutamine valitavale tabelireale: funktsioon salvestab tugipunkti kõikidel telgedel ja aktiveerib seejärel automaatselt vastava tabelirea Aktiivse tollinäidu korral: sisestage väärtus tollides, TNC arvutab sisestatud väärtuse ise mm-tesse ümber

EELSEAD.
SALVEST.

15.5 Tugipunkti seadmine ilma 3D-kontaktandurita

Eelseadete tabeli redigeerimine

Redigeerimisfunktsioon tabelirežiimis	Funktsiooniklahv
Tabeli alguse valimine	
Tabeli lõpu valimine	
Tabelis eelmise lehekülje valimine	
Tabelis järgmise lehekülje valimine	
Eelseadeväärtuste sisestusfunktsioonide valimine	
Põhiteisenduse/teljenihke valiku kuvamine	
Eelseadete tabeli valitud rea tugipunkti aktiveerimine	
Sisestatavate ridade arvu lisamine tabeli lõppu (2. funktsiooniklahviriba)	
Heleda taustaga välja kopeerimine (2. funktsiooniklahviriba)	
Kopeeritud välja lisamine (2. funktsiooniklahviriba)	
Hetkel valitud rea lähtestamine: TNC sisestab kõikidesse veergudesse (2. funktsiooniklahvirida)	
Üksiku rea lisamine tabeli lõppu (2. funktsiooniklahvirida)	
Üksiku rea kustutamine tabeli lõpust (2. funktsiooniklahvirida)	

Tugipunkti aktiveerimine eelseadete tabelist käsitsirežiimis

Eelseadetabeli tugipunkti aktiveerimisel lähtestab TNC aktiivse nullpunkti nihutuse, peegelduse, pööramise ja mõõteteguri.

Tsüklis 19 Töötlustasandi kallutamine või PLANE-funktsiooni abil programmeeritud koordinaatide teisendus jääb seevastu aktiivseks.

- ▶ valige **KÄSITSIREŽIIM**

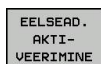
- ▶ Laske kuvada eelseadete tabel

- ▶ Valige tugipunkti number, mille soovite aktiveerida või

- ▶ valige klahviga GOTO tugipunkti number, mida soovite aktiveerida, kinnitage klahviga ENT

- ▶ Aktiveerige tugipunkt

- ▶ Kinnitage tugipunkti aktiveerimine. TNC seab näidu ja pärast defineerimist põhipööramise

- ▶ Sulgege eelseadete tabel

Eelseadete tabelist tugipunkti aktiveerimine NC-programmis

Võrdluspunkti aktiveerimiseks eelseadetabelist programmi käigus kasutada tsüklit 247. Tsüklis 247 defineerida ainult võrdluspunkti number, mida soovite aktiveerida (vaata kasutusjuhendit Tsükliid, Tsükkel 247 TUGIPUNKTI SEADMINE).

15.6 3D-kontaktandurid

15.6 3D-kontaktandurid

Ülevaade

Töörežiimis Käsitsi võite kasutada järgmisi kontaktanduri tsükleid:

HEIDENHAIN garanteerib mõõtmistsüklike toimimise vaid siis, kui kasutatakse HEIDENHAINi kontaktandureid.

Seadme tootja peab TNC ette valmistama 3D-kontaktandurite kasutamiseks. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Funktsioon	Funktsiooni- klahv	Lehekülg
Tegeliku pikkuse kalibreerimine		473
Tegeliku raadiuse kalibreerimine		474
Põhipööramise määramine sirge kaudu		478
Tugipunkti seadmine valitud teljel		480
Nurga seadmine tugipunktiks		481
Ringi keskpunkti seadmine tugipunktiks		482
Kontaktanduri andmehaldus		Vaata kasutusjuhendit Tsüklid

Kõiki käsitsi mõõtmise tsükleid, kuni nurga mõõtmiseni, saab kasutada ka treimisrežiimis. Arvestage sellega, et treimisrežiimis arvutatakse kõik X-koordinaadil mõõdetud suurused ümber läbimõõduks ja kuvatakse sellistena.

Kontaktanduri kasutamiseks treimisrežiimis tuleb see treimisrežiimis eraldi kalibreerida. Kuna pöördspindli põhiasend freesimis- ja treimisrežiimis võib erineda, peaksite kalibreerima kontaktanduri ilma keskme nihketa. Selleks võite kontaktanduri jaoks määrata täiendavad tööriistaandmed, nt nagu indekseeritud tööriist.

Muu kontaktanduri tabelit puudutava info leiate kasutusjuhendist Tsükliite programmeerimine.

15.6 3D-kontaktandurid

Funktsioonid kontaktanduri tsüklites

Käsitsi teostatud kontaktanduri tsüklites kuvatakse funktsiooniklahvid, millega saab valida mõõtmispuuna või mõõtmisprotseduuri. Milliseid funktsiooniklahve kuvatakse, sõltub vastavast tsüklist:

Funktsiooni-Funktsioon
klahv

	Mõõtmispuuna valimine
	Tegelik asendi ülevõtmine
	Puurava (siseringi) automaatne mõõtmine
	Tapi (välisringi) automaatne mõõtmine

Automaatne mõõtmisprotseduur puurava ja tapi jaoks

Kui kasutate ringi automaatse mõõtmise funktsiooni, positsioneerib TNC kontaktanduri automaatselt vastavale mõõtmispositsioonile. Arvestage sellega, et mõõtmispositsioonidele saaks liikuda kokkupõrketa.

Kui kasutate puurava või tapi jaoks automaatset mõõtmisprotseduuri, avab TNC nõutavate sisestusandmetega vormi.

Sisestusväljad vormides Tapi mõõtmine ja Ava mõõtmine

Sisestusväli	Funktsioon
Tapi läbimõõt? või Ava läbimõõt?	Mõõdetava elemendi läbimõõt (ava puhul valikuline)
Ohutu kaugus?	Kaugus mõõdetava elemendini tasandil
Ohutu kõrgus inkr.?	Anduri positsioneerimine spindlitele suunal (lähтуvalt praegusest positsioonist)
Lähtenurk?	Nurk esimese mõõtekäigu jaoks (0° = peatelje positiivne suund, st spindlitelg Z on X+ suunas). Kõik ülejäänud mõõtenurgad tulenevad mõõtepunktide arvust.
Mõõtepunktide arv?	Mõõtekäikude arv (3 - 8)
Avanemisnurk?	Täisringi (360°) või ringjoone kaare mõõtmine (avanemisnurk < 360°)

Positsioneerige kontaktandur umbes ava keskele (sisering) või esimese mõõtepunkti juurde tapil (välisring) ning valige funktsiooniklahv esimese mõõtmisuna jaoks. Kui käivitatakse kontaktanduri tsükli välise START-klahviga, teeb TNC kõik eelpositsioneerimised ja mõõtmised automaatselt.

TNC positsioneerib kontaktanduri üksikute mõõtepunktide juurde ja arvestab seejuures ohutut kaugust. Kui defineerite ohutu kõrguse, positsioneerib TNC kontaktanduri eelnevalt spindliteljel ohutule kõrgusele.

Positsioonile lähenemiseks kasutab TNC kontaktanduri tabelis defineeritud ettenihet **FMAX**. Tegelik mõõtmine toimub defineeritud mõõtmisettenihkega **F**.

Enne automaatse mõõtmisprotseduuri käivitamist peate positsioneerima kontaktanduri esimese mõõtepunkti lähedale. Nihutage kontaktandurit umbes ohutu kauguse võrra (väärtus kontaktanduri tabelist + väärtus sisestusvormist) vastupidiselt mõõtmis-suunale.

Kui siseringil on suur läbimõõt, võib TNC kontaktanduri eelnevalt positsioneerida ka kaartrajektoril, positsioneerimisettenihkega **FMAX**. Selleks kandke sisestusvormi eelpositsioneerimise ohutu kaugus ja ava läbimõõt. Positsioneerige kontaktandur avas umbes ohutu kauguse võrra nihutatuna ava seina juurde. Arvestage eelpositsioneerimise juures esimese mõõtekäigu lähtenurka (0° korral mõõdab TNC peatelje positiivses suunas).

15.6 3D-kontaktandurid

Kontaktanduri tsükli valimine

- Valige töörežiim Käsitsi või El. seaderatas

- Mõõtmisfunktsioonide valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMISFUNKTSIOON. TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid: vt ülevaattetabelit.

- Kontaktanduri tsükli valimine: vajutage nt. funktsiooniklahvi MÕÕTMINE POS, TNC kuvab ekraanile vastava menüü.

Kui valite käsitsi mõõtmise funktsiooni, avab TNC vormi kõigi vajalike andmetega. Vormi sisu sõltub vastavast funktsioonist.

Mõnedele väljadele saab ka sisestada väärtusi. Kasutage soovitud sisestusvälja valimiseks nooleklahve. Kursori saab paigutada vaid nendele väljadele, mis on redigeeritavad. Mitteredigeeritavad väljad kuvatakse hallidena.

Mõõteväärtuste protokollimine kontaktanduri tsüklitest

TNC peab olema selleks funktsiooniks seadme tootja poolt ette valmistatud. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Kui TNC on teostanud kontaktanduri suvalise tsükli, kuvab TNC funktsiooniklahvi PROTOKOLLI KIRJUTAMINE FAILI. Funktsiooniklahvi vajutamisel protokollib TNC aktiivse kontaktanduri tsükli tegelikud väärtused.

Mõõtmistulemuste salvestamisel loob TNC tekstifaili TCHPRMAN.TXT. Kui seadme parameetris **fn16DefaultPath** pole teed määratud, salvestab TNC faili TCHPRMAN.TXT juurkataloogi TNC:\.

Kui vajutate funktsiooniklahvi PROTOKOLLI KIRJUTAMINE FAILI, ei tohi faili TCHPRMAN töörežiimis **Programmeerimine** valida. Vastasel korral annab TNC veateate.

TNC kirjutab mõõteväärtused üksnes faili TCHPRMAN.TXT. Mitme üksteisele järgneva kontaktanduri tsükli teostamisel tuleb nende mõõtetulemuste salvestamiseks tagada faili TCHPRMAN.TXT andmete säilimine kontaktanduri erinevate tsüklite vahel, s.t. fail tuleb kopeerida või ümber nimetada.

Faili TCHPRMAN.TXT formaadi ja sisu määrab seadme tootja.

15.6 3D-kontaktandurid

Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse

Kasutage seda funktsiooni mõõteväärtuste salvestamiseks tooriku koordinaatsüsteemis. Mõõtetulemuste salvestamiseks seadmepõhises koordinaatsüsteemis (REF-koordinaadid) kasutage funktsiooniklahvi KIRJE EELSEADETE TABELISSE, vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471.

Funktsiooniklahvi KIRJE NULLPUNKTITABELISSE abil saab TNC pärast kontaktanduri suvalise tsükli teostamist kirjutada mõõteväärtused nullpunktitabelisse:

- ▶ Suvalise mõõtefunktsiooni teostamine
- ▶ kandke soovitud koordinaadid selleks pakutud sisestusväljadesse (sõltuvalt teostatud kontaktanduri tsüklist)
- ▶ Sisestage nullpunkti number sisestusväljale **Number tabelis** =
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi KIRJE NULLPUNKTITABELISSE, TNC salvestab nullpunkti sisestatud numbri all antud nullpunktitabelisse.

Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse

Kasutage seda funktsiooni mõõteväärtuste salvestamiseks seadmepõhises koordinaatsüsteemis (REF-koordinaadid). Mõõtetulemuste salvestamiseks detailipõhises koordinaatsüsteemis kasutage funktsiooniklahvi KIRJE NULLPUNKTI TABELISSE, vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470.

Funktsiooniklahviga KIRJE EELSEADETE TABELISSE saab TNC pärast kontaktanduri suvalise tsükli teostamist kirjutada mõõtetulemused eelseadetabelisse. Mõõteväärtused salvestatakse siis seadmepõhises koordinaatsüsteemis (REF-koordinaadid). Eelseade tabeli nimeks on PRESET.PR ja see on salvestatud kausta TNC:\table\.

- ▶ Suvalise mõõtefunktsiooni teostamine
- ▶ Kandke soovitud koordinaadid selleks pakutud sisestusväljadesse (sõltuvalt teostatud kontaktanduri tsüklist)
- ▶ Sisestage eelseatud number sisestusväljale **Number tabelis**:
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi KIRJE EELSEADETE TABELISSE: TNC salvestab nullpunkti sisestatud numbri all eelseadetabelisse

15.7 3D-kontaktanduri kalibreerimine

15.7 3D-kontaktanduri kalibreerimine

Sissejuhatus

Selleks, et saaks täpselt määrata 3D-kontaktandurite tegeliku lülituspunkti, tuleb Teil kontaktandurid kalibreerida, vastasel korral ei saa TNC täpseid mõõtetulemusi.

Kontaktandurid alati kalibreerida:

- kasutuselevõtmisel
- andurinõela purunemisel
- andurinõela vahetamisel
- anduri ettenihke muutmisel
- kõrvalekallete korral, nt. seadme kuumenemise tõttu
- aktiivse tööriistatolje muutmisel

Vajutades pärast kalibreerimist funktsiooniklahvi OK, kinnitate sellega aktiivse kontaktanduri kalibreerimisandmed. Uuendatud tööriistaandmed hakkavad kohe kehtima, tööriista uut kutsumist pole vaja.

Kalibreerimisel määrab TNC andurinõela "kasuliku" pikkuse ja mõõtepea "kasuliku" raadiuse. 3D-kontaktanduri kalibreerimiseks pingutage teadaoleva kõrguse ja teadaoleva raadiusega seaderõngas või tapp seadme töölauale.

TNC-s on kalibreerimistsüklid pikkuse kalibreerimiseks ja raadiuse kalibreerimiseks:

- valige funktsiooniklahv MÕÕTMISFUNKTSIOON.

- Kalibreerimistsükli kuvamine: vajutage TS KALIBR.
- Kalibreerimistsükli valimine

TNC kalibreerimistsüklid

Funktsiooni-Funktsioon klahv		Lehekülg
	Pikkuse kalibreerimine	473
	Raadius ja keskme nihke määramine kalibreerimisrõngaga	474
	Raadius ja keskme nihke määramine tapiga või kalibreerimisrõngaga	474
	Raadius ja keskme nihke määramine kalibreerimispeaga	474

Kasuliku pikkuse kalibreerimine

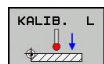

HEIDENHAIN garanteerib mõõtmistsükli toimimise vaid siis, kui kasutatakse HEIDENHAINi kontaktandureid.

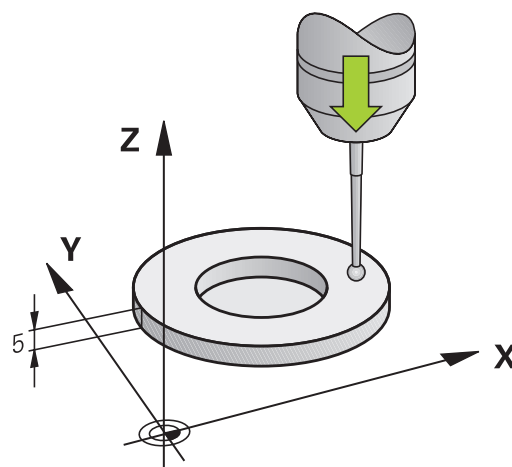

Kontaktanduri kasulik pikkus on alati seotud tööriista tugipunktiga. Reeglina määrab seadme tootja tööriista tugipunkti spindli otsale.

- Seadke tugipunkt spindli teljel nii, et seadme töölauda jaoks kehtib: $Z=0$.

- Kalibreerimisfunktsiooni valimine kontaktanduri pikkuse jaoks: vajutage funktsiooniklahvi KAL. PIKKUS. TNC avab menüüakna nelja sisestusväljaga
- Pikkuse tugi: sisestage seaderõnga kõrgus
- Uus kal. spindlinurk: spindlinurk, millega tehakse kalibreerimist. TNC kasutab etteantud suurusena CAL_ANG kontaktandurite tabelist. Kui muudate seda, salvestab TNC väärtuse kalibreerimise ajal kontaktandurite tabelis.
- Kontaktanduri viimine seaderõnga pealispinna juurde
- Vajadusel muutke liikumissuunda: valige funktsiooniklahvidega või nooleklahvidega
- Pealispinna mõõtmine: vajutage välist START-klahvi
- Tulemuste kontrollimine (vajadusel väärtuste muutmine)
- Väärtuste ülevõtmiseks vajutage funktsiooniklahvi OK
- Kalibreerimisfunktsiooni lõpetamiseks vajutage funktsiooniklahvi LÕPP

15

Käsitsirežiim ja seadistamine

15.7 3D-kontaktanduri kalibreerimine

Tegeliku raadiuse kalibreerimine ja kontaktanduri keskme nihke kompenseerimine

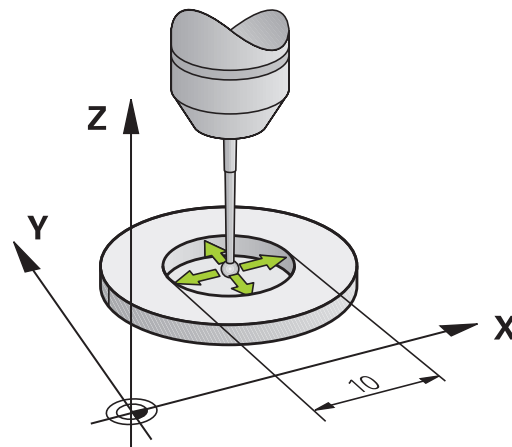

HEIDENHAIN garanteerib mõõtmistsükli toimimise vaid siis, kui kasutatakse HEIDENHAINi kontaktandureid.

Keskme nihet saab määrata ainult selleks sobiva kontaktanduriga.

Kui teete välist kalibreerimist, peate eelnevalt paigutama kontaktanduri keskele kalibreerimispea või kalibreerimistihvti kohale. Arvestage sellega, et mõõtepositsioonidele saaks liikuda kokkupõrketa.

Mõõtepea raadiuse kalibreerimisel teostab TNC automaatse mõõtmisprotseduuri. Esimesel mõõtekäigul leiab TNC kalibreerimisrõnga või tapi keskme (ligikaudne mõõtmine) ja positsioneerib kontaktanduri keskmesse. Seejärel määratakse tegeliku kalibreerimise käigus (täppismõõtmine) mõõtepea raadius. Kui kontaktanduriga saab määrata ka übermõõdu, leitakse järgmisel mõõtekäigul keskme nihe.

Kas ja kuidas saab kontaktandurit orienteerida, see on HEIDENHAINi kontaktandurite puhul ette määratud. Muud kontaktandurid konfigureerib seadme tootja.

Tavaliselt ei ühti kontaktanduri telg täpselt spindliteljega. Kalibreerimissüsteem saab määrata kontaktanduri telje ja spindlitelje vahelise nihke übermõõdu mõõtmisega (pööramine 180°) ja selle arvutuslikult kompenseerida.

Sõltuvalt kontaktanduri orienteerimise võimalustest on kalibreerimisprotseduur erinev:

- Kui orienteerida ei saa või saab vaid ühes suunas: TNC teeb ühe ligikaudse ja ühe täppismõõtmise ning määrab mõõtepea tegeliku raadiuse (veerg R tabelis tool.t)
- Orienteerida saab kahes suunas (nt HEIDENHAINi kaabliga kontaktandurid): teeb ühe ligikaudse ja ühe täppismõõtmise, pöörab kontaktandurit 180° ja teeb veel neli mõõtmisprotseduuri. Übermõõdu mõõtmise abil määratakse lisaks raadiusele ka keskme nihe (CAL_OF üksuses tchprobe.tp).
- Orienteerida saab suvaliselt (nt HEIDENHAINi infrapuna-kontaktandurid): mõõtmisprotseduur: vt „Orienteerida saab kahes suunas”

Käsitsi kalibreerimisel kalibreerimisrõngaga toimige järgmiselt:

- ▶ Asetage mõõtepea käsitsirežiimis seaderõnga avasse.

- ▶ Kalibreerimisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi KAL. R
- ▶ Seaderõnga läbimõõdu sisestamine
- ▶ Ohutu kauguse sisestamine
- ▶ Uus kal. spindlinurk: spindlinurk, millega tehakse kalibreerimist. TNC kasutab etteantud suurusena CAL_ANG kontaktandurite tabelist. Kui muudate seda, salvestab TNC väärtuse kalibreerimise ajal kontaktandurite tabelis.
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist Start-klahvi. 3D-kontaktandur mõõdab automaatse mõõtmisprotseduuri käigus kõiki vajalikke punkte ja arvutab mõõtepea tegeliku raadiuse. Kui saab mõõta übermõõtu, arvutab TNC keskme nihke.
- ▶ Tulemuste kontrollimine (vajadusel väärtuste muutmine)
- ▶ Väärtuste ülevõtmiseks vajutage funktsiooniklahvi OK
- ▶ Kalibreerimisfunktsiooni lõpetamiseks vajutage funktsiooniklahvi LÕPP

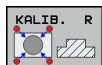

Mõõtepea keskme nihke määramiseks peab seadme tootja TNC ette valmistama. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

15.7 3D-kontaktanduri kalibreerimine

Käsitsi kalibreerimisel tapiga või kalibreerimistihvtiga toimige järgmiselt:

- Positsioneerige mõõtepea käsitsirežiimis keskele kalibreerimistihvti kohale.

- Kalibreerimisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi KAL. R
- Tapi läbimõõdu sisestamine
- Ohutu kauguse sisestamine
- Uus kal. spindlinurk: spindlinurk, millega tehakse kalibreerimist. TNC kasutab etteantud suurusena CAL_ANG kontaktandurite tabelist. Kui muudate seda, salvestab TNC väärtuse kalibreerimise ajal kontaktandurite tabelis.
- Mõõtmine: vajutage välist Start-klahvi. 3D-kontaktandur mõõdab automaatse mõõtmisprotseduuri käigus kõiki vajalikke punkte ja arvutab mõõtepea tegeliku raadiuse. Kui saab mõõta übermõõtu, arvutab TNC keskme nihke.
- Tulemuste kontrollimine (vajadusel väärtuste muutmine)
- Väärtuste ülevõtmiseks vajutage funktsiooniklahvi OK
- Kalibreerimisfunktsiooni lõpetamiseks vajutage funktsiooniklahvi LÕPP

Mõõtepea keskme nihke määramiseks peab seadme tootja TNC ette valmistama.

Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Kalibreerimisväärtuste kuvamine

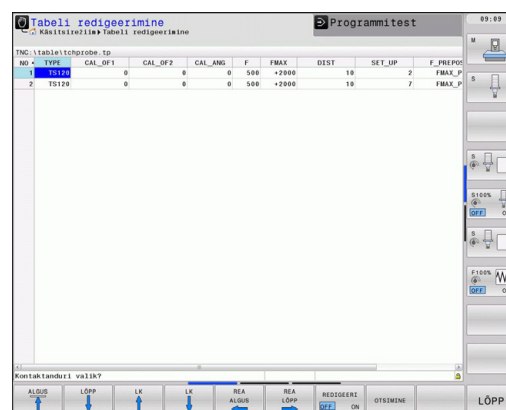
TNC salvestab kontaktanduri tegeliku pikkuse ja tegeliku raadiuse tööriistatabelisse. Kontaktanduri keskme nihke salvestab TNC kontaktanduri tabeli veergudesse CAL_OF1 (peatelg) ja CAL_OF2 (kõrvaltalg). Salvestatud väärtuse kuvamiseks vajutage kontaktanduri tabeli funktsiooniklahvi.

Jälgige, et õige tööriistanumber oleks kontaktanduri kasutamisel aktiivne, sõltumata sellest, kas teostate kontaktanduri tsükli automat- või käsitsirežiimis.

Muu kontaktanduri tabelit puudutava info leiate kasutusjuhendist Tsükli te programmimine.

15.8 Detaili viltuse asendi kompenseerimine 3D-kontaktanduriga

Sissejuhatus

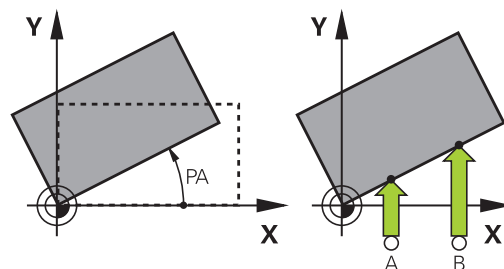
HEIDENHAIN garanteerib mõõtmistsükli toimimise vaid siis, kui kasutatakse HEIDENHAINi kontaktandureid.

Tooriku viltust kinnitust kompenseerib TNC arvutuslikult "põhipööramise" kaudu.

Seejuures seab TNC pöördenurgaks nurga, mille peaks moodustama tooriku tasand töötlustasandi nurga tugiteljega. Vt pilti paremal.

TNC salvestab põhipööramise sõltuvalt tööriista teljest eelseade tabeli veergudesse SPA, SPB või SPC.

Põhipööramise leidmiseks mõõtke kahte punkti detaili külgpinnal. Punktide mõõtmise järjekord pole oluline. Põhipööramise saab leida ka avade või tappide kaudu.

Valige mõõtmissuund tooriku kaldasendi mõõtmiseks alati risti nurga tugiteljega.

Põhipööramise õigeks arvutamiseks programmi käigus tuleb esimeses nihkelause programmeerida töötlustasandi mõlemad koordinaadid.

Põhipööramist saab kasutada ka koos PLANE-funktsiooniga, sel juhul tuleb esmalt aktiveerida põhipööramine ja seejärel PLANE-funktsioon.

Põhipööramise saab aktiveerida ka ilma detaili mõõtmiseta. Sisestage selleks mingi väärtus põhipööramise menüüs ja vajutage funktsiooniklahvi PÕHIPÖÖRAMISE SEADMINE.

15.8 Detaili viltuse asendi kompenseerimine 3D-kontaktanduriga

Põhipööramise määramine

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE PÕÖR..
- ▶ Positsioneerige kontaktandur esimese mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Mõõtmisvaluuna valimine risti nurga tugiteljega: valige telg ja suund funktsiooniklahvi abil
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist START-klahvi
- ▶ Positsioneerige kontaktandur teise mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist Start-klahvi. TNC määrab põhipööramise ja kuvab nurga dialoogi **Pöördenuk järel**
- ▶ Põhipööramise aktiveerimine: vajutage funktsiooniklahvi PÕHIPÕÖRAMISE SEADMINE
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi END

Põhipööramise salvestamine eelseadetabelisse

- ▶ Pärast mõõtmist sisestage eelseatud väärtus tabelisse sisestusväljale **Number tabelis:**, millesse TNC peab salvestama aktiivse põhipööramise
- ▶ Funktsiooniklahvi PÕHIP. KIRJE EELSEADETAB. vajutage, et salvestada põhipööramine eelseadetabelisse.

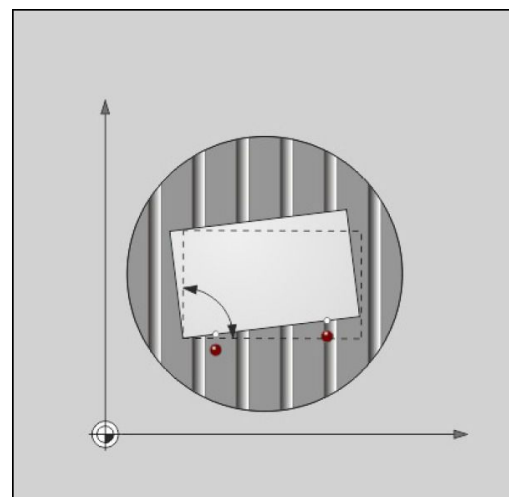
Detaili viltuse asendi kompenseerimine töölaua pööramisega

- ▶ Mõõdetud viltuse asendi kompenseerimiseks töölaua positsioneerimisega vajutage pärast mõõtmist funktsiooniklahvi PÕÖRDLAUA JOONDAMINE

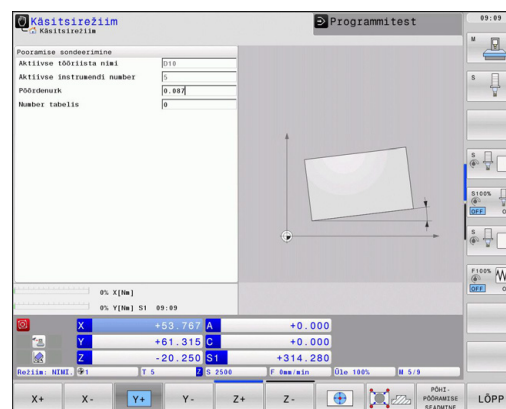

Positsioneerige enne laua pööramist kõik teljed nii, et ei toimuks kokkupõrget. TNC annab enne laua pööramist täiendava hoiatuse.

- ▶ Kui soovite seada tugipunkti pöördlaua teljele, vajutage funktsiooniklahvi LAUA PÕÖRAMISE SEADMINE.
- ▶ Pöördlaua viltuse asendi võib ka salvestada eelseadetabeli suvalisse ritta. Sisestage selleks rea number ja vajutage funktsiooniklahvi LAUA PÕÖR. EELSEADETABELIS. TNC salvestab nurga pöördlaua nihkeveerus, nt veerus C_OFFS C-telje puhul. Vajadusel peate vahetama eelseadetabeli vaadet funktsiooniklahviga PÕHITEISEND./NIHE, et kuvada see veerg.

Kui valite funktsiooni MÕÕTMINE PÖÖR., kuvab TNC põhipööramise aktiivse nurga dialoogis **Pöördenuurk**. Lisaks kuvatakse pöördenuurk ka täiendaval olekunäidul (OLEK POS.). Olekunäidus kuvatakse põhipööramise sümbol, kui TNC seadme telgi vastavalt põhipööramisele nihutab.

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÖTMINE PÖÖR..
- ▶ Sisestage pöördenurk „0”, võtke üle funktsiooniklahviga PÕHIPÖÖRAMISE SEADMINE
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi

15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

Ülevaade

Valige funktsioone joondatud toorikul tugipunkti seadmiseks järgmiste funktsiooniklahvidega:

Funktsiooni-klahv	Funktsioon	Lehekülg
	Tugipunkti seadmine mis tahes teljel	480
	Nurga seadmine tugipunktiks	481
	Ringi keskpunkti seadmine tugipunktiks	482
	Telje kese tugipunktina	482

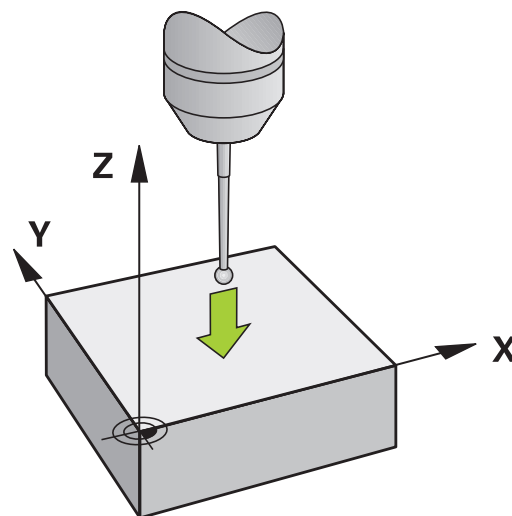
Tugipunkti seadmine suvalisel teljel

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE POS.
- ▶ Asetage kontaktandur mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Valige mõõtmis-suund ja samaaegselt telg, millele seatakse tugipunkt, nt. mõõtmine Z suunas Z: valige funktsiooniklahvi abil
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist START-klahvi
- ▶ **Tugipunkt:** sisestage etteantud koordinaat, võtke üle funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE, vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi END

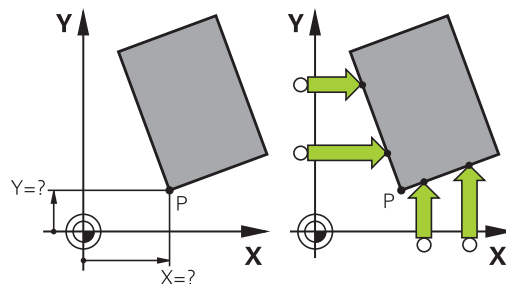
HEIDENHAIN garanteerib mõõtmistsüklite toimimise vaid siis, kui kasutatakse HEIDENHAINi kontaktandureid.

Nurk tugipunktina

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE P.
- ▶ Kontaktandurite positsioneerimine esimese detailiserva esimesse mõõtmispunkti
- ▶ Mõõtmisvalu valimine: valige funktsiooniklahviga
- ▶ Mõõtmise: vajutage välist START-klahvi
- ▶ Positsioneerige kontaktandur teise mõõtmispunkti lähedale samal serval
- ▶ Mõõtmise: vajutage välist START-klahvi
- ▶ Kontaktandurite positsioneerimine teise detailiserva esimesse mõõtmispunkti
- ▶ Mõõtmisvalu valimine: valige funktsiooniklahviga
- ▶ Mõõtmise: vajutage välist START-klahvi
- ▶ Positsioneerige kontaktandur teise mõõtmispunkti lähedale samal serval
- ▶ Mõõtmise: vajutage välist START-klahvi
- ▶ **Tugipunkt:** sisestage mõlemad tugipunkti koordinaadid menüüaknasse, võtke üle funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE või vaata "Kontaktanduri tsükli te mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471)
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi END

HEIDENHAIN garanteerib mõõtmistsükli toimimise vaid siis, kui kasutatakse HEIDENHAINi kontaktandureid.

Kahe sirglõigu lõikumispunkti saab määrata ka puuravade või tappide kaudu ja seada tugipunktiks. Ühte sirget võib aga mõõta vaid kahe samasuguse mõõtefunktsiooni abil (nt kaks puurava).

Mõõtmistsükkel „Nurk tugipunktina” määrab kahe sirglõigu vahelise nurga ja lõikumispunkti. Peale tugipunkti seadmist saab tsükli abil aktiveerida ka põhipööramise. Selleks on TNC-l kaks funktsiooniklahvi, mille abil saab otsustada, kumba sirglõiku soovite kasutada. Funktsiooniklahviga ROT 1 saab aktiveerida põhipööramisena esimese sirglõigu nurga, funktsiooniklahviga ROT 2 - teise sirglõigu nurga.

Kui soovite tsükli aktiveerida põhipööramise, peate seda alati tegema enne tugipunkti seadmist. Pärast tugipunkti seadmist, kirjutamist nullpunkti- või eelseadetabelisse, funktsiooniklahve ROT 1 ja ROT 2 enam ei kuvata.

15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

Ringjoone kese tugipunktina

Tugipunktideks saab seada avade, ümartaskute, täissilindrite, tappide, ringikujuliste saarte jne. keskpunkte.

Sisering:

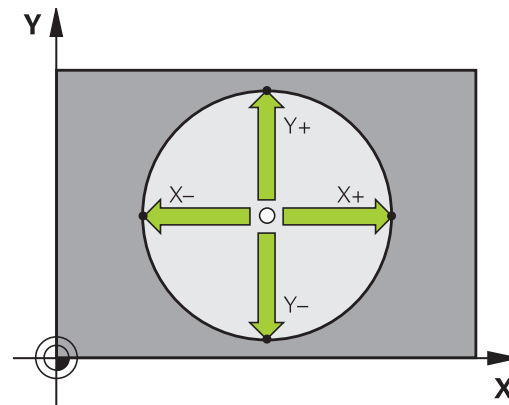
TNC mõõdab ringi siseseina kõigis neljas koordinaattelje suunas.

Katkestatud ringide korral (kaared) saab valida suvalise mõõtmisuuuna.

- Positsioneerige mõõtepea umbes ringi keskele

- Mõõtmisfunktsiooni valimine: valige funktsiooniklahv MÕÕTMINE CC.
- Mõõtmisuuuna või automaatse mõõtmisprotseduuri funktsiooniklahvi valimine
- Mõõtmine: vajutage välist Start-klahvi. Kontaktandurite süsteem mõõdab ringi sisepinda valitud suunas. Kui te ei kasuta automaatset mõõtmisprotseduuri, peate toimingut kordama. Pärast kolmandat mõõtetimingut saate arvutada keskpunkti (soovitav on neli mõõtepunkti).
- Lõpetage mõõtmistoiming ja minge mõõtetulemuste hindamise menüüsse: vajutage funktsiooniklahvi HINDAMINE.
- **Tugipunkt:** sisestage menüüaknasse ringi keskpunkti mõlemad koordinaadid, võtke need funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE üle või kirjutage väärtused tabelisse (vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470 või vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471)
- Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi END

TNC saab välis- või siseringjooni arvutada ka kolme mõõtepunkti järgi, nt ringjoone lõikude puhul. Täpsema tulemuse saab ringjoone arvutamisel nelja mõõtepunkti järgi. Võimaluse korral tuleks mõõtesüsteem eelnevalt paigutada võimalikult keskele.

Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega 15.9

Välisring:

- Positsioneerige kontaktandur esimese mõõtmispunkti lähedale väljaspool ringjoont
- Mõõtmisvaluuna valimine: valige vastava funktsiooniklahviga
- Mõõtmine: vajutage välist Start-klahvi. Kui te ei kasuta automaatset mõõtmisprotseduuri, peate toimingut kordama. Pärast kolmandat mõõtetimingut saate arvutada keskpunkti (soovitav on neli mõõtepunkti).
- Lõpetage mõõtmistoiming ja minge mõõtetulemuste hindamise menüüsse: vajutage funktsiooniklahvi HINDAMINE.
- **Tugipunkt:** sisestage tugipunkti koordinaadid, võtke see funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE üle või kirjutage väärtus tabelisse (vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470 või vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471)
- Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi END

Pärast mõõtmist kuvab TNC ringi keskpunkti tegelikud koordinaadid ja ringi raadiuse PR.

Tugipunkti seadmine mitme ava/ümartapi abil

Teisel funktsiooniklahvide ribal on üks funktsiooniklahv, millega saab seada tugipunkti, arvestades mitme puurava või ümartapi paiknemist. Tugipunktiks võib seada kahe või enama mõõdetava elemendi lõikumispunkti.

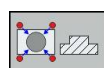
Mõõtmisfunktsiooni valimine puuravade/ümartappide lõikumispunkti jaoks:

- Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE CC.

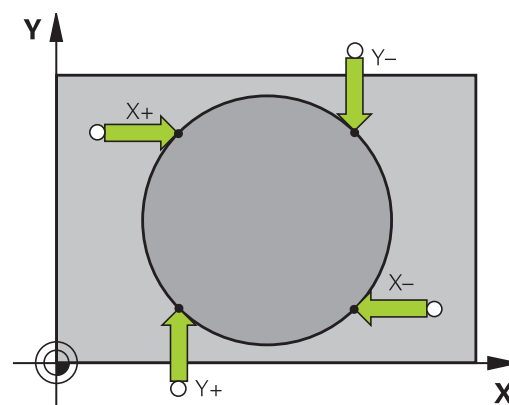
- Ava tuleb mõõta automaatselt: määrake funktsiooniklahviga

- Ümartappi tuleb mõõta automaatselt: määrake funktsiooniklahviga

Paigutage kontaktandur eelnevalt umbes puurava keskmesse või esimese mõõtepunkti lähedale ümartapil. Pärast NC-käivitusklahvi vajutamist mõõdab TNC automaatselt ringjoone nelja punkti.

Seejärel viige kontaktandur järgmise ava juurde ja mõõtke seda samamoodi. Korrake seda protseduuri, kuni kõik avad on tugipunkti määramiseks mõõdetud.

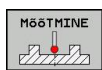
15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

Tugipunkti seadmine mitme puurava lõikumispunkti:

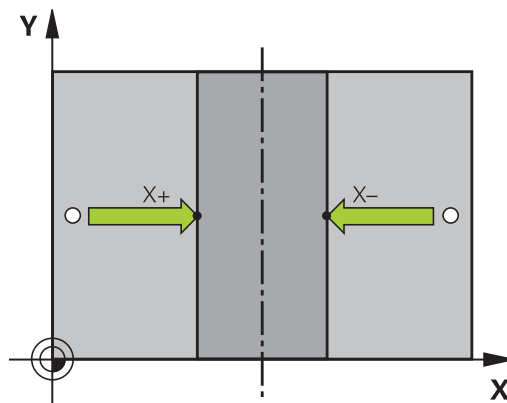
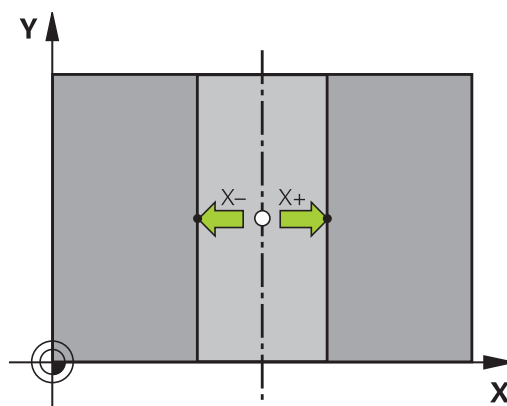

- ▶ Paigutage kontaktandur umbes puurava keskele.
- ▶ Ava tuleb mõõta automaatselt: määrake funktsiooniklahviga
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist Start-klahvi. Kontaktandur mõõdab ringjoont automaatselt.
- ▶ Korrake protseduuri ülejäänud elementide jaoks.
- ▶ Lõpetage mõõtmine ja minge mõõtetulemuste hindamise menüüsse: vajutage funktsiooniklahvi HINDAMINE.
- ▶ **Tugipunkt:** sisestage menüüaknasse ringi keskpunkti mõlemad koordinaadid, võtke need funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE üle või kirjutage väärtused tabelisse (vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470 või vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471)
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage funktsiooniklahvi END

Telje kese tugipunktina

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE.
- ▶ Positsioneerige kontaktandur esimese mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Valige funktsiooniklahviga mõõtmis-suund
- ▶ Mõõtmine: vajutage NC-Start-klahvi
- ▶ Positsioneerige kontaktandur teise mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Mõõtmine: vajutage NC-Start-klahvi
- ▶ **Tugipunkt:** sisestage menüüaknasse tugipunkti koordinaadid, võtke funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE üle või kirjutage väärtused tabelisse (vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470, või vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471).
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage klahvi END.

Detailide mõõtmine 3D-kontaktanduritega

Kontaktandurit saab kasutada töörežiimides Käsitsi ja EI. seaderatas ka selleks, et teostada toorikul lihtsaid mõõtmisi. Kompleksemate mõõtmiste jaoks saab kasutada arvukalt programmeeritavaid mõõtmistsükleid (vaata kasutusjuhendit Tsüklid, peatükk 16, Toorikute automaatne kontrollimine). 3D-kontaktanduriga saab määrata:

- Asendi koordinaadid ja nendest
- tooriku mõõtmised ja nurga

Asendi koordinaatide määramine joondatud toorikul

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE POS.
- ▶ Asetage kontaktandur mõõtmispunkti lähedale
- ▶ Valige mõõtmissuund ja samaaegselt telg, millega koordinaat on seotud: valige vastava funktsiooniklahviga
- ▶ Mõõtmise käivitamine: vajutage välisele START-klahvile

TNC kuvab mõõtmispunkti koordinaadid tugipunktina.

Nurgapunkti koordinaatide määramine töötlustasandil

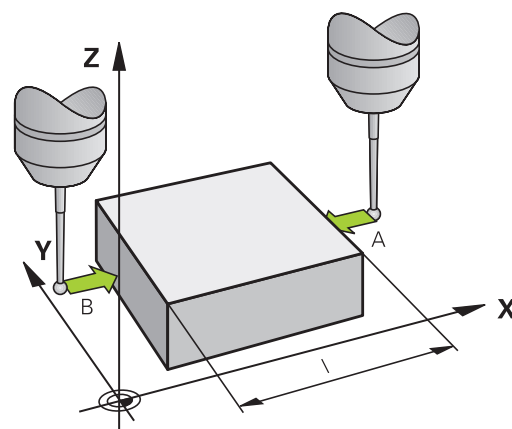
Nurgapunkti koordinaatide määramine: vaata "Nurk tugipunktina", Lehekülg 481. TNC kuvab mõõdetud nurga koordinaadid tugipunktina.

15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

Tooriku mõõtmete määramine

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE POS.
- ▶ Asetage kontaktandur esimese mõõtmispunkti A lähedale
- ▶ Valige funktsiooniklahviga mõõtmis-suund
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist START-klahvi
- ▶ Märkige tugipunktina kuvatud väärtus (vaid juhul, kui eelnevalt seatud tugipunkt jääb kehtima)
- ▶ Tugipunkt: sisestage "0"
- ▶ Dialoogi katkestamine: vajutage klahvi END
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine uuesti: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE POS.
- ▶ Asetage kontaktandur teise mõõtmispunkti B lähedale
- ▶ Mõõtmis-suuna valimine funktsiooniklahviga: samal teljel, kuid vastupidise suunaga, võrreldes esimese mõõtmisega.
- ▶ Mõõtmine: vajutage välist START-klahvi

Tugipunkti näidus on mõlema punkti vahemaa koordinaatteljel.

Asendinäidu väärtuste uuesti seadmine enne pikkuse mõõtmist

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE POS.
- ▶ Mõõtke uuesti esimest mõõtmispunkti
- ▶ Seadke tugipunkt ülesmääratud väärtusele
- ▶ Dialoogi katkestamine: vajutage klahvi END

Nurga mõõtmine

3D-kontaktanduriga saab määrata nurga töötlustasandil.

Mõõdetakse

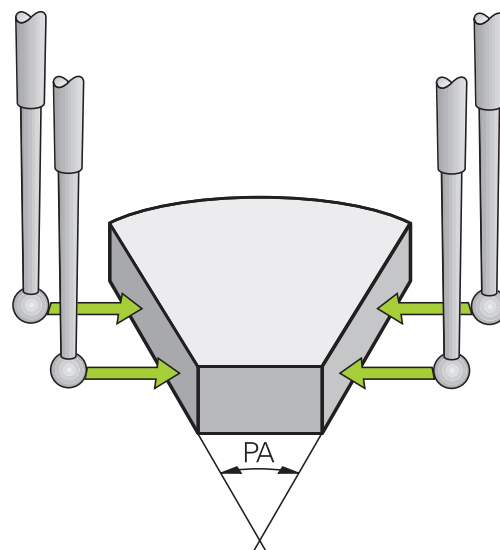
- nurka nurga tugitelje ja tooriku serva vahel või
- nurka kahe serva vahel

Mõõdetud nurka esitatakse maksimaalselt 90° nurgana.

Nurga tugitelje ja tooriku serva vahelise nurga määramine

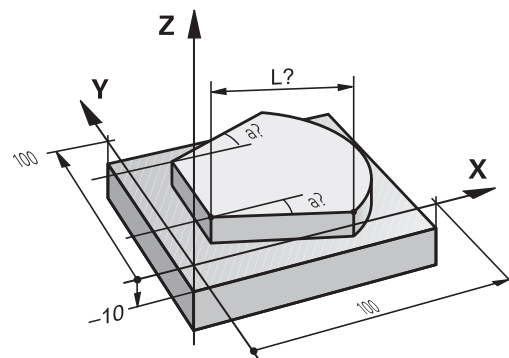

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE PÖÖR..
- ▶ Pöördenuk: märkige üles kuvatud pöördenuk, kui soovite eelnevalt teostatud põhipööramise hiljem jälle taastada
- ▶ Põhipööramine võrreldava küljega vaata "Detaili viltuse asendi kompenseerimine 3D-kontaktanduriga ", Lehekülg 477
- ▶ Funktsiooniklahviga MÕÕTMINE PÖÖR. laske kuvada nurk tugitelje ja tooriku serva vahel kui pöördenuk
- ▶ Tühistage põhipööramine või taastage algne põhipööramine
- ▶ Seadke pöördenuka väärtuseks ülesmääritud väärtus

Tooriku kahe serva vahelise nurga määramine

- ▶ Mõõtmisfunktsiooni valimine: vajutage funktsiooniklahvi MÕÕTMINE PÖÖR..
- ▶ Pöördenuk: märkige üles kuvatud pöördenuk, kui soovite taastada eelnevalt teostatud põhipööramise
- ▶ Teostage esimese külje põhipööramine vaata "Detaili viltuse asendi kompenseerimine 3D-kontaktanduriga ", Lehekülg 477
- ▶ Mõõtke teist külge samuti kui põhipööramise korral, ärge seadke pöördenukaks 0!
- ▶ Funktsiooniklahviga MÕÕTMINE PÖÖR. kuvage nurk PA tooriku servade vahel kui pöördenuk
- ▶ Tühistage põhipööramine või taastage algne põhipööramine: seadke pöördenuk ülesmääritud väärtusele

15.9 Tugipunkti seadmine 3D-kontaktanduritega

Mõõtefunktsioonide kasutamine koos mehaaniliste andurite või mikromõõturitega

Kui teie seadmel puudub elektrooniline 3D-kontaktandur, siis saate kasutada kõiki eespool kirjeldatud käsitsi teostatavaid mõõtmisfunktsioone (erand: kalibreerimisfunktsioonid) ka mehaaniliste sondidega või lihtmõõtmise abil.

Elektroonilise signaali asemel, mida 3D kontaktandur mõõtmise käigus automaatselt genereerib, aktiveerige **mõõtmisasendi** ülevõtmiseks lülitussignaali käsitsi klahvi abil. Selleks toimige järgmiselt:

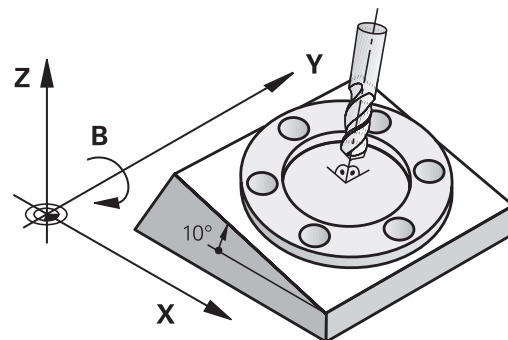
- ▶ Valige funktsiooniklahviga suvaline mõõtmisfunktsioon
- ▶ Viige mehaaniline sond esimesse asendisse, mille TNC peab üle võtma
- ▶ Asendi ülevõtmine: vajutage funktsiooniklahvi Tegeliku asendi ülevõtmine, TNC salvestab tegeliku asendi
- ▶ Viige mehaaniline sond järgmisse asendisse, mille TNC peab üle võtma
- ▶ Asendi ülevõtmine: vajutage funktsiooniklahvi Tegeliku asendi ülevõtmine, TNC salvestab tegeliku asendi
- ▶ Vajadusel liikuge järgmisse asendisse ja võtke üle, nagu eespool kirjeldatud
- ▶ **Tugipunkt:** sisestage menüüaknasse uue tugipunkti koordinaadid, võtke need funktsiooniklahviga TUGIPUNKTI SEADMINE üle või kirjutage väärtused tabelisse (vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine nullpunktitabelisse", Lehekülg 470 või vaata "Kontaktanduri tsüklite mõõtetulemuste kandmine eelseadetabelisse", Lehekülg 471)
- ▶ Mõõtmisfunktsiooni lõpetamine: vajutage klahvi END

15.10 Töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Rakendamine, tööviis

Seadme tootja kohandab töötlustasandi kallutamise funktsioonid TNC-ga ja seadmega. Mõningate kallutatavate hoidepeade (kallutatavate töölaudade) korral määrab seadme tootja, kas tsükli programmeeritavaid nurki vaadeldakse TNC-s pöördetelgede koordinaatidena või kaldtasandi nurgakomponentidena. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

TNC toetab tööpinkide töötlustasandi kallutamist nii kallutatavate hoidepeade kui ka kallutatavate töölaudade korral. Tüüpilised rakendused on näiteks nurga all puurimine või ruumis kaldu asetsevad kontuurid. Töötlustasandit kallutatakse sealjuures alati aktiivse nullpunkti suhtes. Töötlemine programmeeritakse harjumuspärasel viisil mõnel põhitasandil (näiteks X/Y-tasandil), töötlemine ise toimub aga põhitasandi suhtes kallutatud tasandil.

Töötlustasandi kallutamiseks võite kasutada kolme funktsiooni:

- käsitsi kallutamine funktsiooniklahviga 3D PÖÖR töörežiimides Käsitsirežiim ja El. seaderatas, vaata "Käsitsi kallutamise aktiveerimine", Lehekülg 492
- Juhitud kallutamine, Tsükkel **G80** töötlusprogrammis (vaata kasutusjuhendit Tsükliid, Tsükkel 19 TÖÖTLUSTASAND)
- Juhitud kallutamine, **PLANE**-funktsioon töötlusprogrammis vaata "PLANE-funktsioon: töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)", Lehekülg 367

Töötlustasandi kallutamiseks kasutatavad TNC-funktsioonid on koordinaatide teisendused. Sealjuures on töötlustasand alati risti tööriista teljega.

15.10 Töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

TNC eristab töötlustasandi kallutamisel kahte seadmetüüpi.

■ **Kallutatava lauaga tööpink**

- Töödeldav detail tuleb kallutatava laua vastava suunamisega, näiteks L-lause abil, soovitud töötlusasendisse viia
- Teisendatud tööriistatelse asend seadmepõhise koordinaatsüsteemi suhtes **ei muutu**. Kui töölauda ja ühtlasi ka töödeldavat detaili pöörata näiteks 90°, **ei pöörd**u koordinaatsüsteem kaasa. Kui vajutate käsitsirežiimil telje suunaklahvi Z+, liigub tööriist suunas Z+
- TNC võtab teisendatud koordinaatsüsteemi arvutamisel arvesse ainult kallutatava laua mehaaniliselt põhjustatud nihkeid – nn “translatoreid” komponente.

■ **Kaldpeaga tööpink**

- Tööriist tuleb kaldpea vastava suunamisega, näiteks L-lause abil, soovitud tööasendisse viia
- Kallutatud (teisendatud) tööriistatelse asend muutub seadmepõhise koordinaatsüsteemi suhtes: kui seadme kaldpead, seega ka tööriista, pöörata näiteks B-teljel +90°, pöördub koordinaatsüsteem kaasa. Kui vajutate käsitsirežiimis telje suunaklahvi Z+, liigub tööriist seadmepõhises koordinaatsüsteemis suunas X+
- TNC võtab teisendatud koordinaatsüsteemi arvutamisel arvesse kaldpea mehaanilisi nihkeid (“translatoreid” komponente) ja nihkeid, mis tekivad tööriista kallutamisest (tööriista 3D pikkusekorrekatuur)

TNC toetab töötlustasandi kallutamist ainult spindliteljega Z.

Võrdluspunktidesse liikumine kallutatud telgede korral

TNC aktiveerib automaatselt kallutatud töötlustasandi, kui see funktsioon oli juhtseadme väljalülitamisel aktiivne. Siis liigutab TNC teljesuuna klahvi vajutamisel telgi kallutatud koordinaatsüsteemis. Positsioneerige tööriist nii, et hilisemal võrdluspunktide ülesõitmisel ei saaks tekkida kokkupõrget. Võrdluspunktide läbimiseks peate deaktiveerima funktsiooni „Töötlustasandi kallutamine”, vaata "Käsitsi kallutamise aktiveerimine", Lehekülg 492.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Arvestage, et funktsioon „Töötlustaseme pööramine” on režiimis „Käsitsirežiim” aktiivne ja menüüsse kantud nurgaväärtused vastavad kallutustelje tegelikele nurkadele.

Deaktiveerige funktsioon „Töötlustasandi kallutamine” enne võrdluspunktide läbimist. Jälgige, et ei tekiks kokkupõrget. Vajaduse korral vabastage eelnevalt tööriist.

Asendinäidud kallutatud süsteemis

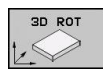
Olekuväljal kuvatavad asendid (**ETTEANTUD** ja **TEGELIK**) on antud kallutatud koordinaatsüsteemis.

Piirangud töötlustasandi kallutamisel

- Põhipööramise mõõtmisfunktsioon ei ole rakendatav, kui aktiveerisite käsitsirežiimis funktsiooni Töötlustasandi kallutamine
- Funktsioon "Tegeliku asendi ülevõtmine" on aktiveeritud töötlustasandi kallutamise funktsiooni korral keelatud
- PLC-positsioneerimised (seadme tootja kindlaks määratud) on keelatud

15.10 Töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Käsitsi kallutamise aktiveerimine

- Käsitsi kallutamise valimine: vajutage funktsiooniklahvi 3D ROT

- Viige kursoriga nooleklahviga menüüpunktile **Käsitsirežiim**

- Käsitsi kallutamise aktiveerimine: vajutage funktsiooniklahvi AKTIIVNE

- Seadke nooleklahvi abil kursoriga soovitud pöördeteljele

- Sisestage kaldenurk

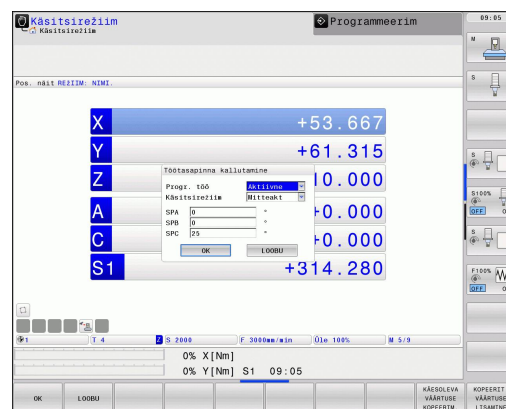

- Sisestamise lõpetamine: klahv LÖPP

Deaktiveerimiseks seadke menüüs **Töötlustasandi kallutamine** soovitud režiimid mitteaktiivseteks.

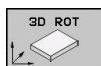
Kui funktsioon Töötlustasandi kallutamine on aktiivne ja TNC nihutab seadme telgi vastavalt kallutatud telgedele, kuvab olekunäit sümboli

Kui funktsioon Töötlustasandi kallutamine aktiveerida Programmikäigu režiimis, kehtib menüüs sisestatud kaldenurk alates täidetava töötlusprogrammi esimesest lausest. Kui rakendada töötlemisprogrammis tsükli **G80** või **PLANE**-funktsiooni, siis kehtivad seal defineeritud nurgaväärtused. Menüüsse sisestatud nurgaväärtused kirjutatakse aktiveeritud väärtustega üle.

Selle funktsiooniga saate töörežiimides Käsisirežiim ja El. seaderatas tööriista nihutada tööriistatelle osutatud suunas väliste suunaklahvide või seaderatta abil. Seda funktsiooni kasutage, kui

- soovite 5-teljelise programmi korral tööriista programmikatkkestuse ajal tööriistatelle suunas eemaldada
- soovite paigaldatud tööriistaga seaderatta või väliste suunaklahvide abil käsitsirežiimis töötlust teostada

- Käsitsi kallutamise valimine: vajutage funktsiooniklahvi 3D ROT

- ▶ Viige kursoriväli nooleklahviga menüüpunktile
- ### Käsitsirežiim

- ▶ Aktiveerige aktiivne tööriistatle suund aktiivseks töötlemissuunaks: vajutage funktsiooniklahvi TR-TEL G.

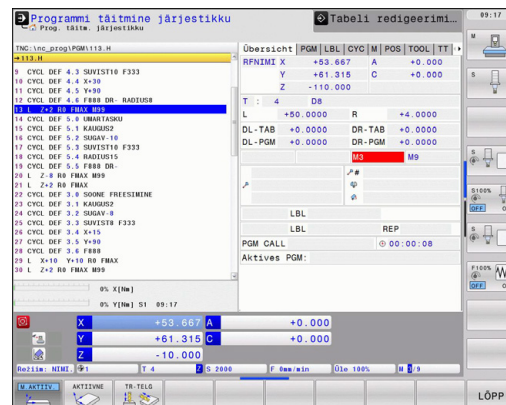
- Sisestamise lõpetamine: klahv LÕPP

Deaktiveerimiseks seadke menüüs Töotlustasandi kallutamine menüüpunkt **Käsitsirežiim** mitteaktiivseks.

Kui funktsioon **Nihutamine tööriistatelje suunas** on aktiivne, kuvab olekunäit sümboli .

See funktsioon on kasutatav ka siis, kui olete programmi katkestanud ja soovite telgesid käsitsi nihutada.

15.10 Töötlustasandi kallutamine (tarkvarasuvand 1)

Tugipunkti seadmine kallutatud süsteemis

Pärast seda, kui pöördeteljed on positsioneeritud, seadke tugipunkt samal viisil nagu kallutamata süsteemis. TNC käitumine tugipunkti seadmisel sõltub seejuures seadmeparameetri **CfgPresetSettings/chkTiltingAxes** seadistusest:

- **chkTiltingAxes: On** TNC kontrollib aktiivse kallutatud töötlustasandi korral, kas pöördetelgede tegelikud koordinaadid ühtivad tugipunkti seadmisel telgedel X, Y ja Z teie defineeritud kaldenurkadega (3D-ROT-menüü). Kui töötlustasandi kallutusfunktsioon on mitteaktiivne, kontrollib TNC, kas pöördeteljed on asendis 0° (tegelikud asendid). Kui asendid ei ühti, annab TNC veateate.
- **chkTiltingAxes: Off** TNC ei kontrolli, kas pöördetelgede kehtivad koordinaadid (tegelikud asendid) ühtivad teie defineeritud kaldenurkadega.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Tugipunkt tuleb alati seada kõigil kolmel põhiteljel.

16

**Käsitsi
sisestusega
positsioneerimine**

Käsitsi sisestusega positsioneerimine

16.1 Lihtsate töötluste programmeerimine ja teostamine

16.1 Lihtsate töötluste programmeerimine ja teostamine

Käsitsi sisestusega positsioneerimine sobib lihtsateks tööoperatsioonideks või tööriista eelpositsioneerimiseks. Siin saate sisestada lühikese programmi HEIDENHAINi lihtteksti või DIN/ISO formaadis ja selle kohe rakendada. Ka TNC tsükleid saab kutsuda. Programm salvestatakse failis \$MDI. Käsitsi positsioneerimisel võib aktiveerida täiendava olekunäidu.

Käsitsi sisestusega positsioneerimise kasutamine

Piirang

Järgmisi funktsioone ei saa MDI režiimis kasutada:

- vaba kontuuri programmeerimine FK
- programmiosa kordused
- alamprogrammi tehnika
- trajektoori korrektuurid
- programmeerimisgraafika
- programmi kutsumine %
- programmijada graafika

- ▶ Valige režiim Käsitsi sisestusega positsioneerimine. Faili \$MDI suvaline programmeerimine

- ▶ Programmi käivitamine: väline START-klahv

Käsitsi sisestusega positsioneerimine

16.1 Lihtsate töötluste programmeerimine ja teostamine

Näide 2: tooriku viltuse asendi kõrvaldamine pöördlauaga seadmetel

- ▶ Pööramine 3D-kontaktanduritega, vt kasutusjuhendit Tsüklite programmeerimine, „Kontaktanduri tsüklid režiimides Käsitsi ja El. seaderatas“, lõik "Tooriku viltuse asendi kompenseerimine".
- ▶ Märkige pöördenuk üles ja tühistage põhipööramine

- ▶ Valige režiim Käsitsi sisestusega positsioneerimine.

- ▶ Valige pöördlaua telg, märkige pöördenuk ja sisestage ettenihe, nt **L C+2.561 F50**

- ▶ Lõpetage sisestamine

- ▶ Vajutage välist START-klahvi: viltune asend kõrvaldatakse pöördlaua pööramise teel

Programmi varundamine või kustutamine \$MDI-st

Faili \$MDI kasutatakse tavaliselt lühikeste ja ajutiselt vajaminevate programmide jaoks. Kui mõni programm tuleb siiski salvestada, toimige järgmiselt:

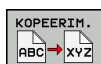
- ▶ Valige töörežiim Programmi salvestamine/redigeerimine

- ▶ Kutsuge failihaldur: klahv PGM MGT (Program Management)

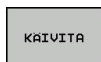
- ▶ Märgistage fail \$MDI

- ▶ Valige „Faili kopeerimine”: funktsiooniklahv KOPEERI

SIHTFAIL =

- ▶ Sisestage nimi, mille all faili \$MDI käesolev sisu salvestatakse, nt **PUURAVA**.

- ▶ Tehke koopia

- ▶ Failihalduri sulgemine: funktsiooniklahv LÕPP

Lisainfo: vaata "Üksiku faili kopeerimine", Lehekülg 107.

17

**Programmitest ja
programmikäik**

17.1 Graafika

17.1 Graafika

Kasutamine

Programmi töörežiimides ja programmitesti režiimis simuleerib TNC töötlust graafiliselt. Funktsiooniklahvidega saab valida, kas

- Pealtvaade
- Kujutis 3 tasapinnas
- 3D-kujutis
- 3D joongraafika

TNC-graafik kujutab toorikut, mida töödeldakse silindrikujulise tööriistaga. Aktiivse tööriistatabeli korral saab kujutada töötlust raadiusfreesiga. Selleks sisestage tööriistatabelisse $R2 = R$.

TNC ei kuva graafikut, kui

- töötavas programmis pole kehtivat tooriku definitsiooni
- ühtki programmi pole valitud

TNC ei kujuta graafikul T-lauses programmeeritud raadiuse varu **DR**.

Graafilist simulatsiooni saate programmiosade või pöördetelgede liikumisega programmide jaoks kasutada ainult tingimuslikult. TNC ei pruugi graafikat õigesti kuvada.

Kiirus Programmitesti seadistamine

Viimati seadistatud kiirus kehtib seni (ka vahepealse volukatkestuse korral), kuni seatakse uus.

Pärast programmi käivitamist kuvab TNC järgmised funktsiooniklahvid, millega saab simulatsiooni kiirust muuta:

Funktsioonid	Funktsiooni- klahv
Programmi testimine kiirusega, millega toimub ka töötus (arvestatakse programmeeritud ettenihkeid)	
Testimiskiiruse järk-järguline tõstmine	
Testimiskiiruse järk-järguline vähendamine	
Programmi testimine maksimaalse võimaliku kiirusega (vaikesäte)	

Võite simulatsiooni kiiruse seadistada ka enne programmi käivitamist:

- Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi

- Valige funktsioon simulatsiooni kiiruse seadistamiseks

- Valige soovitud funktsioon funktsiooniklahviga, nt tõstke testi kiirust sammukaupa

17.1 Graafika

Ülevaade: vaated

Programmikäigu töörežiimides ja programmitesti režiimis kuvab TNC järgmised funktsiooniklahvid:

Vaade	Funktsiooniklahv
Pealtvaade	
Kujutis 3-l tasapinnal	
3D-kujutis	
Kõrge resolutsiooniga 3D-graafika	
3D-joongraafika	

Piirang programmi töö ajal

Töötlust ei saa graafiliselt kuvada sel ajal, kui TNC protsessor on üle koormatud keerukate töötlusülesannete või suurte pindade töötlustega. Näide: kogu tooriku pinna freesimine suure tööriistaga. TNC ei jätka enam graafikat ja kuvab graafikaaknas teksti **ERROR**. Töötlus aga toimub edasi.

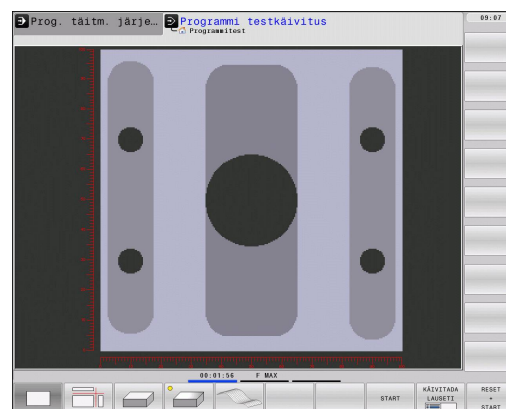
TNC ei kujuta programmi käigu graafikul mitmeteljetöötlusti töötlemise ajal graafiliselt. Graafikaaknas ilmub sellistel juhtudel veateade **Telg pole kuvatav**.

Pealtvaade

Selles vaates toimub graafiline simulatsioon kõige kiiremini.

- ▶ Pealtvaate valimine funktsiooniklahviga
- ▶ Sügavuse kujutamisel kehtib sellel graafikul: „mida sügavam, seda tumedam“

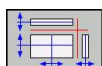

Kujutis 3-I tasapinnal

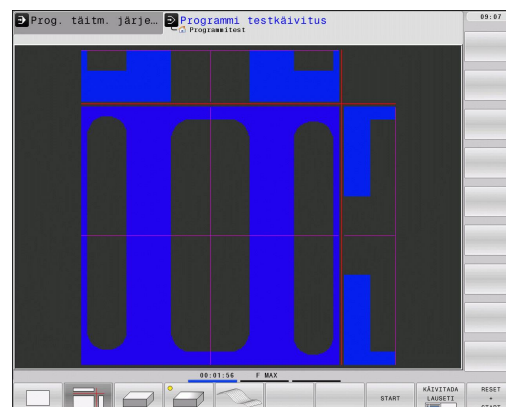
Kujutis näitab pealtvaadet koos 2 lõikega, sarnaselt tehnilise joonisega. Sümbol vasakul graafiku all näitab, kas kujutis vastab projektsioonimeetodile 1 või projektsioonimeetodile 2, vastavalt DIN 6 osale 1 (MP7310 abil valitav).

3-I tasapinnal kujutamise korral saate kasutada detailvaate suurendamise funktsioone, vaata "Väljalõike suurendamine", Lehekülg 508.

Lisaks saab lõiketasandit funktsiooniklahvidega nihutada:

- ▶ Valida funktsiooniklahv tooriku kujutamiseks 3-I tasapinnal
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba ümber, kuni kuvatakse lõiketasandi nihutamise funktsioonide valikuklahv
- ▶ Lõiketasandi nihutamise funktsioonide valimine: TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid

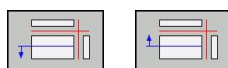
Funktsioon

Funktsiooniklahvid

Vertikaalse lõiketasandi nihutamine paremale või vasakule

Vertikaalse lõiketasandi nihutamine ette või taha

Horisontaalse lõiketasandi nihutamine üles või alla

Lõiketasandi asend on nihutamise ajal ekraanil nähtav.

Lõiketasandi vaikeasend on valitud nii, et see paikneb töötlustasandil tooriku keskmes ja tööriistateljel tooriku ülaserval.

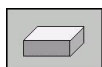
3D-kujutis

TNC kuvab tooriku ruumiliselt.

3D-kujutist saate funktsiooniklahvide abil ümber vertikaaltelje pöörata ja ümber horisontaaltelje kallutada. Kui TNC-ga on ühendatud hiir, saab seda funktsiooni teostada ka allavajutatud parema hiireklahvi abil.

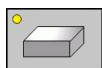
Tooriku kontuurid saab graafilise simulatsiooni alguses kuvada raamina.

Programmitesti töörežiimis saate kasutada detailvaate suurendamise funktsioone, vaata "Väljalõike suurendamine", Lehekülg 508.

- 3D-vaate valimine funktsiooniklahviga.

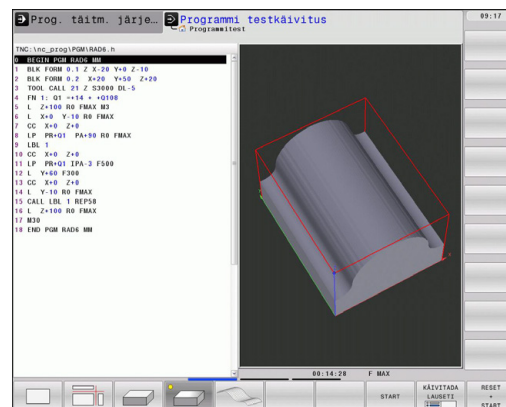
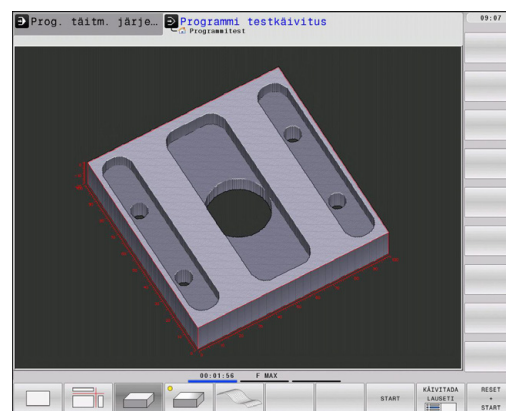
Kõrge resolutsiooniga 3D-kujutises saate kuvada töödeldava detaili pinna veelgi detailsemalt. TNC loob simuleeritud valgusallikaga reaalsed valguse ja varju olud.

- Kõrge resolutsiooniga 3D-kujutise valimine funktsiooniklahviga.

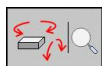
3D-graafika kiirus sõltub lõike pikkusest (veerg **LCUTS** tööriistatabelis). Kui **LCUTS** on defineeritud 0-ga (vaikesäte), siis toimub simulatsioon lõpmatult suure lõikepikkusega, mis muudab esituse aeglaseks.

3D-kujutise pööramine ja suurendamine või vähendamine

- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba ümber, kuni kuvatakse funktsioonide Pööramine ja Suurendamine/vähendamine valikuklahv

- ▶ Funktsioonide Pööramine ja Suurendamine/vähendamine valimine:

Funktsioon	Funktsiooniklahvid
Kujutise vertikaalne pööramine 5° haaval	
Kujutise horisontaalne kallutamine 5° haaval	
Kujutise astmeline suurendamine. Suurendatud kujutise korral kuvab TNC graafikaakna jalusereal tähe Z	
Kujutise astmeline vähendamine. Vähendatud kujutise korral kuvab TNC graafikaakna jalusereal tähe Z	
Kujutise lähtestamine programmeeritud suurusele	

Kui TNC-ga on ühendatud hiir, saab eelkirjeldatud funktsioone teostada ka hiirega:

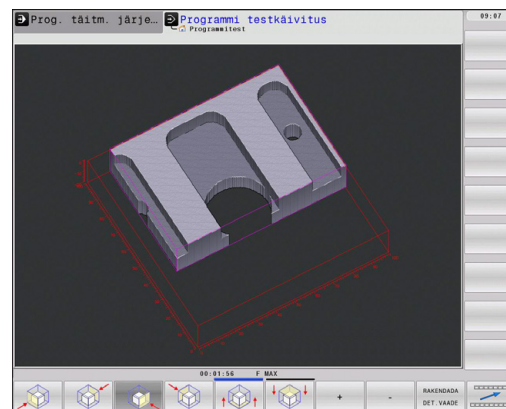
- ▶ Kujutise pööramine kolmes mõõtmes: hoidke parempoolset hiireklahvi allavajutatuna ja liigutage hiirt. Pärast parempoolse hiirenupu vabastamist orienteerib TNC tooriku defineeritud joonduse alusel
- ▶ Kujutatud graafiku nihutamine: hoidke keskmist hiireklahvi või kerimisratast allavajutatuna ja liigutage hiirt. TNC nihutab toorikut vastavas suunas. Pärast keskmise hiireklahvi vabastamist rihib TNC tooriku defineeritud positsioonile
- ▶ Teatud piirkonna suumimine hiire abil: hoides all vasakpoolset hiireklahvi, märkige ära ristkülikukujuline suumipiirkond. Pärast vasakpoolse hiirenupu vabastamist suurendab TNC tooriku defineeritud piirkonda
- ▶ Kiire suurendamine ja vähendamine hiire abil: pöörake hiire kerimisratast edasi või tagasi

17.1 Graafika

Väljalõike suurendamine

Detailvaadet saab režiimides Programmitest ja Programmikäik kõigis vaadetes muuta.

Selleks peab graafiline simulatsioon või programm olema peatatud. Detailvaate suurendamine toimib alati kõikide kujutisevariantide korral.

Detailvaate suurenduse muutmine

Vt funktsiooniklahve tabelis

- ▶ Vajadusel peatage graafiline simulatsioon
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba režiimides Programmitest või Programmikäik ümber, kuni kuvatakse detailvaate suurendamise valikuklahv

- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba ümber, kuni kuvatakse detailvaate suurendamise funktsioonide valikuklahv

- ▶ Detailvaate suurendamise funktsioonide valimine
- ▶ Valige funktsiooniklahviga (vt alltoodud tabelit) tooriku külg
- ▶ Tooriku vähendamine või suurendamine: hoidke funktsiooniklahvi „-“ või „+“ allavajutatuna
- ▶ Käivitage uuesti programmitest või programmikäik funktsiooniklahviga START (RESET + START kuvab uuesti algse tooriku)

Funktsioon

Funktsiooniklahvid

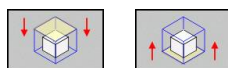
Tooriku vasaku või parema külje valimine

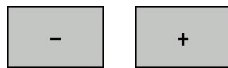
Tooriku eesmise või tagumise külje valimine

Tooriku ülemise või alumise külje valimine

Tooriku vähendamise või suurendamise lõiketasandi nihutamine

Väljalõike kasutuselevõtmine

Seni simuleeritud töötusi pärast uut detaililõiget enam ei arvestata. TNC kuvab juba töödeldud ala toorikuna.

Kui TNC ei saa toorikut vähendada või suurendada, kuvab juhtsüsteem graafikuaknas vastava tõrketeate. Tõrketeate kõrvaldamiseks suurendage või vähendage uuesti toorikut.

Graafilise simulatsiooni kordamine

Töötlusprogrammi saab graafiliselt simuleerida suvaline arv kordi. Seejuures saab graafiku toorikule või selle suurendatud detailvaatele lähtestada.

Funktsioon

Funktsiooni- klahv

Töötlemata tooriku kuvamine viimati valitud detailvaate suurendusega

TOOR.KUVA
LAHTES-
TADA

Lähtestada detailvaate suurendus nii, et TNC kuvaks töödeldud või töötlemata tooriku vastavalt programmeeritud BLK-vormile

TOORIK
AKNAS
BLK FORM

Funktsiooniklahviga TOORIK KUI BLK VORM kuvab TNC, ka pärast detailvaadet ilma DETAILV. RAKEND. tooriku jälle programmeeritud suuruses.

Tööriista kuvamine

Pealtvaates ja 3-tasandilise kujutisena saab tööriista kuvada simulatsiooni ajal. TNC kujutab tööriista läbimõdus, mis on defineeritud tööriistatabelis.

Funktsioon

Funktsiooni- klahv

Tööriista simulatsiooni ajal mitte kuvada

TOOR.-DE
NAITAMINE
PEITMINE

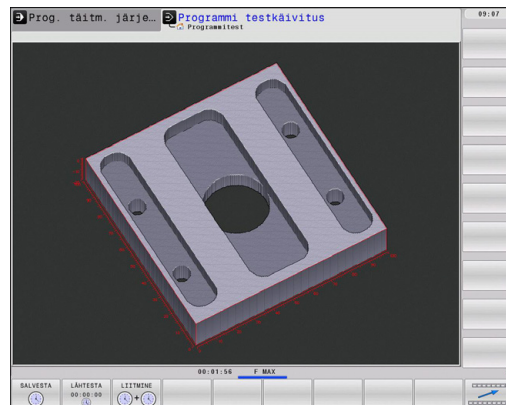
Kuvada tööriist simulatsiooni ajal

TOOR.-DE
NAITAMINE
PEITMINE

Töötlusaja määramine

Programmikäigu režiimid

Programmi kestuse näit. Katkestuste korral aeg peatatakse.

Programmitest

Ajanäit, mida TNC arvutab tööriista liigutamisteks koos ettenihkega, TNC arvestab ka viivitusaegu. TNC määratud aeg ühtib vaid tingimisi valmistamisaja kalkulatsiooniga, sest TNC ei arvesta seadmetehnilist ajakulu (nt tööriistavahetuseks).

Stopperifunktsiooni valimine

- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba ümber, kuni kuvatakse stopperifunktsioonide valikuklahv

- ▶ Valige stopperifunktsioon

- ▶ Valige soovitud funktsioon funktsiooniklahviga, nt salvestage kuvatud aeg

Stopperifunktsioonid

Funktsiooni- klahv

Kuvatud aja salvestamine

Salvestatud ja kuvatud aja summa kuvamine

Kuvatud aja kustutamine

TNC lähtestab töötusaja programmitesti ajal niipea, kui uus toorik **G30/G31** on töödeldud.

3D-joongraafika

Kasutamine

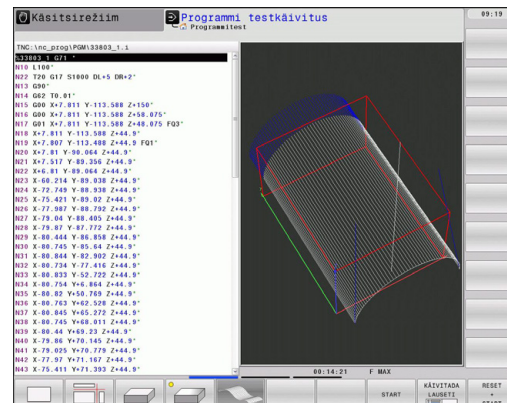
Kolmemõõtmelise joongraafikaga saate TNC programmeeritud liikumisteid kuvada kolmemõõtmeliselt. Detailide kiireks äratundmiseks saate kasutada võimsat suumimisfunktsiooni.

Eriti just väljaspool koostatud programme saate 3D-joongraafikaga juba enne töötlust ebakorrapära suhtes kontrollida, et vältida detailil soovimatuid töötlusmärke. Taolised töötlusmargid tekivad näiteks siis, kui postprotsessor esitab punktid valesti.

TNC kuvab liikumise FMAX-iga 3D-joongraafikas siniselt.

3D joongraafikut võite kasutada jaosekraani (Split-Screen) ja täisekraani režiimil:

- ▶ Programmi kuvamiseks vasakule ja 3D joonte kuvamiseks paremale: vajutage klahvi SPLIT SCREEN ja funktsiooniklahvi PROGRAMM + GRAAFIKA
- ▶ 3D-joongraafika kuvamiseks täisekraanil: vajutage klahvi SPLIT SCREEN ja funktsiooniklahvi GRAAFIKA

3D-joongraafiku funktsioonid

Funktsioon	Funktsiooniklahv
Suumiraami kuvamine ja ülespoole nihutamine. Hoidke nihutamiseks funktsiooniklahvi all	
Suumiraami kuvamine ja allapoole nihutamine. Hoidke nihutamiseks funktsiooniklahvi all	
Suumiraami kuvamine ja vasakule nihutamine. Hoidke nihutamiseks funktsiooniklahvi all	
Suumiraami kuvamine ja paremale nihutamine. Hoidke nihutamiseks funktsiooniklahvi all	
Tooriku päripäeva pööramine	
Tooriku vastupäeva pööramine	
Tooriku tahapoole kallutamine	
Tooriku ettepoole kallutamine	
Kujutise astmeline suurendamine. Suurendatud kujutise korral kuvab TNC graafikaakna jalusereal tähe Z	
Kujutise astmeline vähendamine. Vähendatud kujutise korral kuvab TNC graafikaakna jalusereal tähe Z	
Detaili kuvamine originaalsuuruses	
BLK-KUJU kuvamine joontega	

17.1 Graafika

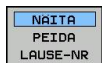
3D-joongraafika käsitlemiseks võite kasutada ka hiirt. Saate kasutada järgmisi funktsioone:

- ▶ Kujutatud traatmudeli kolmemõõtmeliseks pööramiseks: hoidke parempoolset hiireklahvi allavajutatuna ja liigutage hiirt. TNC kuvab suunanoole, mis suunas detaili pööratakse
- ▶ Kujutatud traatmudeli nihutamine: hoidke keskmist hiireklahvi või kerimisratast allavajutatuna ja liigutage hiirt. TNC nihutab toorikut vastavas suunas. Pärast keskmise hiireklahvi vabastamist rihib TNC tooriku defineeritud positsioonile
- ▶ Teatud piirkonna suumimine hiire abil: hoides all vasakpoolset hiireklahvi, märkige ära ristkülikukujuline suumipiirkond. Pärast vasakpoolse hiirenupu vabastamist suurendab TNC tooriku defineeritud piirkonda
- ▶ Kiire suurendamine ja vähendamine hiire abil: pöörake hiire kerimisratast edasi või tagasi

Lausenumbrite kuvamine ja peitmine

- ▶ Funktsiooniklahvi rea ümberlülitamine

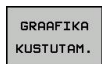

- ▶ Lausenumbrite kuvamine: seadke funktsiooniklahv NÄITA / PEIDA LAUSENUMBER asendisse NÄITA
- ▶ Lausenumbrite peitmine: seadke funktsiooniklahv NÄITA / PEIDA LAUSENUMBER asendisse PEIDA

Graafika kustutamine

- ▶ Funktsiooniklahvide riba ümberlülitamine

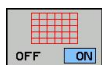

- ▶ Graafika kustutamine: vajutage funktsiooniklahvi GRAAFIKA KUSTUTAMINE

Võrgujoonte kuvamine

- ▶ Funktsiooniklahvide rea ümberlülitamine: vt joonist

- ▶ Võrgujoonte kuvamine: vajutage funktsiooniklahvi VÕRGUJOONTE KUVAMINE

17.2 Tooriku kujutamine tööruumis

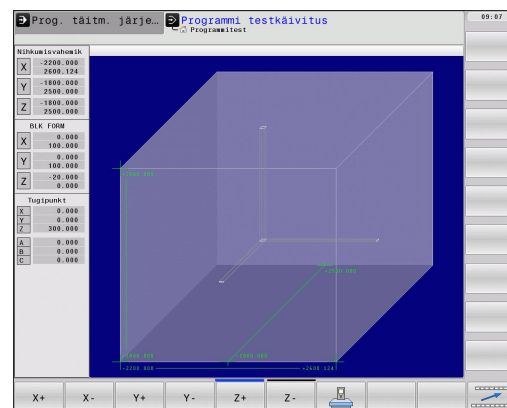
Kasutamine

Programmitesti režiimil võite graafiliselt kontrollida tooriku või tugipunkti asendit seadme tööruumis ja aktiveerida programmitesti režiimil tööruumi seire: vajutage selleks funktsiooniklahvi **TOORIK TÖÖRUUMIS**. Funktsiooniklahviga **SW-lõpplüüti seire** (teine funktsiooniklahvi rida) saate funktsiooni aktiveerida ja desaktiveerida.

Teine läbipaistev kvaader kujutab toorikut, mille mõõdud on toodud tabelis **BLK VORM**. Mõõdud võtab TNC valitud programmi tooriku definitsioonist. Tooriku tahukas defineerib sisestamise koordinaatsüsteemi, mille nullpunkt asub liikumiskiirkonna tahuka sees.

Tooriku asukoht tööruumis pole tavaliselt programmitestis oluline. Ent kui te aktiveerite tööruumi seire, peate toorikut „graafiliselt” nihutama nii, et toorik asuks tööruumi sees. Kasutage selleks tabelis toodud funktsiooniklahve.

Lisaks sellele võite programmitesti režiimiks aktiveerida olemasoleva tugipunkti (vt järgmise tabeli viimast rida).

Funktsioon	Funktsiooniklahvid	
Tooriku nihutamine positiivses/negatiivses X-suunas	X +	X -
Tooriku nihutamine positiivses/negatiivses Y-suunas	Y +	Y -
Tooriku nihutamine positiivses/negatiivses Z-suunas	Z +	Z -
Tooriku kuvamine seatud tugipunkti alusel		
Seirefunktsiooni sisse- või väljalülitamine	SW-lõpplüüti seire	

17.3 Programmi kuvamise funktsioonid

17.3 Programmi kuvamise funktsioonid

Ülevaade

Programmikäigu režiimides ja programmitesti režiimis kuvab TNC funktsiooniklahvid, millega saab töötlusprogrammi kuvada lehekülje kaupa:

Funktsioonid	Funktsiooni- klahv
Programmis tagasilehitsemine ühe ekraanilehekülje võrra	
Programmis edasilehitsemine ühe ekraanilehekülje võrra	
Programmi alguse valimine	
Programmi lõpu valimine	

17.4 Programmitest

Kasutamine

Töörežiimis Programmitest simuleeritakse programmide ja programmiosade käiku, et vähendada programmeerimisvigu programmi töö ajal. TNC abistab järgmiste vigade leidmisel

- geomeetrilised vastuolud
- puuduvad andmed
- teostamatud siirded
- tööruumi kahjustused

Lisaks saab kasutada järgmisi funktsioone:

- Programmitest lausehaaval
- Testi katkestamine suvalise lause puhul
- Lausete vahelejätmine
- Funktsioonid graafilise kujutamise jaoks
- Töötlusaja määramine
- Täiendav olekunäit

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

TNC ei saa graafiliselt simuleerida kõiki seadme tegelikke liikumisi, nt

- liikumisi tööriistavahetuse korral, mis seadme tootja on defineerinud tööriistavahetuse makros või PLC abil
- positsioneerimisi, mis seadme tootja on defineerinud M-funktsiooni makros
- positsioneerimisi, mida teostatakse seadme tootja poolt PLC abil

HEIDENHAIN soovib seetõttu suhtuda igasse programmi teatud ettevaatusega, isegi kui programmitest ei näita tõrkeid ega tooriku nähtavaid kahjustusi.

TNC käivitab programmitesti pärast tööriistakutset põhimõtteliselt alati järgmises asendis:

- Töötlustasandil positsioonil X=0, Y=0
- Tööriistateljel **BLK VORM** defineeritud **MAX**-punktist 1 mm kõrgemal

Kui kutsute välja sama tööriista, siis jätkab TNC programmi simuleerimist enne tööriista väljakutumist viimasena programmeeritud asendist. Et ka töö käigus saavutada ühemõtteline käitumine, tuleks pärast tööriistavahetust liikuda asendisse, kust TNC saab tööriista positsioneerida ilma kokkupõrketa töötluseks.

17.4 Programmitest

Seadme tootja võib ka töörežiimi Programmitest jaoks defineerida tööriistavahetuse makro, mis täpselt simuleerib seadme käitumist. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Programmitesti käitamine

Aktiivse keskse tööriistamälu korral peab programmitestiks tööriistatabel olema aktiveeritud (olek S). Selleks valige töörežiimis Programmitest failihalduri (PGM MGT) abil tööriistatabel.

Funktsiooniga TOORIK TÖÖRUUMIS aktiveerite programmitestiks tööruumi seire, vaata "Tooriku kujutamine tööruumis", Lehekülg 513.

- ▶ Töörežiimi Programmitest valimine
- ▶ Osutage klahviga PGM MGT failihaldurile ja valige fail, mida soovite testida või
- ▶ Programmi alguse valimine: valige klahviga GOTO rida „0“ ja kinnitage sisestus klahviga ENT

TNC kuvab järgmised funktsiooniklahvid:

Funktsioonid	Funktsiooniklahv
Tooriku lähtestamine ja kogu programmi testimine	
Kogu programmi testimine	
Iga programmi lause eraldi testimine	
Programmitesti peatamine (funktsiooniklahv kuvatakse vaid siis, kui programmitest on käivitatud)	

Programmitesti saab igal ajal (ka töötlustsükli sees) peatada ja uuesti jätkata. Testi jätkamiseks ei tohi teha järgmist:

- nooleklahvidega või klahviga GOTO mingit muud lauset valida
- programmis muudatusi teha
- töörežiimi vahetada
- uut programmi valida

17.5 Programmi käik

17.5 Programmi käik

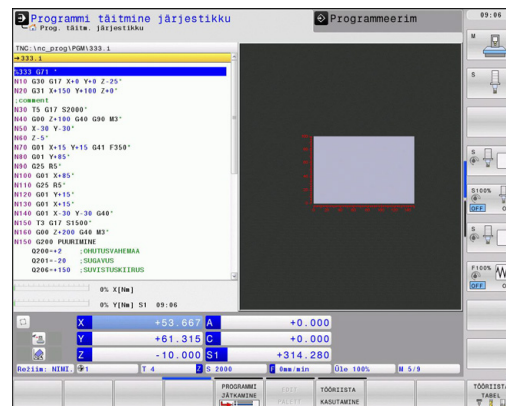
Kasutamine

Töörežiimis Programmikäik lausejada teostab TNC töötlusprogrammi katkematult kuni lõpu või katkestuseni.

Töörežiimis Programmikäik üksiklause teostab TNC igat lauset üksikult pärast välise START-klahvi vajutamist.

Programmikäigu režiimides saab kasutada järgmisi TNC-funktsioone:

- programmi katkestamine
- Programmi käivitamine alates teatud lausest
- Lausete vahelejätmine
- Tööriistatabeli TOOL.T redigeerimine
- Q-parameetrite kontrollimine ja muutmine
- Seaderattaga positsioneerimise ülekattumine
- Funktsioonid graafilise kujutamise jaoks
- Täiendav olekunäit

Töötlusprogrammi käitamine

Ettevalmistus

- 1 Tooriku kinnitamine seadme töölauale
- 2 Tugipunkti seadmine
- 3 Vajalike tabelite ja paletifailide valimine (olek M)
- 4 Töötlusprogrammi valimine (olek M)

Ettenihet ja spindli pöörideid saab muuta ülekirjutamise pöördnuppudega.

Funktsiooniklahvi FMAX abil saab vähendada ettenihke kiirust, kui soovite NC-programmi käivitada. Vähendamine kehtib kõigi kiirkäigu- ja ettenihkelikumiste kohta. Sisestatud väärtus pole pärast seadme välja- ja sisselülitamist enam aktiivne. Kindlaksmääratud maksimaalse ettenihkekiiruse taastamiseks pärast sisselülitamist peate uuesti sisestama vastava arvvaartuse.

Selle funktsiooni käitumine sõltub seadmest. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Programmikäik lausejada

- Käivitage töötlusprogramm välise START-klahviga

Programmikäik üksiklause

- Käivitage töötlusprogrammi iga lause eraldi välise START-klahviga

17.5 Programmi käik

Töötluse katkestamine

Programmi käiku saate katkestada mitmel moel:

- Programmeeritud katkestused
- Väline STOPP-klahv
- Ümberlülitamine töörežiimile Üksiklause

Kui TNC registreerib programmi käigus mõne vea, katkeb töötlus automaatselt.

Programmeeritud katkestused

Katkestusi võite määrata otse töötlusprogrammis. TNC katkestab programmi, kui töötlusprogramm on täidetud lauseni, mis sisaldab ühte järgmistest kirjetest:

- **G38** (koos lisafunktsiooniga ja ilma selleta)
- Lisafunktsioon **M0**, **M2** või **M30**
- Lisafunktsioon **M6** (määrab seadme tootja)

Katkestus välise STOPP-klahviga

- ▶ Vajutage välist STOPP-klahvi: lause, mida TNC klahvivajutuse ajal töötleb, jääb lõpuni täitmata; olekunäidikul vilgub NC-stopi sümbol (vt tabelit)
- ▶ Kui töötlemist ei soovita jätkata, lähtestage TNC funktsiooniklahviga SISEMINE STOPP: NC-stopi sümbol olekureal kustub. Programm tuleb sel juhul uuesti algusest käivitada

Sümbol

Tähendus

Programm on peatatud

Töötluse katkestamine ümberlülitamisega töörežiimile

Programmikäik üksiklause

Valige sel ajal, kui töötlusprogramm on režiimis Programmikäik lausejada, režiim Programmikäik üksiklause. TNC katkestab töötlust pärast töösoleva sammu täitmist.

Seadme telgede nihutamine katkestuse ajal

Seadme telgi saab katkestuse ajal nihutada nii nagu käsitsirežiimis.

Kasutamisinäide: spindli eemaldamine pärast tööriista purunemist

- ▶ Töötluste katkestamine
- ▶ Vabastage välised suunaklahvid: vajutage funktsiooniklahvile KÄSITSI NIHUTAMINE
- ▶ Liigutada seadme telgi väliste suunaklahvidega

Mõnede seadmete korral tuleb väliste suunaklahvide vabastamiseks pärast funktsiooniklahvi KÄSITSI NIHUTAMINE vajutada välist START-klahvi. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Programmikäigu jätkamine pärast katkestust

Kui katkestate programmi SISEMISE STOPIGA, peate käivitama programmi funktsiooniga JÄTKAMINE LAUSEST N või käsuga GOTO „0”.

Kui programm katkestada töötlustsükli ajal, tuleb jätkata tsükli algusest. TNC peab juba teostatud töötlussamme kordama.

Kui katkestate programmi programmiosa korduse või alamprogrammi sees, peate naasma katkestuskohale funktsiooniga JÄTKAMINE LAUSEST N.

17.5 Programmi käik

TNC salvestab programmi katkestamisel

- viimati kutsutud tööriista andmed
- aktiivsed koordinaatide ümberarvutused (nt nullpunkti nihutamine, pööramine, peegeldamine)
- viimati defineeritud ringjoone keskpunkti koordinaadid

Pöörata tähelepanu, et salvestatud andmed on aktiivsed seni, kuni need lähtestatakse (nt uue programmi valimisel).

Salvestatud andmeid kasutatakse kontuurile liikumiseks pärast seadme telgede käsitsi nihutamist katkestuse ajal (funktsiooniklahv **LIIKUMINE ASENDISSE**).

Programmi jätkamine **START**-klahviga

Pärast katkestust saab programmi jätkata välise **START**-klahviga, kui programm peatati järgmisel viisil:

- vajutati välist **STOPP**-klahvi
- Programmeeritud katkestus

Programmi jätkamine pärast tõrget

Kui veateadet ei vilgu:

- ▶ Kõrvaldage veateade
- ▶ Veateate kustutamine ekraanilt: vajutage klahvi **CE**
- ▶ Käivitage programm uuesti või jätkake katkestuse kohast

Kui veateade vilgub:

- ▶ vajutage ja hoidke kaks sekundit all klahvi **END**, TNC teeb soekäivituse
- ▶ Kõrvaldage veateade
- ▶ Taaskäivitamine

Kui tõrge kordub, märkige üles tõrketeade ja pöörduge klienditeenindusse.

Programmi käivitamine suvalisest kohast (käsuploki käivitamine)

Funktsioon JÄTKAMINE LAUSEST N peab olema seadme tootja poolt lubatud ja ettevalmistatud. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Funktsiooniga JÄTKAMINE LAUSEST N (käsuploki käivitamine) saab töötlusprogrammi teostada suvaliselt valitud lausest. Tooriku töötlemist kuni selle lauseni arvestab TNC arvutuslikult. TNC võib seda kujutada graafiliselt.

Kui katkestasite programmi käsuga SISEMINE STOPP, pakub TNC naasmiseks automaatselt lauset N, millest programm katkestati.

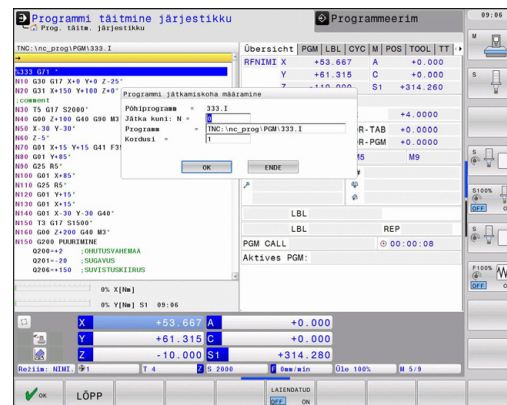
Jätkamiskoht ei tohi olla alamprogrammis.

Kõik vajalikud programmid, tabelid ja paletifailid tuleb valida mõnes programmikäigu režiimis (olek M).

Kui programm sisaldab kuni jätkamise lõpuni programmeeritud katkestust, siis katkestatakse seal jätkamine. Uuesti jätkamiseks vajutage välist START-klahvi.

Pärast programmi jätkamist viiakse tööriist funktsiooniga LIIKUMINE ASENDISSE määratud asendisse.

Tööriista pikkuse korrektuur hakkab toimima alles tööriista kutsumise ja järgneva positsioneerimislause kaudu. See kehtib ka siis, kui ainult tööriista pikkust on muudetud.

17.5 Programmi käik

Kõigist kontaktanduri tsüklitest hüppab TNC programmi jätkamise korral üle. Tulemusparameetrid, mida need tsüklid kirjeldavad, sellisel juhul väärtusi ei sisaldada.

Te ei tohi kasutada programmi jätkamist, kui te pärast tööriistavahetust töötlusprogrammis:

- käivitate programmi FK-jadas
- stretch-filter on aktiivne
- kasutate paletitöötlust
- käivitate programmi keermetsükli (tsükkel 17, 18, 19, 206, 207 ja 209) või järgneva programmi lause juures
- kasutate enne programmi käivitamist kontaktanduri tsükleid 0, 1 ja 3

- Hetkel aktiivse programmi esimese lause valimine jätkamise alguseks: sisestage GOTO „0“.

- Programmi jätkamise valimine: vajutage funktsiooniklahvile JÄTKAMINE
- **Jätkamine kuni N:** sisestage lause number N, kust jätkamine peab lõppema
- **Programm:** sisestage programmi nimi, milles asub lause N
- **Kordused:** Sisestada korduste arv, mida tuleb arvestada jätkamisel, juhul kui lause N asub programmiosa korduses või mitu korda väljakutsutavas alamprogrammis
- Programmi jätkamise käivitamine: vajutage välist START-klahvi
- Kontuurile liikumine (vt järgmist lõiku)

Sisenemine klahviga GOTO

Klahviga GOTO lausenumbr sisenemisel ei teosta ei TNC ega PLC mingeid funktsioone, mis tagavad turvalise sisenemise

Kui sisenete alamprogrammi klahviga GOTO lausenumbr:

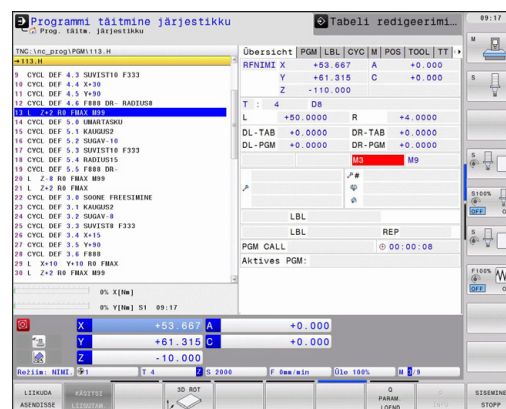
- jätab TNC alamprogrammi lõpu vahele (**G98 L0**)
- lähtestab TNC funktsiooni M126 (pöördetelgede liikumine optimeeritud teel)

Sellistel juhtudel tuleb põhimõtteliselt siseneda funktsiooniga Programmi jätkamine!

Naasmine kontuurile

Funktsiooniga LIIKUMINE ASENDISSE viib TNC tööriista järgmistel juhtudel tooriku kontuurile:

- sinna naasmiseks pärast seadme telgede liigutamist katkestuse ajal, mida teostati ilma käsuta SISEMINE STOPP
- Naasmine pärast programmi jätkamist käsuga JÄTKAMINE LAUSEST N, nt pärast katkestust käsuga SISEMINE STOPP
- Kui mõne telje asend on pärast juhtimiskontuuri avamist programmi katkestuse ajal muutunud (sõltub seadmest)
- ▶ Kontuurile naasmise valimine: valige funktsiooniklahv LIIKUMINE ASENDISSE
- ▶ Vajadusel taastage seadme olek
- ▶ Nihutage telgi selles järjekorras, nagu TNC ekraanil pakub: vajutage välist START-klahvi või
- ▶ nihutage telgi suvalises järjekorras: vajutage funktsiooniklahve ASENDISSE X, ASENDISSE Z jne ning aktiveerige vastava välise START-klahviga
- ▶ Töötlemise jätkamine: vajutage välist START-klahvi

17.6 Automaatne programmi käivitamine

17.6 Automaatne programmi käivitamine

Kasutamine

Et käivitada programm automaatselt, peab seadme tootja olema TNC ettevalmistanud, vaata seadme kasutusjuhendit. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

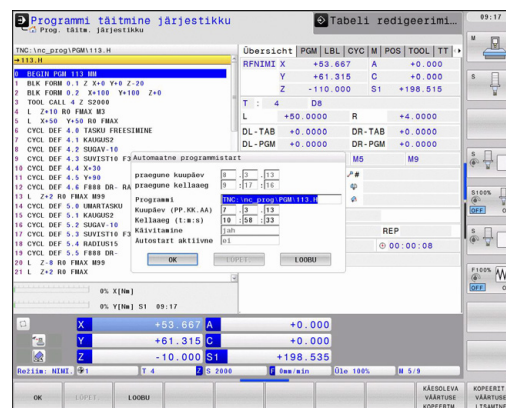
Ettevaatust: oht kasutajale!

Funktsiooni Autostart ei tohi kasutada seadmetel, millel pole suletud tööruumi.

Funktsiooniklahviga AUTOSTART (vt joonist paremal ülal) saab programmikäigu režiimis määratud ajal käivitada vastavas töörežiimis aktiivse programmi:

- ▶ Tõstke esile aken käivitamishetke määramiseks (vt joonist paremal keskel)
- ▶ **Aeg (t:m:s):** kellaaeg, millal programm tuleb käivitada
- ▶ **Kuupäev (PP.KK.AAAA):** kuupäev, millal programm tuleb käivitada
- ▶ Käivitamise aktiveerimine: vajutage funktsiooniklahvi OK

17.7 Lausete vahelejätmine

Kasutamine

Lausetest, mis programmeerimisel tähistati märgiga „/“, saab programmitestis või programmi käigus üle hüpata:

- ▶ Märgiga „/“ programmilausete eiramine või testimine: seadke funktsiooniklahv asendisse SEES

- ▶ Märgiga „/“ programmilausete täitmine või testimine: seadke funktsiooniklahv asendisse VÄLJAS

See funktsioon ei mõju **TOOL DEF**-lausetele. Viimati valitud säte jääb kehtima ka pärast volukatkestust.

Lisage jutumärgid „/”

- ▶ Valige režiimis **Programmeerimine** lause, mille puhul tuleb lisada peitmise märk

- ▶ Valige funktsiooniklahv LISA

Märgi „/“ kustutamine

- ▶ Valige režiimis **Programmeerimine** lause, mille puhul tuleb lisada peitmise märk

- ▶ Valige funktsiooniklahv EEMALDA

17.8 Valikuline programmi peatamine

17.8 Valikuline programmi peatamine

Kasutamine

TNC katkestab valikuliselt programmi käigu lausete korral, millesse on programmeeritud M1. Kui kasutate programmikäigu režiimil M1, siis ei lülita TNC spindlit ja jahutusvedelikku välja.

- ▶ Programmikäigu või programmitesti mittekatkestamine M1-ga lausete korral: seadke funktsiooniklahv asendisse VÄLJAS

- ▶ Programmikäigu või programmitesti katkestamine M1-ga lausete korral: seadke funktsiooniklahv asendisse SEES

18

MOD-funktsioonid

18.1 MOD-funktsioon

18.1 MOD-funktsioon

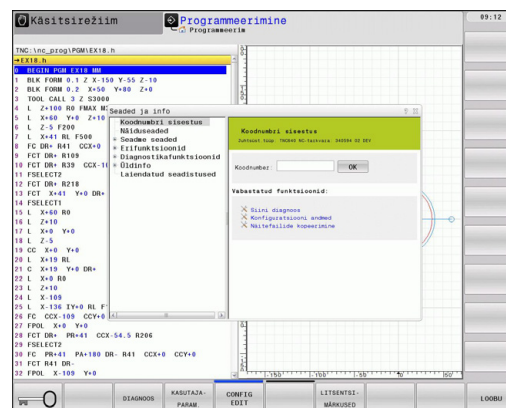
MOD-funktsioonidega saab valida täiendavaid näite ja sisestusvõimalusi. Lisaks saate sisestada koodnumbreid, et aktiveerida ligipääsu kaitstud aladele.

MOD-funktsioonide valimine

Esiletõstetud akna avamine MOD-funktsiooniga:

MOD

- MOD-funktsioonide valimine: vajutada klahvi MOD. TNC avab esiletõstetud akna, kus kuvatakse saadaolevad MOD-funktsioonid.

Seadete muutmise

MOD-funktsioonides on lisaks hiirega liikumisele võimalik liikuda ka klaviatuuriga:

- Parempoolse akna sisestusala Tab-klahviga, mis vahetab MOD-funktsioone vasakpoolses aknas
- MOD-funktsiooni valimine
- Tab-klahviga või ENT-klahviga sisestusväljaks
- Sisestage sõltuvalt funktsioonist väärtus ja kinnitage klahviga OK või tehke valik ja kinnitage klahviga Rakenda

Kui seadevõimalusi on mitu, saate klahviga GOTO esile tuua akna, milles need kõik on nähtavad. ENT-klahviga valite seade. Kui te ei soovi seadet muuta, sulete akna klahviga END.

MOD-funktsioonide sulgemine

- MOD-funktsiooni sulgemine: vajutage funktsiooniklahvi KATKESTA või klahvi END

MOD-funktsioonide ülevaade

Valitud töörežiimist sõltumata saate kasutada järgmisi funktsioone:

Koodnumbri sisestus

- Koodnumbri sisestamine

Näiduseaded

- Asendinäitude valimine
- Asendinäidu mõõtühiku määramine (mm/toll)
- MDI programmeerimiskeele määramine
- Kellaaja näit
- Inforea kuvamine

Seadme seaded

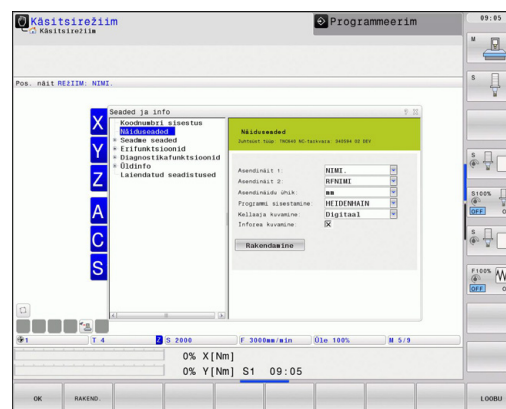
- Seadme kinemaatika valik

Diagnostikafunktsioonid

- Profibusi diagnostika
- Võrguinfo
- HeROS-info

Üldinfo

- Tarkvara versioon
- FCL info
- Litsentsiinfo
- Seadme ajad

18.2 Seadme seadistused

18.2 Seadme seadistused

Väline juurdepääs

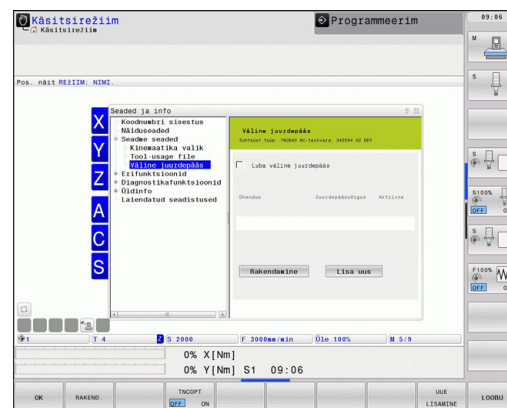

Seadme tootja saab konfigurereida välise juurdepääsu võimalused. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

MOD-funktsiooniga **Väline juurdepääs** saab juurdepääsu TNC-le lubada või keelata. Kui keelate välise juurdepääsu, ei saa enam TNC-ga ühendust luua või andmeid võrgu või jadaliidese kaudu vahetada, nt andmevahetuse tarkvaraga TNCremo.

Välise ligipääsu blokeerimine:

- ▶ valige MOD-menüüs rühm **Seadme seadistused**
- ▶ valige menüü **Väline juurdepääs**
- ▶ märkige valikuväli **Välise juurdepääsu blokeerimine** (tühikuklahvi või hiirega)
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi RAKENDA

Kui seadme tootja on seadistanud arvutipõhise juurdepääsukontrolli (seadme parameeter **CfgAccessCtrl**), saate lubada juurdepääsu kuni 32 ühendusega. Valige uue ühenduse loomiseks **Lisa uus**. TNC avab sisestusakna ühenduse andmete sisestamiseks.

Hosti nimi	Välise arvuti hostinimi
Hosti IP	Välise arvuti võrguaadress
Kirjeldus	Lisaandmed (tekst kuvatakse ülevaateleendis)

Ethernet	Võrguühendus
Com 1	1. jadaliides
Com 2	2. jadaliides

Küsi	Välise juurdepääsu korral avab TNC dialoogi.
Keeldu	Juurdepääs võrgust keelatud
Luba	Juurdepääs võrgust lubatud ilma päringuta

[illegible]

18.2 Seadme seadistused

Kui omistate mõnele ühendusele juurdepääsuõiguse **Küsi** ja sellelt aadressilt tuleb juurdepääsu päring, avab TNC esiletõstetud akna. Esiletõstetud aknas peate välise juurdepääsu lubama või keelama:

Väline juurdepääs	Õiguse kinnitamine
Jah	Luba üks kord
Alati	Luba kauaks
Mitte kunagi	Keela kauaks
Ei	Keela üks kord

Ülevaataloendis tähistatakse aktiivne ühendus rohelise sümboliga.

Ilma juurdepääsuõigusega ühendused märgitakse ülevaataloendis hallina.

Seadmest sõltuv funktsioon: funktsiooniklahviga TNCOPT saab välise diagnoosimis- või kasutussevõtutarkvara juurdepääsu lubada või keelata.

Kinemaatika valimine

Seadme tootja peab funktsiooni **Kinemaatika valimine** aktiveerima ja kohandama.

Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Seda funktsiooni saab kasutada programmide testimiseks, mille kinemaatika ei ühti seadme aktiivse kinemaatikaga. Kui seadme tootja on seadmesse pannud erinevaid kinemaatikaid, saab aktiveerida neist ühe MOD-funktsiooni abil. Kui valite mõne kinemaatika programmi testimiseks, jääb seadme kinemaatika sellest mõjutamata.

Tähelepanu: kokkupõrkeoht!

Kui lülitate kinemaatika seadme käitamiseks ümber, teostab TNC kõik järgnevad liikumised muudetud kinemaatikaga.

Pange tähele, et valiksite detaili kontrollimiseks programmitestis õige kinemaatika.

18.3 Asendinäidu valimine

Kasutamine

Käsitsirežiimi ja programmikäigu režiimide korral saate koordinaatide kuvamist mõjutada:

Paremal olev joonis näitab tööriista erinevaid asendeid

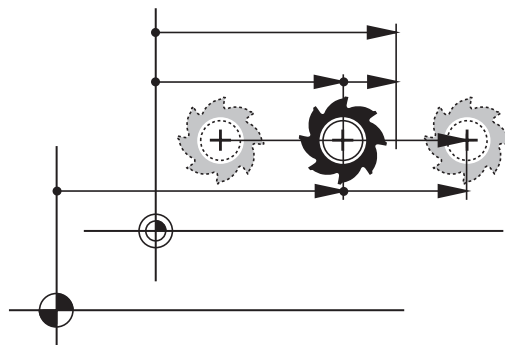
- Lähteasend
- Tööriista sihtasend
- Tooriku nullpunkt
- Seadme nullpunkt

TNC asendinäitude jaoks saate valida järgmisi koordinaate:

Funktsioon	Kuvar
Nimiasend; hetkel kehtiv, TNC poolt etteantud väärtus	ETTEANTUD
Tegelik asend; tööriista hetkeasend	TEGELIK
Referentsasend; tegelik asend seadme nullpunkti suhtes	REFTEG
Võrdlusasend; etteantud asend seadme nullpunkti alusel	REFNOM
Kontuurijärgimisviga; etteantud ja tegeliku asendi vahe	SCHPF
Järelejäänud teepikkus programmeeritud asendini; tegeliku ja sihtasendi vahe	RESTW

MOD-Funktsiooniga **Asendinäit 1** valite olekunäidul asendinäidu.

MOD-Funktsiooniga **Asendinäit 2** valite asendinäidu täiendaval olekunäidul.

18 MOD-funktsioonid

18.4 Mõõtühikute süsteemi valimine

18.4 Mõõtühikute süsteemi valimine

Kasutamine

Selle MOD-funktsiooniga määratakse, kas TNC esitab koordinaadid millimeetrites või tollides.

- Meetermõõdustik: nt X = 15,789 (mm) MOD-funktsiooni vahetus mm/toll = mm. Näit 3 kohaga pärast koma
- Tollimõõdustik: nt X = 0,6216 (toll) MOD-funktsiooni vahetus mm/toll = toll. Näit 4 kohaga pärast koma

Kui aktiivne on tollinäit, kuvab TNC ka ettenihke ühikutes toll/min. Tollimõõdustikuga programmis peate ettenihke sisestama korrutatuna teguriga 10.

18.5 Tööaegade kuvamine

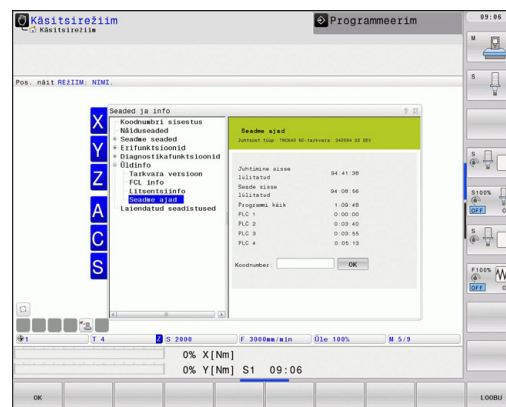
Kasutamine

Funktsiooniklahviga SEADME AEG saate kuvada mitmesugused tööajad:

Tööaeg	Tähendus
Juhtimine sisse lülitatud	Juhtsüsteemi tööaeg alates käikuandmisest
Seade sisse lülitatud	Seadme tööaeg alates käikuandmisest
Programmi käik	Juhitava režiimi tööaeg alates käikuandmisest

Seadme tootja võib võimaldada ka täiendavate aegade kuvamise. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

18.6 Tarkvara numbrid

Kasutamine

Pärast MOD-funktsiooni „Tarkvara versioon” valimist kuvatakse TNC-ekraanile järgmised tarkvara numbrid:

- **Juhtseadme tüüp:** juhtseadme nimetus (haldab HEIDENHAIN)
- **NC tarkvara:** NC-tarkvara number (haldab HEIDENHAIN)
- **NCK:** NC-tarkvara number (haldab HEIDENHAIN)
- **PLC tarkvara:** PLC-tarkvara number või nimi (haldab seadme tootja)

MOD-funktsioonis „FCL-info” kuvab TNC järgmise teabe:

- **Edasiarendusversioon (FCL=Feature Content Level):** Juhtseadmes installitud edasiarendusversioon, vaata "Arendustegevuse seis (uuendamiskutsed)", Lehekülg 11

18.7 Koodarvu sisestamine

Kasutamine

TNC vajab koodi järgmiste funktsioonide jaoks:

Funktsioon	Kood
Kasutajaparaameetrite valimine	123
Ethernet-kaardi konfigureerimine	NET123
Erifunktsioonide lubamine Q-paraameetrite programmeerimisel	555343

18.8 Andmevahetusliidese seadistamine

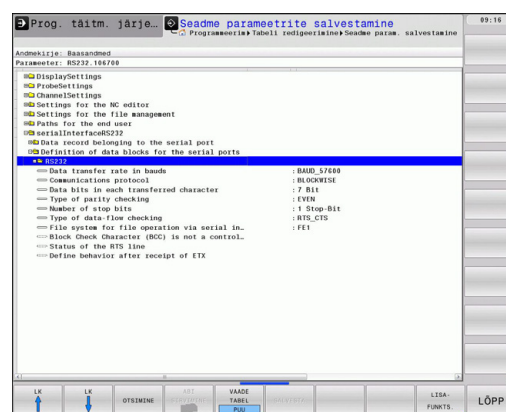
18.8 Andmevahetusliidese seadistamine

TNC 640 jadaliidesed

TNC 640 kasutab andmete jadaedastuse jaoks automaatselt ülekandeprotokolli LSV2. LSV2-protokoll on kindlalt ette antud ja seda ei saa muuta ilma boodikiiruse (seadmeparameeter **baudRateLsv2**) seadistusega. Võite määrata ka mõne muu edastusliigi (liidese). Järgnevalt kirjeldatud seadistusvõimalused mõjuvad siis ainult uue määratud liidesele.

Kasutamine

valige andmeliideste seadistamiseks Failihaldus (PGM MGT) ja vajutage klahvi MOD. Vajutage uuesti klahvi MOD ja sisestage koodnumber 123. TNC kuvab kasutusparameetri **GfgSerialInterface**, millesse saate kanda järgmised seadistused:

RS-232-liidese seadistamine

Avage kaust RS232. TNC kuvab järgmised seadistusvõimalused:

Boodikiiruse (baudRate) seadistamine

BOODIKIIRUST (andmeedastuse kiirust) saate valida vahemikus 110 kuni 115 200 boodi.

Protokolli (protocol) seadistamine

Andmeedastusprotokoll juhhib jadaedastuse andmevoogu (sarnaselt iTNC 530-ne MP5030).

Seadistud PLOKIHAVAL tähistab siin andmeedastuse vormi, mille puhul kantakse andmeid üle plokkidena. Mitte segi ajada vanemate TNC trajektoori juhtseadmete andmete plokkvastuvõtu ja samaaegse plokkitaitmisega. Juhtseade ei toeta andmete plokkvastuvõttu ja samaaegset plokkitaitmist!

Andmeedastusprotokoll	Valik
Standardne andmeedastus (edastamine reakaupa)	STANDARD
Pakattedastus	PLOKIKAUPE
Edastamine ilma protokollita (puhas märkide edastamine)	RAW_DATA

Andmebittide (dataBits) seadistamine

Seadistusega dataBits defineerite, kas märk kantakse üle 7 või 8 andmebitiga.

Paarsuse (parity) kontrollimine

Paarsuse bitiga tuvastatakse ülekandevigade. Paarsusbiti saab moodustada kolmel erineval viisil:

- Paarsust ei moodustata (NONE): vigade tuvastamisest loobutakse
- Paaris-paarsus (EVEN): siin on tegemist veaga, kui vastuvõtja tuvastab oma hindamisel seatud bittidel paaritu arvu
- Paaritu paarsus (ODD): siin on tegemist veaga, kui vastuvõtja tuvastab oma hindamisel seatud bittidel paaris arvu

Stopp-bittide (stopBits) seadistamine

Ühe stardibiti ja ühe või kahe stopp-bitiga võimaldatakse jadaedastuse korral vastuvõtjal sünkroniseerimist iga edastatud märgiga.

18.8 Andmevahetusliidese seadistamine

Kätluse (flowControl) seadistamine

Kätlusega kontrollivad kaks seadet andmeedastust. Eristatakse tarkvara kätlust ja riistvara kätlust.

- Andmevoo kontroll puudub (NONE): kätlus pole aktiivne
- Riistvarakätlus (RTS_CTS): ülekande stopp RTS kaudu aktiivne
- Tarkvarakätlus (XON_XOFF): ülekande stopp DC3 (XOFF) kaudu aktiivne

Failisüsteem (fileSystem) failidega opereerimiseks

Valikuga **fileSystem** määratakse failisüsteem jadaliidese jaoks. See seadme parameeter pole nõutav, kui pole vaja spetsiaalset failisüsteemi.

- EXT: minimaalne failisüsteem printeri või mitte-HEIDENHAINi andmeedastustarkvara jaoks. Vastab vanemate TNC-juhtseadmete töörežiimidele EXT1 ja EXT2.
- FE1: andmevahetus arvutitarkvaraga TNCserver või välise disketiseadmega.

Andmeedastuse seadistused TNCserveri PC-tarkvaraga

Tehke Kasutaja parameetrites (**serialInterfaceRS232 / jadaportide andmelause** defineerimine / **RS232**) järgmised seadistused:

Parameeter	Valik
Andmeedastuskiirus (buudid)	Peab vastama TNCserveri seadistusele
Andmeedastusprotokoll	PLOKKAUPA
Andmebitid igas ülekantavas märgis	7 bitti
Paarsuskontrolli viis	EVEN
Stopp-bittide arv	1 stopp-bitt
Kätluse liigi määramine	RTS_CTS
Failioperatsioonide süsteem	FE1

Välise seadme töörežiimi valimine (fileSystem)

Töörežiimides FE2 ja FEX ei saa kasutada funktsioone „Kõigi programmide sisselugemine”, „Pakutud programmi sisselugemine” ja „Kausta sisselugemine”

Väline seade	Töörežiim	Sümbol
Arvuti HEIDENHAINI edastustarkvaraga TNCremoNT	LSV2	
HEIDENHAINI disketiseadmed	FE1	
Välisseadmed, nt printer, lugemisseade, perforeerimisseade, arvuti ilma TNCremoNT-ta	FEX	

18.8 Andmevahetusliidese seadistamine

Andmevahetustarkvara

Failide ülekandmiseks TNC-lt TNC-le peaksite kasutama HEIDENHAINi andmeedastuse tarkvara TNCremo. TNCremo võimaldab teil jadaliidese või Etherneti liidese kaudu juhtida kõiki HEIDENHAINi juhtseadmeid.

TNCremo värske versiooni võite tasuta alla laadida HEIDENHAINi failibaasist (www.heidenhain.de, <Services und Dokumentation>, <Software>, <PC-Software>, <TNCremoNT>).

TNCremo jaoks vajalikud süsteemi tingimused:

- arvuti protsessoriga 486 või uuem
- opsüsteem Windows 95, Windows 98, Windows NT 4.0, Windows 2000, Windows XP, Windows Vista
- 16 MB töömälu
- 5 MB vaba mälu kõvakettal
- vaba jadaliides või ühendus TCP/IP-võrku

Installimine Windowsis

- ▶ Käivitage failihalduriga (Explorer) installiprogramm SETUP.EXE
- ▶ Järgige installiprogrammi juhiseid

TNCremoNT käivitamine Windowsis

- ▶ Klõpsake <Start>, <Programmid>, <HEIDENHAINi rakendused>, <TNCremo>

Kui kasutate TNCremo't esimest korda, proovib TNCremo TNC-ga automaatselt ühendust saada.

Andmeedastus TNC ja TNCremoNT vahel

Enne programmi ülekandmist TNC-st arvutisse veenduge kindlasti, et olete hetkel ülekantava programmi TNC-s ka salvestanud. TNC salvestab muudatused automaatselt, kui vahetate TNC töörežiimi või valite klahviga PGM MGT failihalduse.

Kontrollige, kas TNC on ühendatud teie arvuti õige jadaliidese või võrguga.

Pärast TNCremoNT käivitamist näete põhiakna **1** ülaosas kõiki aktiivses kaustas salvestatud faile. Käskudega <Fail>, <Vaheta kausta> saate oma arvutis valida suvalise draivi või kausta.

Kui soovite juhtida andmeedastust arvutist, siis looge ühendus arvutiga järgmiselt:

- ▶ Valida <Fail>, <Ühenduse loomine>. TNCremoNT võtab nüüd vastu TNC faili- ja kaustastruktuuri ning kuvab selle põhiakna **2** alaosas
- ▶ Faili edastamiseks TNC-st arvutisse valige hiireklõpsuga TNC aknas fail ja lohistage see arvuti aknasse **1**
- ▶ Faili edastamiseks arvutist TNC-sse valige hiireklõpsuga arvuti aknas fail ja lohistage see TNC aknasse **2**

Kui soovite juhtida andmeedastust TNC-st, siis looge ühendus arvutiga järgmiselt:

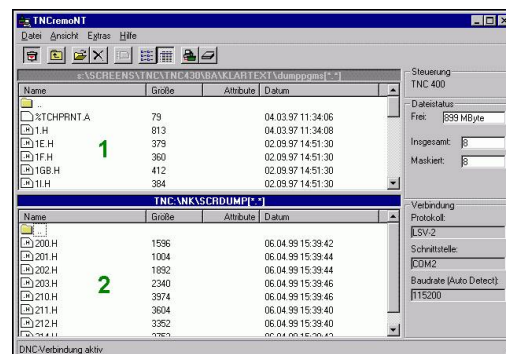
- ▶ Valida <Välisseadmed>, <TNCserver>. TNCremoNT käivitub siis serverirežiimis ning saab TNC-st andmeid vastu võtta või neid TNC-le saata
- ▶ Valige TNC-s klahviga PGM MGT, vaata "Andmevahetus välise andmekandjaga", Lehekülg 120 failihaldusfunktsioonid ja edastage soovitud failid.

TNCremoNT lõpetamine

Valida menüüpunkt <Fail>, <Lõpeta>.

Tutvuge ka TNCremoNT-i kontekstisidusa abitekstiga, milles on kõiki funktsioone kirjeldatud. Abi kutsumine toimub klahviga F1.

18.9 Etherneti-liides

18.9 Etherneti-liides

Sissejuhatus

TNC on standardina varustatud Etherneti-kaardiga, et juhtsüsteemi kliendina teie võrku ühendada. TNC edastab andmeid Etherneti-kaardi kaudu

- **smb**-protokolliga (server message block) Windowsi opsüsteemide korral või
- **TCP/IP**-protokollidega (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) ja NFS (Network File System) abil

Ühendusvõimalused

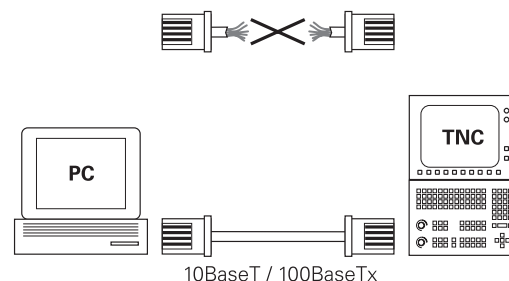
TNC Etherneti-kaardi saab RJ45-ühenduse kaudu (X26, 100BaseTX või 10BaseT) ühendada teie võrku või otse arvutiga. Ühendus on galvaaniliselt juhtelektroonikast lahutatud.

100BaseTX või 10BaseT-ühenduse korral kasutage TNC võrku ühendamiseks keerdpaarkaablit.

Maksimaalne kaabli pikkus TNC ja sõlmpunkti vahel sõltub kaabli kvaliteedist, varjestusest ja võrgu tüübist (100BaseTX või 10BaseT).

Võite ühendada TNC ka ilma suurema vaevata vahetult arvutiga, millel on Ethernet-kaart. Ühendage TNC (pistmik X26) ja arvuti Etherneti ristkaabliga (tootetähis: ristühenduskaabel või STP-ristkaabel)

TNC konfigureerimine

Laske TNC konfigureerida võrguspetsialistil. Pöörata tähelepanu, et TNC IP-aadressi muutmisel teeb TNC automaatse soekäivituse.

- ▶ Vajutage töörežiimil Programmi salvestamine/redigeerimine klahvi MOD ja sisestage koodnumber NET123
- ▶ Vajutage failihalduses funktsiooniklahvi VÕRK. TNC kuvab võrgukonfiguratsiooni peaekraani

Üldised võrguseaded

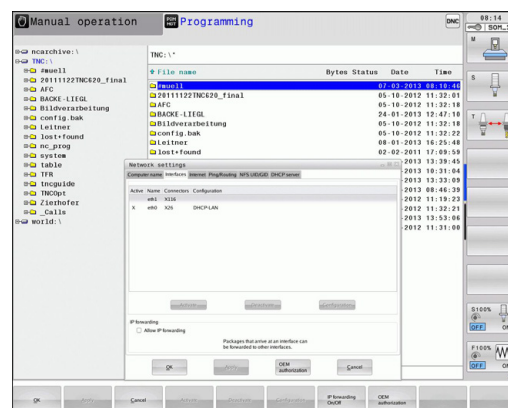
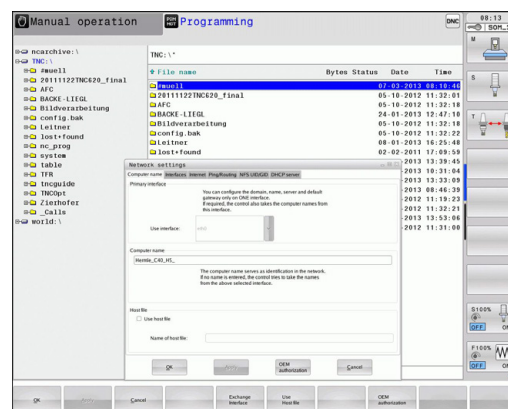
- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi DEFINE NET üldiste võrguseadete sisestamiseks. Sakk **Arvuti nimed** on aktiivne:

Seade	Tähendus
Primaarne liides	Ethernetiliidese nimi, millega tuleb ühendada teie firma võrk. Aktiivne vaid siis, kui juhtsüsteemi riistvaras on olemas teine täiendav ethernetiliides
Arvutiniimi	Nimi, millega peab TNC olema teie firma võrgus nähtav
Host-faili	Vajalik vaid erirakenduste korral: faili nimi, kus on defineeritud IP-aadresside ja arvutiniimede vahelised vastavused

- ▶ Valige liidese seadistuste sisestamiseks sakk **Liidesed**:

Seade	Tähendus
Liideste nimekiri	Aktiivsete ethernetiliideste nimekiri. Ühe nimekirjas oleva liidese valimine (hiirega või nooleklahvidega) ■ Nupp Aktiveeri: valitud liidese aktiveerimine (X veerus Aktiivne) ■ Nupp Deaktiveeri: valitud liidese deaktiveerimine (- veerus Aktiivne) ■ Nupp Konfigureeri: konfiguratsioonimenüü avamine

Lubada IP-siiret	See funktsioon peab standardijärgselt olema deaktiveeritud. Funktsioon aktiveerige vaid siis, kui diagnoosieesmärkidel tuleb väljapoolt võtta TNC kaudu ühendust täiendava teise TNC Etherneti-liidesega. Aktiveerida vaid klienditeenindusega ühenduses olles

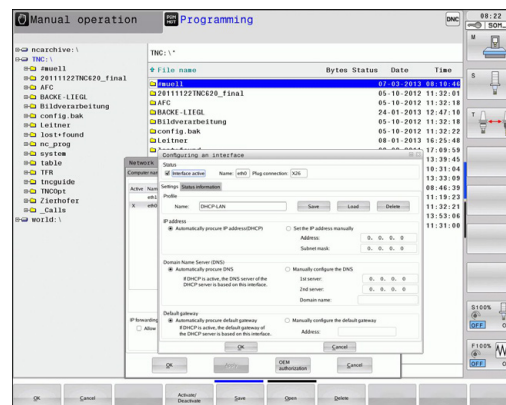

18.9 Etherneti-liides

- Valige konfiguratsioonimenüü avamiseks nupp
Konfigureerimine:

Seade	Tähendus
Olek	■ Liides aktiivne: valitud Etherneti-liidese ühenduse olek ■ Nimi: liidese nimi, mida te parasjagu konfigureerite ■ Pistikühendus: selle liidese pistikühenduse number juhtsüsteemi loogikasõlmes
Profiil	Siin saate te koostada või valida profiili, kus on talletatud kõik selles aknas nähtavad seadistused. HEIDENHAIN võimaldab kasutada kaht standardprofiili: ■ DHCP-LAN: standardse TNC Etherneti-liidese seadistused, mis peavad funktsioneerima firma standardses võrgus ■ MachineNet: teise, täiendava Etherneti-liidese seadistused, seadme võrgu konfigureerimiseks Vastavate nuppude kaudu saate te profiile salvestada, laadida ja kustutada
IP-aadress	■ Suvand IP-aadressi automaatne toomine: TNC peab tooma IP-aadressi DHCP-serverist ■ Suvand IP-aadressi käsitsi seadistamine: IP-aadressi ja alamvõrgu maski käsitsi defineerimine. Kirje: mõlemas neli punktiga eraldatud numbrilist väärtust, nt 160.1.180.20 ja 255.255.0.0
Domeeni serveri nimi (DNS)	■ Suvand DNS automaatne toomine: TNC peab automaatselt hankima domeeni nimeserveri IP-aadressi ■ Suvand DNS käsitsi konfigureerimine: serveri ja domeeninime IP-aadresside sisestamine käsitsi
Vaikelüüs	■ Suvand Vaikelüüsi automaatne määramine: TNC peab vaikelüüsi automaatselt määrama ■ Suvand Vaikelüüsi käsitsi konfigureerimine: Vaikelüüsi IP-aadresside sisestamine käsitsi

- Muutuste ülevõtmine nupuga **OK** või tühistamine nupuga **Katkestamine**

- Valige sakk **Internet** on hetkel ilma funktsioonita.

Seade	Tähendus
Puhverserver	■ Otseühendus Interneti /NATiga: Interneti-päringud saadab juhtseade vaikelüüsi edasi ja need tuleb siit võrguaadressi translereimise abil edastada (nt otseühenduse korral modemile) ■ Proksi kasutamine: määrake võrgu Interneti-ruuteri aadress ja port, küsige võrgu administraatorilt

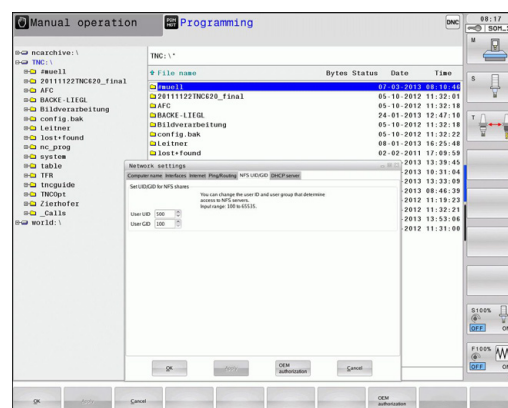
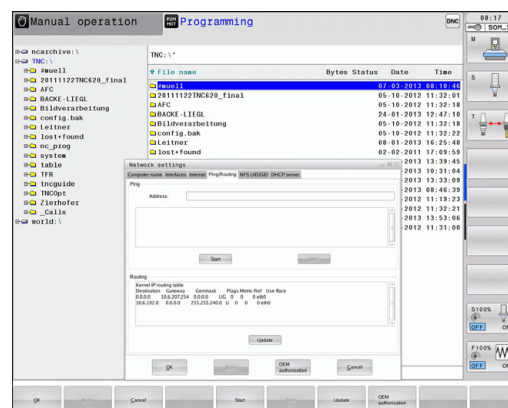
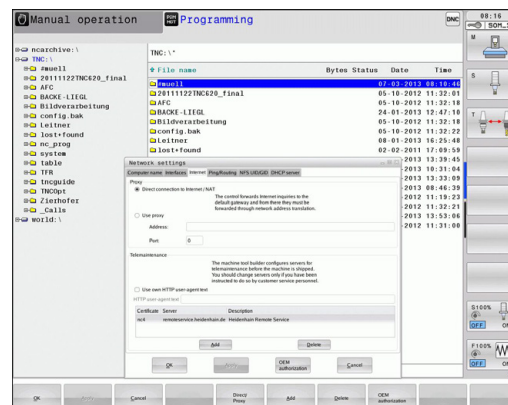
Kaughooldus	Seadmetootja konfigureerib siin kaughoolduse serveri. Tehke muudatusi ainult pärast oma seadmetootjaga konsulteerimist

- Valige ping- ja marsruutimisestadistuste sisestamiseks sakk **Ping/marsruutimine:**

Seade	Tähendus
Ping	Sisestage sisestusväljal Aadress IP-number, milleni soovite kontrollida võrguühendust. Kirje: neli punktiga eraldatud arvu, nt 160.1.180.20. Alternatiivina võite te sisestada ka arvutinime, milleni te tahate ühendust kontrollida ■ Nupp Start: kontrolli käivitamine, TNC kuvab pingväljal olekuinformatsiooni ■ Nupp Stopp: kontrolli lõpetamine
Marsruutimine	Võrguspetsialistile: opsüsteemi olekuinformatsioon aktuaalse marsruutimise kohta ■ Nupp Uuendamine: marsruutimise uuendamine

- Valige sakk **NFS UID/GID** kasutaja- ja rühmatuvastuse sisestamiseks:

Seade	Tähendus
Sea UID/GID NFS-Shares jaoks	■ Kasutaja ID: määrang, millise kasutaja-ID-ga pääseb lõppkasutaja võrgus failidele juurde. Pöörduge võrguspetsialisti poole ■ Rühma ID: määrang, millise rühma-ID-ga pääsete võrgus failidele juurde. Pöörduge võrguspetsialisti poole

18.9 Etherneti-liides

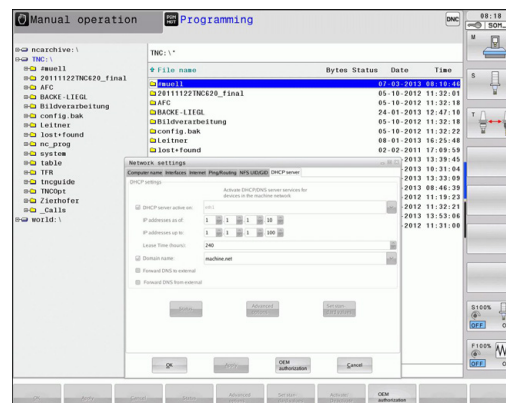
- **DHCP-server:** seadistused võrgu automaatseks konfigureerimiseks

Seade

Tähendus

DHCP-server

- **IP-aadressid alates::** määrang, millisest IP-aadressist alates TNC alustab dünaamiliste IP-aadresside jaotamist. Halli värvi väärtused võtab TNC üle defineeritud Etherneti-liidese staatilisest IP-aadressist ja need pole muudetavad.
- **IP-aadressid kuni:** määrang, millise IP-aadressini jaotab TNC dünaamilisi IP-aadresse.
- **Lease Time (tunde):** aeg, mille jooksul dünaamiline IP-aadress jääb reserveerituks kliendile. Kui klient logib sisse selle aja sees, siis omistab TNC talle jälle sama dünaamilise IP-aadressi.
- **Domeeninimi:** siin võib vajaduse korral defineerida seadmevõrgu nime. On nõutav, kui nt seadmevõrgus ja välises võrgus on samad nimed.
- **DNS edasisuunamine välja:** kui IP suunamine on aktiivne (sakk Liidesed), saab aktiivse suvandi korral määrata, et seadmevõrgus olevate seadmete nimeeristust saab kasutada ka välisest võrgust.
- **DNS edasisuunamine väljast:** kui IP suunamine on aktiivne (sakk Liidesed), saab aktiivse suvandi korral määrata, et TNS suunab seadmevõrgus olevate seadmete DNS-päringud ka välise võrgu nimeserverile, kui MC DNS-server ei saa päringule vastata.
- **Nupp Olek:** seadmete loendi avamine, millel on seadmevõrgus dünaamiline IP-aadress. Lisaks saab muuta nende seadmete seadistusi
- **Nupp Täiendavad suvandid:** täiendavad seadistusvõimalused DNS-/DHCP-serverile.
- **Nupp Sea standardväärtused:** tööseadistuste määramine.

Seadmespetsiifilised võrguseaded

- ▶ Vajutage funktsiooniklahvi DEFINE MOUNT seadmespetsiifiliste võrguseadete sisestamiseks. Määrata saate suvalise arvu võrguseadeid, kuid samaaegselt hallata saab vaid 7 seadet.

Seade

Tähendus

Võrgudraiv

Kõigi seotud võrgudraivide loend. TNC kuvab veergudes võrguühenduste vastava oleku:

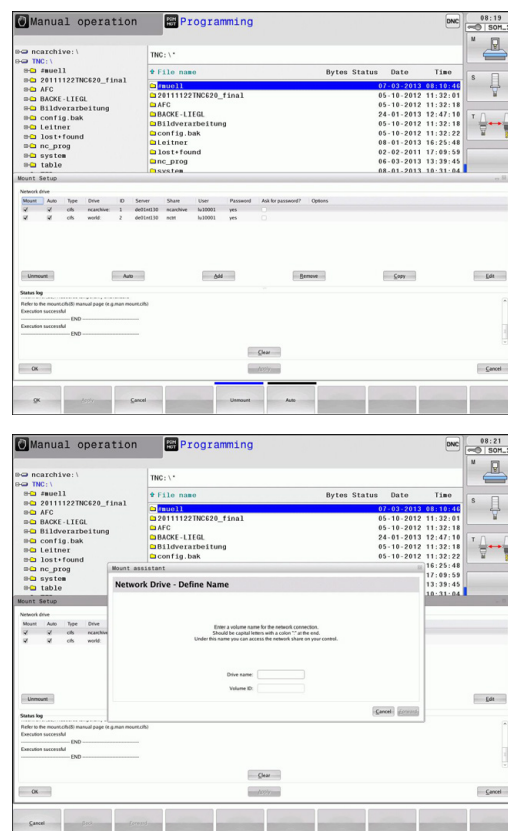
- **Mount:** võrgudraiv ühendatud/ühendamata
- **Auto:** võrgudraiv tuleb ühendada automaatselt/käsitsi
- **Tüüp:** võrguühenduse liik. Võimalik on cifs ja nfs
- **Draiv:** draivi tähistus TNC-s
- **ID:** sisemine ID, mis tähistab, kui olete ühe paigalduspunkti kaudu defineerinud mitu ühendust
- **Server:** serveri nimi
- **Pääsunimi:** serveri kausta nimi, millele TNC peab juurde pääsema
- **Kasutaja:** võrgu kasutaja nimi
- **Salasõna:** võrgudraiv salasõnaga kaitstud või mitte
- **Salasõna küsida?:** ühendamisel salasõna küsida/mitte küsida
- **Suvandid:** täiendavate ühendusvõimaluste kuvamine

Nupu kaudu haldate võrgudraive.

Võrgudraivide lisamiseks kasutage nuppu **Lisa**: TNC käivitab siis ühendusabi, mis aitab Teil dialoogi abil kõik vajalikud andmed sisestada

Status log

Olekuinfo ja veateadete kuvamine. Nupuga Kustuta saate olekuakna sisu kustutada.

18.10 Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine

18.10 Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine

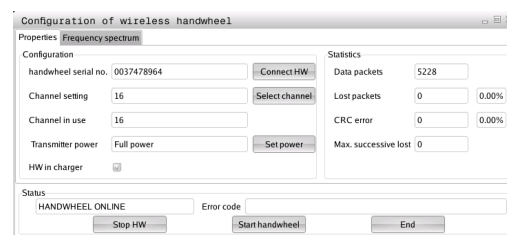
Kasutamine

Raadioseaderatta HR 550 FS saate konfigureerida funktsiooniklahviga RAADIOSEADERATTA HÄÄLESTAMINE. Saate kasutada järgmisi funktsioone:

- Seaderatta omistamine kindlale seaderatta hoidikule
- Raadiokanali seadistamine
- Sagedusspektri analüüs parima võimaliku raadiokanali määramiseks
- Saatevõimsuse seadistamine
- Ülekandekvaliteedi statistiline info

Kindla hoidiku omistamine seaderattale

- ▶ Tagage seaderatta ühendamine juhtsüsteemi riistvaraga
- ▶ Asetage seaderatta hoidikule omistatav raadioseaderatas hoidikusse
- ▶ MOD-funktsiooni valimine: vajutage klahvi MOD
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
 - ▶ Valige raadioseaderatta konfiguratsioonimenüü: vajutage funktsiooniklahvi RAADIOSEADERATTA HÄÄLESTAMINE
 - ▶ Vajutage nuppu **HR sidumine**: TNC salvestab sisepandud raadioseaderatta seerianumbri ja kuvab selle konfiguratsiooniaknasse vasakule nupu **HR sidumine** kõrvale
 - ▶ Konfiguratsiooni salvestamiseks ja konfiguratsioonimenüüst lahkumiseks: vajutage nuppu **LÕPP**

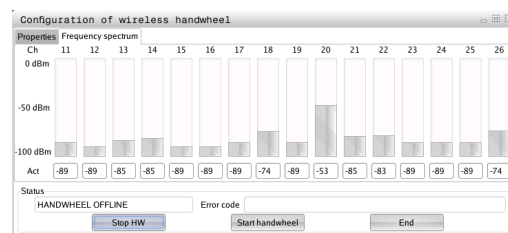
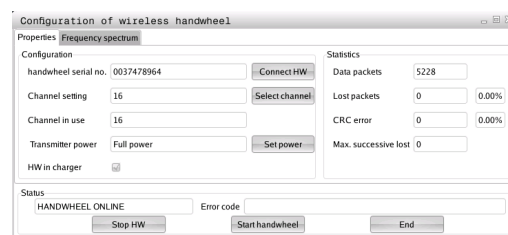

Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine 18.10

Raadiokanali seadistamine

Raadioseaderatta automaatse käivitamise korral üritab TNC valida parima raadiosignaali raadiokanali. Kui soovite raadiokanali ise seadistada, toimige nii:

- ▶ MOD-funktsiooni valimine: vajutage klahvi MOD
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
 - ▶ Valige raadioseaderatta konfiguratsioonimenüü: vajutage funktsiooniklahvi RAADIOSEADERATTA HÄÄLESTAMINE
 - ▶ Valige hiireklõpsuga sakk **Sagedusspekter**
 - ▶ Vajutage nupule **HR peatamine**: TNC peatab ühenduse raadioseaderattaga ning leiab kõigi 16 kasutatava kanali sagedusspektri
 - ▶ Märkige üles kõige vähesema raadiosidega raadiokanali number (väikseim post)
 - ▶ Aktiveerige raadio-seaderatas uuesti nupuga **Seaderatta käivitamine**
 - ▶ Valige hiireklõpsuga sakk **Omadused**
 - ▶ Vajutage nuppu **Kanali valimine**: TNC kuvab kõik saadaolevad kanalinumbrid. Valige hiirega kanal number, mille kohta tuvastas TNC kõige vähem raadiosidet
 - ▶ Konfiguratsiooni salvestamiseks ja konfiguratsioonimenüüst lahkumiseks: vajutage nuppu **LÕPP**

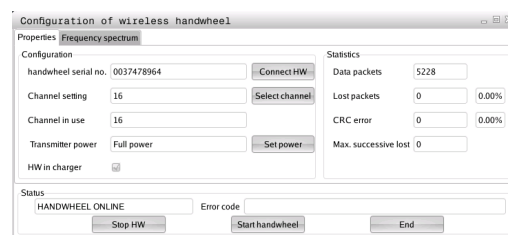

Saatevõimsuse seadistamine

Arvestage, et saatevõimsuse vähendamisel väheneb raadio-seaderatta tegevuskaugus.

- ▶ MOD-funktsiooni valimine: vajutage klahvi MOD
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
 - ▶ Valige raadioseaderatta konfiguratsioonimenüü: vajutage funktsiooniklahvi RAADIOSEADERATTA HÄÄLESTAMINE
 - ▶ Vajutage nuppu **Sea võimsus**: TNC kuvab kolm võimalikku võimsusseadet. Valige hiirega soovitud seadistus
 - ▶ Konfiguratsiooni salvestamiseks ja konfiguratsioonimenüüst lahkumiseks: vajutage nuppu **LÕPP**

18.10 Raadio-seaderatta HR 550 FS konfigureerimine

Statistika

Statistika all kuvab TNC ülekandekvaliteedi info.

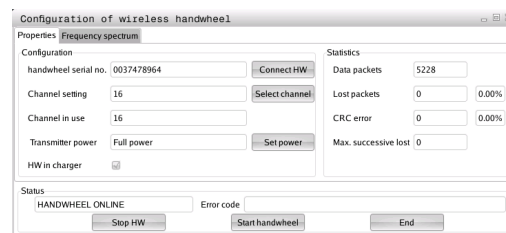
Piiratud vastuvõtukvaliteedi puhul, mis ei saa enam tagada telgede laitmatut ja ohutut peatamist, reageerib raadioseaderatas avariiväljalülitusega.

Piiratud vastuvõtukvaliteedile vihjab kuvatav väärtus **Max. järg kadunud**. Kui TNC kuvab siin raadioseaderatta normaalse töö korral soovitud kasutusraadiuse sees korduvalt 2-st suuremaid väärtusi, siis suureneb ühenduse katkemise oht. Siin võib olla abiks saatevõimsuse suurendamine, aga ka kanalivahetus väiksema sagedusega kanalile.

Taolistel juhtudel püüdke parandada ülekandekvaliteeti teise kanali valimisega (vaata "Raadiokanali seadistamine", Lehekülg 551) või saatevõimsuse suurendamisega (vaata "Saatevõimsuse seadistamine", Lehekülg 551).

Statistikaandmeid võite lasta kuvada nii:

- ▶ MOD-funktsiooni valimine: vajutage klahvi MOD
- ▶ Lülitage funktsiooniklahvide riba edasi
 - ▶ Raadioseaderatta konfiguratsioonimenüü valimine: vajutage nuppu RAADIOSEADERATTA HÄÄLESTAMINE: TNC kuvab statistikaandmetega konfiguratsioonimenüü

19

**Tabelid ja
ülevaated**

19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid

19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid

Kasutamine

Parameetri väärtuste sisestamine toimub nn **Konfiguratsiooniredaktoriga**.

Seadmespetsiifiliste funktsioonide seadistamise võimaldamiseks võib teie seadmetootja määrata, millised seadmeparametrid on kasutajaparametritena saadaval. Lisaks sellele võib teie seadmetootja siduda TNC-sse ka täiendavaid seadmeparametreid, mida alljärgnevalt ei käsitleta. Järgige oma seadme kasutusjuhendit.

Konfiguratsiooniredaktoris on seadmeparametrid puustruktuuris parameetriobjektideks seatud. Igal parameetriobjektil on nimi (nt **CfgDisplayLanguage**), mis viitab selle all oleva parameetri funktsioonile. Parameetri objekti, mida kutsutakse ka entiteediks, tähistab puustruktuuri kaustasümbolis „E”. Mõningatel seadmeparametritel on üheseks tuvastamiseks koodnimi, mis paigutab parameetri teatud rühma (nt X tähistab X-telge). Vastav rühmakaust kannab koodnime ja seda tähistab kaustasümbolis „K”.

Kui asute kasutaja parameetrite konfiguratsiooniredaktoris, saate olemasolevate parameetrite kujutist muuta. Standardseade korral kuvatakse parameetrid lühikeste selgitavate tekstidega. Parameetrite tegelike süsteeminimede kuvamiseks vajutage ekraanijaotuse klahvi ja seejärel funktsiooniklahvi KUIVA SÜSTEEMINIMI. Tagasi standardvaatesse saamiseks toimige samamoodi.

Veel mitte aktiivsed parameetrid ja objektid kujutatakse halli ikooniga. Funktsiooniklahviga LISAFUNKT. ja LISA saab need aktiveerida.

TNC peab jätkuvat muudatuste loendit, kuhu salvestatakse kuni 20 konfiguratsiooniandmete muudatust. Muudatuste tühistamiseks valige soovitud rida ja vajutage funktsiooniklahvi LISAFUNKT. ja TÜHISTA MUUDATUSED.

Konfiguratsiooniredaktori avamine ja parameetrite muutmine

- ▶ Valige töörežiim **Programmeerimine**
- ▶ Vajutage klahvi **MOD**
- ▶ Sisestage koodarv **123**
- ▶ Parameetrite muutmine
- ▶ Konfiguratsiooniredaktorist väljumiseks vajutage funktsiooniklahvi **END**
- ▶ Rakendage muudatused funktsiooniklahviga **SALVESTA**.

Parameetripuu iga rea algusse kuvab TNC ikooni, mis annab selle rea kohta lähemat teavet. Ikoonide tähendus on järgmine:

- haru on olemas, aga suletud
- haru on avatud
- tühi objekt, avada ei saa
- alglähtestatud seadme parameeter
- alglähtestamata (valikuline) seadme parameeter
- loetav, aga mitte redigeeritav
- loetamatu ja redigeerimatu

Kaustaikooni järgi saab tuvastada konfiguratsiooniobjekti tüübi:

- Võti (Key – rühmanimi)
- Loend
- Entiteet või parameetriobjekt

Abiteksti kuvamine

Klahviga **HELP** saab iga parameetriobjekti või atribuudi juurde kuvada abiteksti.

Kui abitekst ei mahu ühele lehele (üles paremale kuvatakse siis nt 1/2), saab funktsiooniklahviga **LEHITSE ABI** minna teisele lehele.

Klahvi **HELP** uus vajutamine lülitab abiteksti välja.

Lisaks abitekstile kuvatakse rohkem teavet, nt mõõtühik, alglähtestuse väärtus, valik jms. Kui valitud seadme parameeter vastab mingile TNC parameetrile, siis kuvatakse ka vastav seadme parameetri number.

19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid

Parameetriloend

Parameetrite seaded

DisplaySettings

Ekraanipildi seaded

Kuvatavate telgede järjekord

[0] kuni [5]

sõltub saadaolevatest telgedest

Asendinäidu laad asendiaknas

SOLL**IST****REFIST****REFSOLL****SCHPF****RESTW**

Asendinäidu laad olekunäidikul

SOLL**IST****REFIST****REFSOLL****SCHPF****RESTW**

Asendinäidu kümnendarvu eraldusmärgi defineerimine

.

Ettenihke näit käsitsirežiimis

at axis key: ettenihe kuvatakse siis, kui telje suunaklahv on vajutatud**always minimum: ettenihe kuvatakse alati**

Spindli asendinäit asendinäidikul

during closed loop: spindli asend kuvatakse siis, kui spindli asendit reguleeritakse**during closed loop and M5: spindli asend kuvatakse siis, kui spindli asendit reguleeritakse ja M5 korral**

Eelseadetabeli funktsiooniklahvi kuvamine või peitmine

True: eelseadetabeli funktsiooniklahvi ei kuvata**False: eelseadetabeli funktsiooniklahvi kuvatakse**

Parameetrite seaded

DisplaySettings

Üksikute telgede näidusamm

Kõigi saadaolevate telgede loend

Asendinäidu samm mm-tes või kraadides

0,1

0,05

0,01

0,005

0,001

0,0005

0,0001

0,00005 (tarkvarasuvand Display step)

0,00001 (tarkvarasuvand Display step)

Asendinäidu samm tollides

0,005

0,001

0,0005

0,0001

0,00005 (tarkvarasuvand Display step)

0,00001 (tarkvarasuvand Display step)

DisplaySettings

Näidul kehtiva mõõtühiku definitsioon

metric: meetriline süsteem**inch: tollisüsteem**

DisplaySettings

NC-programmide ja tsüklinäitude formaat

Programmi sisestamine HEIDENHAINi lihttekstina või DIN/ISO-vormingus

HEIDENHAIN: programmi sisestamine BA MDI-s lihtteksti-dialoogina**ISO: programmi sisestamine BA MDI-s DIN/ISO-vormingus**

Tsükli kujutamine

TNC_STD: tsükli kuvamine koos kommentaaritekstidega**TNC_PARAM: tsükli kuvamine ilma kommentaaritekstideta**

19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid

Parameetrite seaded

DisplaySettings

Käitumine juhtseadme käivitamisel

True: teade voolukatkestusest kuvatakse**False: teade voolukatkestusest ei kuvata**

DisplaySettings

NC und PLC dialoogikeelte seaded

NC dialoogikeel

ENGLISH (inglise)**GERMAN (saksa)****CZECH (tšehhi)****FRENCH (prantsuse)****ITALIAN (itaalia)****SPANISH (hispaania)****PORTUGUESE (portugali)****SWEDISH (rootsi)****DANISH (taani)****FINNISH (soome)****DUTCH(hollandi)****POLISH (poola)****HUNGARIAN (ungari)****RUSSIAN (vene)****CHINESE (hiina)****CHINESE_TRAD (hiina trad.)****SLOVENIAN (sloveeni)****ESTONIAN (eesti)****KOREAN (korea)****LATVIAN (läti)****NORWEGIAN (norra)****ROMANIAN (rumeenia)****SLOVAK (slovaki)****TURKISH (türgi)****LITHUANIAN (leedu)**

PLC dialoogikeel

vt NC dialoogikeel

PLC veateadete keel

vt NC dialoogikeel

Abitekstide keel

vt NC dialoogikeel

Parameetrite seaded

DisplaySettings

Käitumine juhtseadme käivitamisel

Teate "Voolukatkestus" kviteerimine

TRUE: juhtseadme käivitamine jätkub alles pärast teate kviteerimist

FALSE: teadet "Voolukatkestus" ei ilmu

Tsüklite kujutamine

TNC_STD: tsüklite kuvamine koos kommentaritekstidega

TNC_PARAM: tsüklite kuvamine ilma kommentaritekstideta

DisplaySettings

Programmigraafika seaded

Graafika kuvamise laad

High (arvutuslikult mahukas): lineaar- ja ümartelgede asendit arvestatakse programmigraafikas (3D)

Low: ainult lineaartelgede asendit arvestatakse programmigraafikas (2,5D)

Disabled: programmigraafika on deaktiveeritud

ProbeSettings

Mõõtmiskäigu konfiguratsioon

Käsitsirežiim: põhipööramise arvestamine

TRUE: mõõtmisel arvestatakse aktiivset põhipööramist

FALSE: mõõtmisel liigutakse alati paralleelselt telgedega

Automaatrežiim: mitmekordne mõõtmine mõõtmisfunktsioonides

1 kuni 3: mõõtmiskäikude arv mõõtmistoimingus

Automaatrežiim: mitmekordse mõõtmise usaldusvahemik

0,002 kuni 0,999 [mm]: vahemik, milles peab asuma mõõteväärtus mitmekordsel mõõtmisel

Ümara mõõtenõela konfiguratsioon

Mõõtenõela keskpunkti koordinaadid

[0]: mõõtenõela keskpunkti X-koordinaat seadme nullpunkti suhtes

[1]: mõõtenõela keskpunkti Y-koordinaat seadme nullpunkti suhtes

[2]: mõõtenõela keskpunkti Z-koordinaat seadme nullpunkti suhtes

Ohutu kaugus mõõtenõela kohal eelpositsioneerimiseks

0,001 kuni 99 999,9999 [mm]: ohutu kaugus tööriista telje suunas

Ohutu ala mõõtenõela ümber eelpositsioneerimiseks

0,001 kuni 99 999,9999 [mm]: ohutu kaugus tööriista teljega risti oleval tasandil

19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid

Parameetrite seaded

CfgToolMeasurement

M-funktsioon spindli orienteerimiseks

-1: spindli orienteerimine vahetult NC abil

0: Funktsioon mitteaktiivne

1 kuni 999: M-funktsiooni number spindli orienteerimiseks

Mõõtmis-suund tööriista raadiuse mõõtmiseks

X_positiivne, Y_positiivne, X_negatiivne, Y_negatiivne (sõltub tööriista teljest)

Tööriista alumise serva ja mõõtenõela ülemise serva vahekaugus

0,001 kuni 99,9999 [mm]: mõõtenõela nihe tööriista suhtes

Kiirkaik mõõtmistsükliks

10 kuni 300 000 [mm/min]: kiirkaik mõõtmistsükliks

Mõõtmisetteenihe tööriista mõõtmisel

1 kuni 3 000 [mm/min]: mõõtmisetteenihe tööriista mõõtmisel

Mõõtmisetteenihe arvutamine

ConstantTolerance: mõõtmisetteenihe arvutamine konstantse tolerantsiga

VariableTolerance: mõõtmisetteenihe arvutamine muutuva tolerantsiga

ConstantFeed: konstantne mõõtmisetteenihe

Tööriista tera maks. lub. pöörlemiskiirus

1 kuni 129 [m/min]: lubatud pöörlemiskiirus freesi ümbermõõdul

Maksimaalne lubatud pöörlemiskiirus tööriista mõõtmisel

0 kuni 1 000 [1/min]: maksimaalne lubatud pöörlemiskiirus

Maksimaalne lubatud mõõteviga tööriista mõõtmisel

0,001 kuni 0,999 [mm]: esimene maksimaalne lubatud mõõteviga

Maksimaalne lubatud mõõteviga tööriista mõõtmisel

0,001 kuni 0,999 [mm]: teine maksimaalne lubatud mõõteviga

Mõõtmisprotseduur

MultiDirections: mõõtmine mitmest suunast

SingleDirection: mõõtmine ühest suunast

Parameetrite seaded

ChannelSettings

CH_NC

Aktiivne kinemaatika

Aktiveeritav kinemaatika

Seadme kinemaatikate loend

Geomeetria tolerantsid

Ringi raadiuse lubatud hälve

0,0001 kuni 0,016 [mm]: Ringi raadiuse lubatud hälve kaare lõpp-punktis võrrelduna kaare alguspunktiga

Töötlustsükli konfiguratsioon

Ülekattumistegur tasku freesimisel

0,001 kuni 1,414: ülekattumistegur tsükli 4 TASKU FREESIMINE ja tsükli 5 ÜMARTASKU jaoks

Veateate „Spindel ?“ kuvamine, kui M3/M4 pole aktiivne

on: veateate väljastamine**off: veateate mitteväljastamine**

Veateate „Sügavus sisestatud negatiivsena“ kuvamine

on: veateate väljastamine**off: veateate mitteväljastamine**

Lähenemine soone seinale silinderpinnal

LineNormal: lähenemine sirglõigul**CircleTangential: lähenemine ringkaarel**

M-funktsioon spindli orienteerimiseks

-1: spindli orienteerimine vahetult NC abil**0: Funktsioon mitteaktiivne****1 kuni 999: M-funktsioon number spindli orienteerimiseks**

Töötava NC-programmi kindlakstegemine

Töötusaja lähtestamine programmi käivitamisel

True: töötusaeg lähtestatakse**False: töötusaega ei lähtestata**

19.1 Seadmespetsiifilised kasutajaparametrid

Parameetrite seaded

Geomeetriafilter lineaarsete elementide väljafiltreerimiseks

Stretch-filtri tüüp

- **Off:** ükski filter pole aktiivne
- **ShortCut:** üksikute punktide jätmise hulknurgal
- **Average:** geomeetriafilter silub nurki

Filtreeritud ja filtreerimata kontuuri maksimaalne vahekaugus

0 kuni 10 [mm]: väljafiltreeritud punktid on selles tolerantsivahemikus tulemuseks saadud lõigu suhtes

Filtreerimisega saadud lõigu masimaalne pikkus

0 kuni 1000 [mm]: kaugus, millel geomeetriafilter mõjub

NC-redaktori seaded

Backup-Dateien erzeugen

TRUE: pärast NC-programmide redigeerimist luuakse varufail

FALSE: pärast NC-programmide redigeerimist luuakse varufaili ei looda

Kursori käitumine pärast ridade kustutamist

TRUE: kursor on pärast kustutamist eelmisel real (iTNC käitumine)

FALSE: kursor on pärast kustutamist järgmisel real

Kursori käitumine esimesel või viimasel real

TRUE: PGM-alguses/lõpus kursoriga liikumine lubatud

FALSE: PGM-alguses/lõpus kursoriga liikumine keelatud

Ridade murdmine mitmerealistes lausetes

ALL: read kujutatakse alati tervikuna

ACT: ainult aktiivse lause read kujutatakse tervikuna

NO: read kujutatakse tervikuna vaid siis, kui lauset redigeeritakse

Abi aktiveerimine

TRUE: abipilte kuvatakse alati sisestamise ajal

FALSE: abipilte kuvatakse siis, kui funktsiooniklahv TSÜKLIABI on asendis SEES.

Funktsiooniklahv TSÜKLIABI VÄLJAS/SEES kuvatakse programmeerimisrežiimis, pärast klahvi Ekraanijaotus vajutamist

Funktsiooniklahvide riba käitumine pärast tsükli sisestamist

TRUE: tsükli funktsiooniklahvide riba jääb pärast tsükli defineerimist

FALSE: tsükli funktsiooniklahvide riba peidetakse pärast tsükli defineerimist

Kinnituse küsimine ploki kustutamisel

TRUE: NC-lause kustutamisel küsitakse kinnitust

FALSE: NC-lause kustutamisel ei küsita kinnitust

Parameetrite seaded

Rea number, milleni kontrollitakse NC-programmi

100 kuni 9999: programmi pikkus, milles kontrollitakse geomeetriat

DIN/ISO-programmeerimine: lausenumbrid sammhaaval

0 kuni 250: sammu ulatus, millega DIN/ISO-lauseid programmiskoostatakse

Rea number, milleni otsitakse ühesuguseid süntaksielemente

500 kuni 9999: kursoriga märgitud elemente otsitakse nooleklahvidega üles ja alla

Tee andmed lõppkasutaja jaoks

Draivide ja/või kataloogide loend

Siia kantud draivid ja kataloogid kuvab TNC failihalduris

FN 16 väljastustee töötlemiseks

Tee FN 16 väljastamiseks, kui programmis pole teed defineeritud

FN 16 väljastustee BA programmeerimiseks ja programmitestiks

Tee FN 16 väljastamiseks, kui programmis pole teed defineeritud

Failihalduri seaded

Sõltuvate failide kuvamine

MANUAL: sõltuvad failid kuvatakse

AUTOMATIC: sõltuvaid faile ei kuvata

Maailmaaeg (Greenwichi aeg)

Ajavahe maailmaajaga [t]

-12 kuni 13: ajavahe Greenwichi ajaga tundides

jadaliides: vaata "Andmevahetusliidese seadistamine", Lehekülg 538

19.2 Kontaktide kinnistamine ja ühenduskaabel andmevahetusliideses

19.2 Kontaktide kinnistamine ja ühenduskaabel andmevahetusliideses

Liides V.24/RS-232-C HEIDENHAIN-seadmed

Liides vastab standardile EN 50 178 Võrgutoite ohutu katkestamine.

25-kontaktilise adapteriploki kasutamisel:

TNC		VB 365725-xx		Adapteriplokk 310085-01		VB 274545-xx			
Kontakt	Jaotus	Pesa	Värvus	Pesa	Kontakt	Pesa	Kontakt	Värvus	Pesa
1	vaba	1		1	1	1	1	valge/ pruun	1
2	RXD	2	kollane	3	3	3	3	kollane	2
3	TXD	3	roheline	2	2	2	2	roheline	3
4	DTR	4	pruun	20	20	20	20	pruun	8
5	Signaal GND	5	punane	7	7	7	7	punane	7
6	DSR	6	sinine	6	6	6	6		6
7	RTS	7	hall	4	4	4	4	hall	5
8	CTR	8	roosa	5	5	5	5	roosa	4
9	vaba	9					8	lilla	20
Korpus	Väliskest	Korpus	Väliskest	Korpus	Korpus	Korpus	Korpus	Väliskest	Korpus

Kontaktide kinnistamine ja ühenduskaabel andmevahetusliideses 19.2

9-kontaktilise adapteriploki kasutamisel:

TNC		VB 355484-xx		Adapteriplokk 363987-02		VB 366964-xx			
Kontakt	Jaotus	Pesa	Värvus	Kontakt	Pesa	Kontakt	Pesa	Värvus	Pesa
1	vaba	1	punane	1	1	1	1	punane	1
2	RXD	2	kollane	2	2	2	2	kollane	3
3	TXD	3	valge	3	3	3	3	valge	2
4	DTR	4	pruun	4	4	4	4	pruun	6
5	Signaal GND	5	must	5	5	5	5	must	5
6	DSR	6	lilla	6	6	6	6	lilla	4
7	RTS	7	hall	7	7	7	7	hall	8
8	CTR	8	valge/ roheline	8	8	8	8	valge/ roheline	7
9	vaba	9	roheline	9	9	9	9	roheline	9
Korpus	Väliskest	Korpus	Väliskest	Korpus	Korpus	Korpus	Korpus	Väliskest	Korpus

Välisseadmed

Välisseadmete pistikute kontaktijaotus võib oluliselt erineda HEIDENHAINi seadmete pistikute kontaktijaotusest.

See on oleneb seadmest ja edastustüübist. Vt adapteriploki pistiku kontaktijaotust alltoodud tabelist.

Adapteriplokk 363987-02

		VB 366964-xx		
Pesa	Kontakt	Pesa	Värvus	Pesa
1	1	1	punane	1
2	2	2	kollane	3
3	3	3	valge	2
4	4	4	pruun	6
5	5	5	must	5
6	6	6	lilla	4
7	7	7	hall	8
8	8	8	valge/ roheline	7
9	9	9	roheline	9
Korpus	Korpus	Korpus	Väliskest	Korpus

Ethernetiliidese RJ45 pesa

Maksimaalne kaabli pikkus:

- Varjestamata: 100 m
- Varjestatud: 400 m

Kontakt	Signaal	Kirjeldus
1	TX+	Transmit Data (edastatavad andmed)

19.2 Kontaktide kinnistamine ja ühenduskaabel andmevahetusliideses

Kontakt	Signaal	Kirjeldus
2	TX–	Transmit Data (edastatavad andmed)
3	REC+	Receive Data (vastuvõetavad andmed)
4	vaba	
5	vaba	
6	REC–	Receive Data (vastuvõetavad andmed)
7	vaba	
8	vaba	

19.3 Tehniline info

Sümbolite selgitus

- Standardne
- Teljesuvand
- 1 Tarkvaravariant 1
- 2 Tarkvaravariant 2

Kasutajafunktsioonid

Lühikirjeldus	■ Põhikonstruktsioon: 3 telge pluss reguleeritav spindel ■ Neljas NC-telg pluss abitelg või □ 8 lisatelge või 7 lisatelge pluss 2. spindel ■ Digitaalne voolu ja pöörlemissageduse reguleerimine
Programmi sisestamine	HEIDENHAINi lihttekstiga dialoog ja DIN/ISO
Asendiandmed	■ Sirgete ja ringjoonte nimiasendid rist- või polaarkoordinaatides ■ Mõõtmed absoluut- või inkrementaalväärtustena ■ Näidud ja sisestused mm või tollides
Tööriistakorrekatuur	■ Tööriista raadius töötlustasandil ja tööriista pikkus ■ Raadiuse korrektuuriga kontuuri ettearvutamine kuni 99 lause ulatuses (M120) 2 Tööriista kolmemõõtmeline raadiuse korrektuur hilisemaks tööriista andmete muutmiseks ilma programmi uuesti arvutamise vajaduseta
Tööriistatabelid	Mitu tööriistatabelit suvalisele hulgale tööriistadele
Konstantne trajektoori liikumise kiirus	■ Seotud tööriista keskpunkti trajektooriga ■ Seotud tööriista lõiketeraga
Paralleelkäitus	Programmi koostamine graafilise toega, samal ajal, kui teine programm on töös
3D-töötlemine (tarkvarasuvand 2)	2 Eriti sujuv liikumise juhtimine 2 3D tööriistakorrekatuur pinnanormaali vektori kaudu 2 Kaldlõikepea asendi muutmine elektroonilise seaderattaga programmi töö ajal; tööriista tipu asend jääb muutumatuks (TCPM = Tool Center Point Management) 2 Tööriista hoidmine kontuuriga risti 2 Tööriista raadiuse korrektuur liikumise ja tööriista suunaga risti
Pöördlaud-töötlemine (tarkvarasuvand 1)	1 Kontuuride programmeerimine silinderpinnale 1 Ettenihe mm/min
Kontuurielemendid	■ Sirge ■ Faas ■ Ringjoon ■ Ringi keskpunkt ■ Ringi raadius ■ Tangentsiaalselt liituv ringjoon

Kasutajafunktsioonid	
	■ Nurkade ümardused
Kontuurile liikumine ja sealt lahkumine	■ Sirgjoont mööda: tangentsiaalselt või risti ■ Ringjoont mööda
Vaba kontuuriprogrammeerimine FK	■ Arvjuhtimisprogrammide mittevastavalt mõõtmestatud detailide vaba kontuuriprogrammeerimine FK HEIDENHAINi lihttekstdialoogis koos graafilise toega
Programmsiirded	■ Alamprogrammid ■ Programmiosa kordused ■ Suvaline programm kui alamprogramm
Töötlemistsüklid	■ Puurimistsüklid puurimiseks, keermepuurimiseks kompensatsioonipadrunita ja ilma ■ Nelinurk- ja ümartasku jämetöötlus ■ Puurimistsüklid sügavpuurimiseks, hõõritsemiseks, väljatremimiseks ja avardamiseks ■ Tsüklid sise- ja väliskeermete freesimiseks ■ Nelinurk- ja ümartasku peentöötlus ■ Tsüklid tasaste ja mittetäisnurksete pindade reakaupa freesimiseks ■ Tsüklid sirgete ja ringikujuliste soonte töötlemiseks ■ Punktmustrid ringjoontel ja sirgetel ■ Kontuuritasku kontuuriga paralleelne ■ Kontuurijada ■ Lisaks võidakse integreerida tootjatsükleid – tööpingi tootja poolt loodud spetsiaalseid töötlemistsükleid. ■ Treimistöötluse tsüklid
Koordinaatide teisendamine	■ Nihutamine, pööramine, peegeldamine ■ Mastaabitegur (teljest sõltuv) 1 Töötlustasandi kallutamine (tarkvaravariant 1)
Q-parameetrid Muutujatega programmeerimine	■ Matemaatilised funktsioonid =, +, −, *, /, sin α, cos α, juure arvutamine ■ Loogilised seosed (=, ≠, <, >) ■ Tehted sulgudes ■ tan α, arcus sin, arcus cos, arcus tan, aⁿ, eⁿ, ln, log, arvu absoluutväärtus, konstant α, eitus, komaeelsete või komajärgsete kohtade ümardamine ■ Funktsioonid ringjoone arvutamiseks ■ Stringiparameetrid
Programmeerimisabi	■ Kalkulaator ■ Kõigi esinevate veateadete täielik loetelu ■ Kontekstitundlikud spikrifunktsioonid veateadete korral ■ Graafiline tugi tsüklite programmeerimisel ■ NC-programmi kommentaarlaused
Teach-In	■ Tegelikud positsioonid võetakse NC-programmi otse üle

Kasutajafunktsioonid

Testgraafika Kujutamiskiisid	■ Töötuskäigu graafiline simuleerimine ka teise programmi töötamise ajal ■ Pealtvaade / kujutis 3 tasapinnal / 3D kujutis / 3D joongraafika ■ Väljalõike suurendamine
Programmeerimisgraafika	■ Programmeerimise režiimil kaasatakse joonisesse ka sisestatud NC-laused (2D joongraafika) ka siis, kui parajasti täidetakse teist programmi
Töötlemisgraafika Kujutamiskiisid	■ Töötlusprogrammi graafiline kujutis pealtvaates / kujutis kolmvaatena / 3D-kujutis
Töötlemisaeg	■ Töötlemisaja arvutamine režiimis „Programmitest“ ■ Tegelik töötlemisaja näitamine programmi järjestiktäitmise režiimide korral
Kontuurile naasmine	■ Pöördumine programmi suvalise lause juurde ja liikumine arvutatud nimiasendisse töötlemise jätkamiseks ■ Programmi katkestamine, kontuurist eemaldumine ja sinna naasmine
Nullpunktitabelid	■ Mitmed nullpunktitabelid detailipõhiste nullpunktide salvestamiseks
Kontaktanduri tsüklid	■ Kontaktanduri kalibreerimine ■ Tooriku viltuse asendi kompenseerimine käsitsi ja automaatselt ■ Tugipunkti seadmine käsitsi ja automaatselt ■ Toorikute automaatne mõõtmine ■ Tsüklid automaatseks tööriistatöö mõõtmiseks ■ Tsüklid automaatseks tööriistatöö mõõtmiseks ■ Kinemaatika automaatse mõõtmise tsüklid

Tehnilised andmed

Komponendid	■ Juhtpaneel ■ TFT värviline lameekraan koos funktsiooniklahvidega
Programmimälu	■ Vähemalt 21 GB
Sisestustäpsus ja näidusamm	■ kuni 0,1 µm lineaartelgedel ■ kuni 0,01 µm lineaartelgedel (koos suvandiga 23) ■ kuni 0,0001° nurktelgedel ■ kuni 0,000 01° nurktelgedel (koos suvandiga 23)
Sisestusvahemik	■ Maksimum 999 999 999 mm või 999 999 999°
Interpoleerimine	■ Sirge 4 teljel ■ Ring 2 teljel ■ Kruvijoon: ringjoone ja sirge ühendus ■ Kruvijoon: ringjoone ja sirge ühendus
Lause töötlemisaeg 3D-sirge ilma raadiuskorrektuurita	■ 0,5 ms
Telgede reguleerimine	■ Asendi reguleerimise täpsus: asendi mõõteseadme signaaliperiood / 1024 ■ Asendiregulaatori tsükli-aeg: 3 ms ■ Pöörlemissageduse regulaatori tsükli-aeg: 200 µs
Liikumistee	■ Maksimaalselt 100 m (3937 tolli)
Spindli pöörlemissagedus	■ Maksimaalselt 100 000 p/min (analoogne pöörlemissageduse nominaalväärtus)
Vigade kompenseerimine	■ Lineaarsed ja mittelineaarsed teljevead, lõtkud, pöördekohad ringliikumistel, soojuspaisumine ■ Hõõrdumine
Andmeedastusliidesed	■ igaüks V.24 / RS-232-C max 115 kBaud ■ Täiendav LSV-2-protokolliga andmeedastusliides TNC väliseks käsitsemiseks andmeedastusliidese kaudu HEIDENHAINI tarkvaraga TNCremo ■ Etherneti-liides 1000 Base T ■ 3 x USB 2.0
Töökeskkonna temperatuur	■ Käitamine: 0 °C kuni +45 °C ■ Säilitamine: -30°C kuni +70°C

Tarvikud

Elektroonilised seaderattad	■ üks teisaldatav ekraaniga raadio-seaderatas HR 550 FS või ■ üks teisaldatav ekraaniga seaderatas HR 520 või ■ üks teisaldatav ekraaniga seaderatas HR 420 või ■ üks teisaldatav seaderatas HR 410 või ■ üks sisseehitatud seaderatas HR 130 või ■ kuni kolm sisseehitatud seaderatast HR 150 seaderatta-adapteriga HRA 110

Kontaktandurid	■ TS 220: lülitav kaabelühendusega 3D-kontaktandur või ■ TS 440: lülitav infrapunaedastusega 3D-andur või ■ TS 444: akuta, lülitav infrapunaedastusega 3D-andur või ■ TS 640: lülitav infrapunaedastusega 3D-andur või ■ TS 740: ülitäpne, lülitav infrapunaedastusega 3D-andur või ■ TT 140: lülitav 3D-kontaktandur tööriistade mõõtmiseks ■ TT 449: lülitav, infrapunaedastusega 3D-kontaktandur tööriistade mõõtmiseks

Riistvaravariandid

- 1. Lisatelg 4 teljele ja spindlitele
- 2. Lisatelg 5 teljele ja spindlitele

Tarkvarasuvand 1 (suvandi number 08)

Pöördlaud-töötlemine	■ Kontuuride programmeerimine silinderpinnale ■ Ettenihe mm/min

Koordinaatide ümberarvutused	■ Töötlustasandi kallutamine

Interpoleerimine	■ Ringjoon 3 teljel pööratud töötlustasandi korral (ruumiline)

Tarkvarasuvand 2 (suvandi number 09)

3D-töötlemine	■ Eriti sujuv liikumise juhtimine ■ 3D tööriistakorrekatuur pinnanormaali vektori kaudu ■ Kaldlõikepea asendi muutmine elektroonilise seaderattaga programmi töö ajal; tööriista tipu asend jääb muutumatuks (TCPM = Tool Center Point Management) ■ Tööriista hoidmine kontuuriga risti ■ Tööriista raadiuse korrektuur liikumise ja tööriista suunaga risti

Interpoleerimine	■ Sirge 5 teljel (ekspordiks on vaja luba)

HEIDENHAIN DNC (variandi number 18)

- Suhtlemine väliste PC-rakendustega COM-komponentide kaudu

Ekraanisamm (suvandi number 23)

Sisestustäpsus ja näidusamm	■ Lineaarteljed kuni 0,01µm ■ Nurkteljed kuni 0,00001°

Tarkvarasuvand Dünaamiline kokkupõrkeseire (DCM)(suvandi number 40)

Kokkupõrkekontroll kõikides seadme töörežiimides	■	Seadme tootja määratleb kontrollitavad objektid
	■	Kolmeastmeline hoiatus käsitsirežiimi korral
	■	Programmikatkestus automaatrežiimi korral
	■	Ka 5-teljelistele liikumistele kontroll

Tarkvarasuvand Täiendavad dialoogikeeled (suvandi number 41)

Täiendavad dialoogikeeled	■	sloveeni
	■	norra
	■	slovaki
	■	läti
	■	korea
	■	eesti
	■	türgi
	■	rumeenia
	■	leedu

Tarkvarasuvand DXF-konverter (suvandi number 42)

DXF-andmetest kontuuriprogrammide ja töötlemispositsioonide tuletamine Kontuurilõikude tuletamine lihttekstidialoogi-programmidest.	■	Toetatav DXF-formaat: AC1009 (AutoCAD R12)
	■	Kontuuride ja punktmustrite jaoks
	■	Mugav tugipunktide määramine
	■	Kontuurilõikude graafiline valimine kodeerimata tekstiga dialoogiprogrammidest

Tarkvarasuvand Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC (suvandi number 45)

Funktsioon Adaptiivne ettenihke reguleerimine lõiketingimuste optimeerimiseks seeriatootmises	■	Tegelikult spindli jõudluse kindlakstegemine kontroll-lõike abil
	■	Piiride definitsioon, milles toimub automaatne ettenihke reguleerimine
	■	Täisautomaatne ettenihke reguleerimine töö käigus

Tarkvarasuvand KinematicsOpt (suvandi number 48)

Anduri tsüklid seadme kinemaatika automaatseks kontrollimiseks ja optimeerimiseks	■	Aktiivse kinemaatika salvestamine/taastamine
	■	Aktiivse kinemaatika kontrollimine
	■	Aktiivse kinemaatika optimeerimine

Tarkvarasuvand Mill-Turning (suvandi number 50)

Funktsioonid freesimise ja treimise jaoks	■	Ümberlülitamine: freesimine / treimine
	■	Konstantne lõikekiirus
	■	Teraraadiuse kompensatsioon
	■	Treitsüklid

Tarkvarasuvand Extended Tool Managment (suvandi number 93)

- Täiendatud tööriistahaldus, Pythoni põhine

Tarkvarasuvand Remote Desktop Manager (suvandi number 133)

Väliste arvutimoodulite	■	Opsüsteem Windows iseseisvas arvutimoodulis
kaugjuhtimine (nt	■	Seotud TNC töökeskkonnaga
Windowsiga arvutid) TNC		
juhtpaneelilt		

Tarkvarasuvand Cross Talk Compensation (CTC)(suvandi number 141)

Teljesidestuste	■	Dünaamikast põhjustatud positsioonihälvete leidmine telgede
kompenseerimine		kiirendustest
	■	TCP kompenseerimine

Tarkvarasuvand Position Adaptive Control PAC (suvandi number 142)

Reguleerimisparameetrite	■	Reguleerimisparameetrite kohandamine olenevalt telgede asendist
kohandamine		töötlemisruumis
	■	Reguleerimisparameetrite kohandamine olenevalt ühe telje kiirusest
		või kiirendusest

Tarkvarasuvand Load Adaptive Control LAC (suvandi number 143)

Reguleerimisparameetrite	■	Tooriku massi ja hõõrdejõudude automaatne määramine
dünaamiline kohandamine	■	Töötlemise ajal adaptiivse eeljuhtimisparameetri pidev kohandamine
		vastavalt tooriku tegelikule massile

Tarkvarasuvand Active Chatter Control ACC (suvandi number 145)

Täisautomaatne funktsioon tækete vältimiseks töötamise ajal

TNC-funktsioonide sisestusformaadid ja ühikud

Asendid, koordinaadid, ringi raadiused, faasipikkused	-99 999.9999 kuni +99 999.9999 (5,4: komaeelsed kohad, komajärgsed kohad) [mm]
Tööriista numbrid	0 kuni 32 767,9 (5,1)
Tööriista nimed	16 tähemärki, TOOL CALL korral jutumärkide "" vahel. Lubatud erimärgid: #, \$, %, &, -
Deltaväärtused tööriista korrektuuriks	-99,9999 kuni +99,9999 (2,4) [mm]
Spindli pöörlemissagedused	0 kuni 99 999,999 (5,3) [p/min]
Ettenihked	0 kuni 99 999,999 (5,3) [mm/min] või [mm/hammas] või [mm/pööre]
Viivitus tsüklis 9	0 kuni 3600,000 (4,3) [s]
Keerme samm erinevates tsüklites	-99,9999 kuni +99,9999 (2,4) [mm]
Spindli suunanurk	0 kuni 360,0000 (3,4) [°]
Polaarkoordinaatide, pööramise, tasandi kallutamise nurk	-360,0000 kuni 360,0000 (3,4) [°]
Polaarkoordinaatide nurk krüvijooneeliseks interpoleerimiseks (CP)	-5 400,0000 kuni 5 400,0000 (4,4) [°]
Nullpunktinumbrid tsüklis 7	0 kuni 2 999 (4,0)
Mastaabitegur tsüklites 11 ja 26	0,000001 kuni 99,999999 (2,6)
Lisafunktsioonid M	0 kuni 999 (4,0)
Q-parameetrite numbrid	0 kuni 1999 (4,0)
Q-parameetrite väärtused	-99 999,9999 kuni +99 999,9999 (9,6)
Normaalvektorid N ja T 3D-korrektuuri korral	-9,99999999 kuni +9,99999999 (1,8)
Programmisiirete märgid (LBL)	0 kuni 999 (5,0)
Programmisiirete märgid (LBL)	Suvaline tekstistring jutumärkide vahel ("")
Programmiosade korduste arv REP	1 kuni 65 534 (5,0)
Veanumbrid Q-parameetri funktsioonis FN14	0 kuni 1 199 (4,0)

19.4 Ülevaattetabelid

Töötlustsükliid

Tsükli number	Tsükli tähistus	DEF-aktiivne	CALL-aktiivne
7	Nullpunkti nihutamine	■	
8	Peegeldamine	■	
9	Viivitusae	■	
10	Pööramine	■	
11	Mastaabitegur	■	
12	Programmi kutsumine	■	
13	Spindli suunamine	■	
14	Kontuuri definitsioon	■	
19	Töötlustasandi kallutamine	■	
20	Kontuuriandmed SL II	■	
21	Eelpuurimine SL II		■
22	Kammlõikamine SL II		■
23	Põhja peentöötus SL II		■
24	Külje peentöötus SL II		■
25	Kontuurijada		■
26	Teljespetsiifiline mastaabitegur	■	
27	Silinderpind		■
28	Silinderpinna soone freesimine		■
29	Silinderpinna aste		■
32	Tolerants	■	
200	Puurimine		■
201	Hõõritsemine		■
202	Sisetreimine		■
203	Universaalpuurimine		■
204	Tagurpidi süvistamine		■
205	Universaal-sügavpuurimine		■
206	Keermepuurimine isetsentreeriva padruniga, uus		■
207	Keermepuurimine ilma isetsentreeriva padrunita, uus		■
208	Puurfreesimine		■
209	Keermepuurimine laastu murdmisega		■
220	Punktimuster ringjoonel	■	
221	Punktimuster joontel	■	
230	Mitme ettenihkega pinna freesimine		■
231	Juhtpind		■
232	Laupfreesimine		■
240	Tsentreerimine		■

19.4 Ülevaattetabelid

Tsükli number	Tsükli tähistus	DEF-aktiivne	CALL-aktiivne
241	Universaalpuurimine		■
247	Tugipunkti seadmine	■	
251	Täisnurktasku täistöötlus		■
252	Ümartasku täistöötlus		■
253	Soone freesimine		■
254	Ümarsoon		■
256	Nelinurktapi täistöötlus		■
257	Ümartapi täistöötlus		■
262	Keermefreesimine		■
263	Süviskeermefreesimine		■
264	Puurkeermefreesimine		■
265	Spiraal-puurkeermefreesimine		■
267	Väliskeerme freesimine		■

Lisafunktsioonid

M	Toime	Toimimine lause -	algus	lõpp	Lehekülg
M0	Programmikäik SEIS/spindli STOPP/jahutusvedelik VÄLJAS		■		313
M1	Valikuline programmikäik STOPP/spindli STOPP/jahutusvedelik VÄLJAS		■		528
M2	Programmikäik STOPP/spindli STOPP/jahutusvedelik VÄLJAS/ vajadusel olekunäidu kustutamine (sõltub seadme parameetrist / siire tagasi lausele 1			■	313
M3	Spindel SEES päripäeva		■		313
M4	Spindel SEES vastupäeva		■		
M5	Spindli STOPP			■	
M6	Tööriistavahetus/programmi STOPP (sõltub seadme parameetrist) / spindli STOPP			■	313
M8	Jahutusvedelik SEES		■		313
M9	Jahutusvedelik VÄLJAS			■	
M13	Spindel SEES päripäeva /jahutusvedelik SEES		■		313
M14	Spindel SEES vastupäeva/jahutusvedelik SEES		■		
M30	Sama funktsioon nagu M2			■	313
M89	Vaba lisafunktsiooni või tsükli kutsumine, toimib modaalselt (sõltub seadme parameetrist)		■	■	Tsüklite kasutusjuhend
M91	Positsioneerimislauses: koordinaadid on seotud seadme nullpunktiga		■		314
M92	Positsioneerimislauses: koordinaadid on seotud masina tootja poolt kindlaksmääratud positsiooniga, nt tööriistavahetuse positsiooniga		■		314
M94	Pöördetelje näidu vähendamine väärtuseni alla 360°		■		391
M97	Väikeste kontuurijärkude töötlemine			■	317
M98	Avatud kontuuride täielik töötlemine			■	318
M99	Tsükli kutsumine lausehaaval			■	Tsüklite kasutusjuhend

M	Toime	Toimimine lause -	algus	lõpp	Lehekülg
M101	Automaatne tööriistavahetus asendustööriistaga, kui seisuaeg on läbi,			■	168
M102	M101 lähtestamine			■	
M107	Veateate alistamine töötusvaruga asendustööriistade korral,			■	168
M108	M107 lähtestamine			■	
M109	Tööriista lõiketera püsiv liikumiskiirus (ettenihke suurendamine ja vähendamine)		■		321
M110	Tööriista lõiketera püsiv liikumiskiirus (ainult ettenihke vähendamine)		■		
M111	M109/M110 lähtestamine			■	
M116	Pöördetelgede ettenihke mm/min		■		389
M117	M116 lähtestamine			■	
M118	Ülekattumine seaderattaga positsioneerimisel programmikäigu ajal		■		324
M120	Korrigeeritud raadiusega kontuuri eelnev väljaarvutamine (LOOK AHEAD)		■		322
M126	Pöördetelgede nihutamine optimeeritud trajektooriga		■		390
M127	M126 lähtestamine			■	
M128	Tööriista otsa asend jääb kaldtelgede positsioneerimisel püsima (TCPM)		■		392
M129	M128 lähtestamine			■	
M130	Positsioneerimislauses: punktid on seotud kallutamata koordinaatsüsteemiga		■		316
M138	Kaldtelgede valik		■		395
M140	Tagasiliikumine kontuurilt tööriistatolje suunal		■		326
M143	Põhipööramise kustutamine		■		328
	Seadme kinemaatika arvessevõtmine TEGELIKUL/ETTEANTUD positsioonil lause lõpus	■			396
M144	M143 lähtestamine		■		
M141	Kontaktanduri seire alistamine		■		327
M148	Tööriista automaatne ülestõstmine kontuurilt NC-stoppi korral		■		329
M149	M148 lähtestamine			■	

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Võrdlus: tehnilised andmed

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Teljed	Maksimaalselt 18	Maksimaalselt 18
Sisestustäpsus ja näidusamm:		
■ Lineaarteljed	■ 0,1µm, 0,01 µm suvandiga 23	■ 0,1 µm
■ Pöördeteljed	■ 0,001°, 0,00001° suvandiga 23	■ 0,0001°
Kõrgsagedusspindlite ja torque- / lineaarmootorite reguleerimisahelad	Variandiga 49	Variandiga 49
Näit	19-tolline TFT värviline lameekraan	15,1-tolline TFT värviline lameekraan, variandina 19-tolline TFT
NC-, PLC-programmide ja süsteemifailide andmekandja	Kõvaketas	Kõvaketas
NC-programmide programmimälu	>21 GB	>21 GB
Lause töötlemisaeg	0,5 ms	0,5 ms
Operatsioonisüsteem HeROS	Jah	Jah
Operatsioonisüsteem Windows XP	Ei	Valik
Interpolatsioon:		
■ Sirge	■ 5 telge	■ 5 telge
■ Ringjoon	■ 3 telge	■ 3 telge
■ Kruvijoone	■ Jah	■ Jah
■ Splain	■ Ei	■ Variandiga 9 jah
Riistvara	moodulitena lülituskapis	Moodulid lülituskapis

Võrdlus: andmeliidesed

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Gigabitt-Ethernet 1000BaseT	X	X
Jadaliides RS-232-C	X	X
Jadaliides RS-422	-	X
USB-liides	X (USB 2.0)	X (USB 2.0)

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Võrdlus: tarvikud

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Elektroonilised seaderattad		
■ HR 410	■ X	■ X
■ HR 420	■ X	■ X
■ HR 520/530/550	■ X	■ X
■ HR 130	■ X	■ X
■ HR 150 HRA 110 kaudu	■ X	■ X
Kontaktandurid		
■ TS 220	■ X	■ X
■ TS 440	■ X	■ X
■ TS 444	■ X	■ X
■ TS 449 / TT 449	■ X	■ X
■ TS 640	■ X	■ X
■ TS 740	■ X	■ X
■ TT 130 / TT 140	■ X	■ X
Tööstuslik arvuti IPC 61xx	–	X

Võrdlus: arvuti tarkvara

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Programmeerimiskoha tarkvara	Saadaval	Saadaval
TNCremoNT andmeedastuseks koos TNCbackup -iga andmekaitseks	Saadaval	Saadaval
TNCremoPlus andmeedastustarkvara koos Live Screeniga	Saadaval	Saadaval
RemoTools SDK 1.2: oma rakenduste arendamise funktsiooniteek andmevahetuseks HEIDENHAINi juhtseadmetega	Piiratult saadaval	Saadaval
virtualTNC: juhtseadme komponendid virtuaalseadmete jaoks	Pole saadaval	Saadaval
ConfigDesign: juhtseadme konfigureerimise tarkvara	Saadaval	Pole saadaval
TeleService: kaugdiagnostika ja hoolduse tarkvara	Saadaval	Saadaval

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Võrdlus: seadmespetsiifilised funktsioonid

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Liikumispiirkonna ümberlülitus	Funktsioon pole saadaval	Funktsioon on saadaval
Keskajam (1 mootor mitme seadmetelje jaoks)	Funktsioon on saadaval	Funktsioon on saadaval
C-telje režiim (spindlimootor ajab ringi pöördetelge)	Funktsioon on saadaval	Funktsioon on saadaval
Automaatne freesipea vahetus	Funktsioon pole saadaval	Funktsioon on saadaval
Nurkpeade tugi	Funktsioon pole saadaval	Funktsioon on saadaval
Tööriistatuvastus Balluf	Funktsioon on saadaval (Pythoniga)	Funktsioon on saadaval
Mitme tööriistamagasini haldus	Funktsioon on saadaval	Funktsioon on saadaval
Täiendatud tööriistahaldus Pythoni kaudu	Funktsioon on saadaval	Funktsioon on saadaval

Võrdlus: kasutaja funktsioonid

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Programmi sisestamine		
■ HEIDENHAINi lihtteksti-dialoog	■ X	■ X
■ DIN/ISO-s	■ X	■ X
■ smarT.NC-ga	■ –	■ X
■ ASCII-redaktoriga	■ X, vahetult redigeeritav	■ X, muundamise järel redigeeritav
Asendiandmed		
■ Sirgete ja ringjoonte nimiasendid ristkoordinaatides	■ X	■ X
■ Sirgete ja ringjoonte nimiasendid polaarkoordinaatides	■ X	■ X
■ Mõõtmised absoluut- või inkrementaalväärtustena	■ X	■ X
■ Näidud ja sisestused mm või tollides	■ X	■ X
■ Tööriista viimase asendi seadmine pooluseks (tühi CC-lause)	■ X (veateade, kui pooluse ülevõtt pole üheselt arusaadav)	■ X
■ Pinna normaalivektorid (LN)	■ X	■ X
■ Splain-laused (SPL)	■ –	■ X, variandiga 09

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Tööriista korrektuur		
■ Töötlustasandi ja tööriista pikkuses	■ X	■ X
■ Korrigeeritud raadiusega kontuuri ettearvutamine kuni 99 lause ulatuses	■ X	■ X
■ Kolmemõõtmeline tööriista raadiuse korrektuur	■ X, suvandiga 09	■ X, suvandiga 09
Tööriistatabel		
■ Tööriistaandmete keskne salvestamine	■ X	■ X
■ Mitu tööriistatabelit suvalisele hulga tööriistadele	■ X	■ X
■ Tööriistatüüpide paindlik haldamine	■ X	■ –
■ Valitavate tööriistade filtreeritud näit	■ X	■ –
■ Sorteerimisfunktsioon	■ X	■ –
■ Veerunimed	■ Osaliselt _ abil	■ Osaliselt - abil
■ Kopeerimisfunktsioon: tööriistaandmete sihipärane ülekirjutamine	■ X	■ X
■ Vormivaade	■ Ümberlülitus ekraanijaotuse klahviga	■ Ümberlülitus funktsiooniklahviga
■ TNC 640 ja iTNC 530 vaheline tööriistatabeli vahetus	■ X	■ Pole võimalik
Kontaktanduri tabel erinevate 3D-kontaktandurite haldamiseks	X	–
Tööriista kasutusfaili koostamine, kättesaadavuse kontrollimine	X	X
Lõikeandmete tabelid: spindli pöörlemissageduse ja ettenihke automaatne arvutamine talletatud tehnoloogiatabelite põhjal	–	X
Suvalise tabeli defineerimine	■ Vabalt defineeritavad tabelid (.TAB-failid) ■ Lugemine ja kirjutamine FN-funktsioonide kaudu ■ Konfiguratsiooniandmetega defineeritav ■ Tabelinimed peavad algama ühe tähega ■ Lugemine ja kirjutamine SQL-funktsioonide kaudu	■ Vabalt defineeritavad tabelid (.TAB-failid) ■ Lugemine ja kirjutamine FN-funktsioonide kaudu

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Konstantne trajektoori kiirus tööriista keskpunkti trajektoori või tööriistatera alusel	X	X
Paralleeltöö: programmi koostamine ajal, mil täidetakse teist programmi	X	X
Loendurtelgede programmeerimine	X	X
Töötlustasandi kallutamine (tsükkel 19, PLANE-funktsioon)	X, variant #08	X, variant #08
Pöördaluse töötlus:		
■ Kontuuride programmeerimine silinderpinnale		
■ Silindripind (tsükkel 27)	■ X, variant #08	■ X, variant #08
■ Silindripinna soon (tsükkel 28)	■ X, variant #08	■ X, variant #08
■ Silindripinna aste (tsükkel 29)	■ X, variant #08	■ X, variant #08
■ Silindripinna väliskontuur (tsükkel 39)	■ –	■ X, variant #08
■ Ettenihe mm/min või p/min	■ X, variant #08	■ X, variant #08
Liikumine tööriistatle suunas		
■ Käsitsirežiim (3D-ROT-menüü)	■ X	■ X, FCL2-funktsioon
■ Programmikatkkestuse ajal	■ X	■ X
■ Seaderattaga ülekattumine	■ X	■ X, variant #44
Kontuurile lähenemine ja sealt eemaldumine sirget või ringjoont mööda	X	X
Ettenihkesisestus:		
■ F (mm/min), kiirkäik FMAX	■ X	■ X
■ FU (pöörlemisetteenihe mm/p)	■ X	■ X
■ FZ (hammasetteenihe)	■ X	■ X
■ FT (tee aeg sekundites)	■ –	■ X
■ FMAXT (aktiivse kiirkäigu-potentsiomeetri korral: tee läbimise aeg sekundites)	■ –	■ X
Vaba kontuuriprogrammeerimine FK		
■ Arvjuhtimisprogrammide mittevastavalt mõõtmestatud detailide programmeerimine	■ X	■ X
■ FK-programmi teisendamine lihtteksti-dialoogiks	■ –	■ X
Programmisirrded:		
■ Märgisenumbrate maksimumarv	■ 9999	■ 1000
■ Alamprogrammid	■ X	■ X
■ Pesastamine alamprogrammide korral	■ 20	■ 6
■ Programmiosa kordused	■ X	■ X
■ Suvaline programm kui alamprogramm	■ X	■ X

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Q-parameetrite programmeerimine:		
■ Matemaatilised standardfunktsioonid	■ X	■ X
■ Formeleingabe	■ X	■ X
■ Stringitöötlus	■ X	■ X
■ Lokaalsed Q-parameetrid QL	■ X	■ X
■ Remanentsed Q-parameetrid QL	■ X	■ X
■ Parameetrite muutmine programmikatkestuse korral	■ X	■ X
■ FN15:PRINT	■ –	■ X
■ FN25:PRESET	■ –	■ X
■ FN26:TABOPEN	■ X	■ X
■ FN27:TABWRITE	■ X	■ X
■ FN28:TABREAD	■ X	■ X
■ FN29: PLC LIST	■ X	■ –
■ FN31: RANGE SELECT	■ –	■ X
■ FN32: PLC PRESET	■ –	■ X
■ FN37: EXPORT	■ X	■ –
■ FN38: SEND	■ –	■ X
■ Faili väline salvestamine FN16 -ga	■ –	■ X
■ FN16 -vormingud: vasakreastus, paremreastus, stringipikkused	■ –	■ X
■ FN16 -ga LOG-faili kirjutamine	■ X	■ –
■ Parameetrisisu kuvamine täiendaval olekuribal	■ X	■ –
■ Parameetrisisu kuvamine programmeerimisel (Q-INFO)	■ X	■ X
■ SQL -funktsioonid tabelite lugemiseks ja kirjutamiseks	■ X	■ –

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Graafika tugi		
■ Programmeerimisgraafika 2D	■ X	■ X
■ REDRAW-funktsioon	■ –	■ X
■ Võrgujoonte kuvamine taustaks	■ X	■ –
■ 3D joongraafika	■ X	■ X
■ Testigraafika (pealtvaade, kujutis 3 tasapinnal, 3D kujutis)	■ X	■ X
■ Kõrge resolutsiooniga esitus	■ X	■ X
■ Tööriista kuvamine	■ X	■ X
■ Simulations-Geschwindigkeit einstellen	■ X	■ X
■ Koordinaadid 3 tasandi lõikejoone korral	■ –	■ X
■ Täiendavad suumifunktsioonid (hiire kasutus)	■ X	■ X
■ Tooriku raamide kuvamine	■ X	■ X
■ Sügavuse kujutamine pealtvaates hiire pealoleku korral	■ –	■ X
■ Programmitesti suunatud peatamine (STOPP AT N)	■ –	■ X
■ Tööriistavahetuse makro arvestamine	■ –	■ X
■ Töötlusgraafika (pealtvaade, kujutis 3 tasapinnal, 3D kujutis)	■ X	■ X
■ Kõrge resolutsiooniga esitus	■ X	■ X

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Nullpunktitabelid: detailipõhiste nullpunktide salvestamine	X	X
Eelseadetabelid: tugipunktide haldamine	X	X
Paletihaldus		
■ Paletifailide tugi	■ X	■ X
■ Tööriistast sõltuv töötlus	■ –	■ X
■ Palettide eelseadetabel: palettide tugipunktide haldamine	■ –	■ X
Kontuurile naasmine		
■ Programmi jätkamisega	■ X	■ X
■ Pärast programmi katkestust	■ X	■ X
Automaatkäivituse funktsioon	X	X
Teach-In: tegelike asendite ülevõtmine NC-programmi	X	X
Täiendatud failihaldus		
■ Mitme kausta ja alamkausta loomine	■ X	■ X
■ Sorteerimisfunktsioon	■ X	■ X
■ Hiirekasutus	■ X	■ X
■ Sihtkausta valimine funktsiooniklahviga	■ X	■ X
Programmeerimisabi:		
■ Abipildid tsüklite programmeerimisel	■ X, konfigur. kuupäeva kaudu väljalülitatav	■ X
■ Animeeritud abipildid valikul PLANE/PATTERN DEF -funktsioon	■ –	■ X
■ Abipildid PLANE/PATTERN DEF korral	■ X	■ X
■ Kontekstitundlikud abifunktsioonid veateadete korral	■ X	■ X
■ TNCguide , brauseripõhine abisüsteem	■ X	■ X
■ Kontekstitundlik abisüsteemi kutsumine	■ X	■ X
■ Kalkulaator	■ X (teaduslik)	■ X (standard)
■ Kommentaarilauseid NC programmis	■ X	■ X
■ Liigenduslauseid NC programmis	■ X	■ X
■ Liigendusvaade programmitestis	■ –	■ X
Dünaamiline kokkupõrkeseire DCM:		
■ Kokkupõrkeseire automaatrežiimis	■ X, suvand 40	■ X, suvand 40
■ Kokkupõrkeseire käsitsirežiimis	■ X, suvand 40	■ X, suvand 40
■ Defineeritud kokkupõrkeobjekti graafiline kujutamine	■ X, suvand 40	■ X, suvand 40
■ Kokkupõrkeseire programmitestis	■ –	■ X, suvand 40
■ Hoidepeade seire	■ –	■ X, suvand 40
■ Tööriistakandurite haldus	■ –	■ X, suvand 40

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
CAM-i tugi:		
■ Kontuuride rakendamine DXF-andmetest	■ X, suvand 42	■ X, suvand 42
■ Töötlusasendite rakendamine DXF-andmetest	■ X, suvand 42	■ X, suvand 42
■ Offline-filter CAM-failidele	■ –	■ X
■ Strech-filter	■ X	■ –
MOD-funktsioonid:		
■ Kasutajaparaameetrid	■ Konfig. andmed	■ Numbristruktuur
■ OEM-abifailid teenindusfunktsioonidega	■ –	■ X
■ Andmekanduri kontroll	■ –	■ X
■ Hoolduspakettide allalaadimine	■ –	■ X
■ Süsteemiaja seadistamine	■ X	■ X
■ Telgede määramine tegeliku asendi ülekandmiseks	■ –	■ X
■ Liikumisala piiride määramine	■ –	■ X
■ Välise ligipääsu blokeerimine	■ X	■ X
■ Kinemaatika ümberlülitamine	■ X	■ X
Töötlustsüklite kutsumine:		
■ M99-ga või M89-ga	■ X	■ X
■ CYCL CALL-iga	■ X	■ X
■ CYCL CALL PAT-iga	■ X	■ X
■ CYC CALL POS-iga	■ X	■ X
Erifunktsioonid:		
■ Tagurpidiprogrammi koostamine	■ –	■ X
■ Nullpunkti nihutamine TRANS DATUM -i kaudu	■ X	■ X
■ Adaptiivne ettenihke reguleerimine AFC	■ X, suvand 45	■ X, suvand 45
■ Tsükliparaameetrite globaalne defineerimine: GLOBAL DEF	■ X	■ X
■ Näidisdefineerimine PATTERN DEF -i kaudu	■ X	■ X
■ Punktitabelite defineerimine ja täitmine	■ X	■ X
■ Lihtne kontuurivalem CONTOUR DEF	■ X	■ X
Suurvormi konstrueerimisfunktsioonid:		
■ Globaalsed programmeerimisestadused GS	■ –	■ X, suvand 44
■ Täiendatud M128: FUNCTION TCPM	■ X	■ X
Olekunäidud:		
■ Asendid, spindli pöörlemisagedus, ettenihe	■ X	■ X
■ Asendinäidu suurem esitus, käsitsirežiim	■ X	■ X
■ Täiendav olekunäit, vormiesitus	■ X	■ X
■ Seaderatta tee näit töötlusel seaderattaga ülekattumisega	■ X	■ X
■ Jääktee näit kallutatud süsteemis	■ –	■ X
■ Q-paraameetrite sisu dunaamiline näit, numbriringid defineeritavad	■ X	■ –
■ OEM-i spetsiifiline täiendav olekunäit Pythoniga	■ X	■ X

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
■ Jääkaja graafiline näit	■ –	■ X
Kasutajatasandi individuaalne värviseadistus	–	X

Võrdlus: tsükklid

Tsükkel	TNC 640	iTNC 530
1, sügavpuurimine	X	X
2, keermepuurimine	X	X
3, soone freesimine	X	X
4, tasku freesimine	X	X
5, ümartasku	X	X
6, kammlõikamine (SL I, soovitatav: SL II, tsükkel 22)	–	X
7, nullpunkti nihutamine	X	X
8, peegeldamine	X	X
9, viibimisaeg	X	X
10, pööramine	X	X
11, mastaabitegur	X	X
12, programmi kutsumine	X	X
13, spindli suunamine	X	X
14, kontuuri defineerimine	X	X
15, ettepuurimine (SL I, soovitatav: SL II, tsükkel 21)	–	X
16, kontuuri freesimine (SL I, soovitatav: SL II, tsükkel 24)	–	X
17, kerme puurimine GS	X	X
18, kerme lõikamine	X	X
19, töötlustasand	X, suvand 08	X, suvand 08
20, kontuuriandmed	X	X
21, ettepuurimine	X	X
22, kammlõikamine:	X	X
■ parameeter Q401, ettenihketegur	■ –	■ X
■ parameeter Q404, järeltöötlusstrateegia	■ –	■ X
23, põhja peentöötlus	X	X
24, külje peentöötlus	X	X
25, kontuurijada	X	X
26, teljest sõltuv mastaabitegur	X	X
27, kontuuri ümbris	X, suvand 08	X, suvand 08
28, silindri ümbris	X, suvand 08	X, suvand 08
29, silindripinna aste	X, suvand 08	X, suvand 08
30, 3D-andmete töötlemine	–	X
32, tolerants HSC-režiimi ja TA-ga	X	X
39, väliskontuur silindripinnal	–	X, suvand 08
200, puurimine	X	X

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Tsükkel	TNC 640	iTNC 530
201, hõõritsemine	X	X
202, sisetreimine	X	X
203, universaal-puurimine	X	X
204, tagurpidi avardamine	X	X
205, universaalne sügavpuurimine	X	X
206, keermepuurimine A.-ga, uus	X	X
207, keermepuurimine ilma A.-ta, uus	X	X
208, puurfreesimine	X	X
209, keermepuurimine laastumurruga	X	X
210, soon pendeldades	X	X
211, ümar soon	X	X
212, nelinurktasku peentöötlus	X	X
213, nelinurktapi peentöötlus	X	X
214, ümartasku peentöötlus	X	X
215, ümartapi peentöötlus	X	X
220, punktimuster ringjoonel	X	X
221, punktimuster joontel	X	X
225, graveerimine	X	X
230, mitme ettenihkega pinna freesimine	X	X
231, reguleerimispind	X	X
232, laupfreesimine	X	X
240, tsentreerimine	X	X
241, ühe lõikeservaga sügavpuurimine	X	X
247, tugipunkti seadmine	X	X
251, nelinurktasku, komplektne	X	X
252, ümartasku, komplektne	X	X
253, soon, komplektne	X	X
254, ümarsoon, komplektne	X	X
256, nelinurktapp, komplektne	X	X
257, ümartapp, komplektne	X	X
262, keermefreesimine	X	X
263, avardatud keermefreesimine	X	X
264, puurkeermefreesimine	X	X
265, spiraalne puurkeermefreesimine	X	X
267, väliskeermefreesimine	X	X
270, kontuurijoon andmed tsükli 25 režiimi seadistamiseks	–	X
275, pöörisfreesimine	–	X
276, kontuurijada 3D	–	X
290, interpolatsioonitreimine	–	X, suvand 96
800, treimissüsteemi kohandamine	X	–

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Tsükkel	TNC 640	iTNC 530
801, treimissüsteemi lähtestamine	X	–
810, kontuuri pikitreimine	X	–
811, nuki pikitreimine	X	–
812, nuki laiendatud pikitreimine	X	–
813, süvistatud pikitreimine	X	–
814, süvistatud pikitreimine laiendatud	X	–
815, kontuuriga paralleelne treimine	X	–
820, kontuuri laupitreimine	X	–
821, nuki laupitreimine	X	–
822, nuki laiendatud laupitreimine	X	–
823, süvistatud laupitreimine	X	–
824, süvistatud laupitreimine laiendatud	X	–
830, kontuuriga paralleelne keere	X	–
831, pikikeere	X	–
832, laiendatud keere	X	–
840, kontuuri radiaalne mahalõiketreimine	X	–
841, lihtne radiaalne mahalõiketreimine	X	–
842, laiendatud radiaalne mahalõiketreimine	X	–
850, kontuuri aksiaalne mahalõiketreimine	X	–
851, lihtne aksiaalne mahalõiketreimine	X	–
852, laiendatud aksiaalne mahalõiketreimine	X	–
850, kontuuri lõikamine radiaalne	X	–
861, radiaalne mahalõikamine	X	–
862, laiendatud radiaalne mahalõikamine	X	–
870, kontuuri lõikamine aksiaalne	X	–
871, aksiaalne mahalõikamine	X	–
872, laiendatud aksiaalne mahalõikamine	X	–

Võrdlus: lisafunktsioonid

M	Toime	TNC 640	iTNC 530
M00	Programmikäik SEIS/spindli STOPP/jahutusvedelik VÄLJAS	X	X
M01	Valikuline programmikäigu STOPP	X	X
M02	Programmikäik STOPP/spindli STOPP/jahutusvedelik VÄLJAS/ vajadusel olekunäidu kustutamine (sõltub seadme parameetrist / siire tagasi lausele 1	X	X
M03	Spindel SEES päripäeva	X	X
M04	Spindel SEES vastupäeva		
M05	Spindli STOPP		
M06	Tööriistavahetus / programmikäigu STOPP (seadmest sõltuv funktsioon) / spindli STOPP	X	X
M08	Jahutusvedelik SEES	X	X
M09	Jahutusvedelik VÄLJAS		

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

M	Toime	TNC 640	iTNC 530
M13	Spindel SEES päripäeva /jahutusvedelik SEES	X	X
M14	Spindel SEES vastupäeva/jahutusvedelik SEES		
M30	Sama funktsioon nagu M02	X	X
M89	Vaba lisafunktsiooni või tsükli kutsumine, toimib modaalselt (sõltub seadmest)	X	X
M90	Püsiv trajektooriga liikumise kiirus nurkades (TNC 640-s pole nõutav)	–	X
M91	Positsioneerimislauses: koordinaadid on seotud seadme nullpunktiga	X	X
M92	Positsioneerimislauses: koordinaadid on seotud masina tootja poolt kindlaksmääratud positsiooniga, nt tööriistavahetuse positsiooniga	X	X
M94	Pöördetelje näidu vähendamine väärtuseni alla 360°	X	X
M97	Väikeste kontuurijärkude töötlemine	X	X
M98	Avatud kontuuride täielik töötlemine	X	X
M99	Tsükli kutsumine lausehaaval	X	X
M101	Automaatne tööriistavahetus asendustööriistaga, kui seisuaeg on läbi,	X	X
M102	M101 lähtestamine		
M103	Ettenihke vähendamine süvistamisel tegurile F (protsentväärtus)	X	X
M104	Viimati seatud tugipunkti taasaktiveerimine	–	X
M105	Töötlus teise k_v -teguriga	–	X
M106	Töötlus esimese k_v -teguriga		
M107	Veateate alistamine töötlusvaruga asendustööriistade korral,	X	X
M108	M107 lähtestamine		
M109	Tööriista lõiketera püsiv liikumiskiirus (ettenihke suurendamine ja vähendamine)	X	X
M110	Tööriista lõiketera püsiv liikumiskiirus (ainult ettenihke vähendamine)		
M111	M109/M110 lähtestamine		
M112	Kontuuriüleminekute lisamine suvaliste kontuuriüleminekute vahele	– (soovitav: tsükkel 32)	X
M113	M112 lähtestamine		
M114	Seadme geomeetria automaatne korrektuur töötamisel kaldtelgedega	– (soovitav: M128, TCPM)	X, suvand 08
M115	M114 lähtestamine		
M116	Pöördlaudade ettenihke mm/min	X, suvand 08	X, suvand 08
M117	M116 lähtestamine		
M118	Ülekattumine seaderattaga positsioneerimisel programmikäigu ajal	X	X
M120	Korrigeeritud raadiusega kontuuri eelnev väljaarvutamine (LOOK AHEAD)	X	X
M124	Kontuurifilter	– (võimalik kasutaja parameetrite kaudu)	X

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

M	Toime	TNC 640	iTNC 530
M126	Pöördetelgede nihutamine optimeeritud trajektooriga	X	X
M127	M126 lähtestamine		
M128	Tööriista otsa asend jääb kaldtelgede positsioneerimisel püsima (TCPM)	X, suvand 09	X, suvand 09
M129	M128 lähtestamine		
M130	Positsioneerimislauses: punktid on seotud kallutamata koordinaatsüsteemiga	X	X
M134	Täpne peatumine mitte-tangentsiaalsetel üleminekul positsioneerimisel pöördetelgedega	–	X
M135	M134 lähtestamine		
M136	Ettenihe F millimeetrites spindli pöörde kohta	X	X
M137	M136 lähtestamine		
M138	Kaldtelgede valik	X	X
M140	Tagasiliikumine kontuurilt tööriistatolje suunal	X	X
M141	Kontaktanduri seire alustamine	X	X
M142	Modaalse programmiinfo kustutamine	–	X
M143	Põhipööramise kustutamine	X	X
M144	Seadme kinemaatika arvestamine TEG/NOM positsioonides lause lõpus	X, suvand 09	X, suvand 09
M145	M144 lähtestamine		
M148	Tööriista automaatne ülestõstmine kontuurilt NC-stopiga korral	X	X
M149	M148 lähtestamine		
M150	Piirulüüsi teate blokeerimine	– (võimalik FN 17 kaudu)	X
M197	Nurkade ümardamine	X	–
M200	Laserlõikefunktsioonid	–	X
-M204			

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Võrdlus: kontaktsüsteemi tsüklid käsitsirežiimil ja el. seaderattaga

Tsükkel	TNC 640	iTNC 530
Kontaktanduri tabel 3D-kontaktandurite haldamiseks	X	–
Tegeliku pikkuse kalibreerimine	X	X
Tegeliku raadiuse kalibreerimine	X	X
Põhipööramise määramine sirge kaudu	X	X
Tugipunkti seadmine valitud teljel	X	X
Nurga seadmine tugipunktiks	X	X
Ringi keskpunkti seadmine tugipunktiks	X	X
Telje keskme seadmine tugipunktiks	X	X
Põhipööramise määramine kahe ava/ümartapi abil	X	X
Tugipunkti seadmine nelja ava/ümartapi abil	X	X
Ringi keskpunkti seadmine nelja ava/ümartapi abil	X	X
Mehaaniliste kontaktandurite toetamine hetkeasendi käsitsi ülevõtmisega	Funktsiooni- klahviga	Klaviatuuri- klahviga
Mõõteväärtuste kirjutamine eelseadetabelisse	X	X
Mõõteväärtuste kirjutamine nullpunktitabelisse	X	X

Võrdlus: kontaktsüsteemi tsüklid automaatseks detaili kontrolliks

Tsükkel	TNC 640	iTNC 530
0, tugitasand	X	X
1, polaarne tugipunkt	X	X
2, TS kalibreerimine	–	X
3, mõõtmine	X	X
4, mõõtmine 3D	–	X
9, TS pikkuse kalibreerimine	–	X
30, TT kalibreerimine	X	X
31, tööriista pikkuse mõõtmine	X	X
32, tööriista raadiuse mõõtmine	X	X
33, tööriista pikkuse ja raadiuse mõõtmine	X	X
400, põhipööramine	X	X
401, põhipööramine kahe ava kaudu	X	X
402, põhipööramine kahe tapi kaudu	X	X
403, põhipööramise kompenseerimine pöördeteljega	X	X
404, põhipööramise seadmine	X	X
405, detaili viltuse asendi rihtimine C-teljega	X	X
408, tugipunkt soone keskel	X	X
409, tugipunkt astme keskel	X	X
410, tugipunkt sisenelinurgal	X	X
411, tugipunkt väliselinurgal	X	X
412, tugipunkt siseringjoonel	X	X
413, tugipunkt välisringjoonel	X	X
414, tugipunkt välisnurgas	X	X
415, tugipunkt sisenurgas	X	X
416, tugipunkt avade ringi keskel	X	X
417, tugipunkt kontaktanduri teljel	X	X
418, tugipunkt 4 ava keskel	X	X
419, tugipunkt üksikul teljel	X	X
420, nurga mõõtmine	X	X
421, ava mõõtmine	X	X
422, välimise ringi mõõtmine	X	X
423, sisemise nelinurga mõõtmine	X	X
424, välimise nelinurga mõõtmine	X	X
425, sisemise laiuse mõõtmine	X	X
426, välimise astme mõõtmine	X	X
427, sisetreimine	X	X
430, avade ringi mõõtmine	X	X
431, tasandi mõõtmine	X	X

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Tsüklid	TNC 640	iTNC 530
440, teljenihke mõõtmine	–	X
441, kiire mõõtmine (TNC 640-s osaliselt võimalik konakandurite tabeli abil)	–	X
450, kinemaatika varundamine	X, suvand 48	X, suvand 48
451, kinemaatika mõõtmine	X, suvand 48	X, suvand 48
452, eelseade kompenseerimine	X, suvand 48	X, suvand 48
460, sondi kalibreerimine keral	X	X
461, sondi pikkuse kalibreerimine	X	X
462, kalibreerimine rõngas	X	X
463, kalibreerimine tapil	X	X
480, TT kalibreerimine	X	X
481, tööriista pikkuse mõõtmine/kontrollimine	X	X
482, tööriista raadiuse mõõtmine/kontrollimine	X	X
483, tööriista pikkuse ja raadiuse mõõtmine/kontrollimine	X	X
484, infrapuna TT kalibreerimine	X	X

Võrdlus: erinevused programmeerimisel

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Töörežiimide vahetus, kui lauseid parajasti redigeeritakse	Pole lubatud	Lubatud
Failitoimingud:		
■ Funktsioon Salvesta fail	■ Saadaval	■ Saadaval
■ Funktsioon Salvesta fail nimega	■ Saadaval	■ Saadaval
■ Muudatuste tühistamine	■ Saadaval	■ Saadaval
Failihaldus:		
■ Hiirekasutus	■ Saadaval	■ Saadaval
■ Sorteerimisfunktsioon	■ Saadaval	■ Saadaval
■ Nime sisestamine	■ Avab esiletõstetud akna Faili valimine	■ Sünkroniseerib kursori
■ Klahvikombinatsioonide tugi	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Lemmikute haldus	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Veeruvaate konfigureerimine	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Funktsiooniklahvide paigutus	■ Pisut erinev	■ Pisut erinev
Funktsioon Lause peitmine	Saadaval	Saadaval
Tööriista valimine tabelist	Valimine jaosekraani menüüst	Valimine esiletõstetud aknast
Erifunktsioonide programmeerimine klahviga SPEC FCT	Funktsiooniklahvide riba avatakse klahvi vajutamisel alammenüüna. Alammenüüst väljumine: vajutage uuesti klahvi SPEC FCT, TNC kuvab uuesti viimati aktiveeritud riba	Funktsiooniklahvide riba pannakse klahvi vajutamisel viimaseks ribaks. Menüüst väljumine: vajutage uuesti klahvi SPEC FCT, TNC kuvab uuesti viimati aktiveeritud riba

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Lähenemiste ja eemaldumiste programmeerimine klahviga APPR DEP	Funktsiooniklahvide riba avatakse klahvi vajutamisel alammenüuna. Alammenüüst väljumine: vajutage uuesti klahvi APPR DEP, TNC kuvab uuesti viimati aktiveeritud riba	Funktsiooniklahvide riba pannakse klahvi vajutamisel viimaseks ribaks. Menüüst väljumine: vajutage uuesti klahvi APPR DEP, TNC kuvab uuesti viimati aktiveeritud riba
Klaviatuuriklahvi END vajutamine aktiivsete menüüde CYCLE DEF ja TOUCH PROBE korral	Lõpetab redigeerimise ja aktiveerib failihalduse	Lõpetab vastava menüü
Failihalduri kutsumine aktiivsete menüüde CYCLE DEF ja TOUCH PROBE korral	Lõpetab redigeerimise ja aktiveerib failihalduse Kui failihaldus lõpetatakse, jääb vastav funktsiooniklahvide riba valituks	Veateade Klahv on funktsioonita
Failihalduri kutsumine aktiivsete menüüde CYCL CALL, SPEC FCT, PGM CALL ja APPR/DEP korral	Lõpetab redigeerimise ja aktiveerib failihalduse Kui failihaldus lõpetatakse, jääb vastav funktsiooniklahvide riba valituks	Lõpetab redigeerimise ja aktiveerib failihalduse Kui failihaldus lõpetatakse, valitakse põhifunktsiooniklahvide riba

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Nullpunktitabel:		
■ Sortimisfunktsioon telje väärtuste järgi	■ Saadaval	■ Pole saadaval
■ Tabeli lähtestamine	■ Saadaval	■ Pole saadaval
■ Puuduvate telgede peitmine	■ Saadaval	■ Saadaval
■ Vaate ümberlülitus Loend/vorm	■ Ümberlülitus jaosekraani klahviga	■ Ümberlülitamine tumbler-funktsiooniklahviga
■ Üksiku rea lisamine	■ Kõikjal lubatud, uus nummerdamine päringu järel võimalik. Lisatakse tühi rida, täitmine teha käsitsi 0-ga	■ Lubatud ainult tabeli lõpus. Kõigisse veergudesse lisatakse rida väärtusega 0
■ Üksiku telje positsiooniväärtuste klahviga ülevõtmine nullpunktitabelisse	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Kõigi aktiivsete telgede positsiooniväärtuste klahviga ülevõtmine nullpunktitabelisse	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Viimaste kontaktanduriga mõõdetud positsioonide klahviga ülevõtmine	■ Pole saadaval	■ Saadaval
Vaba kontuuriprogrammeerimine FK:		
■ Paralleelstelgede programmeerimine	■ Neutraalne X/Y-koordinaatidega, ümberlülitus FUNCTION PARAXMODE -iga	■ Seadmest sõltuvalt olemasolevate paralleelstelgedega
■ Relatiivseoste automaatne korrigeerimine	■ Kontuuri alamprogrammide relatiivseoseid ei korrigeerita automaatselt	■ Kõiki relatiivseoseid korrigeeritakse automaatselt
Toimingud veateadete korral:		
■ Abi veateadete korral	■ Kutsumine klahviga ERR	■ Kutsumine klahviga HELP
■ Töörežiimi vahetus, kui abimenüü on aktiivne	■ Töörežiimi vahetamisel abimenüü sulgub	■ Töörežiimi vahetamine pole lubatud (klahvil pole funktsiooni)
■ Taustarežiimi valimine, kui abimenüü on aktiivne	■ Klahviga F12 ümberlülituse korral abimenüü sulgub	■ Klahviga F12 ümberlülituse korral jääb abimenüü lahti
■ Identsed veateated	■ Kogutakse ühte loendisse	■ Kuvatakse vaid üks kord
■ Veateadete kviteerimine	■ Iga veateade (ka need, mis kuvatakse korduvalt) tuleb kviteerida, funktsioon Kustuta kõik saadaval	■ Veateate kviteerimine ainult üks kord
■ Ligipääs protokollifunktsioonidele	■ Saadaval logiraamat ja tõhusad filtrifunktsioonid (vead, klahvivajutused)	■ Täielik logiraamat saadaval ilma filtrifunktsioonideta
■ Teenindusfailide salvestamine	■ Saadaval. Süsteemitörke korral teenindusfaili ei looda	■ Saadaval. Süsteemitörke korral luuakse automaatselt teenindusfail

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Otsifunktsioon:		
■ viimati otsitud sõnade loend	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Aktiivse lause elementide kuvamine	■ Pole saadaval	■ Saadaval
■ Kõigi saadaolevate NC-lausetes kuvamine	■ Pole saadaval	■ Saadaval
Otsifunktsiooni käivitamine kursoriga märgitud olekus nooleklahvidega üles/alla	Toimib max kuni 9999 lause korral, seadistatav konfiguratsiooniga	Pole piiranguid programmipikkuse osas
Programmeerimisgraafika:		
■ Mõõtkavala vörguesitus	■ Saadaval	■ Pole saadaval
■ Kontuuri alamprogrammide redigeerimine SLII-tsükklites AUTO DRAW ON-iga	■ Veateadete korral asub kursor põhiprogrammi lausel CYCL CALL	■ Veateadete korral asub kursor kontuuri alamprogrammi viga põhjustanud lausel
■ Suumiakna nihutamine	■ Kordamisfunktsioon pole saadaval	■ Kordamisfunktsioon on saadaval
Kõrvaltelgede programmeerimine:		
■ Süntaks FUNCTION PARAXCOMP: näidu ja liikumiste defineerimine	■ Saadaval	■ Pole saadaval
■ Süntaks FUNCTION PARAXMODE: liigutatavate paralleelstelgede järjestuse defineerimine	■ Saadaval	■ Pole saadaval
Tootjatsükklite programmeerimine		
■ Ligipääs tabeliandmetele	■ SQL-käskude ja FN17-/FN18- või TABREAD-TABWRITE-funktsioonide kaudu	■ FN17-/FN18 või TABREAD-TABWRITE-funktsioonide kaudu
■ Ligipääs seadme parameetritele	■ CFGREAD-funktsiooniga	■ FN18-funktsioonidega
■ Interaktiivsete tsükklite loomine CYCLE QUERY-ga, nt kontaktanduri tsükklid käsitsirežiimis	■ Saadaval	■ Pole saadaval

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Võrdlus: erinevused programmi testimisel, funktsionaalsuses

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Test kuni lauseni N	Funktsioon pole saadaval	Funktsioon on saadaval
Töötlusaja arvutamine	Simulatsiooni igal kordamisel funktsiooniklahviga START summeeritakse töötusaeg	Simulatsiooni igal kordamisel funktsiooniklahviga START algab ajaarvestus 0-ga

Võrdlus: erinevused programmi testimisel, käitamises

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Funktsiooniklahviribade ja ribasiseste funktsiooniklahvide paigutus	Funktsiooniklahviribade ja funktsiooniklahvide paigutus sõltub aktiivsest ekraanijaotusest.	
Suumifunktsioonid	Iga lõiketasand on valitav eraldi funktsiooniklahviga	Lõiketasand on valitav kolme tumbler-funktsiooniklahviga
Seadmest sõltuvad lisafunktsioonid M	tekitavad veateate, kui pole PLC-sse integreeritud	Programmitesti korral ignoreeritakse
Tööriistatabeli kuvamine/redigeerimine	Funktsioon saadaval funktsiooniklahviga	Funktsioon pole saadaval

Võrdlus: erinevused käsitsirežiimis, funktsionaalsus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Käsitsi mõõtmistsükliid kallutatud töötlustasandil (3D ROT: aktiivne)	Käsitsi mõõtmistsükleid saab kallutatud töötlustasandil kasutada vaid siis, kui 3D-ROT on töörežiimideks Käsitsi ja Automaatne seatud asendisse „Aktiivne”.	Käsitsi mõõtmistsükleid saab kallutatud töötlustasandil kasutada siis, kui 3D-ROT on töörežiimiks Käsitsi seatud asendisse „Aktiivne”.
Funktsioon sammumõõt	Sammumõõdu saab defineerida eraldi lineaar- ja pöördetelgedele jaoks.	Üks sammumõõt kehtib nii lineaar- kui pöördetelgedele.

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Eelseadete tabel	Põhiteisendused (transleerimine ja pööramine) seadme aluse süsteemist detaili süsteemi veergudega X, Y ja Z ning ruuminurkadega SPA, SPB ja SPC. Lisaks sellele saab veergudega X_OFFS kuni W_OFFS defineerida iga eraldi telje teljenihkeid. Nende funktsioon on konfigureeritav.	Põhiteisendus (transleerimine) seadme aluse süsteemist detaili süsteemi veergudega X, Y ja Z ning põhipööramine ROT töötlustasandil (pööramine). Lisaks sellele saab veergudega A kuni W defineerida pöörd- ja paralleeltelgede tugipunkte.
Eelseadistamise käitumine	Pöördetelje eelseadistamine mõjub kui teljenihe. See nihe mõjub ka kinemaatika arvutustele ja töötlustasandi kallutamisele. Seadme parameetriga CfgAxisPropKin->presetToAlignAxis määratakse, kas teljenihet pärast nulli seadmist tuleb sisemiselt arvutada või mitte. Sellest sõltumata mõjub teljenihe alati järgmiselt: ■ Teljenihe mõjutab alati vastava telje etteantud positsiooni näitu (teljenihe lahutatakse alati hetke teljeväärtusest maha). ■ Kui pöördetelje koordinaat programmeeritakse L-lauses, siis liidetakse teljenihe programmeeritud koordinaadile	Seadme parameetrite kaudu defineeritud teljenihked ei mõju teljeasenditele, mis defineeriti mõnes tasandite kallutamise funktsioonis. MP7500 bitt 3-ga määratakse, kas praegust pöördetelje asendit arvestatakse seadme nullpunktist või lähtutakse esimese pöördetelje 0°-asendist (tavaliselt C-telg).
Eelseadetabeli toimingud:		
■ Eelseadetabeli redigeerimine programmeerimise režiimil ■ Liikumisalast sõltuv eelseadetabel	■ Võimalik ■ Pole saadaval	■ Pole võimalik ■ Saadaval
Ettenihkepiirangu defineerimine	Lineaar- ja pöördetelgede ettenihkepiirang eraldi defineeritav	Lineaar- ja pöördetelgedele on defineeritav vaid üks ettenihkepiirang

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Võrdlus: erinevused käsitsirežiimis, käitamine

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Mehaaniliste sondide asendiväärtuste rakendamine	Tegelikult asendi rakendamine funktsiooniklahviga	Tegelikult asendi rakendamine klaviatuuriklahviga
Kontaktanduri funktsioonide menüüst väljumine	Võimalik vaid funktsiooniklahviga LÕPP	Võimalik funktsiooniklahviga LÕPP ja klaviatuuriklahviga END
Eelseadetabelist väljumine	Ainult funktsiooniklahviga BACK/ ENDE	Alati klaviatuuriklahviga END
Tööriistatabeli TOOL.T või kohatabeli tool_p.tch mitmekordne redigeerimine	Aktiivne on see funktsiooniklahvide riba, mis oli valitud viimasel väljumisel	Kuvatakse püsivalt defineeritud funktsiooniklahvide riba (funktsiooniklahvide riba 1)

Võrdlus: erinevused programmi täitmisel, käitamine

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Funktsiooniklahviribade ja ribasiseste funktsiooniklahvide paigutus	Funktsiooniklahviribade ja funktsiooniklahvide paigutus on sõltuvalt aktiivsest ekraanijaotusest erinev.	
Töörežiimi vahetus pärast seda, kui töötlus üksiklause režiimile üleminekul katkestati ja lõpetati klahviga SIEMINE STOPP	Naasmisel täitmise töörežiimi: veateade Praegust lauset pole valitud . Katkestuskoha valik peab toimuma programmi jätkamisega	Töörežiimide vahetus lubatud, modaalne info salvestatakse, töötlust saab jätkata vahetult NC-Stardiga
FK-jadadesse minek GOTO-ga, pärast seda kui enne töörežiimide vahetust on sinnani programm täidetud	Veateade FK-programmeerimine: määramata lähteasend	Sisenemine lubatud
Programmi jätkamine:		
■ Seadmeoleku taastamise järgne režiim	■ Taaslähenemise menüü tuleb valida funktsiooniklahviga POSITSIOONILE LÄHENEMINE	■ Taaslähenemise menüü valitakse automaatselt
■ Positsioneerimise lõpetamine uuel sisenemisel	■ Positsioneerimisrežiim tuleb pärast asendisse jõudmist lõpetada funktsiooniklahviga POSITSIOONILE LÄHENEMINE	■ Positsioneerimisrežiim lõpeb pärast asendisse jõudmist automaatselt
■ Ekraanijaotuse ümberlülitamine taassisenemisel	■ Võimalik vaid siis, kui taassisenemise asendisse on juba jõutud	■ Võimalik kõigis tööolekutes
Veateated	Veateated jäävad alles ka pärast vea kõrvaldamist ning tulevad seetõttu kviteerida eraldi	Osad veateated kviteeritakse vea kõrvaldamise järel automaatselt

Võrdlus: erinevused programmi täitmisel, liikumised

Tähelepanu: kontrollige liikumist!

Vanemate TNC juhtseadmetega koostatud programmid võivad TNC 640 korral anda teistsuguse liikumise või veateated!

Olge programmide esmakordsel kasutamisel äärmiselt hoolikas ja ettevaatlik!

Järgnevalt teadaolevate erinevuste loend. Loend pole lõplik!

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Seaderattaga ülekaetud liikumine M118-ga	Mõjub aktiivses koordinaatsüsteemis, mis võib olla pööratud või kallutatud, või seadmepõhises koordinaatsüsteemis, sõltuvalt käsitsirežiimi 3DROT-menüü seadistusest	Mõjub seadmepõhises koordinaatsüsteemis
Lähenemine/eemaldumine APPR/DEP -ga, R0 aktiivne, elemendi tasand pole töötlustasandiga võrdne	Võimaluse korral täidetakse lauseid defineeritud elemenditasandil , veateated APPRLN, DEPLN, APPRCT, DEPCT korral	Võimaluse korral täidetakse lauseid defineeritud töötlustasandil , veateated APPRLN, APPRLT, APPRCT, APPRLCT korral
Lähenemise/eemaldumise skaleerimine (APPR/DEP/RND)	Teljest sõltuv mõõtetegur lubatud, raadiuse mastaapi ei muudeta	Veateade
Lähenemine/eemaldumine APPR/DEP -ga	Veateade, kui APPR/DEP LN või APPR/DEP CT korral programmeeriti R0	Tööriistaraadiuse 0 ja korrektuuri suuna RR rakendamine
Lähenemine/eemaldumine APPR/DEP -iga, kui defineeriti kontuurielemendid pikkusega 0	0-pikkusega kontuurielemente ignoreeritakse. Lähenemis- ja eemaldumislükumisi arvestatakse vastava esimese või viimase kehtiva kontuurielemendi jaoks	Kui pärast APPR -lauset on programmeeritud 0-pikkusega kontuurielement (APPR -lauses programmeeritud esimese kontuurpunkti suhtes), antakse veateade. 0-pikkusega kontuurielemendi korral enne DEP -lauset iTNC viga ei anna, vaid arvestab eemaldumislükumise viimase kehtiva kontuurielemendiga

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Q-parameetrite mõju	Q60 kuni Q99 (või QS60 kuni QS99) mõjuvad alati lokaalselt.	Q60 kuni Q99 (või QS60 kuni QS99) mõjuvad sõltuvalt MP7251-st teisendatud tsükliprogrammides (.cyc) lokaalselt või globaalselt. Pesastatud kutsed võivad tekitada probleeme
Tööriistaraadiuse korrektuuri automaatne tühistamine	■ R0-ga lause ■ DEP-lause ■ END PGM	■ R0-ga lause ■ DEP-lause ■ PGM CALL ■ Tsükli 10 TREIMINE programmeerimine ■ Programmivalik
NC-laused M91-ga	Tööriistaraadiuse korrektuuri ei arvestata	Tööriistaraadiuse korrektuuri arvestatakse
Tööriistakuju korrektuur	Tööriistakuju korrektuuri ei toetata, sest seda programmeerimisliiki peetakse rangelt teljeväärtuse programmeerimiseks ja üldjuhul tuleb eeldada, et teljed ei moodusta täisnurkset koordinaatsüsteemi	Tööriistakuju korrektuuri toetatakse
Programmi jätkamine punktitalabelites	Tööriist viiakse järgmise töödeldava positsiooni kohale	Tööriist viiakse järgmise valmis töödeldud positsiooni kohale
Tühi CC-lause (viimase tööriistaasendi pooluse rakendamine) NC-programmis	Töötlustasandi viimane positsioneerimislause peab sisaldama töötlustasandi mõlemaid koordinaate	Töötlustasandi viimane positsioneerimislause ei pea tingimata sisaldama töötlustasandi mõlemaid koordinaate. RND või CHF-lause puhul võib tekkida probleeme
Teljest sõltuvalt skaleeritud RND-lause	RND-lause mastaapi muudetakse, tulemuseks on ellips	Antakse veateade
Reaktsioon, kui enne või pärast RND- või CHF-lauset on defineeritud 0-pikkusega lause	Antakse veateade	Antakse veateade, kui RND- või CHF-lause eest on 0-pikkusega kontuurielement 0-pikkusega kontuurielement ignoreeritakse, kui 0-pikkusega kontuurielement on RND- või CHF-lause taga

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Ringi programmeerimine polaarkoordinaatidega	Inkrementaalne pöördnurk IPA ja pöörlemissuund DR peavad olema sama märgiga. Vastasel korral antakse veateade	Pöörlemissuuna ees olevat märki kasutatakse siis, kui DR ja IPA on defineeritud erinevate märkidega
Tööriistaraadiuse korrektuur kaarjoonel või spiraalil avanemismurgaga 0	Luuakse kaare/spiraali naaberelementide vaheline üleminek. Lisaks sellele teostatakse vahetult enne seda üleminekut tööriistatelje liikumine. Kui element on esimene või viimane korrigeeritav element, käsitletakse järgnevat või eelnevat elementi sarnaselt esimese või viimase korrigeeritava elemendiga	Kaare/spiraali võrdkaugut kasutatakse tööriistatrajektoori koostamiseks
Tööriistapikkuse arvutamine asendinäidul	Asendinäidul arvutatakse väärtusi L ja DL tööriistatabelist ja väärtusest DLTOOL CALL -ist	Asendinäidul arvutatakse tööriistatabeli väärtusi L ja DL
Liikumine ruumiringjoonel	Antakse veateade	Piirangut pole
SLII-tsükliid 20 kuni 24:		
■ Defineeritavate kontuurielementide arv	■ Maksimaalselt 16384 lauset kuni 12 osakontuuris	■ Maksimaalselt 8192 kontuuri elementi kuni 12 osakontuuris, ilma osakontuuride piiranguteta
■ Töötlustasandi määramine	■ TOOL CALL -lause tööriistatelg määrab töötlustasandi	■ Esimese osakontuuri esimese liikumislause teljed määravad töötlustasandi
■ Asend SL-tsükli lõpus	■ Lõppasend = ohutu kõrgus viimase, enne tsükli kutsumist defineeritud positsiooni kohal	■ Konfigureeritav MP7420 kaudu, kas lõppasendisse liigutakse viimase programmeeritud positsiooni kaudu või ainult ohutusse kõrgusse

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
SLII-tsüklid 20 kuni 24:		
■ Režiim saarte korral, mis ei sisaldu taskutes ■ Koguseoperatsioonid keerukate kontuurivalemitega SL-tsüklite korral ■ CYCL CALL-i korral raadiuse korrektuur aktiivne ■ Teljega paralleelsed liikumislauseid kontuuri alamprogrammis ■ Lisafunktsioonid M kontuuri alamprogrammis ■ M110 (ettenihke vähendamine sisenurgal)	■ Ei saa keerukate kontuurivalemitega defineerida ■ Tõelisi koguseoperatsioone saab teha ■ Antakse veateade ■ Antakse veateade ■ Antakse veateade ■ SL-tsüklites funktsioon ei mõju	■ Saab piiratult defineerida keerukate kontuurivalemitega ■ Tõelisi koguseoperatsioone saab teha vaid piiratult ■ Raadiuse korrektuur tühistatakse, programm täidetakse ■ Programmi täidetakse ■ M-funktsioone ignoreeritakse ■ Funktsioon mõjub ka SL-tsüklites
SLII kontuurijada tsükkel 25: APPR-/DEP -laused kontuuri defineerimisel	Pole lubatud, suletud kontuuride sidusam töötus võimalik	APPR-/DEP -laused kontuurielemendina lubatud
Silindripinna töötus üldine:		
■ Kontuuri kirjeldus ■ Nihke defineerimine silindripinnal ■ Nihke defineerimine põhipööramise kaudu ■ Ringi programmeerimine C/CC-ga ■ APPR-/DEP-laused kontuuri defineerimisel	■ Neutraalne X/Y-koordinaatidega ■ Neutraalne nullpunkti nihutusega X/Y-I ■ Funktsioon on saadaval ■ Funktsioon on saadaval ■ Funktsioon pole saadaval	■ Seadmest sõltuvalt füüsiliselt olemasolevate pöördetelgedega ■ Seadmest sõltuv nullpunkti nihutus pöördetelgedel ■ Funktsioon pole saadaval ■ Funktsioon pole saadaval ■ Funktsioon on saadaval
Silindripinna töötus tsükliga 28:		
■ Soone täielik puhastamine materjalist ■ Tolerants defineeritav	■ Funktsioon on saadaval ■ Funktsioon on saadaval	■ Funktsioon pole saadaval ■ Funktsioon on saadaval
Silindripinna töötus tsükliga 29	Süvistamine otse astme kontuuril	Ringkaarel lähenemine astme kontuurile
Taskute, tappide ja soonte tsüklid 25x:		
■ Süvistusliikumine	Piirialadel (tööriista/kontuuri geomeetriaolud) antakse veateated, kui süvistamise tulemuseks on liialt mõttetu/kriitiline toiming	Piirialadel (tööriista/kontuuri geomeetriaolud) süvistatakse vajaduse korral risti

TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus 19.5

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
PLANE-funktsioon:		
■ TABLE ROT/COORD ROT pole defineeritud ■ Seade on konfigureeritud teljenurgale ■ Inkrementaalse ruuminurga programmeerimine pärast PLANE AXIAL-i ■ Inkrementaalse teljenurga programmeerimine pärast PLANE SPATIAL-i, kui seade on konfigureeritud ruuminurgale	■ Kasutatakse konfigureeritud seadistust ■ Kasutada võib kõiki PLANE-funktsioone ■ Antakse veateade ■ Antakse veateade	■ Kasutatakse COORD ROT-i ■ Teostatakse ainult PLANE AXIAL ■ Inkrementaalset ruuminurka interpreteeritakse absoluutväärtusena ■ Inkrementaalset teljenurka interpreteeritakse absoluutväärtusena
Tsükli programmeerimise erifunktsioonid:		
■ FN17 ■ FN18	■ Funktsioon saadaval, üksikasjad erinevad ■ Funktsioon saadaval, üksikasjad erinevad	■ Funktsioon saadaval, üksikasjad erinevad ■ Funktsioon saadaval, üksikasjad erinevad
Tööriistapikkuse arvutamine asendinäidul	Asendinäidus arvestatakse suurust DLTOOL CALL -ist, tööriista pikkust L ja DL tööriistatabelist	Asendinäidus arvestatakse tööriista pikkuse väärtusi L ja DL tööriistatabelist

Võrdlus: erinevused MDI-režiimis

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Üksteisega liidetud jadade täitmine	Funktsioon osaliselt saadaval	Funktsioon on saadaval
Modaalse mõjuga funktsioonide salvestamine	Funktsioon osaliselt saadaval	Funktsioon on saadaval

19.5 TNC 640 ja iTNC 530 funktsioonide võrdlus

Võrdlus: erinevused programmeerimiskohas

Funktsioon	TNC 640	iTNC 530
Demoversioon	Enam kui 100 NC-lausega programme ei saa valida, antakse veateade.	Programme saab valida, esitatakse maksimaalselt 100 NC-lauset, teised laused lõigatakse esitluseks ära
Demoversioon	Kui PGM CALL-iga pesastamisega saadakse üle 100 NC-lause, siis testigraafika pilti ei kuva ja veateadet ei anta.	Pesastatud programme saab simuleerida.
NC-programmide kopeerimine	Windows Exploreriga saab kopeerida kausta ja kaustast TNC:\.	Kopeerimine peab toimuma TNCremo või programmeerimiskoha andmehalduse kaudu.
Horisontaalse funktsiooniklahvi rea ümberlülitamine	Klõps tulbal lülitab ühe riba paremale või ühe riba vasakule	Suvalisel tulbal klõpsamine muudab selle aktiivseks

19.6 DIN/ISO funktsioonide ülevaade TNC 640

M-funktsioonid

M00	Programmikäigu STOPP /Spindli STOPP / jahutusvedelik VÄLJA
M01	Valikuliselt programmikäigu STOPP
M02	Programmikäigu STOPP /Spindli STOPP / jahutusvedelik VÄLJA/vajadusel olekunäidu kustutamine (sõltuvalt seadme parameetritest) / siire lausele 1
M03	Spindel SEES päripäeva
M04	Spindel SEES vastupäeva
M05	Spindli STOPP
M06	Tööriistavahetus/programmi STOPP (sõltub seadme parameetrist) /spindli STOPP
M08	Jahutusvedelik SEES
M09	Jahutusvedelik VÄLJAS
M13	Spindel SEES päripäeva /jahutusvedelik SEES
M14	Spindel SEES vastupäeva/jahutusvedelik SEES
M30	Sama funktsioon nagu M02
M89	Vaba lisafunktsioon või tsükli kutsumine, toimib modaalselt (sõltub seadme parameetrist)
M99	Tsükli kutsumine lausehaaval
M91	Positsioneerimislauses: koordinaadid on seotud seadme nullpunktiga
M92	Positsioneerimislauses: koordinaadid on seotud tootja poolt määratud positsiooniga, nt tööriistavahetuse positsiooniga
M94	Pöördetelje näidu vähendamine väärtuseni alla 360°
M97	Väikeste kontuurijärkude töötlemine
M98	Avatud kontuuride täielik töötlemine
M109	Tööriista lõiketera püsiv liikumiskiirus (ettenihke suurendamine ja vähendamine) Tööriista lõiketera püsiv liikumiskiirus (ainult ettenihke vähendamine)
M110	
M111	M109/M110 lähtestamine
M116	Nurktelgede ettenihe mm/min
M117	M116 lähtestamine
M118	Ülekattumine seaderattaga positsioneerimisel programmikäigu ajal
M120	Korrigeeritud raadiusega kontuuri eelnev väljaarvutamine (LOOK AHEAD)
M126	Pöördetelgede nihutamine optimeeritud trajektooriga
M127	M126 lähtestamine
M128	Tööriista otsa asend jääb kaldtelgede positsioneerimisel püsima (TCPM)
M129	M128 lähtestamine
M130	Positsioneerimislauses: punktid on seotud kallutamata koordinaatsüsteemiga
M140	Tagasilikumine kontuurilt tööriistatelje suunal
M141	Kontaktanduri seire alistamine
M143	Põhipööramise kustutamine
M148	Tööriista automaatne ülestõstmine kontuurilt NC-stopi korral
M149	M148 lähtestamine

19.6 DIN/ISO funktsioonide ülevaade TNC 640

G-funktsioonid**Tööriista liikumine**

G00	Sirge interpolatsioon, ristkoordinaatides, kiirkäigul
G01	Sirge interpolatsioon, ristkoordinaatides
G02	Ringjoone interpolatsioon, ristkoordinaatides, päripäeva
G03	Ringjoone interpolatsioon, ristkoordinaatides, vastupäeva
G05	Ringjoone interpolatsioon, ristkoordinaatides, määratlemata suunaga
G06	Ringjoone interpolatsioon, ristkoordinaatides, tangentsiaalne ühendus kontuuriga
G07*	Teljega paralleelne positsioneerimislause
G10	Sirge interpolatsioon, polaarkoordinaatides, kiirkäigul
G11	Sirge interpolatsioon, polaarkoordinaatides
G12	Ringjoone interpolatsioon, polaarkoordinaatides, päripäeva
G13	Ringjoone interpolatsioon, polaarkoordinaatides, vastupäeva
G15	Ringjoone interpolatsioon, polaarkoordinaatides, määratlemata suunaga
G16	Ringjoone interpolatsioon, polaarkoordinaatides, tangentsiaalne ühendus kontuuriga

Faas/ümardamine/kontuurile lähenemine või eemaldumine

G24*	Faasid pikkusega R
G25*	Nurga ümardused raadiusega R
G26*	Sujuv (tangentsiaalne) lähenemine kontuurile raadiusega R
G27*	Sujuv (tangentsiaalne) eemaldumine kontuurist raadiusega R

Tööriista defineerimine

G99*	Tööriistanumbriga T, pikkusega L, raadiusega R

Tööriista raadiuse korrektuur

G40	Tööriista raadiuse korrektuur puudub
G41	Tööriista trajektoori korrektuur, vasakul kontuurist
G42	Tööriista trajektoori korrektuur, paremal kontuurist
G43	Teljega paralleelne korrektuur G07 jaoks, pikendamine
G44	Teljega paralleelne korrektuur G07 jaoks, lühendamine

Tooriku definitsioon graafika jaoks

G30	(G17/G18/G19) miinimumpunkt
G31	(G90/G91) maksimumpunkt

Avade ja keermete valmistamistsüklid

G240	Tsentreerimine
G200	Puurimine
G201	Hõõritsemine
G202	Sisetreimine
G203	Universaal-puurimine
G204	Tagurpidi avardamine
G205	Universaal-sügavpuurimine
G206	Keermepuurimine isereguleeruva padruniga
G207	Keermepuurimine ilma isereguleeruva padrunita
G208	Puurfreesimine
G209	Keermepuurimine laastu murdmisega
G241	Ühe lõikeservaga sügavpuurimine

G-funktsioonid**Avade ja keermete valmistamistsüklid**

G262	Keermefreesimine
G263	Avardatud keeme freesimine
G264	Puur-keermefreesimine
G265	Spiraalne puur-keermefreesimine
G267	Väliskeeme freesimine

Tsüklid taskute, tappide ja soonte freesimiseks

G251	Nelinurktasku, komplektne
G252	Ümartasku, komplektne
G253	Soon, komplektne
G254	Ümarsoon, komplektne
G256	Nelinurktapp
G257	Ümartapp

Tsüklid punktimustri valmistamiseks

G220	Punktimustrid ringjoontel
G221	Punktimustrid joontel

SL-tsüklid, 2. rühm

G37	Kontuur, osakontuuri alamprogrammi numeratsiooni defineerimine
G120	Kontuuriandmete kindlaksmääramine (kehtib G121 kuni G124 jaoks)
G121	Ettepuurimine
G122	Kontuuriga paralleelne kammlõikamine (jämetöötlus)
G123	Põhja peentöötlus
G124	Külje peentöötlus
G125	Kontuurijada (avatud kontuuri töötlemine)
G127	Silinderpind
G128	Soone freesimine silinderpinnal

Koordinaatide ümberarvutused

G53	Nullpunkti nihutamine nullpunktitabelitest
G54	Nullpunkti nihutamine programmis
G28	Kontuuri peegeldamine
G73	Koordinaatsüsteemi pööramine
G72	Mastaabitegur, kontuuri vähendamine ja suurendamine
G80	Töötlustasandi kallutamine
G247	Tugipunkti seadmine

Tsüklid mitme ettenihkega pinna freesimiseks

G230	Tasaste pindade mitme ettenihkega freesimine
G231	Suvalise kaldega pindade mitme ettenihkega freesimine
G232	Laupfreesimine

*) Lausehaaval toimiv funktsioon

Kontaktanduri tsüklid viltuse asendi määramiseks

G400	Põhipööramine kahe punkti abil
G401	Põhipööramine kahe ava abil
G402	Põhipööramine kahe tapi abil
G403	Põhipööramise kompenseerimine pöördeteljega
G404	Põhipööramise seadmine
G405	Viltuse asendi kompenseerimine C-telje abil

19.6 DIN/ISO funktsioonide ülevaade TNC 640

G-funktsioonid**Kontaktanduritsüklid tugipunkti seadmiseks**

G408	Tugipunkt soone keskel
G409	Tugipunkt astme keskel
G410	Tugipunkt sisenelinurgal
G411	Tugipunkt välisnelinurgal
G412	Tugipunkt siseringjoonel
G413	Tugipunkt välisringjoonel
G414	Tugipunkt välisnurgal
G415	Tugipunkt sisenuurgal
G416	Tugipunkt avade ringi keskel
G417	Tugipunkt kontaktanduri teljel
G418	Tugipunkt 4 ava keskkohas
G419	Tugipunkt valitaval teljel

Kontaktanduri tsüklid tööriista mõõtmiseks

G55	Suvalise koordinaadi mõõtmine
G420	Suvalise nurga mõõtmine
G421	Ava mõõtmine
G422	Ümartapi mõõtmine
G423	Nelinurktasku mõõtmine
G424	Nelinurktapi mõõtmine
G425	Soone mõõtmine
G426	Astme laiuse mõõtmine
G427	Suvalise koordinaadi mõõtmine
G430	Avade ringi keskoha mõõtmine
G431	Suvalise tasandi mõõtmine

Kontaktanduri tsüklid tööriista mõõtmiseks

G480	TT kalibreerimine
G481	Tööriista pikkuse mõõtmine
G482	Tööriista raadiuse mõõtmine
G483	Tööriista pikkuse ja raadiuse mõõtmine

Erit süklid

G04*	Viibimisaeg F sekundiga
G36	Spindli orienteerimine
G39*	Programmi kutsumine
G62	Tolerantsi hälve kiire kontuurifreesimise korral
G440	Teljenihke mõõtmine
G441	Kiirmõõtmine

Töötlustasandi määramine

G17	Tasand X/Y, tööriista telg Z
G18	Tasand Z/X, tööriista telg Y
G19	Tasand Y/Z, tööriista telg X
G20	Tööriista telg IV

Mõõtanda med

G90	Mõõtanda med absoluutväärtustena
G91	Mõõtanda med inkrementaalväärtustena

Mõõtü hik

G70	Mõõtü hik: toll (määratakse programmi alguses)
G71	Mõõtü hik: millimeeter (määratakse programmi alguses)

G-funktsioonid**Muud G-funktsioonid**

G29	Viimase asendi nimiväärtus kui poolus (ringi keskpunkt)
G38	Programmikäigu STOPP
G51*	Tööriista eelvalik (tsentraalse tööriistalao korral)
G79*	Tsükli kutsumine
G98*	Märgise numbri seadmine

*) Lausehaaval toimiv funktsioon

Aadressid

%	Programmi algus
%	Programmi kutsumine
#	Nullpunkti number G53-ga
A	Pööramine ümber X-telje
B	Pööramine ümber Y-telje
C	Pööramine ümber Z-telje
D	Q-parameetrite definitsioonid
DL	Kulumise korrektuuri pikkus T-ga
DR	Kulumise korrektuuri raadius T-ga
E	Tolerants M112 ja M124-ga
F	Ettenihe
F	Viibimisaeg G04-ga
F	Mastaabitegur G72-ga
F	F-vähendamise tegur M103-ga
G	G-funktsioonid
H	Polaarkoordinaatide nurk
H	Pöördnurk G73-ga
H	Piirnurk M112-ga
I	Ringi keskpunkti/pooluse X-koordinaat
J	Ringi keskpunkti/pooluse Y-koordinaat
K	Ringi keskpunkti/pooluse Z-koordinaat
L	Märgise numbri seadmine G98-ga
L	Siire märgisele nr
L	Tööriista pikkus G99-ga
M	M-funktsioonid
N	Lause number
P	Tsükli parameetrid töötlustsüklites
P	Väärtus või Q-parameeter Q-parameetrite definitsioonis
Q	Q-parameeter
R	Polaarkoordinaatide raadius
R	Ringi raadius G02/G03/G05-ga
R	Ümarduse raadius G25/G26/G27-ga
R	Tööriista raadius G99-ga
S	Spindli pöörlemissagedus
S	Spindli suunamine G36-ga
T	Tööriista defineerimine G99-ga
T	Tööriista kutsumine
T	järgmine tööriist G51-ga

19.6 DIN/ISO funktsioonide ülevaade TNC 640

Aadressid

U	Telg paralleelne X-teljega
V	Telg paralleelne Y-teljega
W	Telg paralleelne Z-teljega
X	X-telg
Y	Y-telg
Z	Z-telg
*	Lause lõpp

Kontuuritsükliid**Programmi ülesehitus töötlemisel mitme tööriistaga**

Kontuuri alamprogrammide loend	G37 P01 ...
Kontuuriandmete defineerimine	G120 Q1 ...
Puuri defineerimine/kutsumine Kontuuritsükkel: ettepuurimine Tsükli kutsumine	G121 Q10 ...
Jäme freesi defineerimine/kutsumine Kontuuritsükkel: kammlõikamine Tsükli kutsumine	G122 Q10 ...
Peen freesi defineerimine/kutsumine Kontuuritsükkel: põhja peentöötlus Tsükli kutsumine	G123 Q11 ...
Peen freesi defineerimine/kutsumine Kontuuritsükkel: külje peentöötlus Tsükli kutsumine	G124 Q11 ...
Põhiprogrammi lõpp, tagasisiire	M02
Kontuuri alamprogrammid	G98 ... G98 L0

Kontuuri alamprogrammide raadiusekorrektuur

Kontuur	Kontuurielementide programmeerimise järjekord	Raadiuse korrektuur
Sees (tasku)	päripäeva (CW) vastupäeva (CCW)	G42 (RR) G41 (RL)
Väljas (saar)	päripäeva (CW) vastupäeva (CCW)	G41 (RL) G42 (RR)

Koordinaatide ümberarvutused

Koordinaatide teisendamine	Aktiveerimine	Tühistamine
Nullpunkti nihutamine	G54 X+20 Y+30 Z+10	G54 X0 Y0 Z0
Peegeldamine	G28 X	G28
Pööramine	G73 H+45	G73 H+0
Mastaabitegur	G72 F 0,8	G72 F1
Töötlustasand	G80 A+10 B+10 C+15	G80
Töötlustasand	PLANE ...	PLANE RESET

Q-parameetrite definitsioonid

D	Funktsioon
00	Omistamine
01	Liitmine
02	Lahutamine
03	Korrutamine
04	Jagamine
05	Ruutjuur
06	Siinus
07	Koosinus
08	Ruutjuur ruutude summast $c = \sqrt{a^2+b^2}$
09	Kui võrdne, siire märgisele nr
10	Kui pole võrdne, siire märgisele nr
11	Kui suurem, siire märgisele nr
12	Kui väiksem, siire märgisele nr
13	Angle (nurk arvutatakse $c \sin a$ ja $c \cos a$ järgi)
14	Veanumber
15	Print
19	PLC omistamine

Indeks

3

3D-joongraafika.....	511
3D-kontaktandurid	
kalibreerimine.....	472
lülitav.....	472
3D-korrektuur	
perifeerne freesimine.....	402
3D-kujutis.....	506

A

Abifailide allalaadimine.....	146
Abisüsteem.....	141
Abi veateadete korral.....	135
ACC.....	353
Adaptiivne ettenihke reguleerimine.	
341.....	341
AFC.....	341
Aknahaldur.....	79
Alamprogrammid.....	233
Alused.....	86
Andmeedastuskiirus....	
538, 539, 539, 539, 539, 540, 540	
Andmete turvamine.....	102
Andmevahetusliides.....	538
kontaktide kinnistamine.....	564
seadistamine.....	538
Andmevahetustarkvara.....	542
Arendustegevuse seis.....	11
Arvutused sulgudega.....	285
ASCII-failid.....	355
Automaatne programmi käivitamine	
526.....	
Automaatne tööriista mõõtmine	
157.....	

B

BMP-faili avamine.....	119
Boodikiiruse seadistamine....	
538, 539, 539, 539, 539, 540, 540	

D

D14: Veateadete väljastamine.	259
D18: süsteemiandmete lugemine....	263
D19: väärtuste ülekanne PLC-	
sse.....	272
D20: NC ja PLC sünkroonimine....	272
D26: TABOPEN: vabalt	
defineeritava tabeli avamine....	362
D27: TABWRITE: vabalt	
defineeritava tabeli kirjeldamine....	363
D28: TABREAD: vabalt	
defineeritava tabeli lugemine....	364
D29: väärtuste ülekanne PLC-	
sse.....	274

D37 EXPORT.....	274
DCM.....	335
Detailide mõõtmine.....	485
Detailirühmad.....	251
Detaili viltuse asendi	
kompenseerimine	
sirglõigu kahe punkti mõõtmisega.	
477.....	
Dialoog.....	93
Dünaamiline kokkupõrkeseire..	335
DXF-andmete töötlemine.....	214
filter puurimispositsioonide jaoks...	
229.....	
kihi seadistamine.....	218
kontuuri valimine.....	221
põhiseadistused.....	216
puurimispositsioonide valimine	
hiire lohistamine.....	227
läbimõõdu sisestamine....	228
töötuspositsioonide valimine..	225
tugipunkti seadmine.....	219
DXF-andmete valimine	
puurimispositsioonide valimine	
üksikvalik.....	226

E

Eelseadetabel.....	458, 471
mõõtetulemuste ülevõtmine...	471
Ekraan.....	67
Ekraanijaotus.....	67
Eriefunktsioonid.....	332
Etherneti-liides.....	544
konfigureerimine.....	544
sissejuhatus.....	544
ühendusvõimalused.....	544
võrgudraivide ühendamise ja	
katkestamine.....	122
Ettenihke.....	450
muutmine.....	451
pöördetelgedel, M116.....	389
Ettenihke millimeetrites/spindli	
pööramine M136.....	320
Ettenihke reguleerimine,	
automaatne.....	341
Ettenihketegur süvistusliikumiseks	
M103.....	319
Exceli faili avamine.....	116

F

Faas.....	196
Fail	
loomine.....	107
Failihaldus.....	100, 103
fail	
loomine.....	107
failide märkimine.....	112
failide ülekirjutamine.....	108
faili kaitsmine.....	114

faili kopeerimine.....	107
faili kustutamine.....	111
failitüüp.....	100
failitüüp	
välised failitüübid.....	102
faili ümbernimetamine....	113, 113
faili valimine.....	106
funktsioonide ülevaade.....	104
kataloogid.....	103
kataloogid	
kopeerimine.....	109
loomine.....	107
kutsumine.....	105
tabelite kopeerimine.....	109
väline andmevahetus.....	120
Faili olek.....	105
FCL.....	537
FCL-funktsioon.....	11
Filter puurimispositsioonide jaoks	
DXF-andmete ülevõtmise korral....	
229.....	
FN14: ERROR: Veateadete	
väljastamine.....	259
FN18: SYSREAD:	
süsteemiandmete lugemine....	263
FN19: PLC: väärtuste ülekanne	
PLC-sse.....	272
FN27: TABWRITE: vabalt	
defineeritava tabeli kirjeldamine....	
363.....	
FN28: TABREAD: vabalt	
defineeritava tabeli lugemine....	364
FS, funktsionaalne ohutus.....	452
Funktsionaalne ohutus FS.....	452
Funktsioonide võrdlus.....	578

G

GIF-faili avamine.....	119
Graafika.....	502
vaated.....	504
Graafikafailide avamine.....	119
Graafikud	
programmeerimisel.....	132
programmeerimisel	
väljalõike suurendamine...	134
Graafiline simulatsioon.....	509
tööriista kuvamine.....	509

H

HTML-failide kuvamine.....	116

I

Indekseeritud tööriistad.....	161
INI-faili avamine.....	118
Interneti-failide kuvamine.....	116
iTNC 530.....	66

J

JPG-faili avamine.....	119

Juhtpaneel..... 68

K

Kaldfreesimine kallutatud tasandil... 388

Kaldteljed..... 392

Kalkulaator..... 130

Käsuploki käivitamine..... 523
pärast volukatkestust..... 523

Kasutajaparametrid
seadmespetsiifilised..... 554

Kataloog..... 103, 107

kopeerimine..... 109

kustutamine..... 111

loomine..... 107

Kiirkäik..... 150

Kinemaatika valimine..... 534

Kohatabel..... 163

Kokkupõrkeseire..... 335

Kommentaaride lisamine.. 126, 128

Kontaktanduri kontroll..... 327

Kontaktide kinnistamine
andmevahetusliideses..... 564

Kontekstitundlik abi..... 141

Kontroll-lõige..... 346

Kontuurile lähenemine..... 190

Kontuurilt lahkumine..... 190

Kontuuri valimine DXF-st..... 221

Koodarvud..... 537

Kõvaketas..... 100

Kruvijoon..... 209

Kujutis 3-I tasapinnal..... 505

Lähendatud treitöötlus..... 429

L

Lahtised kontuurinurgad M98... 318

Lause..... 96

kustutamine..... 96

lisamine, muutmise..... 96

Lihtteksti-dialoog..... 93

Lisafunktsioonid..... 312

koordinaatide sisestamiseks.. 314

pöördetelgede jaoks..... 389

programmikäigu kontrollimiseks.... 313

sisestamine..... 312

spindli ja jahutussüsteemi

jaoks..... 313

trajektoore jaoks..... 317

Lisateljed..... 87, 87

Lokaalsete Q-parameetrite

defineerimine..... 250

Look ahead (Vaata ettepoole).. 322

M

M91, M92..... 314

M-funktsioonid

vt lisafunktsioonid..... 312

MOD-funktsioon..... 530

sulgemine..... 530

ülevaade..... 531

valimine..... 530

Mõõtefunktsioonide kasutamine

koos mehaaniliste andurite või

mikromõõturitega..... 488

Mõõtetsükliid..... 464

käsitsirežiim..... 464

vt kasutajajuhendis Kontaktanduri
tsükliid

Mõõtetulemuste kandmine

eelseadetabelisse..... 471

Mõõtetulemuste kandmine

nullpunktitabelisse..... 470

Mõõtühiku valimine..... 92

N

Naasmine kontuurile..... 525

NC ja PLC sünkroonimine..... 272

NC-veateated..... 135

Nullpunktitabel..... 470

mõõtetulemuste ülevõtmine... 470

Nurgafunktsioonid..... 254

Nurkade ümardamine..... 197

Nurkade ümardamine M197.... 330

O

Olekunäit..... 71, 71

täiendav..... 72

üldine..... 71

Otsingufunktsioon..... 98

P

Paletitabel..... 404

kasutamine..... 404

koordinaatide ülevõtmine.... 404,

404

töötlemine..... 406

valimine ja sulgemine..... 406

Parameetrite programmeerimine:vt

Q-parameetrite programmeerimine.

248, 289

PDF-vaatur..... 115

Pealtvaade..... 505

Peateljed..... 87, 87

Pesastamine..... 239

Pinna normaalivektor..... 376

PLANE-funktsioon..... 367

automaatne kallutamine..... 383

Euleri nurga defineerimine..... 374

inkrementaalne defineerimine 380

kaldfreesimine..... 388

lähtestamine..... 370

positsioneerimistoiming..... 383

projektsiooninurga defineerimine..

373

punktide defineerimine..... 378

ruuminurga defineerimine..... 371

teljenurga defineerimine..... 381

vektori defineerimine..... 376

võimalike lahenduste valik..... 386

PLC ja NC sünkroonimine..... 272

PNG-faili avamine..... 119

Põhipööramine..... 478

määramine käsitsirežiimis..... 478

Polaarkoordinaadid..... 88

alused..... 88

programmeerimine..... 206

Pöördetelg..... 389

liikumine optimeeritud trajektoiril:

M126..... 390

näidu vähendamine M94..... 391

Positsioneerimine..... 496

kallutatud töötlastasandi korral...

316, 396

käsitsi sisestamisega..... 496

Positsioonide valimine DXF-st.. 225

Programm..... 91

liigendamine..... 129

redigeerimine..... 95

ülesehitus..... 91

uue avamine..... 92

Programmide liigendamine..... 129

Programmi haldamine: vt

failihaldus..... 100

Programmi käik..... 518

jätkamine pärast katkestust.... 521

käitamine..... 519

Programmikäik

käsuploki käivitamine..... 523

katkestamine..... 520

lauset vahelejätmise..... 527

Programmi käik

ülevaade..... 518

Programmi kutsumine

suvaline programm kui

alamprogramm..... 237

Programmiosade kopeerimine....

97, 97

Programmiosa kordused..... 235

Programmitest..... 514

käitamine..... 517

ülevaade..... 514

programmitestis

kiiruse seadistamine..... 503

Q

Q-parameetrid..... 248, 289

eksportimine..... 274

etteantud..... 300

kontrollimine..... 256

lokaalne parameeter QL..... 248

remanentne parameeter QR.. 248

väärtuste ülekande PLC-

sse..... 272, 274

Q-parameetrite programmeerimine.

248,	289
lisafunktsioonid.....	258
nurgafunktsioonid.....	254
põhilised	
matemaatikafunktsioonid.....	252
programmeerimisjuhised....	
249, 290, 291, 292, 294, 296	
tingimuslaused.....	255

R

Raadio-seaderatas.....	443
kanali seadistamine.....	551
konfigureerimine.....	550
saatevõimsuse seadistamine.	551
seaderattale hoidiku omistamine...	550
statistikaandmed.....	552
Raadiuse korrektuur.....	181
sisestamine.....	182
välisnurgad, sisenurgad.....	183
Remanentsete Q-parameetrite	
defineerimine.....	250
Ringi keskpunkt.....	198
Ringtrajektor....	
199, 200, 202, 208, 208	

S

Seaderatas.....	440
Seaderattaga positsioneerimise	
ülekattumine M118.....	324
Seadme parameetrite	
sisselugemine.....	297
Seadme seadistused.....	532
Seadme telgede nihutamine....	439
sammhaaval.....	439
seaderattaga.....	440
väliste suunaklahvidega.....	439
Seire	
kokkupõrge.....	335
Sirgjoon.....	195, 207
Sisselõiked ja sooned.....	423
Sisselülitamine.....	436
SPEC FCT.....	332
Spindli koormuse seire.....	352
Spindli pöörlemissageduse	
muutmine.....	451
Spindli pöörlemissageduse	
sisestamine.....	166
Spiraali-interpolatsioon.....	209
SQL-juhised.....	275
Stringiparameetrid.....	289
Suvandi number.....	537

T

Tabelijuurdepääsud.....	275
Tagasilikumine kontuurilt.....	326
Täisring.....	199
Tarkvara number.....	537
Tarvikud.....	82

Tasakaalutuse funktsioonid.....	431
TCPM.....	397
lähtestamine.....	401
Teach In.....	94, 195
Tee.....	103
Tegeliku asendi ülevõtmine.....	94
Tekstide asendamine.....	99
Tekstifail.....	355
avamine ja sulgemine.....	355
kustutusfunktsioonid.....	356
tekstiosade otsimine.....	358
Tekstifailide avamine.....	118
Tekstimuutujad.....	289
Teljepositsioonide kontrollimine...	454
TNCguide.....	141
TNCremo.....	542
TNCremoNT.....	542
Tööajad.....	536
Töö mitme teljega.....	397
Töörežiimid.....	69
Tööriista andmed.....	152
delta-väärtused.....	153
indekseerimine.....	161
kutsumine.....	166
sisestamine programmi.....	153
sisestamine tabelisse.....	154
Tööriistahaldur.....	173
Tööriistakasutuse fail.....	171
Tööriistakasutuse kontroll.....	171
Tööriista korrektuur.....	180
pikkus.....	180
raadius.....	181
Tööriista liikumise	
programmeerimine.....	93
Tööriista mõõtmine.....	157
Tööriista nimi.....	152
Tööriista number.....	152
Tööriista pikkus.....	152
Tööriista purunemise seire.....	351
Tööriista raadius.....	152
Tööriistatabel	
redigeerimine, väljumine.....	158
redigeerimisfunktsioonid....	
161, 175, 176	
Tööriistavahetus.....	168
Tooriku defineerimine.....	92
Tooriku positsioonid.....	89
Tööriistatabel.....	154
sisestamisvõimalused.....	154
Tööruumi seire.....	513, 517
Töötlusaja määramine.....	510
Töötuse katkestamine.....	520
Töötustasandi kallutamine....	367, 489
käsitsi.....	489
Trajektorid.....	186
alused.....	186

polaarkoordinaadid.....	206
ringtrajektor tangentsiaalse	
ühendusega.....	208
ringtrajektor ümber pooluse	
CC.....	208
sirgjoon.....	207
polaarkoordinaadid	
ülevaade.....	206
ristkoordinaadid	
ringtrajektor määratud	
raadiusega.....	200
ringtrajektor tangentsiaalse	
ühendusega.....	202
ringtrajektor ümber ringi	
keskpunkti CC.....	199
sirgjoon.....	195
ristkoordinaadid	
ülevaade.....	194
Trajektorifunktsioonid	
põhialused	
eelpositsioneerimine.....	189
Trajektoori funktsioonid	
põhialused	
ringjooned ja ringjoone	
kaared.....	188
Trajektoori liikumised.....	194
ristkoordinaadid.....	194
Treimine	
tööriista andmed.....	417
Treimisrežiimi valimine.....	411
Treitöötus.....	410
ettenihkekiirus.....	415
pöörlemissageduse	
programmeerimine.....	414
tera raadiuse korrektuur.....	422
Trigonomeetria.....	254
Tugipunktide haldamine.....	458
Tugipunkti seadmine.....	457
ilma 3D-kontaktandurita.....	457
Tugipunkti seadmine käsitsi....	480
nurk tugipunktina.....	481
ringjoone kese tugipunktina....	482
suvalisel teljel.....	480
telje kese tugipunktina.....	484
Tugipunkti valimine.....	90
TXT-faili avamine.....	118

U

USB-seadmete ühendamise/	
eemaldamine.....	123
Väline andmevahetus	
iTNC 530.....	120
Väline juurdepääs.....	532
Väljalülitamine.....	438

V

Veateated.....	135, 135
abi.....	135

Versioonide numbrid.....	537
Vibratsiooni summutamine.....	353
Virtuaalne tööriistatlg.....	325
Võrdluspunktide läbimine.....	436
Võrdlussüsteem.....	87, 87
Võrguseaded.....	544
Võrguühendus.....	122
Vormivaade.....	361

Z

ZIP-arhiivid.....	117

HEIDENHAIN

DR. JOHANNES HEIDENHAIN GmbH

Dr.-Johannes-Heidenhain-Straße 5

83301 Traunreut, Germany

☎ +49 8669 31-0

FAX +49 8669 5061

E-mail: info@heidenhain.de

Technical support FAX +49 8669 32-1000

Measuring systems ☎ +49 8669 31-3104

E-mail: service.ms-support@heidenhain.de

TNC support ☎ +49 8669 31-3101

E-mail: service.nc-support@heidenhain.de

NC programming ☎ +49 8669 31-3103

E-mail: service.nc-pgm@heidenhain.de

PLC programming ☎ +49 8669 31-3102

E-mail: service.plc@heidenhain.de

Lathe controls ☎ +49 8669 31-3105

E-mail: service.lathe-support@heidenhain.de

www.heidenhain.de

HEIDENHAINi kontaktandurid

aitavad vähendada seisuaega ja
parendada valmisdetailide täpsust.

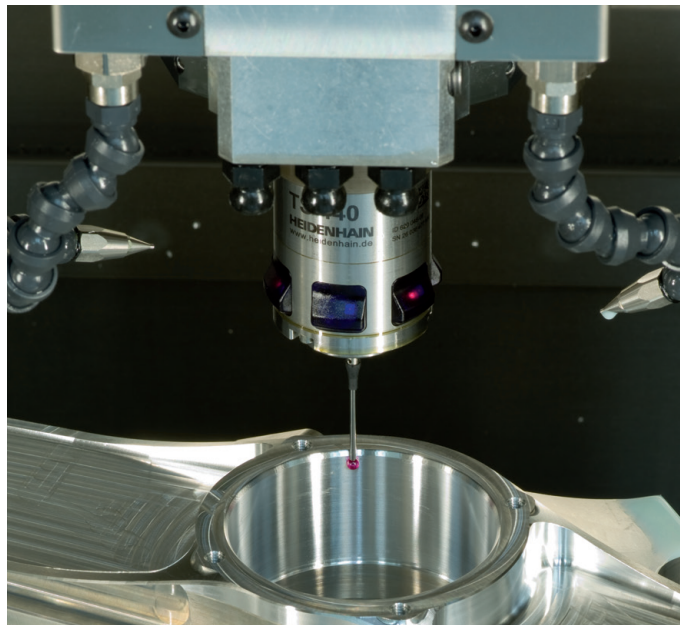
Tööriista kontaktandurid

TS 220 signaali edastamine kaabliga

TS 440, TS 444 infrapunaedastus

TS 640, TS 740 infrapunaedastus

- Toorikuid joondada
- Tugipunktide seadmine
- Toorikute mõõtmine

Tööriista kontaktandurid

TT 140 signaali edastamine kaabliga

TT 449 infrapunaedastus

TL puutevabad lasersüsteemid

- Tööriistade mõõtmine
- Kulumise järelevalve
- Tööriistade purunemise fikseerimine

